

DOCUMENT RESUME

ED 361 994

FL 021 204

TITLE Mapa Sociolinguistico. Analisis demolinguistico de la Comunidad Autonoma Vasca derivado del padron de 1986 (Sociolinguistic Map. Demolinguistic analysis of the Autonomous Basque Community derived from the 1986 Census).

INSTITUTION Basque Autonomous Community, Vitoria (Spain). General Secretariat of Linguistic Policy.

REPORT NO ISBN-84-7542-693-X

PUB DATE 89

NOTE 326p.; Title in Basque and Spanish. Basque title reads: "Soziolinguistikaska Mapa 1986. Urteko Erroldaren Araberako Euskal Autonomi Elkarteko Azterketa Demolinguistikoa." Many numbered but blank pages not microfilmed.

PUB TYPE Multilingual/Bilingual Materials (171) -- Statistical Data (110) -- Reference Materials - Geographic Materials (133)

LANGUAGE Basque; Spanish

EDRS PRICE MF01/PC14 Plus Postage.

DESCRIPTORS *Basque; *Demography; Foreign Countries; Language Maintenance; *Language Planning; Language Skill Attrition; Language Standardization; *Maps; *Sociolinguistics; Statistical Analysis; Uncommonly Taught Languages

IDENTIFIERS Spain

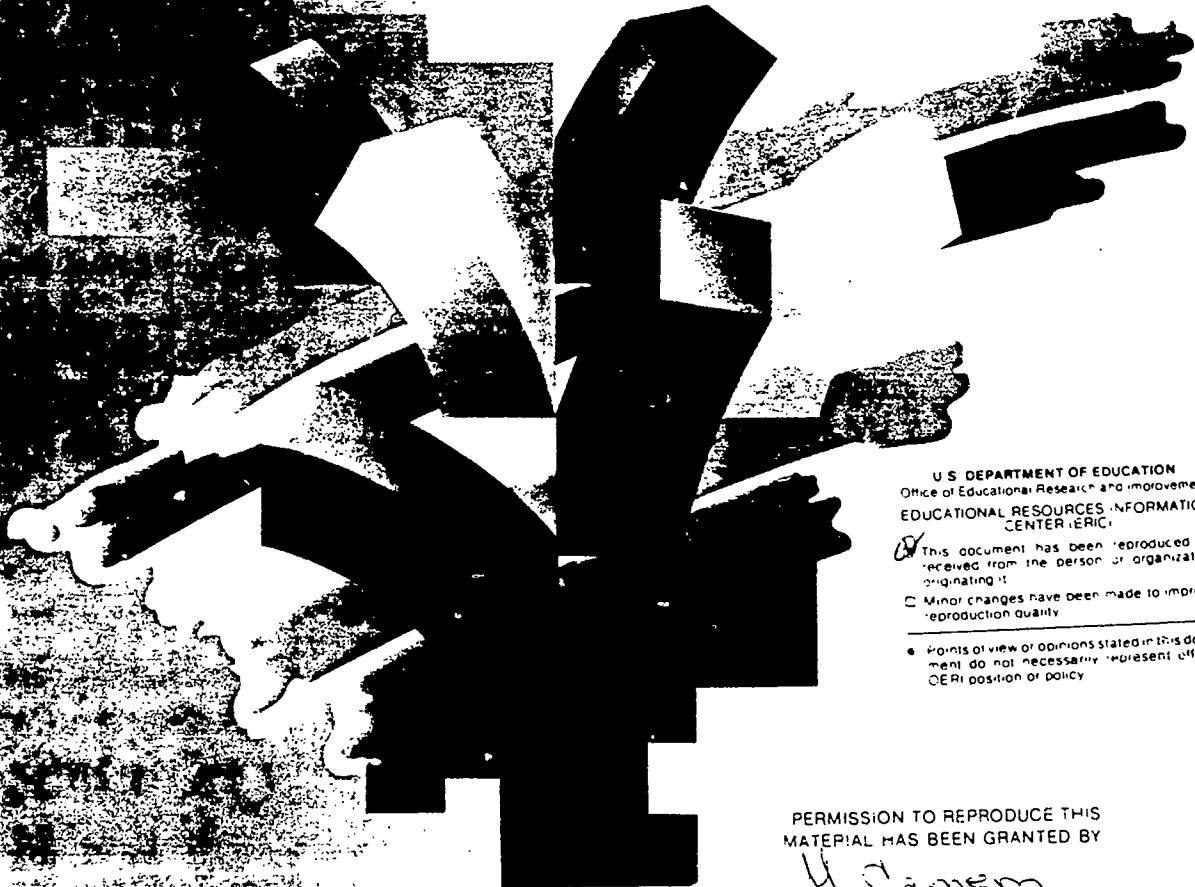
ABSTRACT

Sociolinguistic data are presented in the form of sophisticated maps and tables in this pioneering study on the status of the Basque language. Based on information collected from the 1986 census, the major demographic characteristics of Basque are examined in order to ascertain the factors and processes that have contributed to its current status. Detailed province-by-province, community-by-community data on Basque speakers are presented, analyzing such variables as age and social/professional class. It is expected that the results of this study will be used to plan language policy in the region. (KM)

 * Reproductions supplied by EDRS are the best that can be made *
 * from the original document. *

ED 361 994

1986. URTEKO ERROLDAREN ARABERAKO EUSKAL AUTONOMI ELKARTEKO AZTERKETA DEMOLINGUISTIKOA

U.S. DEPARTMENT OF EDUCATION
Office of Educational Research and Improvement
EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION
CENTER (ERIC)

This document has been reproduced as received from the person or organization originating it.

Minor changes have been made to improve reproduction quality.

• Points of view or opinions stated in this document do not necessarily represent official OERI position or policy.

PERMISSION TO REPRODUCE THIS MATERIAL HAS BEEN GRANTED BY

H. Camer
Garmendia Larra

TO THE EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC)

Fl. 02: 204

ANALISIS DEMOLINGÜÍSTICO DE LA COMUNIDAD AUTÓNOMA VASCA DERIVADO DEL PADRON DE 1986

SOZIOLINGUISTIKAZKO MAPA

Lehen argitaraldia: 1989ko Iraila
Ale-kopurua: 4.000 ale

↳ Euskal Autonomi Elkarteko Administrazioa
Eusko Jaurlaritzako Lehendakariaren Idazkaritza
Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusia

Argitaratzailea: Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia
Wellington Dukearen kalea, 2 - 01011 GASTEIZ

Azala: José Julio Arregi
Fotokonposaketa: Rali, S. A.
Imprimatzailea: Gráficas Santamaria, S. A.

ISBN: 84-7542-693-X
L.G.-VI-372/1989

**SOZIOLINGUISTIKAZKO MAPA
1986. URTEKO ERROLDAREN ARABERAKO
EUSKAL AUTONOMI ELKARTEKO AZTERKETA DEMOLINGUISTIKOA**

**MAPA SOCIOLINGÜÍSTICO
ANÁLISIS DEMOLINGÜÍSTICO DE LA COMUNIDAD AUTÓNOMA VASCA
DERIVADO DEL PADRON DE 1986**

Vitoria-Gasteiz, 1989

SERVICIO CENTRAL DE PUBLICACIONES DEL GOBIERNO VASCO

EUSKO JAURLARITZAREN ARGITALPEN-ZERBITZU NAGUSIA

PRESENTACION

La Secretaría General de Política Lingüística del Gobierno Vasco presenta este Mapa Sociolingüístico, estudio pionero que pretende recoger y divulgar los rasgos demolingüísticos más destacados de la situación actual del euskera, a fin de posibilitar el conocimiento de las causas y los procesos que han llevado a dicha situación.

Aun siendo muy importante el trabajo realizado, esta Secretaría General de Política Lingüística no duda de que el avance en la elaboración de los instrumentos necesarios para la realización de investigaciones como la presente, así como el enriquecimiento de la información complementaria, permitirán conocer con mayor profundidad nuestra situación sociolingüística y, asimismo, asegurar la toma de medidas necesarias para el éxito del porvenir social del euskera. Es por ello que esta Secretaría General de Política Lingüística está preparando ya los mecanismos de medición y análisis necesarios para conocer con mayor profundidad la información contenida en el presente estudio.

Estamos seguros de que el Mapa Sociolingüístico contribuirá de una forma eficaz al conocimiento y a la reflexión de toda la sociedad en lo que se refiere al proceso de normalización del euskera. Sólo me resta agradecer su inestimable colaboración a la Comisión de Demolingüística del Consejo Asesor del Euskera (J.L. Lizundia, M.A. Iztueta, I. Martínez de Luna, J.J. González de Txabarri, G. Egia, E. Oregi, J.I. Berasategi, J. Intxausti, I. Larrañaga, X. Aizpurua, J. Azkue y P. Sagardoy), cuya dedicación ha hecho posible la realización de este Mapa, así como a M. Zalbide, autor de la definición de los índices utilizados en él, a las Sociedades Públicas EUSTAT y EJIE, encargadas del tratamiento de los datos contenidos en él, a STADECO, encargada de la lectura de los mismos y, finalmente, a D. Amundarain y P. Esnal, colaboradores en la corrección de estilo de la versión en euskera.

M. Carmen Garmendia Lasa
SECRETARIA GENERAL DE POLITICA LINGÜISTICA

AURKEZPENA

Poz handiz jartzen dut, irakurle, zure eskuetan euskararen gaur egungo egoerari buruzko mapa. Ezinbesteko hutsuneak berekin dituen arren, zinez aitortzen dizut arlo honetan burutu den lanik bikainena dela. Lagun eta ordu askoren lan emaitza baliagarria.

Pentsa dezakezunez, soziolinguistikazko mapa hau ez da euskaltzaleon jakinmina asebetetzeko tresna soil gisa zabaltzen. Badu mapa honek eginkizun eraginkorragorik. Euskararen osasun egoera ezagutzeko argibideak, zenbaitetan lausoturik ematen diren arren, eskaintzen dizkigu gure hizkuntzaren geroa zimentarri tinkoetan oinarriturik eraiki ahal izateko.

Euskararen bizia indarberritzeko garaia iritsi zaigu eta nondik gatozen, non gauden eta norantz abiatu behar dugun jakiteko lanabes baliagarria izango da honako lan hau. Badakigu mugatua dela, euskararen erabilera mailak berak ihes egiten digula, damurik Euskal Herriko lurralde batzuetako datuak kanpoan gelditu zaizkigula. Lehen pausoa da. Ez dugu aurrerantzean honako lan hau osatzeko esperantzarik galdu behar.

Maparen nondik norakoa zerorrek ikusiko duzu ondorengo orrialdeetan. Herri-agintariek, euskalgintzaren eragileek, euskaldunek eta euskararen aldeko apustua egin dutenek, badute zer arakatu eta hausnartua aurrerantzean nondik nora jo asmatu ahal izateko. Esku artean duzun lan honek dakarren mezua euskal gizarte honen oihartzuna duzu, erantzuna eskatzen duen deiar dar itzaropentsua. Bistan da mapa honek jarraipena eskatzen duela eta, bereziki, gutako bakoitzari eskatzen digula osa eta bete dezagun.

Lan eta ahalegin askoren emaitza duzu, bada, lan hau, eta eskerrik beroenak eman nahi dizkiet bertan su eta gar, etengabeko lanean jardun duten guztiei: Euskararen Aholku Batzordeko Demolinguistika Batzordeko partaide diren J.L. Lizundia, M.A. Iztueta, I. Martinez de Luna, J.J. Gonzalez Txabarri, G. Egia, E. Oregi, J.I. Berasategi, J. Intxausti, I. Larrañaga, X. Aizpurua, J. Azkue eta P. Sagardoyri; indizeen definizioak eman dizkigun M. Zalbideri eta datuen trataerari ekin dioten EUSTAT eta EJIeri, datuen irakurketa-lana egin duen SIADECO elkarteari eta hizkuntz orrazketan lagundu duten D. Amundarain eta P. Esnali.

Eta geroaren euskal mapagintzan lankide zaitugun horri Orixek bere 'Euskaldunak' poema lanaren atarian euskarari opa zion iraupena ezezik, arnas eta indarberrituko den itzaropena ere adierazi nahi dizut. Hori egiaztaraztea gure esku dago.

M. Karmen Garmendia Lasa
HIZKUNTZA POLITIKARAKO IDAZKARI NAGUSIA

SUMARIO

INTRODUCCION	10
Objetivos del presente estudio	12
Contenidos analizados y observaciones metodológicas	12
Evolución de la población de la Comunidad Autónoma Vasca	14
a) Evolución de la población en el conjunto de la Comunidad Autónoma Vasca	16
b) Evolución de la población por Territorios Históricos	16
c) Evolución de la población por comarcas	18
I. Competencia lingüística y lengua materna	21
I.1. Competencia lingüística	22
I.1.1. En el conjunto de la Comunidad Autónoma Vasca	22
I.1.2. Por Territorios Históricos	22
I.1.3. Por comarcas	24
I.1.4. Por edades	30
I.2. Lengua materna	40
I.2.1. En el conjunto de la Comunidad Autónoma Vasca	40
I.2.2. Por Territorios Históricos	40
I.2.3. Por comarcas	42
I.2.4. Por edades	46
I.2.5. Análisis de la lengua materna por edades y por Territorios Históricos	46
I.3. Conclusiones de la competencia lingüística y la lengua materna	64
I.3.1. En el conjunto de la Comunidad Autónoma Vasca	64
I.3.2. Por Territorios Históricos	66
I.3.3. Por áreas y tamaño de los municipios	66
I.3.4. Modelos de municipios	92
I.3.4.1. Definición y características generales de los modelos	92
a) Municipios castellanófonos	94
b) Municipios vascófonos	96
c) Recuperación acelerada	98
d) Recuperación lenta	100
e) Regresión ralentizada	102
f) Regresión ininterrumpida	104
I.3.4.2. Conclusiones respecto a la tipología	106
a) Análisis de las diferencias tipológicas	106
b) Distribución de los municipios, por territorios, según los modelos, en función de de las dos variables básicas	108
I.3.5. Índice KENK	132

AURKIBIDEA

SARRERA	11
Ikerketa honen helburuak	13
Aztertutako edukiak eta metodologi argibideak	13
Euskal Autonomi Elkarte biltzarren bilakaera	15
a) Biltzarren bilakaera Euskal Autonomi Elkartea osorik hartuz	17
b) Biltzarren bilakaera herrialdeka	17
c) Biltzarren bilakaera eskualdeka	19
I. Hizkuntz gaitasuna eta ama-hizkuntza	21
I.1. Hizkuntz gaitasuna	23
I.1.1. Euskal Autonomi Elkartea osoan	23
I.1.2. Herrialdeka	23
I.1.3. Eskualdeka	25
I.1.4. Adinaren arabera	31
I.2. Ama-hizkuntza	41
I.2.1. Euskal Autonomi Elkartea osoan	41
I.2.2. Herrialdeka	41
I.2.3. Eskualdeka	42
I.2.4. Adinaren arabera	47
I.2.5. Ama-hizkuntzaren azterketa adinaren arabera eta herrialdeka	47
I.3. Ama-hizkuntza eta hizkuntz gaitasunaren emaitzak	65
I.3.1. Euskal Autonomi Elkartea osoan	65
I.3.2. Herrialdeka	67
I.3.3. Eremuaren eta udalerrien tamainaren arabera	67
I.3.4. Udalerri-ereduak	93
I.3.4.1. Ereduen zehaztapen eta ezaugarri nagusiak	93
a) Udalerri erdaldunduak	95
b) Udalerri euskaldunenak	97
c) Berreskurapen bizia	99
d) Berreskurapen motela	101
e) Galera galgatuak	103
f) Galera etengabea	105
I.3.4.2. Ereduen ondorioak	107
a) Eredu aldaketan azterketa	107
b) Udalerrien herrialdekako banaketa, ereduaren eta bi aldagai nagusien arabera	109
I.3.5. KENK indizea	133

II. Análisis de los índices	137
II.1. Análisis de los índices relativos a la población que tiene como lengua materna al menos euskera	138
II.1.1. Índice de pérdida 1 (Lengua materna euskera)	138
II.1.2. Índice de pérdida 2 (Lengua materna euskera y castellano)	144
II.1.3. Índice de retención	148
II.1.4. Índice de elaboración	152
II.2. Índices relativos a quienes tienen el castellano u otra lengua distinta del euskera como lengua materna	156
II.2.1. Índices de incorporación	156
II.2.2. Euskaldunberris activos	158
En el conjunto de la Comunidad Autónoma Vasca	158
Euskaldunberris activos por Territorios Históricos	158
Euskaldunberris activos por comarcas	164
Euskaldunberris activos por grupos de edad	174
Euskaldunberris activos por titulaciones	176
Euskaldunberris activos según la situación laboral y profesional	176
II.3. Resultados de los índices	178
III. Conclusiones generales	233
III.1. Punto de vista geográfico	234
III.2. Según la variable edad	242
III.3. Según la situación socio-profesional	244
III.3.1. Por situación laboral	244
III.3.2. Por profesiones	244
III.3.3. Por titulaciones	246
IV. Ideas para avanzar en la elaboración del mapa de planificación sociolingüística	251
IV.1. Situación presente	252
IV.2. Ideas para avanzar en la elaboración del mapa de planificación sociolingüística	252
IV.3. Propuesta de estudios a realizar	254
IV.3.1. Validación de la información existente	254
IV.3.2. Microcenso de euskaldunes	254
Relación de tablas, mapas y gráficos	257
Anexos	267
1. Descripción de las variables básicas	268
2. Otras variables: titulación, profesión	270
3. Definición de los índices elaborados a partir de las variables básicas	272
4. Denominación de los municipios por Territorios Históricos y por comarcas	274
5. Clasificación de los municipios en áreas vascófona y no vascófona según tamaños	284
6. Relación de tablas analizadas para la elaboración de este estudio	296

II. Indizeen azterketa	137
II.1. Ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, duen biztanleriari dagozkion indizeen azterketa ..	139
II.1.1. Gal-indarra 1 (Ama-hizkuntza euskara bakarrik)	139
II.1.2. Gal-indarra 2 (Ama-hizkuntza, euskara eta gaztelania)	145
II.1.3. Eutsi-indarra	149
II.1.4. Gara-indarra	153
II.2. Ama-hizkuntza gaztelania edo beste erdararen bat dutenekiko indizeak	157
II.2.1. Erakar-indarrak	157
II.2.2. Euskaldunberri aktiboak	159
Euskal Autonomi Elkarte osoan	159
Euskaldunberri aktiboak herrialdeka	159
Euskaldunberri aktiboak eskualdeka	165
Euskaldunberri aktiboak adin-taldeka	175
Euskaldunberri aktiboak titulazioka	177
Euskaldunberri aktiboak lan-egoeraren eta lanbidearen arabera	177
II.3. Indizeen emaitzak	179
III. Eraitza nagusiak	233
III.1. Geografiaren ikuspegia	235
III.2. Adinaren arabera	243
III.3. Egoera sozio-profesionalaren arabera	245
III.3.1. Lan-egoeraren arabera	245
III.3.2. Lanbidearen arabera	245
III.3.3. Titulazioaren arabera	247
IV. Soziolinguistikazko plangintza-mapa lantzeko urraspideak	251
IV.1. Egungo egoera	253
IV.2. Soziolinguistikazko plangintza-mapa lantzeko urraspideak	253
IV.3. Egin beharreko ikerketen proposamena	255
IV.3.1. Egun dagoen informazioa balioztatzea	255
IV.3.2. Euskaldunen mikroerrola	255
Taula, mapa eta irudi-zerrenda	257
Eraskinak	267
1. Oinarrizko aldagaien azalpena	269
2. Beste aldagaiak: Ikasketa-mota, lanbidea	271
3. Oinarrizko aldagaietan oinarriturik landutako indizeen azalpena	273
4. Udalerrien izenak, herrialdeka eta eskualdeka	275
5. Ereku euskaldunenaren eta erdaldunduaren arabeko udalerrien sailkapena, tamainaka	285
6. Ikerketa honen prestakuntzarako erabilitako taula-zerrenda	297

INTRODUCCION

La Ley 10/1982, Básica de Normalización del Uso del Euskera, aprobada por el Parlamento Vasco el día 13 de Noviembre de 1982, en su Disposición Adicional Segunda establece que:

"El Gobierno elaborará el mapa de planificación socio-lingüística del País Vasco que será revisado periódicamente, previa información al Parlamento Vasco."

El Parlamento Vasco, en sesión ordinaria celebrada los días 27 y 28 de Mayo de 1986, acordó aprobar la Proposición No de Ley presentada por el Grupo Parlamentario Euskadiko Ezkerra sobre la elaboración del mapa de planificación sociolingüística. El Boletín Oficial del Parlamento de 13 de Junio de 1986 recoge así dicho acuerdo:

"El Parlamento Vasco, considerando que la planificación lingüística debe ser objeto del mayor consenso social posible, insta al Gobierno Vasco para que:

1. Elabore un mapa socio-lingüístico que refleje la actual situación idiomática en el País Vasco, remitiendo al Parlamento dicho mapa, con los objetivos, prioridades, medios y recursos a utilizar en la elaboración de la planificación socio-lingüística.

2. En cumplimiento de lo que ordena la Disposición Adicional Segunda de la Ley de Normalización del Uso del Euskera, proceda en el plazo de 12 meses a la elaboración del mapa de planificación socio-lingüística."

Posteriormente, la Dirección de Estadística del Gobierno Vasco presentó su programa de trabajo en las Jornadas sobre Planificación Lingüística organizadas por la Secretaría General de Política Lingüística en Donostia-San Sebastián en agosto de 1986, concretando los trabajos de explotación y validación que aún se estaban realizando y cuya finalización estaba prevista para diciembre de 1986.

Por otra parte, el Acuerdo de Gobierno señala que los instrumentos para el desarrollo del proceso de normalización del Euskera son, entre otros:

- el Mapa Sociolingüístico.
- el Mapa de Planificación Lingüística.

Dicho acuerdo de Gobierno señala asimismo que el "Mapa de Planificación Lingüística" será el instrumento que permita la concreción de las diversas políticas sectoriales en materia lingüística.

Por otra parte, el Decreto 306/1987, de 6 Octubre, por el que se determina la estructura y funciones de la Secretaría de la Presidencia, en su artículo 5.1.f) atribuye las siguientes tareas a la Secretaría General de Política Lingüística:

"Elaborar y revisar periódicamente, el mapa de planificación sociolingüística del País Vasco para su aprobación por el Gobierno a los efectos de lo previsto en la Disposición Adicional Segunda de la Ley Básica de Normalización del Uso del Euskera".

Por último, el Decreto 370/1987, de 15 de Diciembre, por el que se transforma el Consejo Asesor del Euskera establece en el artículo 5.i) que es función del Pleno del Consejo Asesor "Informar sobre el Mapa de Planificación Sociolingüística antes de su elaboración o revisión por el Gobierno"; y en el artículo 10.a.2)

SARRERA

1982ko Azaroaren 13an Eusko Legebiltzarrak onartutako Euskararen Erabilpena Arauzkotzeko 10/1982 Oinarrizko Legearen Bigarren Erabaki Gehigarriak honela dio:

“Jaurlaritzak, Euskal Herriko gizarte-hizkuntzazko egitamuketarako mapa egingo du, hori aldian-aldian Eusko Legebiltzarrari jakin erazi ondoren birrikuskatuz.”

Eusko Legebiltzarrak, 1986ko Maiatzaren 27an eta 28an egindako Agizko Bilkuran, Euskadiko Ezkerra Legebiltzar-Taldeak gizarte-hizkuntzalaritzako egitamu-mapa egiteari buruz egindako Legez Beste-ko Saloa baiezteko erabakia hartu zuen, 1986ko Ekainaren 13ko Agintaritzaren Aldizkariak dioenez:

“Eusko Legebiltzarrak, hizkuntzalaritza-egitamuak gizartearen aldetikako irizkidetasunik haundienaren gai izan behar duela uste duenez, honako honetarako akzio egiten dio Eusko Jaurlaritzari:

1. Euskal Herriango gaur eguriko hizkuntza-egoera azaldu dezan mapa bat egin dezala, mapa hori, gizarte-hizkuntzalaritzako egitamu egiterakoan erabili beharreko helburu, lehentasun, bitarteko eta baliapideekin batera, Legebiltzarrera igorri.

2. Euskararen Erabilpena Arauzkotzeko Legeak bere Bigarren Erabaki Gehigarrian agintzen duenaren arauera, gizarte-hizkuntzalaritzako egitamu-mapa 12 hilabeteren barruan egin dezala.”

Ondoren, Eusko Jaurlaritzaren Estatistika Zuzendaritzak 1986ko Abuztuaren hasieran aurkeztu zuen bere lan-programa, Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak eratutako Hizkuntz Plangintzako Jardunaldietan. Bertan zehaztu zituzten artean euskarari buruz egiten ari ziren eta 1986ko Abendurako egin asmo zituzten hustuketa eta balioespen-lanak.

Bestalde, Jaurlaritza-Ituneak euskararen normalkuntza-bidearen aurrerapiderako tresnak honako hauek izango direla dio:

- Soziolinguistikazko Mapa.
- Hizkuntz Plangintzako Mapa.

Jaurlaritza-Itune horrek, halaber, hizkuntzaren eremuan arlo ezberdinetako politikabideak gauzatze-ko tresna “Hizkuntz Plangintzako Mapa” izango dela zehazten du.

Bestetik, Lehendakartzaren Idazkaritzaren egitura eta egitekoak finkatzen dituen Urriaren 6ko 306/1987 Dekretuaren 5.1.f) atalak honako betebeharrak ezartzen dizkio Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiari:

“Euskararen Erabilera Arauzkotzeko Oinarrizko Legearen Bigarren Erabaki Gehigarrietatik Bigarrenak diotenaren ondorioetarako, Euskal Herriko gizarte-hizkuntzazko egitamuketarako mapa gertatzea eta, aldian-aldian, birraztertzea, Jaurlaritzak onartu dezan.”

Azkenik, Euskararen Aholku-Batzordea antzaldatzen duen Abenduaren 15eko 370/1987 Dekretuaren 5.i) atalak dio Aholku-Batzorde Osoaren eginkizun dela “Gobernuak Soziolinguistikazko Plangintza-Mapa prestatu edo berrikusi aurretik, honi buruzko argibideak ematea”, batetik, eta bestetik, 10.a.2.) atalak

establece asimismo que las Comisiones Especiales que se creen por acuerdo del Pleno del Consejo Asesor prestarán especial atención al Mapa de Planificación Sociolingüística.

Por todo ello, una vez transformado el Consejo Asesor del Euskera, el programa de trabajo aprobado en el Pleno celebrado por dicho organismo el 2 de Marzo de 1988 recoge la creación inmediata de la Comisión de Demolingüística, con el objeto de poder acometer a la mayor brevedad una de las tareas establecidas en el Decreto. Así pues, el Consejo Asesor del Euskera estudió y aprobó en sesión plenaria el 24 de Marzo de 1988 la propuesta titulada *Borrador para la elaboración del Mapa Sociolingüístico de la Comunidad Autónoma del País Vasco* presentado por la Secretaría General de Política Lingüística. Por otra parte, la Secretaría General solicitó al Instituto Vasco de Estadística (EUSTAT) la preparación, en el menor plazo posible, de los datos requeridos en dicho borrador y solicitó asimismo a Eusko Jaurlaritzaren Informatika-Elkartea (EJIE) la realización de las tablas pertinentes.

El presente estudio es fruto por lo tanto, de la labor efectuada en el seno de la Comisión de Demolingüística del Consejo Asesor del Euskara, bajo la coordinación de la Secretaría General de Política Lingüística, y contando con la inestimable colaboración de EUSTAT y EJIE.

Esta reflexión no habría sido posible sin la ingente labor de lectura de tablas y datos que la empresa SIADECO ha llevado a cabo, según las directrices emanadas de la Secretaría General de Política Lingüística y del Consejo Asesor del Euskara.

Objetivos del presente estudio

El objetivo del presente estudio consiste en describir la situación del euskera en la Comunidad Autónoma del País Vasco por un lado y por otro en facilitar un instrumento útil para la planificación lingüística.

Gracias a los datos recogidos sobre el euskera en el Padrón de 1986, se dispone de una variada y abundante información, a partir de la cual se han elaborado distintos índices que permiten profundizar en la situación lingüística de la Comunidad Autónoma Vasca, al tiempo que permiten vislumbrar los procesos que se están dando.

Con vistas al futuro, esta recopilación y análisis de información básica tiene por objeto constituir una herramienta o instrumento de trabajo adecuado para el diseño de programas de actuación necesarios para la normalización del uso del euskera.

Contenidos analizados y observaciones metodológicas

Este estudio consiste en describir la situación presente del euskera, en la Comunidad Autónoma Vasca (C.A.V.).

Para ello se parte de los datos del Padrón de 1986 y se centra en quienes total o parcialmente conocen el euskera. En cuanto a la metodología seguida para la descripción de la situación actual del euskera, en primer lugar hay que tener presente que el Padrón ofrece, como información básica, dos variables:

- la lengua materna de cada habitante de la C.A.V.
- el nivel de conocimiento o competencia lingüística en euskera de cada habitante de la C.A.V.

Dicho de otro modo, estas dos variables muestran dos momentos de la evolución lingüística de cada ciudadano: el punto de partida (lengua materna) y el estado actual (competencia lingüística).

Los índices utilizados para reflejar dicha evolución son los siguientes:

a) *Índices relativos a la competencia lingüística actual de los habitantes cuya lengua materna es el euskera.*

- **Índice de retención:** porcentaje de población que tiene como lengua materna al menos euskera y que habla correctamente en euskera.

- **Índice de elaboración:** porcentaje de población cuya lengua materna es al menos euskera y debe hablar y escribir correctamente en euskera.

- **Índice de pérdida 1:** porcentaje de la población cuya lengua materna es el euskera y ha perdido totalmente la competencia lingüística oral en este idioma. No saben hablar euskera.

- **Índice de pérdida 2:** porcentaje de la población cuya lengua materna es el euskera y el castellano y que ha perdido totalmente la competencia lingüística oral de este idioma. No saben hablar euskera.

dio Aholku-Batzorde Osoaren erabakiz eratu ahal izango diren Berarizko Batzorde-atalek berarizko ardua eskainiko diotela Soziolinguistikazko Plangintza-Mapari.

Horrexegatik, Euskararen Aholku-Batzordea eraberritu ahala, 1988ko Martxoaren 2an egin zuen bileran onartutako lan-egitarauak Demolinguistikazko Batzorde-atalaren berehalako sorrera jasotzen du, aipatu Dekretuan zehazten den eginbeharretako bati lehenbait lehen ekin ahal izateko. Honela bada, Aholku-Batzordearen Osoko Bilkurak Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak aurkeztutako *Euskal Herriko Autonomi Elkarteko Soziolinguistikazko Mapa prestatzeko zirriborroa* izeneko proposamena aztertu eta onartu zuen 1988ko Martxoaren 24ean. Bestalde, Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak Eusko Jaur-laritzaren Estatistika Erakundeari (EUSTAT) zirriborro honetan zehaztutako datuak lehenbait lehen presta zituzala eskatu zion, eta baita Eusko Jaur-laritzaren Informatika-Elkarteari (EJIE) taula egokiak lantzeko ere.

Eskuartearen duzuen ikerlan hau, beraz, Euskararen Aholku-Batzordeko Demolinguistikazko Batzorde-atalaren baitan egingo da, Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak koordinaturik eta EUSTATen eta EJIEren lankidetzaz baliatuz.

Hausnartze-lan hori ezinezkoa zatekeen SIADECO elkarteak egin duen taula eta datuen irakurtze-lan mardula burutu izan ez balu, Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak eta Euskararen Aholku-Batzordeak emandako azterpideei jarraituz.

Ikerlan honen helburuak

Euskal Autonomi Elkartearen euskararen egungo egoeraren deskribapena egitea, batetik, eta hizkuntz plangintzarako tresna baliagarria eskuratzea, bestetik, dira ikerlan honen helburuak.

1986ko Erroldan euskarari buruz bildutako datuei esker, informazio ugaria eta aberatsa eskuratu da. Datu horietan oinarriturik Euskal Autonomi Elkarteko hizkuntz egoera sakonago aztertu ahal izateko zenbait indize landu dira, hizkuntz prozesuak somatzeko baliagarri gertatuko direnak.

Etorkizunari begira, oinarritzko informazio eta ikerlan honek euskararen erabilera normaltzeko beharrezkoak diren ekintza-programak bideratzeko abiapuntu izatea du helburu.

Aztertutako edukiak eta metodologi argibideak

Euskal Autonomi Elkarteko (E.A.E.) euskararen egungo egoera azaltzean datza ikerlan hau.

Horretarako, 1986ko Erroldako datuak hartu dira oinarritzat. Euskara gutxi-asko dakitenetara mugatuko da. Euskararen egungo egoeraren deskribapena burutzean nola jokatu den adierazteko, lehenik eta behin izan behar da kontutuan oinarritzko informazio bezala Erroldak bi aldagaiok ematen dituzela:

- E.A.E.ko biztanle bakoitzaren ama-hizkuntza.
- E.A.E.ko biztanle bakoitzaren euskararen ezagupen-maila edo hizkuntz gaitasuna.

Beste era batera esanda, bi aldagai hauek lagun bakoitzaren hizkuntz historiaren bi muturrak adierazten dituzte: abiapuntua (jatorrizko hizkuntza) eta egungo egoera (hizkuntz gaitasuna).

Ibilbide hori erakusteko erabili diren indizeak honako hauek izan dira:

- a) *Ama-hizkuntza euskara duten biztanleek gaur egun duten hizkuntz gaitasunari buruzko indizeak.*
 - **Eutsi-indarra:** ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, izan eta euskaraz ongi hitz egiten duten biztanleen ehunekoa.
 - **Gara-indarra:** ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, izan eta euskaraz ongi hitz egiten eta idazten duten biztanleen ehunekoa.
 - **Gal-indarra 1:** ama-hizkuntza euskara bakarrik izan eta euskaraz hitz egiteko gaitasuna erabat gaidu duten biztanleen ehunekoa. Euskaraz hitz egiten ez dakite.
 - **Gal-indarra 2:** ama-hizkuntza euskara eta gaztelania izan eta euskaraz hitz egiteko gaitasuna erabat galdu duten biztanleen ehunekoa. Euskaraz hitz egiten ez dakite.

b) *Indices de la situación lingüística actual de quienes poseen una lengua materna distinta del euskera.*

– **Índice de incorporación activa oral:** porcentaje de población de lengua materna no-euskera que hablan en euskera correctamente.

– **Índice de incorporación activa escrita:** porcentaje de población de lengua materna no-euskera que escriben en euskera correctamente.

– **Índice de incorporación activa:** porcentaje de población de lengua materna no-euskera que hablan o escriben en euskera correctamente.

– **Índice de incorporación pasiva:** porcentaje de población de lengua materna no-euskera que entienden el euskera correctamente y no saben hablarlo.

Por otra parte, como resultado de la comparación de las dos variables básicas se ha obtenido el denominado índice KENK que refleja la diferencia existente entre las cifras de euskaldunes y las de lengua materna al menos euskera.

Además, tanto las variables básicas como los índices han sido analizados a la vista de otras variables. Tales como:

Distribución geográfica:

- A nivel de la Comunidad Autónoma Vasca.
- Por Territorios Históricos.
- Por Comarcas.
- Por Municipios.

Edad:

- Por grupos de edad.
- Año a año.

Situación socio-profesional:

- Por Profesiones.
- Por Titulaciones.
- Por Situaciones laborales.

En la mayoría de los casos se han cruzado dos variables: las variables básicas o índices por un lado, y las variables geográfica, de edad o socio-profesional por otro (por ejemplo: lengua materna por territorios históricos, por comarcas, etc.).

En otros casos, se han cruzado tres y cuatro variables: las variables básicas o índices por un lado, y las variables geográfica, de edad y socio-profesional por otro (por ejemplo: lengua materna por territorios históricos, por grupos de edad y por titulaciones).

Ello permite conocer la situación lingüística de la población de la Comunidad Autónoma Vasca.

Por último, hay que señalar que el Padrón se elabora a partir de respuestas subjetivas de los ciudadanos lo que supone una autovaloración no contrastada objetivamente. Dicha característica, inherente a todo Padrón, ha de ser tenida en cuenta para la lectura e interpretación de los datos.

De cualquier modo es preciso subrayar que la información recogida sobre el euskera en el Padrón de 1986, además de ser la más abundante hasta el momento presente, es también la más valiosa debido a que recoge no sólo información acerca del conocimiento del euskera, como sucedía en el Padrón de 1981 sino también acerca de la lengua materna lo cual permite elaborar los índices para interpretar los procesos lingüísticos que están teniendo lugar.

Evolución de la población de la Comunidad Autónoma Vasca

Para cerrar esta introducción se ofrecen a continuación una serie de notas acerca de la evolución de la población en la Comunidad Autónoma Vasca.

b) *Ama-hizkuntza erdara dutenen egungo hizkuntz egoerari buruzko indizeak.*

– **Ahozko erakar-ingar aktiboa:** ama-hizkuntzaz erdaldun izan eta euskaraz ongi hitz egiten duten biztanleen ehunekoa.

– **Idatzizko erakar-ingar aktiboa:** Ama-hizkuntzaz erdaldun izan eta euskaraz ongi idazten duten biztanleen ehunekoa.

– **Erakar-ingar aktiboa:** ama-hizkuntzaz erdaldun izan eta euskaraz ongi hitz egiten edo idazten duten biztanleen ehunekoa.

– **Erakar-ingar pasiboa:** ama-hizkuntzaz erdaldun izan eta euskaraz ongi ulertzen duten biztanleen ehunekoa.

Bestalde, oinarritzko bi aldagaiak alderatuz KENK indizea lortu da, euskaldunen eta ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, dutenen arteko aldea erakusten duena.

Oinarritzko aldagaiak eta indizeak beste zenbait aldagairen arabera aztertu dira. Hala nola:

Geografi banaketa:

– Euskal Autonomi Elkarte osoan.

– Herrialdeka.

– Eskualdeka.

– Udalerrika.

Adina:

– Adin-taldeka.

– Urtez urteka.

Egoera sozio-profesionala:

– Lanbideka.

– Titulazioka.

– Lan-egoeraka.

Kasurik gehienetan, gurutzapenak bi aldagairen artean egin dira: oinarritzko aldagaiak ala indizeak, alde batetik, eta geografia, adin nahiz egoera sozio-profesionalaren aldagaiak, bestetik (adibidez: ama-hizkuntza herrialdeka, eskualdeka, eta abar).

Beste kasu batzutan, gurutzapenak hiru eta lau aldagairen artean egin dira: oinarritzko aldagaiak ala indizeak, alde batetik, eta geografia, adin nahiz egoera sozio-profesionalaren aldagaiak, bestetik (adibidez: ama-hizkuntza herrialdeka, adin-taldeka eta titulazioaren arabera).

Horiei esker, Euskal Autonomi Elkarteko biztanleriaren hizkuntz egoera jakitea lortu da.

Azkenik, Errolda herritarren erantzunak oinarri harturik egiten dela aipatu beharra dago, eta horrek gauzak direnean egiaztatu gabeko autobalorazio izatea dakarkiola. Datuok irakurri eta ulertzerakoan beti ere kontutan hartu beharrekoa da erroldagintza orori datxekion nolakotasun hori.

Dena den, 1986ko Erroldan euskarari buruz bildutako informazioa, orain arte inoiz bildu den ugariena ezetik, baliagarriena ere badela azpimarratu beharra dago. Alde batetik, 1981eko Erroldan zegoen euskararen ezagupenaren informazioaz gainera, biztanleriaren ama-hizkuntzari dagokiona ere jasozten duelako, eta informazio horri esker garatzen ari diren hizkuntz prozesuek adierazten dituzten indizeak lantzea lor daitekeelako.

Euskal Autonomi Elkarteko biztanleriaren bilakaera

Sarrera honi amaiera emateko, Euskal Autonomi Elkarteko biztanleriaren bilakaerari buruzko zenbait ohar emango da.

a) *Evolución de la población en el conjunto de la Comunidad Autónoma Vasca*

La evolución de la población en los territorios históricos de la Comunidad Autónoma Vasca a lo largo del presente siglo puede verse en la siguiente tabla:

AÑO	POBLACION DE DERECHO			
	C.A.V.	ALAVA	BIZKAIA	GUIPUZCOA
1900	602.204	98.066	307.607	196.531
1910	672.884	99.399	352.058	221.427
1920	783.125	101.357	421.264	260.504
1930	885.601	105.729	482.603	296.269
1940	948.906	112.503	510.590	325.003
1950	1.039.465	114.139	554.302	371.024
1960	1.358.707	133.742	751.014	473.951
1970	1.867.287	199.777	1.041.461	626.049
1975	2.072.100	237.472	1.154.873	679.754
1981	2.141.809	257.850	1.189.178	694.681
1986	2.136.100	267.780	1.179.150	689.222

Como muestran los datos expuestos, en el presente siglo se observan las siguientes etapas o épocas respecto al crecimiento de la población:

—De 1900 a 1950: fase de crecimiento continuo y moderado.

—De 1950 a 1975: crecimiento acelerado. En un lapso de 25 años se duplica la población.

—De 1975 en adelante: el crecimiento se ralentiza al principio de este período (1975-1981) y, como nunca antes en este siglo, arroja un resultado negativo en los últimos años (1981-1986).

Como conclusión puede afirmarse que la población de la C.A.V. en los últimos 5 años ha experimentado una aminoración de su dinámica de crecimiento poblacional, y que ahora muestra una situación de equilibrio y estabilidad.

b) *Evolución de la población por Territorios Históricos*

Territorio Histórico de Alava:

—En el período comprendido entre 1900-1950, el crecimiento es considerablemente lento.

—De 1950 en adelante, se produce un crecimiento más acelerado, que aún continúa, aunque últimamente en forma más moderada.

Territorio Histórico de Bizkaia:

—En el período comprendido entre 1900-1950, el aumento de la población es moderado.

—De 1950 a 1975, la población se duplica (crecimiento muy acelerado).

—A partir de 1975 el crecimiento se estabiliza, para decrecer desde 1981.

Territorio Histórico de Guipúzcoa:

—De 1900 a 1950, la población prácticamente se duplica.

—De 1950 a 1975, el crecimiento es acelerado aunque menor que en Alava y en Bizkaia.

—A partir de 1975 el proceso es paralelo al de Bizkaia.

En los últimos cinco años (1981-1986) la población ha disminuido en la C.A.V., un total de 5.709 habitantes, con la siguiente distribución: Alava cuenta con 9.878 habitantes más, Bizkaia pierde 10.128 y Guipúzcoa pierde, asimismo, 5.459.

a) *Biztanleriaren bilakaera Euskal Autonomi Elkarte osorik hartuz*

Honako hau izan da mende honetan zehar Euskal Autonomi Elkarte osatzen duten herrialdeek izan duten biztanleriaren bilakaera:

URTEA	BIZTANLERIA			
	E.A.E.	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA
1900	602.204	98.066	307.607	196.531
1910	672.884	99.399	352.058	221.427
1920	783.125	101.357	421.264	260.504
1930	885.601	105.729	482.603	296.269
1940	948.906	112.503	510.590	325.003
1950	1.039.465	114.139	554.302	371.024
1960	1.358.707	133.742	751.014	473.951
1970	1.867.287	199.777	1.041.461	626.049
1975	2.072.100	237.473	1.154.873	679.754
1981	2.141.809	257.850	1.189.178	694.681
1986	2.136.100	267.780	1.179.150	689.222

Datuek adierazten dutenez, mende honetan zehar aldi edo aro ezberdinak izan dira. Hala nola:

- 1900etik 1950era artekoa: hazkunde jarraitua eta neurrizkoa.
- 1950etik 1975era: hazkunde bizkorra; 25 urtetan biztanleria bikoiztu egin da.
- 1975etik aurrerakoa: hazkundea aro honen hasieran (1975-1981) mantsotu egin da; eta, mende honetan inoiz ez bezala, azken urteotan (1981-1986) emaitza negatiboa izan du.

Ondorio bezala esan daikete azken bost urteotan E.A.E.ko biztanleriaren hazkunde-dinamika motel-
du egin dela eta egoera egonkor edo orekatua agertzen dela orain.

b) *Biztanleriaren bilakaera herrialdeka*

Araba:

- 1900-1950 bitartean, nahiko hazkunde motela izan da.
- 1950etik aurrera, hazkunde bizkorragoa; moteldu bada ere, ez da oraindik gelditu.

Bizkaia:

- 1900-1950 bitartean, biztanleria motel doa handituz.
- 1950etik 70era, biztanleria bikoiztu egin da (hazkunde oso bizia).
- 1975etik aurrera hazkundea geratu egin da eta, 1981etik hona, biztanleak galdu ditu.

Gipuzkoa:

- 1900etik 1950era, biztanleria doi-doi bikoiztu da.
- 1950etik 1975era hazkunde bizkorra, baina Araban eta Bizkaian baino apalagoa.
- 1975etik aurrera Bizkaikoaren berdintsua izan da bilakaera.

Azken 5 urteetan (1981-1986) E.A.E.k izan dituen galerak, 5.709 guztira, honela banatu dira: Arabak 9.878 biztanle irabazi ditu, Bizkaiak 10.128 galdu eta Gipuzkoak 5.459 galdu.

c) *Evolución de la población por comarcas*

En la última década se han producido las siguientes variaciones:

	EVOLUCION DE LA POBLACION				
	1975	1981	1986	1975-1981	1981-1986
Comunidad Autónoma Vasca	2.072.100	2.141.809	2.136.100	+69.709	-5.709
Alava	237.473	257.850	267.728	+20.377	+9.878
Bizkaia	1.154.873	1.189.278	1.179.150	+34.405	-10.128
Guipúzcoa	679.754	694.681	689.222	+14.927	-5.459
Valles Alaveses	5.100	4.267	4.160	-833	-107
Llanada Alavesa	180.746	200.600	209.997	+19.854	+9.397
Montaña Alavesa	4.082	3.645	3.533	-487	-112
Arratia-Nervión	22.995	22.291	21.843	-704	-448
Bajo Bidasoa	61.836	64.714	67.085	+2.878	+2.794
Gran Bilbao	911.143	936.848	926.949	+25.705	-9.899
Eajo Deba	68.068	66.569	63.201	-1.599	-3.368
Alto Deba	65.988	67.136	66.356	+1.148	-780
Donostaldea	308.662	317.863	315.759	+9.201	-2.104
Duranguesado	86.830	90.912	91.812	+3.282	+900
Encartaciones	31.023	31.317	30.702	+294	-615
Rioja Alavesa	10.156	9.559	9.788	-597	+229
Busturialdea	45.216	46.234	46.077	+1.018	-157
Goierni	70.681	70.293	69.030	-388	-1.263
Estribaciones del Gorbea	5.876	5.696	5.515	-180	-181
Valle de Ayala	31.513	34.083	34.731	+2.570	+648
Lea-Artibai	27.593	28.132	28.396	+539	+264
Uribe-Butrón	30.073	33.544	33.371	+3.473	+173
Tolosaldea	45.691	46.696	45.965	+1.051	-731
Urola-Costa	58.828	61.410	61.826	+2.582	+416

- A partir de 1975 se da un incremento continuo en las comarcas siguientes: Llanada Alavesa, Valle de Ayala, Duranguesado, Lea-Artibai, Bajo Bidasoa y Urola-Costa.

- En cambio se da un descenso continuo en las comarcas siguientes: Valles Alaveses, Montaña Alavesa, Estribaciones del Gorbea, Bajo Deva, Goierni y Arratia-Nervión.

- El resto de las comarcas ofrecen un comportamiento diferente en los periodos 1975-1981 y 1981-1986. Todas ellas, excepto la Rioja Alavesa decrecen durante el periodo 1981-1986.

c) Biztanleriaren bilakaera eskualdeka

Azken hamar urteotan honako aldaketa hauek izan dira:

	BIZTANLERIAREN BILAKAERA				
	1975	1981	1986	1975-1981	1981-1986
Euskal Autonomi Elkartea	2.072.100	2.141.808	2.136.100	+69.709	-5.709
Araba	237.473	257.850	267.728	+20.377	+9.878
Bizkaia	1.154.873	1.189.278	1.179.150	+34.405	-10.128
Gipuzkoa	679.754	694.681	689.222	+14.927	-5.459
Añanaldea	5.100	4.267	4.160	-833	-107
Arabako Lautada	180.746	200.600	209.997	+19.854	+9.397
Arabako Mendialdea	4.082	3.645	3.533	-487	-112
Arratia-Nerbioi	22.995	22.291	21.843	-704	-448
Bidasoa Beherea	61.836	64.714	67.085	+2.878	+2.794
Bilbo Handia	911.143	936.848	926.949	+25.705	-9.899
Deba Beherea	68.068	66.569	63.201	-1.599	-3.368
Deba Garaia	65.988	67.136	66.356	+1.148	-780
Donostialdea	308.662	317.863	315.759	+9.201	-2.104
Durantaldea	86.830	90.912	91.812	+3.282	+900
Enkartzioak	31.023	31.317	30.702	+294	-615
Arabako Errioxa	10.156	9.559	9.788	-597	+229
Busturialdea	45.216	46.234	46.077	+1.018	-157
Goierni	70.681	70.293	69.030	-388	-1.263
Gorbeialdea	5.876	5.696	5.515	-180	-181
Aiaraldea	31.513	34.083	34.731	+2.570	+648
Lea-Artibai	27.593	28.132	28.396	+539	+264
Uribe-Butroe	30.073	33.544	33.371	+3.473	+173
Tolosaldea	45.691	46.696	45.965	+1.051	-731
Urola-Kostaldea	58.828	61.410	61.826	+2.582	+416

- 1975etik aurrera etengabea izan da hazkundera honako eskualde hauetan: Arabako Lautada, Durantaldea, Lea-Artibai, Bidasoa Beherea eta Urola-Kostaldea.

- Honako eskualde hauetan, berriz, beherakada etengabea izan da: Añanaldea, Arabako Mendialdea, Gorbeialdea, Deba Beherea, Goierni eta Arratia-Nerbioi.

- Gainerako eskualdeek bilakaera ezberdina izan dute: 1975-1981 eta 1981-1986 aldietan. Guztiz guztiek, Arabako Errioxak ezik, beherakada izan dute 1981etik 1986ra.

I. HIZKUNTZ GAITASUNA ETA AMA-HIZKUNTZA

I. COMPETENCIA LINGÜÍSTICA Y LENGUA MATERNA

I.1. COMPETENCIA LINGÜÍSTICA

I.1.1. En el conjunto de la Comunidad Autónoma Vasca

Como puede verse en la tabla adjunta, en la Comunidad Autónoma Vasca hay 511.006 euskaldunes, es decir, el 24,66 % de la población. Son 362.557, el 17,49 %, quienes afirman saber algo, esto es, los denominados cuasi-euskaldunes. Los erdaldunes, por el contrario, son 1.119.411, lo que representa el 57,86 % de los ciudadanos de la Comunidad Autónoma Vasca.

C.A.V.	Número	%
Euskaldunes	511.006	24,66
Cuasi-euskaldunes	362.557	17,49
Erdaldunes	1.199.411	57,86

I.1.2. Por Territorios Históricos

Las proporciones son muy diferentes en cada Territorio Histórico de la Comunidad Autónoma.

Mientras en Alava sólo el 6,71 % de la población es euskaldun, en Bizkaia lo es el 17,54 % y en Guipúzcoa el 43,76 %. El porcentaje de cuasi-euskaldunes es similar en los tres territorios y los erdaldunes constituyen el 39 % en Guipúzcoa, y el 64,56 % y el 76,35 % respectivamente en Bizkaia y Alava.

	ALAVA		BIZKAIA		GUIPUZCOA	
	Número	%	Número	%	Número	%
Euskaldunes	17.349	6,71	200.734	17,54	292.923	43,76
Cuasi-euskaldunes	43.871	16,96	205.016	17,91	113.670	16,98
Erdaldunes	197.567	76,35	738.958	64,56	262.886	39,27

I.1. HIZKUNTZ GAITASUNA

I.1.1. Euskal Autonomi Elkarte osoan

Taulan ikus daitekeenez, 511.006 euskaldun dago Euskal Autonomi Elkartean, biztanleriaren % 24,66a, beraz. Euskaraz zerbait dakitela erantzuten dutenak, hots, ia-euskaldun deiturikoak, 362.557, % 17,49 direlarik. Erdaldunak, berriz, 1.199.411 dira, Euskal Autonomi Elkarteko herritarren % 57,86a.

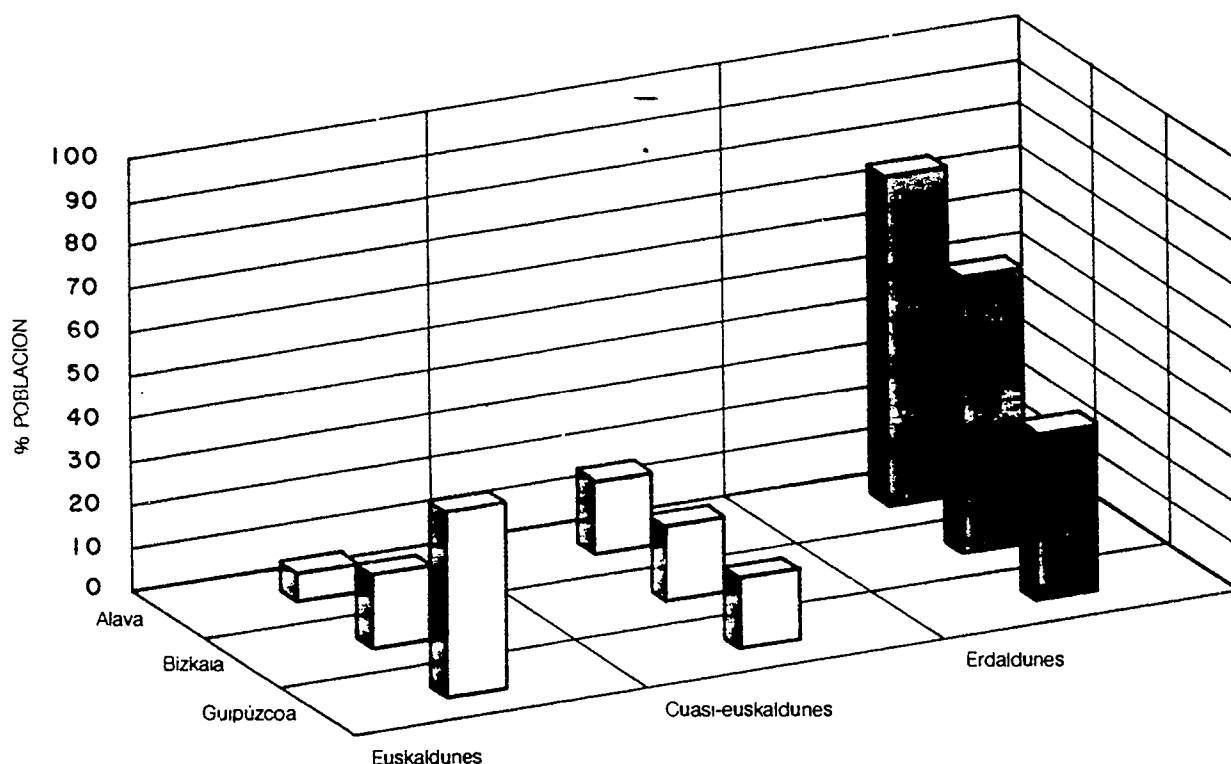
E.A.E.	Kopurua	%
Euskaldunak	511.006	24,66
la-euskaldunak	362.557	17,49
Erdaldunak	1.199.411	57,86

I.1.2. Herrialdeka

Euskal Autonomi Elkarteko hiru herrialdeetako oinarritzko hizkuntz egoeraren datu-adierazleen araber, arras proportzio ezberdirak dituzte herrialdeok.

Euskaldunek, Arabako biztanleriaren % 6,71a besterik ez izan arren Bizkaikoaren % 17,54a eta Gipuzkoakoaren % 43,76a osatzen dute. Ia-euskaldunen proportzioa berdintsua da hiru herrialdeetan. Eta erdaldun hutsak Gipuzkoan % 39,27 izanik, % 64,56 eta % 76,35 jotzen dute Bizkai-Araban.

	ARABA		BIZKAIA		GIPUZKOA	
	Kopurua	%	kopurua	%	Kopurua	%
Euskaldunak	17.349	6,71	200.734	17,54	292.923	43,76
la-euskaldunak	43.871	16,96	205.016	17,91	113.670	16,98
Erdaldunak	197.567	76,35	738.958	64,56	262.886	39,27

I.1.3. Por comarcas

— Los euskaldunes constituyen más de la mitad (50%-100%) de la población total en todas las comarcas costeras, excepto en Donostialdea, Bajo Bidasoa y Gran Bilbao. En el resto de comarcas de Guipúzcoa también son mayoría los euskaldunes.

Lea-Artibai (84,53%) y Urola-Costa (77,89%) superan las tres cuartas partes de euskaldunes. En estas comarcas sólo cuatro municipios (Azkoitia, Azpeitia, Ondarroa y Zarautz) superan los 10.000 habitantes, estando 17.000 el más populoso. Los demás municipios que forman estas comarcas son, en su gran mayoría, de menos de 5.000 habitantes.

— Asimismo, los euskaldunes son más del 50% en la comarca Arratia-Nervión. Especialmente entre esta comarca y las antes citadas está el Duranguesado con un porcentaje situado en el intervalo 25-50%.

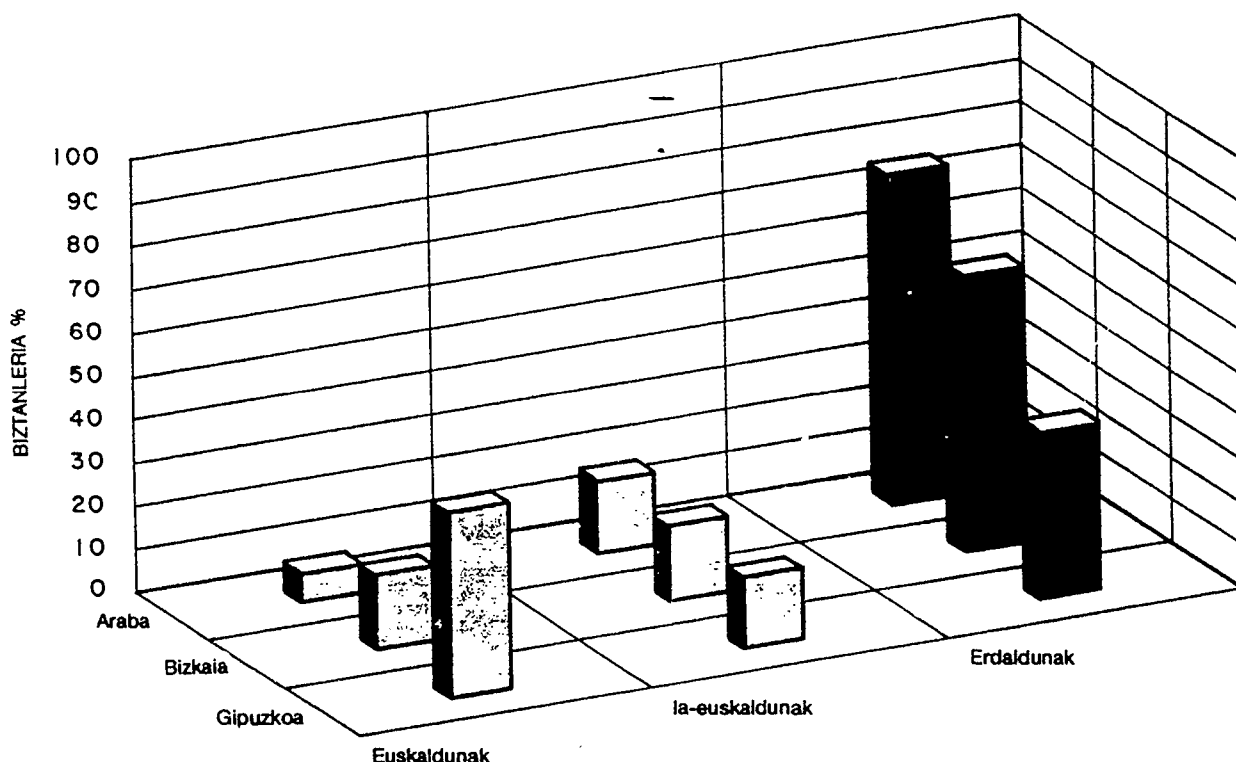
— En las comarcas alavesas, tomadas en conjunto, la proporción de euskaldunes no llega al 10% salvo en Estribaciones de Gorbea (32,47%).

Por otro lado, en la Llanada Alavesa, comarca más poblada de Alava por la ubicación en ella de Vitoria-Gasteiz, el número de euskaldunes se reduce a un 6%. Esta comarca es la que con mayor intensidad influye en el porcentaje medio de euskaldunes del territorio histórico en su conjunto.

— En Bizkaia las dos comarcas con menor proporción de euskaldunes son el Gran Bilbao (8,94%) y las Encartaciones (1,64%). Por otra parte, la comarca más vascofona, con diferencia, es Lea-Artibai. Sin embargo, el mayor número de cuasi-euskaldunes se encuentra en el Gran Bilbao.

— Se observa claramente que Guipúzcoa es el más vascofono de los Territorios Históricos de la C.A.V. De hecho, en casi la totalidad de las comarcas, excepto en las de Bajo Bidasoa (28,71%) y Donostialdea (30,40%), los euskaldunes constituyen más de la mitad de la población. El sensible descenso de la media de este territorio se debe a que los mayores núcleos de población del mismo están ubicados en dichas comarcas.

Hizkuntz gaitasuna herrialdeka

1.1.3. Eskualdeka

– Euskaldunak biztanleria osoaren erdia baino gehiago dira (% 50-% 100) kostako eskualde guztietan, Donostialdean, Bidasoa Beherean eta Bilbo Handian ezik. Gipuzkoako gainerako eskualdeetan ere gehienoa euskalduna da.

Lea-Artibai (% 84,53) eta Urola-Kostaldeko biztanleetako hiru laurdenak baino gehiago euskaldunak dira. Eskualde hauetan lau herri bakarrik dira 10.000 biztanle baino gehiago dituztenak (Azkoitia, Azpeitia, Ondarroa eta Zarautz), hauetariko handienak 17.000 biztanle izanik. Eskualde hauetako gainerako herri gehienak 5.000 biztanletik beherakoak dira.

– Era berean, euskaldunak % 50etik gora dira Arratia-Nerbioi eskualdean. Eskualde honen eta goian aipatutakoen artean kokaturik Durangaldea dugu % 25-50arekin.

– Arabako eskualdeetan, orokorki hartuta, euskaldunak ez dira iristen % 10era, G. behealdean izan ezik (% 32,47).

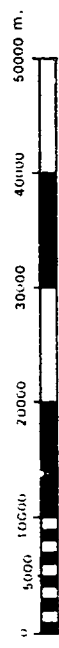
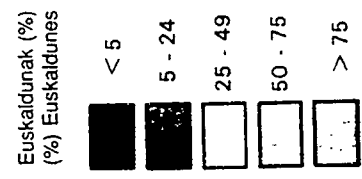
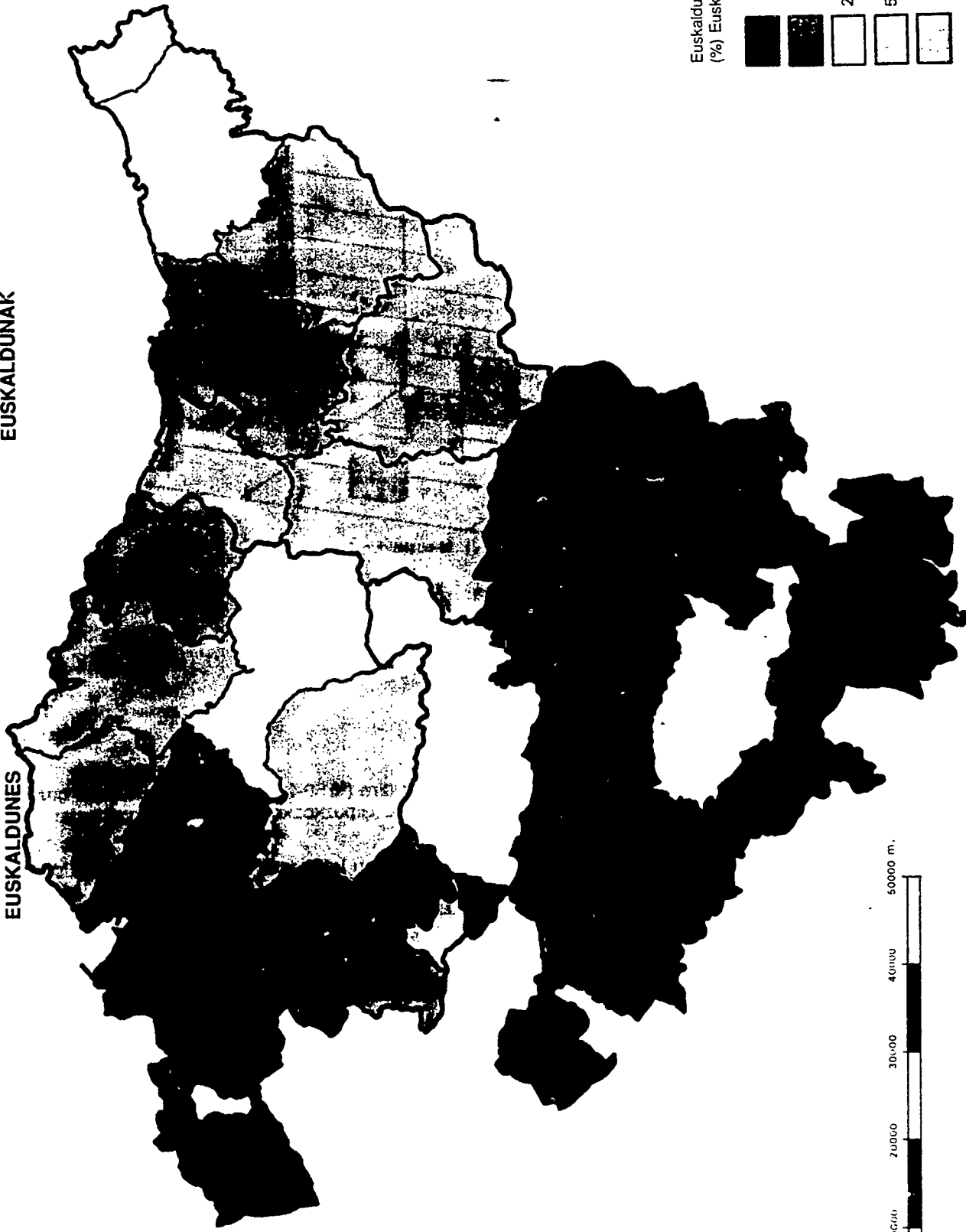
Bes. alde, Arabako Lautadan, Gasteiz –Arabako eskualderik biztanletsuena– bertan dagoenez, euskaldunak % 6 dira. Euskaldunen ehunekoari dagokionez eskualde honek eragiten dio gehien herrialde osoko batzbestekoari.

– Bizkaian, euskaldun gutxienik erakusten duten eskualde biak Bilbo Handia (% 8,94) eta Enkartzioak (% 1,64) dira. Bestalde, eskualderik euskaldunena, alde handiz gainera, Lea-Artibai da. Ia-euskaldunen kopururik handiena Bilbo Handian dago.

– Gipuzkoa, E.A.E.ko beste herrialdeen aldean, euskaldunena dela garbi ageri da. Azken batean, bertako eskualde gehienetan, Bidasoa Beherean (% 28,71) eta Donostialdean (% 30,40, salbu, euskaldunak biztanleriaren erdia baino gehiago direlako. Bidasoa Beherean eta Donostialdean Gipuzkoako bi herri biztanletsuena daudenez, hauen eraginez jaisten da, azken batean, herrialde honetako batzbestekoa.

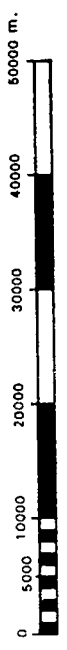
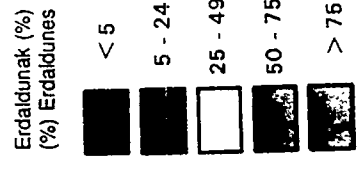
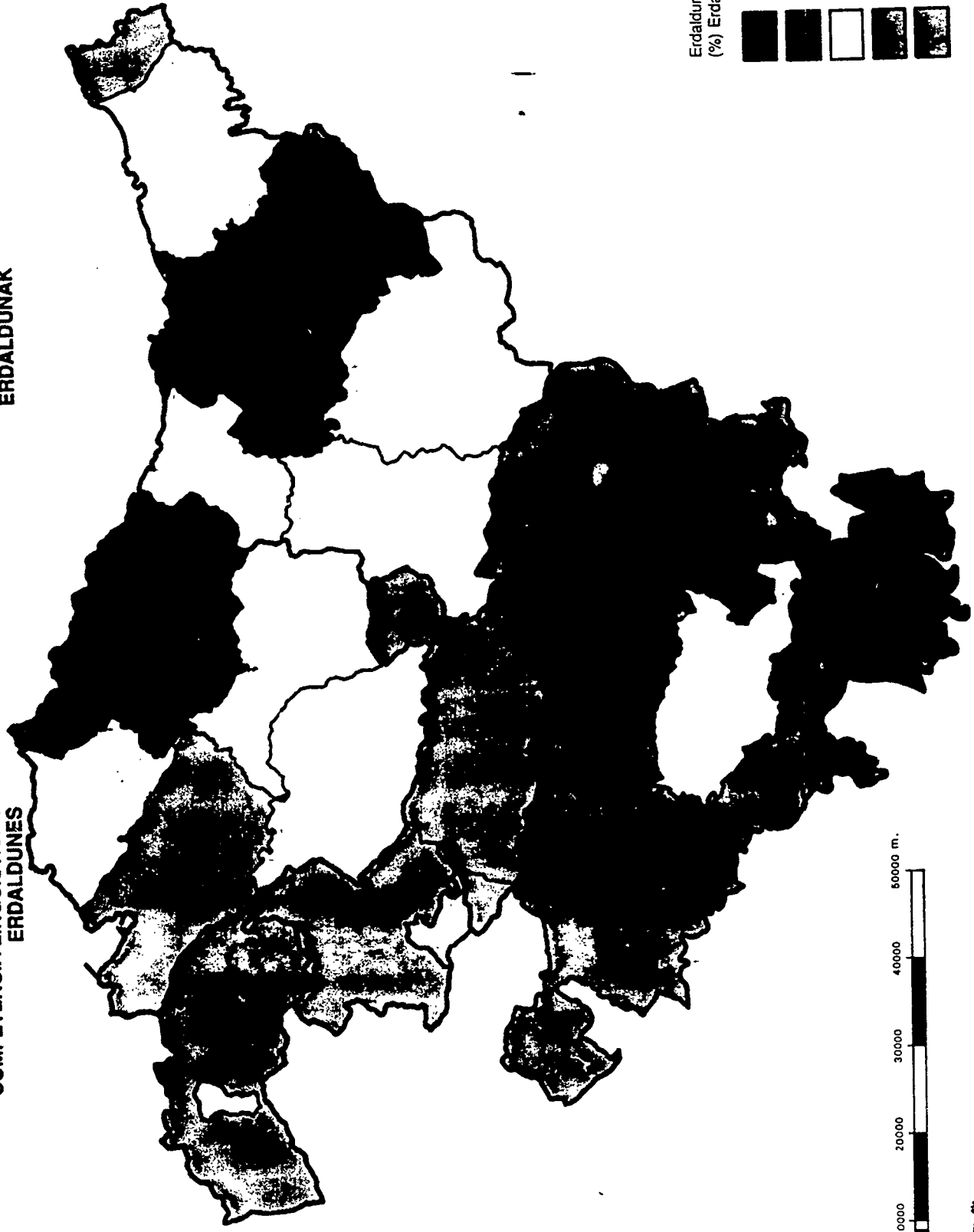
COMPETENCIA LINGÜÍSTICA POR COMARCAS
EUSKALDUNES

HIZKUNTZ GAITASUNA ESKUALDEKA
EUSKALDUNAK

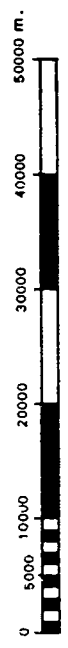
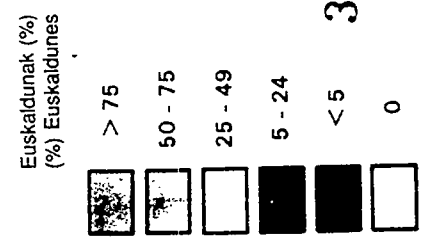
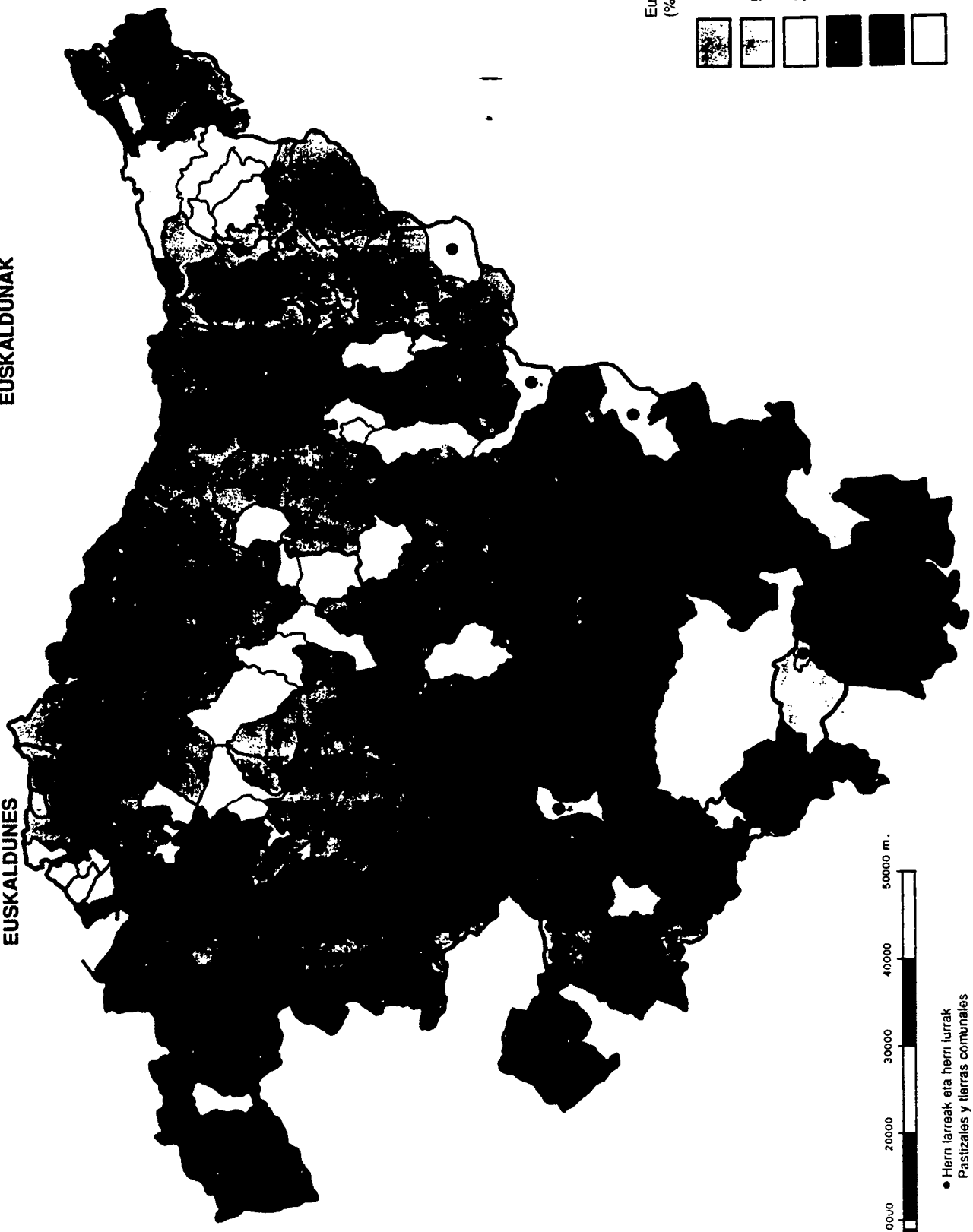
HIZKUNTZ GAITASUNA ESKUALDEKA
ERDALDUNAK

COMPETENCIA LINGÜÍSTICA POR COMARCAS
ERDALDUNES

HIZKUNTZ GAITASUNA UDALERRIKA
EUSKALDUNAK

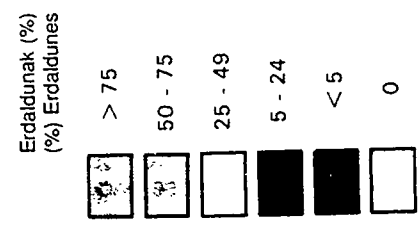
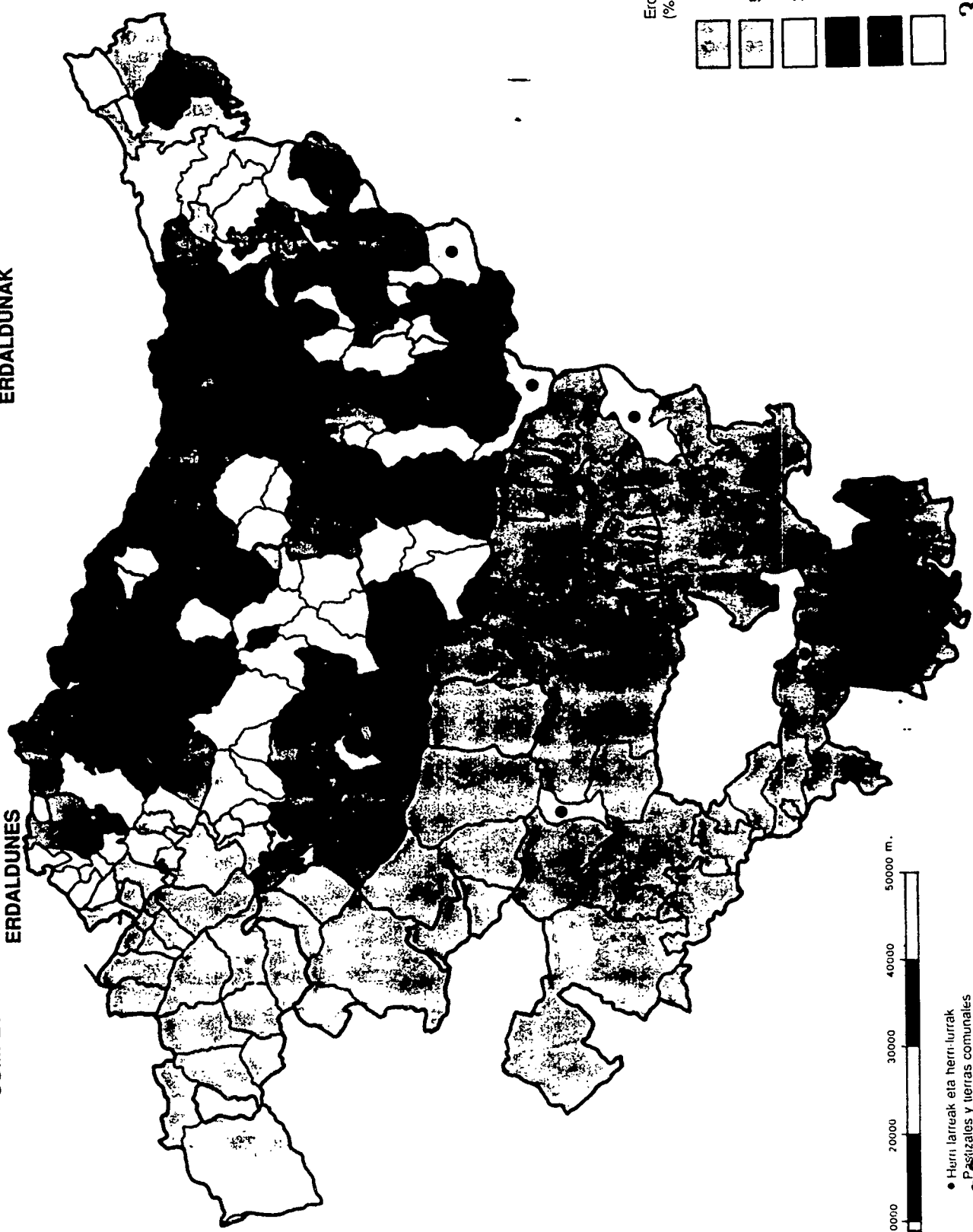
COMPETENCIA LINGÜÍSTICA POR MUNICIPIOS
EUSKALDUNES

• Herri larreak eta herri lurak
Pastizales y tierras comunales

HIZKUNTZ GAITASUNA UDALERRIKA
ERDALDUNAK

COMPETENCIA LINGÜÍSTICA POR MUNICIPIOS
ERDALDUNES

• Herri-terruak eta herri-terruak
Pastizales y tierras comunales

I.1.4. Por edades

Del análisis de la competencia lingüística por edades se desprende lo siguiente:

—El porcentaje de euskaldunes aumenta con la edad hasta los 10 años, edad en la que alcanza el 29%. En este grupo se encuentran, entre otros, los niños de preescolar y la primera etapa de EGB.

—De 10 a 19 años, la proporción de euskaldunes disminuye con la edad. Esta pérdida es de cinco puntos en los cuatro primeros años (hasta los 14 años de edad), aunque luego se reduce.

—En el grupo de 20-30 años, el porcentaje se sitúa en torno al 22%.

—Entre 30-50 años el porcentaje de euskaldunes se mantiene en el 20-21%. Este grupo de edad presenta el porcentaje más bajo de euskaldunes.

—En los de más de 50 años, esta proporción va aumentando hasta alcanzar el 34%, dándose los valores más altos en los mayores de 65 años.

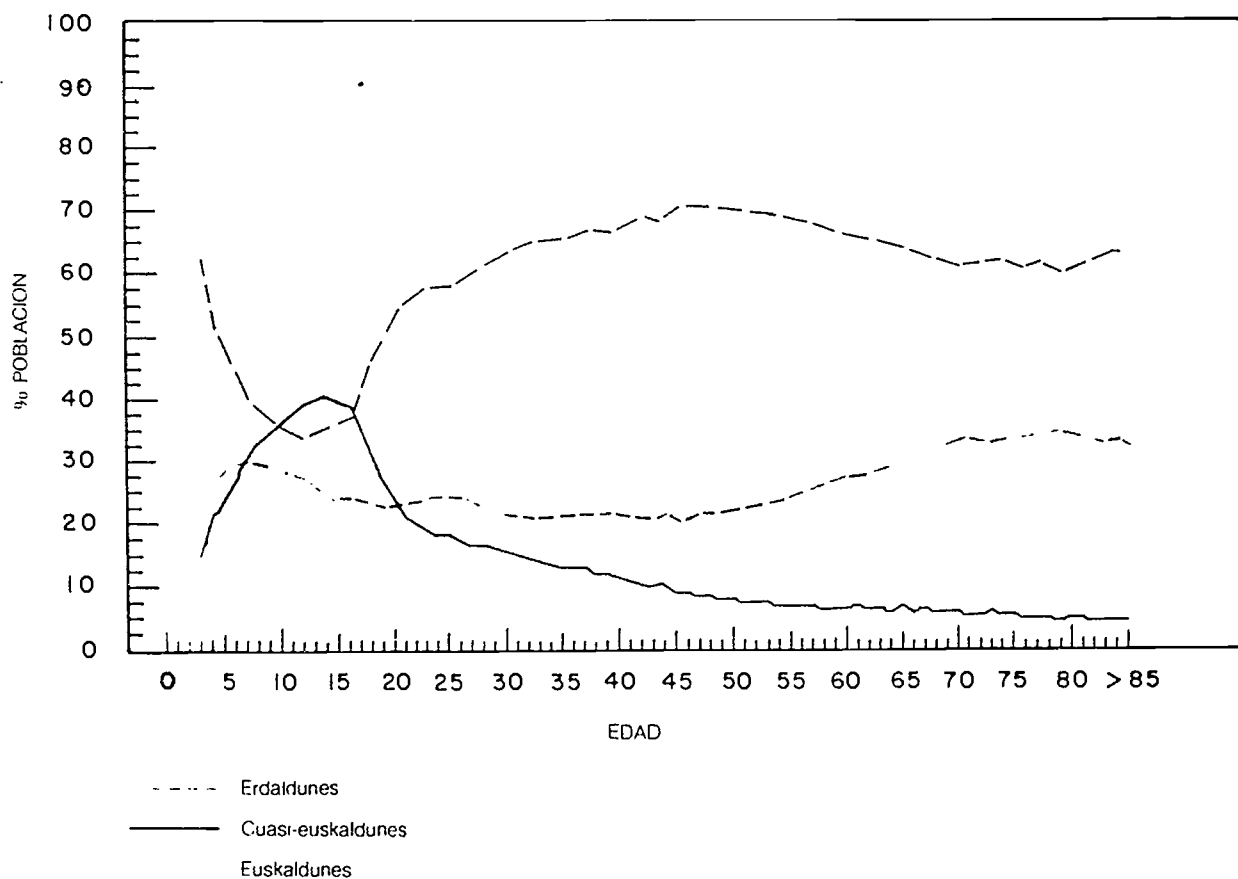
Por lo que respecta al porcentaje de los cuasi-euskaldunes se dan dos tendencias distintas en relación con la edad:

—Aumenta hasta los 15 años alcanzando el porcentaje de los cuasi-euskaldunes el 41%. Ello coincide con el periodo de escolarización obligatoria.

Hay que destacar que en el grupo de edad de 10 a 16 años los cuasi-euskaldunes superan incluso a los erdaldunes. En el grupo de edad de 2 a 17 años los cuasi-euskaldunes duplican a los euskaldunes en Bizkaia, y los triplican en Alava.

—A partir de 15 años, la proporción de cuasi-euskaldunes desciende y se produce una fuerte caída (21 puntos) en el grupo de 15-23 años. A partir de los 45 años los porcentajes de cuasi-euskaldunes son insignificantes. La población es o no es euskaldun, pero no hay estadios intermedios.

Competencia lingüística por edades (C.A.V.)

1.1.4. Adinaren arabera

Hizkuntz gaitasuna urtez urteka aztertzean, ezaugarri hauek bereiz daitezke:

– 10 urte bitartean, euskaldunen proportzioa handituz doa adinarekin batera, % 29ra iritsi arte. Talde honetan, eskolaurrean eta OHOk lehen etapan diren haurrak sartuko lirateke.

– 10-19 urte bitartekoengan euskaldunen proportzioa adinaren arabera murriztuz doa. Galera hau aurreneko lau urteetan (14 urte bitartean) bost puntutakoa da, gero baretuz doalarik.

– 20-30 urte bitartekoengandun, proportzioa orokorki % 22 ingurukoa da.

– 30-50 urte bitartekoengan euskaldunen proportzioa % 20-21 bitartean mantentzen da. Adin-talde hauetan ageri da euskaldunen ehunekorik apalena.

– 50 urtez gorakoengan proportzio hau (% 20) handituz doa, % 34era iritsi arte; 65 urtez gorakoengan euskaldunen proportzioa gainerantzeko adinetan baino handiagoa da.

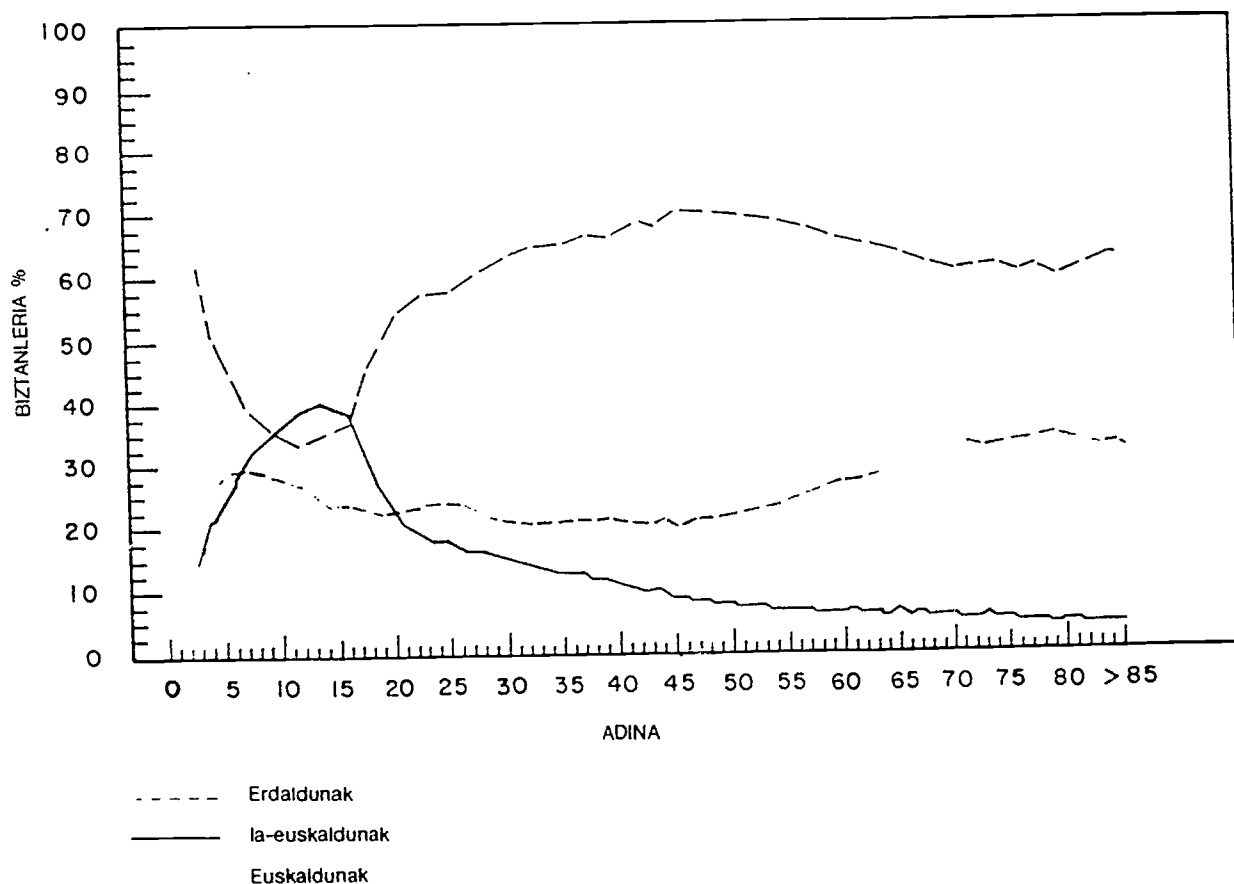
ia-euskaldunen proportzioari dagokionez, bi joera desberdin ematen dira adinaren arabera:

– Honela, 15 urte bitartekoengan handituz doa, ia-euskaldunen ehunekoa % 41eraino iritsi arte. Derrigorrezko eskolaldiarekin bat dator hori.

Aipatu beharrekoa da, 10 eta 16 urte bitarteko adin-taldean euskaldunak ere baino gehiago direla ia-euskaldunak; 2tik 17 urte bitarteko biztanlerian, ia-euskaldunak euskaldunak baino bi bider gehiago direla Bizkaian, eta hiru bider gehiago Araban.

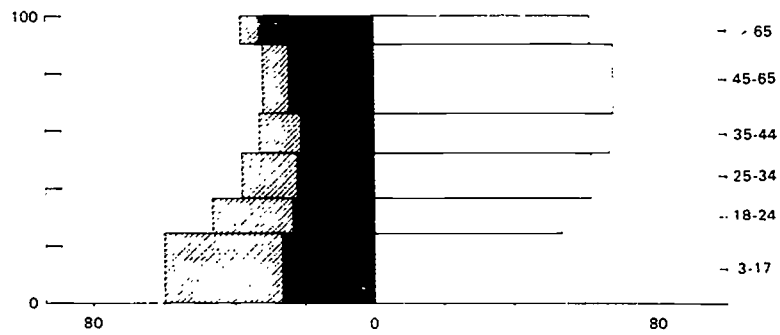
– 15 urtez gorakoengan, ia-euskaldunen proportzioa murriztuz doa; 15-23 urte bitartekoengan jaitsiera handia da: 21 puntukoa; 45 urtetik goragoetan, berriz, ia-euskaldunen proportzioak oso txikiak dira. Jendea euskalduna da edo ez: ez da erdibidekorik.

Hizkuntz gaitasuna adinaren arabera (E.A.E.)

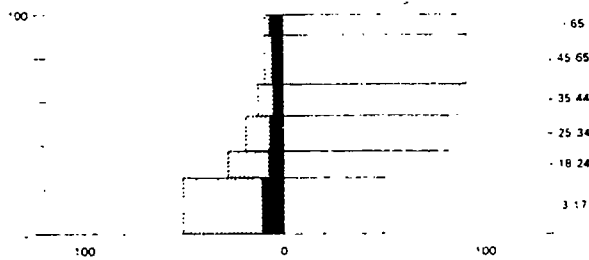

COMPETENCIA LINGÜÍSTICA POR GRUPOS DE EDAD Y TERRITORIOS HISTORICOS

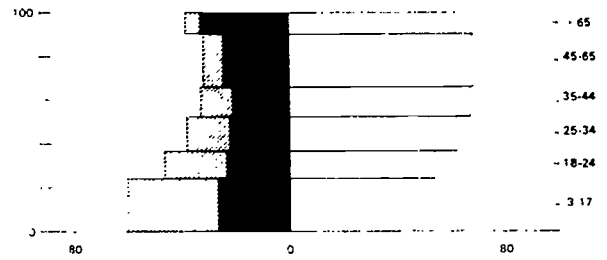
COMUNIDAD AUTÓNOMA VASCA

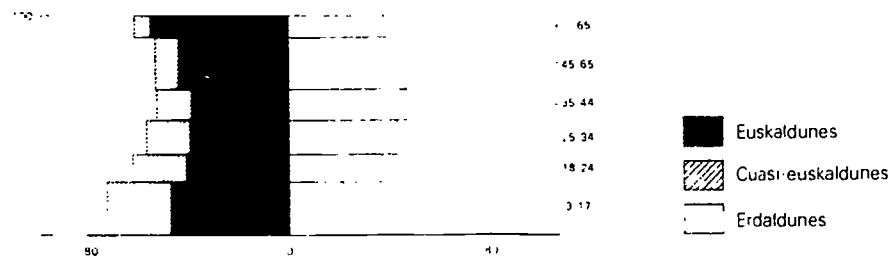
ALAVA

BIZKAIA

GUIPUZCOA

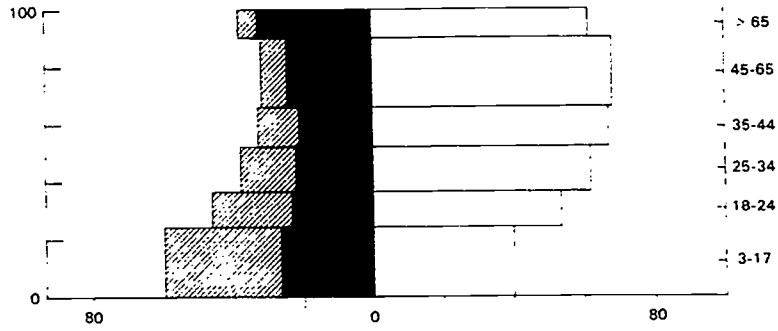

Euskaldunes
 Quasi-euskaldunes
 Erdaldunes

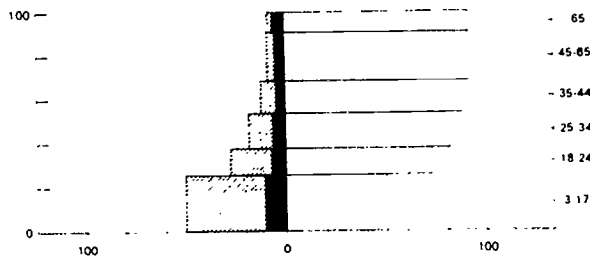
- * Escala vertical: Porcentaje de cada grupo de edad sobre el total de la población de la pirámide de edad.
- * Escala horizontal: Porcentaje de los tres niveles de competencia lingüística sobre la población total de cada grupo de edad.

HIZKUNTZ GAITASUNA ADIN-TALDEKA ETA HERRIALDEKA

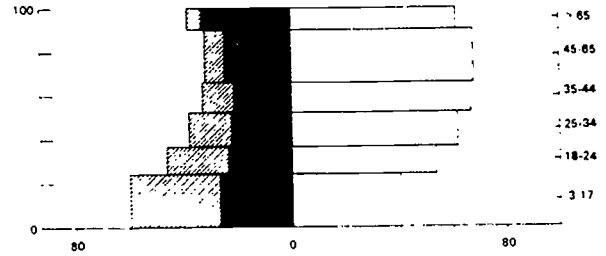
EUSKAL AUTONOMI.ELKARTEA

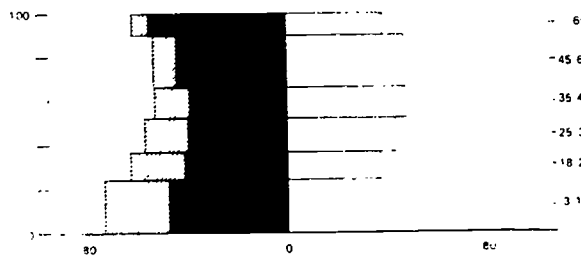
ARABA

BIZKAIA

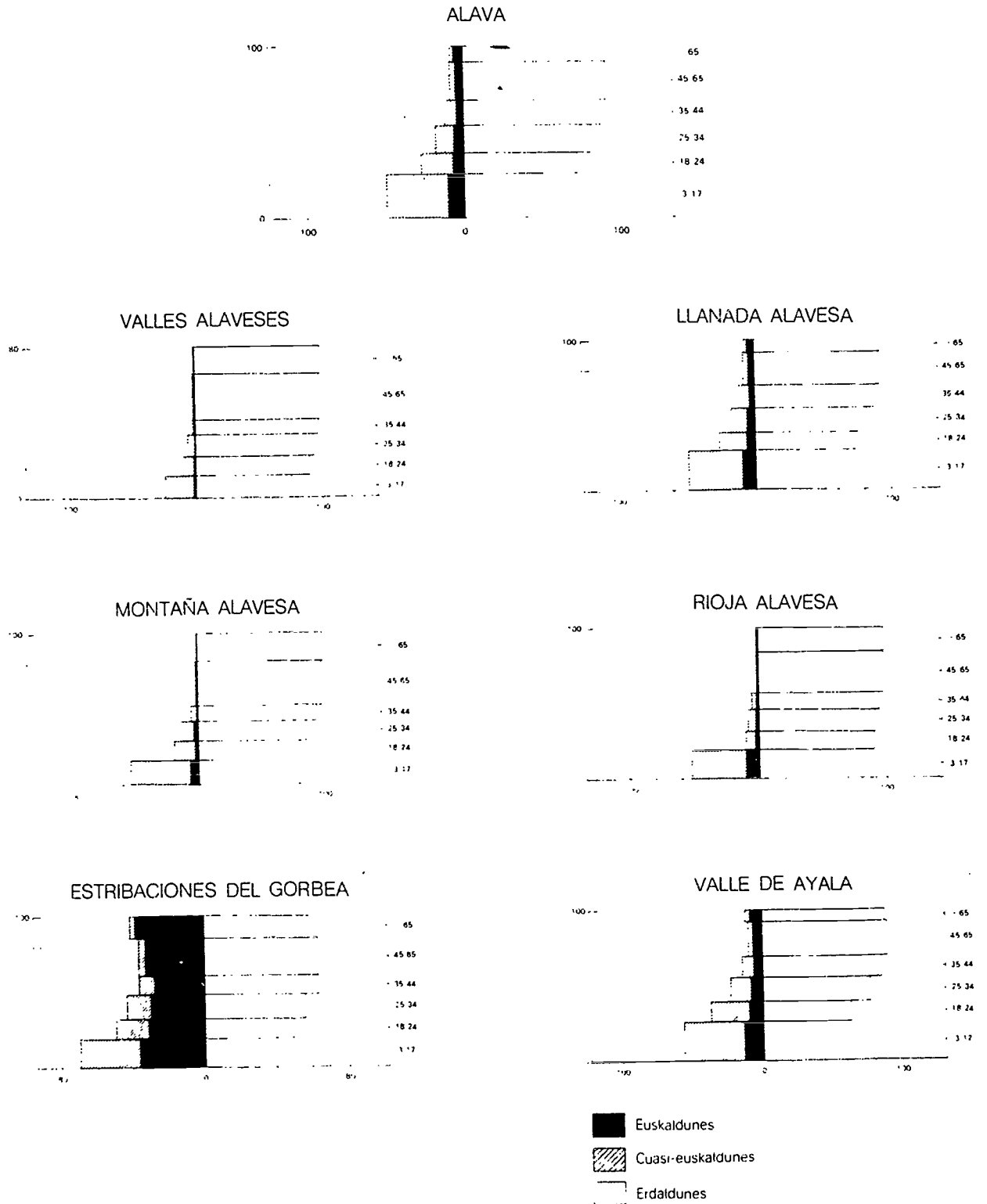
GIPUZKOA

Euskaldunak
 Ia-euskaldunak
 Erdaldunak

- Eskala bertikala: Adin-taldeak adin-piramideko biztanleria osoarekiko duen %a.
- Eskala horzontala: Hiru hizkuntz gaitasun mailek adin-talde bakoitzeko biztanleria osoarekiko duten %a.

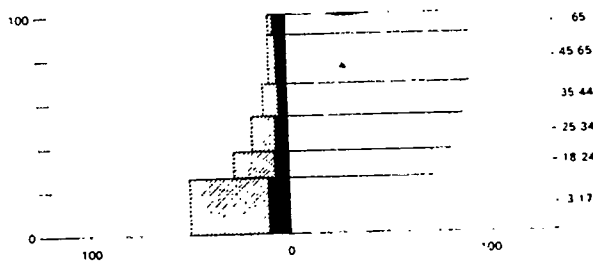
COMPETENCIA LINGÜÍSTICA POR GRUPOS DE EDAD Y COMARCAS

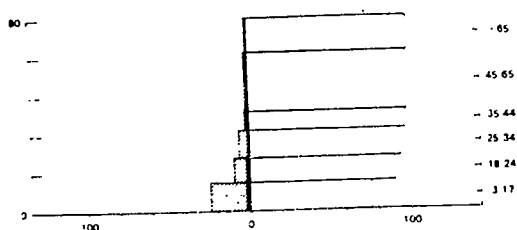
- * Escala vertical: Porcentaje de cada grupo de edad sobre el total de la población de la pirámide de edad.
- * Escala horizontal: Porcentaje de los tres niveles de competencia lingüística sobre la población total de cada grupo de edad.

HIZKUNTZ GAITASUNA ADIN-TALDEKA ETA ESQUALDEKA

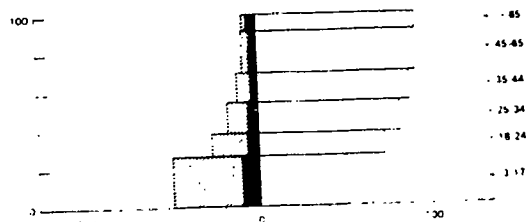
ARABA

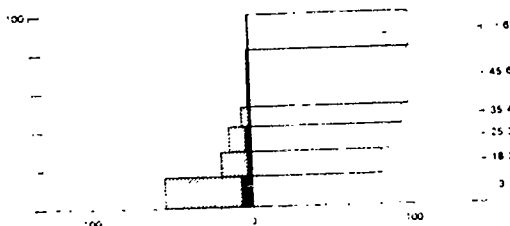
AÑANALDEA

ARABAKO LAUTADA

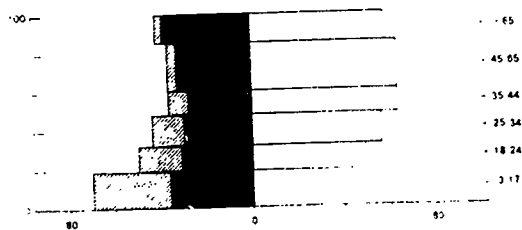
ARABAKO MENDIALDEA

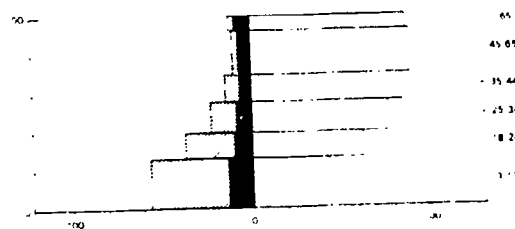
ARABAKO ERRIOXA

GORBEIALDEA

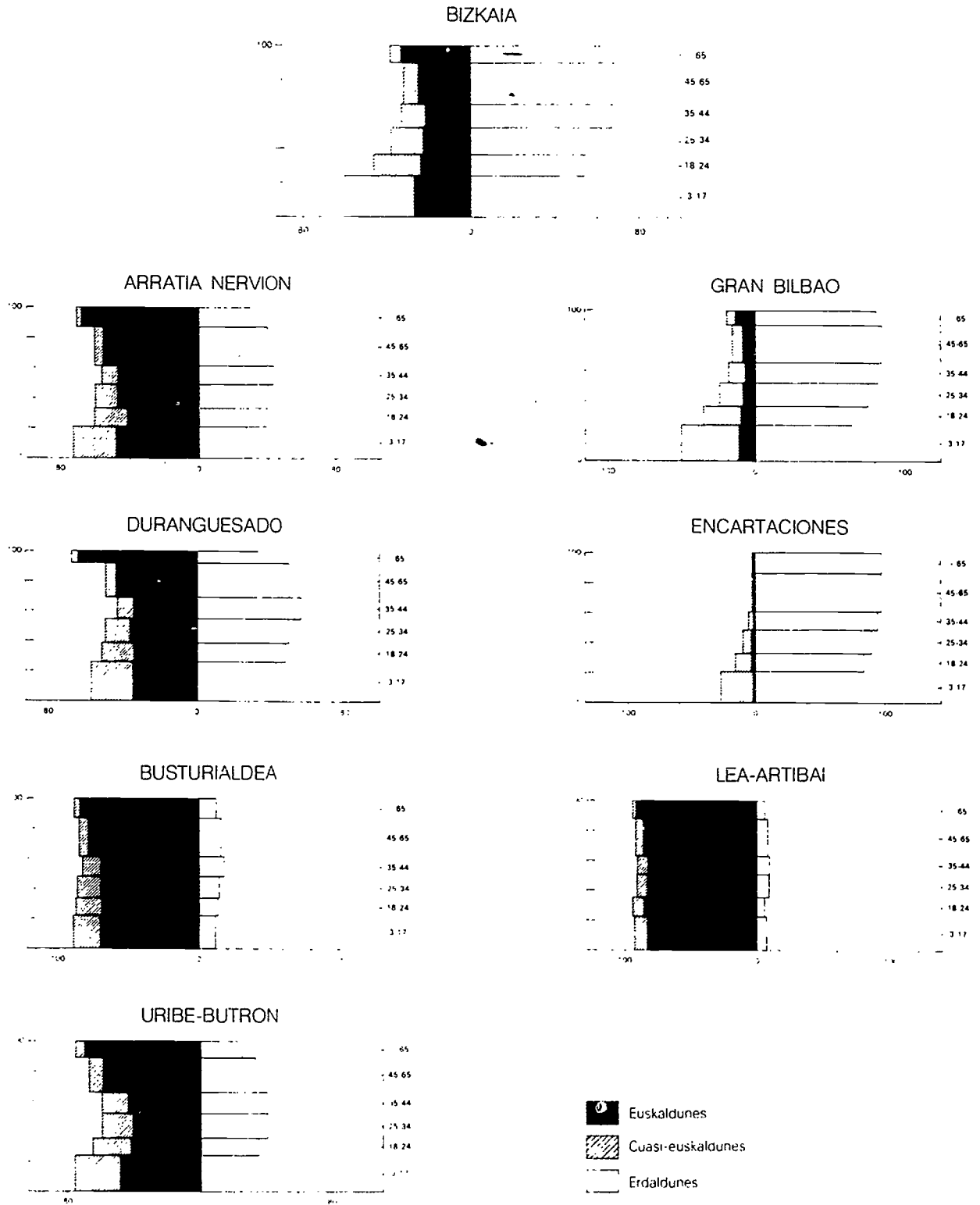
AIARALDEA

Euskaldunak
 la-euskaldunak
 Erdaldunak

- Eskala bertikala: Adin-taldeak adin-piramideko biztanleria osoarekiko duen %a.
- Eskala horizontala: Hiru hizkuntz gaitasun mailek adin-talde bakoitzeko biztanleria osoarekiko duten %a.

COMPETENCIA LINGÜÍSTICA POR GRUPOS DE EDAD Y COMARCAS

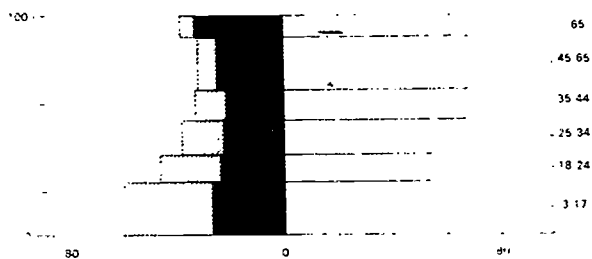

* Escala vertical. Porcentaje de cada grupo de edad sobre el total de la población de la pirámide de edad.

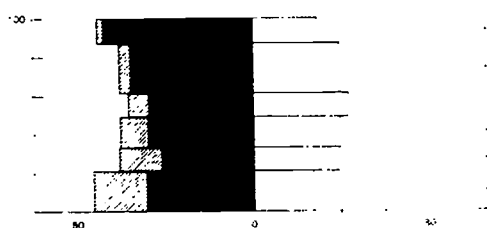
* Escala horizontal: Porcentaje de los tres niveles de competencia lingüística sobre la población total de cada grupo de edad

HIZKUNTZ GAITASUNA ADIN-TALDEKA ETA ESKUALDEKA

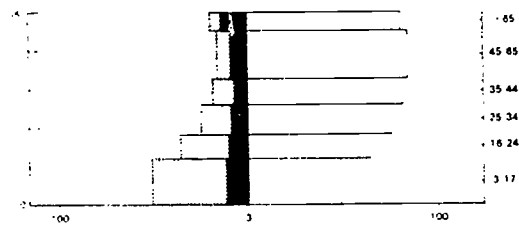
BIZKAIA

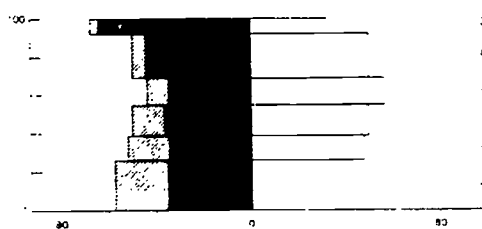
ARRATIA-NERBIOI

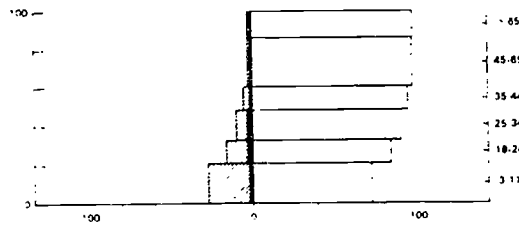
BILBO HANDIA

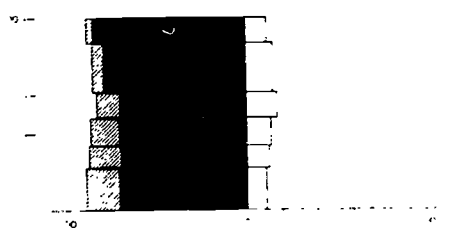
DURANGALDEA

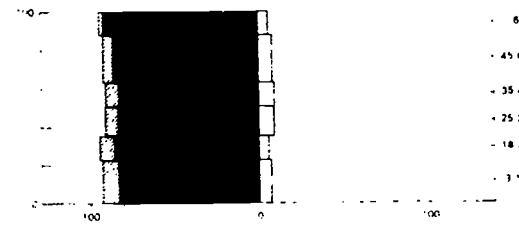
ENKARTAZIOAK

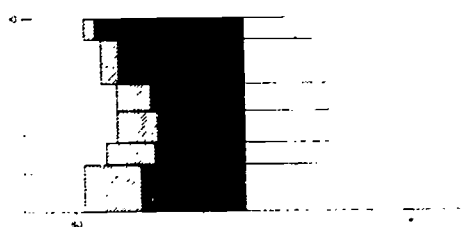
BUSTURIALDEA

LEA-ARTIBAI

URIBE-BUTROE

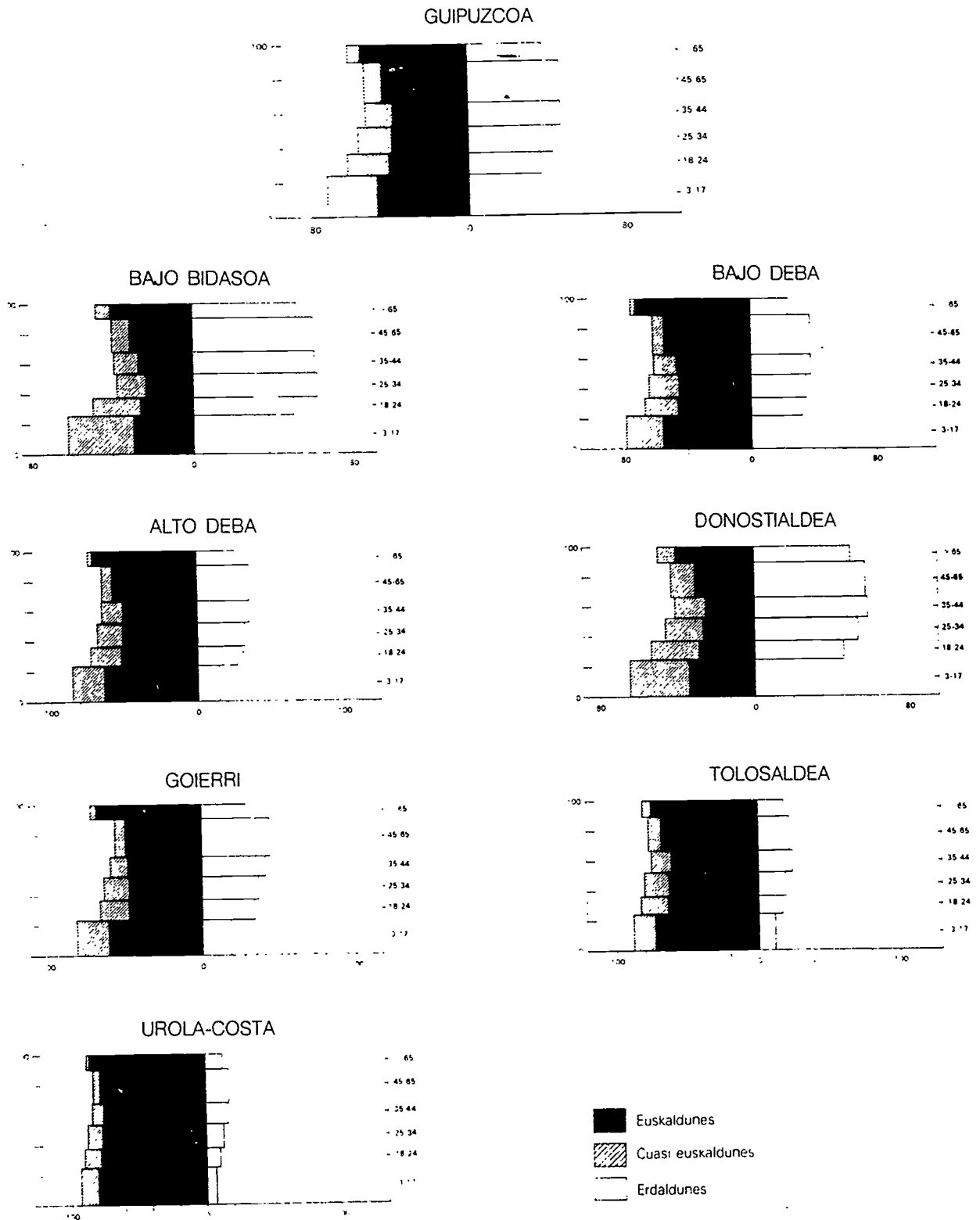

Euskaldunak
 Ia-euskaldunak
 Erdaldunak

* Eskala bertikala: Adin-taldeak adin-piramideko biztanleria osoarekiko duen %a.

* Eskala horizontala: Hiru hizkuntz gaitasun mailak adin-talde bakoitzeko biztanleria osoarekiko duen %a.

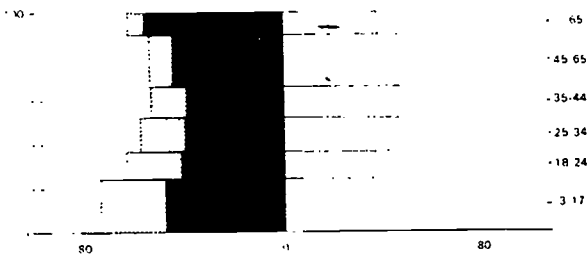
COMPETENCIA LINGÜÍSTICA POR GRUPOS DE EDAD Y COMARCAS

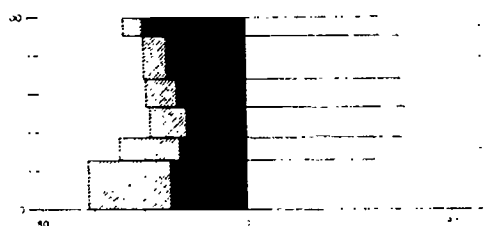
- * Escala vertical. Porcentaje de cada grupo de edad sobre el total de la población de la pirámide de edad.
- * Escala horizontal. Porcentaje de los tres niveles de competencia lingüística sobre la población total de cada grupo de edad.

HIZKUNTZ GAITASUNA ADIN-TALDEKA ETA ESQUALDEKA

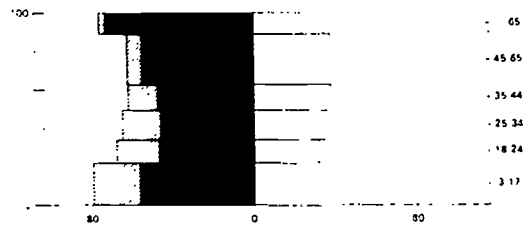
GIPUZKOA

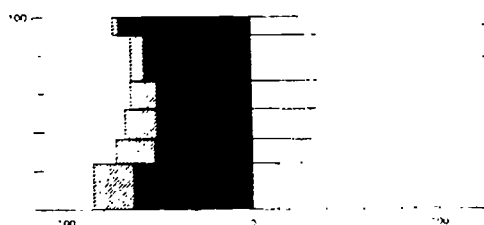
BIDASOA BEHEREA

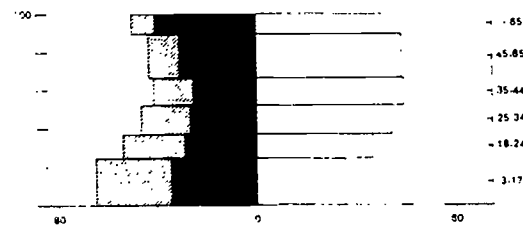
DEBA BEHEREA

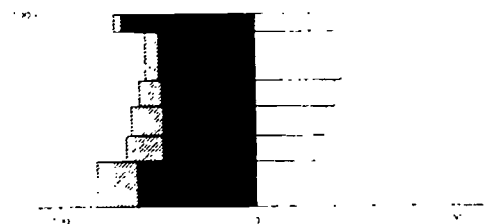
DEBA GARAIA

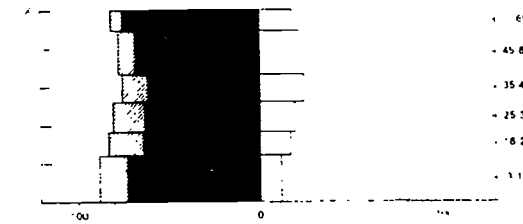
DONOSTIALDEA

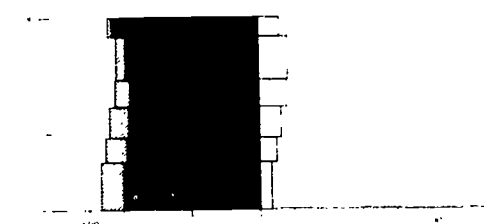
GOIERRI

TOLOSALDEA

UROLA-KOSTALDEA

Euskaldunak
 Ia-euskaldunak
 Erdaldunak

- Eskala bertikala: Adin-taldeak adin-piramidedo biztanleria osoarekiko duen %a.
- Eskala horizontala: Hiru hizkuntz gaitasun mailek adin-talde bakoitzeko biztanleria osoarekiko duen %a.

1.2. LENGUA MATERNA

1.2.1. En el conjunto de la Comunidad Autónoma Vasca

La población de la Comunidad Autónoma Vasca, se clasifica en tres grupos según la lengua materna: los que tienen como lengua materna el euskera, el castellano o ambos.

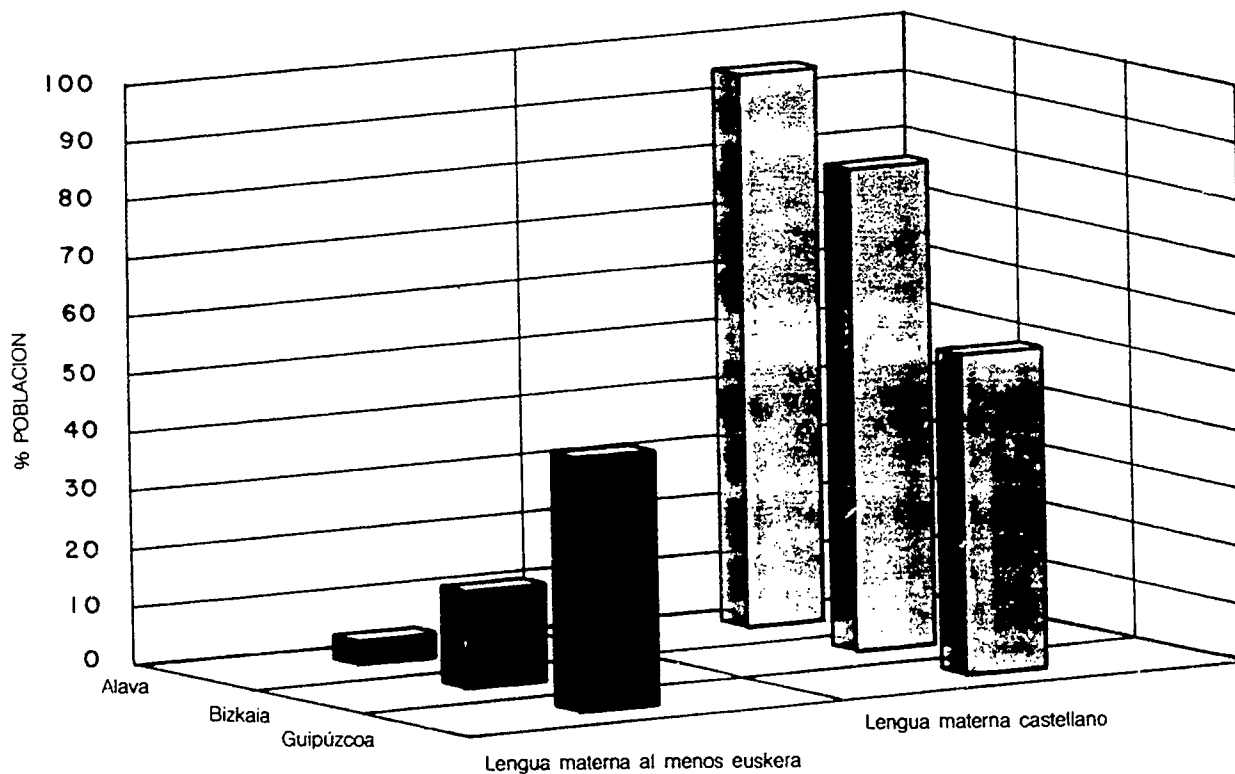
Como puede verse en la tabla, la lengua materna del 20,35% de la población de la Comunidad Autónoma Vasca es el euskera y la del 3,98% el euskera y el castellano. El castellano es la lengua materna del 73,96%. El total no representa el 100% de la población al haberse excluido aquellos cuya lengua materna es otra distinta de las anteriores.

	ALAVA	BIZKAIA	GUIPUZCOA	C.A.V.
Euskera %	2,73	13,86	38,32	20,35
Las dos %	1,57	3,08	6,42	3,97
Castellano %	94,54	81,26	53,49	73,96

1.2.2. Por Territorios Históricos

Se observa una situación semejante a la de competencia lingüística. En Alava el 2,73% tiene el euskera como lengua materna, el 13,86% en Bizkaia y el 38,3% en Guipúzcoa. Los bilingües de lengua materna, alcanzan los porcentajes de 1,57%, 3,08% y 6,42% en Alava, Bizkaia y Guipúzcoa, respectivamente.

Lengua materna por Territorios Históricos

1.2. AMA-HIZKUNTZA

1.2.1. Euskal Autonomi Elkarte osoan

Ama-hizkuntzari dagokionez, Euskal Autonomi Elkarteko biztanlerian hiru multzo bereizi dira: ama-hizkuntza euskara bakarrik dutenak, euskara eta gaztelania batera dituztenak eta gaztelania dutenak.

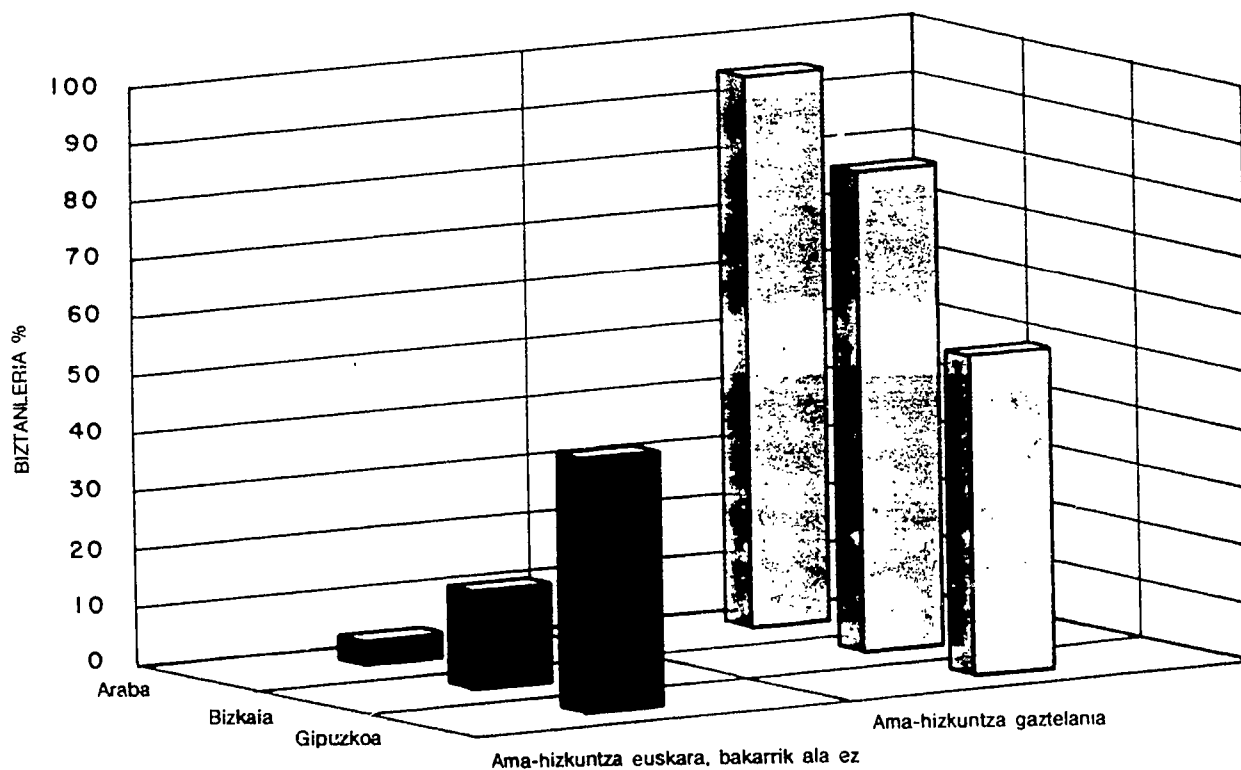
Taulan ikus daitekeenez, Euskal Autonomi Elkarteko biztanleen % 20,35ak euskara bakarrik du ama-hizkuntzatzat eta % 3,98ak euskara eta gaztelania batera ditu. Ama-hizkuntza gaztelania dutenak % 73,96 dira. Hiru multzoen batuketak ez du % 100a ematen, ama-hizkuntza aurrekoren bat ez dutenak kanpoan utzi bait dira.

	ARABA	BIZKAIA	GIPUZKOA	E.A.E.
Euskara %	2,73	13,86	38,32	20,35
Biak %	1,57	3,08	6,42	3,97
Gaztelania %	94,54	81,26	53,49	73,96

1.2.2. Herrialdeka

Hizkuntz gaitasuna aztertzerakoan agertutako egoeraren antzekoa da hemen ere. Araban ama-hizkuntza euskara bakarrik dutenak % 2,73 dira, Bizkaian % 13,86 eta Gipuzkoan % 38,3. Jatorriz elebidunak, Araban % 1,57, Bizkaian % 3,08 eta Gipuzkoan % 6,42 dira.

Ama-hizkuntza herrialdeka

En los tres Territorios Históricos son mayoría aquellos individuos cuya lengua materna es el castellano: Alava 94,54 %, Bizkaia 81,26 % y Guipúzcoa 53,49 % frente a un 44,74 % cuya lengua materna es al menos el euskera.

Tienen como lengua materna al menos euskera el 24,33 %, de la población de la Comunidad Autónoma Vasca (el 4,30 % en Alava, el 16,94 % en Bizkaia y el 44,74 % en Guipúzcoa).

1.2.3. Por comarcas

Desde el punto de vista de la lengua materna al menos euskera, las comarcas se clasifican en:

- Comarcas con porcentaje superior al 75 %: Lea-Arribai (82,05) y Urola-Costa (76,51 %).

- Comarcas con porcentaje entre 50-75 %: Busturialdea (74,60 %), Tolosaldea (69,83 %), Alto Deba (56,84 %), Bajo Deba (55,53 %), Uribe-Butrón (52,07 %), Arratia-Nervión (51,87 %) y Goierri (51,85 %).

- Comarcas con porcentajes entre 25-49 %: Bajo Bidasoa (28,71 %), Donostialdea (30,40 %), Duranguesado (39,05 %) y Estribaciones del Gorbea (32,47 %).

- Comarcas con porcentajes inferiores al 10 %: Gran Bilbao (8,15 %), Valle de Ayala (6,03 %) siendo incluso inferior al 5 % en Llanada Alavesa (3,55 %); Rioja Alavesa (1,27 %), Encartaciones (1,19 %), Valles Alaveses (0,81 %) y Montaña Alavesa (0,65 %).

Ama-hizkuntza gaztelania dutenek gehiengoa osatzen dute hiru herrialdeetan: % 94,54a Araban, % 81,26a Bizkaian eta % 53,49a Gipuzkoan. Azken honetan, bestalde, % 44,74 dira euskara, bakarrik ala ez, ama-hizkuntza dutenak.

Euskal Autonomi Elkarteko herritarren artean % 24,33ak euskara, bakarrik ala ez, du ama-hizkuntza (% 4,30ak Araban, % 16,94ak Bizkaian eta % 44,74ak Gipuzkoan).

1.2.3. Eskualdeka

Ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, dutenen ikuspuntutik honela sailkatzen dira eskualdeak:

– % 75a baino proportzio handiagoa duten eskualdeak: Lea-Artibai (% 82,05) eta Urola-Kostaldea (% 76,51).

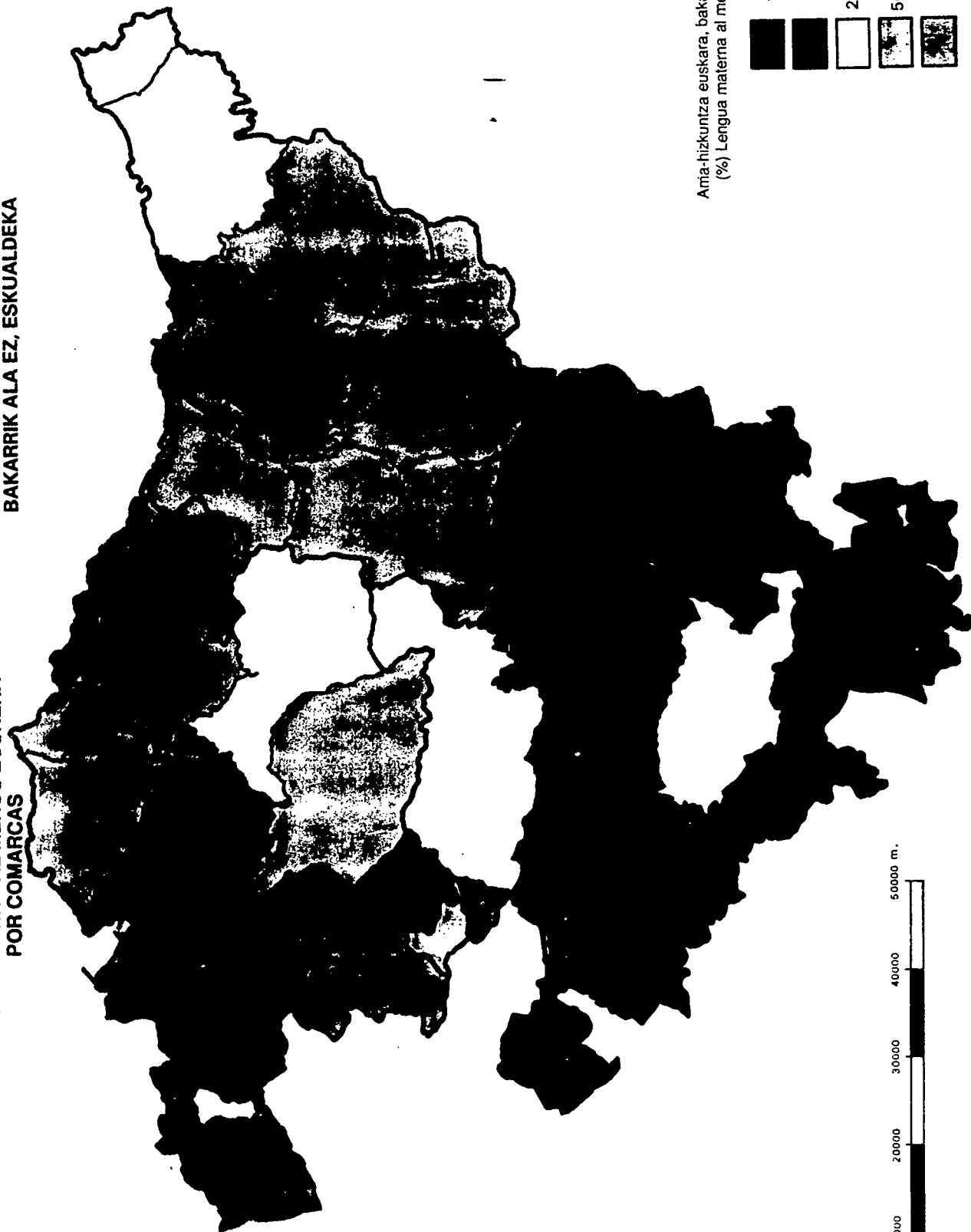
– % 50etik 75era bitartekoa duten eskualdeak: Busturialdea (% 74,60), Tolosaldea (% 69,83), Deba Garaia (% 56,84), Deba Beherea (% 55,53), Uribe-Butroe (% 52,07), Arratia-Nerbioi (% 51,87), Goierri (% 51,85).

– 25etik 49ra bitarteko ehunekoa dutenak: Bidasoa Beherea (% 28,71), Donostialdea (% 30,40), Durangaldea (% 39,05), Gorbeialdea (% 32,47).

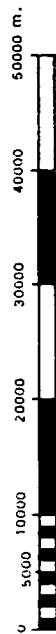
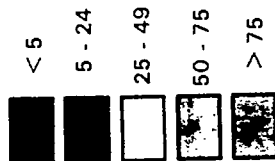
– % 10a baino ehuneko txikiagoa dutenak: Bilbo Handia (% 8,15), Aiaraldea (% 6,03) eta % 5a baino txikiagoa duten Arabako Lautada (% 3,55), Arabako Errioxa (% 1,27), Enkartzioak (% 1,19), Añanaldea (% 0,81) eta Arabako Mendialdea (% 0,65).

AMA-HIZKUNTZA EUSKARA,
BAKARRIK ALA EZ, ESKUALDEKA

LENGUA MATERNA AL MENOS EUSKERA
POR COMARCAS

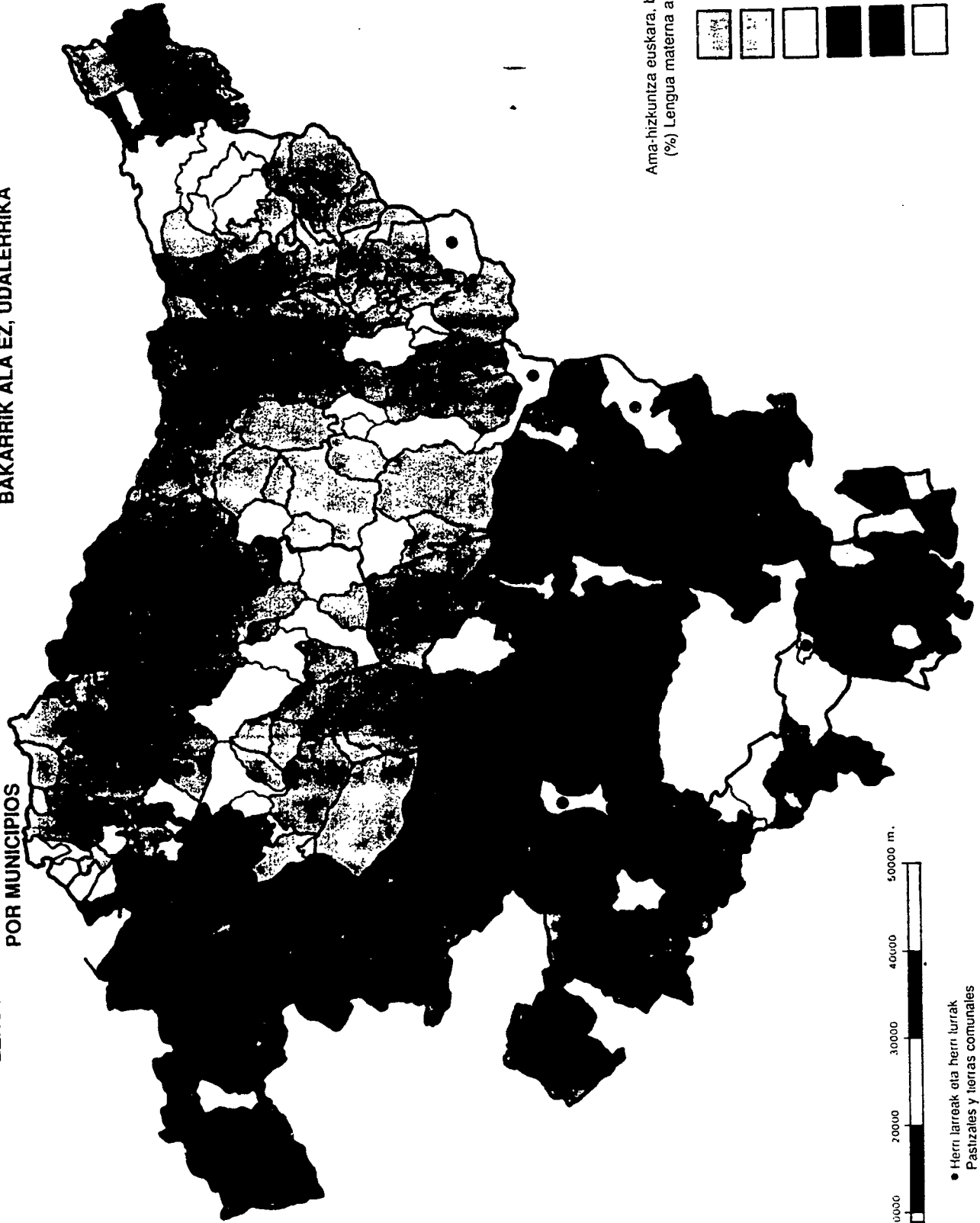

Amia-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, (%)
(%) Lengua materna al menos euskera

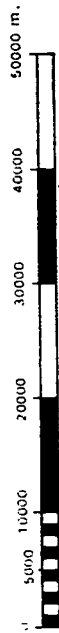
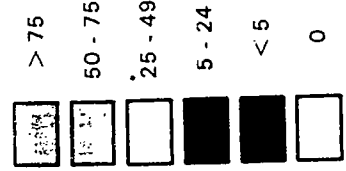

LINGUA MATERNA AL MENOS EUSKERA
POR MUNICIPIOS

AMA-HIZKUNTZA EUSKARA,
BAKARRIK ALA EZ, UDALERRRIKA

Amā-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, (%)
(%) Lengua materna al menos euskera

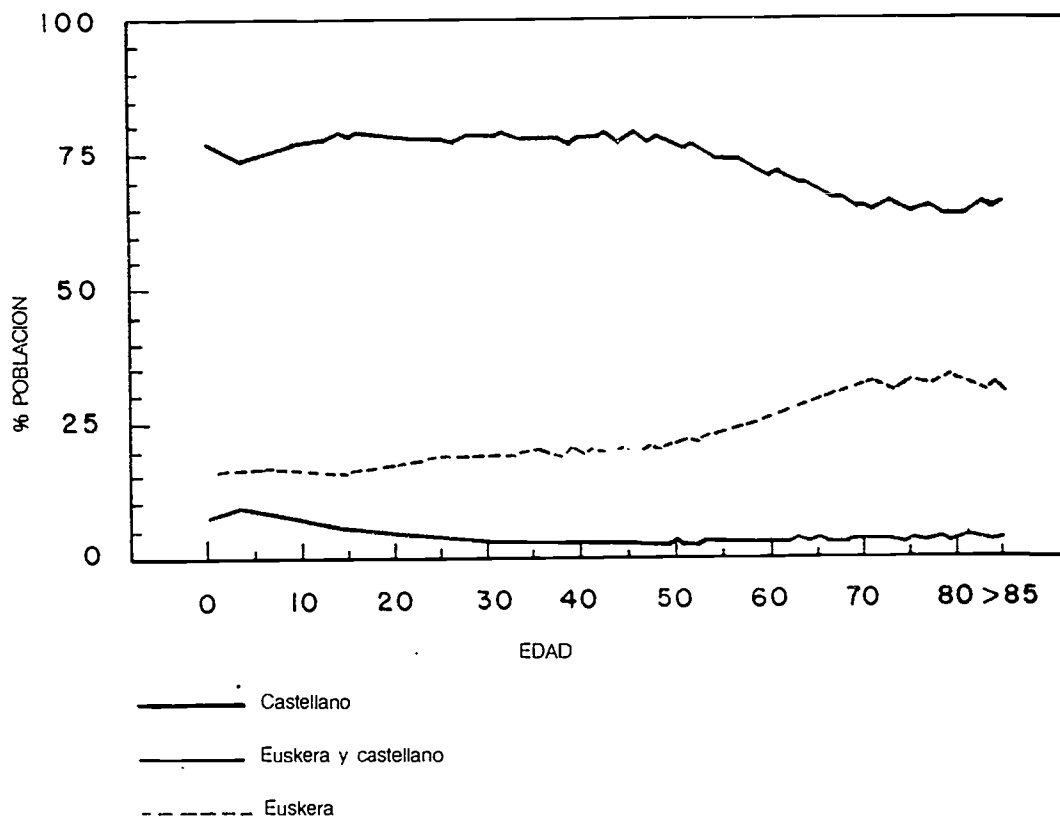
• Herri lurreak eta herri lurrak
Pastizales y tierras comunales

1.2.4. Por edades

En las tablas año a año, y, en los gráficos correspondientes, se aprecian dos fenómenos diferentes: por un lado, se observa que según desciende la edad disminuye el porcentaje de población cuya única lengua materna es el euskera; por otro lado, el incremento paulatino en las edades más jóvenes, de la población cuyas lenguas maternas son el euskera y el castellano a la vez: 3,60 % en la población de 25 años, 4,37 % en la de 20 años, 5,29 % en la de 15 años, 5,29 en la de 10 y 9,10 % en la de 4 años.

El porcentaje de la población con lengua materna euskera disminuye con la edad hasta los 12 años. A partir de aquí la situación se estabiliza.

Lengua materna por edades (C.A.V.)

1.2.5. Análisis de la lengua materna por edades y por Territorios Históricos

En Alava sólo el 4,3% tiene al menos euskera como lengua materna.

Las comarcas alavesas (excepto Estribaciones del Gorbea) presentan una situación similar: porcentajes muy bajos de población con lengua materna al menos euskera en todos los grupos de edad.

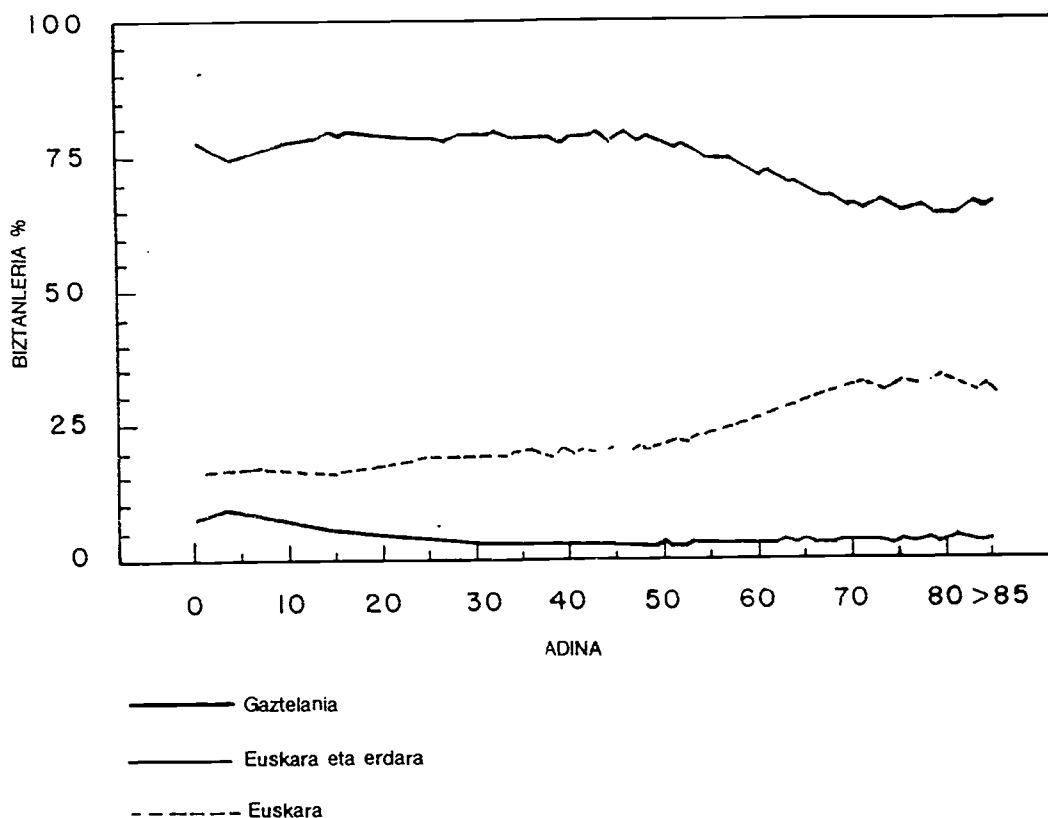
En las Estribaciones del Gorbea el porcentaje de los que tienen como lengua materna al menos euskera supera en todos los grupos de edad el 25%.

1.2.4. Adinaren arabera

Urtez urtekako tauletan, eta horiei dagozkien irudietan, bi joera edo urraspide antzeman daitezke. Alde batetik, adina jaisten den heinean ama-hizkuntza euskara bakarrik dutenen urterik urterako galera ikus daiteke. Bestetik, ama-hizkuntza euskara eta gaztelania, biak batera, dituztenen urtetik urterako gorakada azaltzen da adin txikienetan: % 3,60a 25 urtekoen artean; % 4,37a 20 urtekoengan; % 5,29a 15 eta 10 urtekoengan eta % 9,10a 4 urte dituztenengan. —

Ama-hizkuntza euskara duten herritarren proportzioa gutxituz doa adina jaistearekin batera 12 urterarte; 12 urtetik behera egoera egonkorra da.

Ama-hizkuntza adinaren arabera (E.A.E.)

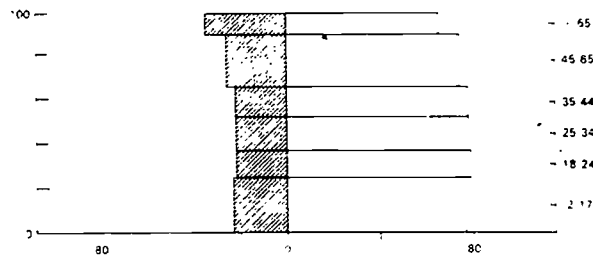
1.2.5. Ama-hizkuntzaren azterketa adinaren arabera eta herrialdeka

Arabako % 4,3ak besterik ez du euskara, bakarrik ala ez, ama-hizkuntza.

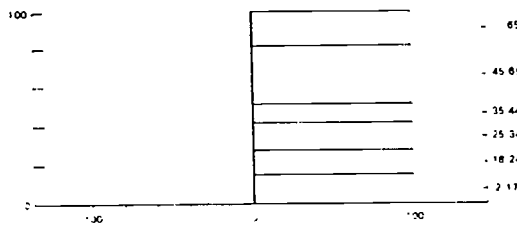
Antzeko egoera erakusten dute Arabako eskualdeek (Gorbeialdeak ezik): euskara, bakarrik ala ez, ama-hizkuntza dutenen ehuneko oso txikiak adin-talde guztietan.

Gorbeialdean ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, dutenen ehunekoa % 25a baino handiagoa da adin-talde guztietan.

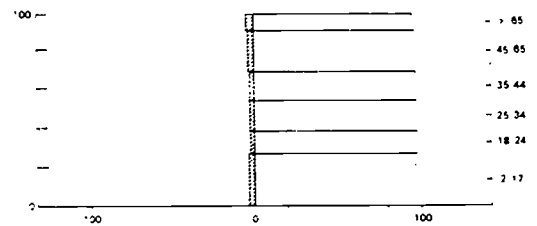
COMUNIDAD AUTONOMA VASCA

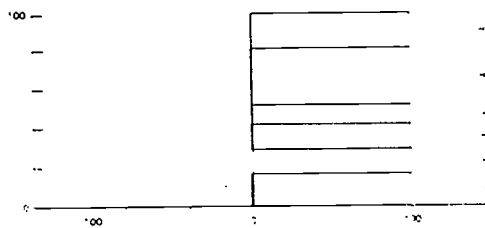
VALLES ALAVES

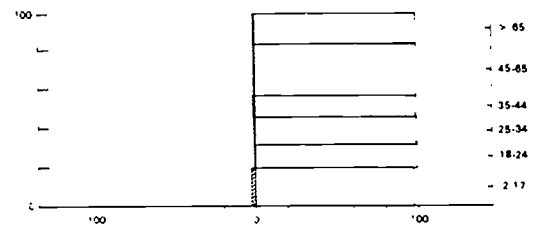
LLANADA ALAVESA

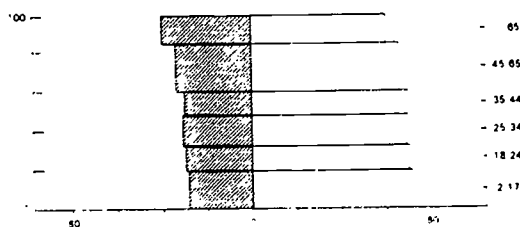
MONTAÑA ALAVESA

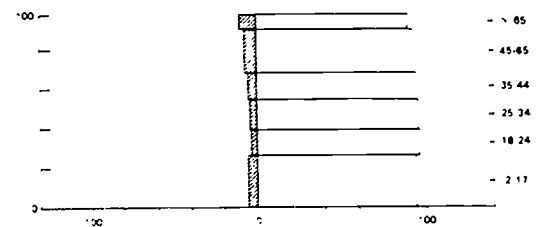
RIOJA ALAVESA

ESTRIBACIONES DEL GORBEA

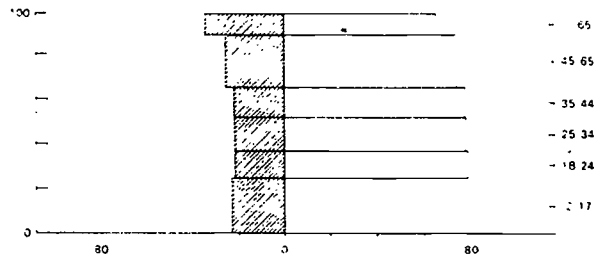
VALLE DE AYALA

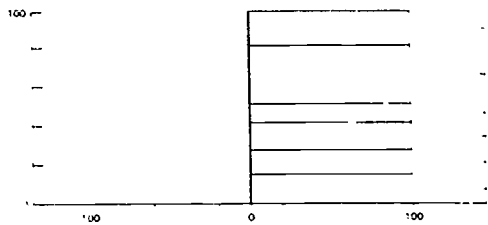
 Al menos euskera
 Castellano

- * Escala vertical: Porcentaje de cada grupo de edad sobre el total de la población de la pirámide de edad.
- * Escala horizontal: Porcentaje de los tres niveles de competencia lingüística sobre la población total de cada grupo de edad.

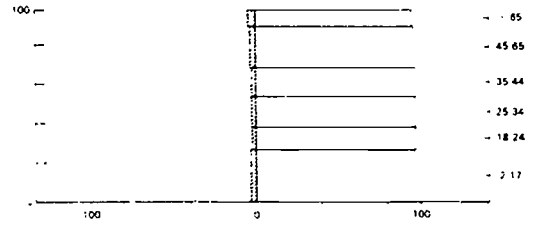
EUSKAL AUTONOMLELKARTEA

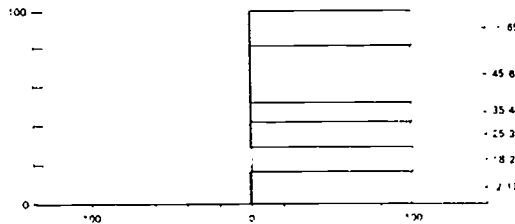
AÑANALDEA

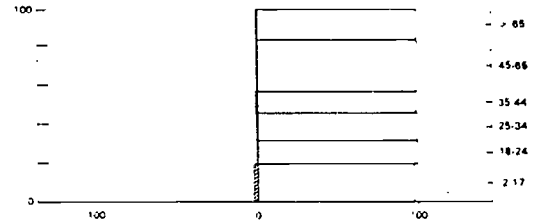
ARABAKO LAUTADA

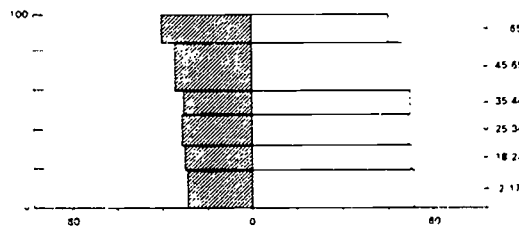
ARABAKO MENDIALDEA

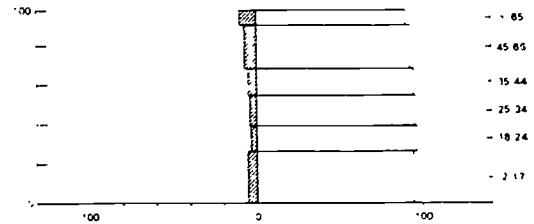
ARABAKO ERRIOKA

GORBEIALDEA

AIARALDEA

 Euskara eta biak
 Erdara

- * Eskala bertikala: Adin-taldeak adin-piramideko biztanleria osoarekiko duen %a.
- * Eskala horizontala: Hiru hizkuntz gaitasun mailek adin-talde bakoitzeko biztanleria osoarekiko duen %a.

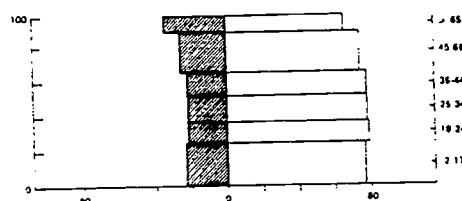
En todas las comarcas de Bizkaia se aprecia un descenso paulatino del porcentaje de población cuya lengua materna es al menos euskera, desde el grupo de edad de más de 65 años hasta el de 35-44 años. Posteriormente, se observa una situación de estabilidad con pequeñas variaciones según las comarcas.

En el Gran Bilbao y en las Encartaciones el porcentaje de población cuya lengua materna es el castellano supera al porcentaje de población cuya lengua materna es al menos euskera en todos los grupos de edad. Ocurre el fenómeno inverso en Busturialdea y Lea Artibai. Por otra parte dichos porcentajes son similares en Arratia-Nerbion y Uribe-Butrón.

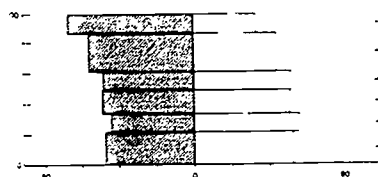
LENGUA MATERNA POR GRUPOS DE EDAD Y COMARCAS

BIZKAIA

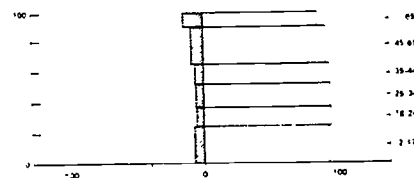
COMUNIDAD AUTONOMA VASCA

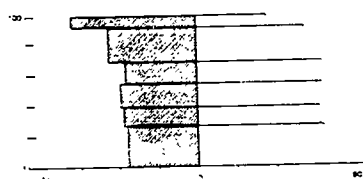
ARRATIA-NERVION

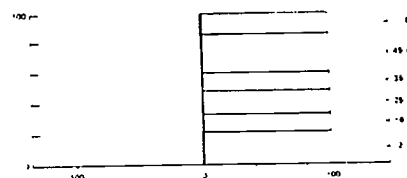
GRAN BILBAO

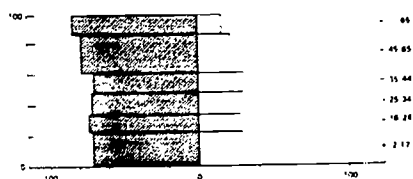
DURANGUESADO

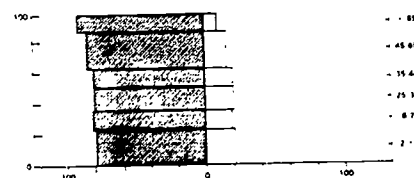
ENCARTACIONES

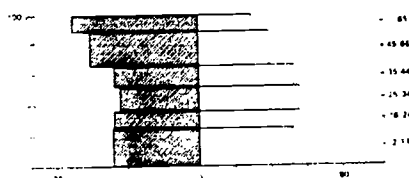
BUSTURIALDEA

LEA-ARTIBAI

URIBE-BUTRON

 Al menos euskera
 Castellano

- * Escala vertical. Porcentaje de cada grupo de edad sobre el total de la población de la pirámide de edad.
- * Escala horizontal: Porcentaje de los tres niveles de competencia lingüística sobre la población total de cada grupo de edad.

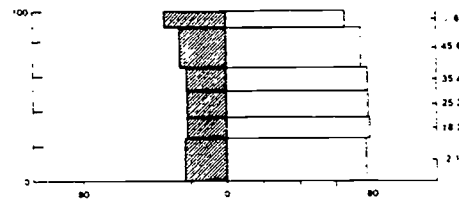
Bizkaiko eskualde guztietan, 65 urtez gorako adin-taldetik 35-44 urte bitartekoraino, ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, duten herritarren ehunekoa gutxituz doala nabari da. Hortik behera egoera egonkorra da, eskualde batzuetatik besteetara aldateta txikiak izanik.

Ama-hizkuntza gaztelania dutenen ehunekoa euskara, bakarrik ala ez, dutenena baino handiagoa da adin-talde guztietan Bilbo Handian eta Enkartzioetan. Alderantzikoa gertatzen da Busturialdean eta Lea-Artibain. Bestalde, ehuneko biak berdintsuak dira Arratia-Nerbioien eta Uribe-Butroen.

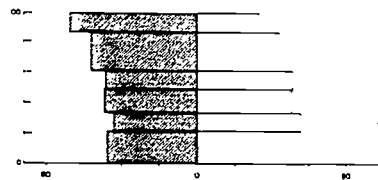
AMA-HIZKUNTZA ADIN-TALDEKA ETA ESQUALDEKA

BIZKAIA

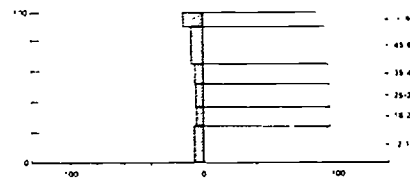
EUSKAL AUTONOMI ELKARTEA

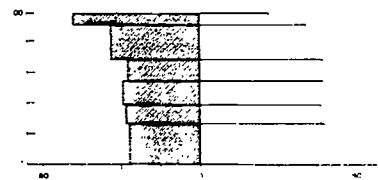
ARRATIA-NERBIOI

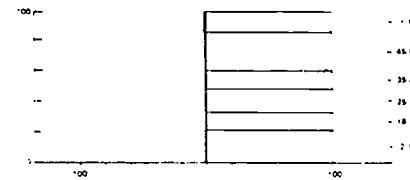
BILBO HANDIA

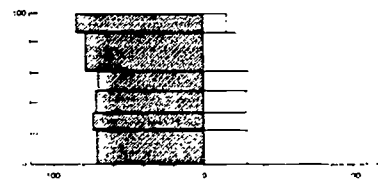
DURANGALDEA

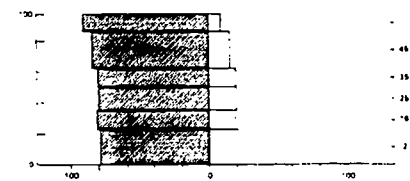
ENKARTAZIOAK

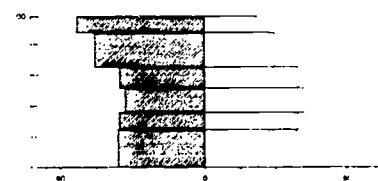
BUSTURIALDEA

LEA-ARTIBAI

URIBE-BUTROE

 Euskara eta biak
 Erdara

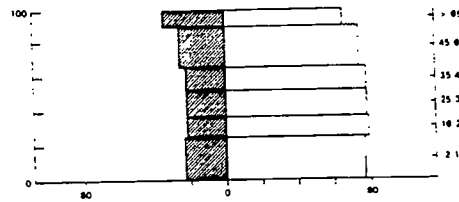
- Eskala bertikala: Adin-taldeak adin-piramideko biztanleria osoarekiko duen %a.
- Eskala horizontala: Hiru hizkuntz gaitasun maitek adin-talde bakoitzeko biztanleria osoarekiko duten %a.

En lo que se refiere a las comarcas de Guipúzcoa los porcentajes de población cuya lengua materna es al menos euskara superan a los de la población con lengua materna castellano en todos los grupos de edad y en todas las comarcas excepto en Goierri, en que son similares, Bajo Bidasoa y Donostialdea.

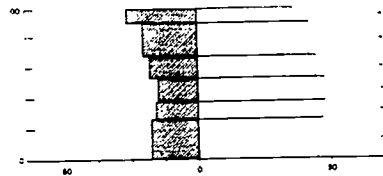
LENGUA MATERNA POR GRUPOS DE EDAD Y COMARCAS

GUIPUZCOA

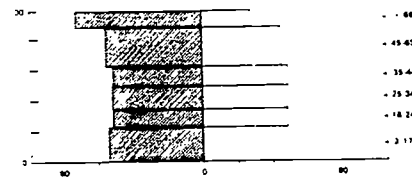
COMUNIDAD AUTONOMA VASCA

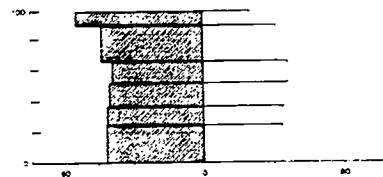
BAJO BIDASOA

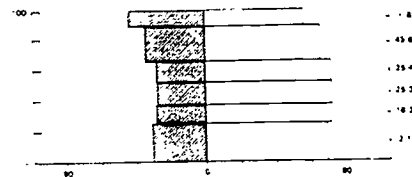
BAJO DEBA

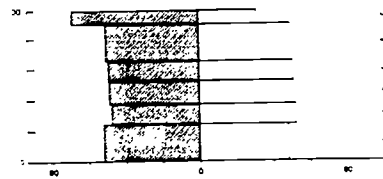
ALTO DEBA

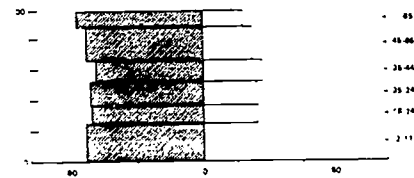
DONOSTIALDEA

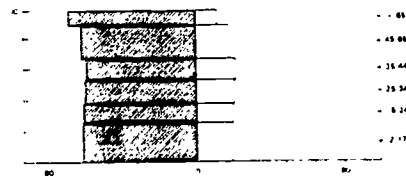
GOIERRI

TOLOSALDEA

UROLA-COSTA

 Al menos euskera
 Castellano

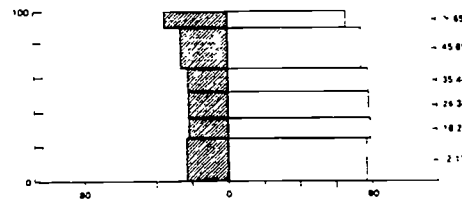
- * Escala vertical: Porcentaje de cada grupo de edad sobre el total de la población de la pirámide de edad.
- * Escala horizontal: Porcentaje de los tres niveles de competencia lingüística sobre la población total de cada grupo de edad.

Gipuzkoako eskualdeei dagokienez, berriz, ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, dutenen ehune-koak handiagoak dira gaztelania dutenenak baino adin-talde guztietan, honako eskualde hauetan ezik: Goierri, honetan biak berdintsuak bait dira, eta Bidasoa Beherean eta Donostialdean.

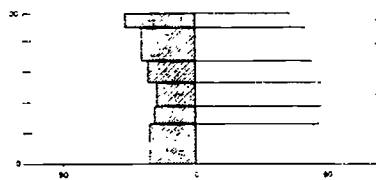
AMA-HIZKUNTZA ADIN-TALDEKA ETA ESQUALDEKA

GIPUZKOA

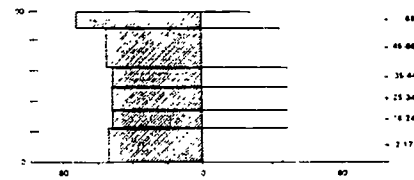
EUSKAL AUTONOMI ELKARTEA

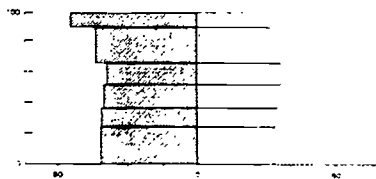
BIDASOA BEHEREA

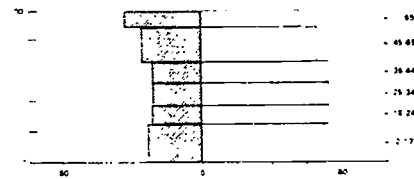
DEBA BEHEREA

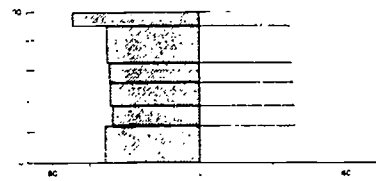
DEBA GARAIA

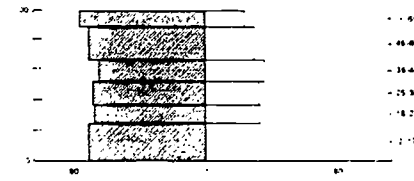
DONOSTIALDEA

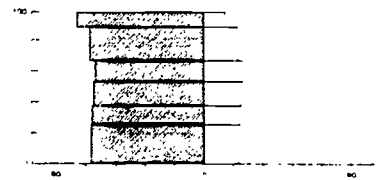
GOIERRI

TOLOSALDEA

UROLA-KOSTALDEA

 Euskara eta biak
 Erdara

- * Eskala bertikala: Adin-taldeak adin-piramideko biztanleria osoarekiko duen %a.
- * Eskala horizontala: Hiru hizkuntz gaitasun mailek adin-talde bakoitzeko biztanleria osoarekiko duten %a.

COMPETENCIA LINGÜÍSTICA Y LENGUA MATERNA

(Por Territorios Históricos, comarcas y por orden alfabético de municipios)

A L A V A	LENGUA MATERNA				COMPETENCIA LINGÜÍSTICA			
	Población	Sólo Euskera	Euskera y Castellano	Castellano	Población	Euskaldunes	Cuasi-Euskaldunes	Erdaldunes
VALLES ALAVESSES								
Aramiñon	158	0	0	100	158	0	9,48	90,50
Beranturi	432	0	0	100	425	0,23	2,34	97,41
Erribera Beitia	397	0,25	0	99,24	386	0,25	1,55	98,18
Erribera Goitia	535	0,37	0	99,62	527	0,56	9,47	89,94
Gaubea	898	1,11	0,55	97,55	889	1,68	9,32	88,97
Gesaltza	194	0	0	100	194	0	7,72	92,26
Koartango	336	2,08	0,29	97,32	331	5,12	9,66	85,19
Lantaron	857	0,11	0,70	99,06	840	0,83	1,64	97,50
Zanbrana	352	0,28	0	99,43	345	0,28	3,47	96,23
LLANADA ALAVESA								
Agurain	3.614	3,68	2,54	93,58	3.486	7,84	10,94	81,18
Arratzu-Ubarrundia	602	4,65	1,32	92,02	590	13,20	11,68	75,08
Asparren	1.557	4,75	1,02	94,21	1.522	7,74	10,89	81,34
Barrundia	610	0,98	6,06	92,95	603	7,78	11,75	80,43
Burgelu	196	0	0	100	191	1,57	11,51	86,91
Donemiliaga	781	2,17	1,66	96,03	767	6,25	7,68	86,04
Dulantzi	1.018	1,47	2,06	95,67	983	7,62	15,55	76,80
Gasteiz	199.449	2,07	1,43	95,27	192.554	5,96	17,52	76,47
Iruña	1.577	0,25	0,12	98,09	1.523	1,18	6,68	92,12
Iruraitz Gauna	470	0,63	0	99,36	457	3,70	7,65	88,62
Zalduondo	123	0	0	98,37	120	1,66	14,16	84,16
MONTAÑA ALAVESA								
Bernedo	606	0,33	0	99,66	596	1,67	10,39	87,91
Harana	436	0,45	0	99,54	429	1,16	0,93	97,90
Kanpezu	1.214	0,57	0,65	98,43	1.182	3,87	12,85	83,24
Lagran	209	0	0,47	99,52	206	0,97	19,89	79,12
Maeztu	833	0,24	0,12	99,27	815	1,71	17,91	80,36
Urizaharra	235	0	0	99,57	233	0	5,14	94,84
RIOJA ALAVESA								
Baños	353	0	0	100	344	0,29	5,80	93,89
Bastica	1.007	1,48	2,58	95,53	972	7,29	15,01	77,67
Biasterri	1.518	0,59	0,39	99,01	1.470	1,42	14,14	84,42
Bilar	382	0	1,30	98,42	373	1,06	0	98,92
Ekora	257	0	0	100	246	0,40	0,81	98,78
Eltziego	919	0	0,21	99,67	896	0,22	0,89	98,88
Kripan	202	0	0	100	198	1,51	14,13	84,34
Lantziego	606	0,16	0,49	99,33	588	4,93	6,63	88,43
La Puebla de Labarka	834	0,59	2,27	97,12	802	11,33	6,84	81,79
Leza	205	1,46	1,95	96,58	202	3,96	5,93	90,09
Moreta	287	0	0	100	281	0,35	1,06	98,57
Nabaridas	222	0	0	100	218	0,45	9,16	90,36
Oion	2.335	0,64	0,38	98,02	2.271	2,40	17,24	80,31
Samaniego	307	0,32	0,32	99,34	297	3,02	5,38	91,58
Uriona	354	0,28	0	99,15	350	0,57	21,70	77,71
ESTRIBACIONES DEL GORBEA								
Aramaio	1.342	85,39	1,41	12,66	1.305	89,33	5,57	5,05
Legutio	1.312	17,45	11,58	70,88	1.262	27,88	16,46	55,62
Urkabustaiz	876	6,96	1,71	86,41	856	8,63	17,63	73,71
Zigoitia	729	1,50	13,85	83,53	721	11,09	17,32	71,56
Zuia	1.260	2,46	1,58	93,96	1.234	6,07	15,54	78,36
VALLE DE AYALA								
Aiara	2.143	1,25	0,79	97,94	2.092	5,10	16,62	78,25
Amurrio	9.457	2,47	1,87	94,36	9.107	7,22	21,57	71,18
Artziniega	1.159	0,69	0,08	98,96	1.109	2,52	14,96	82,50
Laudio	21.183	4,96	2,55	90,87	20.465	10,60	19,46	69,92
Okondo	789	2,66	2,15	93,53	776	3,07	15,70	81,18

HIZKUNTZ GAITASUNA ETA AMA-HIZKUNTZA
(Udalerriak herrialdeka eta eskualdeka alfabetikoki)

A R A B A	AMA - HIZKUNTZA				HIZKUNTZ GAITASUNA			
	Biztanle- -kopurua	Euskara bakarrik	Euskara eta gaztelania	Gaztelania	Biztanle- -kopurua	Euskal- dunak	la-euskal- dunak	Erdal- dunak
AÑANALDEA								
Aramiñon	158	0	0	100	158	0	9,48	90,50
Beranturi	432	0	0	100	425	0,23	2,34	97,41
Erribera Beitia	397	0,25	0	99,24	386	0,25	1,55	98,18
Erribera Goitia	535	0,37	0	99,62	527	0,56	9,47	89,94
Gaubea	898	1,11	0,55	97,55	889	1,68	9,32	88,97
Gesaltza	194	0	0	100	194	0	7,72	92,26
Koartango	336	2,08	0,29	97,32	331	5,12	9,66	85,19
Lantaran	857	0,11	0,70	99,06	840	0,83	1,64	97,50
Zanbrana	352	0,28	0	99,43	345	0,28	3,47	96,23
ARABAKO LAUTADA								
Agurain	3.614	3,68	2,54	93,58	3.486	7,84	10,94	81,18
Arratzu-Ubarrundia	602	4,65	1,32	92,02	590	13,20	11,68	75,08
Asparren	1.557	4,75	1,02	94,21	1.522	7,74	10,89	81,34
Barrundia	610	0,98	6,06	92,95	603	7,78	11,75	80,43
Burgelu	196	0	0	100	191	1,57	11,51	86,91
Donemiliaga	781	2,17	1,66	96,03	767	6,25	7,68	86,04
Dulantzi	1.018	1,47	2,06	95,67	983	7,62	15,55	76,80
Gasteiz	199.449	2,07	1,43	95,27	192.554	5,96	17,52	76,47
Iruña	1.577	0,25	0,12	98,09	1.523	1,18	6,68	92,12
Iruraitz Gauna	470	0,63	0	99,36	457	3,70	7,65	88,62
Zalduondo	123	0	0	98,37	120	1,66	14,16	84,16
ARABAKO MENDIALDEA								
Bernedo	606	0,33	0	99,66	596	1,67	10,39	87,91
Harana	436	0,45	0	99,54	429	1,16	0,93	97,90
Kanpezu	1.214	0,57	0,65	98,43	1.182	3,87	12,85	83,24
Lagran	209	0	0,47	99,52	206	0,97	19,89	79,12
Maeztu	833	0,24	0,12	99,27	815	1,71	17,91	80,36
Urizarra	235	0	0	99,57	233	0	5,14	94,84
ARABAKO ERRIOXA								
Baños	353	0	0	100	344	0,29	5,80	93,89
Bastida	1.007	1,48	2,58	95,53	972	7,29	15,01	77,67
Biasteri	1.518	0,59	0,39	99,01	1.470	1,42	14,14	84,42
Bilar	382	0	1,30	98,42	373	1,06	0	98,92
Ekora	257	0	0	100	246	0,40	0,81	98,78
Eltziego	919	0	0,21	99,67	896	0,22	0,89	98,88
Kripan	202	0	0	100	198	1,51	14,13	84,34
Lantziego	606	0,16	0,49	99,33	588	4,93	6,63	88,43
La Puebla de Labarka	834	0,59	2,27	97,12	802	11,33	6,84	81,79
Leza	205	1,46	1,95	96,58	202	3,96	5,93	90,09
Moreta	287	0	0	100	281	0,35	1,06	98,57
Nabaridas	222	0	0	100	218	0,45	9,16	90,36
Oion	2.335	0,64	0,38	98,02	2.271	2,40	17,24	80,31
Samaniego	307	0,32	0,32	99,34	297	3,02	5,38	91,58
Uniona	354	0,28	0	99,15	350	0,57	21,70	77,71
GORBEIALDEA								
Aramaio	1.342	85,39	1,41	12,66	1.305	89,33	5,57	5,05
Legutio	1.312	17,45	11,58	70,88	1.262	27,88	16,46	55,62
Urkabustaiz	876	6,96	1,71	86,41	856	8,63	17,63	73,71
Zigoitia	729	1,50	13,85	83,53	721	11,09	17,32	71,56
Zuia	1.260	2,46	1,58	93,96	1.234	6,07	15,54	78,36
AIARALDEA								
Aiara	2.143	1,25	0,79	97,94	2.092	5,10	16,62	78,25
Amurno	9.457	2,47	1,87	94,36	9.107	7,22	21,57	71,18
Artziniega	1.159	0,69	0,08	98,96	1.109	2,52	14,96	82,50
Laudio	21.183	4,96	2,55	90,87	20.465	10,60	19,46	69,92
Okondo	789	2,66	2,15	93,53	776	3,07	15,70	81,18

BIZKAIA	LENGUA MATERNA				COMPETENCIA LINGUISTICA			
	Población	Sólo Euskera	Euskera y Castellano	Castellano	Población	Euskaldunes	Cuasi-Euskaldunes	Erdaldunes
ARRATIA-NERVION								
Arakaldo	91	32,96	12,08	54,94	91	34,05	20,86	45,05
Arantzazu	322	76,08	5,59	18,32	319	79,30	3,12	17,55
Areatza	1.190	52,10	6,21	41,51	1.164	50,58	21,64	27,74
Arrankudiaga	759	53,22	15,41	31,22	744	58,59	20,41	20,96
Arteaga	631	79,87	3,80	16,32	616	88,46	5,35	6,16
Dima	1.040	90,76	2,69	6,53	1.018	92,62	3,33	4,02
Igorre	3.842	61,08	5,36	33,36	3.678	67,25	10,10	22,62
Orozko	2.003	63,55	7,63	28,50	1.963	62,74	17,46	19,76
Otxandio	1.200	66,33	5,50	27,41	1.171	77,02	3,40	19,55
Ubide	157	87,26	0,63	12,10	153	73,85	20,91	5,22
Ugao-Miraballes	4.161	16,58	10,38	72,17	4.036	27,63	12,48	59,86
Urduña	4.221	2,06	1,46	94,71	4.119	4,36	19,99	75,62
Zeanuri	1.244	93,40	0,72	5,78	1.208	95,84	2,05	2,06
Zeberio	982	92,15	0,10	7,53	969	92,15	3,39	4,43
GRAN BILBAO								
Abanto-Zierbena	9.346	0,42	1,29	97,51	9.059	4,82	14,65	80,49
Arrigorriaga	9.469	8,78	2,36	87,95	9.106	12,82	14,65	72,50
Barakaldo	114.094	0,46	0,42	97,21	110.874	2,54	13,06	84,38
Basauri	51.931	5,58	3,09	89,55	50.379	8,61	22,08	69,28
Berango	3.931	23,35	7,32	67,94	3.815	28,43	24,79	46,76
Bilbo	381.506	4,72	3,33	89,94	371.472	9,08	20,40	70,47
Deno	5.062	18,11	5,13	75,50	4.912	19,73	19,86	60,38
Erandio	25.134	9,57	3,39	85,67	24.309	12,61	17,17	70,20
Etxebarrí-Donztebeko	6.431	4,36	2,55	89,09	6.195	5,65	17,58	76,73
Galdakao	27.232	24,41	4,50	70,36	26.196	27,18	13,35	59,43
Getxo	77.856	7,47	5,20	85,71	75.221	12,97	27,04	59,94
Larrabetzu	1.547	75,82	3,03	20,55	1.506	78,94	11,74	9,29
Leioa	24.107	9,10	4,65	84,91	23.249	13,09	25,17	61,70
Lezama	1.901	67,59	6,62	25,61	1.835	71,81	12,19	15,96
Lou	1.685	49,37	8,42	41,36	1.658	51,85	17,17	30,94
Muskiz	6.224	0,75	0,96	97,67	6.040	5,45	17,84	76,67
Portugalete	57.794	1,36	1,44	94,97	56.154	5,44	19,45	75,09
Santurtzi	52.502	1,05	1,02	96,33	50.879	4,12	17,05	78,79
Sestao	38.148	0,93	0,94	94,78	37.193	4,28	16,68	79
Sondika	3.606	30,08	6,04	63,22	3.545	30,03	18,71	51,22
Trapagaran	13.406	0,91	1,30	96,80	12.992	4,56	19,94	75,46
Urtuella	9.200	0,69	0,98	96,20	8.908	2,87	18,53	78,58
Zamudio	3.228	38,35	6,04	54,42	3.135	41,32	20,18	38,46
Zaratamo	1.609	35,42	1,92	62,64	1.572	38,40	10,48	51,08
DURANGUESADO								
Abadiño	7.136	40,31	2,95	54,38	6.832	43,17	11,52	45,28
Abxondo	1.504	54,38	2,72	42,81	1.431	58,27	10,12	31,58
Bedia	1.153	56,54	6,59	36,16	1.122	61,30	13,62	25,04
Berriz	4.197	47,74	3	49,10	4.064	51,68	7,49	40,79
Durango	27.152	36,17	5,84	56,92	26.266	37,96	17,13	44,86
Elorrio	7.768	45,30	4,27	49,92	7.527	49,26	10,02	40,68
Ermua	18.604	12,36	2,54	76,81	17.968	14,55	9,51	75,91
Garai	245	89,79	0	10,20	235	90,62	5,09	4,25
Izurtza	276	77,53	5,79	16,66	270	81,09	7,77	11,11
Lemoa	3.010	54,45	4,41	40,03	2.925	59,10	8,40	32,47
Mallabia	1.125	68,08	7,91	23,73	1.096	75,07	13,86	11,04
Mañaria	525	88,95	1,71	8,19	509	88,59	4,11	7,26
Zaldibar	3.308	37,42	4,26	58,07	3.186	39,97	12,58	47,42
Zornotza	15.809	43,50	5,17	50,53	15.324	46,21	17,47	36,28

BIZKAIA	AMA - HIZKUNTZA				HIZKUNTZ GAITASUNA			
	Biztanle- -kopurua	Euskara bakarrik	Euskara eta gaztelania	Gaztelania	Biztanle- -kopurua	Euskal- dunak	ia-euskal- dunak	Erdal- dunak
ARRATIA-NERBIOI								
Arakaldo	91	32,96	12,08	54,94	91	34,05	20,86	45,05
Arantzazu	322	76,08	5,59	18,32	319	79,30	3,12	17,55
Areatza	1.190	52,10	6,21	41,51	1.164	50,58	21,64	27,74
Arrankudiaga	759	53,22	15,41	31,22	744	58,59	20,41	20,96
Arteaga	631	79,87	3,80	16,32	616	88,46	5,35	6,16
Dima	1.040	90,76	2,69	6,53	1.018	92,62	3,33	4,02
Igorre	3.842	61,08	5,36	33,36	3.678	67,25	10,10	22,62
Orozko	2.003	63,55	7,63	28,50	1.963	62,74	17,46	19,76
Otxandio	1.200	66,33	5,50	27,41	1.171	77,02	3,40	19,55
Ubide	157	87,26	0,63	12,10	153	73,85	20,91	5,22
Ugao-Miraballes	4.161	16,58	10,38	72,17	4.036	27,63	12,48	59,86
Urduña	4.221	2,06	1,46	94,71	4.119	4,36	19,99	75,62
Zeanuri	1.244	93,40	0,72	5,78	1.208	95,84	2,05	2,06
Zeberio	982	92,15	0,10	7,53	969	92,15	3,39	4,43
BILBO HANDIA								
Abanto-Zierbena	9.346	0,42	1,29	97,51	9.059	4,82	14,65	80,49
Arrigorriaga	9.469	8,78	2,36	87,95	9.106	12,82	14,65	72,50
Barakaldo	114.094	0,46	0,42	97,21	110.874	2,54	13,06	84,38
Basauri	51.931	5,58	3,09	89,55	50.379	8,61	22,08	69,28
Berango	3.931	23,35	7,32	67,94	3.815	28,43	24,79	46,76
Bilbo	381.506	4,72	3,33	89,94	371.472	9,08	20,40	70,47
Derio	5.062	18,11	5,13	75,50	4.912	19,73	19,86	60,38
Erandio	25.134	9,57	3,39	85,67	24.309	12,61	17,17	70,20
Etxebarri-Donztebeko	6.431	4,36	2,55	89,09	6.195	5,65	17,58	76,73
Galdakao	27.232	24,41	4,50	70,36	26.196	27,18	13,35	59,43
Getxo	77.856	7,47	5,20	85,71	75.221	12,97	27,04	59,94
Larrabetzu	1.547	75,82	3,03	20,55	1.506	78,94	11,74	9,29
Leioa	24.107	9,10	4,65	84,91	23.249	13,09	25,17	61,70
Lezama	1.901	67,59	6,62	25,61	1.835	71,81	12,19	15,96
Loiu	1.685	49,37	8,42	41,36	1.658	51,85	17,17	30,94
Muskiz	6.224	0,75	0,96	97,67	6.040	5,45	17,84	76,67
Portugalete	57.794	1,36	1,44	94,97	56.154	5,44	19,45	75,09
Santurtzi	52.502	1,05	1,02	96,33	50.879	4,12	17,05	78,79
Sestao	38.148	0,93	0,94	94,78	37.193	4,28	16,68	79,00
Sondika	3.606	30,08	6,04	63,22	3.545	30,03	18,71	51,22
Trapagaran	13.406	0,91	1,30	96,80	12.992	4,56	19,94	75,46
Urtueña	9.200	0,69	0,98	96,20	8.908	2,87	18,53	78,58
Zamudio	3.228	38,35	6,04	54,42	3.135	41,32	20,18	38,46
Zaratamo	1.609	35,42	1,92	62,64	1.572	38,40	10,48	51,08
DURANGALDEA								
Abadiño	7.136	40,31	2,95	54,38	6.832	43,17	11,52	45,28
Atxondo	1.504	54,38	2,72	42,81	1.431	58,27	10,12	31,58
Bedia	1.153	56,54	6,59	36,16	1.122	61,30	13,62	25,04
Berriz	4.197	47,74	3	49,10	4.064	51,68	7,49	40,79
Durango	27.152	36,17	5,84	56,92	26.266	37,96	17,13	44,86
Elorrio	7.768	45,30	4,27	49,92	7.527	49,26	10,02	40,68
Ermua	18.604	12,36	2,54	76,81	17.968	14,55	9,51	75,91
Garai	245	89,79	0	10,20	235	90,62	5,09	4,25
Izurtza	276	77,53	5,79	16,66	270	81,09	7,77	11,11
Lemoa	3.010	54,45	4,41	40,03	2.925	59,10	8,40	32,47
Mallabia	1.125	68,08	7,91	23,73	1.096	75,07	13,86	11,04
Mañaria	525	88,95	1,71	8,19	509	88,59	4,11	7,26
Zaldibar	3.308	37,42	4,26	58,07	3.186	39,97	12,58	47,42
Zornotza	15.809	43,50	5,17	50,53	15.324	46,21	17,47	36,28

BIZKAIA	LENGUA MATERNA				COMPETENCIA LINGÜÍSTICA			
	Población	Sólo Euskera	Euskera y Castellano	Castellano	Población	Euskaldunes	Cuasi-Euskaldunes	Erdaldunes
ENCARTACIONES								
Artzentales	669	0,89	0	99,10	657	0,60	6,52	92,84
Balmaseda	7.673	0,58	0,26	98,82	7.486	1,22	8,30	90,44
Galdames	824	0,48	0,12	98,90	806	3,84	12,52	83,62
Gordexola	1.594	1,19	0,12	97,61	1.553	2,50	10,80	86,67
Guenes	6.181	1,05	0,56	97,97	6.016	2,26	13,57	84,14
Karrantza	3.473	0,77	0,25	98,90	3.385	1,17	4,27	94,53
Lanestosa	314	0,31	0,31	99,36	303	1,98	0	98,01
Sopuerta	2.192	0,72	0,50	98,63	2.138	1,95	11,07	86,95
Turtzioz	529	0,94	0	99,05	513	1,16	3,49	95,32
Zalla	7.253	0,59	0,77	98,06	6.999	1,62	7,93	90,42
BUSTURIALDEA								
Arteaga	802	85,28	3,49	10,97	781	91,67	5,10	3,20
Bermeo	18.333	70,51	4,05	25,06	17.798	74,40	10,67	14,89
Bustuna	1.829	66,86	0,27	32,85	1.784	66,97	11,86	21,13
Ea	827	93,59	0,84	5,44	805	92,90	3,84	3,22
Elantxobe	574	91,98	2,43	5,57	554	94,74	4,32	0,90
Ereño	296	95,27	0,33	2,02	289	95,49	4,14	0,34
Errigoiti	483	94,20	0,41	5,38	478	94,54	1,86	3,55
Gernika-Lumo	18.150	63,33	6,44	29,28	17.634	66,96	16,88	16,13
Ibarrangelu	551	90,56	4,71	4,71	540	92,57	5,54	1,85
Mendata	378	96,56	0,26	3,17	366	98,62	0,81	0,54
Morga	356	96,06	1,96	1,96	350	97,42	1,14	1,42
Mundaka	1.657	77,48	1,81	20,57	1.609	71,21	20,43	8,32
Muxika	1.555	81,09	0,64	18,19	1.527	91,66	3,99	4,32
Sukarnieta	286	68,53	6,64	23,42	282	77,64	14,17	8,15
LEA-ARTIBAI								
Amoroto	410	98,29	0,73	0,97	398	98,49	1,50	0
Aulesti	703	98	0,71	1,28	690	98,10	0,57	1,30
Berriatu	1.068	92,60	0,93	5,80	1.031	93,10	4,25	2,61
Etxebarrri	792	95,45	1,01	2,39	762	96,31	2,35	1,31
Gizaburuaga	136	97,79	0,73	1,47	134	99,24	0,74	0
Ipazter	635	94,64	0	5,35	619	95,13	2,89	1,93
Lekertio	7.579	79,95	3,83	15,04	7.365	84,74	8,97	6,27
Markina-Xemein	5.056	84,47	1,95	12,08	4.914	87,80	6,23	5,94
Mendexa	342	89,76	3,50	6,14	335	91,33	4,76	3,88
Muntibar	498	98,39	0,60	0,40	492	98,57	1,41	0
Ondarroa	11.177	71,37	1,71	20,54	10.817	78,25	9,56	12,15
URIBE-BUTRON								
Arrieta	431	93,73	0	6,26	427	93,67	3,30	3,04
Bakio	1.224	64,13	5,80	29,82	1.197	69,91	7,66	22,38
Barrika	767	42,24	1,56	53,58	747	45,90	15,37	38,68
Fruiz	296	98,31	0	1,68	294	98,62	0,68	0,68
Gamiz-Fika	867	92,27	0,46	7,15	850	94,33	3,62	2
Galika	859	88,47	1,51	9,89	833	85,94	6,96	7,08
Gorliz	2.665	22,02	13,24	62,40	2.574	29,20	25,16	45,60
Jatabe	505	84,15	2,57	11,88	496	83,66	5,63	10,68
Laukiz	1.059	42,87	6,23	49,19	1.035	50,22	17,67	32,07
Lemoiz	793	63,05	12,61	22,95	778	70,42	17,85	11,69
Meñaka	371	96,49	0	3,50	361	96,66	1,10	2,21
Mungia	11.206	55,77	6,54	37	10.835	59,92	14,49	25,54
Plentzia	2.770	16,53	10,61	71,80	2.682	23,40	28,99	47,57
Sopela	7.051	21,54	7,45	69,90	6.734	28,42	24,16	47,38
Urduliz	2.507	45,71	6,50	46,58	2.447	48,29	12,53	39,14

BIZKAIA	AMA - HIZKUNTZA				HIZKUNTZ GAITASUNA			
	Biztanle- -kopurua	Euskara bakarrik	Euskara eta gaztelania	Gaztelania	Biztanle- -kopurua	Euskal- dunak	la-euskal- dunak	Erdal- dunak
ENKARTAZIOAK								
Artzentales	669	0,89	0	99,10	657	0,60	6,52	92,84
Balmaseda	7.673	0,58	0,26	98,82	7.486	1,22	8,30	90,44
Galdames	824	0,48	0,12	98,90	806	3,84	12,52	83,62
Gordexola	1.594	1,19	0,12	97,61	1.553	2,50	10,80	86,67
Guenes	6.181	1,05	0,56	97,97	6.016	2,26	13,57	84,14
Karrantza	3.473	0,77	0,25	98,90	3.385	1,17	2,192	0,72
Lanestosa	314	0,31	0,31	99,36	303	1,98	0	98,01
Sopuerta	2.192	0,72	0,50	98,63	2.138	1,95	11,07	86,95
Turtzioz	529	0,94	0	99,05	513	1,16	3,49	95,32
Zalla	7.253	0,59	0,77	98,06	6.999	1,62	7,93	90,42
BUSTURIALDEA								
Arteaga	802	85,28	3,49	10,97	781	91,67	5,10	3,20
Bermeo	18.333	70,51	4,05	25,06	17.798	74,40	10,67	14,89
Busturia	1.829	66,86	0,27	32,85	1.784	66,97	11,86	21,13
Ea	827	93,59	0,84	5,44	805	92,90	3,84	3,22
Eiartxobe	574	91,98	2,43	5,57	554	94,74	4,32	0,90
Ereño	296	95,27	0,33	2,02	289	95,49	4,14	0,34
Errigoiti	483	94,20	0,41	5,38	478	94,54	1,86	3,55
Gernika-Lumo	18.150	63,33	6,44	29,28	17.634	66,96	16,88	16,13
Ibarrangelu	551	90,56	4,71	4,71	540	92,57	5,54	1,85
Mendata	378	96,56	0,26	3,17	366	98,62	0,81	0,54
Morga	356	96,06	1,96	1,96	350	97,42	1,14	1,42
Mundaka	1.657	77,48	1,81	20,57	1.609	71,21	20,43	8,32
Muxika	1.555	81,09	0,64	18,19	1.527	91,66	3,99	4,32
Sukarrieta	286	68,53	6,64	23,42	282	77,64	14,17	8,15
LEA-ARTIBAI								
Amoroto	410	98,29	0,73	0,97	398	98,49	1,50	0
Aulesti	703	98	0,71	1,28	690	98,10	0,57	1,30
Berriatu	1.068	92,60	0,93	5,80	1.031	93,10	4,25	2,61
Etxebarri	792	95,45	1,01	2,39	762	96,31	2,35	1,31
Gizaburuaga	136	97,79	0,73	1,47	134	99,24	0,74	0
Ipazter	635	94,64	0	5,35	619	95,13	2,89	1,93
Lekeitio	7.579	79,95	3,83	15,04	7.365	84,74	8,97	6,27
Markina-Xemein	5.056	84,47	1,95	12,08	4.914	87,80	6,23	5,94
Mendexa	342	89,76	3,50	6,14	335	91,33	4,76	3,88
Munitibar	498	98,39	0,60	0,40	492	98,57	1,41	0
Ondarroa	11.177	71,37	1,71	20,54	10.817	78,25	9,56	12,15
URIBE-BUTROE								
Arrieta	431	93,73	0	6,26	427	93,67	3,30	3,04
Bakio	1.224	64,13	5,80	29,82	1.197	69,91	7,66	22,38
Barrika	767	42,24	1,56	53,58	747	45,90	15,37	38,68
Fruiz	296	98,31	0	1,68	294	98,62	0,68	0,68
Gamiz-Fika	867	92,27	0,46	7,15	850	94,33	3,62	2,00
Gatika	859	88,47	1,51	9,89	833	85,94	6,96	7,08
Gorliz	2.665	22,02	13,24	62,40	2.574	29,20	25,16	45,60
Jatabe	505	84,15	2,57	11,88	496	83,66	5,63	10,68
Jauiz	1.059	42,87	6,23	49,19	1.035	50,22	17,67	32,07
Lemoiz	793	63,05	12,61	22,95	778	70,42	17,85	11,69
Meñaka	371	96,49	0	3,50	361	96,66	1,10	2,21
Mungia	11.206	55,77	6,54	37,00	10.835	59,92	14,49	25,54
Plentzia	2.770	16,53	10,61	71,80	2.682	23,40	28,99	47,57
Sopela	7.051	21,54	7,45	69,90	6.734	28,42	24,16	47,38
Urduliz	2.507	45,71	6,50	46,58	2.447	48,29	12,53	39,14

G U I P U Z C O A	LENGUA MATERNA				COMPETENCIA LINGÜÍSTICA			
	Población	Sólo Euskera	Euskera y Castellano	Castellano	Población	Euskaldunes	Cuasi-Euskaldunes	Erdaldunes
BAJO BIDASOA								
Hondarribia	13.042	51,05	8,41	39,28	12.612	58,06	16,28	25,63
Irun	54.043	15,60	6,86	76,45	52.293	21,63	19,02	59,32
BAJO DEBA								
Deba	4.829	67,26	8,71	22,26	4.679	78,37	12,81	8,78
Eibar	34.537	37,87	10,94	48,12	33.687	44,14	16,45	39,37
Elgoibar	12.346	47,01	6,68	43,91	12.045	53,08	17,88	29
Mendaro	1.584	67,73	2,20	30,05	1.553	71,26	8,41	20,28
Mutriku	4.628	80,68	4,12	12,10	4.488	85,68	6,84	7,44
Soraluze	5.277	51,52	3,58	39,70	5.135	55,12	12,13	32,71
ALTO DEBA								
Antzuola	2.130	61,78	1,22	35,63	2.071	65,84	20,17	13,95
Arexabaleta	6.005	50,24	4,52	44,66	5.819	56,02	16,98	26,96
Arrasate	26.367	38,48	5,85	55,07	25.476	42,73	15,45	41,78
Bergara	15.718	58,07	5,95	35,08	15.242	65,90	16,70	17,36
Elgeta	1.041	80,01	3,93	15,94	1.014	85,29	8,57	6,11
Eskoriatza	4.004	48,55	6,26	44,58	3.870	50,27	11,69	38,01
Leintz-Gatzaga	207	70,04	8,21	19,80	197	78,67	10,14	11,16
Oñati	10.884	69,66	4,76	24,46	10.529	76,27	11,77	11,91
DONOSTIALDEA								
Andoain	15.961	35,47	6,04	56,68	15.449	41,14	19,89	38,95
Donostia	175.138	20,32	8,24	69,29	170.436	26,71	23,44	49,80
Errenteria	43.676	20,55	3,51	73,64	42.564	23,51	14,98	61,47
Hernani	19.096	39,06	8,44	51,14	18.566	44,44	19,69	35,83
Lasarte-Oña	18.589	24,47	3,76	70,74	18.014	28,11	13,47	58,40
Lezo	5.659	42,30	2,98	52,74	5.445	46,45	17,99	35,51
Oiartzun	8.042	70,55	4,70	23,26	7.790	75,49	10,60	13,87
Pasaia	19.552	20,42	4,24	66,41	19.133	23,15	11,71	65,11
Urnieta	4.440	38,60	3,46	56,17	4.298	43,73	11,71	44,53
Usurbil	5.606	59,57	2,94	36,65	5.435	63,40	17,96	18,60
GOIERRI								
Arama	160	91,25	0,62	8,12	155	89,02	1,29	9,67
Ataun	1.841	95,54	0,86	3,53	1.804	96,72	0,77	2,49
Beasain	12.408	37,54	7,35	53,22	12.046	47,45	9,97	42,55
Ezkio-Itsaso	590	89,49	1,18	8,47	583	92,26	4,28	3,43
Gabiria	463	95,24	0,43	3,88	449	98,65	0,44	0,89
Gaintza	126	100	0	0	122	100	0	0
Idiazabal	2.075	81,01	3,08	13,68	2.010	87,11	8,59	4,27
Itsasondo	783	81,22	3,83	12,38	772	81,84	10,35	7,77
Lazkao	5.250	43,40	4,68	48,59	5.084	52,36	14,10	33,49
Legazpi	10.301	40,77	5,54	53,13	10.014	46,32	19,67	34
Mutiloa	196	92,34	0,51	1,53	190	92,62	3,15	4,21
Olaberria	1.267	42,06	1,73	54,22	1.252	41,28	18,67	40,01
Ordizia	9.448	40,46	9,72	47,98	9.205	47,92	18,02	34,03
Ormaiztegui	1.292	74,92	3,94	20,35	1.253	81,55	3,73	14,68
Segura	1.391	85,33	0,21	12,29	1.355	84,34	11,35	4,28
Urretxu	6.450	34,29	9,58	55,08	6.264	42,43	20,56	36,97
Zaldibia	1.705	79,76	1,64	17,53	1.665	83,59	5,64	10,75
Zegoia	1.464	90,91	3,07	5,87	1.421	92,03	2,59	5,34
Zerain	233	98,71	0	1,28	224	99,10	0,44	0,44
Zumarraga	11.587	27,78	6,55	65	11.272	33,05	15,39	51,51

G I P U Z K O A	AMA - HIZKUNTZA				HIZKUNTZ GAITASUNA			
	Biztanle- -kopurua	Euskara bakarrik	Euskara eta gaztelania	Gaztelania	Biztanle- -kopurua	Euskal- dunak	la-euskal- dunak	Erdal- dunak
BIDASOA BEHEREA								
Hondarribia	13.042	51,05	8,44	39,28	12.612	58,06	16,28	25,63
Irun	54.043	15,60	6,86	76,45	52.293	21,63	19,02	59,32
DEBA BEHEREA								
Deba	4.829	67,26	8,71	22,26	4.679	78,37	12,81	8,78
Eibar	34.537	37,87	10,94	48,12	33.687	44,14	16,45	39,37
Elgoibar	12.346	47,01	6,68	43,91	12.045	53,08	17,88	29
Mendaro	1.108	67,73	2,20	30,05	1.553	71,26	8,41	20,28
Mutriku	4.628	80,68	4,12	12,10	4.488	85,68	6,84	7,44
Soraluze	5.277	51,52	3,58	39,70	5.135	55,12	12,13	32,71
DEBA GARAIA								
Antzuola	2.130	61,78	1,22	35,63	2.071	65,84	20,17	13,95
Arexabaleta	6.005	50,24	4,52	44,66	5.819	56,02	16,98	26,96
Arrasate	26.367	38,48	5,85	55,07	25.476	42,73	15,45	41,78
Bergara	15.718	58,07	5,95	35,08	15.242	65,90	16,70	17,36
Elgeta	1.041	80,01	3,93	15,94	1.014	85,29	8,57	6,11
Eskoriatza	4.004	48,55	6,26	44,58	3.870	50,27	11,69	38,01
Leintz-Gatzaga	207	70,04	8,21	19,80	197	78,67	10,14	11,16
Oñati	10.884	69,66	4,76	24,46	10.529	76,27	11,77	11,91
DONOSTIALDEA								
Andoain	15.961	35,47	6,04	56,68	15.449	41,14	19,89	38,95
Donostia	175.138	20,32	8,24	69,29	170.436	26,71	23,44	49,80
Errenteria	43.676	20,55	3,51	73,64	42.564	23,51	14,98	61,47
Hernani	19.096	39,06	8,44	51,14	18.566	44,44	19,69	35,83
Lasarte-Oria	18.589	24,47	3,76	70,74	18.014	28,11	13,47	58,40
Lezo	5.659	42,30	2,98	52,74	5.445	46,45	17,99	35,51
Oiartzun	8.042	70,55	4,70	23,26	7.790	75,49	10,60	13,87
Pasaia	19.552	20,42	4,24	66,41	19.133	23,15	11,71	65,11
Urmieta	4.440	38,60	3,46	56,17	4.298	43,73	11,71	44,53
Usurbil	5.606	59,57	2,94	36,65	5.435	63,40	17,96	18,60
GOIERRI								
Arama	160	91,25	0,62	8,12	155	89,02	1,29	9,67
Ataun	1.841	95,54	0,86	3,53	1.804	96,72	0,77	2,49
Beasain	12.408	37,54	7,35	53,22	12.046	47,45	9,97	42,55
Ezkio-Itsaso	590	89,49	1,18	8,47	583	92,26	4,28	3,43
Gabina	463	95,24	0,43	3,88	449	98,65	0,44	0,89
Gaintza	126	100	0	0	122	100	0	0
Idiazabal	2.075	81,01	3,08	13,68	2.010	87,11	8,59	4,27
Itsasondo	783	81,22	3,83	12,38	772	81,84	10,35	7,77
Lazkao	5.250	43,40	4,68	48,59	5.084	52,36	14,10	33,49
Legazpi	10.301	40,77	5,54	53,13	10.014	46,32	19,67	34,00
Mutiloa	196	92,34	0,51	1,53	190	92,62	3,15	4,21
Olaberria	1.267	42,06	1,73	54,22	1.252	41,28	18,67	40,01
Ordizia	9.448	40,46	9,72	47,98	9.205	47,92	18,02	34,03
Ormaiztegui	1.292	74,92	3,94	20,35	1.253	81,55	3,73	14,68
Segura	1.391	85,33	0,21	12,29	1.355	84,34	11,35	4,28
Urrebu	6.450	34,29	9,58	55,08	6.264	42,43	20,56	36,97
Zaldibia	1.705	79,76	1,64	17,53	1.665	83,59	5,64	10,75
Zegama	1.464	90,91	3,07	5,87	1.421	92,03	2,59	5,34
Zerain	233	98,71	0	1,28	224	99,10	0,44	0,44
Zumarraga	11.587	27,78	6,55	65	11.272	33,05	15,39	51,51

G U I P U Z C O A	LENGUA MATERNA				COMPETENCIA LINGÜISTICA			
	Población	Sólo Euskera	Euskera y Castellano	Castellano	Población	Euskaldunes	Cuasi-Euskaldunes	Erdaldunes
TOLOSALDEA								
Abaltzisketa	290	99,31	0	0,34	284	100	0	0
Aduna	351	91,45	1,42	7,12	339	94,08	3,22	2,65
Albiztur	316	100	0	0	305	100	0	0
Alegia	1.677	77,34	3,22	19,32	1.635	84,32	7,88	7,76
Alkiza	266	92,48	1,12	6,39	260	95,75	2,67	1,53
Altzo	338	98,81	0	1,18	329	99,68	0	0,30
Amezqueta	1.110	97,02	1,35	1,53	1.069	98,02	1,48	0,46
Anoeta	1.899	56,60	7	35,70	1.826	63,18	13,79	23
Asteasu	1.284	83,41	2,72	13	1.249	85,34	5,92	8,72
Belauntza	312	88,14	4,16	7,69	300	90,99	5,33	3,66
Berastegi	958	96,34	0,93	2,19	922	97,06	2,26	0,65
Berrobi	594	77,27	1,68	20,37	582	80,57	2,57	16,83
Bidegoian	498	95,38	0,80	3,01	487	96,91	1,64	1,43
Billabona	5.310	60,73	3,52	34,25	5.114	65,36	18	16,62
Elduain	263	94,67	3,80	1,52	260	98,83	1,15	0
Hernalde	286	85,31	2,09	12,58	272	86,01	9,54	4,41
Ibarra	4.570	56,67	5,09	37,76	4.401	61,02	10,66	28,78
Iruerreta	658	92,40	2,73	4,71	642	95,16	1,39	3,42
Irura	655	76,33	4,12	18,93	642	78,65	8,24	13,08
Larraul	164	96,95	0	3,04	162	98,14	1,85	0
Leaburu-Gaztelu	591	90,69	6,09	3,21	580	94,29	3,78	1,89
Legorreta	1.610	62,42	4,84	31,67	1.573	70,42	10,16	19,38
Lizartza	732	96,17	1,09	2,59	721	97,48	1,37	1,10
Orexa	83	100	0	0	83	100	0	0
Tolosa	18.399	50,67	12,43	36,37	17.955	55,94	21,89	22,13
Zizurkil	2.751	50,70	5,77	43,36	2.662	55,02	6,44	38,50
UROLA-COSTA								
Aia	1.771	97,12	0,39	2,37	1.717	93,86	4,18	1,92
Aizarnazabal	540	94,81	1,66	3,51	515	97,46	1,93	0,58
Azkorta	10.704	72,16	2,24	25,02	10.411	77,05	9,40	13,52
Azpeitia	13.205	83,87	1,24	14,65	12.768	87,02	4,83	8,12
Beizama	175	100	0	0	170	99,40	0,58	0
Errezil	746	99,19	0	0,80	723	98,19	0,54	1,24
Getana	2.335	91,26	2,52	6,03	2.272	94,66	3,34	1,98
Oro	4.290	75,50	2,75	20,51	4.155	81,04	8,48	10,44
Zarautz	16.404	63,96	4,57	30,74	15.869	68,26	13,76	17,95
Zestoa	3.592	79,67	3,86	15,86	3.485	85,27	7,16	7,54
Zumaia	8.064	59,98	4,36	34,80	7.760	66,58	15,76	17,62

G I P U Z K O A	AMA - HIZKUNTZA				HIZKUNTZ GAITASUNA			
	Biztanle- -kopurua	Euskara bakarrik	Euskara eta gaztelania	Gaztelania	Biztanle- -kopurua	Euskal- dunak	la-euskal- dunak	Erdal- dunak
TOLOSALDEA								
Abaltzisketa	290	99,31	0	0,34	284	100	0	0
Aduna	351	91,45	1,42	7,12	339	94,08	3,22	2,65
Albiztur	300	100	0	0	305	100	0	0
Alegia	1.677	77,34	3,22	19,32	1.635	84,32	7,88	7,76
Alkiza	266	92,48	1,12	6,39	260	95,75	2,67	1,53
Altzo	338	98,81	0	1,18	329	99,68	0	0,30
Amezketza	1.110	97,02	1,35	1,53	1.069	98,02	1,48	0,46
Anoeta	1.899	56,60	7	35,70	1.826	63,18	13,79	23
Asteasu	1.284	83,41	2,72	13	1.249	85,34	5,92	8,72
Belauntza	312	88,14	4,16	7,69	300	90,99	5,33	3,66
Berastegi	958	96,34	0,93	2,19	922	97,06	2,26	0,65
Berrobi	594	77,27	1,68	20,37	582	80,57	2,57	16,83
Bidegoian	498	95,38	0,80	3,01	487	96,91	1,64	1,43
Billabona	5.310	60,73	3,52	34,25	5.114	65,36	18	16,62
Elduain	263	94,67	3,80	1,52	260	98,83	1,15	0
Hernialde	286	85,31	2,09	12,58	272	86,01	9,54	4,41
Ibarra	4.570	56,67	5,09	37,76	4.401	61,02	10,66	28,78
Iruerrieta	658	92,40	2,73	4,71	642	95,16	1,39	3,42
Irura	655	76,33	4,12	18,93	642	78,65	8,24	13,08
Larraul	164	96,95	0	3,04	162	98,14	1,85	0
Leaburu-Gaztelu	591	90,69	6,09	3,21	580	94,29	3,78	1,89
Legorreta	1.610	62,42	4,84	31,67	1.573	70,42	10,16	19,38
Lizartza	732	96,17	1,09	2,59	721	97,48	1,37	1,10
Orexa	83	100	0	0	83	100	0	0
Tolosa	18.399	50,63	12,43	36,37	17.955	55,94	21,89	22,13
Zizurkil	2.751	50,70	5,77	43,36	2.662	55,02	6,44	38,50
UROLA-KOSTALDEA								
Aia	1.771	97,12	0,39	2,37	1.717	93,86	4,18	1,92
Aizarnazabal	540	94,81	1,66	3,51	515	97,46	1,93	0,58
Azkoitia	10.704	72,16	2,24	25,02	10.411	77,05	9,40	13,52
Azpeitia	13.205	83,87	1,24	14,65	12.768	87,02	4,83	8,12
Beizama	175	100	0	0	170	99,40	0,58	0
Errezil	746	99,19	0	0,80	723	98,19	0,54	1,24
Getaria	2.335	91,26	2,52	6,03	2.272	94,66	3,34	1,98
Orio	4.290	75,50	2,75	20,51	4.155	81,04	8,48	10,44
Zarautz	16.404	63,96	4,57	30,74	15.869	68,26	13,76	17,95
Zestoa	3.592	79,67	3,86	15,86	3.485	85,27	7,16	7,54
Zumaia	8.064	59,98	4,36	34,80	7.760	66,58	15,76	17,62

I.3. CONCLUSIONES DE LA COMPETENCIA LINGÜÍSTICA Y LA LENGUA MATERNA

I.3.1. En el conjunto de la Comunidad Autónoma Vasca.

De los datos recogidos en el Padrón de 1986 sobre la lengua materna y la competencia lingüística de la población de la Comunidad Autónoma Vasca, cabe extraer las siguientes conclusiones:

—Por un lado, la cifra absoluta de individuos cuya lengua materna es al menos euskera es de 591.607, el 24,32% de toda la población. El número de euskaldunes es similar (511.006) así como su porcentaje (24,7%) (1).

—Por otro lado, el número de cuasi-euskaldunes, asciende a 113.670, (17,5% de la población). Este grupo merece, una reflexión y atención específicas.

En conjunto el porcentaje total de euskaldunes y cuasi-euskaldunes supone el 42,2% de la población.

—Por consiguiente, los erdaldunes son 1.199.411, el 57,86% de la población.

Porcentaje de los que tienen como lengua materna al menos euskera y porcentaje de los euskaldunes, por edades

(1) Hay que tener en cuenta que:

—Siempre que se haga referencia a los datos de lengua materna se toma como referencia el total de la población, esto es 2.136.100 habitantes.

—En cambio, cuando se hace referencia a los datos de competencia lingüística se tiene en cuenta una parte de la población (excluidos los menores de 3 años) solamente (2.072.974 habitantes).

1.3. AMA-HIZKUNTZA ETA HIZKUNTZ GAITASUNAREN EMAITZAK

1.3.1. Euskal Autonomi Elkarte osoan

1986ko Erroldan Euskal Autonomi Elkarteko biztanleriaren ama-hizkuntzari eta hizkuntz gaitasunari buruz bildutako zehaztasunen arabera, aipamen nagusi hauek egin daitezke Euskal Autonomi Elkarte osoa harturik.

— Alde batetik, ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, dutenen kopurua 519.607koa da, biztanleria osoaren % 24,32a. Horien berdintsuak dira euskaldunen kopurua (511.006) eta ehunekoa (% 24,7) ere (1).

— Beste aldetik, ia-euskaldunen kopurua 362.557koa da, biztanleriaren % 17,49a. Hausnarketa eta arreta berezia merezi du multzo honek.

Euskaldunek eta ia-euskaldunek guztira osatzen duten ehunekoa biztanleriaren % 42,2koa da.

— Ondorioz, erdaldunak 1.199.411 lagun dira, biztanleriaren % 57,86a.

Ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, dutenen ehunekoa eta euskaldunen ehunekoa, adinaren arabera

(1). Gogoan izan behar da:

- ama-hizkuntzari buruzko datuak aipatzen diren bakoitzean biztanleria osoa hartzen dela oinarri, hau da 2.136.100 biztanle;
- hizkuntz gaitasunari buruzko datuak aipatzen direnean, aldiz, biztanleria mugatua (3 urtez behekoak kendurik) hartzen dela kontutan soilik (2.072.974 biztanle).

1.3.2. Por Territorios Históricos

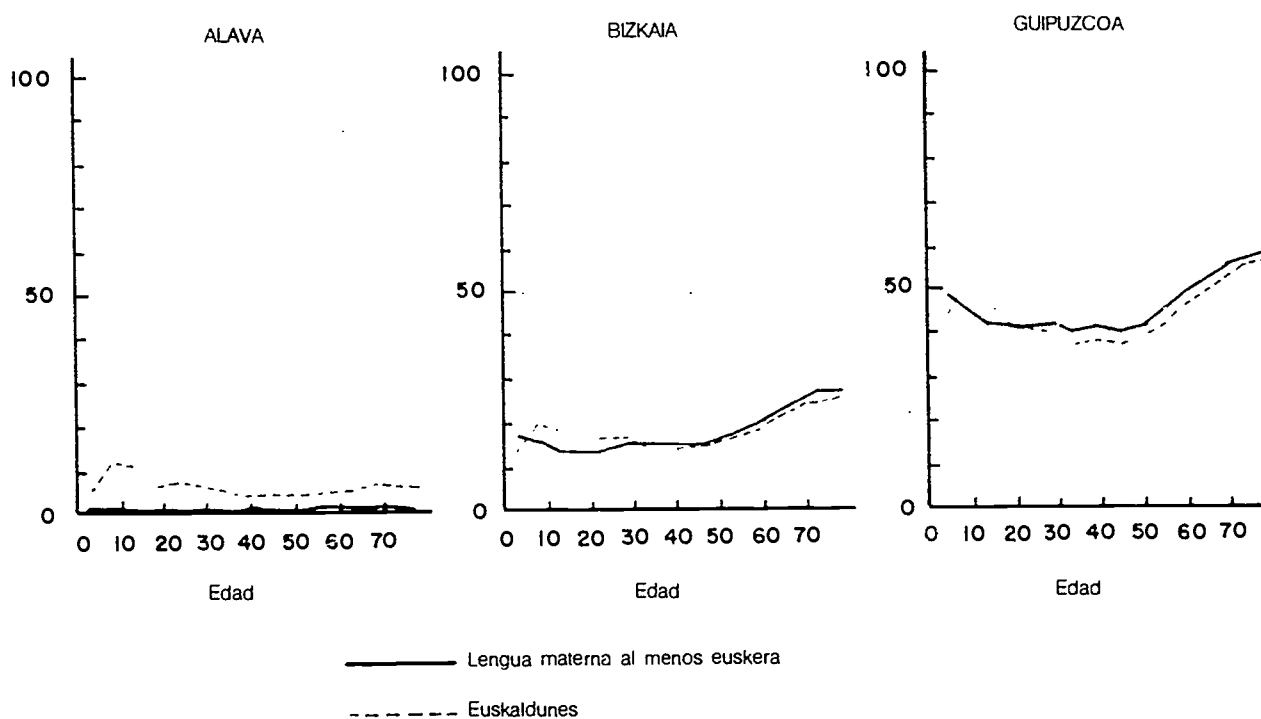
En Alava, el número de euskaldunes supera en todos los grupos de edad, a los que tienen como lengua materna al menos euskera, aunque los valores nunca superan el 10% salvo los euskaldunes del intervalo de edad de 5 a 15 años.

Por lo que se refiere al Territorio Histórico de Bizkaia, los porcentajes de lengua materna al menos euskera y los de los euskaldunes son superiores a los de Alava. Se observa una disminución desde las edades superiores hasta el intervalo de edad de 45-50 años. La situación se estabiliza en los grupos de edad intermedios (30-45 años). Finalmente se aprecia un progresivo aumento.

En Guipúzcoa se observa una situación similar a la de Bizkaia pero con dos rasgos diferenciadores:

— Todos los porcentajes tienen valores superiores a los de Bizkaia (40-60% frente a 10-30%).

— Las diferencias de los porcentajes referentes a los grupos de edad de ambos extremos en relación al grupo de edad intermedios (30-45 años) son más acusadas que en Bizkaia.

1.3.3. Por áreas y tamaño de municipios

A partir de las tablas elaboradas se constatan los siguientes fenómenos:

— *Municipios menores de 1.000 habitantes*

Este grupo comprende 100 municipios, el 42,4% del total de municipios de la CAV. De ellos 61 (61%) se hallan en área vascofona y 39 (39%) no. Sobresale asimismo el hecho de que el 91,8% de los municipios que se hallan en área vascofona tienen un porcentaje de euskaldunes superior al 75%. Por otro lado, hay que señalar que en el 82,1% de los municipios que se hallan en área no vascofona el porcentaje de euskaldunes de los mismos es inferior al 5%.

— *Municipios de 1.000 a 4.999 habitantes*

Este grupo comprende 71 municipios (30,1% del total). El 77,46% de los mismos (55 municipios) se hallan en área vascofona, teniendo el 79,9% de los mismos un porcentaje de euskaldunes igual o superior al 50%.

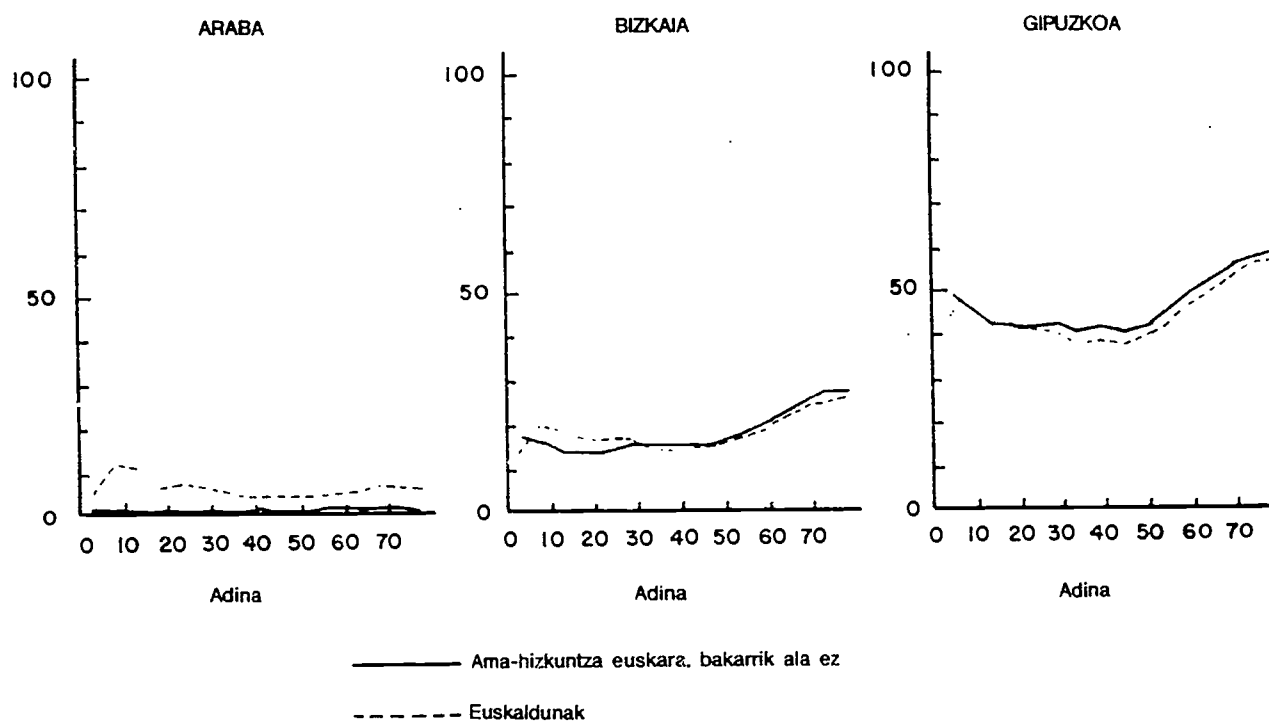
1.3.2. Herrialdeka

Araban euskaraz hitz egiteko gaitasuna dutenen kopurua, adin-talde guztietan, ama-hizkuntza euskara dutenena baino altuagoa da, nahiz eta inoiz ere ez izan % 10a baino handiagoa, 5 eta 15 urte bitarteko euskaldunengan ezik.

Bizkaian, ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, dutenen eta euskaldunen proportzioak Arabakoak baino handiagoak dira. Adin-talde altuenetatik hasi eta 45-49 adin-taldera arte, beherakada nabari da. Gero, bere hartan mantentzen da tarteko adin-taldeetan (30-45 urte bitartekoetan). Hortik beherakoetan gora egiten du.

Gipuzkoan, berriz, Bizkaikoaren antzeko egoera ikus daiteke; baina baditu bi ezaugarri ezberdin:

- Ehuneko guztiak Bizkaikoak baino handiagoak dira (% 40-60a Gipuzkoan eta % 10-30a Bizkaian).
- Bi muturretako adin-taldeen eta tartekoen (30-45 arte) ehunekoen arteko aldeak handiagoak dira Bizkaian Gipuzkoan baino.

1.3.3. Eremuaren eta udalerrien tamainaren arabera

Egindako taulen bidez honako gertakizun hauek egiazta daitezke:

- 1.000 biztanle baino gutxiagoko udalerriak

100 udalerrri biltzen ditu multzo honek, E.A.E.ko udalerrri guztien % 42,4a. Horietako 61 (% 61) daude eremu euskaldunenean eta 39 (% 39) hortik kanpo. Azpimarragarria, halaber, eremu euskaldunenean udalerrietako % 91,8ak duen euskaldunen ehunekoa % 75az gorakoa dela. Bestalde, eremu erdaldunetan dauden udalerrietako % 82,1ean euskaldunak ez dira berrietako biztanleen % 5era iristen.

- 1.000tik 4.999 biztanletara bitarteko udalerrriak

71 udalerrri ditu multzo honek (guztien % 30,1a). Horietako % 77,46 eremu euskaldunenean daude eta hauetan % 79,9ak duen euskaldunen ehunekoa % 50 edo handiagoa da.

Por otro lado en el 93,7% de los municipios incluidos en área no vascofona el porcentaje de euskaldunes es inferior al 10%.

-Municipios de 5.000 a 14.999 habitantes

Este grupo comprende 36 municipios (15,3% del total) de los cuales el 69,44% (25 municipios) se hallan en el área vascofona. El 8% de los mismos tienen un porcentaje de euskaldunes entre el 25% y el 39%, distribuyéndose el resto de forma similar en el resto de los grupos. En el área no vascofona el 54,5% de los municipios tienen un porcentaje de euskaldunes inferior al 5%.

-Municipios de 15.000 a 24.999 habitantes

Este grupo comprende 13 municipios (5,5% del total) de los cuales el 69,23% (9 municipios) se halla en área vascofona. En el área vascofona no existen municipios con porcentaje de euskaldunes superior al 75% aunque el porcentaje de euskaldunes oscila entre el 50% y el 74% en el 55,5% de dichos municipios. Todos los municipios del área no vascofona tienen un porcentaje de euskaldunes igual o superior al 10%.

-Municipios de más de 25.000 habitantes.

Este grupo comprende 16 municipios (6,8% del total), estando un tercio de los mismos en el área vascofona. Ninguno de estos municipios supera el 50% de euskaldunes. Por otra parte, la distribución de los 11 municipios del área no vascofona es similar en los tres grupos y llama la atención que cuatro de ellos, Erandio y Getxo en Bizkaia y Rentería e Irún en Guipúzcoa, superen el 10% de población euskaldun.

Por otra parte cabe destacar que el 64,4% de los municipios con porcentaje de euskaldunes superior al 75% es menor de 1.000 habitantes. Ningún municipio con población superior a los 15.000 habitantes tiene más del 75% de euskaldunes. Destaca asimismo el hecho de que el 64% de los municipios cuyo porcentaje de euskaldunes es inferior al 5% es menor de 1.000 habitantes. El 78,3% de los municipios cuyo porcentaje de euskaldunes está entre 50% y 74% tienen una población que oscila entre los 1.000 y los 15.000 habitantes. El 50% de los municipios con porcentaje de euskaldunes entre 25% y 39% tiene una población entre 1.000 y 5.000 habitantes. Finalmente hay que señalar que en el área no vascofona el 57,2% de los municipios cuyo porcentaje de euskaldunes es igual o superior al 10% tiene una población superior a los 15.000 habitantes.

Como conclusión general hay que remarcar dos comportamientos contrapuestos:

-En el área vascofona los porcentajes de euskaldunes descienden, en general, según aumenta el tamaño de la población.

-En el área no vascofona el porcentaje de euskaldunes aumenta, en general, según aumenta el tamaño de la población.

Ello permite afirmar que en el área vascofona los municipios no urbanos son los más euskaldunes mientras que en el área no vascofona los municipios más euskaldunes son los más urbanos.

Bestalde, eremu erdaldunduan dauden udalerrietako % 93,7ari biztanleen % 10a baino gutxiago da euskaldun.

– 5.000tik 14.999 biztanletara bitarteko udalerriak

Multzo honek 36 udalerrri ditu (udalerrri guztien % 15,3a) eta horien artean % 69,44a (25 udalerrri) eremu euskaldunenean dago. Hautetako % 8ak duen euskaldunen ehunekoa 25 eta 39 bitartekoa da; gainerakoak modu berdintsuan banatzen dira beste taldeen artean. Eremu erdaldunduan udalerrietako % 54,5ak duen euskaldunen ehunekoa % 5 baino txikiagoa da.

– 15.000tik 24.999 biztanletara bitarteko udalerriak

Multzo honek 13 udalerrri ditu (guztien % 5,5a), eta horien artean % 69,23a (9 udalerrri) eremu euskaldunenean dago. Eremu euskaldunenean ez dago euskaldunen ehunekoa % 75a baino gehiagokoa duenik; baina, hala ere, % 50 eta % 74 artean dabil udalerrri horietako % 55,5a. Eremu erdaldunduko udalerriek % 10eko edo gehiagoko euskaldunen ehunekoa dute.

– 25.000 biztanle baino gehiagoko udalerriak

16 udalerrri ditu multzo honek (guztien % 6,8a) eta horien heren bat dago eremu euskaldunenean. Eremu euskaldunenean ez dago % 50a baino euskaldunen ehuneko handiagorik duen udalerririk. Bestalde, eremu erdaldunduko 11 udalerrri hiru taldetan antzera banatzen dira eta haietako lauetan (Erandio eta Getxo Bizkaian, eta Erreterria eta Irun Gipuzkoan) biztanleen % 10a baino gehiago euskalduna dela nabari da.

Bestalde, aipagarria da euskaldunen ehunekoa % 75a baino handiagoa duten udalerrietako % 64,4ak 1.000 biztanle baino gutxiago duela. 15.000 biztanle baino gehiago dituzten udalerrietako batek ere ez du % 75 baino euskaldun gehiago. Aipagarria da, halaber, euskaldunen ehunekoa % 5az azpikoa duten udalerrietako % 64ak 1.000 biztanle baino gutxiago duela. Euskaldunen ehunekoa % 50 eta 74 bitartean duten udalerrietako % 78,3ak 1.000 eta 15.000 bitarteko biztanle-kopurua du. Euskaldunen ehunekoa % 25 eta 39 artean duten udalerrietako % 78,3ak 1.000tik 5.000ra arteko biztanle-kopurua du. Azkenik, eremu erdaldunduan, euskaldunen ehunekoa % 10 edo txikiagoa duten udalerrietako % 57,2ak 15.000 biztanle baino gehiago du.

Ematza nagusi gisa bi joera, elkarren alderantzizkoak, dira aipagarri:

– Eremu euskaldunenean, oro har, udalerrien biztanle-kopurua handituz doanean, urrituz doa euskaldunen ehunekoa.

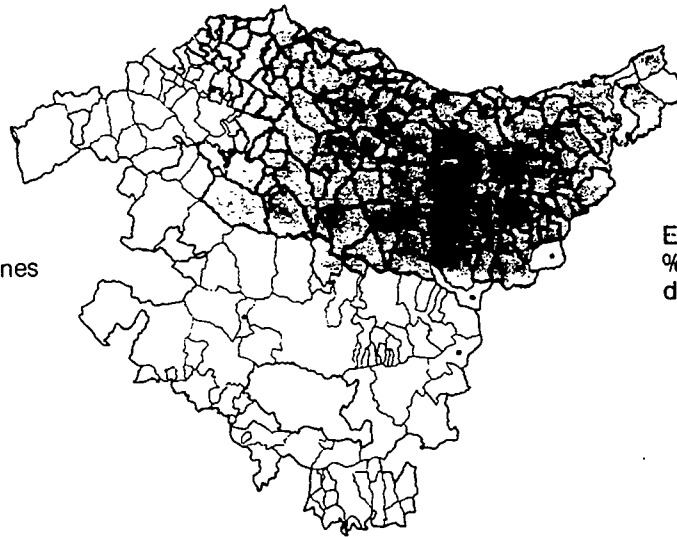
– Eremu erdaldunduan, oro har, udalerrien biztanle-kopurua handituz doanean, handituz doa euskaldunen ehunekoa ere.

Eremu euskaldunenean udalerrri hiritartu gabeak direla euskaldunenak eta, alderantziz, eremu erdaldunduan udalerrri hiritartuenak direla euskaldunenak esateko bide ematen du guztiorrek.

EREMU EUSKALDUNENAREN ZEHAZTAPENA E.A.E.-an

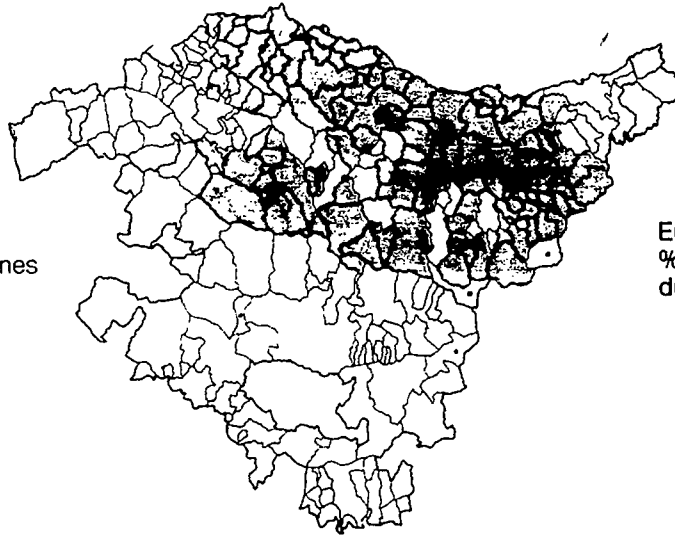
AREA VASCOFONA EN LA C.A.V.

Municipios con porcentaje de euskaldunes superior al 25 %

Euskaldunen portzentaia % 25etik gora duten udalerrien azalpena

Municipios con porcentaje de euskaldunes superior al 50 %

Euskaldunen portzentaia % 50etik gora duten udalerrien azalpena

Municipios con porcentaje de euskaldunes superior al 75 %

Euskaldunen portzentaia % 75etik gora duten udalerrien azalpena

- Herri-larreak eta herri-lurrak
- Pastizales y tierras comunales

MUNICIPIOS CON MENOS DE 1.000 HABITANTES
ZONA VASCOFONA

EUSKALDUNES > 75 %

EUSKALDUNES 50-74 %

EUSKALDUNES 25-49 %

**1.000 BIZTANLETIK BEHERAKO UDALERRIAK
EREMU EUSKALDUNENA**

EUSKALDUNAK > % 75

EUSKALDUNAK % 50-74

EUSKALDUNAK % 25-49

MUNICIPIOS CON MENOS DE 1.000 HABITANTES
ZONA NO VASCOFONA

EUSKALDUNES < 5 %

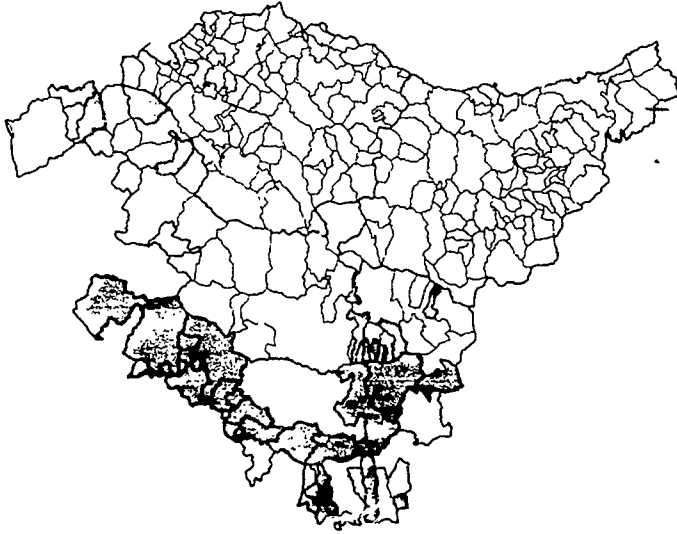

EUSKALDUNES 5-9 %

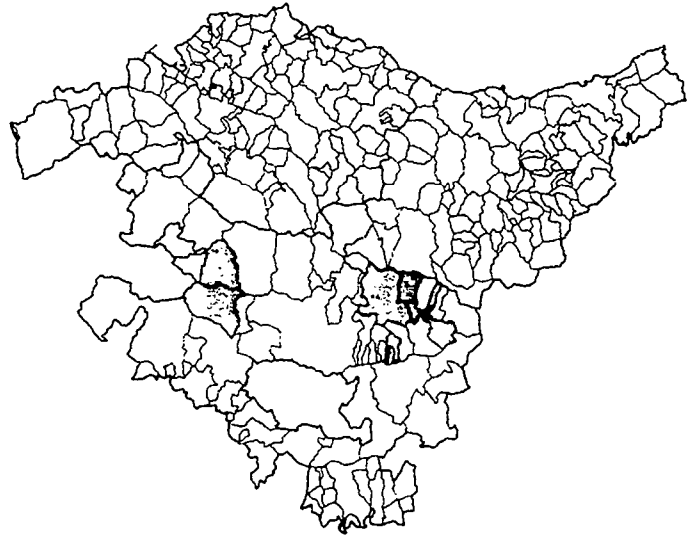

EUSKALDUNES 10-24 %

**1.000 BIZTANLETIK BEHERAKO UDALERRIAK
EREMU ERDALDUNDUA**

EUSKALDUNAK < % 5

EUSKALDUNAK % 5-9

EUSKALDUNAK % 10-24

MUNICIPIOS CON POBLACION ENTRE 1.000-4.999 HABITANTES
ZONA VASCOFONA

EUSKALDUNES > 75 %

EUSKALDUNES 50-74 %

EUSKALDUNES 25-49 %

**1.000-4.999 BIZTANLE ARTEKO UDALERRIAK
EREMU EUSKALDUNENA**

EUSKALDUNAK > % 75

EUSKALDUNAK % 50-74

EUSKALDUNAK % 25-49

MUNICIPIOS CON POBLACION ENTRE 1.000-4.999 HABITANTES
ZONA NO VASCOFONA

EUSKALDUNES < 5%

EUSKALDUNES 5-9%

EUSKALDUNES 10-24%

**1.000-4.999 BIZTANLE ARTEKO UDALERRIAK
EREMU ERDALDUNDUA**

EUSKALDUNAK < % 5

EUSKALDUNAK % 5-9

EUSKALDUNAK % 10-24

MUNICIPIOS CON POBLACION ENTRE 5.000-14.999 HABITANTES
ZONA VASCOFONA

EUSKALDUNES > 75 %

EUSKALDUNES 50-74 %

EUSKALDUNES 25-49 %

**5.000-14.999 BIZTANLE ARTEKO UDALERRIAK
EREMU EUSKALDUNENA**

EUSKALDUNAK > % 75

EUSKALDUNAK % 50-74

EUSKALDUNAK % 25-49

MUNICIPIOS CON POBLACION ENTRE 5.000-14.999 HABITANTES
ZONA NO VASCOFONA

EUSKALDUNES < 5 %

EUSKALDUNES 5-9 %

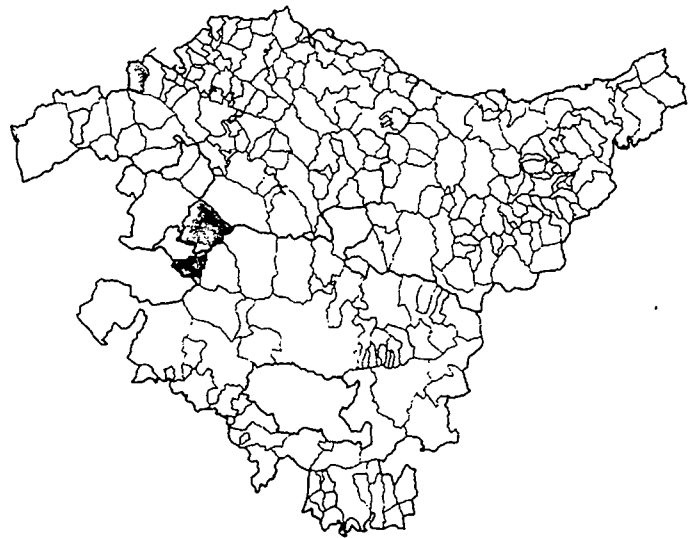

EUSKALDUNES 10-24 %

**5.000-14.999 BIZTANLE ARTEKO UDALEKERRIAK
EREMU ERDALDUNDUA**

EUSKALDUNAK < % 5

EUSKALDUNAK % 5-9

EUSKALDUNAK % 10-24

MUNICIPIOS CON POBLACION ENTRE 15.000-24.999 HABITANTES
ZONA VASCOFONA

EUSKALDUNES 50-74 %

EUSKALDUNES 25-49 %

**15.000-24.999 BIZTANLE ARTEKO UDALERRIAK
EREMU EUSKALDUNENA**

EUSKALDUNAK % 50-74

EUSKALDUNAK % 25-49

MUNICIPIOS CON POBLACION ENTRE 15.000-24.999 HABITANTES
ZONA NO VASCOFONA

EUSKALDUNES 10-24 %

**15.000-24.999 BIZTANLE ARTEKO UDALERRIAK
EREMU ERDALDUNDUA**

EUSKALDUNAK % 10-24

MUNICIPIOS CON POBLACION SUPERIOR A 25.000 HABITANTES
ZONA VASCOFONA

EUSKALDUNES 25-49 %

**25.000 BIZTANLETIK GORAKO UDALERRIAK
EREMU EUSKALDUNENA**

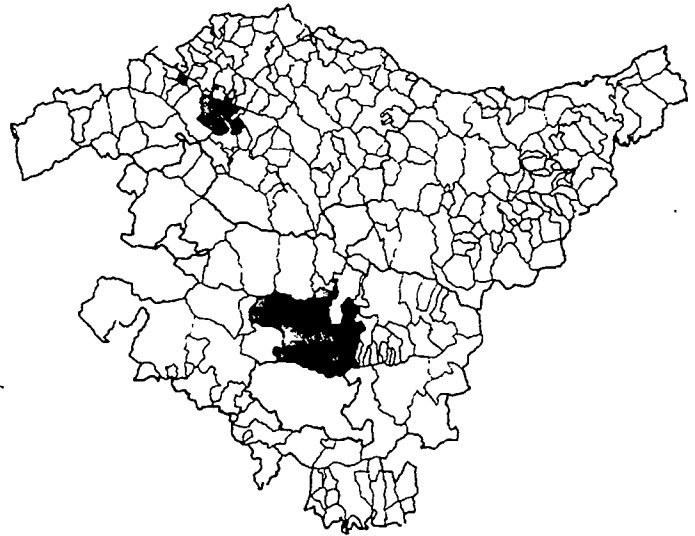

EUSKALDUNAK %25-49

MUNICIPIOS CON POBLACION SUPERIOR A 25.000 HABITANTES
ZONA NO VASCOFONA

EUSKALDUNES < 5 %

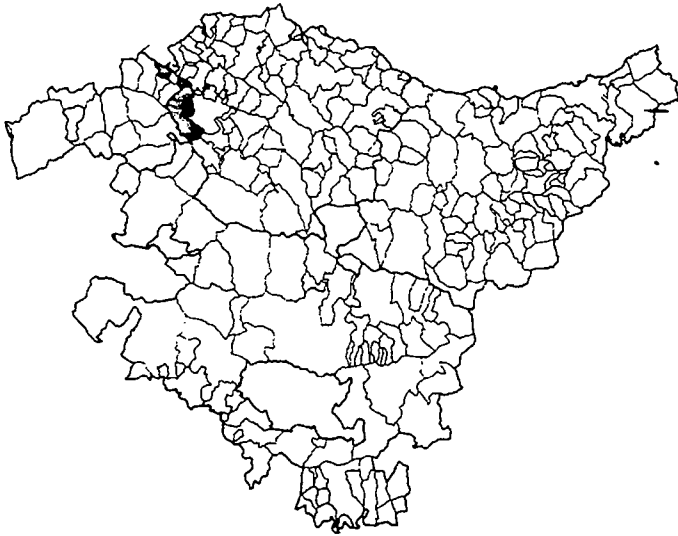

EUSKALDUNES 5-9 %

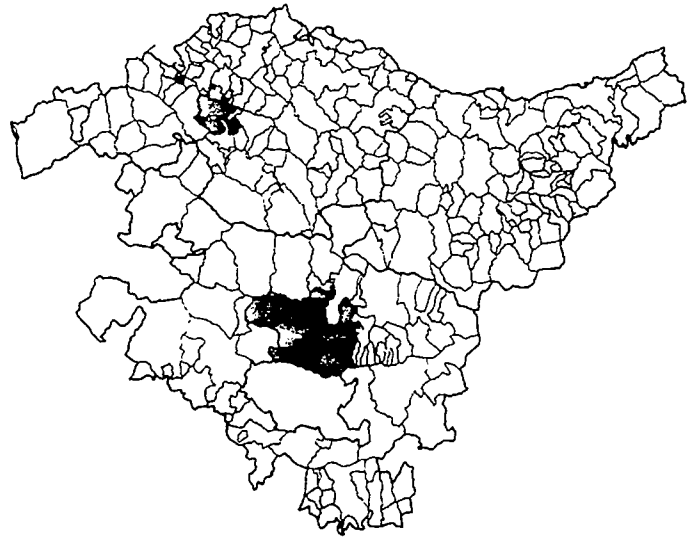

EUSKALDUNES 10-24 %

**25.000 BIZTANLETIK GORAKO UDALERRIAK
EREMU ERDALDUNDUA**

EUSKALDUNAK < % 5

EUSKALDUNAK % 5-9

EUSKALDUNAK % 10-24

DISTRIBUCION DE LOS MUNICIPIOS EN AREAS VASCOFONA Y NO VASCOFONA SEGUN TAMAÑOS

POBLACION DE LOS MUNICIPIOS	AREA VASCOFONA					AREA NO VASCOFONA				TOTAL TOTAL
	PORCENTAJE DE EUSKALDUNES					PORCENTAJE DE EUSKALDUNES				
	> 75 %	50-74 %	40-49 %	25-39 %	TOTAL > 25 %	< 5 %	5-9 %	> 10 %	TOTAL < 25 %	
1 - 999	56 91,8 % 64,4 %	3 4,9 % 8,1 %	1 1,6 % 5,9 %	1 1,6 % 7,1 %	61 (61,0 %) 39,3 %	29 +3(0 %) 82,1 % 64,4 %	4 10,2 % 23,3 %	3 7,7 % 21,4 %	39 (39,0 %) 48,1 %	100 42,4 %
1.000 - 4.999	24 43,6 % 27,6 %	20 36,3 % 54,0 %	4 7,3 % 23,5 %	7 12,7 % 50,0 %	55 (77,4 %) 25,5 %	9 56,2 % 18,0 %	6 37,5 % 35,3 %	1 6,3 % 7,1 %	16 (22,5 %) 19,7 %	71 30,1 %
5.000 - 14.999	7 28,0 % 8,0 %	9 36,0 % 24,3 %	7 28,0 % 41,2 %	2 8,0 % 14,2 %	25 (69,4 %) 16,1 %	6 54,5 % 12,0 %	3 27,3 % 17,6 %	2 18,2 % 14,3 %	11 (30,5 %) 13,6 %	36 15,3 %
15.000 - 24.999	0 0,0 % 0,0 %	5 55,5 % 13,5 %	3 33,3 % 17,6 %	1 11,1 % 7,1 %	9 (69,2 %) 5,8 %	0 0,0 % 0,0 %	0 0,0 % 0,0 %	4 100,0 % 28,6 %	4 (30,7 %) 4,9 %	13 5,5 %
> 25.000	0 0,0 % 0,0 %	0 0,0 % 0,0 %	2 40,0 % 11,8 %	3 60,0 % 21,4 %	5 (31,3 %) 3,2 %	3 27,3 % 6,0 %	4 36,3 % 23,5 %	4 36,3 % 28,6 %	11 (68,7 %) 13,6 %	16 6,8 %
N.º MUNICIPIOS	87 56,1 %	37 23,8 %	17 10,9 %	14 9,0 %	155 (65,6 %)	50 61,7 %	17 21,0 %	14 17,3 %	81 (34,3 %)	236 100 %
TOTAL	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	

Notas:

1. Se entiende que un municipio está en un área vascofona cuando el porcentaje de euskaldunes del mismo es igual o superior al 25 %.
2. El primer porcentaje se refiere al total parcial horizontal.
3. El segundo porcentaje se refiere al total parcial vertical.
4. Los porcentajes entre paréntesis se refieren al total total horizontal

1.3.4. Modelos de municipios

1.3.4.1. Definición y características generales de los modelos

Para la mejor comprensión de las situaciones y los procesos lingüísticos y con el objeto de mostrar las principales tendencias de los distintos municipios, se han creado los siguientes modelos:

- a) Municipios castellanófonos.
- b) Municipios vascofonos.
- c) Municipios con recuperación acelerada.
- d) Municipios con recuperación lenta.
- e) Municipios con regresión ralentizada.
- f) Municipios con regresión ininterrumpida.

UDALERRIEN BANAKETA TAMAINAKA, EREMU EUSKALDUNENAREN ETA ERDALDUNDUAREN ARABERA

UDALERRIAREN BIZTANLE- -KOPURUA	EREMU EUSKALDUNENA					EREMU ERDALDUNDUA				AZKEN GUZTIRA
	EUSKALDUNEN EHUNEKOA					EUSKALDUNEN EHUNEKOA				
	> % 75	50-% 74	40-% 49	25-% 39	GUZTIRA > % 25	< % 5	5-% 9	> % 10	GUZTIRA < % 25	
1 - 999	56 % 91,8 % 64,4	3 % 4,9 % 8,1	1 % 1,6 % 5,9	1 % 1,6 % 7,1	61 (% 61,0) % 39,3	29 +3(% 0) % 82,1 % 64,4	4 % 10,2 % 23,3	3 % 7,7 % 21,4	39 (% 39,0) % 48,1	100 % 42,4
1.000 - 4.999	24 % 43,6 % 27,6	20 % 36,3 % 54,0	4 % 7,3 % 23,5	7 % 12,7 % 50,0	55 (% 77,4) % 25,5	9 % 56,2 % 18,0	6 % 37,5 % 35,3	1 % 6,3 % 7,1	16 (% 22,5) % 19,7	71 % 30,1
5.000 - 14.999	7 % 28,0 % 8,0	9 % 36,0 % 24,3	7 % 28,0 % 41,2	2 % 8,0 % 14,2	25 (% 69,4) % 16,1	6 % 54,5 % 12,0	3 % 27,3 % 17,6	2 % 18,2 % 14,3	11 (% 30,5) % 13,6	36 % 5,3
15.000 - 24.999	0 % 0,0 % 0,0	5 % 55,5 % 13,5	3 % 33,3 % 17,6	1 % 11,1 % 7,1	9 (% 69,2) % 5,8	0 % 0,0 % 0,0	0 % 0,0 % 0,0	4 % 100,0 % 28,6	4 (% 30,7) % 4,9	13 % 5,5
> 25.000	0 % 0,0 % 0,0	0 % 0,0 % 0,0	2 % 40,0 % 11,8	3 % 60,0 % 21,4	5 (% 31,3) % 3,2	3 % 27,3 % 6,0	4 % 36,3 % 23,5	4 % 36,3 % 28,6	11 (% 68,7) % 13,6	16 % 6,8
UDALERRI-KOP. GUZTIRA	87 % 56,1 % 100	37 % 23,8 % 100	17 % 10,9 % 100	14 % 9,0 % 100	155 (% 65,6) % 100	50 % 61,7 % 100	17 % 21,0 % 100	14 % 17,3 % 100	81 (% 34,3) % 100	236 % 100

Oharrak:

1. Udalerria eremu euskaldunenekoa da, bere euskaldunen proportzioa % 25etik gorakoa denean.
2. Goiko ehunekoa ezkerretik eskuinerako lehen guztiari dagokio.
3. Beheko ehunekoa goitik beherako guztiari dagokio.
4. Hesi arteko ehunekoa ezkerretik eskuinerako azken guztiari dagokio.

1.3.4. Udalerri-ereduak
1.3.4.1. Ereduen zehaztapen eta ezaugarri nagusiak

Hizkuntz egora eta baliabideak hobeto ulertzeko eta udalerrien joera nagusiak agertarazteko, honako eredu hauek landu dira:

- a) *Udalerri erdaldunduak.*
- b) *Udalerri euskaldunenak.*
- c) *Berreskurapen biziko udalerrriak.*
- d) *Berreskurapen moteleko udalerrriak.*
- e) *Galera galgatuko udalerrriak.*
- f) *Galera etengabeko udalerrriak.*

Estos modelos están basados en la evolución por grupos de edad de las variables básicas (lengua materna al menos euskera o competencia lingüística euskaldun). En consecuencia, un mismo municipio puede incluirse en modelos distintos en función de la variable considerada.

Se entiende, por supuesto, que la situación lingüística de todos los municipios incluidos en el mismo modelo no es exactamente la misma. Por un lado, existen localidades que no se ajustan estrictamente a un modelo dado —serían variantes de un modelo— y, por otro lado, éstos muestran tendencias que pueden darse en porcentajes de euskaldunes muy diferenciados. Con el fin de hacer notar dichas divergencias se han diferenciado, dentro de cada modelo, por un lado los municipios cuya proporción de euskaldunes es superior al 50 %, y por otro los municipios que no superan este porcentaje.

Seguidamente se expone en detalle la tipología arriba mencionada.

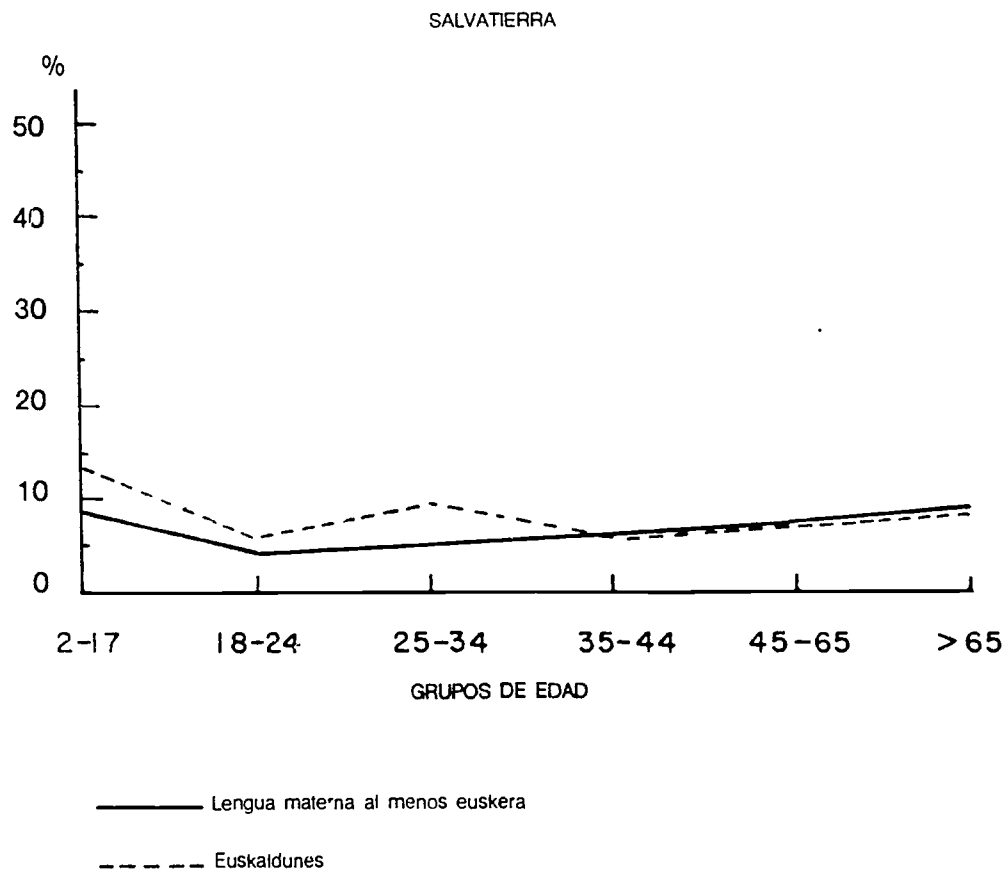
a) Municipios castellanófonos

En este modelo, el porcentaje tanto de lengua materna, como de competencia lingüística no alcanza el 10 % en ningún grupo de edad. Son numerosos en el conjunto de la C.A.V. los municipios incluidos en dicho grupo. No obstante, ciertos municipios, en los que el porcentaje de un único grupo de edad se sitúa entre el 10 % y 20 % también han sido incluidos en dicho grupo.

Se incluye en este grupo la mayoría de los municipios de Alava, del cinturón industrial de Bilbao y de las Encartaciones. En Guipúzcoa ningún municipio corresponde a este modelo.

En este grupo se pueden encontrar localidades muy diversas, tanto grandes como pequeñas, rurales o urbanas. Además, la mayoría de dichos municipios corresponden al mismo modelo en función de ambas variables.

Modelo de los municipios castellanófonos

* El grupo de edad es de 3-17 años en el caso de la competencia lingüística (euskaldunes).

Oinarrizko aldagaiek (ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, ala euskarazko hizkuntz gaitasuna) adin-taldeka duten bilakaeran oinarritu dira ereduok. Beraz, aldagai bata ala bestea hartzearen ondorioz, eredu batekoa ala bestekoa izan daiteke udalerrri bera.

Esan gabe doa, eredu berean hartutako udalerrri guztien hizkuntz egoera ez dela, ahatik, bera. Alde batetik, eredu bakoitzari estu-estuan atxikitzen ez zaionik badelako (eta ikuspuntu honetatik eredu bakoitzaren aldaera lirateke) eta, bestetik, ereduak joerak adierazten dituztelako eta euskaldunen ehuneko oso ezberdinetan gerta daitezkeelako. Alde horiek nabarmen arazteko bereizi dira eredu bakoitzean %50etik gorako eta beheerako proportzioak dituzten udalerrriak, oinarrizko aldagai bat nahiz bestea hartuz.

Ondoan azaltzen da zehazki eredu bakoitza.

a) *Udalerrri erdaldunduak*

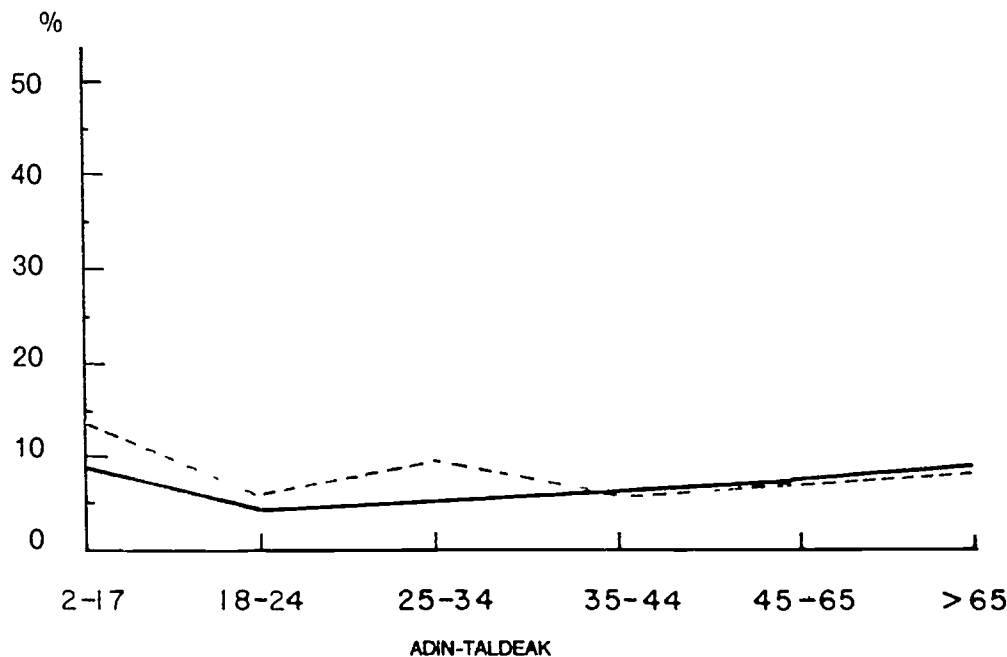
Eredu honetan, oinarrizko aldagaien ehunekoa %10az azpitik dator adin-talde guztietan, bai ama-hizkuntzari dagokionez eta baita hizkuntz gaitasunari buruz ere. Honelako udalerrriak ugari dira E.A.E. osoan. Halaber, adin-talde bakarrak ehuneko hori gainditu eta %10-20 tartean kokatua duten udalerrriak ere eredu honetan sartu dira.

Multzo honetan biltzen dira Arabako, Bilboko industri inguruko eta Enkartzioetako udalerrri gehienak. Gipuzkoan ez dago eredu hau duen udalerririk batera.

Oso udalerrri ezberdinak daude multzo honetan: handiak eta txikiak, baserri-girokoak eta hiritartuak. Gainera, bi aldagaiei dagokienez, gehienek eredu berbera dute.

Udalerrri erdaldunduen ereduak

AGURAIN

— Ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez

- - - - - Euskaldunak

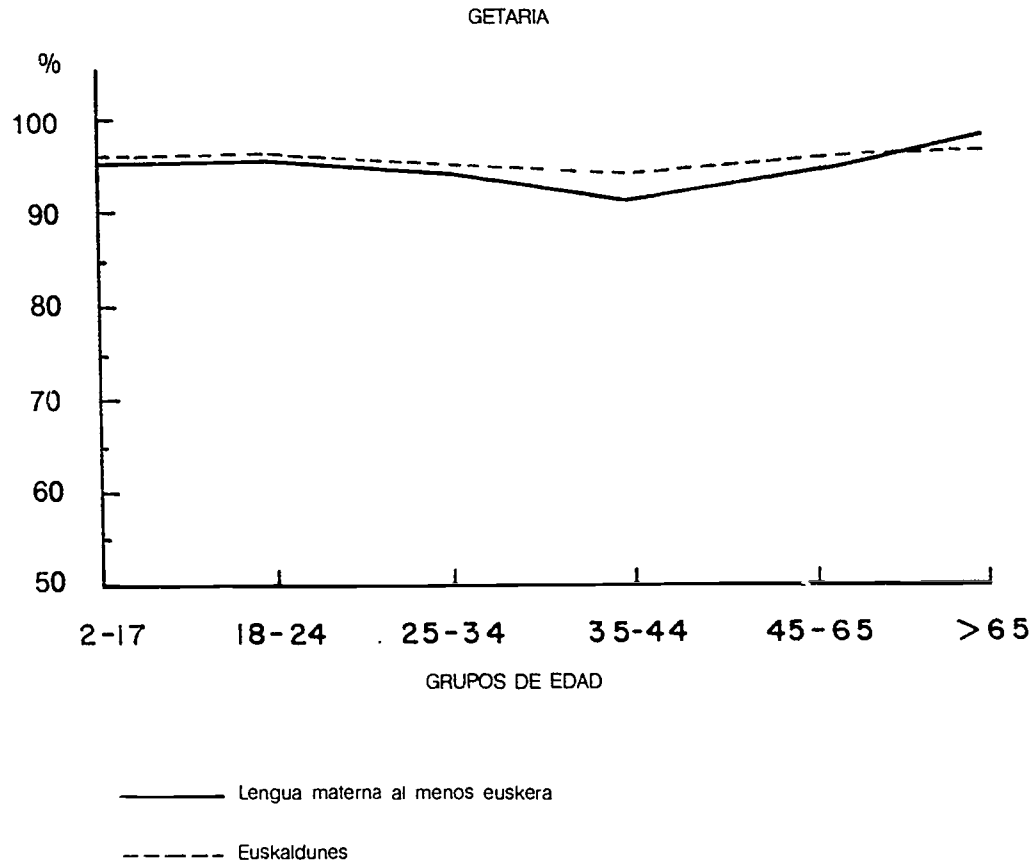
* Hizkuntz gaitasunari dagokionean adin-taldea 3-17 bitartekoa da (euskaldunak).

b) *Municipios vascófonos*

Este modelo es el opuesto al anterior, y en él los valores de las variables (porcentaje de lengua materna, euskera y de euskaldunes) superan el 80% en todos los grupos de edad.

En este modelo, como en el anterior, también se dan casos que no cumplen totalmente las características citadas. Se ha incluido en este grupo aquellos municipios que no alcanzando en alguno de los grupos de edad el porcentaje establecido, muestran diferencias no significativas.

Modelo de los municipios vascófonos

* El grupo de edad es de 3-17 años en el caso de la competencia lingüística (euskaldunes).

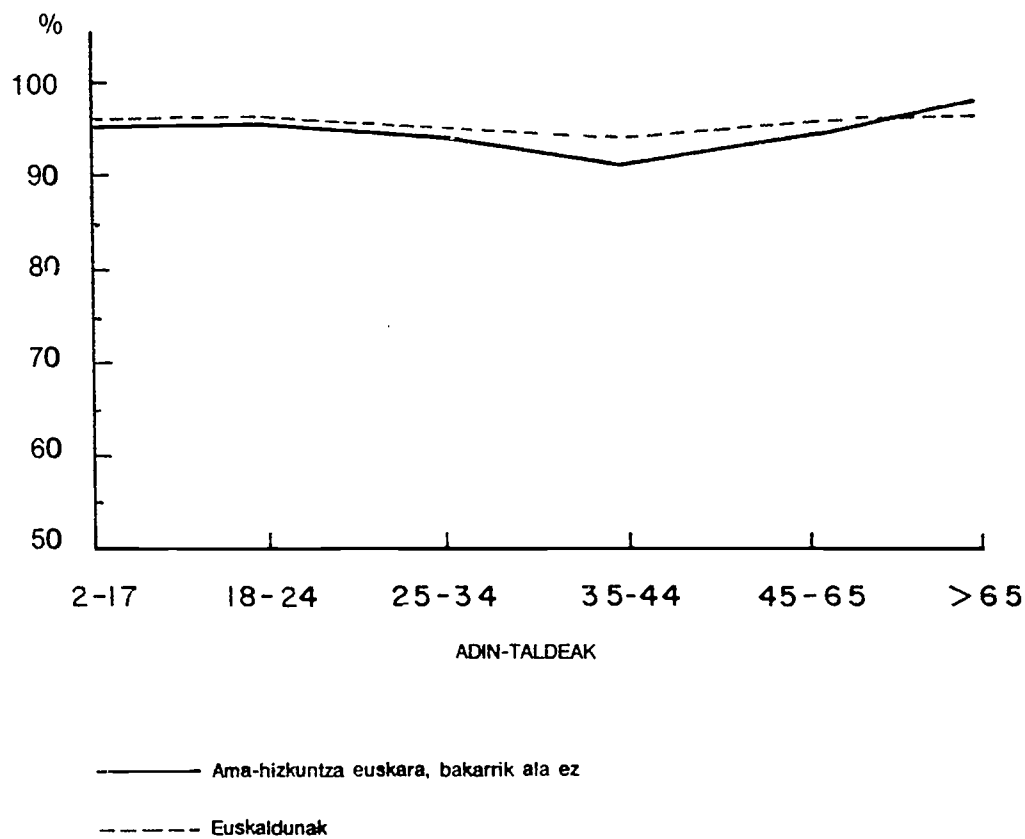
b) *Udalerri euskaldunenak*

Aurreko ereduari guztiz kontrajarria da eredu hau. Aldagaien ehunekoa (ama-hizkuntza euskara dutenena ala euskal hiztunen ehunekoa) adin-talde guztietan % 80tik gora agertzen da.

Aurreko ereduan bezala, badira honako honetan ere baldintzak osoki betetzen ez dituzten udalerriak. Multzo honetan sartu dira, jarritako ehunekoa adin-talderen batetan lortzen ez badute ere, alde esanguratsurik ez duten udalerriak.

Udalerri euskaldunen eredia

GETARIA

* Hizkuntz gaitasunari dagokionean adin-taldea 3-17 bitartekoa da (euskaldunak).

c) *Recuperación acelerada*

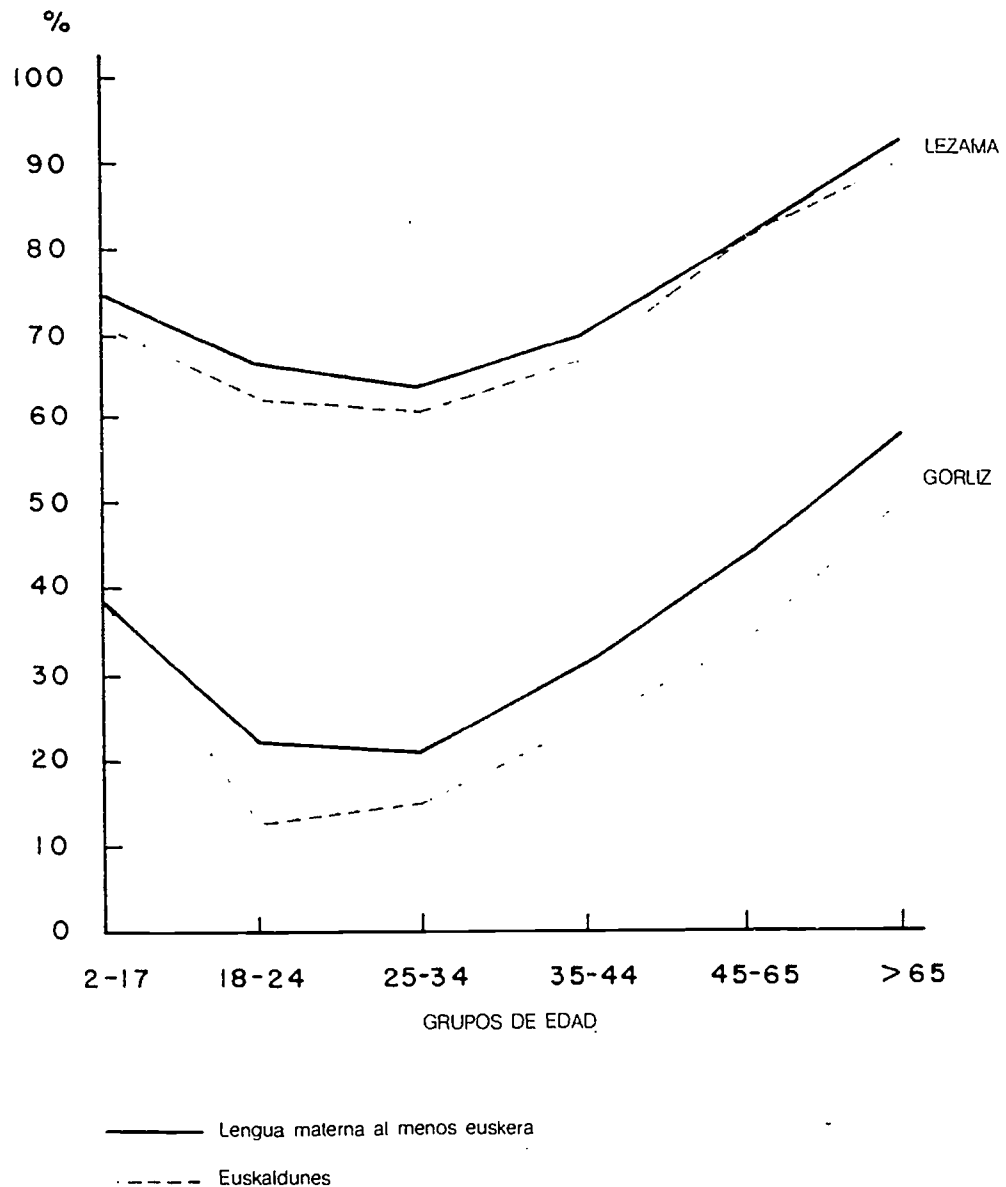
La característica definitoria de este modelo consiste en la presencia de una fuerte recuperación tras un proceso de pérdida importante.

Con frecuencia, son los grupos de edad intermedios los que muestran una situación estable tras la pérdida citada, dándose un proceso de recuperación muy considerable en el grupo de edad más joven.

En este conjunto, se encuentran aquellos municipios que experimentan un proceso de recuperación.

Por otra parte, hay que anotar que se han incluido también en este modelo, como una variedad, aquellos municipios que aunque en los grupos de edad más altos tuvieran porcentajes similares a los del grupo de edades intermedio muestran una recuperación fuerte en las edades más jóvenes.

Modelo de recuperación acelerada

* El grupo de edad es de 3-17 años en el caso de la competencia lingüística (euskaldunes).

c) *Berreskurapen bizia*

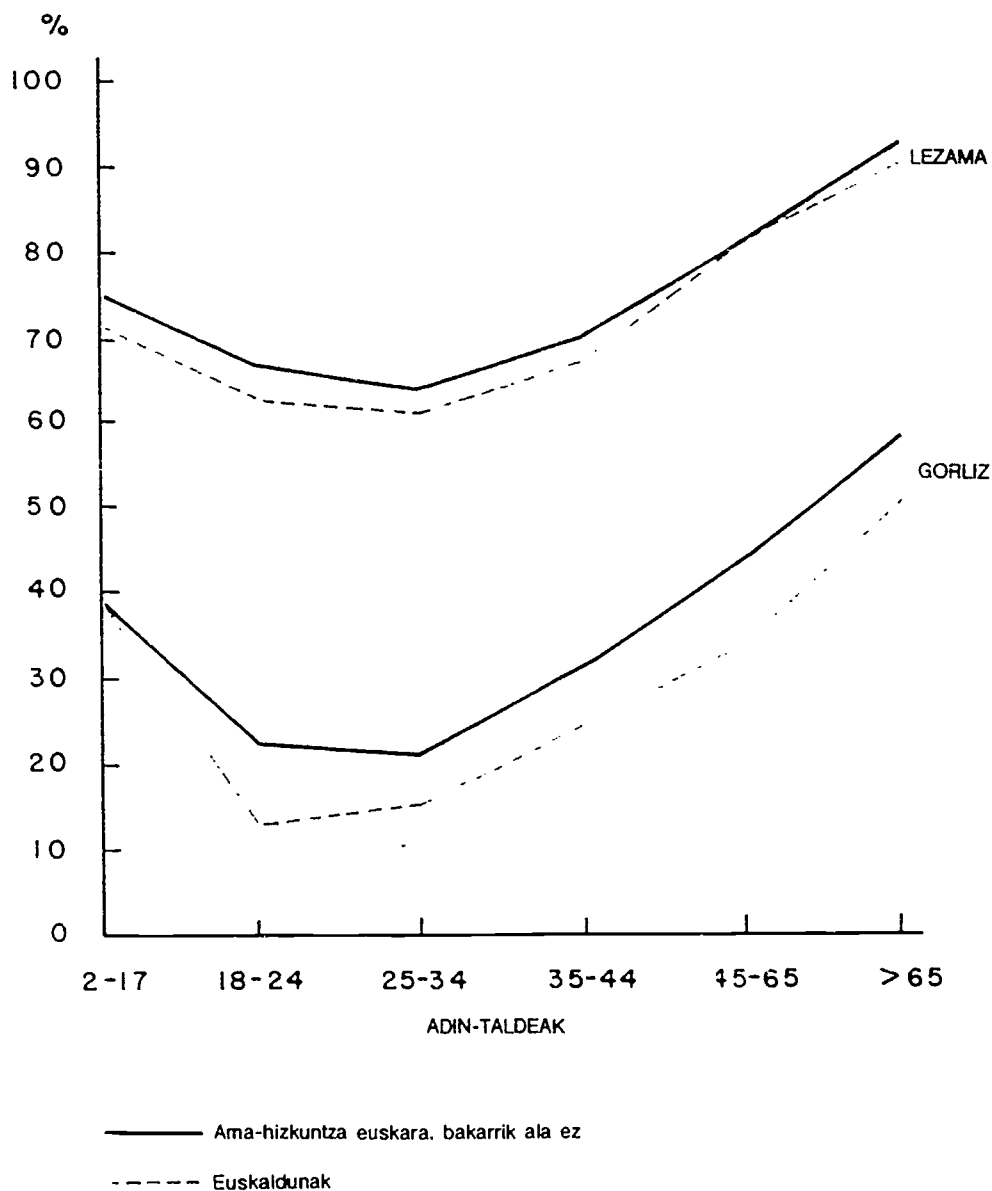
Eredu honetan udalerrien ezaugarriak nabarmenena galera handi baten ondoren berreskurapen bizia gertatu izana dugu.

Askotan, aipatutako jauziaren ondoren geldituriko ehunekoari eutsi egiten diote tarteko adin-taldeek, gazteagoetan irabazi handia azaltzen delarik.

Berreskuratze-prozesuan diharduten udalerriak biltzen dira multzo honetan.

Bestalde, eredu honetan bildu dira, aldagai gisa, adin handieneko taldeetan eta tarteko adinekoetan antzeko ehunekoak izan arren, gazteenengan berreskurapen bizia erakusten duten udalerriak ere.

Berreskurapen biziaren eredia

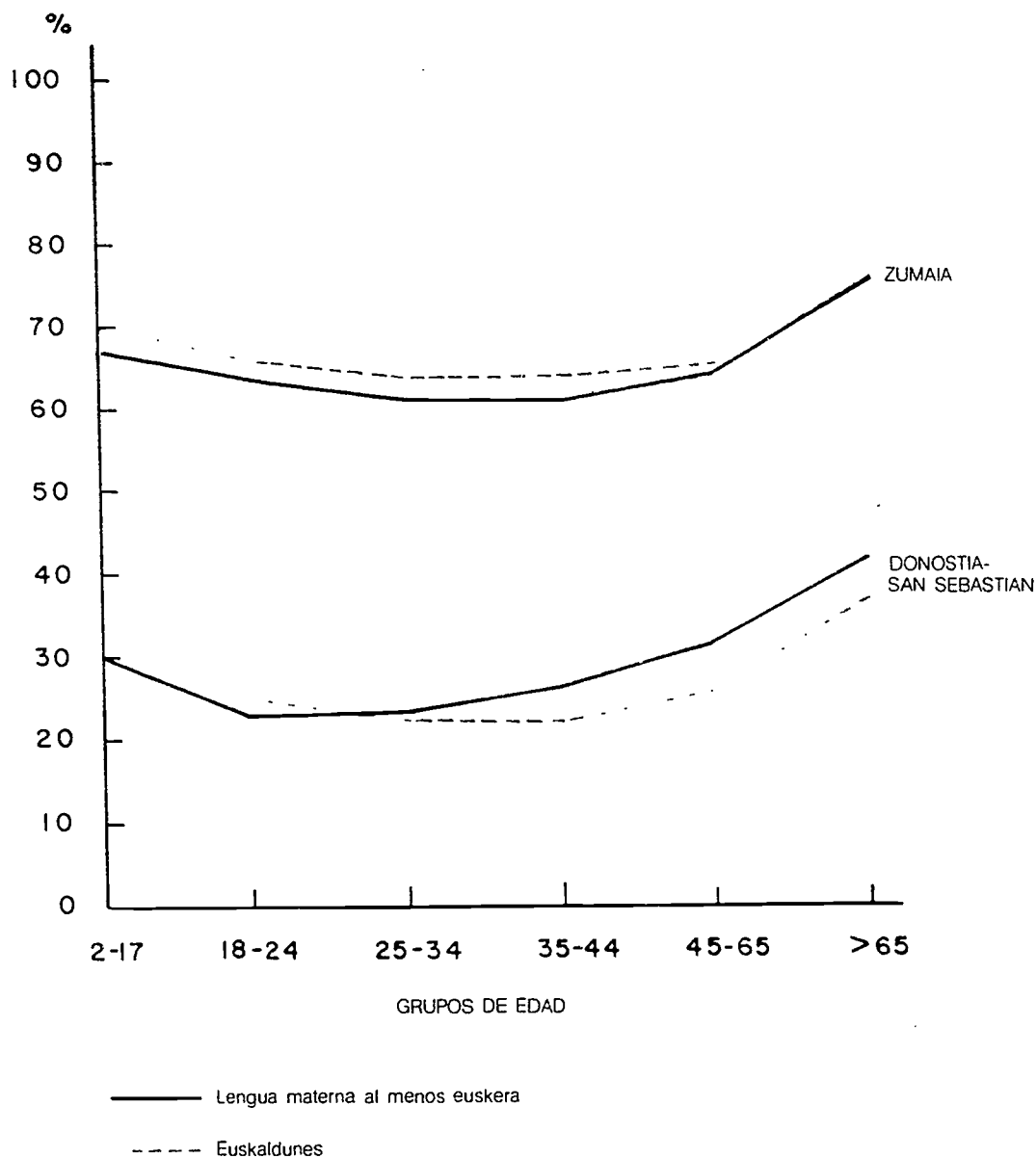
* Hizkuntz gaitasunari dagokionean adin-taldea 3-17 bitartekoa da (euskaldunak).

d) *Recuperación lenta*

En este modelo si bien se manifiesta la misma tendencia que en el anterior, las diferencias entre los puntos extremos son menos acusadas; o, dicho de otro modo, ni la disminución respecto a las personas de más edad, ni la recuperación que se observa en los más jóvenes, son tan fuertes como en el caso anterior.

Existen municipios que no se ajustan con exactitud a las características señaladas, pero, se han incluido en dicho grupo dado que el proceso es similar.

Modelo de recuperación lenta

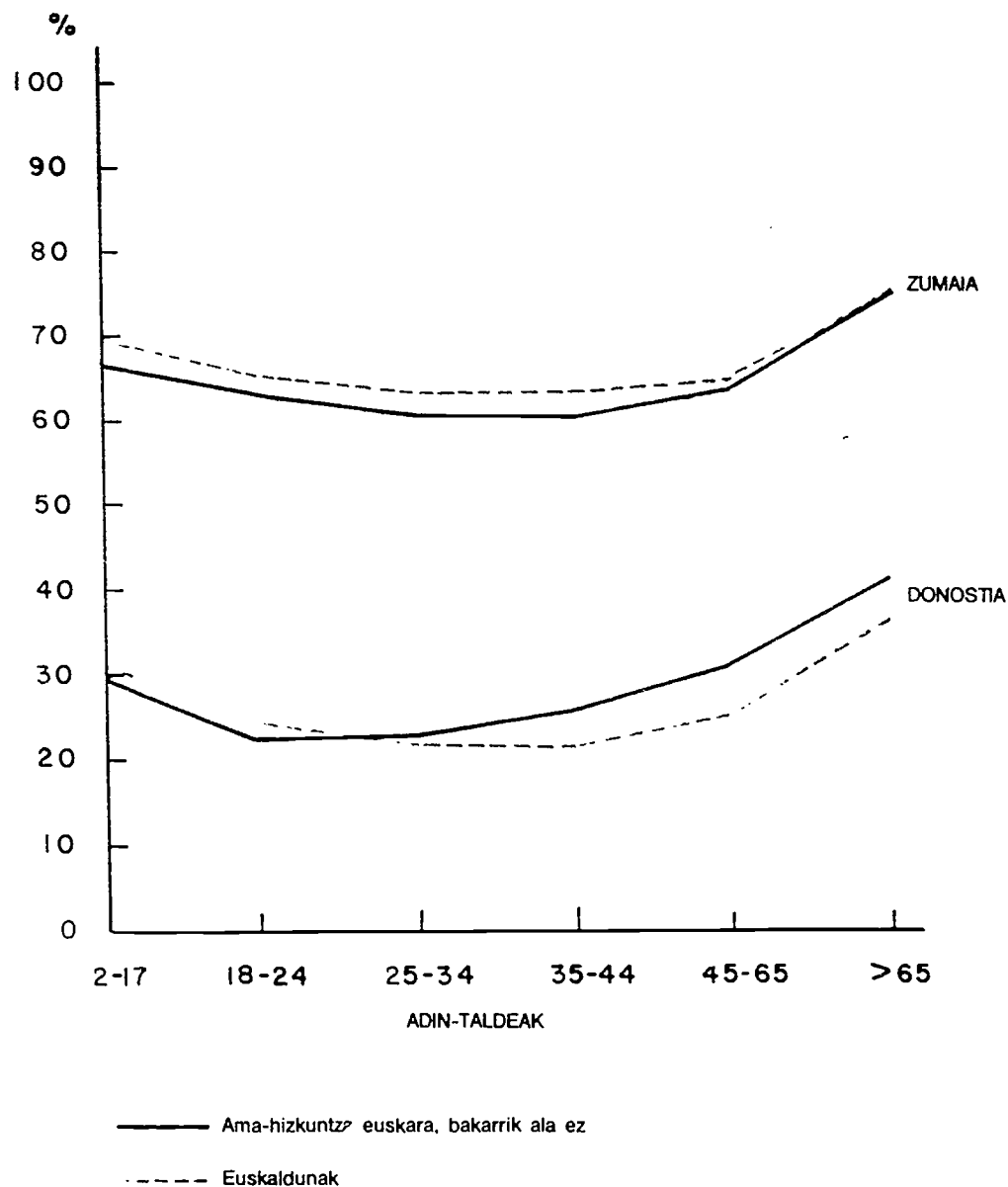
* El grupo de edad es de 3-17 años en el caso de la competencia lingüística (euskaldunes)

d) *Berreskurapen motela*

Eredu honetan, aurrekoan azaldutako joera bera azaltzen bada ere, ehuneko handien eta txikien arteko aldeak urriagoak dira. Bestela esanda, ez adinekoekiko galera-jauzia eta ez gazteenen berreskurapena dira aurreko ereduaz bezain biziak.

Badira, izan, ereduaren definizioari estu-estuan lotzen ez zaizkion udalerririk; hala ere, eredu honetan sartu dira, euren bilakabidea antzekoa bait da.—

Berreskurapen motelaren eredia

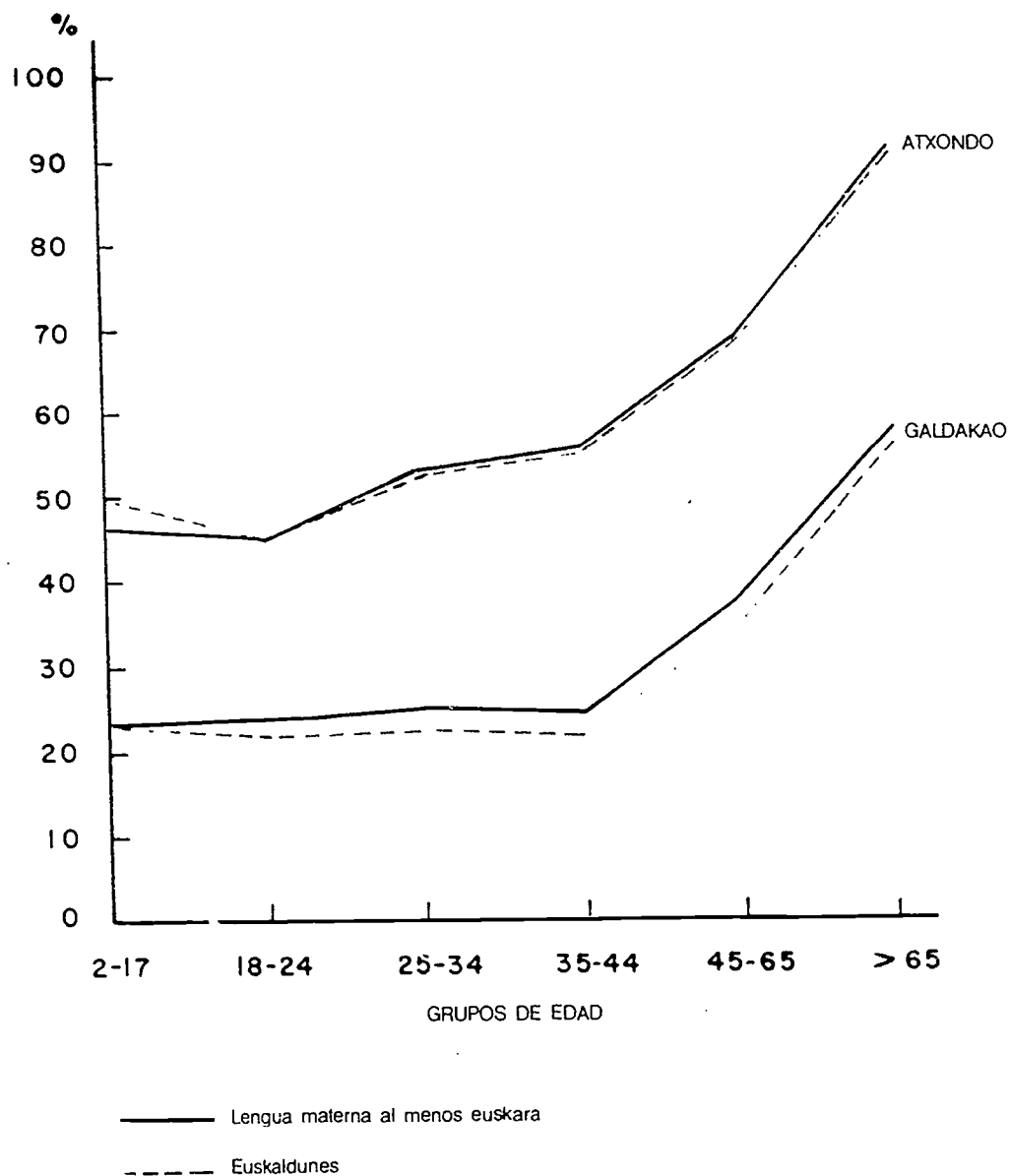
* Hizkuntz gaitasunari dagokionean adin-taldea 3-17 bitartekoa da (euskaldunak).

e) *Regresión ralentizada*

La tipología correspondiente a los municipios de regresión ralentizada tienen dos características principales: un descenso espectacular, de más del 20% en las variables analizadas para los grupos de más edad, y una variación poco acentuada en los adultos y jóvenes.

La regresión señalada se hace patente especialmente en los tres grupos de edad más avanzada, es decir, en los mayores de 45 años; por debajo de esta edad continúa disminuyendo, aunque con menor intensidad, apreciándose en los grupos de edad más jóvenes una disminución de menos importancia.

Modelo de regresión ralentizada

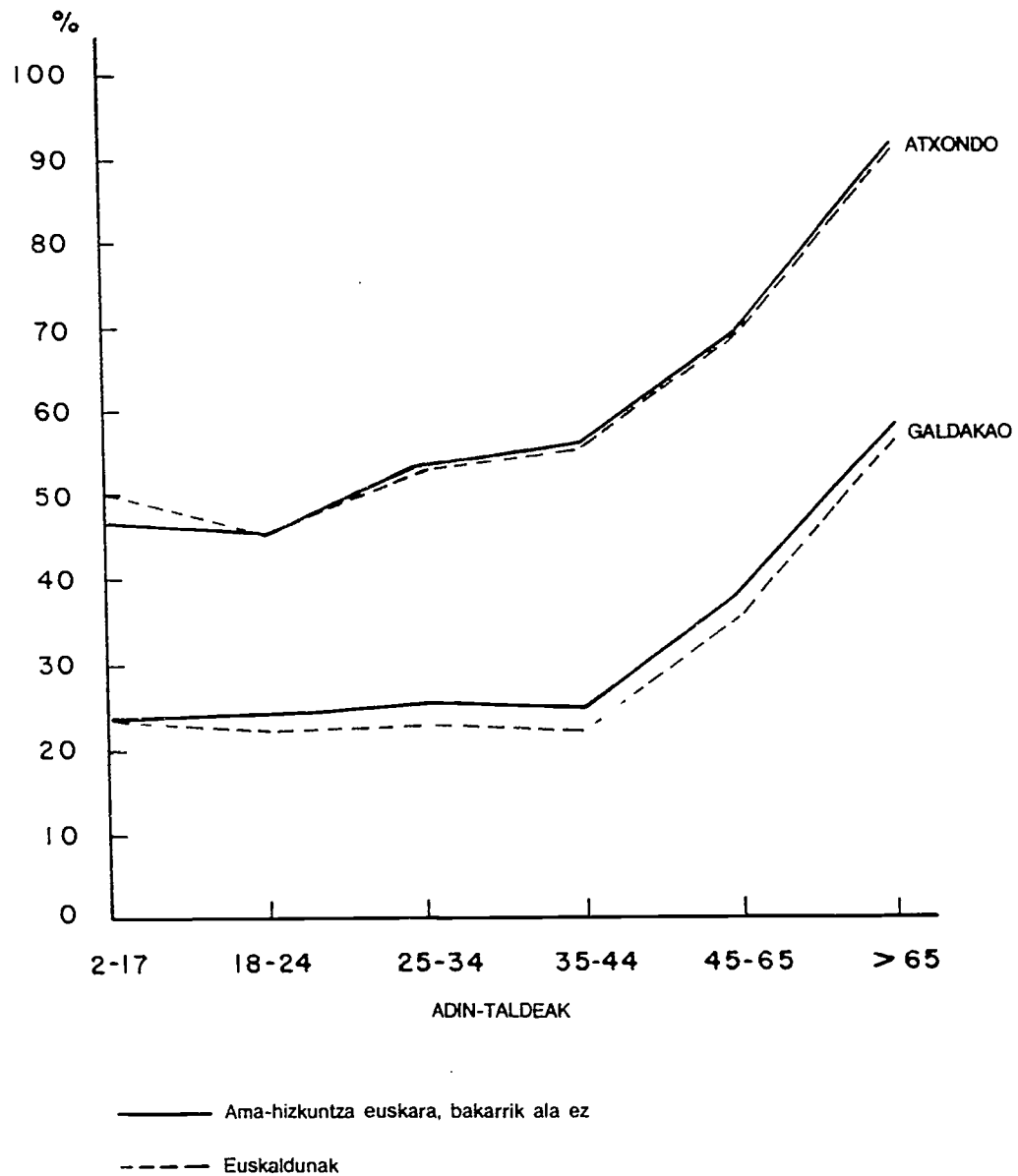
* El grupo de edad es de 3-17 años en el caso de la competencia lingüística (euskaldunes).

e) *Galera galgatua*

Galera galgatua duten herriei dagokien ereduak bi ezaugarri nagusi ditu: adin-talde zaharretan aztertutako aldagaiek izugarrizko beherakada egiten dute, 20 puntu baino gehiagokoa, eta heldu eta gazteengan beherakada apala nabari da.

Aipatutako galera, bereziki hiru adin-talde zaharretan ageri da, 45 urtetik gorakoetan alegia; hortik behera ere beheraka jarraitzen du, jauzi txikiagoz bada ere, adin-talde gazteenetan izanik beherakadarik txikiena.

Galera galgatuaren eredia

* Hizkuntz gaitasunari dagokionean adin-taldea 3-17 bitartekoa da (euskaldunak).

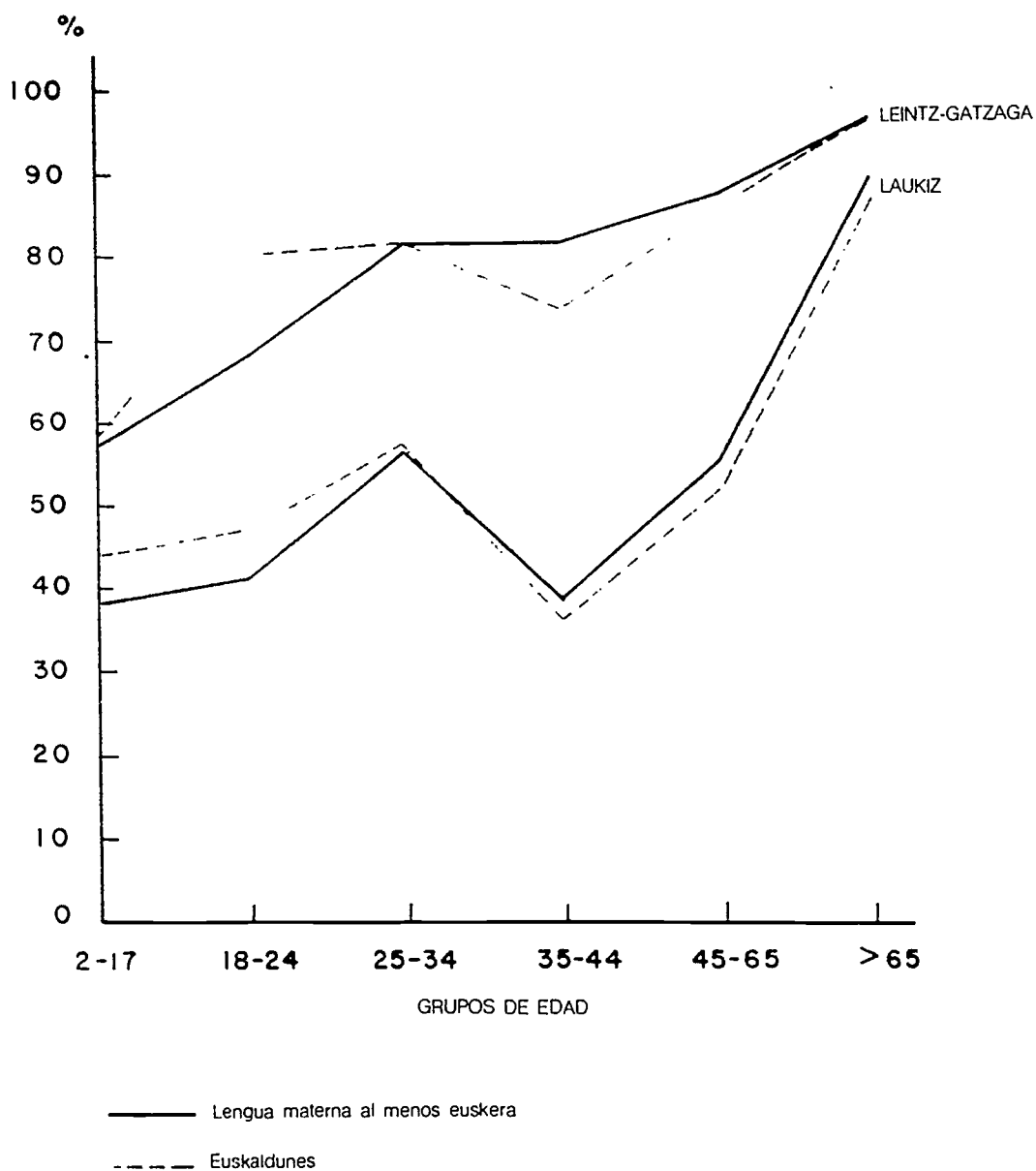
f) *Regresión ininterrumpida*

La diferencia entre los valores de los grupos de mayor y menor edad, es más acusada no habiéndose detenido este proceso de pérdida.

Prácticamente la totalidad de los casos incluidos en esta tipología sufre una fuerte caída en los grupos de edad más avanzados, con alteraciones mínimas en los estadios intermedios manifestándose nuevamente una fuerte disminución en los más jóvenes.

Si bien, generalmente, aparece como representación gráfica de esta tipología, una escalera de dos fases, en ciertos casos se puede apreciar una cascada de tres niveles.

Modelo de regresión ininterrumpida

* El grupo de edad es de 3-17 años en el caso de la competencia lingüística (euskaldunes).

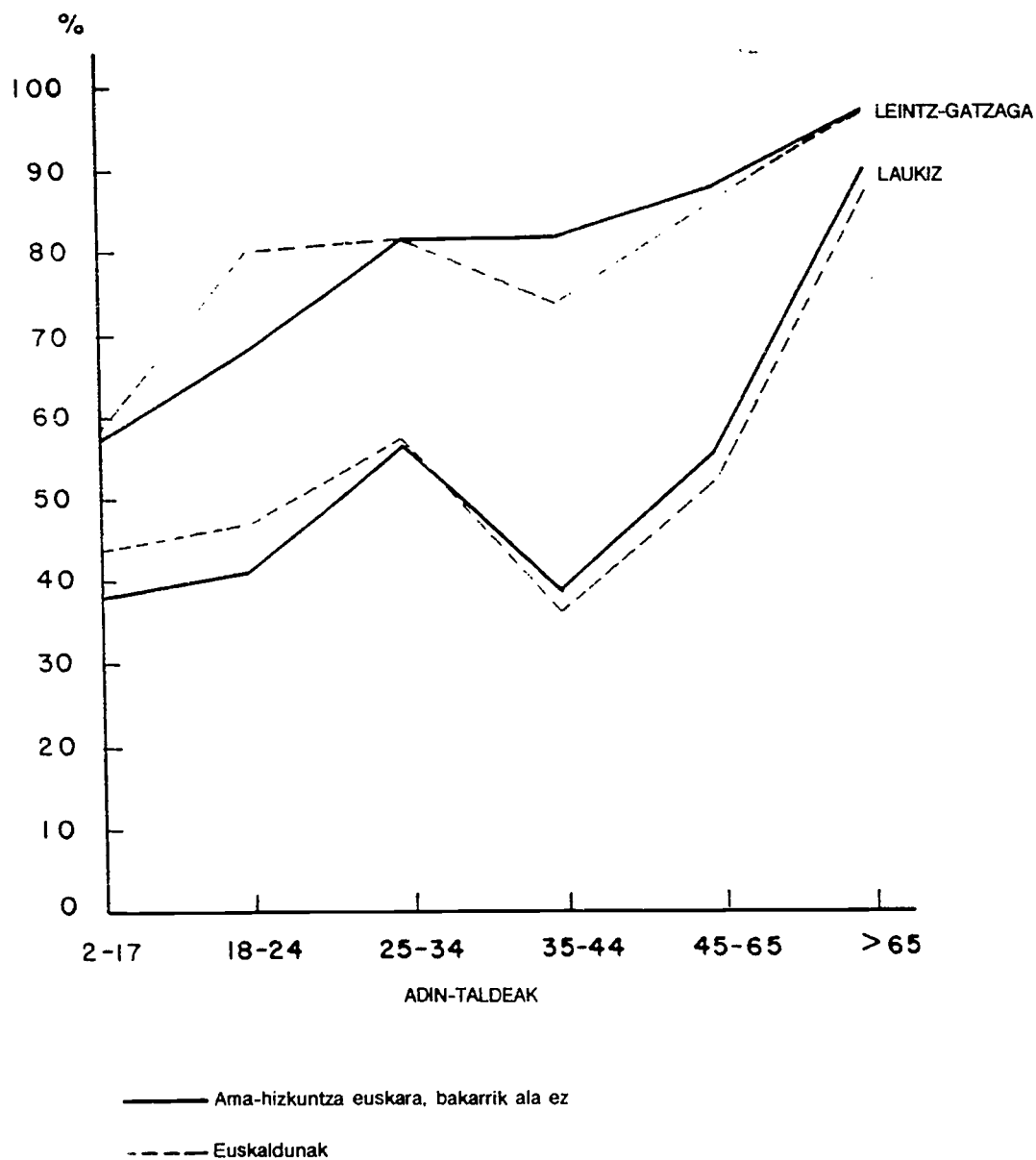
f) Galera etengabea

Adin-talde zaharrenen eta gazteenen ehunekoen arteko aldeak handiagoak dira eta, gainera, galera ez da oraindik geratu.

Eredu honetako ia kasu guztietan, adin-talde zaharretan beherakada bizia nabari da; erdiko adin-taldeetan aldaketa oso txikiak dira; eta adin-talde gazteenetan, beherakada nabarmena ageri da berriro.

Normalean, eredu honen irudia egiterakoan, bi mailatako eskailera agertzen bada ere, hirukoa ere ikusten da batzutan.

Galera etengabearen eredia

* Hizkuntz gaitasunari dagokionean adin-taldea 3-17 bitartekoa da (euskaldunak).

1.3.4.2. Conclusiones respecto a la tipología

Como se ha podido contemplar a lo largo de toda la exposición los tres territorios históricos de la Comunidad Autónoma Vasca no presentan la misma distribución. En Alava la mayoría de los municipios pertenecen al tipo de municipios no-vascofonos. En Bizkaia los municipios grandes y pequeños de las áreas no-vascofonas corresponden al modelo de municipios castellanófonos, las tipologías más frecuentes en las poblaciones grandes y medianas de las áreas vascofonas son las de regresión ralentizada y regresión ininterrumpida. En pueblos pequeños en cambio, predomina el modelo de los municipios vascofonos. Por último, en Guipúzcoa, las poblaciones pequeñas responden, principalmente, al modelo de los municipios vascofonos, las de tamaño medio al modelo de recuperación acelerada y las grandes poblaciones responden al grupo de recuperación lenta.

a) Análisis de las diferencias tipológicas

Se ha reunido en dos tablas el número de municipios y de habitantes incluidos en cada modelo, a fin de poder observar y estudiar mejor las diferencias existentes entre los distintos modelos en función de la lengua materna y la competencia lingüística.

En dichos cuadros se observa que, según la lengua materna pertenecen al modelo castellanófono 68 municipios con un total de 981.270 habitantes, en tanto que según la competencia lingüística son 59 los municipios de este grupo representando un total de 605.794 habitantes. Por lo tanto, 9 municipios que reúnen una población de más de 375.000 habitantes, experimentan una recuperación de la competencia lingüística.

Los 45 municipios, con 269.775 habitantes, pertenecientes al modelo de recuperación acelerada según la competencia lingüística, se reducen a 5 y a 11.793 habitantes según la lengua materna. Se da un fenómeno opuesto en el modelo de recuperación lenta. Según la competencia lingüística 16 municipios, que suponen 817.948 habitantes, forman parte de este modelo, y son 31, con sólo 495.261 habitantes, si se considera el concepto de lengua materna.

En el modelo de regresión ralentizada se incluyen 29 municipios con un total de 255.441 habitantes, según la competencia lingüística en tanto que según la lengua materna son 46 con un total de 547.786 habitantes.

En la provincia de Guipúzcoa, los municipios que presentan una recuperación acelerada de la competencia lingüística presentan asimismo en su mayoría una recuperación lenta de la lengua materna.

En Bizkaia, algunos municipios de recuperación acelerada según la competencia lingüística presentan un proceso de pérdida en cuanto a lengua materna, si bien se trata de una regresión ralentizada.

Territorio Histórico de Alava

La mayoría de los municipios de este Territorio Histórico se inscriben en el mismo modelo respecto a las variables de lengua materna y competencia lingüística. Tan sólo 9 municipios presentan alteraciones siendo más favorables los procesos que se dan en relación con la competencia lingüística (más próximos a los modelos de recuperación) que las que se dan en relación a la lengua materna. Dichos municipios se distribuyen de la siguiente forma:

- Llanada Alavesa y Rioja Alavesa (3 municipios en cada una).
- Valle de Ayala, Valles Alaveses y Estribaciones del Gorbea (uno en cada una).

Territorio Histórico de Bizkaia

En todas las comarcas, excepto en Lea-Artibai, encontramos municipios, un total de 21, que según la variable de que se trate pertenecen a distintos modelos. En 16 de estos los modelos de competencia lingüística son más positivos que los de lengua materna en tanto que en otros 5 municipios ocurre lo contrario.

Los 16 primeros se distribuyen de la siguiente forma: 6 municipios del Gran Bilbao, 4 de Arratia-Nervión, 2 de Uribe-Butrón y Busturialdea y 1 del Duranguesado y de las Encartaciones.

Por otro lado, los casos en que los modelos correspondientes a lengua materna presentan procesos más favorables que los de competencia lingüística se reparten del siguiente modo: 3 municipios en la comarca Arratia-Nervión, 1 en el Gran Bilbao y Busturialdea.

1.3.4.2. *Ereduen ondorioak*

Aurreko orrialdeek erakusten duten bezala, ez daude eredu guztiak berdin banatuta Euskal Autonomi Elkarteko hiru herrialdeetan zehar. Araban udalerrri gehienak udalerrri erdaldunduen eredukoak dira. Bizkaian eremu erdaldunduetako udalerrri handi eta txikiak udalerrri erdaldunduen eredukoak dira; eremu euskaldunenetako udalerrri handi eta ertainetan galera galgatuaren eta galera etengabearen ereduak ageri dira maizenik; eta txikietan, berriz, udalerrri euskaldunenena. Gipuzkoan, azkenik, udalerrri txikiek udalerrri euskaldunen ereduari darraioite nagusiki; udalerrri ertainek berreskurapen biziarenari; eta handiek berreskurapen motelarenari.

a) *Eredu aldaketan azterketa*

Eredu bakoitzak biltzen duen udalerrri eta biztanle-kopurua bi taulatan jaso da, ama-hizkuntzaren eta hizkuntz gaitasunaren arabera ereduaren arteko aldeak argitara jarri asmoz.

Taulotan ikus daitekeenez, ama-hizkuntzaz udalerrri erdaldunduak liratekeenak 68 diren bezala, 981.270 biztanlerekin, hizkuntz gaitasunez 59 udalerrri eta 605.794 biztanle besterik ez lirateke sartuko eredu honetan. Beraz, 375.000 biztanle baino gehiago biltzen dituzten 9 udalerrrik hizkuntz gaitasunari dagokionez berreskurapena dute.

Hizkuntz gaitasunari dagokionez, 45 udalerrri dira, 269.775 biztanlerekin, berreskurapen biziaren eredukoak; baina ama-hizkuntzari begiratzen bazaio, bost besterik ez dira, 11.793 biztanlerekin, eredu honetakoak. Berreskurapen motelaren ereduaren kontrako gertatzen da: hizkuntz gaitasunaren arabera, 16 udalerrri, 817.948 biztanlerekin, dira eredu honetan; baina, ama-hizkuntzaren arabera 31 dira udalerrriak 495.261 biztanlerekin.

Galera-galgatuaren ereduaren 29 udalerrri eta 255.441 biztanle daude hizkuntz gaitasunez, baina 46 udalerrri eta 547.786 biztanle ama-hizkuntzaz.

Gipuzkoan, hizkuntz gaitasunean berreskurapen bizia duten udalerrriek ama-hizkuntzari dagokionez ere berreskurapen motela dutela ageri da.

Bizkaian, euskal hiztunen berreskurapen bizia izan duen zenbait udalerrrik ama-hizkuntzaren galera jasaten duela ikus daiteke, galgatua bada ere.

Araba

Herrialde honetako udalerrri gehienak ama-hizkuntza eta hizkuntz gaitasunaren aldagaiei dagokionez eredu berean daude. Hala ere 9 udalerritan bada desberdintasunik. Hain zuzen ere, guzti-guztietan, hizkuntz gaitasunaren arabera egoera baikorragoa da (berreskuratze-ereduetatik hurbilago bait daude) ama-hizkuntzaren arabera baino. Honako hau duzue aipatutako udalerrien banaketa:

- Arabako Lautada eta Arabako Errioxan (bakoitzean 3 udalerritan).
- Aiaraldean, Añanaldean eta Gorbeialdean (bana) ematen da aipaturiko aldaketa hori.

Bizkaia

Eskualde guztietan, Lea-Artibaikoan salbu, udalerrri batzutan, 21etan guztira, aldagaia bata ala bestea izan, ereduak aldatu egiten da. Huetako 16 udalerritan hizkuntz gaitasunari dagokion ereduak baikorragoa da ama-hizkuntzari dagokiona baino, eta beste 5 udalerritan alderantziz.

Hizkuntz gaitasunari dagozkion ereduak ama-hizkuntzari dagozkionak baino baikorrak diren kasuak honela banatzen dira: Bilbo Handiko 6 udalerrri, Arratia-Nerbioiko 4, Uribe-Butroeko 2 eta Busturialdeko bina eta Durangaldeko eta Enkartzioetako bana.

Bestalde, ama-hizkuntzari dagozkion ereduak hizkuntz gaitasunari dagozkionak baino baikorrak dituzten kasuak honela banatzen dira: Arratia-Nerbioiko 3 udalerrri, Bilbo Handian eta Busturialdean bana.

Territorio Histórico de Guipúzcoa

En 25 municipios los modelos según la competencia lingüística son más favorables que los de lengua materna en tanto que tan sólo 3 presentan la situación inversa.

Los primeros se distribuyen de la siguiente manera: comarca Goierri (8 municipios), Alto Deba (5), Bajo Deba y Tolosaldea (4), Donostialdea (3), Bajo Bidasoa (1).

Los otros tres municipios están 2 en el Goierri y 1 en Tolosaldea.

b) *Distribución de los municipios, por territorios, según los modelos, en función de las dos variables básicas.*

- Lengua materna al menos euskera

Modelos		Población	N.º Municipios			
			C.A.V.	Alava	Vizcaya	Guipúzcoa
Castellanófono	(B)	981.270	68	48	20	0
Vascófono	(G)	61.581	72	1	33	38
Recuperación acelerada	(K)	11.783	5	0	5	0
Recuperación lenta	(P)	495.261	31	1	5	25
Regresión ralentizada	(A)	547.786	46	1	28	17
Regresión ininterrumpida	(E)	13.800	11	0	8	3
No clasificados	(EG)	4.165	3	0	3	0
TOTAL		2.117.257	236	51	102	83

- Competencia lingüística: euskaldunes

Modelos		Poblacion	N.º Municipios			
			C.A.V.	Alava	Vizcaya	Guipúzcoa
Castellanófono	(B)	605.794	59	40	19	0
Vascófono	(G)	82.656	69	1	30	38
Recuperacion acelerada	(K)	269.775	45	8	14	23
Recuperacion lenta	(P)	817.948	16	1	8	7
Regresion ralentizada	(A)	255.441	29	0	17	12
Regresión ininterrumpida	(E)	34.598	12	0	10	2
No clasificados	(EG)	6.762	6	1	4	1
TOTAL		2.072.974	236	51	102	83

Gipuzkoa

25 kasutan hizkuntz gaitasunari dagokion eredu ama-hizkuntzari dagokiona baino baikorrago azaltzen da eta beste 3 kasutan, berriz, aïderantzizkoa.

Lehendabiziko kasuak honela banatzen dira: Goierrin 8 udalerrri, Deba Garaian 5, Deba Beherean eta Tolosaldean 4na, Donostialdean 3, Bidasoa Beherean 1.

Beste joerako udalerrietatik 2 Goierrin daude eta 1 Tolosaldean.

b) *Udalerrien herrialdekako banaketa, ereduena eta bi aldagai nagusien arabera*

• Ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez

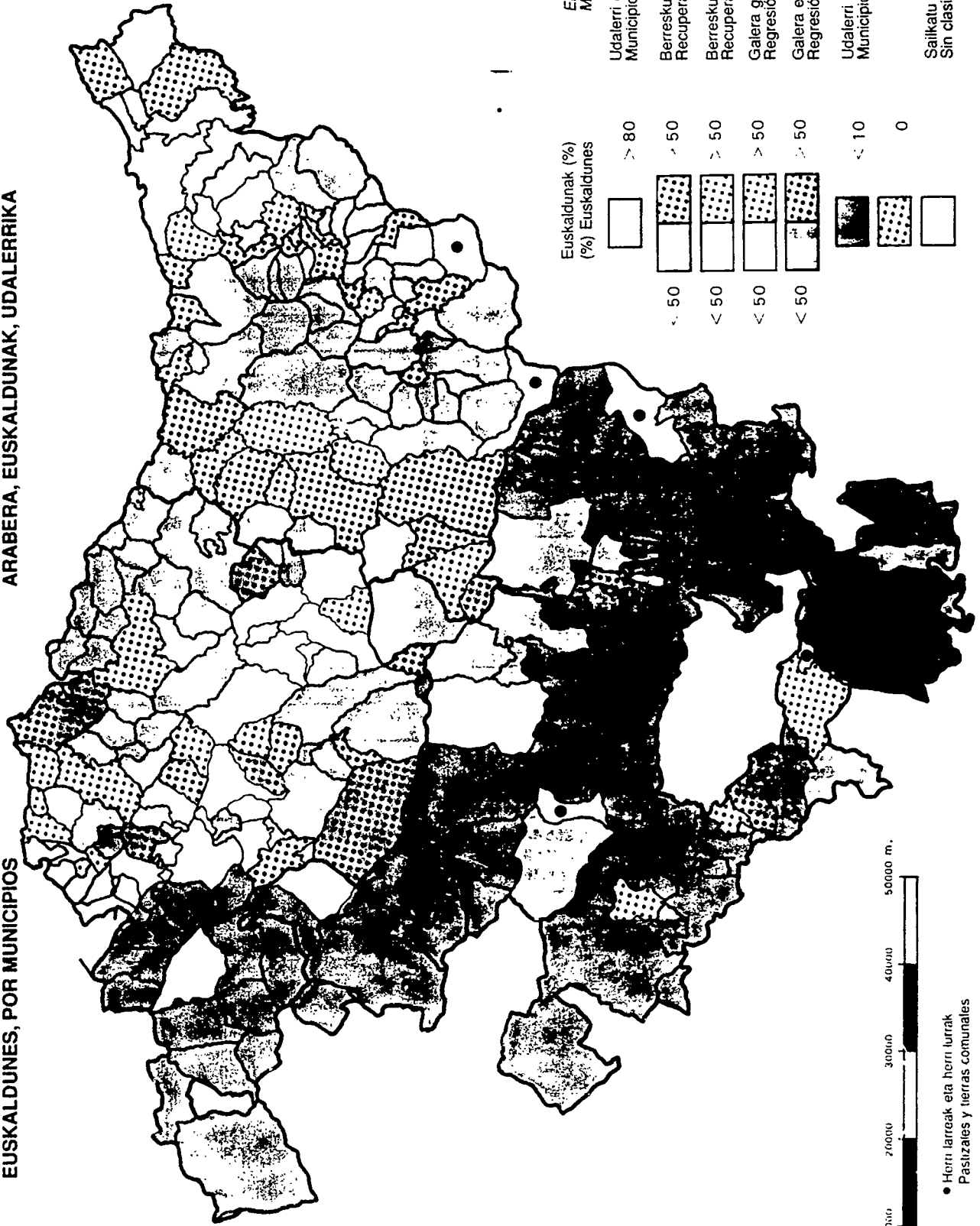
Ereduak		Biztanle-kopurua	Udalerrri-kopurua			
			E.A.E.	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa
Erdaldunduena	(B)	981.270	68	48	20	0
Euskaldunena	(G)	61.581	72	1	33	38
Berreskurapen bizia	(K)	11.783	5	0	5	0
Berreskurapen motela	(P)	495.261	31	1	5	25
Galera galgatua	(A)	547.786	46	1	28	17
Galera etengabea	(E)	13.800	11	0	8	3
Sailkatu gabeak	(EG)	4.166	3	0	3	0
GUZTIRA		2.117.257	236	51	102	83

• Hizkuntz gaitasuna: euskaldunak

Ereduak		Biztanle-kopurua	Udalerrri-kopurua			
			E.A.E.	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa
Erdaldunduena	(B)	605.794	59	40	19	0
Euskaldunena	(G)	82.656	69	1	30	38
Berreskurapen bizia	(K)	269.775	45	8	14	23
Berreskurapen motela	(P)	817.948	16	1	8	7
Galera galgatua	(A)	255.441	29	0	17	12
Galera etengabea	(E)	34.598	12	0	10	2
Sailkatu gabeak	(EG)	6.762	6	1	4	1
GUZTIRA		2.072.974	236	51	102	83

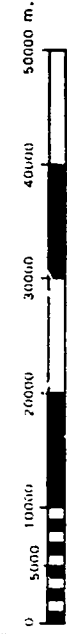
**MODELOS SEGUN LA COMPETENCIA LINGÜÍSTICA,
EUSKALDUNES, POR MUNICIPIOS**

**EREDUAK HIZKUNTZ GAITASUNAREN
ARABERA, EUSKALDUNAK, UDALERRIKA**

Euskaldunak (%) Euskaldunes	
> 80	[White box]
> 50	[Dotted box]
< 50	[Horizontal lines box]
< 50	[Vertical lines box]
< 50	[Cross-hatched box]
< 10	[Solid black box]
0	[White box]

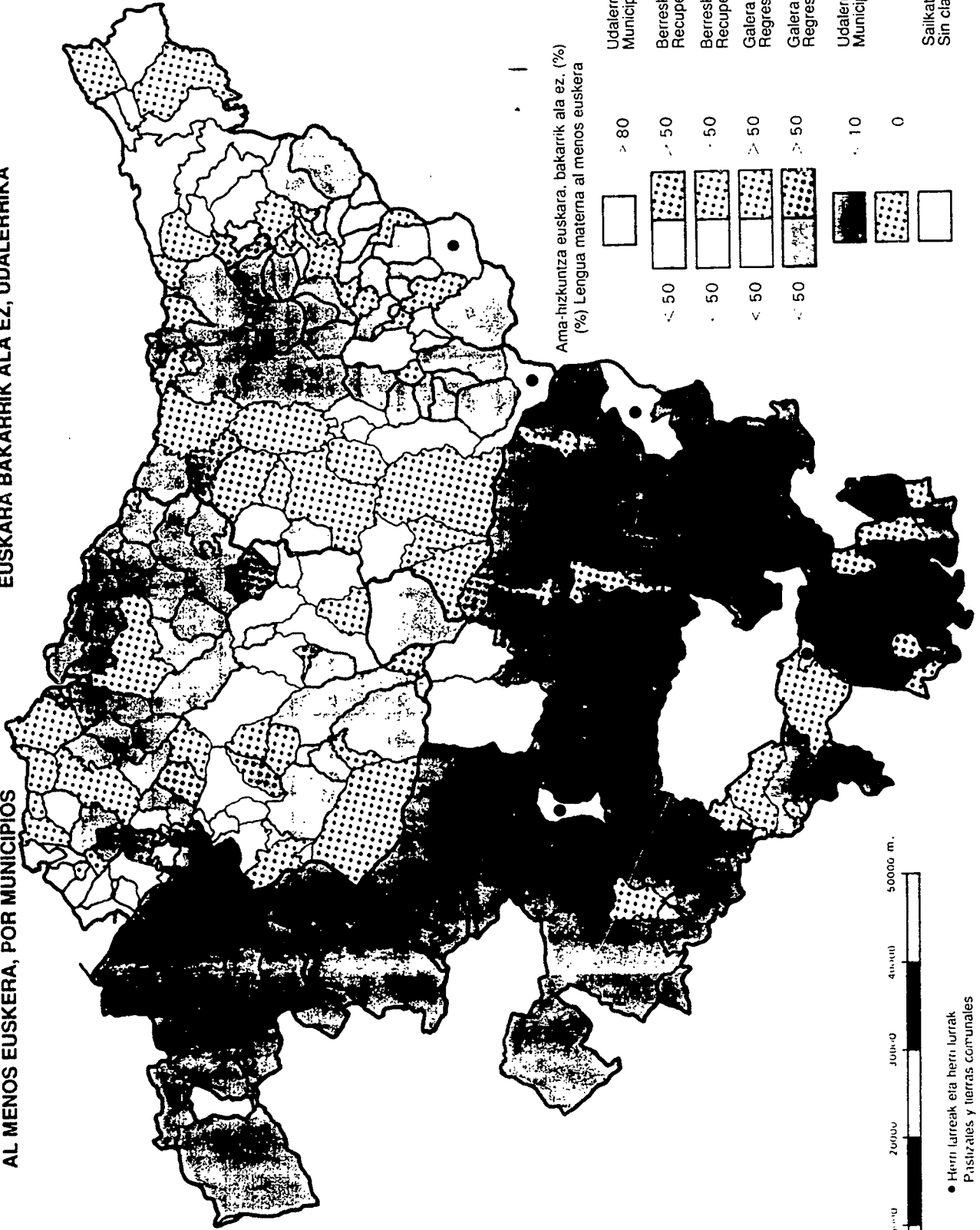
Ereduak Modelos	
Udalerrri euskaldunenak Municipios vascófonos	[Dotted box]
Berreskurapen bizia Recuperación acelerada	[Horizontal lines box]
Berreskurapen motela Recuperación lenta	[Vertical lines box]
Galera galgatusa Regresión ralentizada	[Cross-hatched box]
Galera etengabea Regresión ininterrumpida	[Solid black box]
Udalerrri erdaldunduak Municipios castellanófonos	[White box]

● Herri larreak eta herri lurrak
Pastizales y tierras comunales

MODELOS SEGUN LA LENGUA MATERNA,
AL MENOS EUSKERA, POR MUNICIPIOS

EREDUAK AMA-HIZKUNTZAREN ARABERA,
EUSKARA BAKARRIK ALA EZ, UDALERRIK

Ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez. (%)
(%) Lengua materna al menos euskera

Ereduak
Modelos

- Udalerrri euskaldunenak
Municipios vascófonos
- Berreskurapen bizia
Recuperación acelerada
- Berreskurapen motelia
Recuperación lenta
- Galera galgatuia
Regresión ralentizada
- Galera etengabea
Regresión ininterrumpida
- Udalerrri erdaldunduak
Municipios castellanófonos
- Sailkatu gabeak
Sin clasificar

• Herrri lurreak eta herrri lurrak
Pastizales y tierras comunales

**MODELOS SEGUN LA VARIABLE
LENGUA MATERNA AL MENOS EUSKERA**
(Por Territorios Históricos, comarcas, municipios en orden alfabético y
por grupos de edad)

A L A V A	Población	Edad						Modelo
		2 - 17	18-24	25-34	35-44	45-65	> 65	
VALLES ALAVESSES								
Aramiñon	158	0	0	0	0	0	0	0
Beranturi	432	0	0	0	0	0	0	0
Erribera Beitia	397	0	0	0	0	0	1,56	B
Erribera Goitia	535	0	0	1,49	0	0,57	0	B
Gaubea	898	0	1,01	0	2,70	2,02	2,97	B
Gesaltza	194	0	0	0	0	0	0	0
Koartango	336	11,76	0	5,55	3,03	0	0	B
Lantaron	857	0	1,73	0	0	1,84	0,75	B
Zanbrana	352	0	0	0	0	0,81	0	B
LLANADA ALAVESA								
Agurain	3.614	8,61	3,57	5,07	5,20	5,66	7,54	B
Arratzu-Ubarrundia	602	3,75	3,07	6,25	7,59	7,36	7,89	B
Asparren	1.557	5,61	4,61	4,33	7,69	5,72	7,50	B
Barrundia	610	4,54	7,14	9,21	5,71	10	4,85	B
Burgelu	196	0	0	0	0	0	0	0
Donemiliaga	781	3,87	6,95	1,65	3,70	4,36	1,66	B
Dulantzi	1.018	7,93	0,97	0	1,39	1,95	5,82	B
Gasteiz	199.449	3,66	2,76	2,99	3,02	3,83	4,91	B
Iruña	1.557	0	0	0,42	0,51	1,16	0	B
Iruratz Gauna	470	0	0	0	3,44	0,90	0	B
Zalduondo	123	0	0	0	C	0	0	0
MONTAÑA ALAVESA								
Bernedo	606	0	0	0	0	0,53	1,04	B
Harana	436	0	0	0	2,56	0,68	0	B
Kanpezu	1.214	2,84	0	1,71	0	1,26	0,91	B
Lagran	209	0	0	0	4,34	0	0	B
Maeztu	833	0,72	0	0,96	0	0,41	0	B
Urizaharra	235	0	0	0	0	0	0	0
RIOJA ALAVESA								
Sañés	353	0	0	0	0	0	0	0
Bastiza	1.007	7,26	2,85	0,66	4,09	2,66	3,94	B
Bizsterri	1.518	0	0	1,31	0	1,58	2,31	B
Bilar	382	7,27	0	0	2,50	0	0	B
Ekora	257	0	0	0	0	0	0	0
Eltziego	919	0	0	0	0	0,81	0	B
Kripan	202	0	0	0	0	0	0	0
Lantziego	606	2,27	0	2,12	0	0	0	B
La Puebla de Labarka	834	9,94	0	2,54	2,53	0,42	0	B
Leza	205	3,70	5,0	0	14,28	2,70	2,27	B
Moreta	287	0	0	0	0	0	0	0
Nabaridas	222	0	0	0	0	0	0	0
Oion	2.335	1,44	0,71	0,29	1,70	0,84	1,28	B
Samaniego	307	0	0	2,56	0	1,44	0	B
Uriona	354	0	0	2,17	0	0	0	B
ESTRIBACIONES DEL GORBEA								
Aramaio	1.305	79,37	85,0	83,87	82,24	93,15	95,23	G
Legutio	1.312	21,16	21,76	24,01	21,87	37,85	54,83	A
Urkabustaiz	876	10,55	7,20	9,75	8,13	7,48	7,69	B
Zigorria	739	14,63	10,30	15,83	14,29	16,23	17,64	P
Zuia	1.260	2,17	3,08	1,25	0,76	3,62	10,43	B
VALLE DE AYALA								
Aiara	2.143	2,35	0,38	0,7	2,33	2,44	3,46	B
Amurrio	9.457	4,56	2,53	2,86	3,53	5,81	6,29	B
Artziniega	1.109	0,37	0	0	0,75	1,18	2,77	B
Laudio	21.183	6,83	4,73	5,97	6,95	9,22	15,87	B
Okondo	789	5,37	2,19	6,66	2,04	6,34	4,04	B

AMA-HIZKUNTZA EUSKARA, BAKARRIK ALA EZ, ALDAGAIAREN ARABERAKO EREDUAK
(Udalerrriak herrialdeka eta eskualdeka, alfabetikoki eta adin-taldeka)

A R A B A	Biztanle- -kopurua	Adina						Eredua
		2 - 17	18-24	25-34	35-44	45-65	> 65	
AÑANALDEA								
Aramiñon	158	0	0	0	0	0	0	0
Beranturi	432	0	0	0	0	0	0	0
Erribera Beitia	397	0	0	0	0	0	1,56	B
Erribera Goitia	535	0	0	1,49	0	0,57	0	B
Gaubea	898	0	1,01	0	2,70	2,02	2,97	B
Gesaltza	194	0	0	0	0	0	0	0
Koartango	336	11,76	0	5,55	3,03	0	0	B
Lantaron	857	0	1,73	0	0	1,34	0,75	B
Zanbrana	352	0	0	0	0	0,81	0	B
ARABAKO LAUTADA								
Agurain	3.614	8,61	3,57	5,07	5,20	5,66	7,54	B
Arratzu-Ubarrundia	602	3,75	3,07	6,25	7,59	7,36	7,89	B
Asparren	1.557	5,61	4,61	4,33	7,69	5,72	7,50	B
Barrundia	610	4,54	7,14	9,21	5,71	10	4,85	B
Burgelu	196	0	0	0	0	0	0	0
Dulantzi	1.018	7,93	0,97	0	1,39	1,95	5,82	B
Donemiliaga	781	3,87	6,95	1,65	3,70	4,36	1,66	B
Gasteiz	199.449	3,66	2,76	2,99	3,02	3,83	4,91	B
Iruña	1.557	0	0	0,42	0,51	1,16	0	B
Iruraitz Gauna	470	0	0	0	3,44	0,90	0	B
Zalduondo	123	0	0	0	0	0	0	0
ARABAKO MENDIALDEA								
Bernedo	606	0	0	0	0	0,53	1,04	B
Harana	436	0	0	0	2,56	0,68	0	B
Kanpezu	1.214	2,84	0	1,71	0	1,26	0,91	B
Lagran	209	0	0	0	4,34	0	0	B
Maeztu	833	0,72	0	0,96	0	0,41	0	B
Urizaharra	235	0	0	0	0	0	0	0
ARABAKO ERRIOXA								
Baños	353	0	0	0	0	0	0	0
Bastida	1.007	7,26	2,85	0,66	4,09	2,66	3,94	B
Biasteri	1.518	0	0	1,31	0	1,58	2,31	B
Bilar	382	7,27	0	0	2,50	0	0	B
Ekora	257	0	0	0	0	0	0	0
Eltziego	919	0	0	0	0	0,81	0	B
Kripan	202	0	0	0	0	0	0	0
Lantziego	606	2,27	0	2,12	0	0	0	B
La Puebla de Labarka	834	9,94	0	2,54	2,53	0,42	0	B
Leza	205	3,70	5,0	0	14,28	2,70	2,27	B
Moreta	287	0	0	0	0	0	0	0
Nabaridas	222	0	0	0	0	0	0	0
Oion	2.335	1,44	0,71	0,29	1,70	0,84	1,28	B
Samaniego	307	0	0	2,56	0	1,44	0	B
Uriona	354	0	0	2,17	0	0	0	B
GORBEIALDEA								
Aramaio	1.305	79,37	85,0	83,87	82,24	93,15	95,23	G
Legutio	1.312	21,16	21,76	24,01	21,87	37,85	54,83	A
Urkabustaiz	876	10,55	7,20	9,75	8,13	7,48	7,69	B
Zigoitia	739	14,63	10,30	15,83	14,28	16,23	17,64	P
Zuia	1.260	2,17	3,08	1,25	0,76	3,62	10,43	B
AIARALDEA								
Aiara	2.143	2,35	0,38	0,7	2,33	2,44	3,46	B
Amurrio	9.457	4,56	2,53	2,86	3,53	5,81	6,29	B
Artziniega	1.109	0,37	0	0	0,75	1,18	2,77	B
Laudio	21.183	6,83	4,73	5,97	6,95	9,22	15,87	B
Okondo	789	5,37	2,19	6,66	2,04	6,34	4,04	B

BIZKAIA	Población	Edad						Modelo
		2 - 17	18-24	25-34	35-44	45-65	> 65	
ARRATIA-NERVION								
Arakaldo	91	0	46,66	75	16,66	62,06	33,33	EG
Arantzazu	322	81,25	82,35	83,33	72,41	83,50	83,78	G
Areatza	1.190	56,57	45,63	54,01	57,14	62,70	72,78	P
Arrankudiaga	759	64,62	65,55	67,54	60,49	69,23	81,81	A
Arteaga	631	81,30	75	87,35	75,60	83,53	97,14	G
Dima	1.040	91,42	93,57	90,80	85,26	96,91	96,34	G
Igorre	3.842	68,31	56,71	64,17	64,98	69,62	76,49	P
Orozko	2.003	65,98	59,04	66,01	69,36	77,93	85,37	P
Otxandio	1.200	73,78	70,46	65,40	68,66	71,93	87,75	P
Ubide	157	81,25	87,50	81,48	100	91,11	92,30	G
Ugao-Miraballes	4.161	23,44	15,72	23,15	26,94	31,93	50,79	K
Urduña	4.221	3,57	1,09	2,18	3,14	4,31	5,49	B
Zeanuri	1.244	94,8	94,89	91,50	93,49	92,83	96,76	G
Zeberio	982	92,70	90,26	85,34	81,39	95,17	97,12	G
GRAN BILBAO								
Abanto-Zierbena	9.346	3,98	0,51	0,67	1,22	1,19	1,5	B
Arrigorriaga	9.469	6,89	7,07	7,44	8,89	17,18	26,84	A
Barakaldo	114.094	0,85	0,49	0,72	0,67	0,94	1,90	B
Basauri	51.931	6,72	6,04	6,25	6,18	12,03	21,04	A
Berango	3.931	25,71	30,92	22,50	22,34	38,94	57,22	A
Bilbo	381.506	7,92	5,11	5,63	6,77	8,78	14,44	B
Derio	5.062	16,31	19,66	25,79	18,15	27,99	53,37	A
Erandio	25.134	7,81	9,76	9,17	8,99	19,43	35,12	A
Etxebarri-Donostebeko	6.431	4,69	4,52	5,41	5,03	9,86	25,60	A
Galdakao	27.232	23,68	23,87	24,99	23,79	36,90	56,60	A
Getxo	77.856	10,99	9,60	9,34	10,83	15,91	25,03	A
Larrabetzu	1.547	72,07	73,36	68,11	75,79	84,42	96,13	A
Leioa	24.107	12,30	11,72	10,99	10,36	19,08	27,95	A
Lezama	1.901	75,05	66,22	63,01	68,91	79,78	90,78	K
Lou	1.685	45,11	41,15	54,21	55,15	63,18	82,10	E
Muskiz	6.224	3,45	0,82	1,13	0,80	1,20	1,02	B
Portugalete	57.794	3,24	1,92	1,71	1,86	3,17	5,27	B
Santurtzi	52.502	2,17	1,19	1,43	1,21	2,63	4,13	B
Sestao	38.148	2,20	1,15	0,87	1,06	2,03	2,29	B
Sondika	3.606	27,25	28,02	30,20	34,27	41,09	59,30	A
Trapagaran	13.406	2,93	0,65	1,04	1,55	2,36	4,55	B
Urtuella	9.200	2,83	1,09	0,84	1,06	1,33	2,32	B
Zamudio	3.228	34,68	38,37	45,28	36,99	49,30	74,22	E
Zaratamo	1.609	31,06	30,90	31,62	32,72	42,53	64,18	A
DURANGUESADO								
Abadiño	7.136	37,25	42,55	43,33	37,29	51,60	72,19	A
Abxondo	1.504	46,43	45,07	52,88	54,85	67,27	89,50	A
Bedia	1.153	49,60	68,21	51,68	45,96	73,59	88,19	E
Berriz	4.197	46,93	46,33	45,99	45,87	54,15	73,76	A
Durango	27.152	37,17	38,69	40,25	39,15	46,28	60,33	A
Elorrio	7.768	46,72	44,79	50,58	45,77	49,76	71,38	A
Ermua	18.604	12,96	14,11	13,25	13,22	17,43	31,92	A
Gara	245	85,10	96,55	76,59	86,95	98,14	94,73	G
Izurtza	276	75	81,48	86,04	74,28	86,76	94,87	E
Lemoa	3.010	56,66	50,62	56,90	52,54	60,58	80,38	P
Mallabia	1.125	73,33	83,08	68,02	68,29	81,96	89,91	E
Mañaria	525	83,33	85,93	88,75	94,02	95,12	96,25	G
Zaldibar	3.308	37,70	50,84	37,33	37,13	45,64	48,12	EG
Zornotza	15.809	44,95	43,28	47,89	44,84	52,91	69,42	A

BIZKAIA	Biztanle- kopurua	Adina						Eredua
		2 - 17	18-24	25-34	35-44	45-65	> 65	
ARRATIA-NERBIOI								
Arakaldo	91	0	46,66	75	16,66	62,06	33,33	EG
Arantzazu	322	81,25	82,35	83,33	72,41	83,50	83,78	G
Areatza	1.190	56,57	45,63	54,01	57,14	62,70	72,78	P
Arrankudiaga	759	64,62	65,55	67,54	60,49	69,23	81,81	A
Arteaga	631	81,30	75	87,35	75,60	83,53	97,14	G
Dima	1.040	91,42	93,57	90,80	85,26	96,91	96,34	G
Igorre	3.842	68,31	56,71	64,17	64,98	69,62	76,49	P
Orozko	2.003	65,98	59,04	66,01	69,36	77,93	85,37	P
Otxandio	1.200	73,78	70,46	65,40	68,66	71,93	87,75	P
Ubide	157	81,25	87,50	81,48	100	91,11	92,30	G
Ugao-Miraballes	4.161	23,44	15,72	23,15	26,94	31,93	50,79	K
Urduña	4.221	3,57	1,09	2,18	3,14	4,31	5,49	B
Zeanuri	1.244	94,8	94,89	91,50	93,49	92,83	96,76	G
Zeberio	982	92,70	90,26	85,34	81,39	95,17	97,12	G
BILBO HANDIA								
Abanto-Zierbena	9.346	3,98	0,51	0,67	1,22	1,19	1,5	B
Arrigorriaga	9.469	6,89	7,07	7,44	8,89	17,18	26,84	A
Barakaldo	114.094	0,85	0,49	0,72	0,67	0,94	1,90	B
Basauri	51.931	6,72	6,04	6,25	6,18	12,03	21,04	A
Berango	3.931	25,71	30,92	22,50	22,34	38,94	57,22	A
Bilbo	381.506	7,92	5,11	5,63	6,77	8,78	14,44	B
Derio	5.062	16,31	19,66	25,79	18,15	27,99	53,37	A
Erandio	25.134	7,81	9,76	9,17	8,99	19,43	35,12	A
Etxebarri-Donztebeko	6.431	4,69	4,52	5,41	5,03	9,86	25,60	A
Galdakao	27.232	23,68	23,87	24,99	23,79	36,90	56,60	A
Getxo	77.856	10,99	9,60	9,34	10,83	15,91	25,03	A
Larrabetzu	1.547	72,07	73,36	68,11	75,79	84,42	96,13	A
Leioa	24.107	12,30	11,72	10,99	10,36	19,08	27,95	A
Lezama	1.901	75,05	66,22	63,01	68,91	79,78	90,78	K
Loiu	1.685	45,11	41,15	54,21	55,15	63,18	82,10	E
Muskiz	6.224	3,45	0,82	1,13	0,80	1,20	1,02	B
Portugalete	57.794	3,24	1,92	1,71	1,86	3,17	5,27	B
Santurtzi	52.502	2,17	1,19	1,43	1,21	2,63	4,13	B
Sestao	38.148	2,20	1,15	0,87	1,06	2,03	2,29	B
Sondika	3.606	27,25	28,02	30,20	34,27	41,09	59,30	A
Trapagaran	13.406	2,93	0,65	1,04	1,55	2,36	4,55	B
Urtuella	9.200	2,83	1,09	0,84	1,06	1,33	2,32	B
Zamudio	3.228	34,68	38,37	45,28	36,99	49,30	74,22	E
Zaratamo	1.609	31,06	30,90	31,62	32,72	42,53	64,18	A
DURANGALDEA								
Abadiño	7.136	37,25	42,65	43,33	37,29	51,60	72,19	A
Atxondo	1.504	46,43	45,07	52,88	54,85	67,27	89,50	A
Bedia	1.153	49,60	68,21	51,68	45,96	73,59	88,19	E
Berriz	4.197	46,93	46,33	45,99	45,87	54,15	73,76	A
Durango	27.152	37,17	38,69	40,25	39,15	46,28	60,33	A
Elorrio	7.768	46,72	44,79	50,58	45,77	49,76	71,38	A
Ermua	18.604	12,96	14,11	13,25	13,22	17,43	31,92	A
Garai	245	85,10	96,55	76,59	86,95	98,14	94,73	G
Izurtza	276	75	81,48	86,04	74,28	86,76	94,87	E
Lemoa	3.010	56,66	50,62	56,90	52,54	60,58	80,38	P
Mallabia	1.125	73,33	83,08	68,02	68,29	81,96	89,91	E
Mañaria	525	83,33	85,93	88,75	94,02	95,12	96,25	G
Zaldibar	3.308	37,70	50,84	37,33	37,13	45,64	48,12	EG
Zornotza	15.809	44,95	43,28	47,89	44,84	52,91	69,42	A

BIZKAIA	Población	Edad						Modelo
		2 - 17	18-24	25-34	35-44	45-65	> 65	
ENCARTACIONES								
Artzentales	669	0	0	1,08	0	1,94	0,72	B
Balmaseda	7.673	0,83	0,43	0,26	0,64	0,66	2,38	B
Galdames	824	1,03	0	0	1,04	0,38	1,20	B
Gordexola	1.584	1,67	0,51	0,90	1,03	2,04	0,91	B
Guenes	6.181	1,21	1	0,92	2,19	1,66	2,97	B
Karrantza	3.473	1,32	0,77	1,00	0	0,64	2,03	B
Lanestosa	314	1,88	0	2,50	0	0	0	B
Sopuerta	2.192	1,83	0,38	1,17	2,01	1,73	0	B
Turtzioz	529	0	0	0	0	2,06	1,85	B
Zalla	7.253	1,17	0,76	1,88	1,09	1,48	1,95	B
BUSTURIALDEA								
Arteaga	802	88,88	91,57	90,67	83,92	91,58	91,03	G
Bermeo	18.333	72	75,26	70,60	71,85	77,91	81,92	A
Busturia	1.829	51,59	65,65	67,84	59,65	78,40	83,62	E
Ea	827	97,65	97,89	90	91,25	93,01	96,85	G
Elantxobe	574	94,17	96,66	89,61	95,45	94,63	96,29	G
Ereño	296	98,21	94,44	91,30	88,09	100	100	G
Errigoiti	483	76,66	100	95,58	89,36	98,17	98,91	G
Gernika-Lumo	18.150	67,73	66,41	66,81	64,44	73,17	80,93	A
Ibarrangelu	551	96,20	98,36	88,40	90	96,77	97,87	G
Mendata	378	98,03	100	98,30	93,33	93,93	100	G
Morga	356	96,72	97,50	97,22	97,43	98,18	100	G
Mundaka	1.657	73,31	76,38	78	80,17	83,24	86,09	E
Muxika	1.555	76,67	83,42	85,85	72	84,68	85,59	G
Sukarrieta	286	74	69,56	61,70	71,11	76,47	92	K
LEA-ARTIBAI								
Amoroto	410	100	100	98,64	97,36	98,05	100	G
Aulesti	703	98,29	98,70	100	96,66	99	98,48	G
Bernatu	1.068	93,64	94,06	90,54	94,26	94	95,76	G
Etxebarri	792	95,42	95,78	96,21	96,84	96,87	98,07	G
Gizaburuaga	136	95,23	100	100	100	100	95,65	G
Ipazter	635	90,90	98,46	89,21	93,44	97	97,74	G
Lekeitio	7.579	83,61	84,51	79,86	81	86,14	88,10	G
Markina-Xemein	5.056	85,94	81,40	86,87	86,87	85,77	93,31	G
Mendexa	342	92,30	95,65	93,02	88,88	92,92	96,42	G
Munitibar	498	97,01	100	97,50	100	99,24	100	G
Ondarroa	11.177	68,19	72,73	69,86	71,07	77,23	87,52	A
URIBE-BUTRON								
Arrieta	431	86,66	90	88,88	80	98,49	100	G
Bakio	1.224	67,36	70,67	64,05	64,67	71,10	87,34	A
Barrika	767	33,33	45,07	35,71	27,84	60,79	48,64	EG
Fruiz	296	100	97,22	97,22	96,00	97,53	100	G
Gamiz-Fika	867	91,91	95,23	88,23	86,73	97,41	97,65	G
Gatika	859	90,21	86,11	85,45	86,88	94,09	96,49	G
Gorliz	2.665	39,06	21,89	20,47	30,42	42,16	56,02	K
Jatabe	505	88,03	82,97	83,67	64,70	92,56	97,22	G
Laukiz	1.059	38,40	41,17	55,97	38,21	54,77	88,23	E
Lernoiz	793	68,00	74,71	68,22	73,56	76,60	93,98	A
Meñaka	371	97,82	100	100	94,44	96,52	92,20	G
Mungia	11.206	59,92	57,29	57,85	59,49	67,31	78,74	A
Pientzia	2.770	26,70	14,61	18,35	27,36	33,52	38,88	K
Sopela	7.051	26,44	27,74	22,74	23,54	40,06	48,26	A
Urduliz	2.507	48,39	49,84	44,55	51,32	55,61	71,42	A

BIZKAIA	Biztanle- -kopurua	Adina						Eredua
		2 - 17	18-24	25-34	35-44	45-65	> 65	
ENKARTAZIOAK								
Artzentales	669	0	0	1,08	0	1,94	0,72	B
Balmaseda	7.673	0,83	0,43	0,26	0,64	0,66	2,38	B
Galdames	824	1,03	0	0	1,04	0,38	1,20	B
Gordexola	1.584	1,67	0,51	0,90	1,03	2,04	0,91	B
Guenes	6.181	1,21	1	0,92	2,19	1,66	2,97	B
Karrantza	3.473	1,32	0,77	1,00	0	0,64	2,03	B
Lanestosa	314	1,88	0	2,50	0	0	0	B
Sopuerta	2.192	1,83	0,38	1,17	2,01	1,73	0	B
Turtzioz	529	0	0	0	0	2,06	1,85	B
Zalla	7.253	1,17	0,76	1,88	1,09	1,48	1,95	B
BUSTURIALDEA								
Arteaga	802	88,88	91,57	90,67	83,92	91,58	91,03	G
Bermeo	18.333	72	75,26	70,60	71,85	77,91	81,92	A
Busturia	1.829	51,59	65,65	67,84	59,65	78,40	83,62	E
Ea	827	97,65	97,89	90	91,25	93,01	96,85	G
Elantxobe	574	94,17	96,66	89,61	95,45	94,63	96,29	G
Ereño	296	98,21	94,44	91,30	88,09	100	100	G
Errigoiti	483	76,66	100	95,58	89,36	98,17	98,91	G
Gernika-Lumo	18.150	67,73	66,41	66,81	64,44	73,17	80,93	A
Ibarrangelu	551	96,20	98,36	88,40	90	96,77	97,87	G
Mendata	378	98,03	100	98,30	93,33	93,93	100	G
Morga	356	96,72	97,50	97,22	97,43	98,18	100	G
Mundaka	1.657	73,31	76,38	78	80,17	83,24	86,09	E
Muxika	1.555	76,67	83,42	85,85	72	84,68	85,59	G
Sukarrieta	286	74	69,56	61,70	71,11	76,47	92	K
LEA-ARTIBAI								
Amoroto	410	100	100	98,64	97,36	98,05	100	G
Aulesti	703	98,29	98,70	100	96,66	99	98,48	G
Berriatu	1.068	93,64	94,06	90,54	94,26	94	95,76	G
Etxebarrri	792	95,42	95,78	96,21	96,84	96,87	98,07	G
Gizaburuaga	136	95,23	100	100	100	100	95,65	G
Ipazter	635	90,90	98,46	89,21	93,44	97	97,74	G
Lekeitio	7.579	83,61	84,51	79,86	81	86,14	88,10	G
Markina-Xemein	5.056	85,94	81,40	86,87	86,87	85,77	93,31	G
Mendexa	342	92,30	95,65	93,02	88,88	92,92	96,42	G
Munitibar	498	97,01	100	97,50	100	99,24	100	G
Ondarroa	11.177	68,19	72,73	69,86	71,07	77,23	87,52	A
URIBE-BUTROE								
Arrieta	431	86,66	90	88,88	80	98,49	100	G
Bakio	1.224	67,36	70,67	64,05	64,67	71,10	87,34	A
Barrrika	767	33,33	45,07	35,71	27,84	60,79	48,64	EG
Fruiz	296	100	97,22	97,22	96,00	97,53	100	G
Gamiz-Fika	867	91,91	95,23	88,23	86,73	97,41	97,65	G
Gatika	859	90,21	86,11	85,45	86,88	94,09	96,49	G
Gorliz	2.665	39,06	21,89	20,47	30,42	42,16	56,02	K
Jatabe	505	88,03	82,97	83,67	64,70	92,56	97,22	G
Laukiz	1.059	38,40	41,17	55,97	38,21	54,77	88,23	E
Lemoiz	793	68,00	74,71	68,22	73,56	76,60	93,98	A
Meñaka	371	97,82	100	100	94,44	96,52	92,20	G
Mungia	11.206	59,92	57,29	57,85	59,49	67,31	78,74	A
Plentzia	2.770	26,70	14,61	18,35	27,36	33,52	38,88	K
Sopela	7.051	26,44	27,74	22,74	23,54	40,06	48,26	A
Urduliz	2.507	48,39	49,84	44,55	51,32	55,61	71,42	A

G U I P U Z C O A	Población	Edad						Modelo
		2 - 17	18-24	25-34	35-44	45-65	> 65	
BAJO BISADOSA								
Hondarribia	13.042	61,33	59.40	47,37	54,05	63,8	70,93	P
Irun	54.043	20,09	17,36	18,43	22,10	25,70	35,61	P
BAJO DEBA								
Deba	4.829	75,79	72,32	73,18	73,84	76,05	85,47	A
Eibar	34.537	47,21	44,72	45,34	43,37	49	65,72	P
Elgoibar	12.346	51,74	50,16	46,40	51,93	55,36	75,23	P
Mendaro	1.581	62,56	64,87	78,42	62,87	70,66	87,09	E
Mutriku	4.628	85,66	85,57	79,94	82,58	85,12	91,53	G
Soraluze	5.277	50,20	49,57	56,87	47,05	54,98	75,57	A
ALTO DEBA								
Antzuola	2.130	59,12	56,13	62,78	59,06	64,73	82,38	A
Arexabaleta	6.005	56,60	50,34	50,96	52,47	55,26	65,70	P
Arrasate	26.367	44,24	41,46	42,42	39,56	44,26	58,56	P
Bergara	15.718	61,25	62,77	60,91	59,49	64,94	80,34	A
Elgeta	1.041	86,14	80,86	82,43	76,05	81,68	99,09	G
Eskoriatza	4.004	50,18	54,79	53,14	47,05	58,80	72,54	A
Leintz-Gatzaga	207	57,89	80	81,25	73,07	84,90	96,15	E
Oñati	10.884	74,81	74,92	67,70	68,65	76,39	85,39	P
DONOSTIALDEA								
Andoain	15.961	38,39	42,38	39,11	34,09	45,58	61,19	A
Donostia	175.138	28,06	22,76	22,90	25,62	30,61	40,60	P
Errenteria	43.676	21,59	21,93	21,43	20,14	27,73	38,97	A
Hernani	19.096	48,37	44,11	46,12	41,96	47,93	59,84	P
Lasarte-Oria	18.589	25,47	29,93	25,59	22,36	34,06	44,54	A
Lezo	5.659	38,85	48,61	38,36	39,26	57,40	66,92	A
Oartzun	8.042	74,94	76,57	70,68	66,21	79,76	85,17	A
Pasaia	19.552	22,05	21,57	19,47	23,88	26,97	37,45	P
Urnieta	4.440	36,13	44,31	44,32	35,30	46,41	63,73	A
Usurbil	5.606	58,44	62,96	66,50	56,20	64,53	72,84	A
GOIERRI								
Arama	160	90,32	90,90	85	95	92,5	96	G
Ataun	1.841	98,09	97,26	95,38	92,44	96,37	98,40	G
Beasain	12.408	47,37	43	40,32	45,22	43,82	54,05	P
Ezkio-Itsaso	590	84,54	88,31	91,30	88,52	91,71	98,86	G
Gabiria	463	95,34	91,66	94,82	94,23	97,27	98,64	G
Gaintza	126	100	100	100	100	100	100	G
Idiazabal	2.075	85,52	80,74	79,74	80,98	85,01	91,02	G
Itsasondo	783	82,94	80,50	82,52	84,94	85,92	96,55	G
Lazkao	5.250	49,16	44,28	43,88	46,68	46,22	70,27	P
Legazpi	10.301	45,05	45,58	42,72	38,41	46,96	68,76	P
Mutiloa	196	78,78	100	75	93,33	100	100	G
Olaberria	1.267	42,59	38,15	46,21	54,34	37,20	70,73	P
Ordizia	9.448	54,31	45,87	45,99	50,04	46,40	60,42	P
Ormaiztegui	1.292	81,09	78,10	77,23	72,88	76,06	91,05	P
Segura	1.391	79,86	89,80	80,42	85,29	87,42	94,65	G
Urretxu	6.450	49,87	39,61	39,39	44,23	39,65	63,95	P
Zaldibia	1.705	77,65	74,32	82,88	78,12	81,98	93,96	P
Zegama	1.464	97,16	94,41	92,23	90,79	93,71	94,73	G
Zerain	233	100	100	93,33	100	100	100	G
Zumarraga	11.587	32,02	28,79	34,80	31,93	33,83	54,47	P

G I P U Z K O A	Biztanle- -kopurua	Adina						Eredua
		2 - 17	18-24	25-34	35-44	45-65	> 65	
BISADOSA BEHEREA								
Hondarribia	13.042	61,33	59,40	47,37	54,05	63,8	70,93	P
Irun	54.043	20,09	17,36	18,43	22,10	25,70	35,61	P
DEBA BEHEREA								
Deba	4.829	75,79	72,32	73,18	73,84	76,05	85,47	A
Eibar	34.537	47,21	44,72	45,34	43,37	49	65,72	P
Elgoibar	12.346	51,74	50,16	46,40	51,93	55,36	75,23	P
Mendaro	1.581	62,56	64,87	78,42	62,87	70,66	87,09	F
Mutriku	4.628	85,66	85,57	79,94	82,58	85,12	91,53	G
Soraluze	5.277	50,20	49,57	56,87	47,05	54,98	75,57	A
DEBA GARAIA								
Antzuola	2.130	59,12	56,13	62,78	59,06	64,73	82,38	A
Arexabaleta	6.005	56,60	50,34	50,96	52,47	55,26	65,70	P
Arrasate	26.367	44,24	41,46	42,42	39,56	44,26	58,56	P
Bergara	15.718	61,25	62,77	60,91	59,49	64,94	80,34	A
Elgeta	1.041	86,14	80,86	82,43	76,05	81,68	99,09	G
Eskoriatza	4.004	50,18	54,79	53,14	47,05	58,80	72,54	A
Leintz-Gatzaga	207	57,89	80	81,25	73,07	84,90	96,15	E
Oñati	10.884	74,81	74,92	67,70	68,65	76,39	85,39	P
DONOSTIALDEA								
Andoain	15.961	38,39	42,38	39,11	34,09	45,58	61,19	A
Donostia	175.138	28,06	22,76	22,90	25,62	30,61	40,60	P
Errenteria	43.676	21,59	21,93	21,43	20,14	27,73	38,97	A
Hernani	19.096	48,37	44,11	46,12	41,96	47,93	59,84	P
Lasarte-Oria	18.589	25,47	29,93	25,59	22,36	34,06	44,54	A
Lezo	5.659	38,85	48,61	38,36	39,26	57,40	66,92	A
Oiartzun	8.042	74,94	76,57	70,68	66,21	79,76	85,17	A
Pasaia	19.552	22,05	21,57	19,47	23,88	26,97	37,45	P
Umieta	4.440	36,13	44,31	44,32	35,30	46,41	63,73	A
Usurbil	5.606	58,44	62,96	66,50	56,20	64,53	72,84	A
GOIERRI								
Arama	160	90,32	90,90	85	95	92,5	96	G
Ataun	1.841	98,09	97,26	95,38	92,44	96,37	98,40	G
Beasain	12.408	47,37	43	40,32	43,22	43,82	54,05	P
Ezkio-Itsaso	590	84,54	88,31	91,30	88,52	91,71	98,86	G
Gabiria	463	95,34	91,66	94,82	94,23	97,27	98,64	G
Gaintza	126	100	100	100	100	100	100	G
Idiazabal	2.075	85,52	80,74	79,74	80,98	85,01	91,02	G
Itsasondo	783	82,94	80,50	82,52	84,94	85,92	96,55	G
Lazkao	5.250	49,16	44,28	43,88	46,68	46,22	70,27	P
Legazpi	10.301	45,05	45,58	42,72	38,41	46,96	68,76	P
Mutiloa	196	78,78	100	75	93,33	100	100	G
Olaberria	1.267	42,59	38,15	46,21	54,34	37,20	70,73	P
Ordizia	9.448	54,31	45,87	45,99	50,04	46,40	60,42	P
Ormaiztegui	1.292	81,09	78,10	77,23	72,88	76,06	91,05	P
Segura	1.391	79,86	89,80	80,42	85,29	87,42	94,65	G
Urretxu	6.450	49,87	39,61	39,39	44,23	39,65	63,95	P
Zaldibia	1.705	77,65	74,32	82,88	78,12	81,98	93,96	P
Zegama	1.464	97,16	94,41	92,23	90,79	93,71	94,73	G
Zerain	233	100	100	93,33	100	100	100	G
Zumarraga	11.587	32,02	28,79	34,80	31,93	33,83	54,47	P

G U I P U Z C O A	Población	Edad						Modelo
		2 - 17	18-24	25-34	35-44	45-65	> 65	
TOLOSALDEA								
Abaltzisketa	290	100	100	100	91,66	100	100	G
Aduna	351	90,47	89,13	94	88,23	94,38	100	G
Albiztur	316	100	100	100	100	100	100	G
Alegia	1.677	79,51	77,35	80,56	80,28	79,89	87,11	G
Alkiza	266	95	90,69	90,90	93,93	94,28	100	G
Altzo	338	96,82	100	100	93,10	100	100	G
Amezqueta	1.110	100	98,69	96,80	96,74	98,84	97,79	G
Anoeta	1.899	60,94	60,37	68,66	53,66	66,34	78,57	A
Asteasu	1.284	86,41	85,55	79,55	79,48	91,25	94,01	G
Belauntza	312	88,63	93,10	90,19	91,83	96,22	97,14	G
Berastegi	958	97,18	98,40	96,25	96,33	98,63	97,24	G
Berrobi	594	73,93	74,35	79,45	72	88,23	93,18	A
Bidegoian	498	92,2	97,36	98,88	89,12	98,54	96,92	G
Billabona	5.310	61,01	61,84	63,63	59,75	67,31	79,02	A
Elduain	263	100	100	100	100	96,15	96,87	G
Hernalde	286	78,33	71,42	93,54	85,36	90,74	100	G
Ibarra	4.570	66,88	55,91	57,02	59,97	57,59	72,97	P
Iruerrieta	658	96,77	92,85	93,80	91,83	95,03	100	G
Irura	655	81,97	74,28	77,94	76,23	77,77	93,90	P
Larraul	164	98,65	100	93,33	100	100	100	G
Leaburu-Gaztelu	591	94,95	100	94,56	95,45	97,61	98,64	G
Legorreta	1.610	65	63,18	65,40	72,68	62,56	83,33	A
Lizartza	732	97,35	100	95,19	91,89	100	98,91	G
Orexa	83	100	100	100	100	100	100	G
Tolosa	18.399	69,93	59,50	59,54	57,97	61,65	64,71	P
Zizurkil	2.751	49,81	51	59,71	51,86	63,25	74,39	E
UROLA-COSTA								
Aia	1.771	97,54	99,17	94,56	97,11	98,40	97,98	G
Aizarnazabal	540	97,70	94,44	93,80	98,33	97,39	100	G
Azkoitia	10.704	69,19	72,04	74,05	70,84	76,23	89,34	A
Azpetia	13.205	85,11	82,65	83,88	84,45	85,74	89,74	G
Beizama	175	100	100	100	100	100	100	G
Errezil	746	100	98,38	98,42	98,50	99,46	100	G
Getaria	2.335	95,22	95,16	93,31	90,16	92,38	95,28	G
Orio	4.290	79,03	79,10	75,90	75,51	76,33	87,31	P
Zarauz	16.404	69,87	68,23	66,50	64,69	67,64	76,78	P
Zestoa	3.592	84,84	82,06	79,88	82,89	83,37	88,07	G
Zumaia	8.064	66,87	63,41	60,59	60	63,28	74,56	P

NOTAS:

Los municipios que en competencia lingüística (euskaldunes) y lengua materna (euskera o bilingüe) tienen valor cero en todos los intervalos de edad están incluidos en el cuadro dentro del modelo castellanófono.

Modelo representado por cada letra:

B: Municipios castellanófonos

G: Municipios vascófonos

K: Municipios con recuperación acelerada

P: Municipios con recuperación lenta

A: Municipios con regresión ralentizada

E: Municipios con regresión ininterrumpida

EG: Municipios no clasificados

O: Municipios con porcentajes de valor cero en todos los grupos de edad

GIPUZKOA	Biztanle- -kopurua	Adina						Eredua
		2 - 17	18-24	25-34	35-44	45-65	> 65	
TOLOSALDEA								
Abaltzisketa	290	100	100	100	91,66	100	100	G
Aduna	351	90,47	89,13	94	88,23	94,38	100	G
Albiztur	316	100	100	100	100	100	100	G
Alegia	1.677	79,51	77,35	80,56	80,28	79,89	87,11	G
Alkiza	266	95	90,69	90,90	93,93	94,28	100	G
Altzo	338	96,82	100	100	93,10	100	100	G
Amezketza	1.110	100	98,69	96,80	96,74	98,84	97,79	G
Anoeta	1.899	60,94	60,37	68,66	53,66	66,34	78,57	A
Asteasu	1.284	86,41	85,55	79,55	79,48	91,25	94,01	G
Belauntza	312	88,63	93,10	90,19	91,83	96,22	97,14	G
Berastegi	958	97,18	98,40	96,25	96,33	98,63	97,24	G
Berrobi	594	73,93	74,35	79,45	72	88,23	93,18	A
Bidegoian	498	92,2	97,36	98,88	89,12	98,54	96,92	G
Billabona	5.310	61,01	61,84	63,63	59,75	67,31	79,02	A
Elduain	263	100	100	100	100	96,15	96,87	G
Hernialde	286	78,33	71,42	93,54	85,36	90,74	100	G
Ibarra	4.570	66,88	55,91	57,02	59,97	57,59	72,97	P
Iruerrieta	658	96,77	92,85	93,80	91,83	95,03	100	G
Irura	655	81,97	74,28	77,94	76,23	77,77	93,90	P
Larraul	164	98,65	100	93,33	100	100	100	G
Leaburu-Gaztelu	591	94,95	100	94,56	95,45	97,61	98,64	G
Legorreta	1.610	65	63,18	65,40	72,68	62,56	83,33	A
Lizartza	732	97,35	100	95,19	91,89	100	98,91	G
Orexa	83	100	100	100	100	100	100	G
Tolosa	18.399	69,93	59,50	59,54	57,97	61,65	64,71	P
Zizurkil	2.751	49,81	51	59,71	51,86	63,25	74,39	E
UROLA-KOSTALDEA								
Aia	1.771	97,54	99,17	94,56	97,11	98,40	97,98	G
Aizarnazabal	540	97,70	94,44	93,80	98,33	97,39	100	G
Azkoitia	10.704	69,19	72,04	74,05	70,84	76,23	89,34	A
Azpeitia	13.205	85,11	82,65	83,88	84,45	85,74	89,74	G
Beizama	175	100	100	100	100	100	100	G
Errezil	746	100	98,38	98,42	98,50	99,46	100	G
Getaria	2.335	95,22	95,16	93,31	90,16	92,38	95,28	G
Orio	4.290	79,03	79,10	75,90	75,51	76,33	87,31	P
Zarautz	16.404	69,87	68,23	66,50	64,69	67,64	76,78	P
Zestoa	3.592	84,84	82,06	79,88	82,89	83,37	88,07	G
Zumaia	8.064	66,87	63,41	60,59	60	63,28	74,56	P

OHARRAK

Hizkuntz gaitasunean (euskaldunak) eta ama-hizkuntzan (euskara, bakarrik ala ez), adin-talde guztietan 0 balioa duten udalerriak taula honetan erdaldunduen ereduaren sartuta daude.

Hizki bakoitzak ondoko eredu adierazten du:

B: Udalerri erdaldunduak

G: Udalerri euskaldunenak

K: Berreskurapen bizia

P: Berreskurapen motela

A: Galera galgatua

E: Galera etengabea

EG: Saiikatu gabeko udalerriak.

O: Adin-talde guztietan 0 balioa duten udalerriak

**MODELOS SEGUN LA VARIABLE
COMPETENCIA LINGÜÍSTICA: EUSKALDUNES**
(Por Territorios Históricos, comarcas, municipios en orden alfabético y
por grupos de edad)

A L A V A	Población	Edad						Modelo
		3-17	18-24	25-34	35-44	45-65	> 65	
VALLES ALAVESSES								
Aramiñon	158	0	0	0	0	0	0	0
Beranturi	425	0	0	0	0	0,89	0	B
Erribera Beitia	386	0	0	0	0	0	1,56	B
Erribera Goitia	527	3,89	0	0	0	0	0	B
Gaubea	889	1,76	2,02	0,96	2,70	1,67	1,48	B
Gesaltza	194	0	0	0	0	0	0	0
Koartango	331	17,27	3,92	3,70	9,09	0,98	0	K
Lantaron	840	0	0,86	0,65	0	1,84	0,75	B
Zanbrana	345	0	0	0	0	0,81	0	B
LLANADA ALAVESA								
Agurain	3.468	13,27	5,36	8,23	3,90	5,38	6,90	B
Arratzu-Ubarrundia	590	33,84	4,61	8,75	7,59	7,96	7,89	K
Asparren	1.522	17,05	2,05	8,65	9,09	4,76	5,92	B
Barrundia	603	24,52	8,16	5,25	0	3,99	2,91	K
Burgelu	191	3,70	3,44	0	5,26	0	0	B
Donemiliaca	767	16,93	6,08	4,95	3,70	4,36	1,66	B
Dulantzi	983	21,36	3,88	3,26	2,09	0,97	1,94	K
Gasteiz	192.554	9,15	6,17	5,54	3,76	4,17	5,10	B
Iruña	1.523	0,93	1,03	2,55	0,51	1,16	0,75	B
Iruraitz Gauna	457	10,62	4,61	1,42	1,72	1,80	0	B
Zalduondo	120	9,09	0	4,00	0	0	0	B
MONTAÑA ALAVESA								
Bernedo	596	2,97	1,66	2,46	0	1,59	1,04	B
Harana	429	1,69	0	3,92	2,56	0,68	0	B
Kanpezu	1.182	12,62	3,79	4,57	2,54	0,94	0,45	B
Lagran	206	0	6,89	0	0	0	0	B
Maeztu	815	5,34	1,94	2,88	0	0,82	0	B
Urizarra	233	0	0	0	0	0	0	0
RIOJA ALAVESA								
Baños	344	0	0	0	0	0	1,61	B
Bastida	972	22,10	1,90	1,32	4,09	3,10	4,59	K
Basteri	1.470	0,38	0,54	2,18	1,85	1,84	1,54	B
Bilar	373	3,84	0	1,85	2,50	0	0	B
Ekora	246	0	0	2,00	0	0	0	B
Eitziego	896	0	0,98	0,99	0	0	0	B
Kripan	198	3,12	6,89	0	0	0	0	B
Lantziego	588	29,26	1,38	3,19	0	0,61	0	K
La Puebla de Labarka	802	42,09	6,89	6,77	2,53	1,28	0	K
Leza	202	0	10,00	4,34	14,28	2,70	2,77	B
Moreta	281	0	0	2,85	0	0	0	B
Nabaridas	218	0	0	0	0	1,47	0	B
Oion	2.271	5,41	1,77	2,07	2,72	0,49	1,28	B
Samaniego	297	16,66	0	7,68	0	0	0	B
Uriona	350	1,42	2,85	0	0	0	0	B
ESTRIBACIONES DEL GORBEA								
Aramaio	1.035	94,64	84,43	82,47	82,83	92,82	95,22	G
Legutio	1.262	32,03	20,40	15,68	15,09	34,27	47,73	K
Urkabustaz	856	14,56	7,20	8,52	4,64	7,04	8,52	B
Zizkaitia	721	11,66	13,40	13,33	6,57	9,93	11,76	EG
Zuia	1.234	3,15	10,49	6,90	1,52	4,72	10,43	B
VALLE DE AYALA								
Aiara	2.092	13,06	3,42	2,48	5,05	2,25	3,46	B
Amurrio	9.107	11,02	9,42	7,25	4,21	4,55	4,22	B
Arizniega	1.109	3,29	6,29	3,33	0	0,39	2,77	B
Caudio	20.465	14,79	10,38	9,33	7,18	8,09	13,28	P
Okondo	776	3,34	5,49	4,16	0	3,16	2,02	B

HIZKUNTZ GAITASUNA ALDAGAIAREN ARABERAKO: EUSKALDUNAK
(Udalerriak herrialdeka eta eskualdeka, alfabetikoki eta adin-taldeka)

A R A B A	Biztanle- -kopurua	Adina						Eredua
		3 - 17	18-24	25-34	35-44	45-65	> 65	
AÑANALDEA								
Aramiñon	158	0	0	0	0	0	0	0
Beranturi	425	0	0	0	0	0,89	0	B
Erribera Beitia	386	0	0	0	0	0	1,56	B
Erribera Goitia	527	3,89	0	0	0	0	0	B
Gaubea	889	1,76	2,02	0,96	2,70	1,67	1,48	B
Gesaltza	194	0	0	0	0	0	0	0
Koartango	331	17,27	3,92	3,70	9,09	0,98	0	K
Lantaron	840	0	0,86	0,65	0	1,84	0,75	B
Zanbrana	345	0	0	0	0	0,81	0	B
ARABAKO LAUTADA								
Agurain	3.468	13,27	5,36	8,23	3,90	5,38	6,90	B
Arratzu-Ubarrundia	590	33,84	4,61	8,75	7,59	7,96	7,89	K
Asparren	1.522	17,05	2,05	8,65	9,09	4,76	5,92	B
Barrundia	603	24,52	8,16	5,25	0	3,99	2,91	K
Burgelu	191	3,70	3,44	0	5,26	0	0	B
Donemiliaga	767	16,93	6,08	4,95	3,70	4,36	1,66	B
Dulantzi	983	21,36	3,88	3,26	2,09	0,97	1,94	K
Gasteiz	192.554	9,15	6,17	5,54	3,76	4,17	5,10	B
Iruña	1.523	0,93	1,03	2,55	0,51	1,16	0,75	B
Iruraitz Gauna	457	10,62	4,61	1,42	1,72	1,80	0	B
Zalduondo	120	9,09	0	4,00	0	0	0	B
ARABAKO MENDIALDEA								
Bernedo	596	2,97	1,66	2,46	0	1,59	1,04	B
Harana	429	1,69	0	3,92	2,56	0,68	0	B
Kanpezu	1.182	12,62	3,79	4,57	2,54	0,94	0,45	B
Lagran	206	0	6,89	0	0	0	0	B
Maetzu	815	5,34	1,94	2,88	0	0,82	0	B
Urizarra	233	0	0	0	0	0	0	0
ARABAKO ERRIOXA								
Baños	344	0	0	0	0	0	1,61	B
Bastida	972	22,10	1,90	1,32	4,09	3,10	4,59	K
Biasteri	1.470	0,38	0,54	2,18	1,85	1,84	1,54	B
Bilar	373	3,84	0	1,85	2,50	0	0	B
Ekora	246	0	0	2,00	0	0	0	B
Eltziego	896	0	0,98	0,99	0	0	0	B
Kripan	198	3,12	6,89	0	0	0	0	B
Lantziego	588	29,26	1,38	3,19	0	0,61	0	K
La Puebla de Labarka	802	42,09	6,89	6,77	2,53	1,28	0	K
Leza	202	0	10,00	4,34	14,28	2,70	2,77	B
Moreta	281	0	0	2,85	0	0	0	B
Nabaridas	218	0	0	0	0	1,47	0	B
Oion	2.271	5,41	1,77	2,07	2,72	0,49	1,28	B
Samaniego	297	16,66	0	7,68	0	0	0	B
Uriona	350	1,42	2,85	0	0	0	0	B
GORBEIALDEA								
Aramaio	1.035	94,64	84,43	82,47	82,83	92,82	95,22	G
Legutio	1.262	32,03	20,40	15,68	15,09	34,27	47,73	K
Urkabustaiz	856	14,56	7,20	8,52	4,64	7,04	8,52	B
Zigoitia	721	11,66	13,40	13,33	6,57	9,93	11,76	EG
Zuia	1.234	3,15	10,49	6,90	1,52	4,22	10,43	B
AIARALDEA								
Aiara	2.092	13,06	3,42	2,48	5,05	2,25	3,46	B
Amurrio	9.107	11,02	9,42	7,25	4,21	4,55	4,22	B
Artziniega	1.109	3,29	6,29	3,33	0	0,39	2,77	B
Laudio	20.465	14,79	10,38	9,33	7,18	8,09	13,28	P
Okondo	776	3,34	5,49	4,16	0	3,16	2,02	B

BIZKAIA	Población	Edad						Modelo
		3 - 17	18-24	25-34	35-44	45-65	> 65	
ARRATIA-NERVION								
Arakaldo	91	9,09	20,00	41,66	16,66	51,71	33,32	EG
Arantzazu	319	69,34	76,46	83,32	72,40	84,53	83,77	E
Areatza	1.164	52,23	36,89	39,56	48,11	54,12	70,74	K
Arrankudiaga	744	62,40	37,77	45,59	43,19	66,81	79,99	K
Arteaga	616	97,05	82,88	88,49	75,59	84,73	100	G
Dima	1.018	91,46	92,64	89,64	84,19	95,54	95,41	G
Igorre	3.678	67,97	51,76	63,58	66,46	72,61	79,78	K
Orozko	1.963	48,61	47,08	57,41	59,90	71,09	84,68	E
Otxandio	1.171	84,37	70,45	67,91	68,66	74,82	93,86	K
Ubide	153	46,06	45,83	62,95	87,50	88,88	92,30	E
Ugao-Miraballes	4.036	27,16	16,34	20,84	25,92	30,46	50,52	K
Urduña	4.119	4,41	5,46	5,28	2,95	4,03	3,90	B
Zeanuri	1.208	96,38	95,60	94,50	93,48	95,50	98,37	G
Zeberio	969	94,02	87,59	87,92	83,70	94,20	96,16	G
GRAN BILBAO								
Abanto-Zierbena	9.059	11,57	4,18	5,14	2,44	1,71	1,21	B
Arrigorriaga	9.106	13,13	9,41	9,04	7,90	14,93	25,83	P
Barakaldo	110.874	3,12	4,38	3,12	1,33	1,43	2,37	B
Basauri	50.379	8,98	8,33	6,94	4,73	9,14	17,38	B
Berango	3.815	26,50	26,07	17,85	18,12	35,73	54,20	K
Bilbo	371.472	11,06	9,91	8,22	6,73	7,48	11,90	P
Derio	4.912	17,75	21,16	22,61	17,88	20,56	20,57	EG
Erandio	24.309	9,27	11,64	9,19	7,00	16,41	32,14	A
Etxebarni-Donztebeko	6.195	4,77	3,45	5,08	2,84	6,51	22,87	A
Galdakao	26.196	23,23	22,13	22,28	21,52	34,08	54,25	A
Getxo	75.221	16,90	13,06	10,05	8,22	11,32	18,42	P
Larrabetzu	1.506	72,87	69,07	70,70	75,15	84,41	95,16	A
Leioa	23.249	15,78	10,52	8,95	7,53	15,24	25,26	P
Lezama	1.835	71,26	62,21	60,26	66,20	78,93	88,46	K
Lou	1.658	35,25	31,85	44,72	41,80	62,00	81,32	E
Muskiz	6.040	11,87	7,25	4,21	2,93	1,79	2,75	B
Portugalete	56.154	7,97	6,59	5,62	3,58	3,56	4,23	B
Santurtzi	50.879	5,19	6,73	4,86	2,00	2,64	2,98	B
Sestao	37.193	7,19	5,53	4,03	2,99	1,99	3,75	B
Sondika	3.545	22,90	18,06	19,45	25,20	36,06	57,56	A
Trapagaran	12.992	10,12	4,58	2,97	2,35	1,75	2,50	B
Urtuella	8.908	5,65	3,26	2,38	1,21	1,17	2,06	B
Zamudio	3.135	35,11	29,12	37,27	32,92	47,79	74,21	A
Zaratamo	1.572	32,45	29,54	31,62	32,93	43,20	67,55	A
DURANGUESADO								
Abadiño	6.832	37,21	39,24	42,70	36,75	50,95	73,58	A
Atxondo	1.431	49,83	45,05	51,85	53,86	67,62	89,49	A
Bedia	1.122	45,47	63,55	47,74	42,73	75,90	88,18	E
Berriz	4.064	50,42	45,16	46,47	46,96	53,43	74,27	A
Durango	26.266	32,87	33,04	35,34	34,33	42,44	57,82	A
Elorrio	7.527	47,65	41,03	48,31	43,74	49,91	72,66	A
Ermua	17.968	12,94	14,02	11,93	12,39	17,19	31,51	A
Garai	235	86,35	96,53	78,72	82,60	100	97,36	G
Izurtza	270	72,40	62,95	81,39	74,28	89,69	97,43	EG
Lemoa	2.925	56,76	47,10	54,32	53,49	62,09	84,23	P
Mallabia	1.096	67,41	74,25	63,94	71,32	84,00	95,79	E
Mañaria	509	76,82	85,93	87,50	92,53	93,48	95,00	G
Zaldibar	3.186	34,26	45,74	36,36	36,48	45,49	47,43	E
Zornotza	15.324	44,25	38,24	41,95	40,99	50,90	68,37	P

BIZKAI A	Biztanle- -kopurua	Adina						Eredua
		2 - 17	18-24	25-34	35-44	45-65	> 65	
ARRATIA-NERBIOI								
Arakaldo	91	9,09	20,00	41,66	16,66	51,71	33,32	EG
Arantzazu	319	69,34	76,46	83,32	72,40	84,53	83,77	E
Areatza	1.164	52,23	36,89	39,56	48,11	54,12	70,74	K
Arrankudiaga	744	62,40	37,77	45,59	43,19	66,81	79,99	K
Arteaga	616	97,05	82,88	88,49	75,59	84,73	100	G
Dima	1.018	91,46	92,64	89,64	84,19	95,54	95,41	G
Igorre	3.678	67,97	51,76	63,58	66,46	72,61	79,78	K
Orozko	1.963	48,61	47,08	57,41	59,90	71,09	84,68	E
Otxandio	1.171	84,37	70,45	67,91	68,66	74,82	93,86	K
Ubide	153	46,66	45,83	62,95	87,50	88,88	92,30	E
Ugao-Miraballes	4.036	27,16	16,34	20,84	25,92	30,46	50,52	K
Urduña	4.119	4,41	5,46	5,28	2,95	4,03	3,90	B
Zeanuri	1.208	96,38	95,60	94,50	93,48	95,50	98,37	G
Zeberio	969	94,02	87,59	87,92	83,70	94,20	96,16	G
BILBO HANDIA								
Abanto-Zierbena	9.059	11,57	4,18	5,14	2,44	1,71	1,21	B
Arrigorriaga	9.106	13,13	9,41	9,04	7,90	14,93	25,83	P
Barakaldo	110.874	3,12	4,38	3,12	1,33	1,43	2,37	B
Basauri	50.379	8,98	8,33	6,94	4,73	9,14	17,38	B
Berango	3.815	26,50	26,07	17,85	18,12	35,73	54,20	K
Bilbo	371.472	11,06	9,91	8,22	6,73	7,48	11,90	P
Derio	4.912	17,75	21,16	22,61	17,83	20,56	20,57	EG
Erandio	24.309	9,27	11,64	9,19	7,00	16,41	32,14	A
Etxebarri-Donostebeko	6.195	4,77	3,45	5,08	2,84	6,51	22,87	A
Galdakao	26.196	23,23	22,13	22,28	21,52	34,08	54,25	A
Getxo	75.221	16,90	13,06	10,05	8,22	11,32	18,42	P
Larrabetzu	1.506	72,87	69,07	70,70	75,15	84,41	95,16	A
Leioa	23.249	15,78	10,52	8,95	7,53	15,24	25,26	P
Lezama	1.835	71,26	62,21	60,26	66,20	78,93	88,46	K
Loiu	1.658	35,25	31,85	44,72	41,80	62,00	81,32	E
Muskiz	6.040	11,87	7,25	4,21	2,93	1,79	2,75	B
Portugalete	56.154	7,97	6,59	5,62	3,58	3,56	4,23	B
Santurtzi	50.879	5,19	6,73	4,86	2,00	2,64	2,98	B
Sestao	37.193	7,19	5,53	4,03	2,99	1,99	3,75	B
Sondika	3.545	22,90	18,06	19,45	25,20	36,06	57,56	A
Trapagaran	12.992	10,12	4,58	2,97	2,35	1,75	2,50	B
Urtueña	8.908	5,65	3,26	2,38	1,21	1,17	2,06	B
Zamudio	3.135	35,11	29,12	37,27	32,92	47,79	74,21	B
Zaratamo	1.572	32,45	29,54	31,62	32,93	43,20	67,55	A
DURANGALDEA								
Abadiño	6.832	37,21	39,24	42,70	36,75	50,95	73,58	A
Atxondo	1.431	49,83	45,05	51,85	53,86	67,62	89,49	A
Bedia	1.122	45,47	63,55	47,74	42,73	75,90	88,18	E
Berriz	4.064	50,42	45,16	46,47	46,96	53,43	74,27	A
Durango	26.266	32,87	33,04	35,34	34,33	42,44	57,82	A
Elorrio	7.527	47,65	41,03	48,31	43,74	49,91	72,66	A
Ermua	17.968	12,94	14,02	11,93	12,39	17,19	31,51	A
Garai	235	86,35	96,53	78,72	82,60	100	97,36	G
Izurtza	270	72,40	62,95	81,39	74,28	89,69	97,43	EG
Lemoa	2.925	56,76	47,10	54,32	53,49	62,09	84,23	P
Mallabia	1.096	67,41	74,25	63,94	71,32	84,00	95,79	E
Mañaria	509	76,82	85,93	87,50	92,53	93,48	95,00	G
Zaldibar	3.186	34,26	45,74	36,36	36,48	45,49	47,43	E
Zornotza	15.324	44,25	38,24	41,95	40,99	50,90	68,37	P

BIZKAIA	Población	Edad						Modelo
		3 - 17	18-24	25-34	35-44	45-65	> 65	
ENCARTACIONES								
Artzentales	657	1,06	1,85	1,08	0	0,48	0	B
Balmaseda	7.486	0,86	1,42	2,08	1,16	0,56	2,04	B
Galdames	806	20,68	1,11	7,33	2,08	0,38	0,60	K
Gordexola	1.553	1,05	6,21	4,95	1,54	2,26	0	B
Guenes	6.016	1,73	2,76	3,11	2,18	1,66	3,10	B
Karrantza	3.385	1,21	2,31	1,80	0,28	0,53	1,40	B
Lanestosa	303	6,12	2,43	2,50	3,84	0	0	B
Sopuerta	2.138	2,17	1,54	4,11	2,41	1,38	0,57	B
Turtzioz	513	0	3,38	2,85	0	0,68	0,92	B
Zalla	6.999	1,11	3,83	2,66	0,53	0,93	1,43	B
BUSTURIALDEA								
Arteaga	781	92,90	95,77	89,81	89,01	91,58	91,03	G
Bermeo	17.798	69,43	75,16	71,51	73,27	78,22	82,67	E
Busturia	1.784	48,07	59,08	68,61	61,79	79,09	83,26	E
Ea	805	95,07	96,83	87,48	90,00	92,13	95,59	G
Elantxobe	554	93,60	98,32	88,30	96,96	94,62	97,21	G
Ereño	289	96,41	100	89,12	85,70	100	100	G
Errigoti	478	76,26	97,91	97,05	89,35	93,15	98,90	G
Gernika-Lumo	17.634	66,61	58,90	62,19	61,29	71,48	78,76	P
Ibarrangelu	540	93,23	91,79	78,25	82,50	96,77	97,87	G
Mendata	366	97,90	100	98,29	95,54	98,92	100	G
Morga	350	96,53	97,50	97,21	94,87	98,17	98,49	G
Mundaka	1.609	75,82	56,93	59,32	66,36	78,10	78,18	K
Muxika	1.527	86,22	91,99	94,62	82,27	94,41	97,17	G
Sukarrieta	282	81,62	69,55	61,69	75,55	79,39	92,00	K
LEA-ARTIBAI								
Amoroto	398	100	100	98,64	94,72	98,04	98,20	G
Aulesti	690	95,56	98,69	100	96,65	98,49	98,48	G
Bernatu	1.031	92,81	94,89	91,21	91,07	93,62	95,75	G
Etxebarrí	762	96,51	94,72	95,45	95,78	96,86	98,06	G
Gizaburuaga	134	100	100	100	100	100	95,64	G
Ipazter	619	96,69	96,91	90,18	95,07	94,60	97,72	G
Lekeitio	7.365	82,76	86,32	82,66	83,06	86,35	87,56	G
Markina-Xemein	4.914	89,35	85,07	86,62	86,40	86,44	92,86	G
Mendexa	335	86,94	89,12	93,01	91,10	93,93	91,05	G
Munitibar	492	100	100	97,50	96,15	98,47	98,78	G
Ondarroa	10.817	76,02	79,77	74,84	74,75	79,32	89,46	A
URIBE-BUTRON								
Arrieta	427	93,32	87,50	85,70	79,99	97,72	99,12	G
Bakio	1.197	64,01	64,65	63,38	65,26	73,36	89,22	A
Barrka	747	41,64	43,65	34,38	26,56	57,38	50,26	K
Fruiz	294	97,91	97,22	97,22	96,00	100	100	G
Gamiz-Fika	850	93,22	95,23	91,16	86,72	97,04	98,42	G
Gatika	833	75,83	84,71	81,80	81,95	93,23	95,60	G
Gorliz	2.574	38,90	12,41	14,51	23,08	32,33	48,52	K
Jatabe	496	79,44	76,58	85,70	63,22	91,88	95,82	EG
Laukiz	1.035	43,96	47,05	56,70	35,77	51,02	85,87	E
Lemoiz	778	57,52	57,46	56,06	68,95	77,50	93,97	A
Meñaka	361	97,66	100	100	94,43	98,24	90,89	G
Mungia	10.835	58,17	50,41	53,70	57,15	66,11	77,43	P
Plentzia	2.682	24,99	12,01	14,10	16,27	28,97	37,82	K
Sopela	6.734	32,99	21,93	19,43	19,17	36,19	47,64	K
Urduliz	2.447	40,74	41,25	40,37	49,24	55,09	71,85	A

BIZKAIA	Biztanle- -kopurua	Adina						Eredua
		2 - 17	18-24	25-34	35-44	45-65	> 65	
ENKARTAZIOAK								
Artzentales	657	1,06	1,85	1,08	0	0,48	0	B
Balmaseda	7.486	0,86	1,42	2,08	1,16	0,56	2,04	B
Galdames	806	20,68	1,11	7,33	2,08	0,38	0,60	K
Gordexola	1.553	1,05	6,21	4,95	1,54	2,26	0	B
Guenes	6.016	1,73	2,76	3,11	2,18	1,66	3,10	B
Karrantza	3.385	1,21	2,31	1,80	0,28	0,53	1,40	B
Lanestosa	303	6,12	2,43	2,50	3,84	0	0	B
Sopuerta	2.138	2,17	1,54	4,11	2,41	1,38	0,57	B
Turtzioz	513	0	3,38	2,85	0	0,68	0,92	B
Zalla	6.999	1,11	3,83	2,66	0,53	0,93	1,43	B
BUSTURIALDEA								
Arteaga	781	92,90	95,77	89,81	89,01	91,58	91,03	G
Bermeo	17.798	69,43	75,16	71,51	73,27	78,22	82,67	E
Busturia	1.784	48,07	59,08	68,61	61,79	79,09	83,26	E
Ea	805	95,07	96,83	87,48	90,00	92,13	95,59	G
Elantxobe	554	93,60	98,32	88,30	96,96	94,62	97,21	G
Ereño	289	96,41	100	89,12	85,70	100	100	G
Errigoiti	478	76,26	97,91	97,05	89,35	98,15	98,90	G
Gernika-Lumo	17.634	66,61	58,90	62,19	61,29	71,48	78,76	P
Ibarrangelu	540	92,23	91,79	78,25	82,50	96,77	97,87	G
Mendata	366	97,90	100	98,29	95,54	98,92	100	G
Morga	350	96,53	97,50	97,21	94,87	98,17	98,49	G
Mundaka	1.609	75,82	56,93	59,32	66,36	78,10	78,18	K
Muxika	1.527	86,22	91,99	94,62	82,27	94,41	97,17	G
Sukarrieta	282	81,62	69,55	61,69	75,55	79,39	92,00	K
LEA-ARTIBAI								
Amoroto	398	100	100	98,64	94,72	98,04	98,20	G
Aulesti	690	95,56	98,69	100	96,65	98,49	98,48	G
Berriatu	1.031	92,81	94,89	91,21	91,07	93,62	95,75	G
Etxebarri	762	96,51	94,72	95,45	95,78	96,86	98,06	G
Gizaburuaga	134	100	100	100	100	100	95,64	G
Ipazter	619	96,69	96,91	90,18	95,07	94,60	97,72	G
Lekeitio	7.365	82,76	86,32	82,66	83,06	86,35	87,56	G
Markina-Xemein	4.914	89,35	85,07	86,62	86,40	86,44	92,86	G
Mendexa	335	86,94	89,12	93,01	91,10	93,93	91,05	G
Munitibar	492	100	100	97,50	96,15	98,47	98,78	G
Ondarroa	10.817	76,02	79,77	74,84	74,75	79,32	89,46	A
URIBE-BUTROE								
Arrieta	427	93,32	87,50	85,70	79,99	97,72	99,12	G
Bakio	1.197	64,01	64,65	63,38	65,26	73,36	89,22	A
Barrika	747	45,64	43,65	34,38	26,56	57,38	50,26	K
Fruiz	294	97,91	97,22	97,22	96,00	100	100	G
Gamiz-Fika	850	93,22	95,23	91,16	86,72	97,04	98,42	G
Gatika	833	75,83	84,71	81,80	81,95	93,23	95,60	G
Gorliz	2.574	38,90	12,41	14,51	23,08	32,33	48,52	K
Jatabe	496	79,44	76,58	85,70	63,22	91,88	95,82	EG
Laukiz	1.035	43,96	47,05	56,70	35,77	51,02	85,87	E
Lemoiz	778	57,52	57,46	56,06	68,95	77,50	93,97	A
Meñaka	361	97,66	100	100	94,43	98,24	90,89	G
Mungia	10.835	58,17	50,41	53,70	57,15	66,11	77,43	P
Plentzia	2.682	24,99	12,01	14,10	16,27	28,97	37,82	K
Sopela	6.734	32,99	21,93	19,43	19,17	36,19	47,64	K
Urduliz	2.447	40,74	41,25	40,37	49,24	55,09	71,85	A

GUIPUZCOA	Población	Edad						Modelo
		3 - 17	18-24	25-34	35-44	45-65	> 65	
BAJO BIDASOA								
Hondarribia	12.612	62,27	55,34	45,76	52,43	62,08	69,92	K
Irun	52.293	20,96	18,63	17,59	19,57	23,29	32,94	P
BAJO DEBA								
Deba	4.679	87,98	78,02	70,19	70,28	76,04	85,64	K
Eibar	33.687	44,68	33,91	35,12	36,58	47,66	66,29	K
Elgoibar	12.045	56,88	49,82	41,75	47,91	53,78	74,46	K
Mendaro	1.553	68,97	65,35	76,83	63,36	70,16	87,62	A
Mutriku	4.488	86,01	85,76	82,19	83,81	86,31	90,75	G
Soraluze	5.135	53,82	47,37	53,29	45,09	55,52	76,78	A
ALTO DEBA								
Antzuola	2.071	68,98	60,21	64,72	58,04	63,67	83,32	P
Arexabaleta	5.819	64,68	48,13	48,17	51,74	55,32	65,04	K
Arrasate	25.476	51,60	36,25	36,62	36,39	41,33	52,60	K
Bergara	15.242	71,52	62,02	58,97	58,75	64,82	80,57	K
Elgeta	1.014	89,81	77,38	83,77	78,16	83,87	99,08	G
Eskoriatza	3.870	47,01	39,00	45,95	44,11	58,00	71,97	A
Leintz-Gatzaga	197	57,14	68,00	81,24	80,76	86,77	96,14	K
Oñati	10.529	83,87	72,92	67,69	68,96	76,70	85,98	K
DONOSTIALDEA								
Andoain	15.449	40,88	42,27	35,83	31,71	45,13	60,02	A
Donostia	170.436	31,64	23,86	21,81	21,40	25,02	35,45	P
Errenteria	42.564	23,17	21,87	20,01	18,54	25,80	37,59	A
Hernani	18.566	49,69	40,22	39,60	36,23	44,36	57,92	K
Lasarte-Oria	18.014	27,92	28,47	23,71	21,06	33,23	43,50	A
Lezo	5.445	44,15	46,81	37,44	39,76	57,39	66,39	K
Oiartzun	7.790	78,15	76,34	69,74	64,86	79,15	85,60	K
Pasaia	19.133	23,73	20,86	17,71	19,45	23,58	35,74	P
Urnieta	4.298	43,81	42,57	43,47	34,85	45,56	62,63	A
Usurbil	5.435	63,42	63,49	65,66	55,93	63,68	72,57	A
GOIERRI								
Arama	155	89,28	90,90	80,00	95,00	85,00	96,00	G
Ataun	1.804	99,42	97,71	94,60	92,87	96,56	98,00	G
Beasain	12.046	59,11	46,86	40,96	41,87	41,93	52,60	K
Ezkio-Itsaso	583	98,13	88,29	92,38	90,14	88,52	96,58	G
Gabiria	449	100	100	98,27	98,07	97,26	98,64	G
Gaintza	122	100	100	100	100	100	100	G
Idiazabal	2.010	92,48	84,48	81,66	82,73	86,43	91,43	G
Itsasondo	772	76,96	77,96	79,60	80,64	83,48	96,54	A
Lazkao	5.084	61,88	46,33	46,20	49,23	46,44	71,16	K
Legazpi	10.014	55,16	42,43	37,47	35,48	44,66	67,51	K
Mutiloa	190	80,63	100	70,83	93,33	100	100	G
Olaberría	1.252	35,65	34,52	47,71	53,61	36,67	70,71	E
Ordizia	9.205	60,57	41,45	39,48	45,56	42,28	56,40	K
Ormaiztegui	1.253	93,88	80,27	76,01	71,74	76,82	86,98	K
Segura	1.355	76,72	89,80	78,71	85,86	88,03	90,89	G
Urretxu	6.264	56,28	36,85	35,18	38,63	36,11	50,77	K
Zaldibia	1.665	85,62	74,32	84,40	79,00	83,01	93,95	G
Zegama	1.421	96,64	91,61	88,11	88,33	91,61	94,24	G
Zerain	224	100	100	95,55	100	100	100	G
Zumarraga	11.272	37,77	25,53	30,07	28,00	30,99	52,82	K

G I P U Z K O A	Biztanle- -kopurua	Adina						Eredua
		3 - 17	18-24	25-34	35-44	45-65	> 65	
BiDASOA BEHEREA								
Hondarribia	12.612	62,27	55,34	45,76	52,43	62,08	69,92	K
Irun	52.293	20,96	18,63	17,59	19,57	23,29	32,94	P
DEBA BEHEREA								
Deba	4.679	87,98	78,02	70,19	70,28	76,04	85,64	K
Eibar	33.687	44,68	33,91	35,12	36,58	47,66	66,29	K
Elgoibar	12.045	56,88	49,82	41,75	47,91	53,78	74,46	K
Mendaro	1.553	68,97	65,35	76,83	63,36	70,16	87,62	A
Mutriku	4.488	86,01	85,76	82,19	83,81	86,31	90,75	G
Soraluze	5.135	53,82	47,37	53,29	45,09	55,52	76,78	A
DEBA GARAIA								
Antzuola	2.071	68,98	60,21	64,72	58,04	63,67	83,32	P
Aretxabaleta	5.819	64,68	48,13	48,17	51,74	55,32	65,04	K
Arrasate	25.476	51,60	36,25	36,62	36,39	41,33	52,60	K
Bergara	15.242	71,52	62,02	58,97	58,75	64,82	80,57	K
Elgeta	1.014	89,81	77,38	83,77	78,16	83,87	99,08	G
Eskoriatza	3.870	47,01	39,00	45,95	44,11	58,00	71,97	A
Leintz-Gatzaga	197	57,14	68,00	81,24	80,76	86,77	96,14	K
Onati	10.529	83,87	72,92	67,69	68,96	76,70	85,98	K
DONOSTIALDEA								
Andoain	15.449	40,88	42,27	35,83	31,71	45,13	60,02	A
Donostia	170.436	31,64	23,86	21,81	21,40	25,02	35,45	P
Errenteria	42.564	23,17	21,87	20,01	18,54	25,80	37,59	A
Hernani	18.566	49,69	40,22	39,60	36,23	44,36	57,92	K
Lasarte-Oria	18.014	27,92	28,47	23,71	21,06	33,23	43,50	A
Lezo	5.445	44,15	46,81	37,44	39,76	57,39	66,39	K
Oiartzun	7.790	78,15	76,34	69,74	64,86	79,15	85,60	K
Pasaia	19.133	23,73	20,86	17,71	19,45	23,58	35,74	P
Urnieta	4.298	43,81	42,57	43,47	34,85	45,56	62,63	A
Usurbil	5.435	63,42	63,49	65,66	55,93	63,68	72,57	A
GOIERRI								
Arama	155	89,28	90,90	80,00	95,00	85,00	96,00	G
Ataun	1.804	99,42	97,71	94,60	92,87	96,56	98,00	G
Beasain	12.046	59,11	46,86	40,96	41,87	41,93	52,60	K
Ezkio-Itsaso	583	98,13	88,29	92,38	90,14	88,52	96,58	G
Gabiria	449	100	100	98,27	98,07	97,26	98,64	G
Gaintza	122	100	100	100	100	100	100	G
Idiazabal	2.010	92,48	84,48	81,66	82,73	86,43	91,43	G
Itsasondo	772	76,96	77,96	79,60	80,64	83,48	96,54	A
Lazkao	5.084	61,88	46,33	46,20	49,23	46,44	71,16	K
Legazpi	10.014	55,16	42,43	37,47	35,48	44,66	67,51	K
Mutiloa	190	80,63	100	70,83	93,33	100	100	G
Olaberria	1.252	35,65	34,52	47,71	53,61	36,67	70,71	E
Ordizia	9.205	60,57	41,45	39,48	45,56	42,28	56,40	K
Ormaiztegi	1.253	93,88	80,27	76,01	71,74	76,82	86,98	K
Segura	1.355	76,72	89,80	78,71	85,86	88,03	90,89	G
Urretxu	6.264	56,28	36,85	35,18	38,63	36,11	50,77	K
Zaldibia	1.665	85,62	74,32	84,40	79,00	83,01	93,95	G
Zegama	1.421	96,64	91,61	88,11	88,33	91,61	94,24	G
Zerain	224	100	100	95,55	100	100	100	G
Zumarraga	11.272	37,77	25,53	30,07	28,00	30,99	52,82	K

GUIPUZCOA	Población	Edad						Modelo
		3-17	18-24	25-34	35-44	45-65	> 65	
TOLOSALDEA								
Abaltzisketa	284	100	100	100	100	100	100	G
Aduna	339	96.28	93.47	90.00	91.16	93.24	100	G
Albiztur	305	100	100	100	100	100	100	G
Alegria	1.635	90.03	83.00	83.79	79.79	80.65	87.72	G
Alkiza	260	100	95.34	96.96	87.87	94.27	100	G
Altzo	329	100	100	100	96.55	100	100	G
Amezqueta	1.069	100	98.67	96.27	97.56	98.44	96.31	G
Anoeta	1.826	70.12	58.48	63.80	48.66	62.49	77.66	K
Asteasu	1.249	83.57	84.99	80.10	79.48	90.20	94.86	G
Belauntza	300	96.37	93.10	78.43	91.82	94.33	88.56	G
Beraslegi	922	96.97	98.40	96.24	95.40	97.71	97.23	G
Berrobi	582	76.08	75.63	80.81	71.99	88.22	93.17	A
Bidegoian	487	98.62	98.68	93.65	89.12	97.79	96.91	G
Billabona	5.114	67.96	61.83	60.32	59.24	66.91	79.48	G
Elduain	260	96.42	100	100	100	98.71	100	G
Hernalde	272	79.62	71.42	91.92	78.04	90.73	100	EG
Ibarra	4.401	68.27	54.05	54.45	58.70	57.35	72.95	K
Iruerrieta	642	100	90.00	93.80	90.81	95.02	100	G
Irura	542	80.93	68.56	76.46	75.24	76.45	92.66	K
Larraul	162	96.54	100	93.33	100	100	100	G
Leaburu-Gaztelu	580	98.23	90.90	89.12	89.38	95.81	98.63	G
Legorreta	1.573	68.57	69.09	67.76	75.91	65.44	84.56	A
Lizartza	721	100	100	94.22	90.08	100	98.90	G
Orexe	83	100	100	100	100	100	100	G
Tolosa	17.955	68.17	49.36	47.19	48.24	55.11	61.84	K
Zizurkil	2.662	45.49	49.99	58.97	52.08	63.43	72.93	E
UROLA-COSTA								
Aia	1.717	82.03	98.34	94.91	97.58	96.57	97.98	G
Aizarnazabal	515	99.20	96.29	93.79	98.33	98.24	100	G
Azkoitia	10.411	74.59	75.05	77.45	72.95	76.76	89.51	A
Azpeitia	12.768	89.94	85.05	85.36	85.67	85.58	89.49	G
Beizama	170	100	100	100	100	97.95	100	G
Errezil	723	96.76	97.56	97.62	97.00	99.44	100	G
Getaria	2.272	95.79	96.06	94.25	92.77	93.98	94.60	G
Orio	4.155	83.84	82.13	79.80	77.20	77.98	87.30	P
Zarautz	15.869	71.99	65.09	64.60	64.39	67.69	75.88	P
Zestoa	3.485	88.28	85.43	81.92	84.55	83.81	87.81	G
Zumaia	7.760	70.10	65.97	63.37	62.90	64.27	74.26	P

G I P U Z K O A	Biztanle- -kopurua	Adina						Eredua
		3 - 17	18-24	25-34	35-44	45-65	> 65	
TOLOSALDEA								
Abaltzisketa	284	100	100	100	100	100	100	G
Aduna	339	96,28	93,47	90,00	91,16	93,24	100	G
Aibiztur	305	100	100	100	100	100	100	G
Alegia	1.635	90,03	83,00	83,79	79,79	80,65	87,72	G
Aikiza	260	100	95,34	96,96	87,87	94,27	100	G
Aitzo	329	100	100	100	96,55	100	100	G
Amezketza	1.069	100	98,67	96,27	97,56	98,44	96,31	G
Anoeta	1.826	70,12	58,48	63,80	48,66	62,49	77,66	K
Asteasu	1.249	83,57	84,99	80,10	79,48	90,20	94,86	G
Belauntza	300	96,37	93,10	78,43	91,82	94,33	88,56	G
Berastegi	922	96,97	98,40	96,24	95,40	97,71	97,23	G
Berrobi	582	76,08	75,63	80,81	71,99	88,22	93,17	A
Bidegoian	487	98,62	98,68	93,65	89,12	97,79	96,91	G
Billabona	5.114	67,96	61,83	60,32	79,24	66,91	79,48	G
Elduain	260	96,42	100	100	100	98,71	100	G
Hernialde	272	79,62	71,42	91,92	78,04	90,73	100	EG
Ibarra	4.401	68,27	54,05	54,45	58,70	57,35	72,95	K
Iruerrieta	642	100	90,00	93,80	90,81	95,02	100	G
Irura	642	80,93	68,56	76,46	75,24	76,45	92,66	K
Larraui	162	96,54	100	93,33	100	100	100	G
Leaburu-Gaztelu	580	98,23	90,90	89,12	89,38	95,81	98,63	G
Legorreta	1.573	68,57	69,09	67,76	75,91	65,44	84,56	A
Lizartza	721	100	100	94,22	90,08	100	98,90	G
Orexa	83	100	100	100	100	100	100	G
Tolosa	17.955	68,17	49,36	47,19	48,24	55,11	61,84	K
Zizurkil	2.662	45,49	49,99	58,97	52,08	63,43	72,93	E
UROLA-KOSTALDEA								
Aia	1.717	82,03	98,34	94,91	97,58	96,57	97,98	G
Aizarnazabal	515	99,20	96,29	93,79	98,33	98,24	100	G
Azkoitia	10.411	74,59	75,05	77,45	72,95	76,76	89,51	A
Azpeitia	12.768	89,94	85,05	85,36	85,67	85,58	89,49	G
Beizama	170	100	100	100	100	97,95	100	G
Errezil	723	96,76	97,56	97,62	97,00	99,44	100	G
Getaria	2.272	95,79	96,06	94,25	92,77	93,98	94,60	G
Orio	4.155	83,84	82,13	79,80	77,20	77,98	87,30	P
Zarautz	15.869	71,99	65,09	64,60	64,39	67,69	75,88	P
Zestoa	3.485	88,28	85,43	81,92	84,55	83,81	87,81	G
Zumaia	7.760	70,10	65,97	63,37	62,90	64,27	74,26	P

1.3.5. Índice KENK

El índice KENK muestra la diferencia existente entre el número de euskaldunes y de los que tienen como lengua materna al menos euskera.

La diferencia positiva (+) o negativa (-), en tantos por ciento, entre competencia lingüística (euskaldunes) y la lengua materna al menos euskera muestra si un municipio presenta ganancia o pérdida de euskaldunes.

La siguiente tabla recoge los resultados, de los más positivos a los más negativos, con indicación del número de municipios, (por territorios) y de la población para cada uno de ellos:

INDICE KENK	MUNICIPIOS				POBLACION	GANANCIA-PERDIDA DE EUSKALDUNES
	C.A.V.	Territorios Históricos				
		A	B	G		
> 5	5	2	3	-	15.368	880
(2,50, 5,00]	25	9	6	10	154.954	4.054
(2,00, 2,50]	13	4	5	4	321.815	6.677
(1,00, 2,00]	40	10	15	15	610.143	8.445
(0,50, 1,00]	19	4	9	6	49.459	395
(0,00, 0,50]	32	12	11	9	137.612	332
(0,00, 0,00]	8	5	-	3	1.861	0
(-0,50, 0,00]	23	2	15	6	191.223	-385
(-1,00, -0,50]	13	-	6	7	151.222	-1.013
(-2,00, -1,00]	21	2	7	12	303.995	-5.084
(-2,50, -2,00]	9	-	6	3	44.954	-1.037
(-5,00, -2,50]	17	1	9	7	123.773	-4.604
(-10,00, -5,00]	8	-	7	1	29.151	-2.027
(-15,00, -10,00]	3	-	3	-	570	-69
TOTAL	236	51	102	83	2.136.100	6.564

El número de municipios que presentan ganancias es de 134 y se distribuye por igual en los tres territorios históricos (41 en Alava, 49 en Bizkaia y 44 en Guipúzcoa).

Presentan pérdidas un total de 94 municipios de los cuales sólo 5 son de Alava, en tanto que 53 son de Bizkaia y 36 de Guipúzcoa.

No obstante, es un hecho manifiesto que dichos procesos de pérdidas y ganancias son en su mayoría inferiores al 2% según se observa a continuación:

- Ganancias inferiores al 2% en 91 de los 134 municipios, con una población de casi el 68% de este conjunto.

- Pérdidas inferiores al 2% en 57 de los 94 municipios con una población del 76%, de este conjunto.

Por otro lado, son muy pocos los municipios que muestran un movimiento positivo o negativo superior al 5% y representan una población muy reducida.

Hay que señalar asimismo que en el conjunto las ganancias superan a las pérdidas ofreciendo un saldo total positivo de 6.564 individuos.

1.3.5. KENK indizea

Euskaldunen eta ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, dutenen arteko aldea adierazten du KENK indizeak.

Hizkuntz gaitasunaren (euskaldunen) eta ama-hizkuntzaren (euskara, bakarrik ala ez,) arteko diferentzia aldekoa (+) ala aurkakoa (-) izan daiteke eta, ehunekotan emanda, udalerrri bakoitzean euskaldunak ugaritzen ala urritzen ari diren erakusten digu.

Indizerik baikorrenetatik ezkorrenetarainoko emaitzak agertzen ditu ondoko taulak, maila bakoitzeko udalerrien (herrialdeka) eta biztanleen kopurua ere emanez.

KENK INDIZEA	UDALERRIAK				BIZTANLE- -KOPURUA	EUSKALDUNEN IRABAZI-GALERA
	E.A.E.	Herrialdeak				
		A	B	G		
> 5	5	2	3	—	15.368	880
(2,50, 5,00]	25	9	6	10	154.954	4.054
(2,00, 2,50]	13	4	5	4	321.815	6.677
(1,00, 2,00]	40	10	15	15	610.143	8.445
(0,50, 1,00]	19	4	9	6	49.459	395
(0,00, 0,50]	32	12	11	9	137.612	332
(0,00, 0,00]	8	5	—	3	1.861	0
(-0,50, 0,00]	23	2	15	6	191.223	-385
(-1,00, -0,50]	13	—	6	7	151.222	-1.013
(-2,00, 1,00]	21	2	7	12	303.395	-5.084
(-2,50, -2,00]	9	—	6	3	44.954	-1.037
(-5,00, -2,50]	17	1	9	7	123.773	-4.604
(-10,00, -5,00]	8	—	7	1	29.151	-2.027
(-15,00, -10,00]	3	—	3	—	570	-69
GUZTIRA	236	51	102	83	2.136.100	6.564

Irabaziak izan dituzten udalerrien kopurua 134ekoa da, eta herrialde guztien artean berdintsu banatzen da (41 Araban, 49 Bizkaian eta 44 Gipuzkoan).

Galerak izan dituzten udalerrriak 94 dira guztira; 5 bakarrik dira Arabakoak, 53 Bizkaikoak eta 36 Gipuzkoakoak.

Hala ere, garbi ageri da irabazi eta galera horietako gehienak %2koak baino txikiagoak direla, ondoren ikus daitekeenez:

— Irabaziak izan dituzten 134 udalerrietako 91k %2koak baino txikiagoak dituzte, eta hemen sartzen da multzo honetako biztanlegoaren %68a.

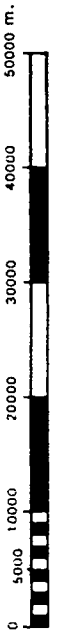
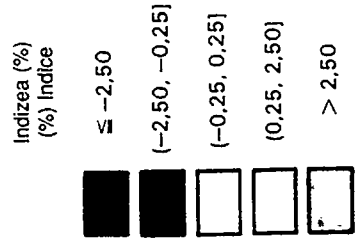
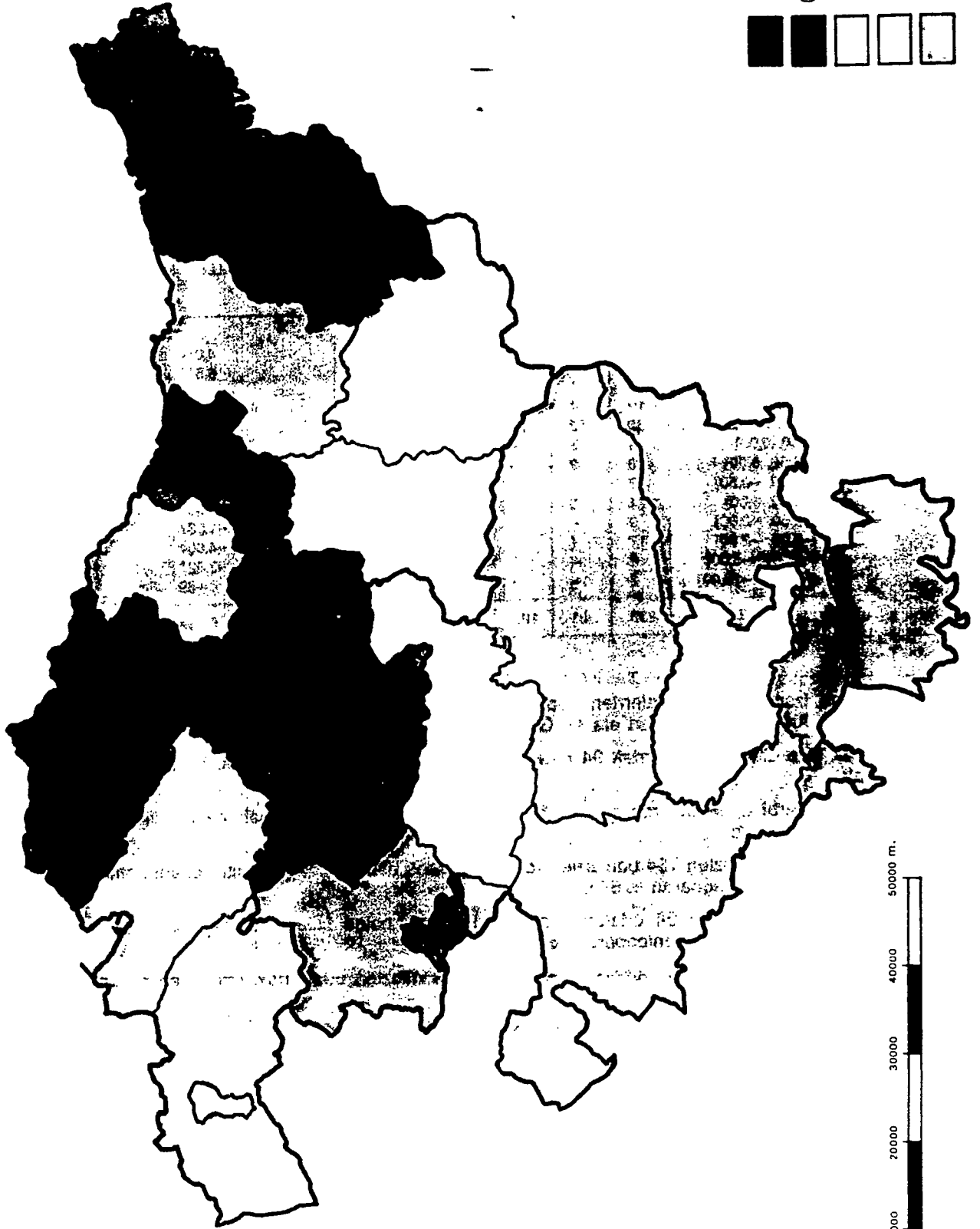
— Galerak izan dituzten 94 udalerrietatik 57k %2koak baino txikiagoak izan dituzte, eta hemen sartzen da multzo horretako biztanlegoaren %76a.

Oso gutxi dira irabazi ala galerak %5etik gorakoak dituzten udalerrriak, eta beren biztanleria oso urria da.

Aipatu behar ere oro har galerak baino handiagoak direla irabaziak eta guztira 6.564 laguneko kopurua jotzen dutela irabaziek.

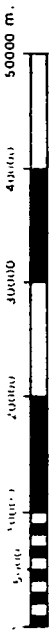
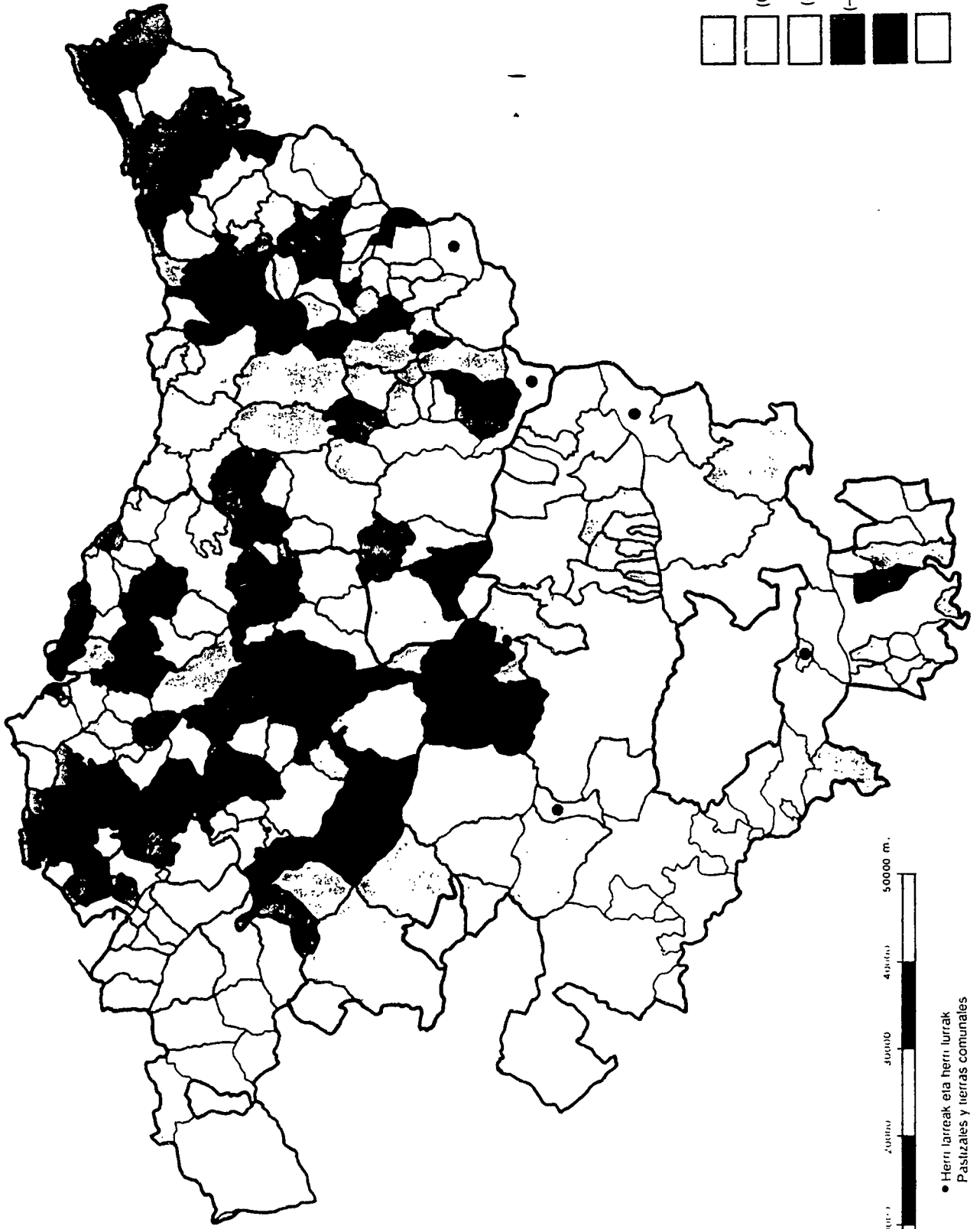
KENK INDIZEA ESKUALDEKA

INDICE KENK POR COMARCAS

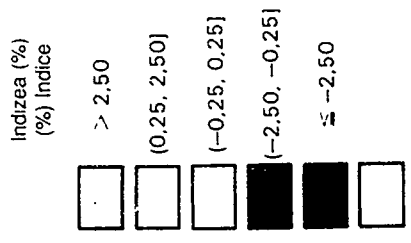

KENK INDIZEA UDALERRIKA

INDICE KENK POR MUNICIPIOS

• Herri lurreak eta herri lurrak
Pastizales y tierras comunales

II. INDIZEEN AZTERKETA

II. ANALISIS DE LOS INDICES

II.1. ANALISIS DE LOS INDICES RELATIVOS A LA POBLACION QUE TIENE COMO LENGUA MATERNA AL MENOS EUSKERA

Introducción

En el presente capítulo se analizan los índices de pérdida, retención y elaboración del euskera de los individuos cuya lengua materna es al menos euskera. Tal y como se definen a continuación:

1. *Índice de pérdida 1.* Porcentaje de aquellos que teniendo el euskera como lengua materna, han perdido totalmente la competencia lingüística oral en este idioma (no saben hablar en euskera).

2. *Índice de pérdida 2.* Porcentaje de aquellos que teniendo ambos idiomas, el euskera y el castellano, como lenguas maternas han perdido totalmente la competencia lingüística oral en euskera (no saben hablar en euskera).

3. *Índice de retención.* Porcentaje de aquellos individuos de lengua materna al menos euskera que hablan en euskera correctamente.

4. *Índice de elaboración.* Porcentaje de individuos de lengua materna al menos euskera que hablan y escriben en euskera correctamente.

II.1.1. Índice de pérdida 1 (lengua materna euskera)

En el conjunto de la Comunidad Autónoma Vasca el 2.69% de la población con lengua materna euskera no sabe hablar en euskera.

Por Territorios Históricos. Alava ofrece el índice de pérdida más elevado, 6,50%, mientras el mínimo lo ostenta Guipúzcoa con el 1,88%. Por otro lado, se puede afirmar que, en los casos en los que la proporción de lengua materna euskera es superior, el índice de pérdida se reduce, dado que el entorno tiene gran influencia en dicho índice.

Por comarcas, se observa que cuanto menos vascofona es una comarca mayor es el índice de pérdida y viceversa. En Alava, por ejemplo, supera el 6% en todas las comarcas, salvo en Etribaciones del Gorbea (1,38%). En Bizkaia, por el contrario, este índice es bajo, excepto en Gran Bilbao (9,47%) y en Encartaciones (16,37%). En Guipúzcoa el índice de pérdida más elevado le corresponde a Donostialdea (3,39%) y a Bajo Bidasoa (2,03%). Sin embargo, puede apreciarse que los índices de Alava y de Bizkaia son superiores, con mucho, a los de Guipúzcoa. Las comarcas con menor índice de pérdida son Lea-Artibai (0,52%) y Urola-Costa (0,60%).

En general, en las urbes grandes e industrializadas de una misma comarca el índice de pérdida es más alto que en los municipios pequeños de la misma circunscripción. Así, en Guipúzcoa, Irun (2,71%), Eibar (2,04%), Arrasate-Mondragón (4,79%) y Donostia-San Sebastián (4,85%) son los municipios con mayor índice de pérdida; en Bizkaia, lo son Bilbao (11,31%), Sestao (27,79%), Portugalete (17,83%) y Plentzia (9,67%). Los Ayuntamientos de la zona minera, como Muskiz (26,47%) y Ortuella (21,87%), tienen, asimismo, un alto índice de pérdida.

II.1. AMA-HIZKUNTZA EUSKARA, BAKARRIK ALA EZ, DUEN BIZTANLERIARI DAGOZKION INDIZEEN AZTERKETA

Sarrera

Atal honetan, ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, dutenen gal-indarra, eutsi-indarra eta gara-indarra aztertuko dira. Ikus daitezke hautatu diren indizeak:

1. *Gal-indarra 1.* Ama-hizkuntza euskara bakarrik izanik, gaur egun euskaraz hitz egiteko gaitasuna guztiz galdu dutenen proportzioa (ez dakite euskaraz hitz egiten).

2. *Gal-indarra 2.* Ama-hizkuntza euskara eta gaztelania, biak izanik, gaur egun euskaraz hitz egiteko gaitasuna guztiz galdu dutenen proportzioa (ez dakite euskaraz hitz egiten).

3. *Eutsi-indarra.* Ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, dutenetatik ehuneko zenbatek hitz egiten duen ongi euskaraz.

4. *Gara-indarra.* Ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, dutenetatik ehuneko zenbatek hitz egiten eta idazten duen ongi euskaraz.

II.1.1. Gal-indarra 1 (ama-hizkuntza euskara bakarrik)

Euskal Autonomi Elkarte osoan, ama-hizkuntzaz euskaldun izanik euskaraz hitz egiten ez dakitenak % 2,69 dira.

Herrialdeka. Arabak ematen du gal-indarririk altuena, % 6,50a; baxuena Gipuzkoak ematen du, % 1,88a. Bestalde, esan daiteke ama-hizkuntza euskara dutenen proportzioa altuagoa denean, gal-indarra txikiagoa dela. Inguruneak gal-indarrean eragin handia bait du.

Eskualdeka aztertzerakoan, zenbat eta erdaldunagoa eskualdea, orduan eta altuagoa gal-indarra, eta alderantziz. Araban, adibidez, eskualde guztietan gal-indarra % 6a baino altuagoa da. Gorbeialdean izan ezik (% 1,38). Bizkaian, ordea, eskualde guztietan txikia da, Bilbo Handian (% 9,47) eta Enkartzioetan (% 16,37) izan ezik. Gipuzkoan gal-indarririk altuena duten eskualdeak Donostialdea (% 3,39) eta Bidasoa Beherea (% 2,03) dira. Hala ere, Arabako eta Bizkaiko indizeak Gipuzkoakoak baino askoz altuagoak direla ikus daiteke. Gal-indarririk txikiena duten eskualdeak Lea-Artibai (% 0,52) eta Urola-Kostaldea (% 0,60) dira.

Orohar, eskualde bakoitzeko udalerririk handi eta industriadun gal-indarra altuagoa da eskualde bereko udalerririk txikiaren baino. Horrela, Gipuzkoan, Irun (% 2,71), Eibar (% 2,04), Arrasate (% 4,79) eta Donostia (% 4,85) dira gal-indarririk handiena duten udalerririk; Bizkaian, Bilbo (% 11,31), Sestao (% 27,79), Portugalete (% 17,83) eta Plentzia (% 9,67). Muskizek (% 26,47), Urtuellak (21,87) eta meatokialdeko udalerririk ere oso gal-indar altua dute.

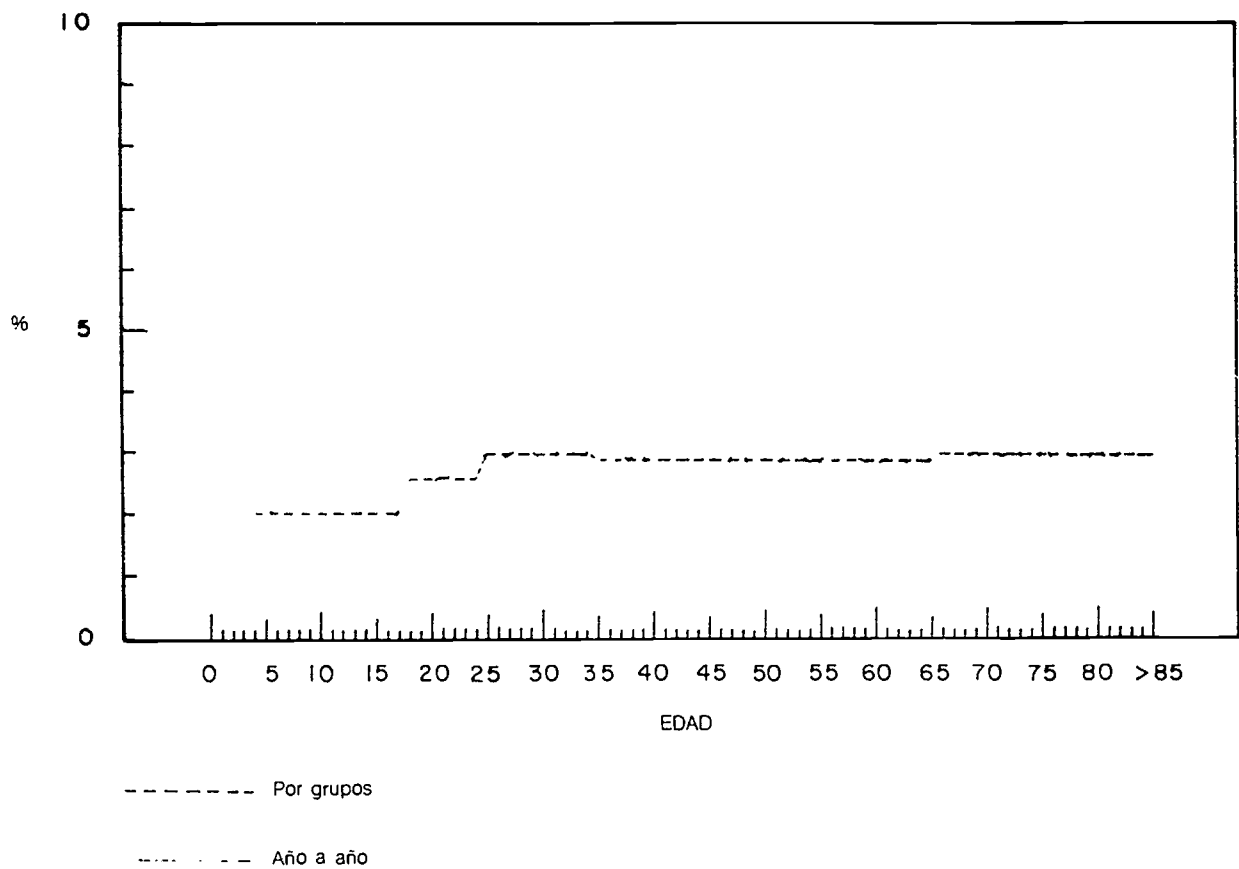
Por edades, se manifiesta un equilibrio en todos los grupos de edad, si bien se percibe que el índice de pérdida es inferior a la media en los primeros 23 años; menor del 2% por debajo de los 18 años para mantenerse y oscila entre el 2% y el 3% de los 18 a los 23 años. La evolución futura del proceso lingüístico actual dirimirá la cuestión de si el bajo índice de pérdida constatado se debe al mantenimiento o no de la transmisión familiar, puesto que aún es pronto para efectuar la valoración de dicho fenómeno.

Por profesiones, el mayor índice de pérdida se da entre los comerciantes y vendedores (4,19%) y el menor, entre los agricultores (0,71%). El resto de los gremios profesionales oscila entre el 2,45%-3,80%, sin que existan diferencias significativas.

Por titulaciones, dejando a un lado el grupo de no-clasificables y analfabetos, todos se encuentran entre el 2,18%-3,63%.

Por situación laboral, los parados (3,89%) y los no-activos (3,12%) ofrecen los índices más altos, mientras los estudiantes muestran el menor (1,74%).

Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera (C.A.V.)

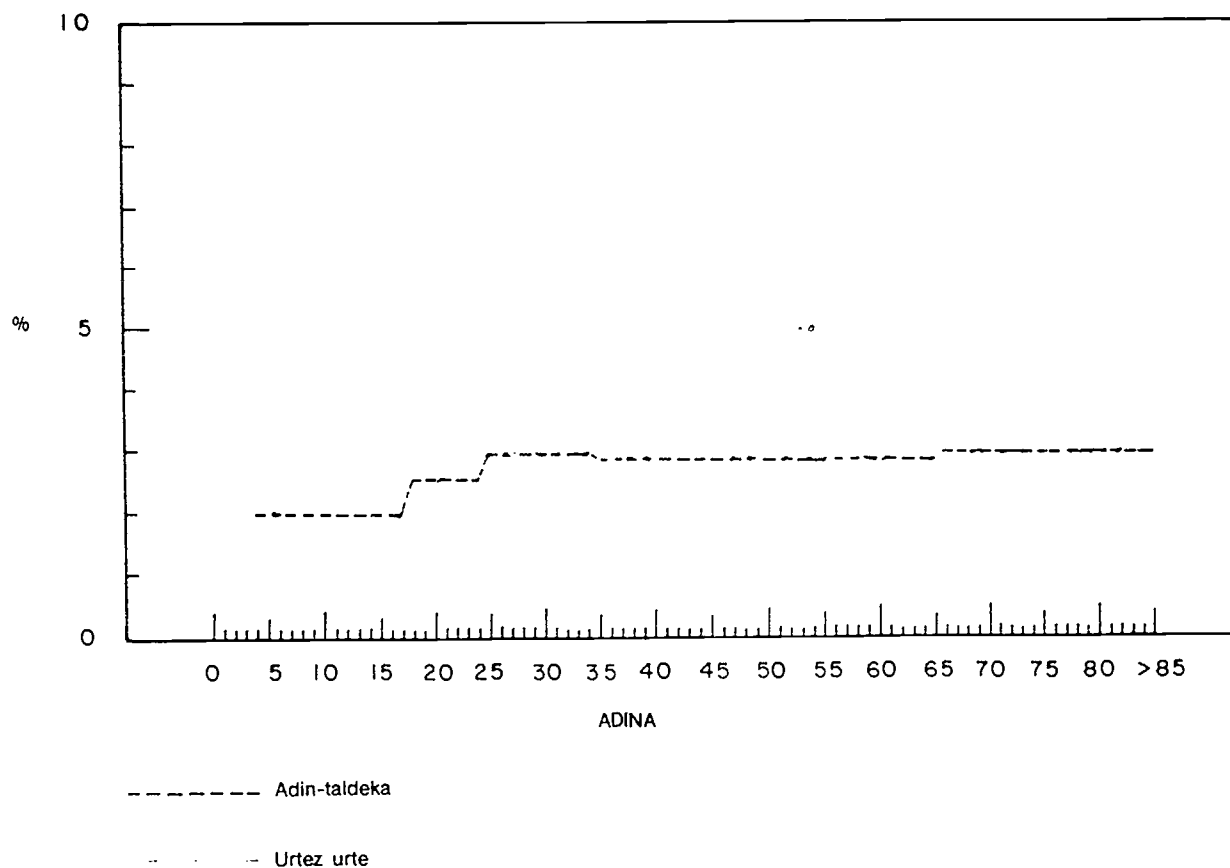
Adinaren ikuspegitik, indize honek oreka handia azaltzen du adin-talde guztietan. Hala ere, azpimarratzekoa da 23 urtetara bitartean gal-indarra batzbestekoaz beherakoa dela; 18 urtez azpitik % 2a baino baxuagoa da. Gero, 18 urtetik 23ra, % 2-% 3 bitartean mantentzen da. Lehen adin-taldeetan ematen den indize apalago hori familietan euskarari eusteko jarrera berri baten adierazle den ala ez geroak esango du: oraindik goizegi da jokaera horren baieztapena egiteko.

Lanbideari begira, merkatari eta saltzaileek dute gal-indarririk altuena (% 4,19), eta nekazariak baxuena (% 0,71). Beste lanbide guztiek % 2,45 eta % 3,80 arteko gal-indarra dute, lanbideen arteko alde adierazgarriak agertzen ez delarik.

Titulazioa: sailka ezinezkoen eta analfabetoen taldeak kenduta, beste talde guztiak % 2,18 eta % 3,63 bitarteko indizeetan mugitzen dira.

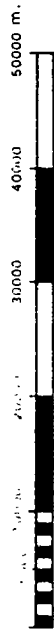
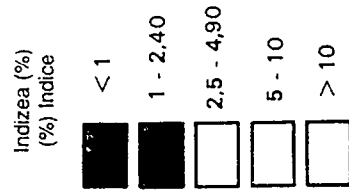
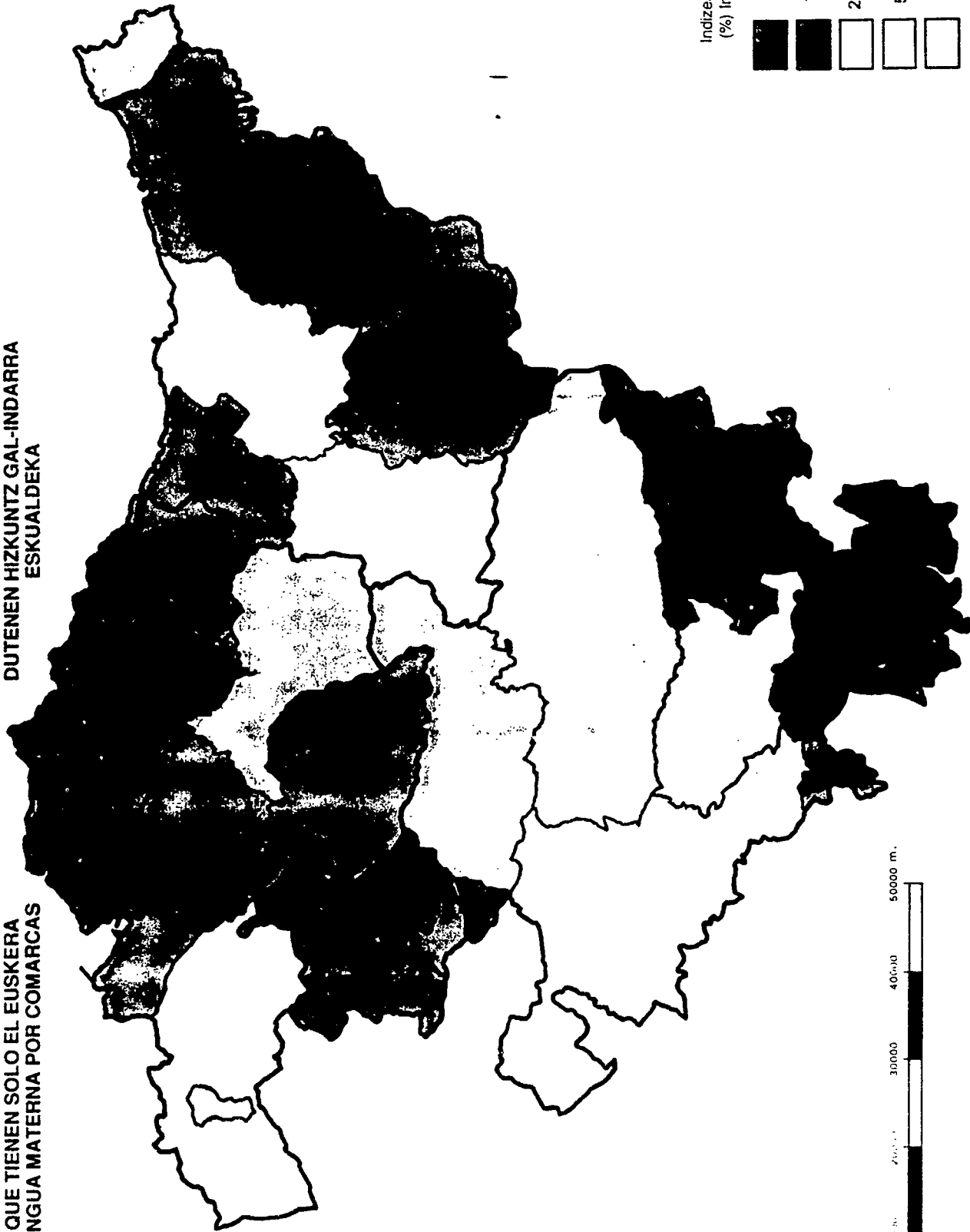
Lan-egoerari begiratu, langabetuek (% 3,89) eta ez-aktiboen (% 3,12) ematen dituzte indize altuenak, ikasleek (% 1,74) txikiena duten bitartean.

Ama-hizkuntza euskara bakarrik dutenen hizkuntz gal-indarra adinaren arabera (E.A.E.)

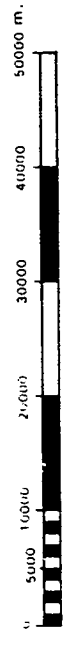
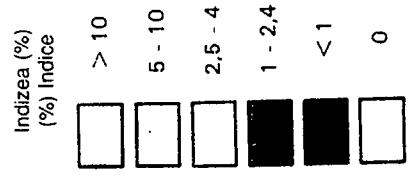
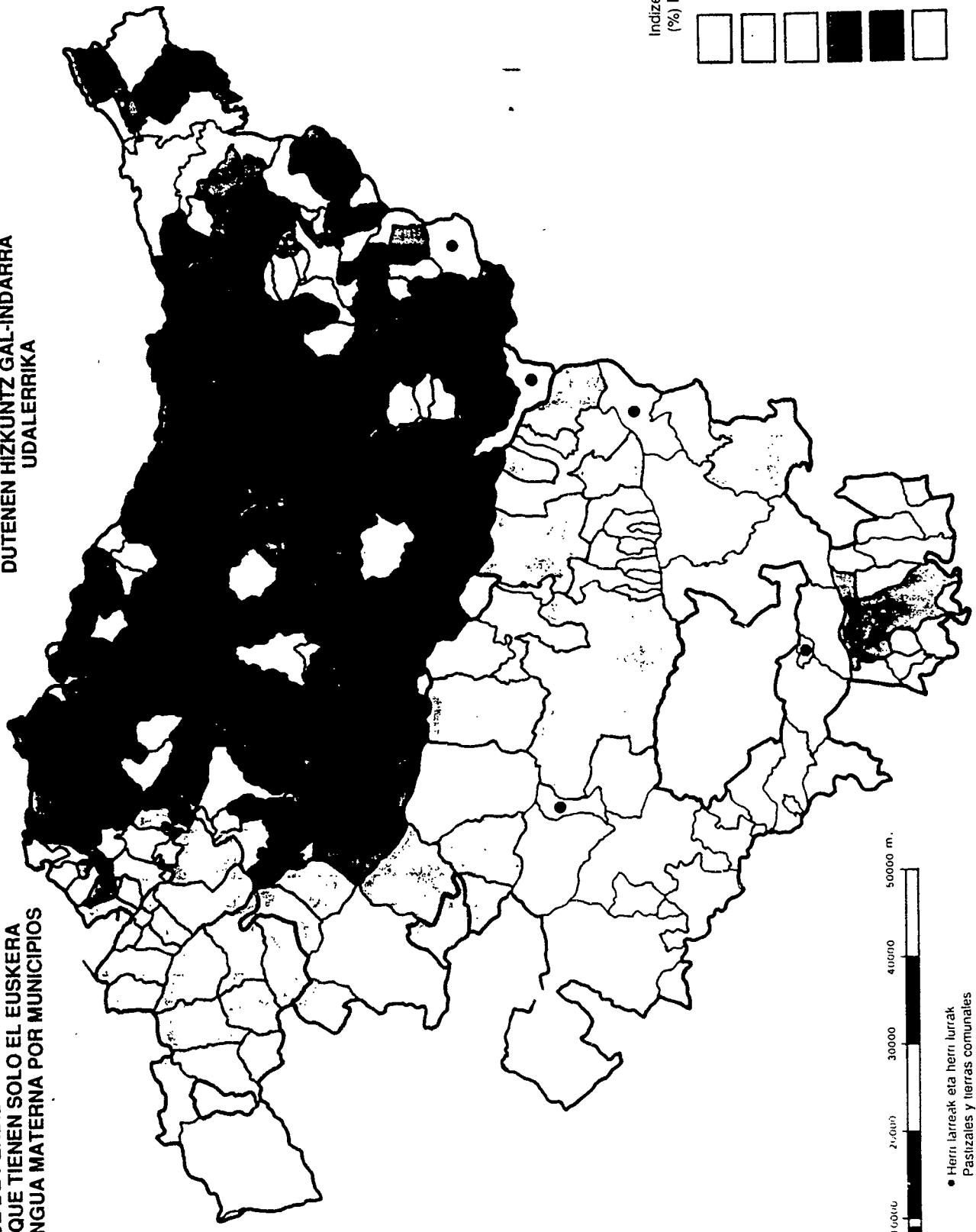
INDICE DE PERDIDA LINGÜISTICA
DE LOS QUE TIENEN SOLO EL EUSKERA
COMO LENGUA MATERNA POR COMARCAS

AMA-HIZKUNTZA EUSKARA BAKARRIK
DUTENEN HIZKUNTZ GAL-INDARRA
ESKUALDEKA

AMA-HIZKUNTZA EUSKARA BAKARRIK
DUTENEN HIZKUNTZ GAL-INDARRA
UDALERRIKA

INDICE DE PERDIDA LINGÜÍSTICA
DE LOS QUE TIENEN SOLO EL EUSKERA
COMO LENGUA MATERNA POR MUNICIPIOS

• Herri larreak eta herri lurrak
Pastizales y tierras comunales

II.1.2. Índice de pérdida 2 (lengua materna euskera y castellano)

Los índices de pérdida en este grupo son sensiblemente superiores a los del grupo anterior. En efecto, el 12% de los de lengua materna euskera y castellano no sabe hablar en euskera.

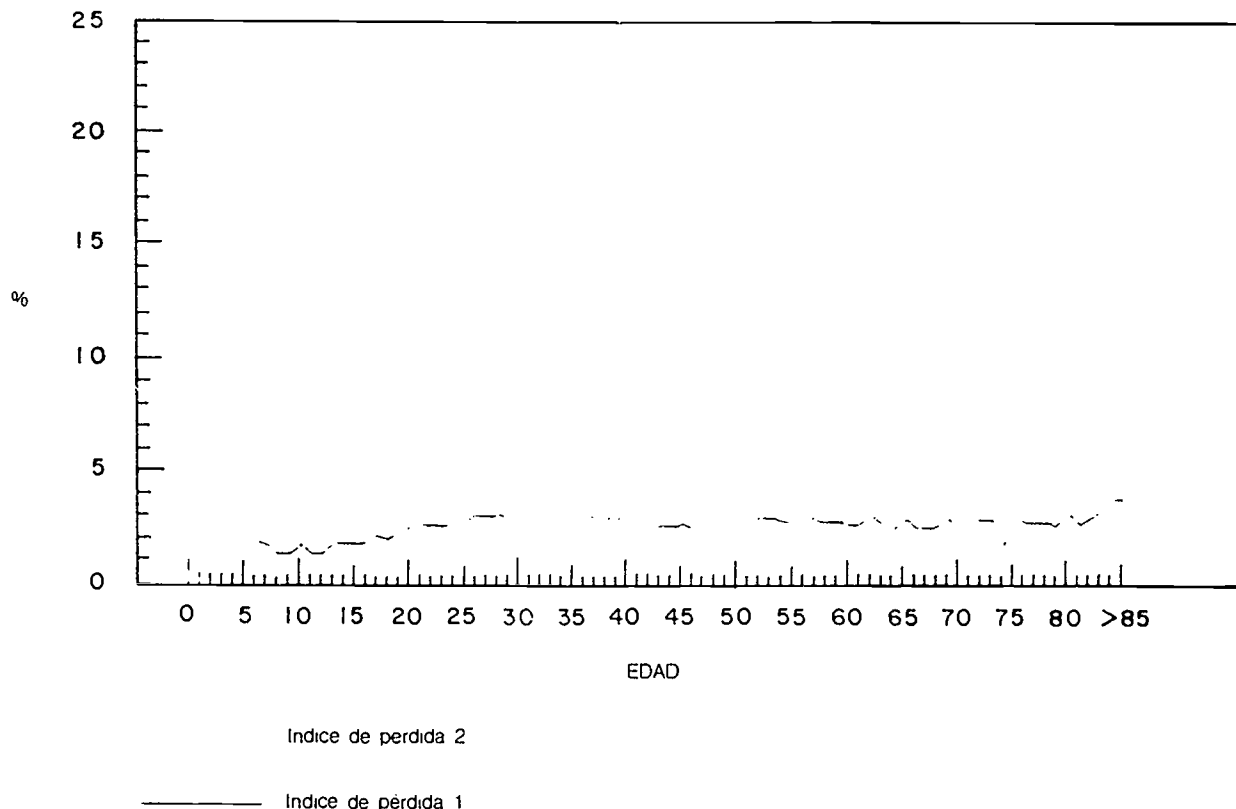
Por Territorios Históricos: Alava (15,57%) y Bizkaia (14,71%) muestran los índices más altos, Guipúzcoa ofrece el porcentaje más bajo (9,42%).

Por comarcas: Alava tiene el mayor índice de pérdida, como se observa en todas sus comarcas. Hay que subrayar el caso de la comarca Estribaciones del Górzea, cuyo índice de pérdida (26,27%) es el mayor de Alava, aun estando ubicada en ella la localidad más vascófona del territorio (Aramaio).

En las comarcas de Bizkaia cuanto mayor es el porcentaje de euskaldunes menor es el índice de pérdida. Ejemplo: Encartaciones (43,92%), Gran Bilbao (26,18%), Busturialdea (7,14%) y Lea-Artibai (5,67%).

En Guipúzcoa, Donostialdea detenta el porcentaje más alto (11,15%) y Urola-Costa, en cambio, el menor (5,51%).

Índice de pérdida 1 (lengua materna euskera) e índice de pérdida 2 (lengua materna euskera y castellano), por edades (C.A.V.)

II.1.2. Gal-indarra 2 (ama-hizkuntza euskara eta gaztelania)

Talde honetako en gal-indarra aurrekoetakoena baino franko altuagoa da. Izan ere, ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, dutenen % 12ak ez daki euskaraz hitz egiten.

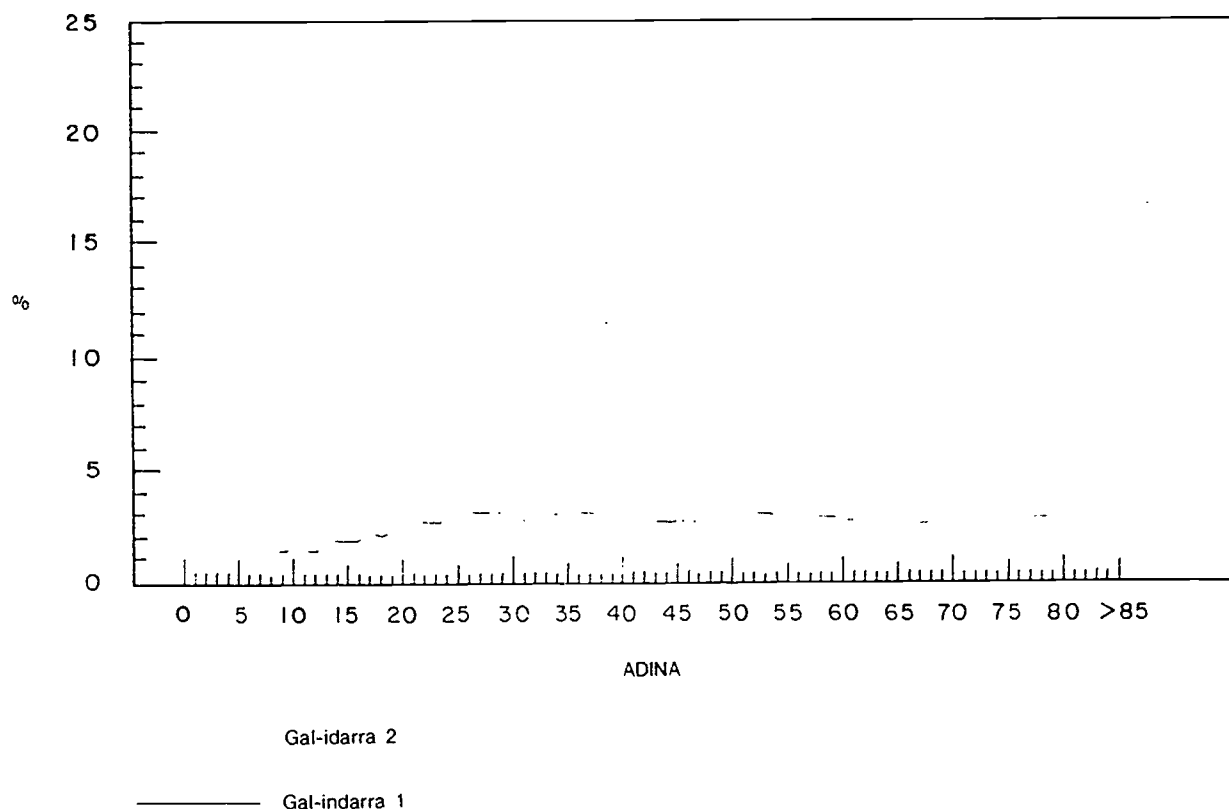
Herrialdeka: Arabak (% 15,57) eta Bizkaiak (% 14,71) dituzte indizerik altuenak. Gipuzkoak agertzen du ehunekorik baxuena (% 9,42).

Eskualdeka: Arabak du gal-indarrrik handiena, eta hau eskualde guztietan ikus daiteke. Gorbeialdeko kasua azpimarratzekoa da: gal-indarraren ehunekorik handiena (% 26,27) agertzen du, udalerririk euskaldunena bertan izan arren (Aramaio).

Bizkaiko eskualdeetan, euskaldunen proportzioak gora egin ahala, gal-indarra baxuagoa da. Adibide gisa, Enkartzioak (% 43,92), Bilbo Handia (% 16,71), Busturialdea (% 7,14) eta Lea-Artibai (% 5,14) har daitezke.

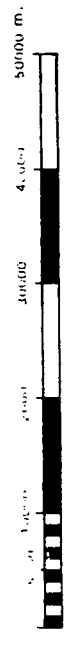
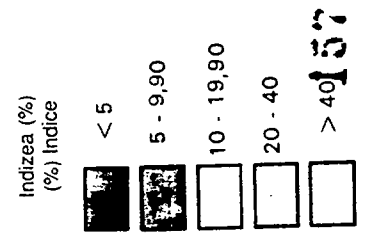
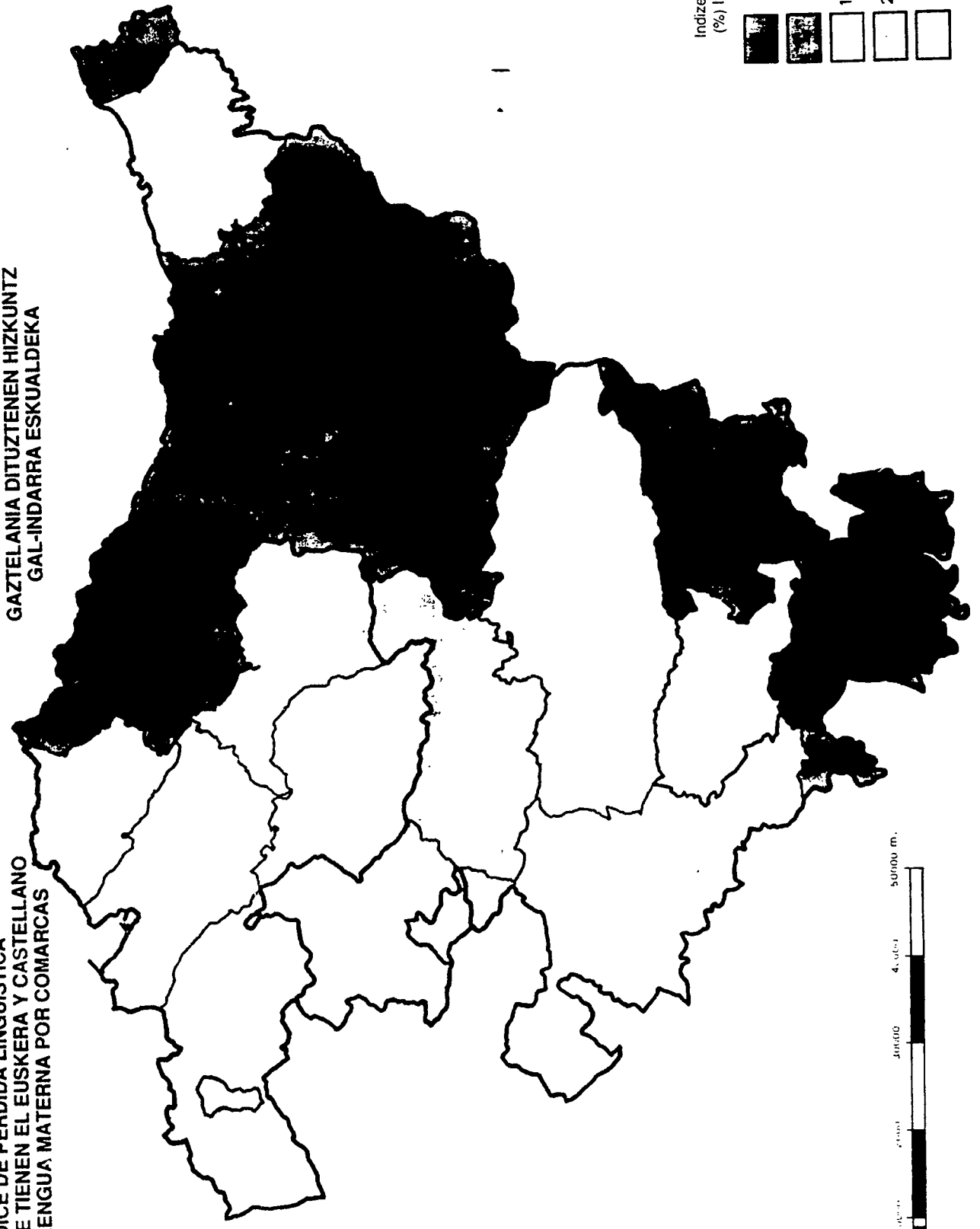
Gipuzkoan, Donostialdeak du ehunekorik altuena (% 11,15) eta Urola-Kostaldeak, aldiz, baxuena (% 5,51).

Gal-indarra 1 (ama-hizkuntza euskara) eta gal-indarra 2 (ama-hizkuntza euskara eta gaztelania) adinaren arabera (E.A.E.)

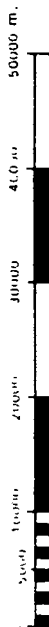
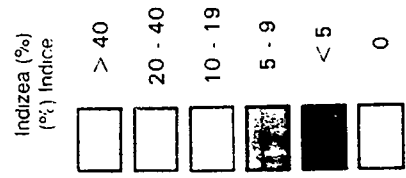
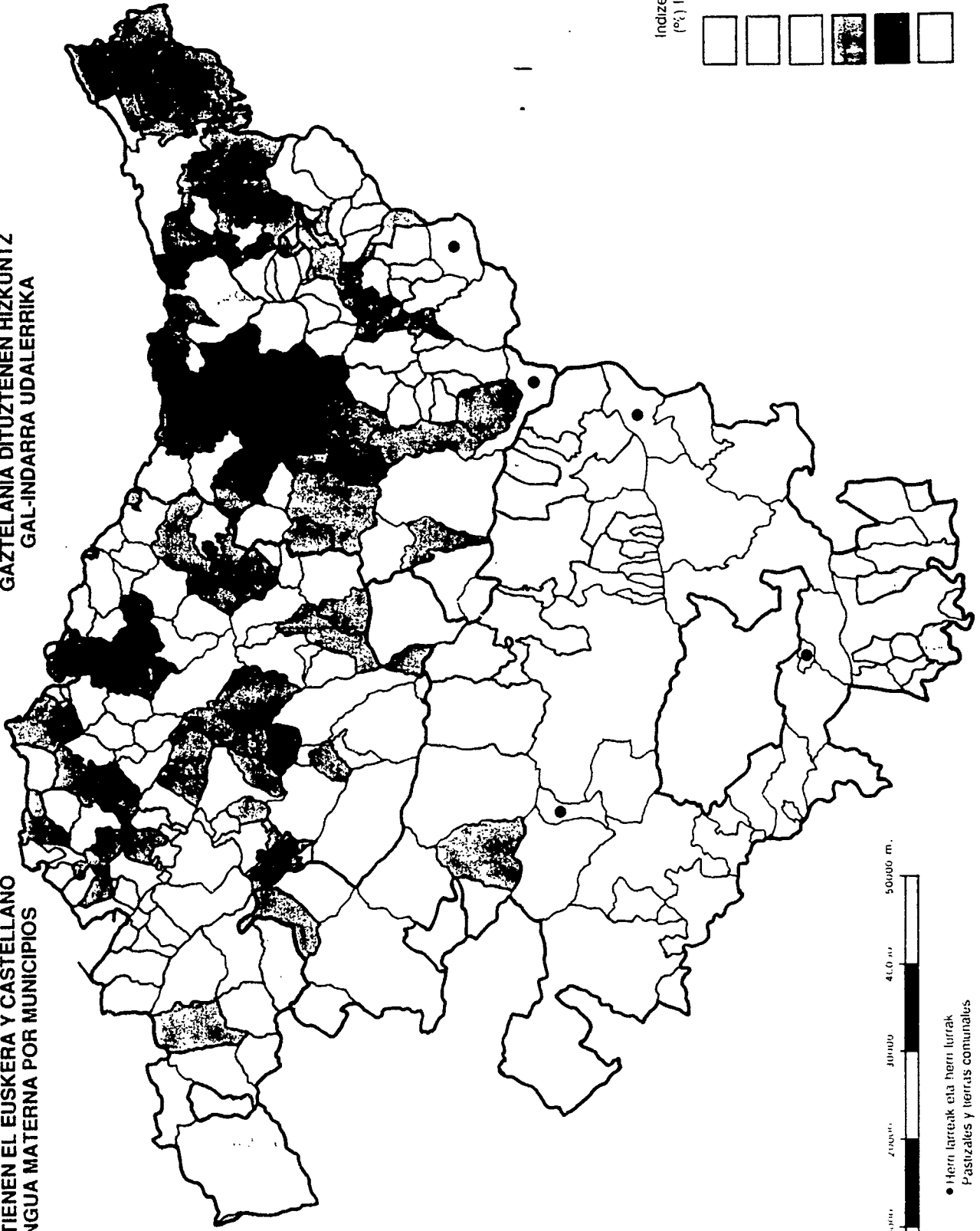
AMA-HIZKUNTZA EUSKARA ETA
 GAZTELANIA DITUZTENEN HIZKUNTZ
 GAL-INDARRA ESKUALDEKA

INDICE DE PERDIDA LINGÜÍSTICA
 DE LOS QUE TIENEN EL EUSKERA Y CASTELLANO
 COMO LENGUA MATERNA POR COMARCAS

INDICE DE PERDIDA LINGÜÍSTICA
DE LOS QUE TIENEN EL EUSKERA Y CASTELLANO
COMO LENGUA MATERNA POR MUNICIPIOS

AMA-HIZKUNTZA EUSKARA ETA
GAZTELANIA DITUZTENEN HIZKUNTZ
GAL-INDARRA UDALERRIKA

• Herri larrak eta herri lurrak
Pastizales y tierras comunales

II.1.3. Índice de retención

Como ya se ha mencionado, el índice de retención señala el porcentaje de individuos de lengua materna al menos euskera que habla en euskera correctamente.

Desde el punto de vista geográfico, en la Comunidad Autónoma Vasca el índice de retención se cifra en el 86,74 %.

Guipúzcoa, detenta el porcentaje más elevado: 89,75 %; seguido de Bizkaia con el 82,86 %, y, por último, Alava, con el 73,66 %.

El índice de retención de un área aumenta cuanto más vascofona es, siendo por ejemplo, Lea-Artibai y Urola-Costa (con 90 % cada uno), quienes muestran los índices de retención más elevados.

Los municipios de menos de 2.000 habitantes de Guipúzcoa y Bizkaia presentan un índice de retención muy superior al resto.

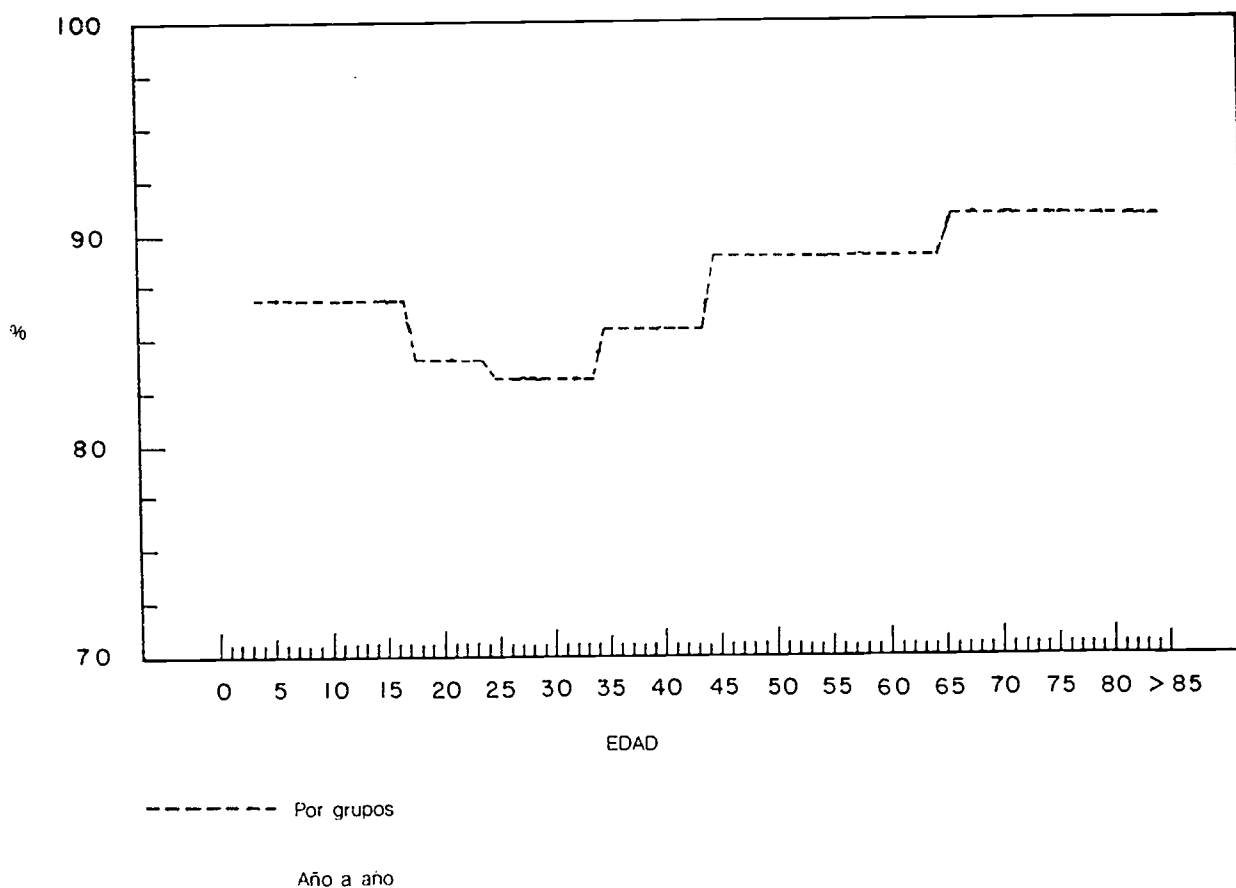
Como conclusión cabe destacar que:

—En toda la Comunidad Autónoma Vasca se observa que cuanto más vascofona es un área, mayor es el índice de retención.

—Según la edad, a nivel de la Comunidad Autónoma Vasca, el índice de retención más débil corresponde al grupo de 20-35 años siendo el superior el correspondiente al grupo de edad de más de 65 años. Es de destacar que a partir de los 20 años el índice aumenta según desciende la edad.

—Socioprofionalmente el mayor índice de retención corresponde a los agricultores (97,90 %), seguidos de los trabajadores manuales (89,20 %), personal de servicios (87,07 %) y personal directivo (83,60 %), en tanto que los índices más bajos son el de los comerciantes y vendedores (81,24 %) y el del personal de la Administración (78,13 %).

Índice de retención lingüística por edades (C.A.V.)

II.1.3. Eutsi-indarra

Arestian aipatuenez, eutsi-indarrak ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, dutenetatik gaur egun euskaraz ongi hitz egiteko gai direnen proportzioa adierazten du.

Geografiaren ikuspegitik, Euskal Autonomi Elkartearen, eutsi-indarrak % 86,74 jotzen du.

Gipuzkoak azaltzen du ehunekorik altuena: % 89,75; ondoren. Bizkaiak % 82,86arekin; eta, azkenik, Arabak % 73,66.

Zenbat eta euskaldunagoa ingurua, orduan eta altuagoa eutsi-indarraren indizea. Adibidez, Lea-Artibaik eta Urola-Kostaideak (% 90ekin) eutsi-indarrak altuenak azaltzen dituzte.

Gipuzkoa eta Bizkaiko 2.000 biztanlez azpiko udalerriek eutsi-indar oso altua dute gainerako udalerrien aldean.

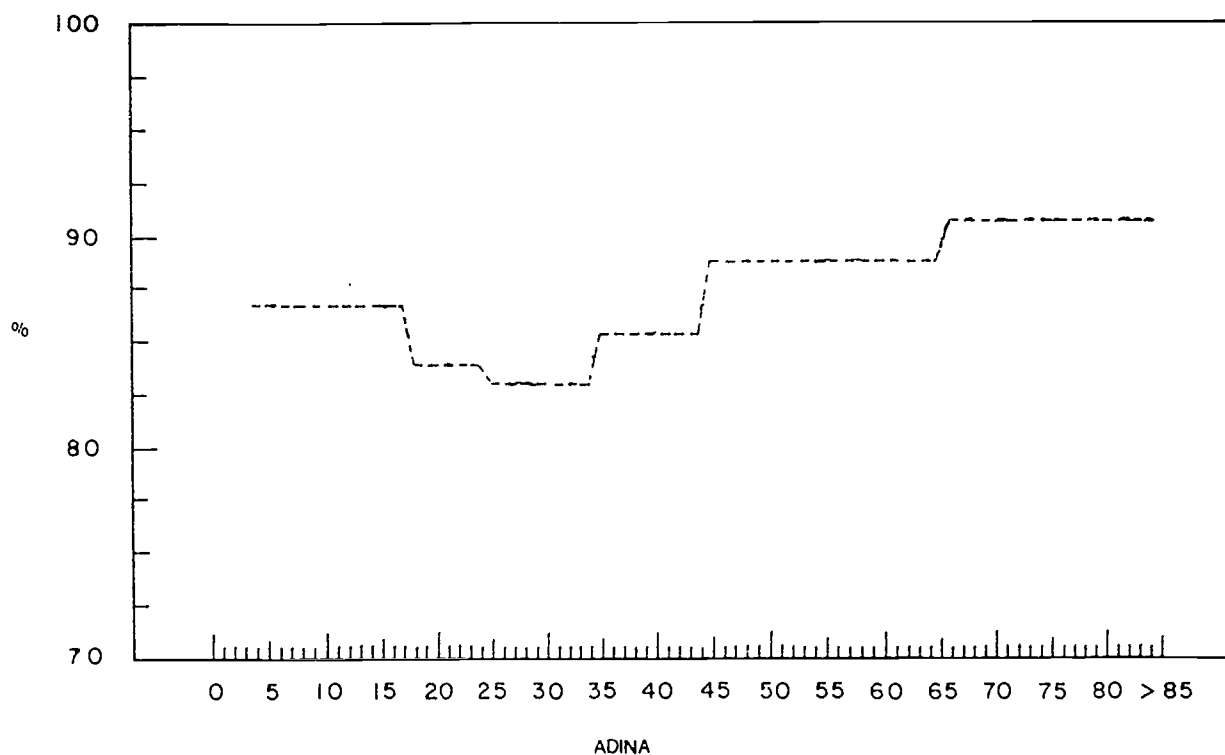
Amaitzeko, honako hauek azpimarra daitezke:

– Joera argia agertzen da Euskal Autonomi Elkartearen barrena: zenbat eta euskaldunagoa eremua, orduan eta altuagoa eutsi-indarra.

– Adinari dagokionez, Euskal Autonomi Elkarte osoan, eutsi-indarrak baxuena 20-35 urte bitartekoek agertzen dute, altuena 65 urtetik gorakoen adin-taldeari dagokiolarik. Azpimarratzekoa da indizeak gorantz jotzen duela adina jaitsi ahala.

– Egoera sozio-profesionalari dagokionez, eutsi-indarrak altuena nekazariak (% 97,90) dute; ondoren, langileak (% 89,20), zerbitzuetako langileak (87,07) eta zuzendaritza-langileak (% 83,60) datozelarik; ehunekorik apalenak, berriz, merkatari eta saltzaileena (% 81,24) eta administrazio langileena (% 78,13) dira.

Hizkuntz eutsi-indarra adinaren arabera (E.A.E.)

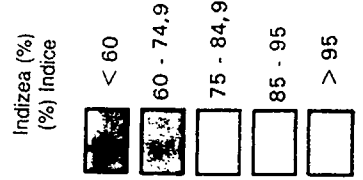
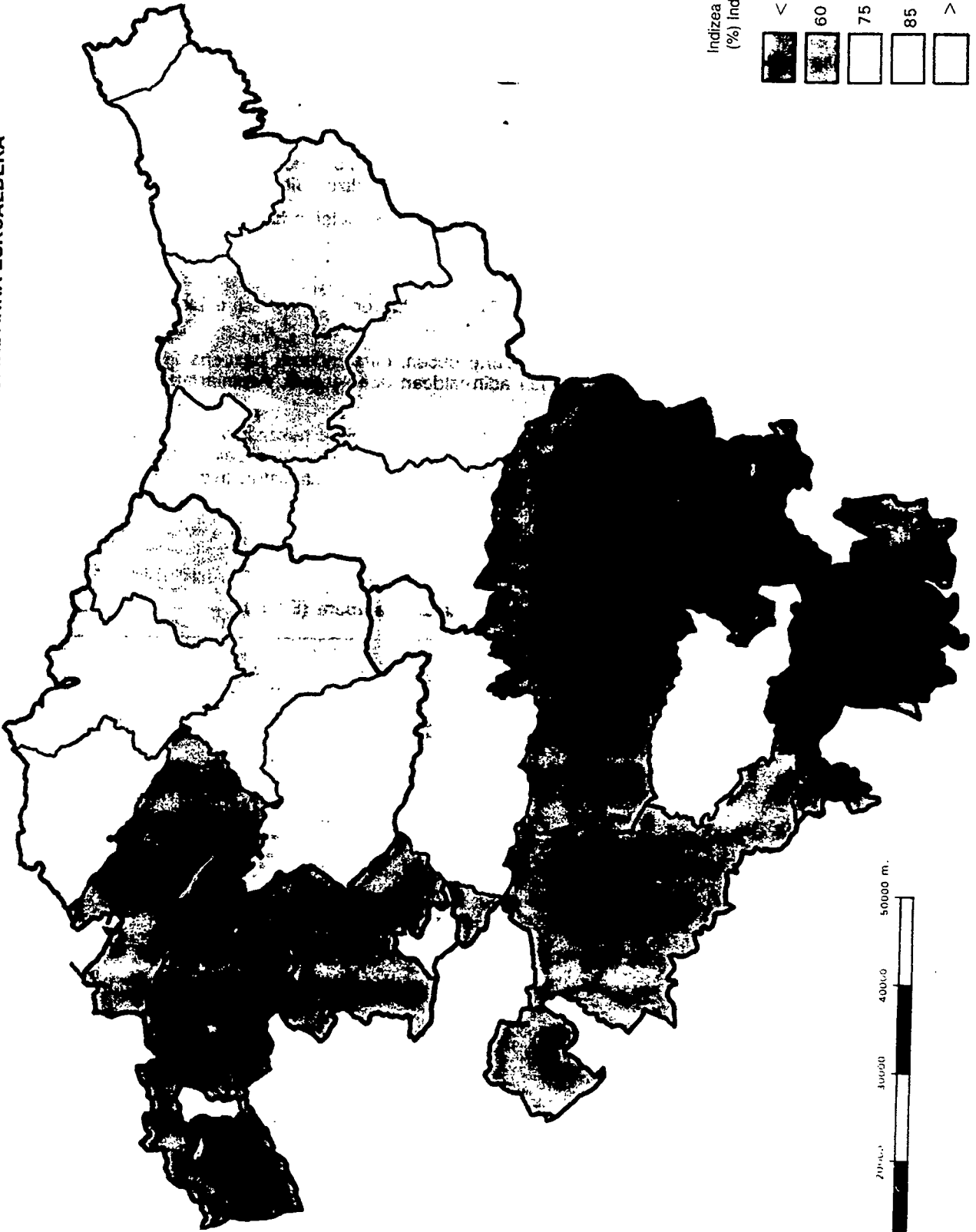

----- Adin-taldeka

Urtez urte

INDICE DE RETENCION LINGÜISTICA POR COMARCAS

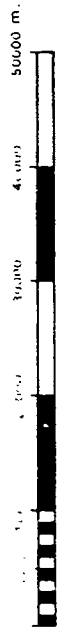
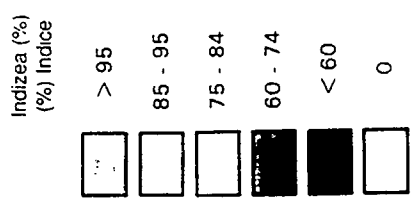
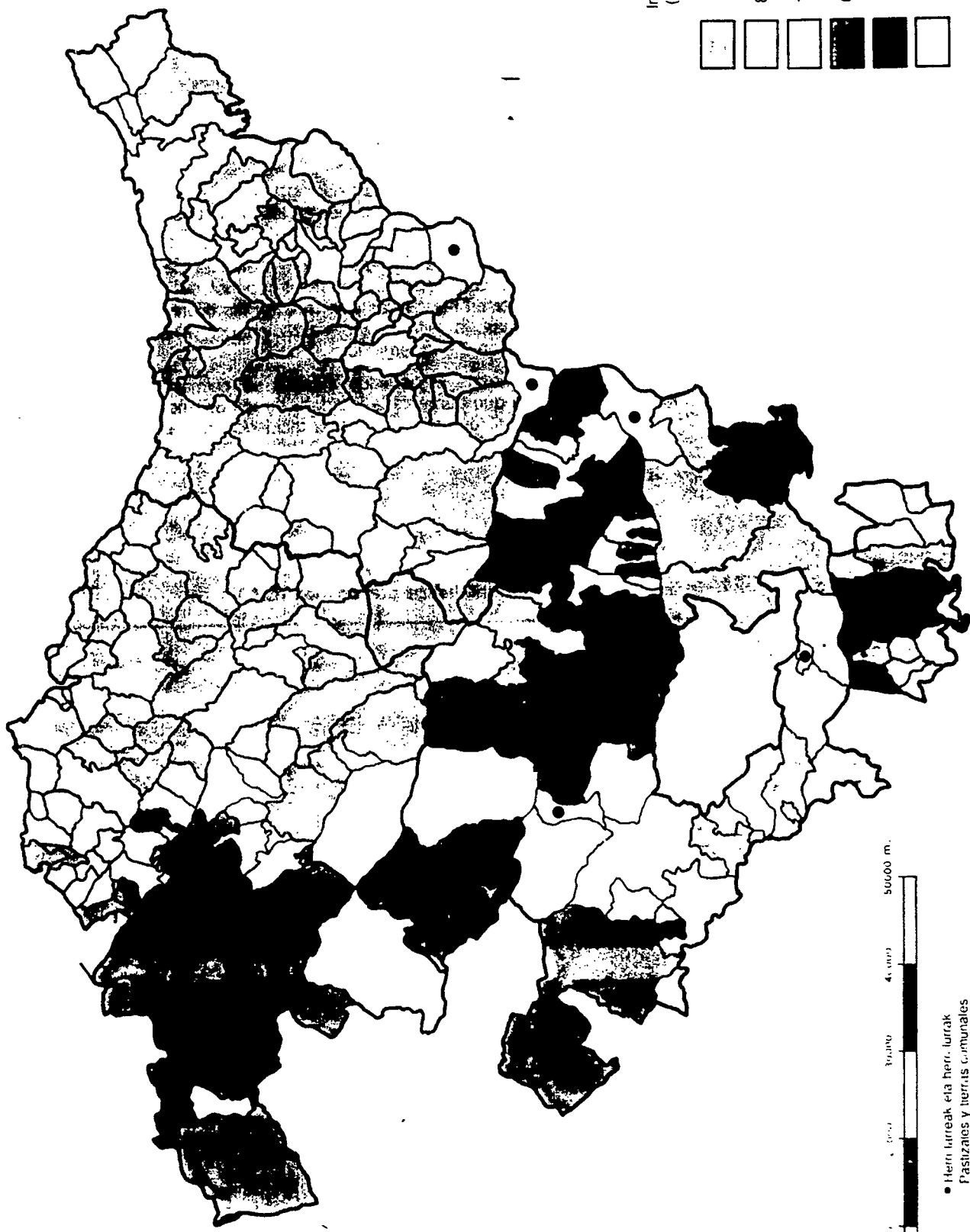
HIZKUNTZ EUTSI-INDARRA ESKUALDEKA

50000 m.

INDICE DE RETENCION LINGÜISTICA POR MUNICIPIOS

HIZKUNTZ EUTSI-INDARRA UDALERRIKA

• Herri lurreak eta herri lurrak
Pastizales y tierras comunales

II.1.4. Índice de elaboración

Este índice muestra el porcentaje de individuos de lengua materna al menos euskera que habla y escribe en euskera correctamente.

En la Comunidad Autónoma Vasca el índice de elaboración alcanza el 52,34 %.

El estudio del índice de elaboración por territorios, arroja los siguientes resultados:

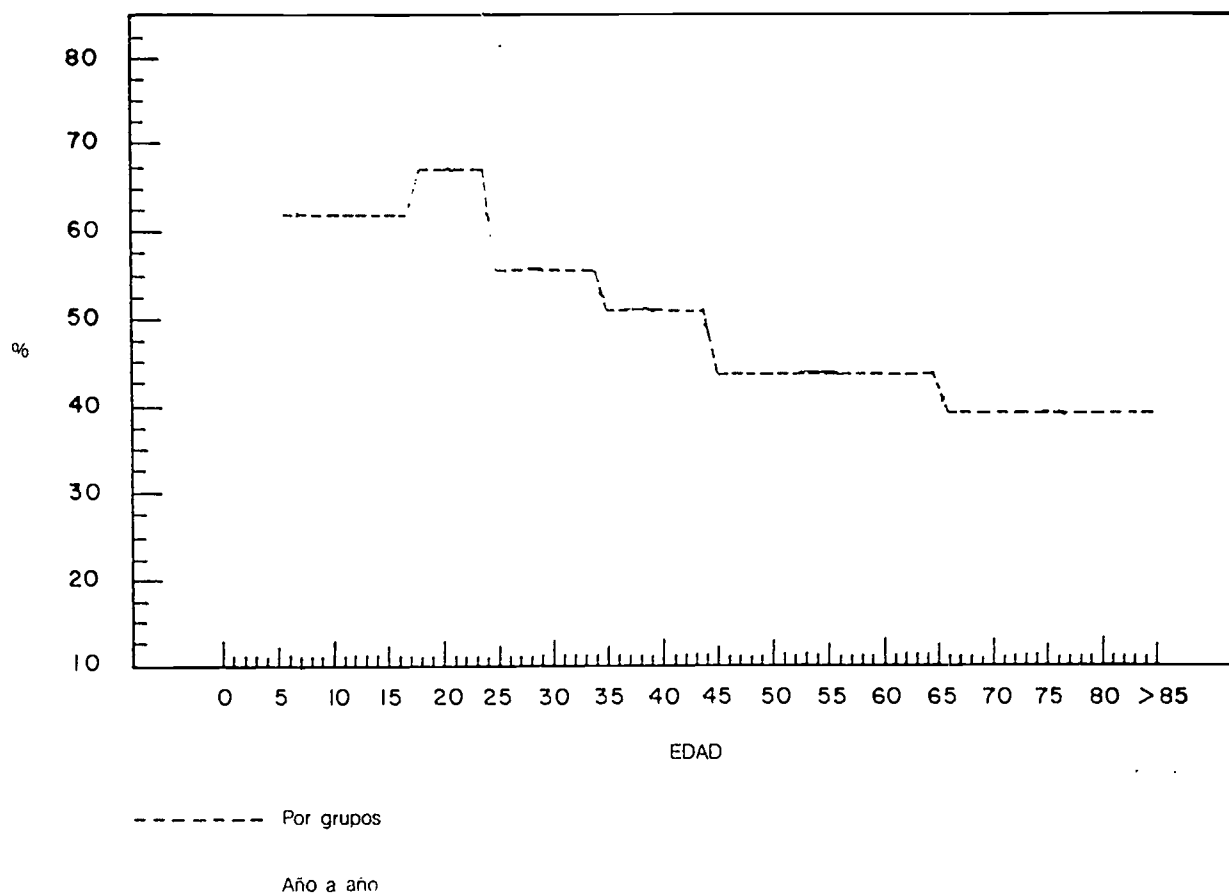
Guipúzcoa, territorio que cuenta con el mayor porcentaje de euskaldunes, tiene el índice de elaboración más elevado (59,27 %). Dicho territorio presenta una diferencia sustancial respecto a los demás: Alava, con el 47,54 %, y Bizkaia, con el 41,99 %.

El alto índice de Alava, es debido a tres municipios: Aramaio, Llodio y Vitoria-Gasteiz, principalmente este último, dado que en la mayoría de los municipios de Alava son contados los individuos de lengua materna euskera.

Todas las comarcas de Bizkaia presentan un índice de elaboración inferior al de las comarcas de Guipúzcoa: el índice menor de Guipuzcoa (Bajo Bidasoa 54,55 %) supera el superior de Bizkaia (Lea-Artibai 51,59 %). Sería del todo punto interesante profundizar en las causas que motivan las diferencias entre los dos territorios citados. Se apuntan como posible causas, la falta de normalización del dialecto vizcaino y la expansión más tardía de la enseñanza del euskera en dicho territorio.

Desde una perspectiva de edades, el índice de elaboración alcanza su culmen a los doce años (81,10 %), reduciéndose progresivamente, a medida que aumenta la edad, hasta los 85 años. El índice supera la media en los menores de 36 años, lo que lleva a remarcar la enorme incidencia de las ikastolas y de la enseñanza en euskera.

Índice de elaboración lingüística por edades (C.A.V.)

II.1.4. Gara-indarra

Ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, dutenetatik euskaraz ongi hitz egiten eta ongi idazten dakitenen ehunekoa adierazten du.

Euskal Autonomi Elkarte osoari dagokionez, gara-indarra % 52,34koa da.

Gara-indarra herrialdeka aztertzerakoan, berriz, honako emaitza hauek ageri dira:

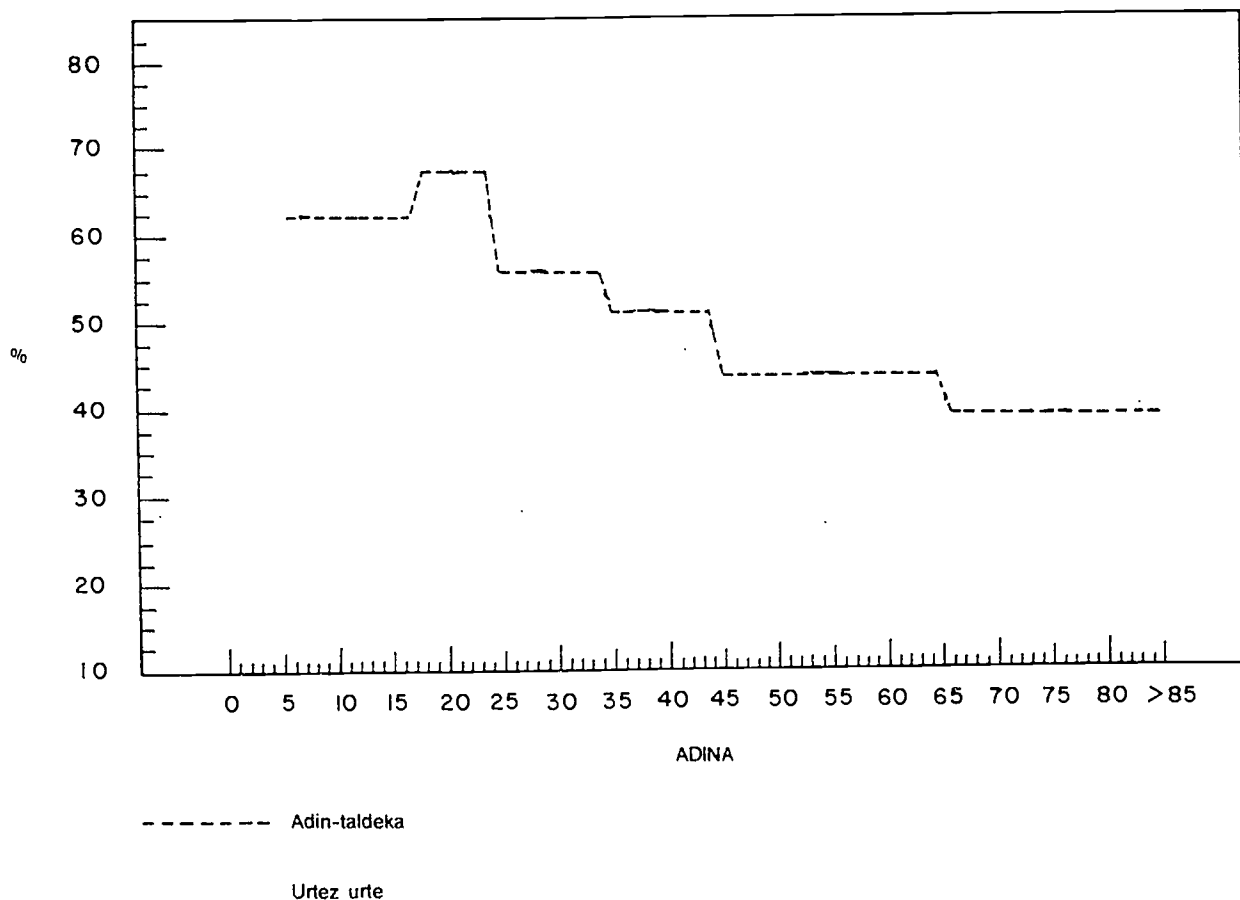
Gipuzkoak, euskaldunen ehunez altuena duen herrialdeak, du gara-indarrak altuena ere (% 59,27). Herrialde honek besteekiko alde nahiko nabarmena agertzen du: Arabak % 47,54 du, eta Bizkaiak % 41,99.

Arabako indizea hiru udalerririk ematen dute: Aramaiok, Laudiok eta Gasteizek; batez ere, azken honek; Arabako beste udalerririk gehienetan oso bakanak bait dira ama-hizkuntza euskara dutenak.

Bizkaiko eskualde guztiek Gipuzkoakoek baino gara-indar apalagoa agertzen dute: Gipuzkoako gara-indarrak apalena (Bidasoa Beherea, % 54,55) Bizkaiko altuena baino handiagoa da (Lea-Artibai, % 51,59). Bi herrialde hauen arteko osin ohargarriaren azterketa sakona egiteak mereziko luke. Bizkaiko euskalkiaren normalakuntza falta eta euskarazko irakaskuntza beranduago hedatu izana izan daitezke horren arrazoi.

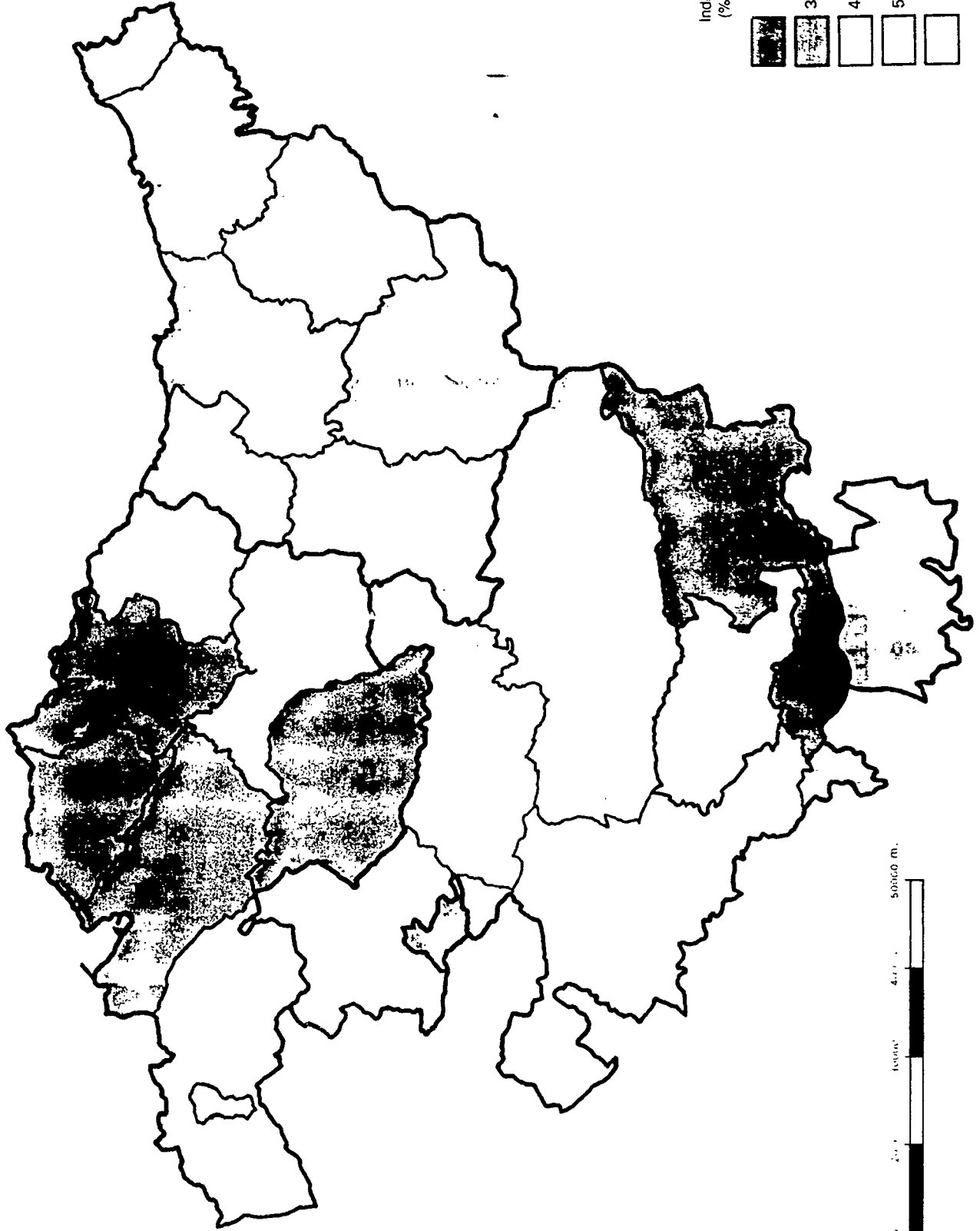
Adinaren ikuspegitik, gara-indarrak bere gailurra 12 urtekoengan lortzen du (% 81,10). Adin horretatik gora, indizea pausoka jaisten hasten da, 85 urterarte. Indizea, batzbestekoaz gora dago 36 urtez azpikoengan eta horrek ikastolen eta euskal irakaskuntzaren eragina nabarmen arazten du.

Hizkuntz gara-indarra adinaren arabera (E.A.E.)

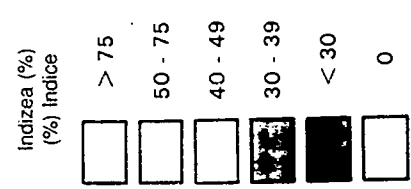
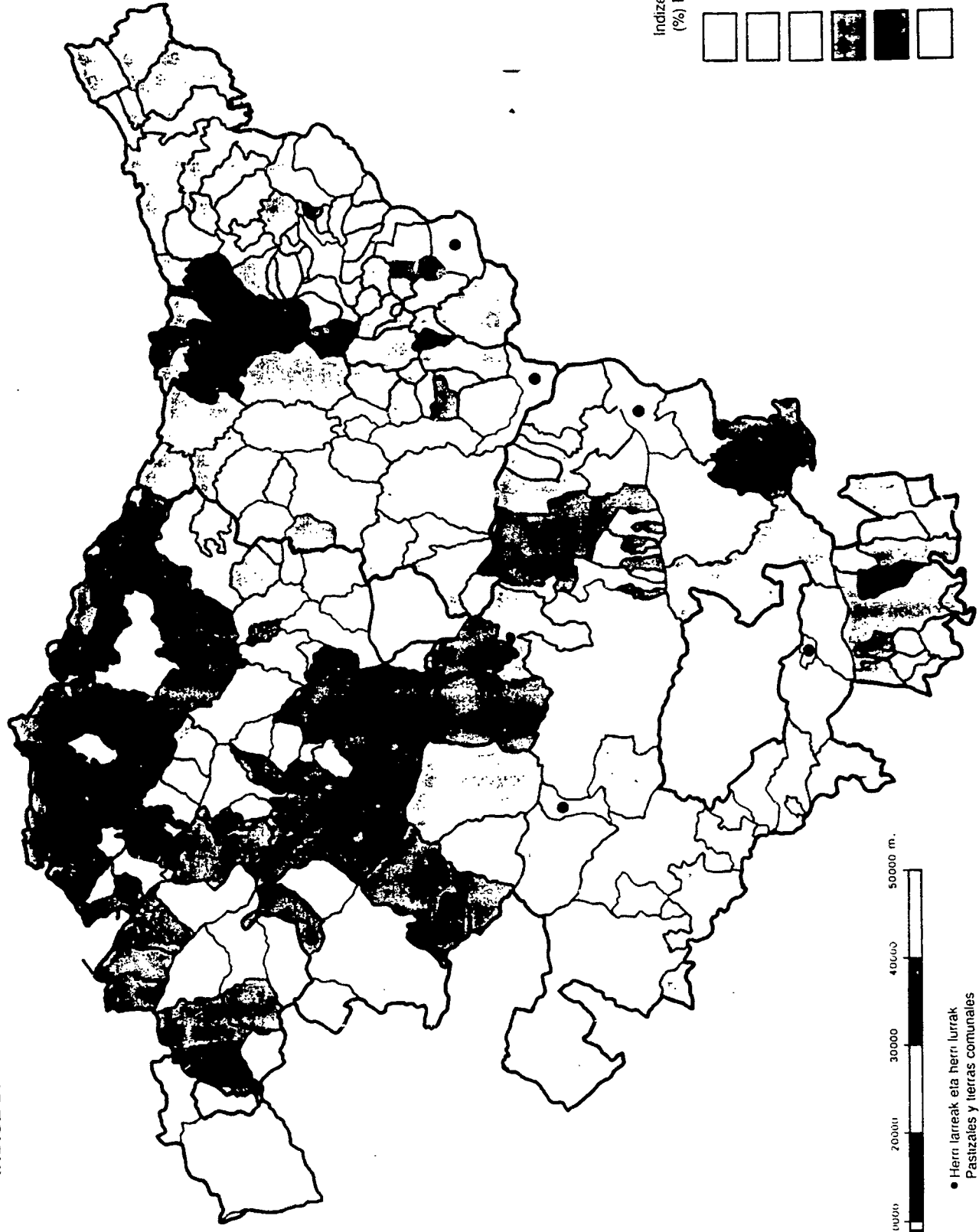
HIZKUNTZ GARA-INDARRA ESKUALDEKA

INDICE DE ELABORACION LINGÜÍSTICA POR COMARCAS

HIZKUNTZ GARA-INDARRA UDALERRIKA

INDICE DE ELABORACION LINGÜISTICA POR MUNICIPIOS

• Herri larreak eta herri lurrak
Pastzales y tierras comunales

Resumiendo, se puede constatar que:

—La mitad de la población cuya lengua materna es al menos euskera sabe hablarlo y escribirlo correctamente.

—El índice de elaboración no va parejo con el porcentaje de euskaldunes. En efecto, el índice de elaboración en Alava es superior al de Bizkaia, mientras que dentro de este territorio es más elevado en Encartaciones que en Arratia-Nervión y Busturiaidea y, en Guipúzcoa, mayor en Goierri que en Urola-Costa.

—Por edades, los menores de 36 años presentan el índice de elaboración más alto, resultando evidente el efecto producido por las ikastolas y la enseñanza en euskera.

—Si el índice de retención más elevado era detentado por los agricultores, el grupo técnico-profesional (63,50%) es quien tiene el mayor índice de elaboración, seguido de los inactivos (54,76%), personal de servicios (50,12%), en tanto que los índices más bajos corresponden a los agricultores (35,11%) seguido de los comerciantes y vendedores (47,12%).

II.2. INDICES RELATIVOS A QUIENES TIENEN EL CASTELLANO U OTRA LENGUA DISTINTA DEL EUSKERA COMO LENGUA MATERNA

II.2.1. Índices de incorporación

En este capítulo se analiza la población cuya lengua materna es otra distinta del euskera.

El índice de incorporación refleja el proceso de acercamiento al euskera desde otra lengua. Se distinguen:

—*Índice de incorporación activa oral*: Porcentaje de población de lengua materna no-euskera que hablan en euskera correctamente.

—*Índice de incorporación activa escrita*: Porcentaje de población de lengua materna no-euskera que escriben en euskera correctamente.

Existe un número importante de personas que ha conseguido aprender bien el euskera. El porcentaje más alto corresponde a Guipúzcoa. Sin embargo, hay que subrayar la importancia de las cifras absolutas del Gran Bilbao, Vitoria-Gasteiz y Valle de Ayala.

Los datos recogidos sobre los índices de incorporación activa oral y escrita, muestran dos fenómenos diferenciados:

a) *En el área vascofona el índice de incorporación activa oral es superior al escrito en todas las comarcas. Ello puede deberse a que el euskera sea lengua de uso en la calle.*

b) *En el área no vascofona el índice de incorporación activa escrita es superior al oral en todas las comarcas salvo en la Rioja Alavesa y el Valle de Ayala. Mientras la competencia escrita mejora mediante el aprendizaje, la competencia oral es frenada por las dificultades para su uso.*

El índice de incorporación, generalmente, es mayor cuanto más vascofona es el área, puesto que ello apoya e impulsa a aprender el euskera, mientras la ausencia de tal entorno euskaldun obstaculiza dicho proceso.

Como consecuencia de todo lo expresado, podemos afirmar que, en la mayoría de los municipios el índice de incorporación activa oral es superior al de la escrita. Ocurre el fenómeno inverso únicamente en 39 municipios de un total de 236, entre los cuales se incluyen los mayores municipios del País Vasco (Bilbao, Vitoria-Gasteiz, Barakaldo, Getxo, Portugalete, Santurtzi, Basauri, Sestao ...). Así pues, en los municipios en los que el porcentaje de euskaldunes no llega al 10% se observa, que el índice de incorporación activa escrita es superior al de la oral.

Por edades

La gente que ha llegado a aprender el euskera es joven en su mayoría. (los porcentajes superiores corresponden a los menores de 40 años).

—*Índice de incorporación activa escrita*. Son los jóvenes quienes cuentan con porcentajes más elevados (3-17 años, 8,58%). A partir de esta edad el índice de incorporación activa escrita va bajando hasta ser, en los grupos de mas edad, mayores de 66 años, el más bajo (1,19%).

Laburbilduz, esan daiteke:

– Ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, dutenen erdia da ongi hitz egiteko eta ongi idazteko gai.

– Gara-indarra ez da euskaldunen proportzioari loturik agertzen. Izan ere, gara-indarra altuagoa da Araban Bizkaian baino; Bizkaian, altuagoa Enkartzioetan, Arratia-Nerbioi eta Busturialdean baino; Gipuzkoan, altuagoa Goierrin, Urola-Kostaldean baino.

– Adinaren ikuspegitik, 36 urtez azpikoengan ematen da gara-indarrak altuena. Garbi dago horren sustraia ikastoletan eta euskal irakaskuntzan dagoela.

– Eutsi-indarrak altuena nekazariak baldin badute, gara-indarrak handiena profesional eta teknika-riek agertzen dute (% 63,50) eta ondoren ez-aktiboak (% 54,76) eta zerbitzuetako langileak (% 50,12); gara-indarrak apalena nekazariei (% 35,11) dagokie, eta ondoren merkatari eta saltzaileei (% 47,12).

II.2. AMA-HIZKUNTZA GAZTELANIA EDO BESTE ERDARAREN BAT DUTENEKIKO INDIZEAK

II.2.1. Erakar-indarrak

Atal honetan ama-hizkuntza euskara ez beste hizkuntzaren bat duen biztanleria aztertzen da.

Erdararik euskarara hurbiltzeko ibilbidea isladatzen du erakar-indarrak. Honako hauek bereiz daitezke:

– *Ahozko erakar-indar aktiboaren indizea*: Ama-hizkuntzaz erdaldun direnetatik, euskaraz ongi hitz egiten duen biztanleen ehunekoa.

– *Idatzizko erakar-indar aktiboaren indizea*: Ama-hizkuntzaz erdaldun direnetatik, euskara ongi idazten duen biztanleen ehunekoa.

Euskara ongi ikastea lortu duen jende-multzoko garrantzitsu bat bada. Gipuzkoari dagokio ehunekorik handiena; hala ere, azpimarragarria da Bilbo Handia, Gasteiz eta Aiaraldea eskualdeetako kopuruaren garrantzia.

Ahozko eta idatzizko erakar-indar aktiboak buruz jasotako datuek mota ezberdineko bi joera azaltzen dituzte:

a) *Eremu euskaldunenetan ahozko erakar-indar aktiboa* idatzizkoa baino altuagoa da eskualde guztietan. Euskara kaleko hizkuntza izatea izan daiteke horren arrazoia.

b) *Eremu erdaldunuetan idatzizko erakar-indar aktiboa* ahozkoa baino altuagoa da eskualde guztietan, Arabako Errioxan eta Araialdean ezik. Ikasketa bidez idazteko gaitasuna hobetzen den bitartean, hitz egiteko gaitasuna erabiltzeko zailtasunak mugatzen du.

Erakar-indarra, orohar, hainbat eta txikiagoa da eremua erdaldunagoa den neurrian, giroak eragin eta behartu egiten bait du erdalduna euskara ikastera, eta euskal girorik ezak oztopatu.

Guzti honen ondorioz, udalerririk gehienetan, ahozko erakar-indar aktiboa idatzizkoa baino altuagoa dela esan daiteke. 236 udalerrietatik 39 udalerritan besterik ez da gertatzen alderantziz. Azken udalerririk hauen artean Euskal Herriko handienak aurkitzen ditugu (Bilbo, Gasteiz, Barakaldo, Getxo, Portugalete, Santurtzi, Basauri, Sestao...). Euskaldunen ehunekoa % 10era iristen ez den udalerrietan nabari da, beraz, idatzizko erakar-indarra ahozkoa baino altuagoa dela.

Adinaren ikuspegitik

Euskara ikastera iritsi den jendea gaztea da gehienbat (40 urtez beherakoei dagozkien ehunekorik altuenak).

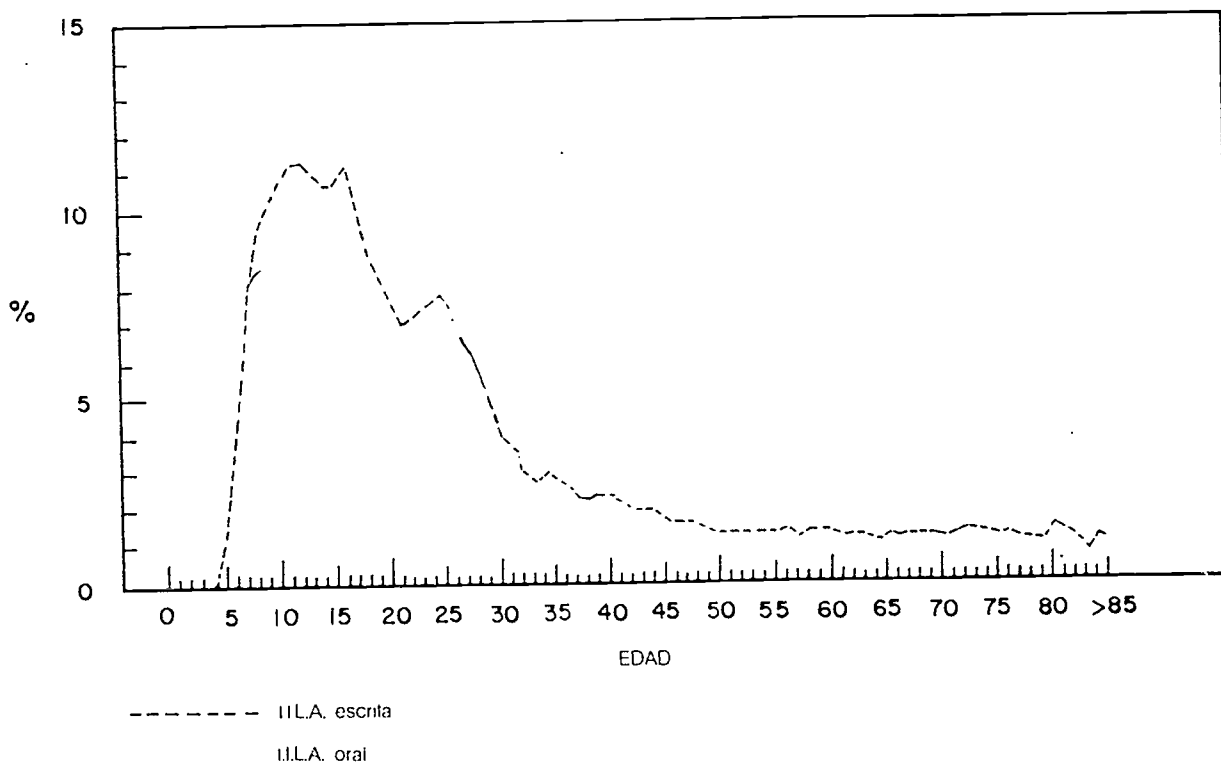
– *Idatzizko erakar-indar aktiboa*. Gazteak dira proportziorik altuenak dituztenak (2-17 adin-taldekoek % 8,58). Adin horretatik gora, idatzizko erakar-indarra jaitsiz doa, zaharrenean adin-taldean, 66 urtez gorakoengan, baxuena izateraino (% 1,19).

— *Índice de incorporación activa oral.* También en este caso, el grupo de edad de 3-17 años mantiene el índice en el 8,5%, mientras los mayores de 66 años muestran el 2,15%.

Comparando estos dos índices de incorporación se puede señalar lo siguiente:

- Entre 9 y 24 años el índice de incorporación activa escrita es superior al de la oral.
- A partir de los 24 años, sin embargo, el porcentaje de incorporación activa oral siempre es superior al escrito.

Índice de incorporación lingüística activa oral y escrita por edades (C.A.V.)

II.2.2. Euskaldunberris activos

Son euskaldunberris activos aquellos que teniendo el castellano como lengua materna hablan y escriben en euskera correctamente.

En el conjunto de la Comunidad Autónoma Vasca

El porcentaje de euskaldunberris activos se cifra en un 3,57%, que, en números absolutos, supone 56.063 personas. Por otro lado, supone el 17,57% respecto a los euskaldunes alfabetizados y el 10,97% de los euskaldunes.

Euskaldunberris activos por Territorios Históricos

Cuanto más vascofona es un área más alto es el porcentaje de euskaldunberris activos: Guipúzcoa (4,39%), Bizkaia (3,35%) y Alava (3,18%).

En Alava el 60,8% de los euskaldunes alfabetizados son euskaldunberris, en Bizkaia el 34,32% y en Guipúzcoa el 8,40. Dicho fenómeno se repite también por comarcas.

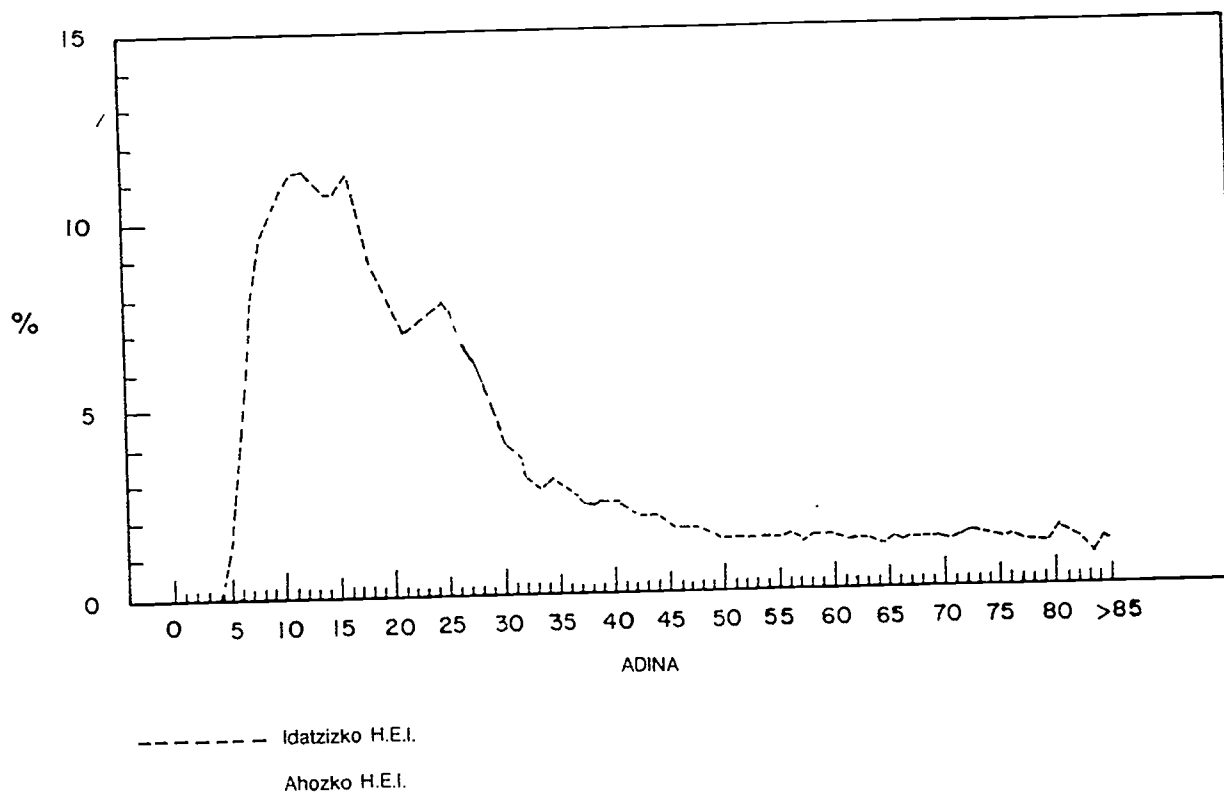
Los euskaldunberris se distribuyen por territorios del siguiente modo: Bizkaia 31.884 (56,87%), Guipúzcoa 16.306 (29,08%) y Alava 7.873 (14,04%). Más de la mitad de los euskaldunberris activos corresponden a Bizkaia.

– Ahozko erakar-indar aktiboa. Kasu honetan ere, 3-17 urte bitarteko adin-taldekoek % 8,5eko indizea duten bitartean, 66 urtez gorakoek % 2,15ekoa azaltzen dute.

Erakar-indarraren bi indize hauek elkarrekin parekatzen baditugu, zera esan daiteke:

- 9 eta 24 urte artekoetan idatzizko erakar-indarra ahozkoa baino altuagoa da.
- 24 urtez geroz, ordea, ahozkoa idatzizkoa baino altuagoa da beti.

Ahozko eta idatzizko hizkuntz erakar-indarra adinaren arabera (E.A.E.)

II.2.2. Euskaldunberri aktiboak

Ama-hizkuntzaz erdaldun izan eta euskaraz ongi hitz egiteko eta ongi idazteko gaitasuna lortu dutenak dira euskaldunberri aktiboak.

Euskal Autonomi Elkarte osoan

Euskaldunberri aktiboen proportzioa erdaldunekiko 3,57koa da. Ehuneko honek, kopuru osotan, 56.063 lagun ematen du. Euskaldun alfabetatuekiko % 17,57a osatzen dute, bestalde, eta euskaldun guztien % 10,97a dira.

Euskaldunberri aktiboak herrialdeka

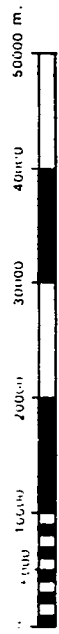
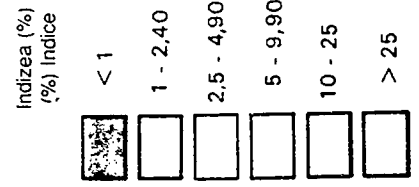
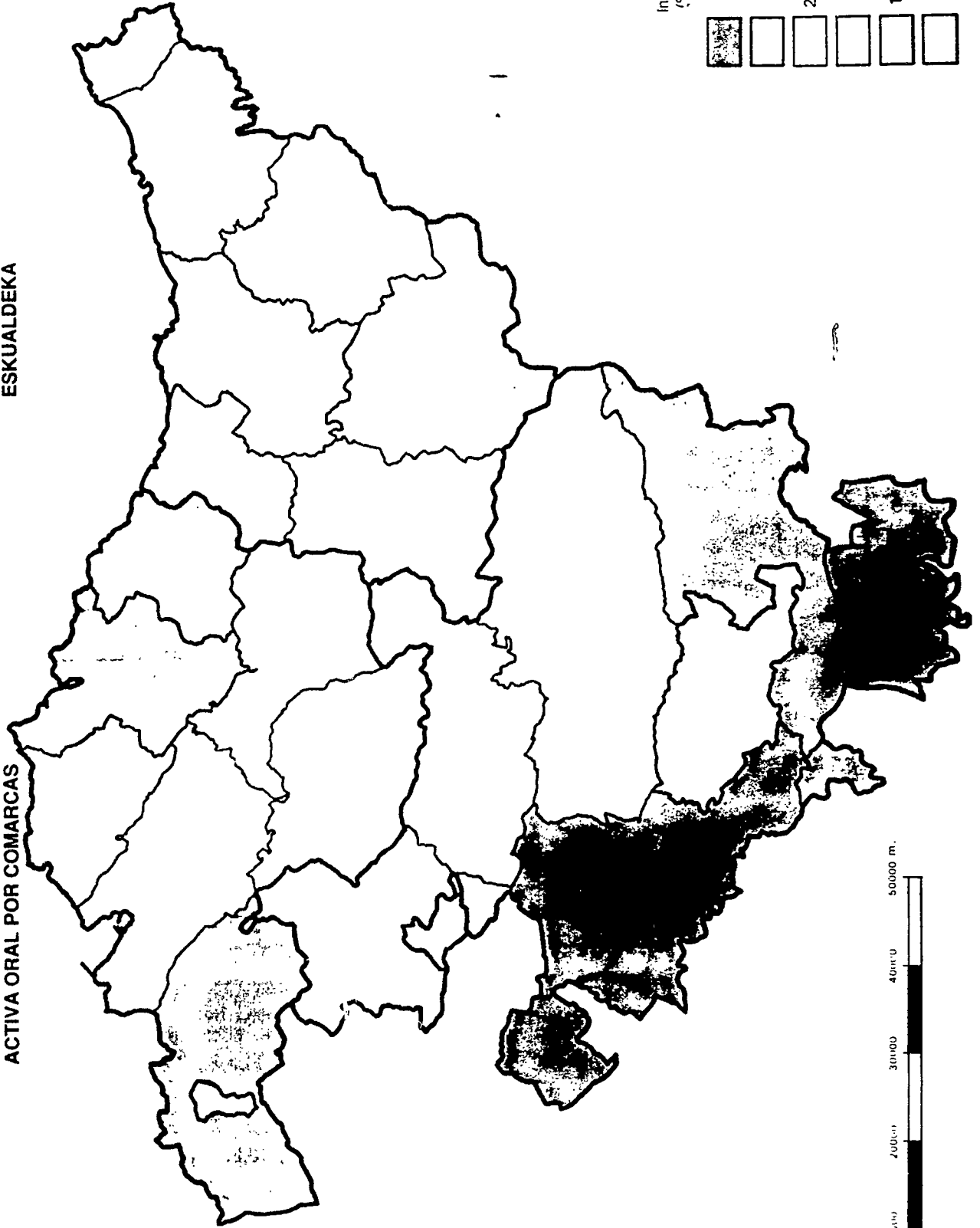
Ehunekotan, zenbat eta euskaldunagoa den eremua (herrialdea nahiz eskualdea), orduan eta altuagoa da euskaldunberri aktiboen ehunekoa: Gipuzkoa (% 4,39), Bizkaia (% 3,35) eta Araba (% 3,18).

Arabaren euskaldun alfabetatuetatik % 60,80 euskaldunberriak dira, Bizkaian % 34,32 eta Gipuzkoan % 8,40. Eskualdeka ere gauza bera ikus daiteke.

Kopuru osotan, honela banatzen dira euskaldunberri aktiboak herrialdeka: Bizkaian 31.884 (% 56,87), Gipuzkoan 16.306 (% 29,08) eta Araban 7.873 (% 14,06). Euskaldunberrien erdia baino gehiago Bizkaian dago.

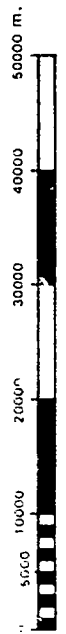
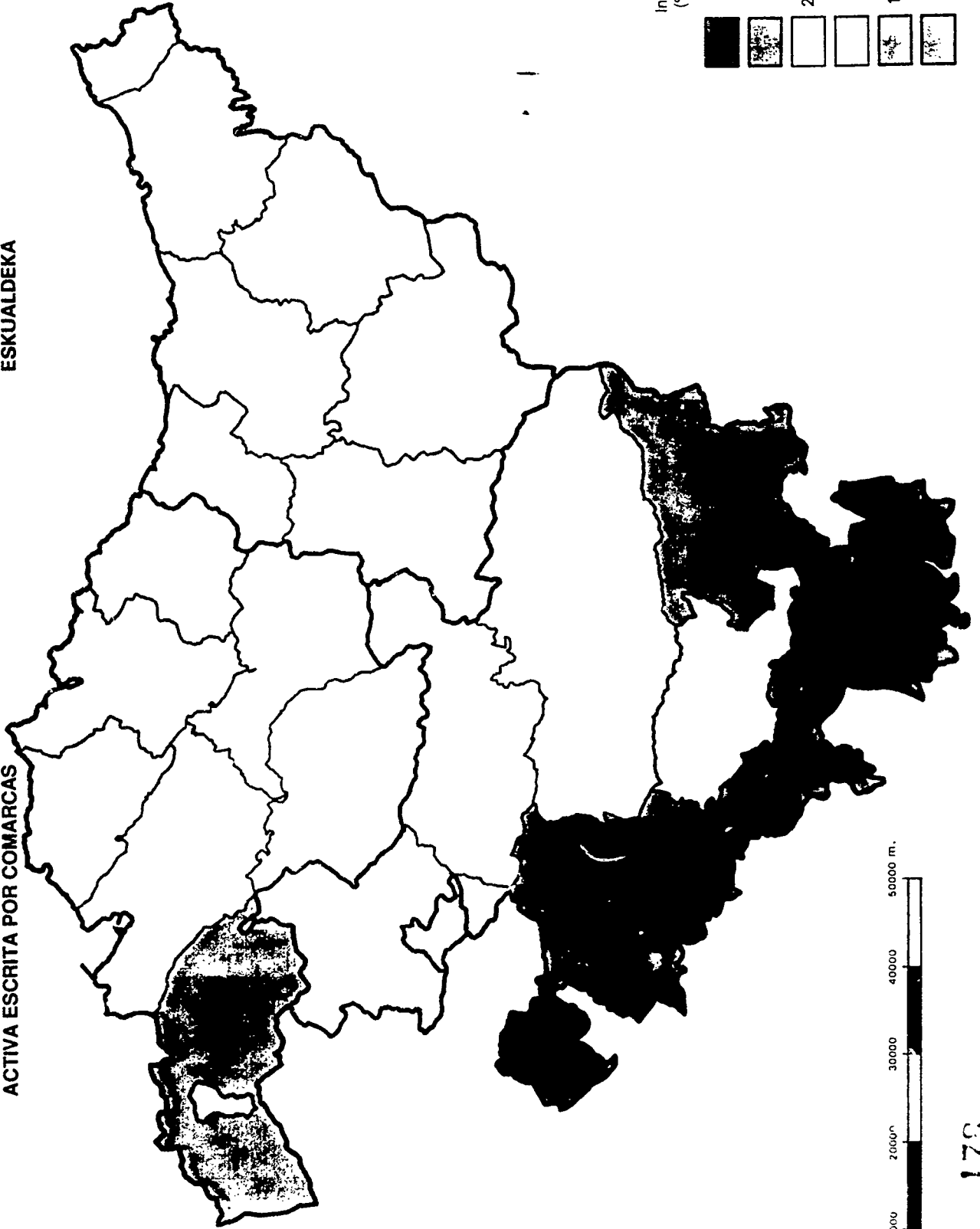
AHOZKO HIZKUNTZ ERAKAR-INDARRA
ESKUALDEKA

INDICE DE INCORPORACION LINGÜISTICA
ACTIVA ORAL POR COMARCAS

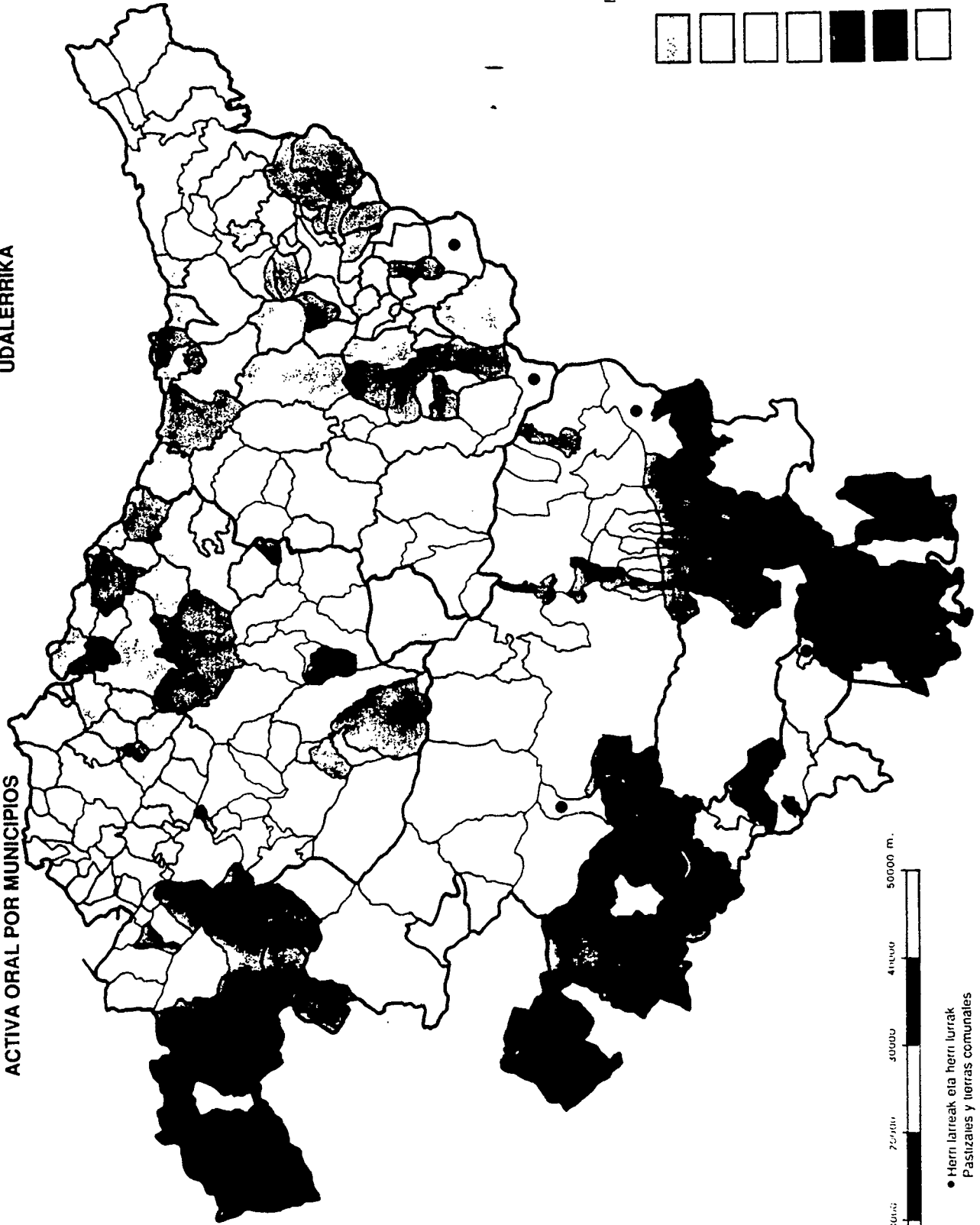
INDICE DE INCORPORACION LINGÜISTICA
ACTIVA ESCRITA POR COMARCAS

IDATZIZKO HIZKUNTZ ERAKAR-INDARRA
ESKUALDEKA

INDICE DE INCORPORACION LINGÜISTICA
ACTIVA ORAL POR MUNICIPIOS

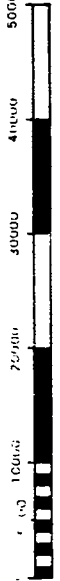
AHOZKO HIZKUNTZ ERAKAR-INDARRA
UDALERRIKA

Indizea (%)
(%) Indice

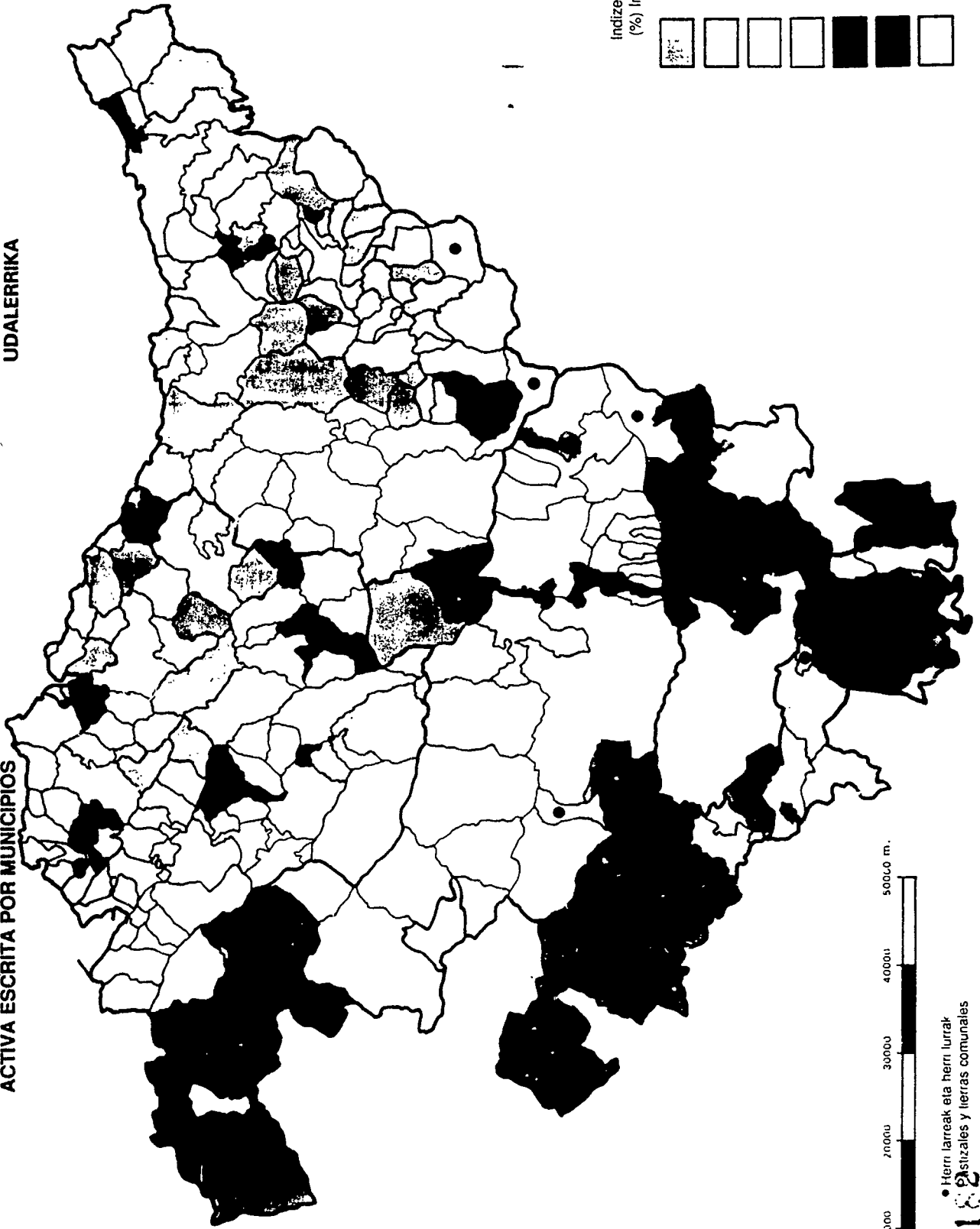
50000 m.

• Herni larreak eta herri lurak
Pastizales y tierras comunales

INDICE DE INCORPORACION LINGÜISTICA
ACTIVA ESCRITA POR MUNICIPIOS

IDATZIKO HIZKUNTZ ERAKAR-INDARRA
UDALERRIKA

Euskaldunberris activos en la C.A.V. y por Territorios Históricos

	EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS		EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS/ LENGUA MATERNA CASTELLANO	EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS/ EUSKALDUNES ALFABETIZADOS	EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS/ EUSKALDUNES
	N.º	%			
Alava	7.873	14,04	3,18	60,80	45,38
Bizkaia	31.884	56,87	3,35	34,32	15,91
Guipúzcoa	16.306	29,08	4,39	8,4	5,56
C.A.V.	56.063	100	3,57	17,57	10,97

Euskaldunberris activos por comarcas

COMARCAS	EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS	EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS/ LENGUA MATERNA CASTELLANO	EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS/ EUSKALDUNES ALFABETIZADOS	EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS/ EUSKALDUNES
Valle de Ayala	1.280	4,06	60,69	42,81
Valles Alaveses	19	0,47	47,50	42,22
Rioja Alavesa	151	1,61	66,81	50,50
Llanada Alavesa	6.232	3,01	64,49	51,12
Montaña Alavesa	59	1,71	88,05	76,62
Arratia Nervión	382	3,77	9,41	3,51
Bajo Bidasoa	1.445	3,16	12,09	7,75
Gran Bilbao	28.193	3,40	50,26	34,27
Busturiaidea	593	5,26	4,31	1,80
Bajo Deba	1.004	3,65	4,86	3,07
Alto Deba	1.335	4,81	5,98	3,65
Donostiaidea	9.184	4,37	13,85	9,83
Duranguesado	1.246	2,38	6,20	3,59
Encartaciones	312	1,06	67,38	61,05
Goierri	1.761	5,43	7,39	5,03
Estribaciones del Gorbea	132	3,62	15,65	7,55
Lea-Artiba	405	8,33	3,34	1,74
Tolosaldea	741	5,45	3,68	2,47
Uribe-Burton	753	4,92	12,35	4,65
Urola-Costa	836	5,95	3,35	1,79

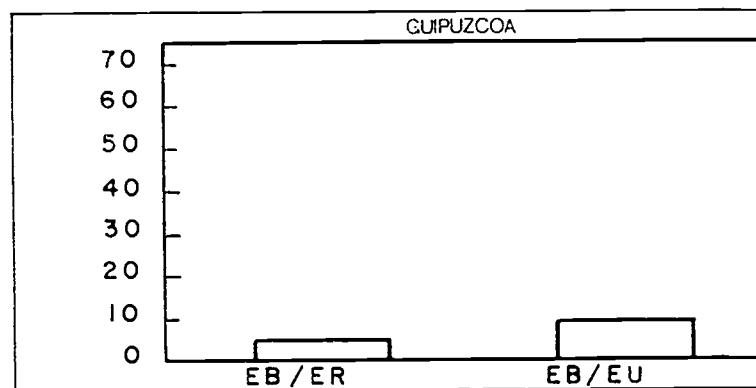
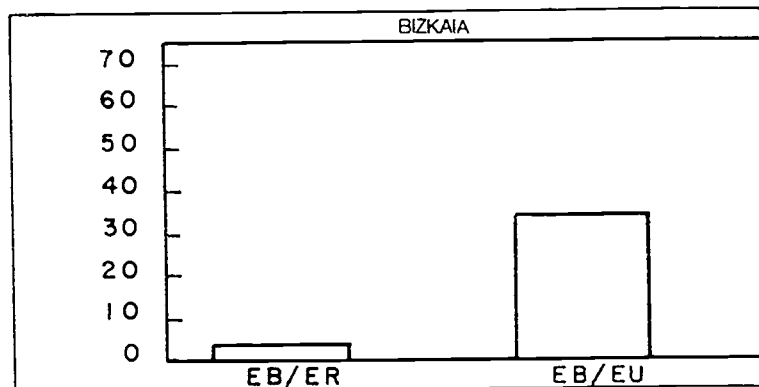
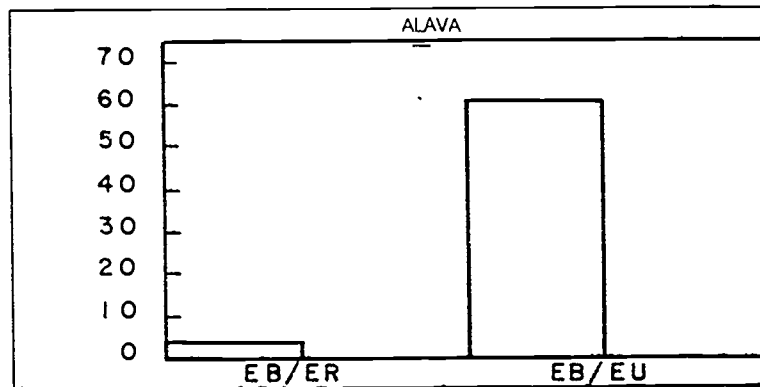
Euskaldunberri aktiboak E.A.E. osoen eta herrialdeka

	EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK		EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK/ AMA-HIZKUNTZAZ ERDALDUNAK	EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK/ EUSKALDUN ALFABETATUAK	EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK/ EUSKALDUNAK
	KOPURUA	%			
Araba	7.873	14,04	3,18	60,80	45,38
Bizkaia	31.884	56,87	3,35	34,32	15,91
Gipuzkoa	16.306	29,08	4,39	8,4	5,56
E.A.E.	56.063	100	3,57	17,57	10,97

Euskaldunberri aktiboak eskualdeka

ESKUALDEAK	EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK	EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK/ AMA-HIZKUNTZAZ ERDALDUNAK	EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK/ EUSKALDUN ALFABETATUAK	EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK/ EUSKALDUNAK
Aiaraldea	1.280	4,06	60,69	42,81
Añanaldea	19	0,47	47,50	42,22
Arabako Errioxa	151	1,61	66,81	50,50
Arabako Lautada	6.232	3,01	64,49	51,12
Arabako Mendialdea	59	1,71	88,05	76,62
Arratia-Nerbioi	382	3,77	9,41	3,51
Bidasoa Beherea	1.445	3,16	12,09	7,75
Bilbo Handia	28.193	3,40	50,26	34,27
Busturialdea	593	5,26	4,31	1,80
Deba Beherea	1.004	3,65	4,86	3,07
Deba Garaia	1.335	4,81	5,98	3,65
Donostialdea	9.184	4,37	13,85	9,83
Durangaldea	1.246	2,38	6,20	3,59
Enkartzioak	312	1,06	67,38	61,05
Goierni	1.761	5,43	7,33	5,03
Gorbeialdea	132	3,62	15,65	7,55
Lea-Artibai	405	8,33	3,34	1,74
Tolosaldea	741	5,45	3,68	2,47
Uribe-Butroe	753	4,92	12,35	4,65
Urola-Kostaldea	836	5,95	3,35	1,79

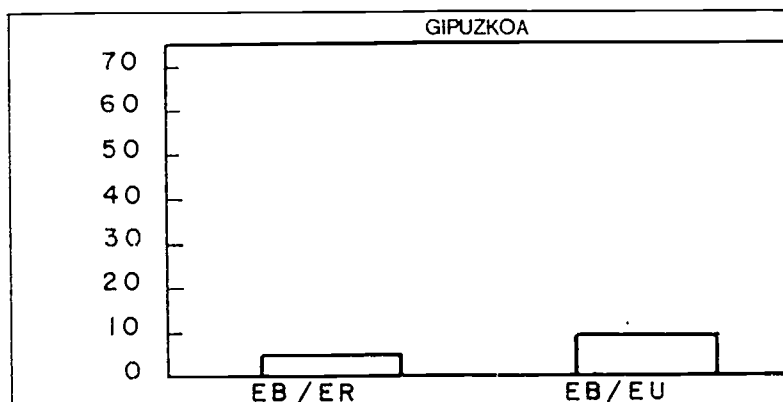
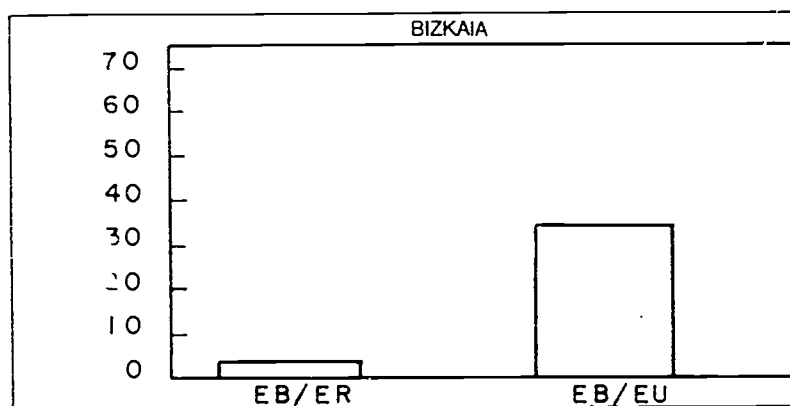
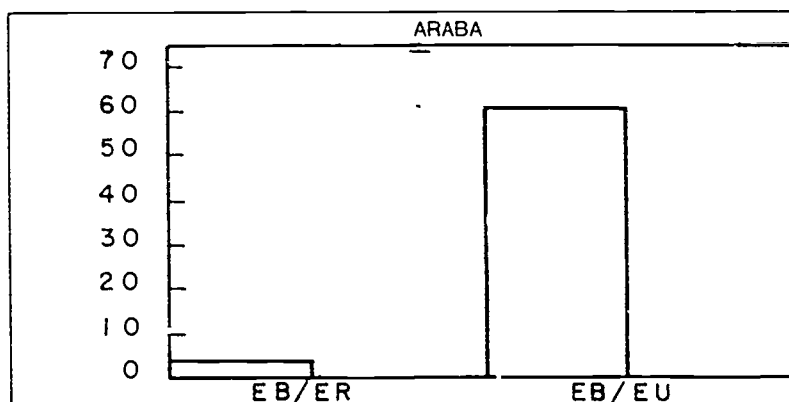
Euskaldunberris activos por Territorios Históricos

EB/ER Porcentaje de euskaldunberris sobre eraldunes

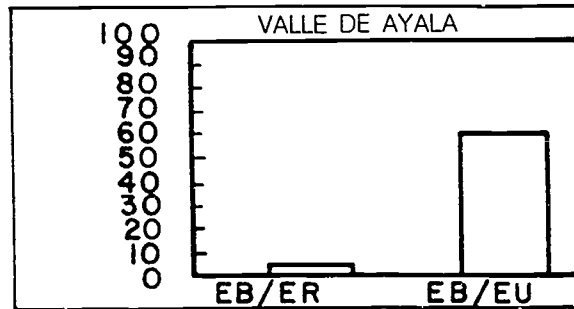
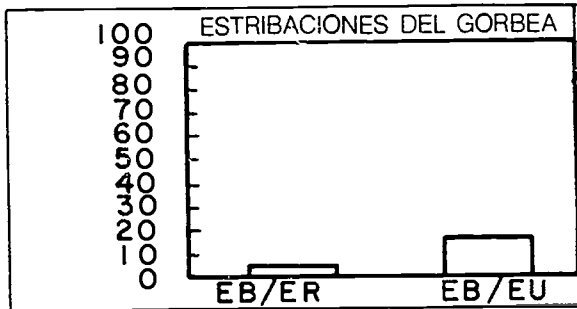
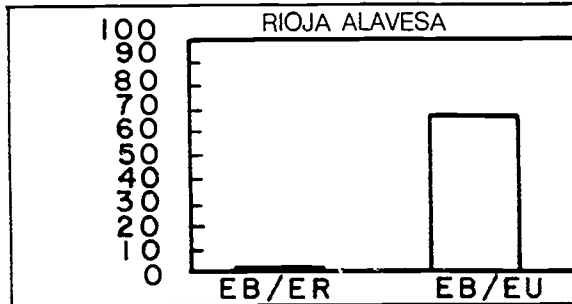
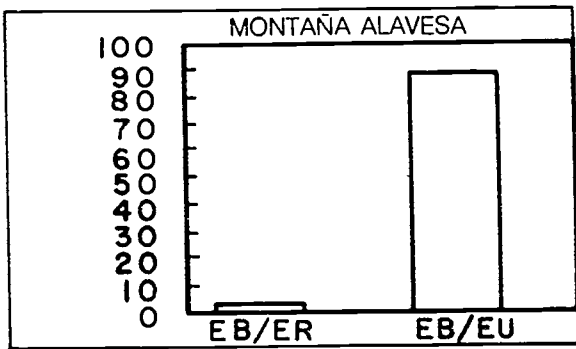
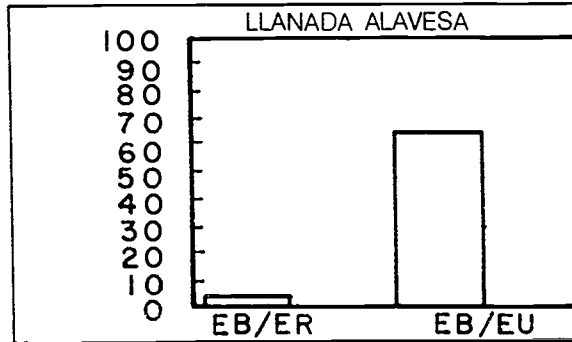
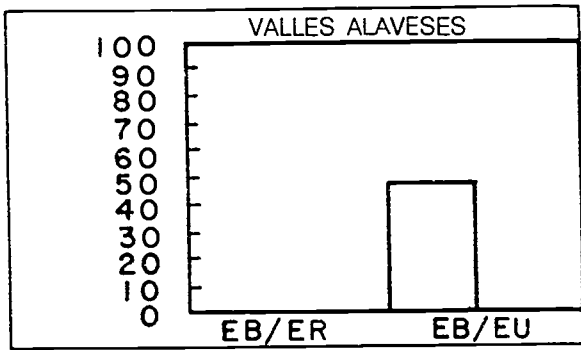
EB/EU Porcentaje de euskaldunberris sobre euskaldunes alfabetizados

Euskaldunberriak herrialdeka

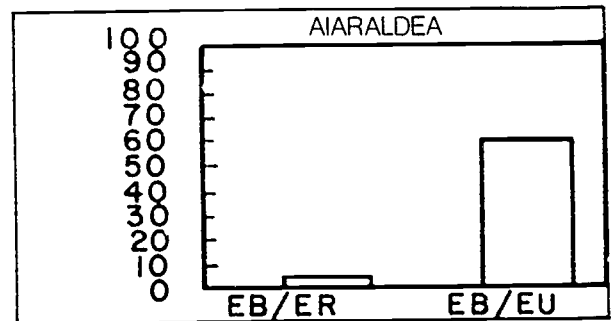
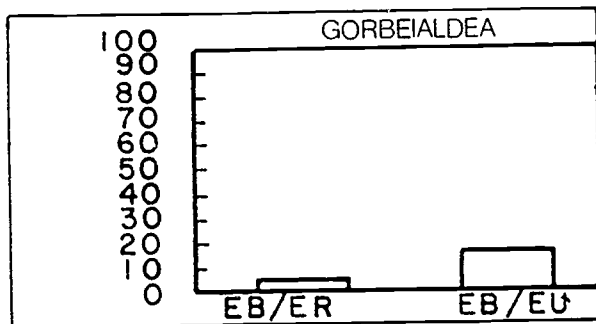
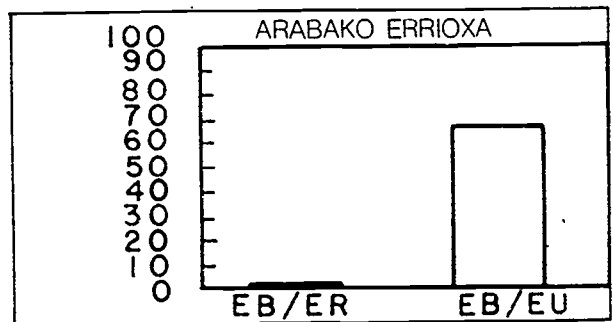
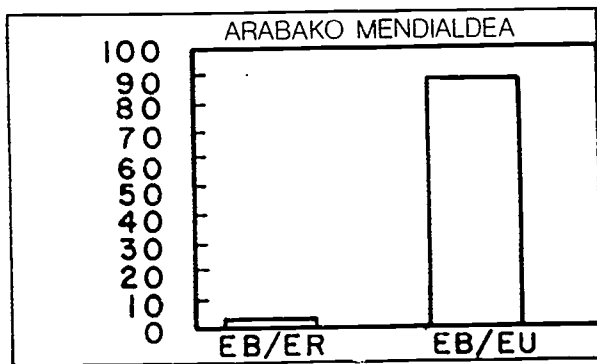
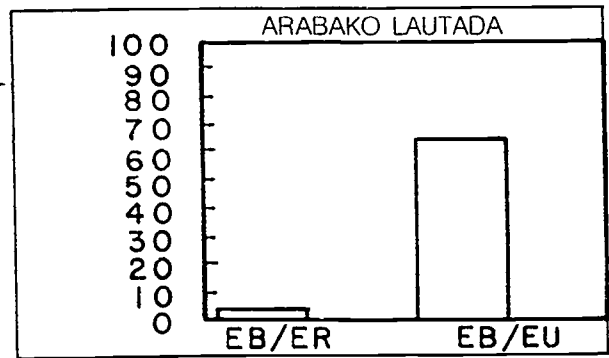
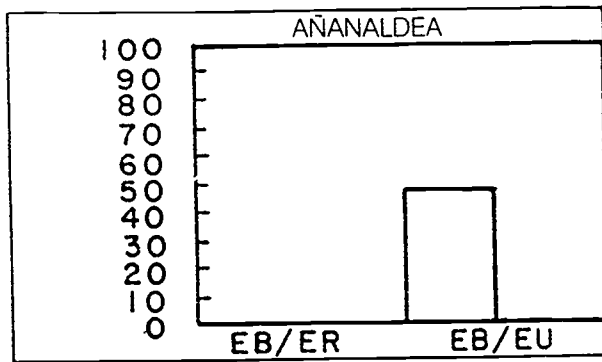

EB/ER. Euskaldunberri eta erdaldunen kopuruen arteko konparazioa
EB/EU: Euskaldunberri eta euskaldun alfabetatuen kopuruen arteko konparazioa

ALAVA

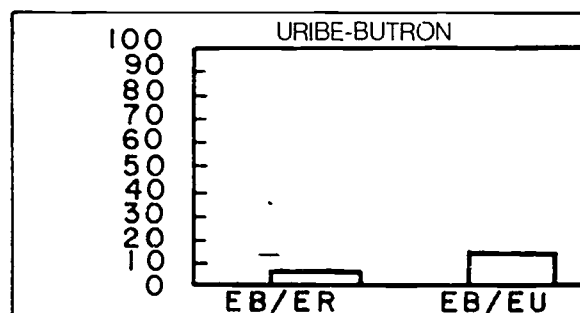
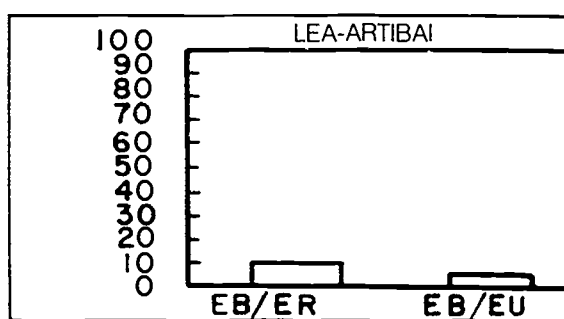
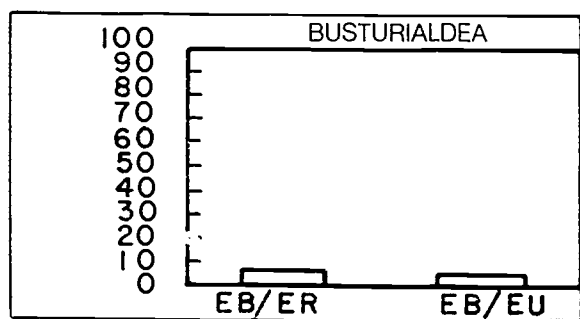
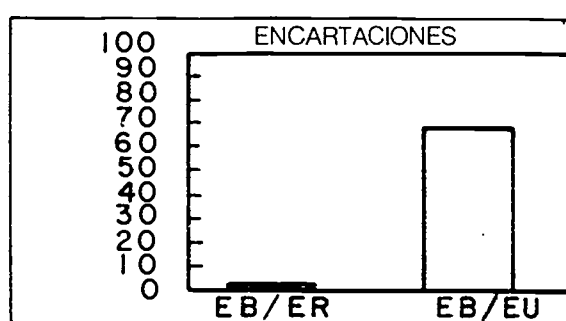
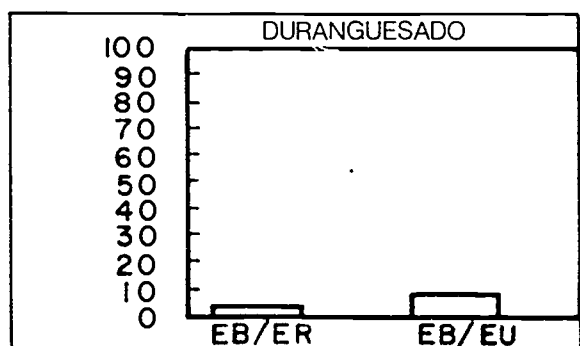
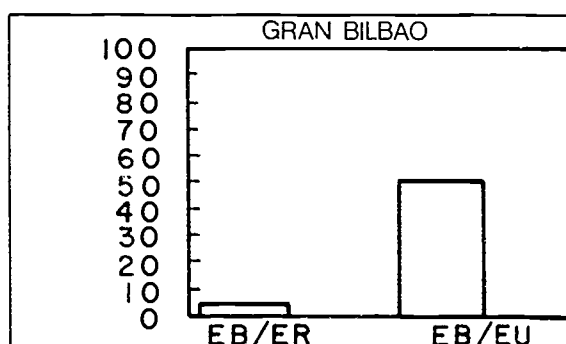
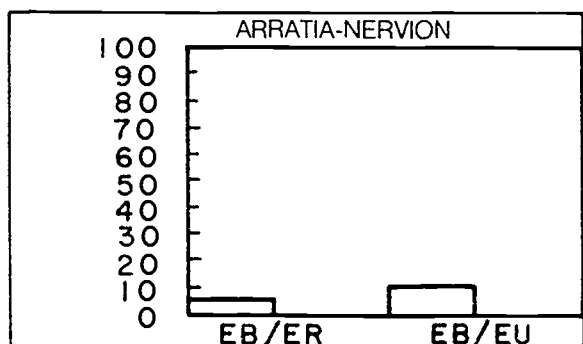
EB/ER: Porcentaje de euskaldunberris sobre erdaldunes
 EB/EU: Porcentaje de euskaldunberris sobre euskaldunes alfabetizados

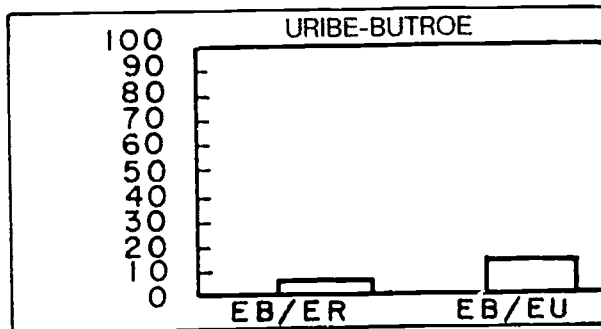
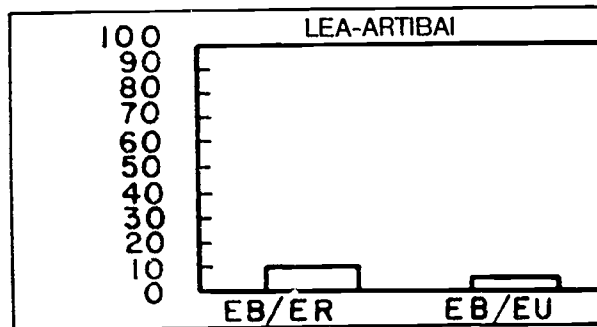
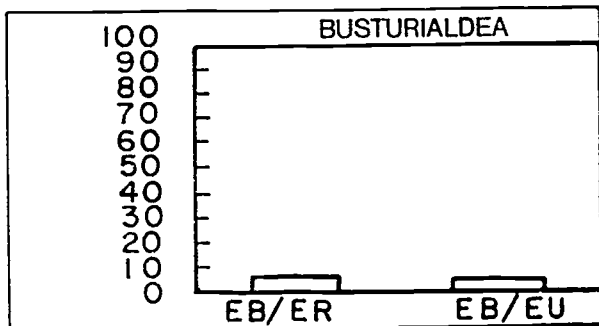
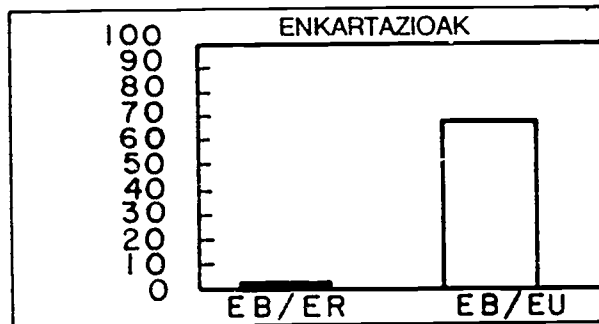
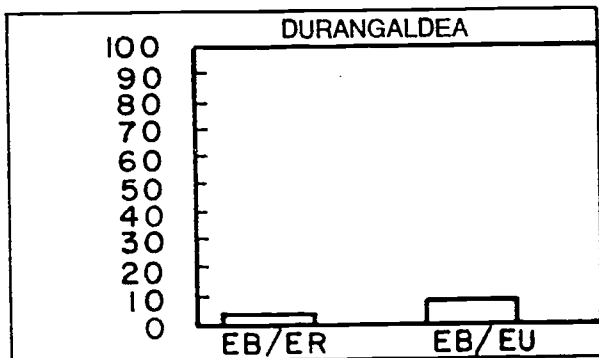
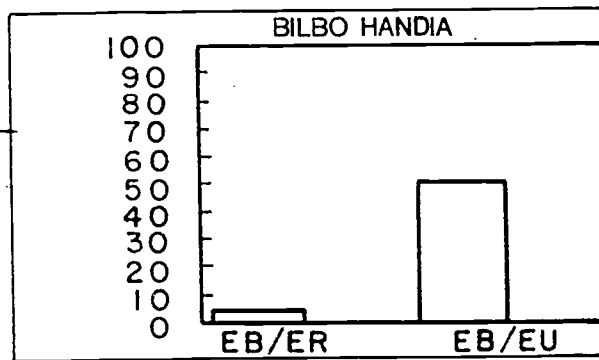
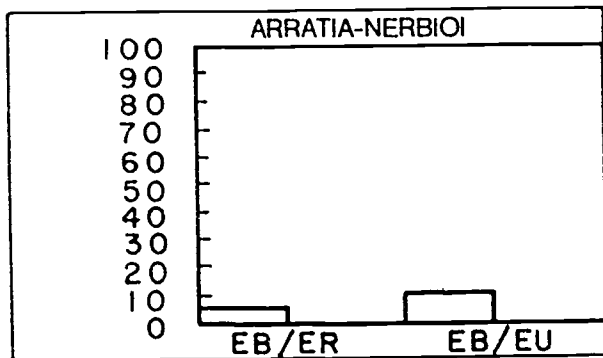
EB/ER: Euskaldunberri eta erdaldunen kopuruen arteko konparazioa

EB/EU: Euskaldunberri eta euskaldun alfabetatuen kopuruen arteko konparazioa

BIZKAIA

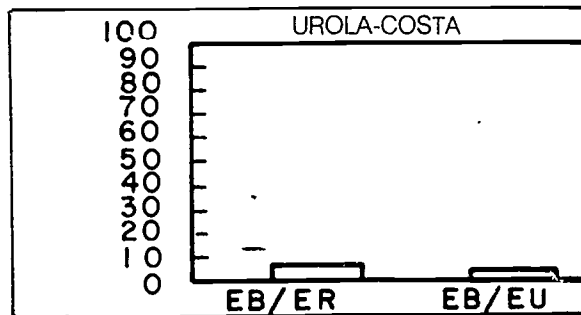
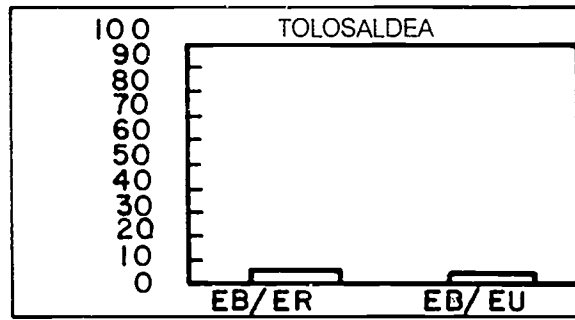
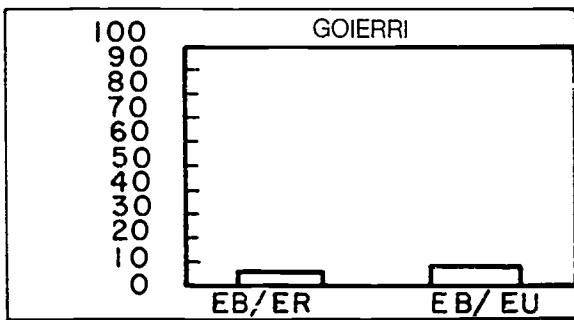
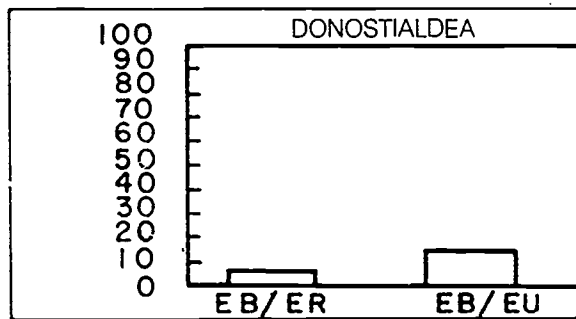
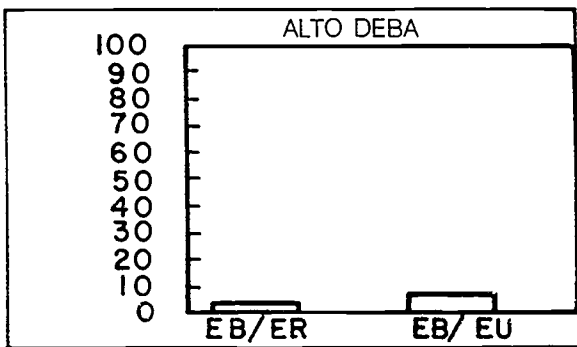
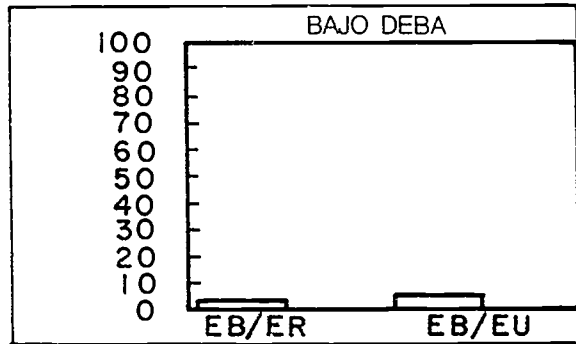
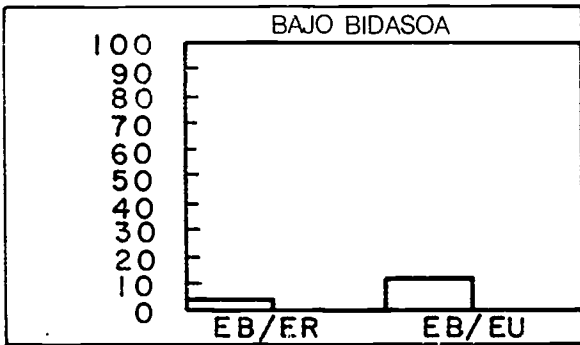

EB/ER. Porcentaje de euskaldunberris sobre erdaldunes
 EB/EU: Porcentaje de euskaldunberris sobre euskaldunes alfabetizados

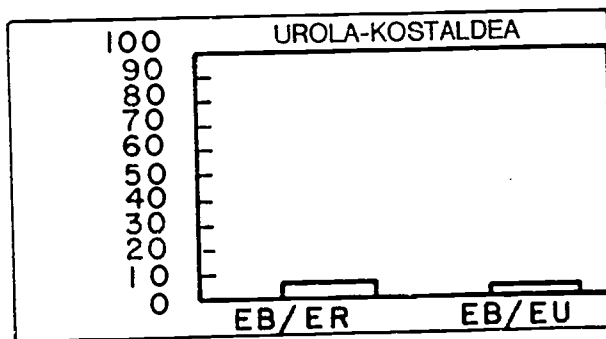
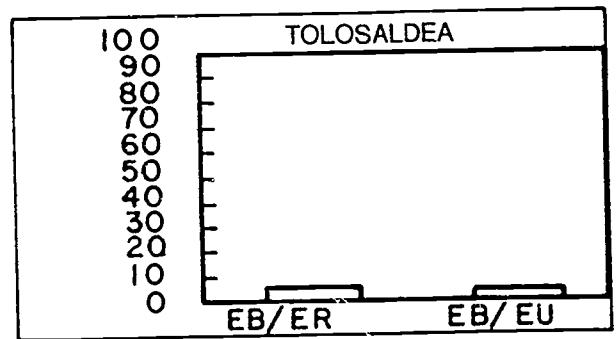
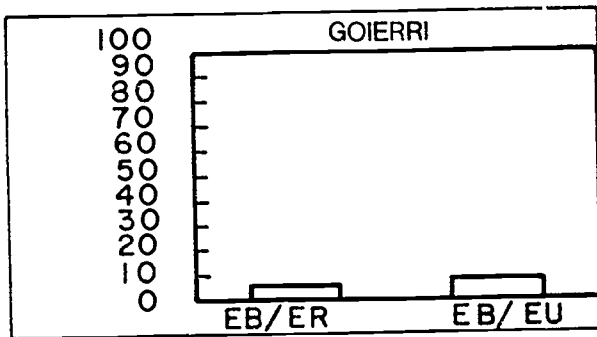
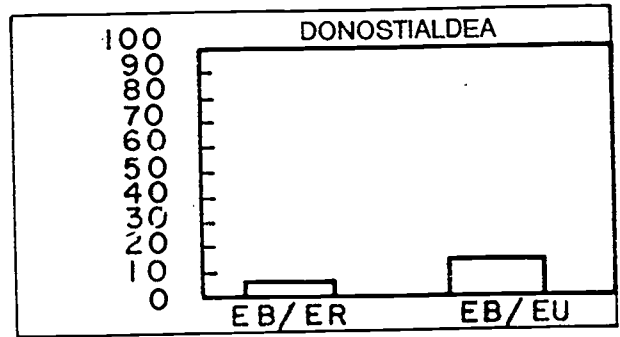
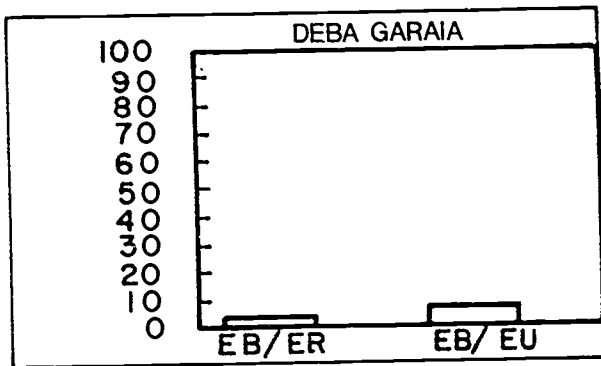
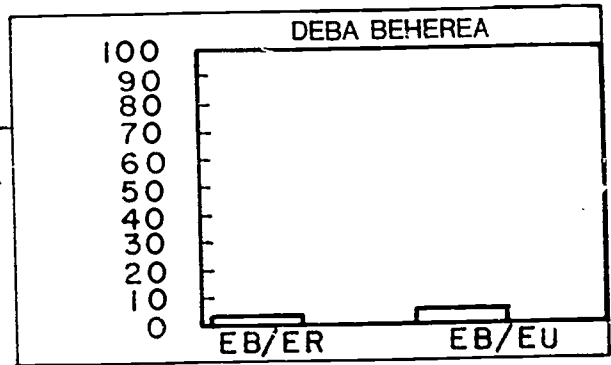
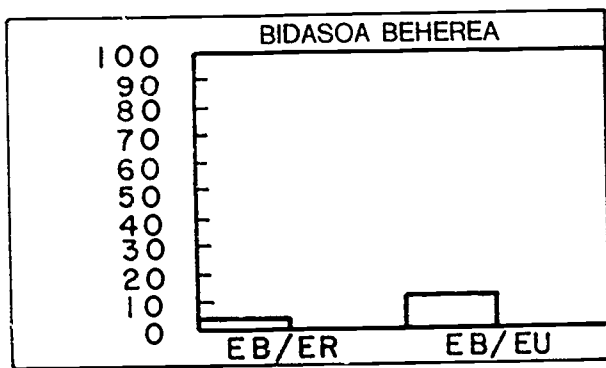

EB/ER: Euskaldunberri eta erdaldunen kopuruen arteko konparazioa
 EB/EU: Euskaldunberri eta euskaldun alfabetatuen kopuruen arteko konparazioa

GUIPUZCOA

EB/ER: Porcentaje de euskaldunberriak sobre erdaldunak
 EB/EU: Porcentaje de euskaldunberriak sobre euskaldunak alfabetizatuak

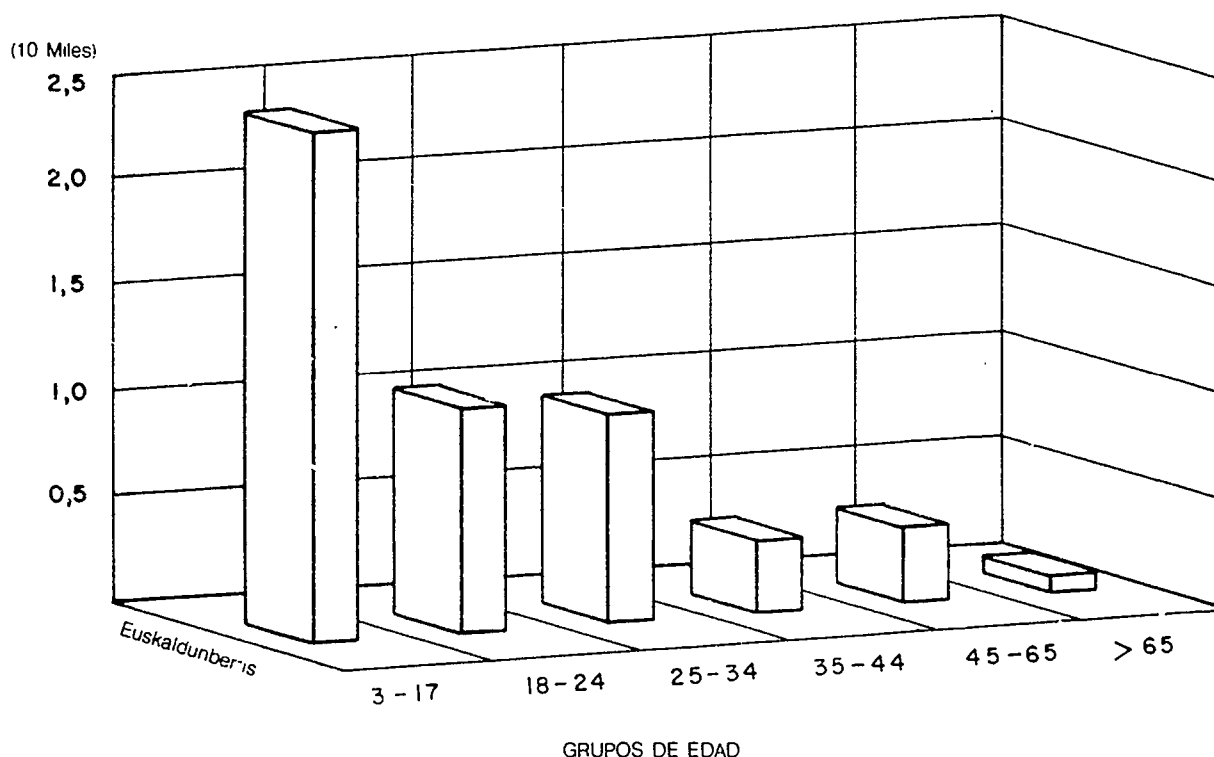
EB/ER: Euskaldunberri eta erdaldunen kopuaren arteko konparazioa
 EB/EU: Euskaldunberri eta euskaldun alfabetatuen kopuruen arteko konparazioa

Euskaldunberris activos por grupos de edad (C.A.v.)

El porcentaje más elevado (6,26%) corresponde al grupo de 3-17 años, significando dicho grupo el 43,18% del total de euskaldunberris. El porcentaje disminuye según aumenta la edad: 18-24 años (5,54%), 25-34 años (4,12%). A partir de los 35 años los porcentajes no alcanzan siquiera el 2%.

Los euskaldunberris activos que representan el 25,42% con respecto a los euskaldunes alfabetizados en el grupo de edad de 3-17 años disminuyen hasta el 7,31% a partir de 66 años.

Dichas cifras reflejan la importancia tanto de las ikastolas y de la enseñanza en euskera como del proceso de euskaldunización y alfabetización de adultos de los últimos años.

Euskaldunberris activos por grupos de edad

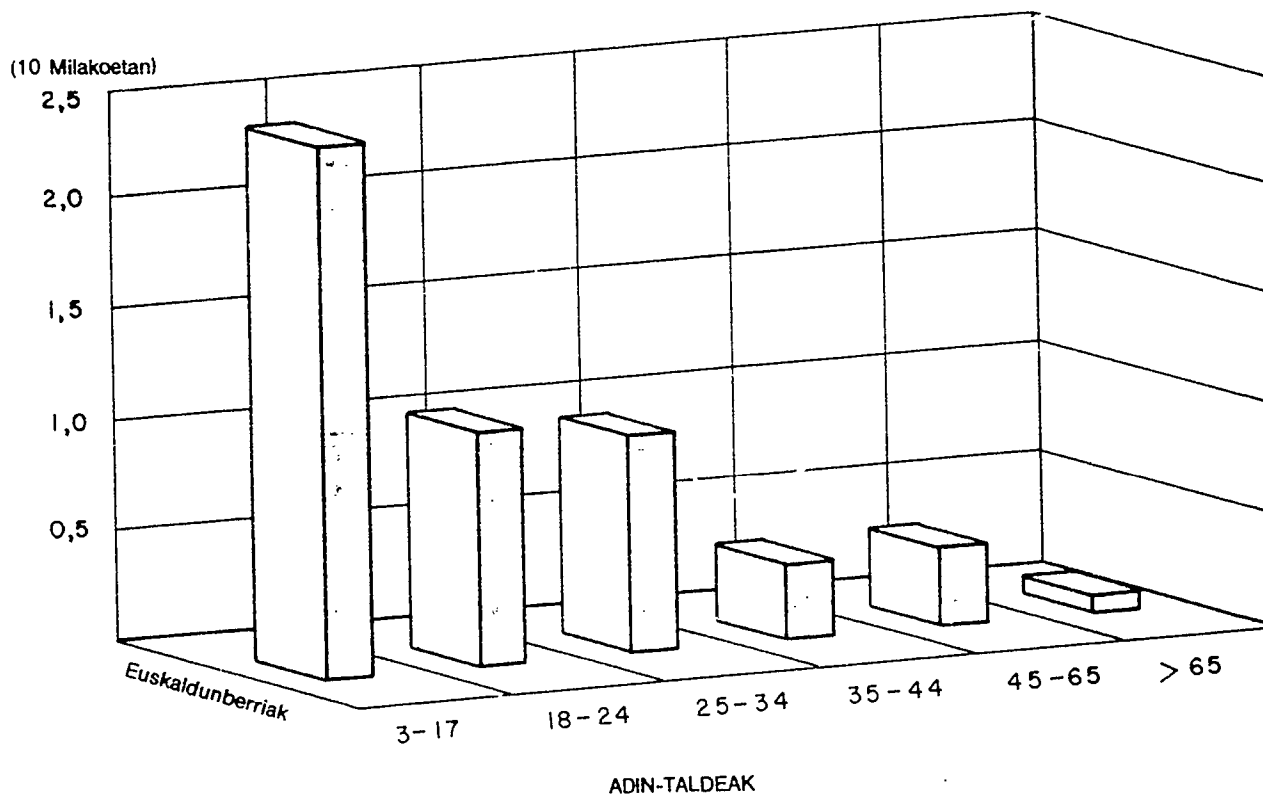
GRUPO DE EDAD	EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS		EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS/ LENGUA MATERNA CASTELLANO	EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS/ EUSKALDUNES ALFABETIZADOS	EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS/ EUSKALDUNES
	N°	%			
3-17	24.212	43,18	6,26	25,42	18,30
18-24	11.210	19,99	5,54	23,01	18,73
25-34	10.398	18,54	4,12	21,04	14,63
35-44	4.297	7,66	1,93	11,85	7,19
45-65	4.436	7,91	1,19	7,31	3,67
> 65	1.510	2,69	1,12	7,31	3,67
TOTAL	56.063	100,00	3,57	17,57	10,97

Euskaldunberri aktiboak adin-taldeka (E.A.E.)

Ehunekorik altuena (% 6,24) 3-17 urte bitartekoei dagokie, taide horrek euskaldunberrien % 43,18a biltzen bait du. Adina gehitu ahala ehunekoa jaitsi egiten da: 18-24 urtekoak (% 5,54), 25-34 bitartekoak (% 4,12); 35 urtekoetatik gora % 2ra ere ez dira iristen ehunekoak.

Euskaldunberri aktiboek euskaldun alfabetatuekiko 2-17 urte bitartekoetan % 25,42a ematen dute eta proportzioak jaitsiz doaz, 66 urtekoetatik gora % 5,83koa izan arte.

Zenbaki horiek ikastolak eta euskarazko irakasküntzak, eta baita helduen euskalduntze-alfabetatze prozesua ere, azken urteotan izan duten garrantzia adierazten dute.

Euskaldunberri aktiboak adin-taldeka

ADIN-TALDEA	EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK		EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK/ AMA-HIZKUNTZA GAZTELANIA	EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK/ EUSKALDUN ALFABETATUAK	EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK/ EUSKALDUNAK
	KOPURUA	%			
3-17	24.212	43,18	6,26	25,2	18,30
18-24	11.210	19,99	5,54	23,01	18,73
25-34	10.398	18,54	4,12	21,04	14,63
35-44	4.297	7,66	1,93	11,85	7,19
45-65	4.436	7,91	1,19	7,31	3,67
> 65	1.510	2,69	1,12	7,31	3,67
GUZTIRA	56.063	100,00	3,57	17,57	10,97

Euskaldunberris activos por titulaciones

La proporción mayor de euskaldunberris se da entre los estudios medio-superiores (11,17 %), algo mas baja entre los titulados superiores, (7,62 %) siendo los porcentajes más bajos los de los estudios de niveles inferiores: primarios (2,78 %) y no titulados (3,05 %).

También en relación con el conjunto de euskaldunes alfabetizados el nivel de estudios es directamente proporcional al porcentaje de euskaldunberris correspondiendo el porcentaje más elevado a los grupos de titulación media-superior (32,14 %).

Así pues, el fenómeno de los euskaldunberris activos está protagonizado por los jóvenes de titulación media-superior y de titulación superior.

Euskaldunberris activos por titulaciones

TITULACION	EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS		EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS/ LENGUA MATERNA CASTELLANO	EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS/ EUSKALDUNES ALFABETIZADOS	EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS/ EUSKALDUNES
	N.º	%			
No titulados	19.554	34,87	3,05	15,26	8,40
Estudios primarios	14.830	26,45	2,78	15,75	9,96
Formación Profesional	4.717	8,41	3,64	14,36	10,14
Estudios secundarios	8.325	14,84	5,34	22,92	17,90
Estudios medio-superiores	5.094	9,08	11,17	32,14	26,99
Estudios superiores	3.542	6,31	7,62	30,20	23,77
TOTAL	56.063	100,00	3,57	17,57	10,97

Euskaldunberris activos por situación laboral y profesional

Por situación laboral, las proporciones más elevadas de euskaldunberris las ofrecen los estudiantes y en menor medida, los desempleados. La población no-activa por su parte (amas de casa, jubilados, etc.), presenta los porcentajes más bajos. La relación es idéntica respecto al conjunto de los euskaldunes alfabetizados.

Euskaldunberris activos por situación laboral

SITUACION LABORAL	EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS		EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS/ LENGUA MATERNA CASTELLANO	EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS/ EUSKALDUNES ALFABETIZADOS	EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS/ EUSKALDUNES
	N.º	%			
Ocupados	13.768	24,55	2,96	14,33	9,04
Estudiantes	29.714	53,00	66,88	25,69	19,46
Parados	5.858	10,44	3,81	25,11	18,06
Inactivos	6.723	11,99	1,29	8,01	3,87
TOTAL	56.063	100,00	3,57	17,57	10,97

Por profesiones, sin embargo, la proporción más elevada, además con mucha diferencia, la refleja el sector de profesionales y técnicos; en menor medida los no-activos (en este caso los estudiantes) y los empleados de la Administración; los porcentajes mínimos se dan entre los trabajadores manuales y, sobre todo, entre los agricultores.

Euskaldunberri aktiboak titulazioka

Euskaldunberrien proportziorik altuenak erdi-goimailako ikasketak egin dituztenengan agertzen dira (% 11,17); apalxeagoak goimailakoak egin dituztenengan (% 7,62) eta hortik beherako ikasketak egin dituztenen proportzioa eskasagoa da: lehen mailakoak (% 2,78) eta titulugabeak (% 3,05).

Euskaldun alfabetatuekiko ere, gauza bera gertatzen da euskaldunberriek duten proportzioarekin: zenbat eta altuagoa ikasketak-maila, orduan eta altuagoa proportzioa; proportziorik altuena erdi-goimailako ikasketak egin dituztenek ematen dutelarik (% 32,14).

Beraz, euskaldunberri aktiboen joera, erdi-goimailako eta goimailako ikasketak egin dituztenen kontua da bereziki.

Euskaldunberri aktiboak titulazioka

TITULAZIOA	EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK		EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK/ AMA-HIZKUNTZA GAZTELANIA	EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK/ EUSKALDUN ALFABETATUAK	EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK/ EUSKALDUNAK
	KOPURUA	%			
Titulugabeak	19.554	34,87	3,05	15,26	8,40
Lehen mailakoak	14.830	26,45	2,78	15,75	9,96
Lanbide-Heziketa	4.717	8,41	3,64	14,36	10,14
Bigarren mailakoak	8.325	14,84	5,34	22,92	17,90
Erdi-goimailakoak	5.094	9,08	11,17	32,14	26,99
Goimailakoak	3.542	6,31	7,62	30,20	23,77
GUZTIRA	56.063	100,00	3,57	17,57	10,97

Euskaldunberri aktiboak lan-egoeraren eta lanbidearen arabera

Lan-egoerari dagokionez, ikasleek bereziki eta, maila apalagoan, langabetuek agertzen dituzte proportziorik altuenak. Guztietan baxuena, berriz, ez-aktiboek (haur txiki, etxeakoandre, erretirodun, e.a.). Euskaldun alfabetatuekiko egiten duten proportzioekin ere gauza bera gertatzen da.

Euskaldunberri aktiboak lan-egoeraka

LAN-EGOERA	EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK		EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK/ AMA-HIZKUNTZA GAZTELANIA	EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK/ EUSKALDUN ALFABETATUAK	EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK/ EUSKALDUNAK
	KOPURUA	%			
Landunak	13.768	24,55	2,96	14,33	9,04
Ikasleak	29.714	53,00	66,88	25,69	19,46
Langabetuak	5.858	10,44	3,81	25,11	18,06
Ez-aktiboak	6.723	11,99	1,29	8,01	3,87
GUZTIRA	56.063	100,00	3,57	17,57	10,97

Lanbideari dagokionez, berriz, proportziorik altuena, alde handiz gainera, profesional eta teknikarien aldetik agertzen da; maila apalagoan, ez-aktiboak (kasu honetan ikasleak) eta administrazioko langileak datozelarik; proportziorik baxuena, langileen eta, batez ere, nekazarien artean ematen dira.

Las cifras más altas de euskaldunes alfabetizados se dan entre profesionales y técnicos; después, en los no-activos y en el personal de servicios administrativos.

La novedad que nos reportan estos datos es la importancia de los euskaldunberris entre los profesionales y técnicos.

Euskaldunberris activos por profesiones

PROFESION	EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS		EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS/ LENGUA MATERNA CASTELLANO	EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS/ EUSKALDUNES ALFABETIZADOS	EUSKALDUNBERRIS ACTIVOS/ EUSKALDUNES
	N.º	%			
Técnicos y profesionales	6.277	11,19	7,88	22,89	20,64
Personal directivo	143	0,25	2,30	6,53	3,87
Empleados Administrativos	3.109	5,54	3,55	18,50	12,24
Comerciantes y vendedores	1.399	2,49	2,16	12,85	7,64
Personal de Servicios	1.409	2,51	1,87	12,60	7,42
Agricultores	191	0,34	0,99	2,34	0,84
Ubreros	4.513	8,04	1,41	8,36	4,64
Inactivos	38.323	68,04	4,27	20,29	13,20
No clasificables	699	1,24	3,19	27,11	17,19
TOTAL	56.063	100,00	3,57	17,57	10,97

Resumiendo, podríamos afirmar lo siguiente:

—El porcentaje mayor de los euskaldunberris activos se da en las áreas vascófonas, constituyéndose éstas, en fructíferos viveros y productores de euskaldunberris alfabetizados.

En términos absolutos, el número más elevado, en cambio, se da en las grandes urbes industrializadas de las áreas no-vascófonas.

--Es un fenómeno limitado prácticamente a los menores de 35 años, sobre todo entre 18-34 años.

—Es más común entre los titulados medios-superiores y los superiores, principalmente entre los enseñantes.

—Por situación laboral, los estudiantes, parados, profesionales y técnicos son los que más nutren este segmento de euskaldunberris.

II.3. RESULTADOS DE LOS INDICES

Los índices ofrecidos por el conjunto de la población de lengua materna euskera son los siguientes:

- Índice de retención: 86,74 %
- Índice de elaboración: 52,34 %
- Índice de pérdida 1 (lengua materna sólo euskera): 2,69 %
- Índice de pérdida 2 (lengua materna euskera y castellano): 12,00 %

Del análisis de los datos se constata que la mayoría conserva el euskera. Por lo que respecta al índice de pérdida, aquellos cuya lengua materna es el euskera lo pierden en menor medida (2,69 %) que aquellos cuyas lenguas maternas son el euskera y el castellano (12,00 %). Son 21.035 las personas que teniendo el euskera como lengua materna actualmente no lo hablan.

Se observa asimismo que sólo algo más de la mitad de los que saben hablar bien en euskera saben también leer y escribir en esta lengua. De cualquier modo, es de señalar que el porcentaje de éstos ha aumentado mucho en los últimos años.

Euskaldun alfabetatuekiko proportzioari dagokionez, zifrarik altuenak profesional eta teknikarien artean ematen dira; gero, ez-aktiboengan eta administrazio langileengan.

Datu hauek azaltzen dituzten gauza berria profesional eta teknikarien artean euskaldunberriek duten garrantzia da.

Euskaldunberri aktiboak lanbideka

LANBIDEA	EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK		EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK/ AMA-HIZKUNTZAZ GAZTELANIA	EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK/ EUSKALDUN ALFABETATUAK	EUSKALDUNBERRI AKTIBOAK/ EUSKALDUNAK
	KOPURUA	%			
Profesional eta teknikariak	6.277	11,19	7,88	22,89	20,64
Zuzendaritza-pertsonala	143	0,25	2,30	6,53	3,87
Administrazio-zerbitzuetakoa pertsonala	3.109	5,54	3,55	18,50	12,24
Merkatariak eta saltzaileak	1.399	2,49	2,16	12,85	7,64
Zerbitzuetakoa pertsonala	1.409	2,51	1,87	12,60	7,42
Nekazariak	191	0,34	0,99	2,34	0,84
Langileak	4.513	8,04	1,41	8,36	4,64
Ez-aktiboak	38.323	68,04	4,27	20,29	13,20
Sailkaezinak	699	1,24	3,19	27,11	17,19
GUZTIRA	56.063	100,00	3,57	17,57	10,97

Euskaldunberriei dagokienean honako hau esan daiteke laburbilduz:

– Eremu euskaldunenetan ematen dela euskaldunberri aktiboen ehunekorik altuena. Eremu horiek ditugu, beraz, euskaldunberri alfabetatuen haztegi eta mintegi emankorra. Kopuru altuenak, berriz, eremu erdaldunduetako hiri handietan eta industria-girokoetan ematen dira.

– 35 urtez azpiko gazteen kontua dela: batez ere, 18-34 urte bitartekoena.

– Erdi-goimailako eta goimailako ikasketak burutu dituztenen artean direla ugarien, irakasleen artean bereziki.

– Lan-egoerari dagokionez, ikasleak nahiz lanik gabeak eta profesional eta teknikariak direla euskaldunberri aktiboen multzoa gehienbat osatzen dutenak.

II.3. INDIZEEN EMAITZAK

Ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, dutenen aldetik honako adierazle hauek agertu dira:

- Eutsi-indarra: % 86,74
- Gara-indarra: % 52,34
- Gal-indarra 1 (ama-hizkuntza euskara bakarrik): % 2,69
- Gal-indarra 2 (ama-hizkuntza euskara eta gaztelania): % 12,00

Datu hauen azterketak gehiengoak euskarari eusten diola egiaztatu dezake. Gal-indarrari dagokionez, ama-hizkuntza euskara bakarrik dutenek proportzio txikiagoan (% 2,69) galtzen dutela euskara, ama-hizkuntza euskara eta gaztelania, biak, dituztenek baino (% 12,00). Ama-hizkuntza euskara izan eta gaurrengun hitz egiten ez dutenen kopurua 21.035ekoa da.

Ikus daiteke, gainera, euskaraz ongi hitz egiten dutenen erdia baino zertxobait gehiago besterik ez dela ongi irakurtzen eta ongi idazten ere ikasi duena. Esan behar da, dena den, proportzio hori azken urteotan asko igo dela.

Los índices de aquellos cuya lengua materna no es el euskera son los siguientes:

- Índice de incorporación pasiva (entienden bien, no hablan nada): 0,19 %
- Índice de incorporación activa (hablan o escriben bien): 5,83 %
- Índice de incorporación activa oral (hablan bien): 4,77 %
- Índice de incorporación activa escrita (escriben bien): 4,63 %

Los índices de incorporación si bien no son muy significativas porcentualmente, hay que reconocer su importancia en números absolutos (91.546 individuos). De estos son capaces de hablar bien en euskera 74.925 en tanto que 72.648 lo escriben bien. Escriben y hablan bien, esto es, son euskaldunberris activos 56.053 (3,57% de la población con lengua materna distinta del euskera).

El índice de incorporación pasiva no es significativo, puesto que son muy pocos los que entienden bien el euskera, pero, no hablan, ni leen ni escriben en absoluto.

Ello indica que los fenómenos y los procesos de pérdidas e incrementos que están teniendo lugar en la actualidad no son unidireccionales sino que obedecen a diferentes dinámicas simultáneas pero a veces incluso contrapuestas. Los gráficos y tablas que vienen a continuación presentan los valores y la distribución de los diferentes índices por comarcas y grupos de edades.

Ama-hizkuntza erdal hizkuntzaren bat dutenen aldetik, honako hauek dira:

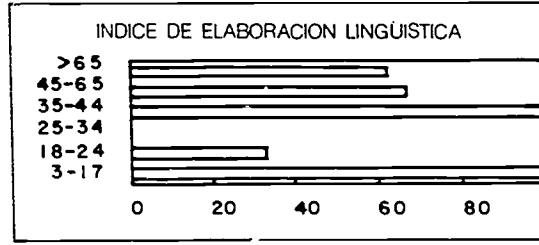
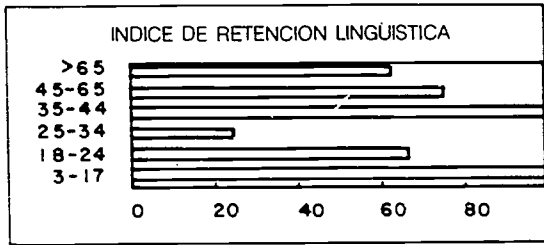
- Erakar-indar pasiboa (ongi ulertzen dute, baina ez dute ezer hitz egiten): % 0,19
- Erakar-indar aktiboa (ongi hitz egiten edo ongi idazten dute): % 5,83
- Ahozko erakar-indar aktiboa (ongi hitz egiten dute): % 4,77
- Idatzizko erakar-indar aktiboa (ongi idazten dute): % 4,63

Erakar-indarraren indizeak ehunekotan oso esanguratsuak ez badira ere, kopuru osoari dagokionez erakar-indar aktiboak ematen dituen zenbatekoak nahiko garrantzitsuak direla (91.546 lagun) esan behar. Horietatik euskaraz ongi hitz egiteko gaitasuna dutenak 74.925 dira eta ongi idazten dutenak berriz, 72.684. Ongi hitz egiten eta ongi idazten dutenak, euskaldunberri aktibo direlakoak, 56.053 dira. (Ama-hizkuntza erdara dutenen % 3,57a).

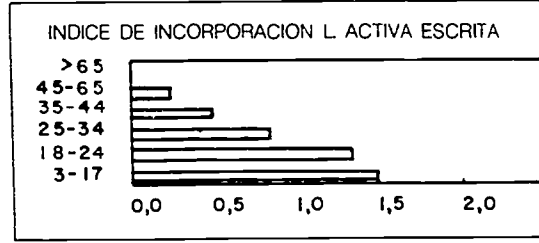
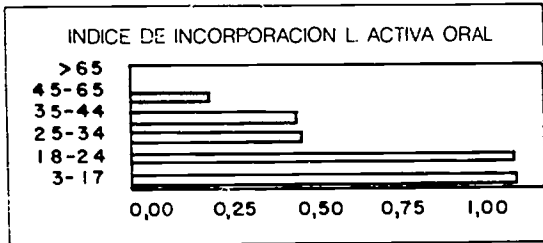
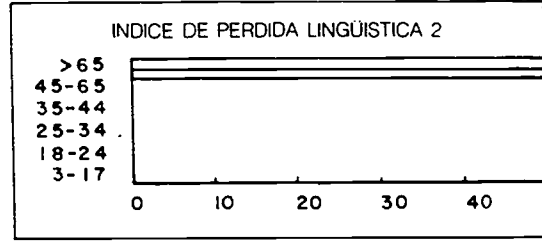
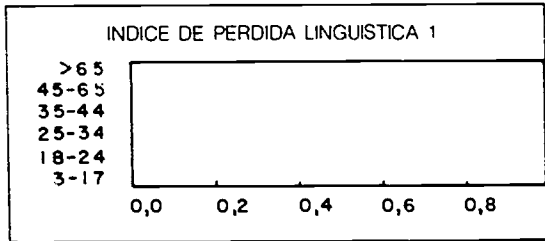
Erakar-indar pasiboaren indizeak ez du ezer asko adierazten. Oso bakanak dira euskara ongi ulertu, baina hitz egin, irakurri eta idatzi inolako neurritan egiten ez dutenak.

Horren arabera gaur eguneko irabazi-galera mugimendu horiek ez dira norabide bakarrekoak. Indar ezberdinei erantzuten diete aldi berean, eta baita kontrakoei ere inoiz. Ondorengo irudi eta taulek indize guztien zenbatekoak eta eskualdekako eta adin-taldekako banaketa erakusten dituzte.

VALLES ALAVESES

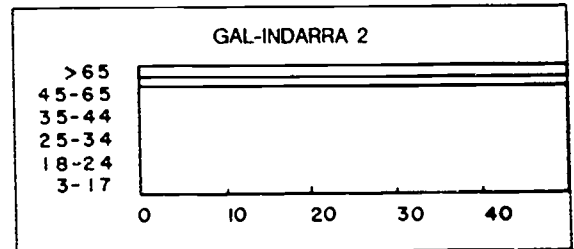
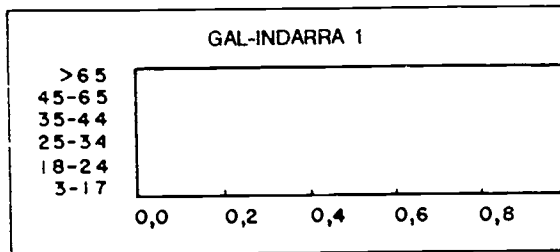
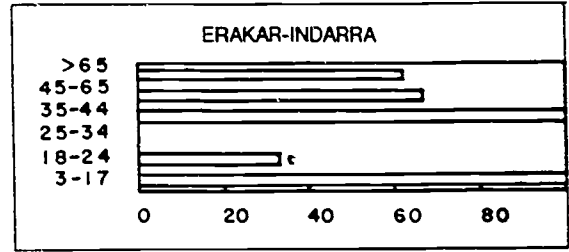
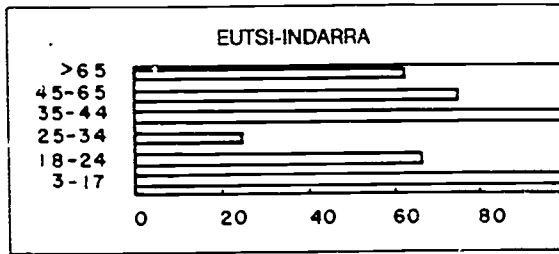

GRUPOS DE EDAD

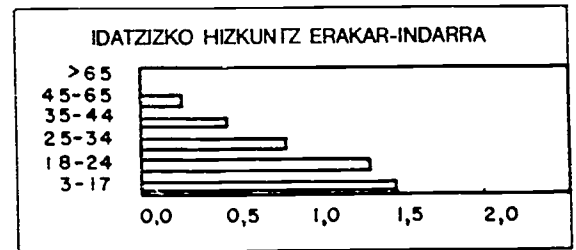
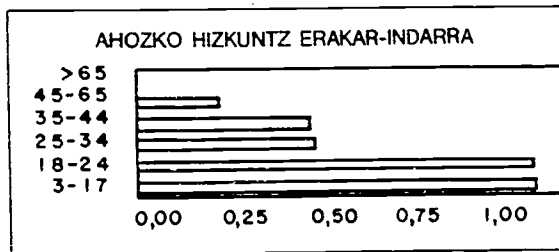

INDICES (%)

AÑANALDEA

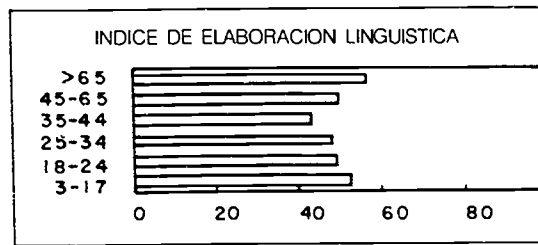
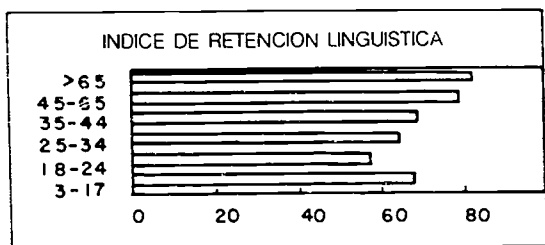

ADIN-TALDEAK

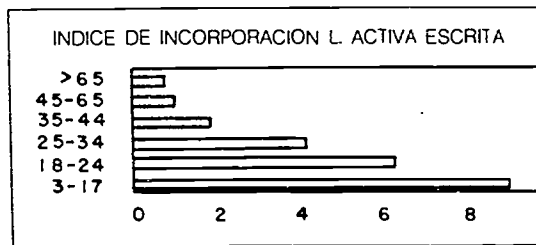
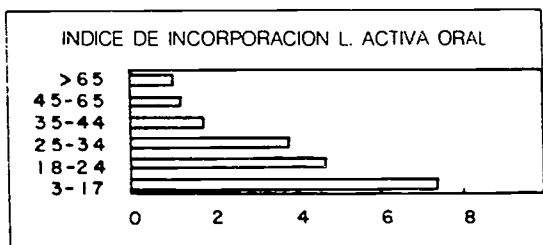
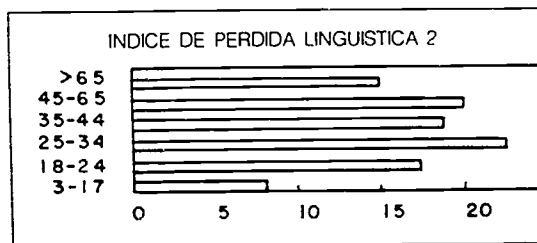
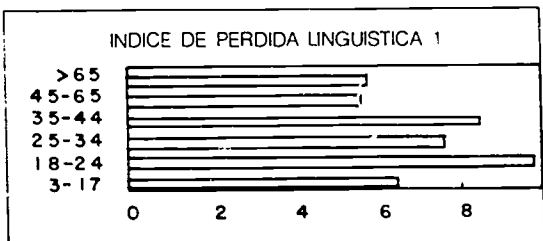

INDIZEAK (%)

LLANADA ALAVESA

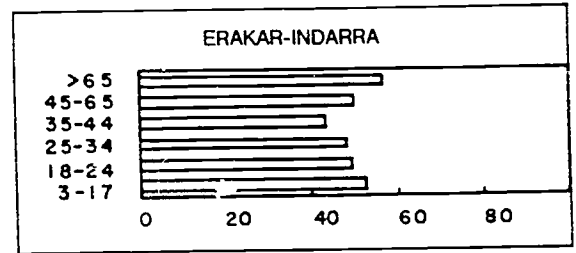
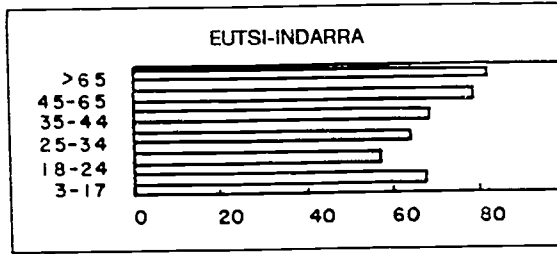

GRUPOS DE EDAD

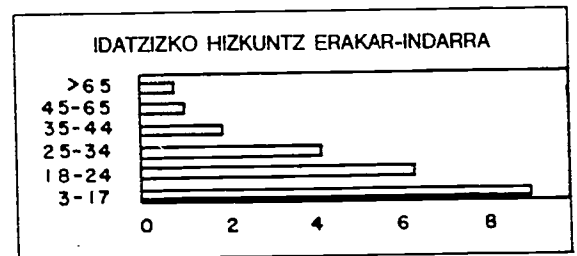
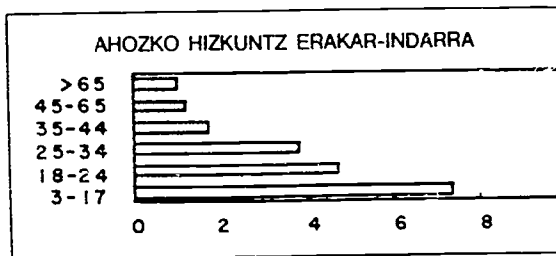
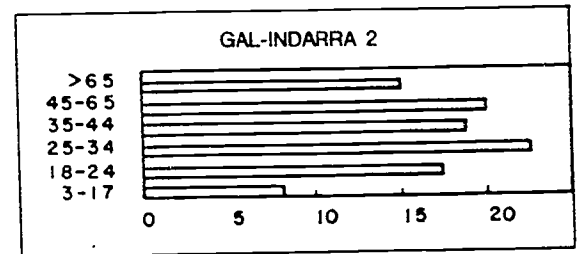
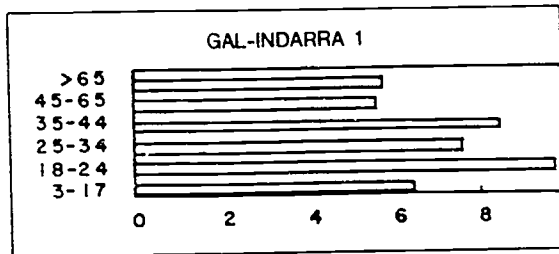

INDICES (%)

ARABAKO LAUTADA

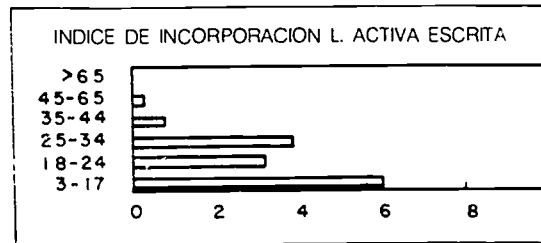
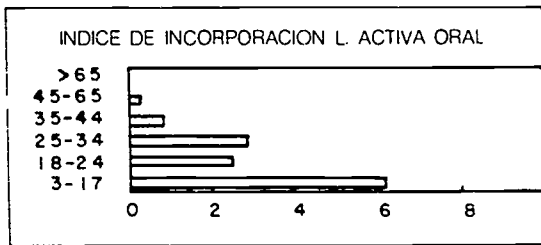
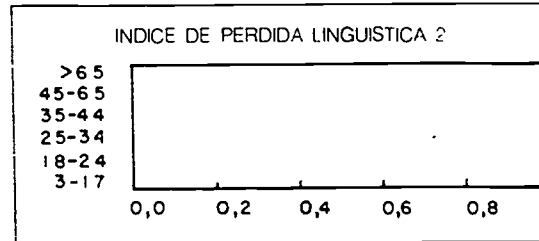
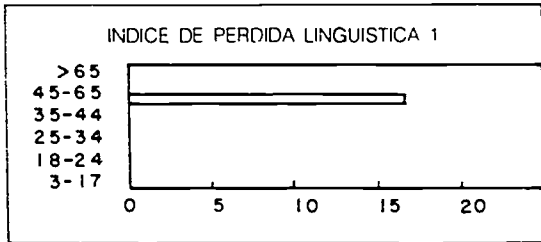
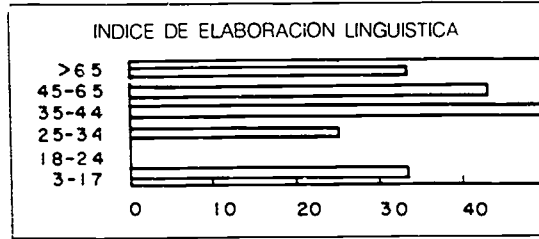
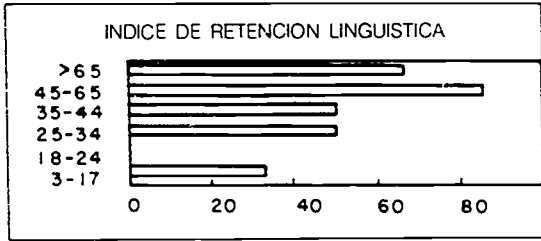

ADIN-TALDEAK

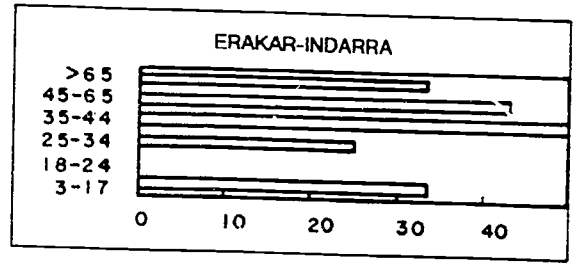
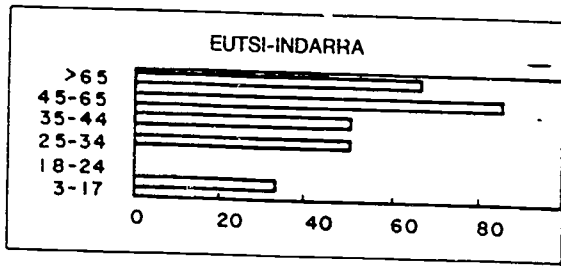
INDIZEAK (%)

MONTAÑA ALAVESA

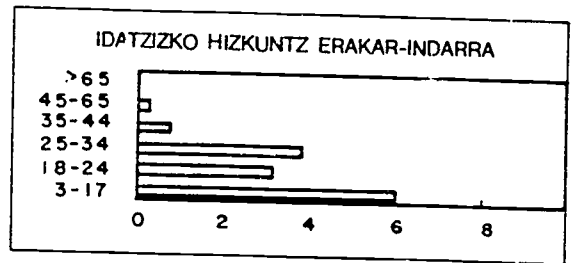
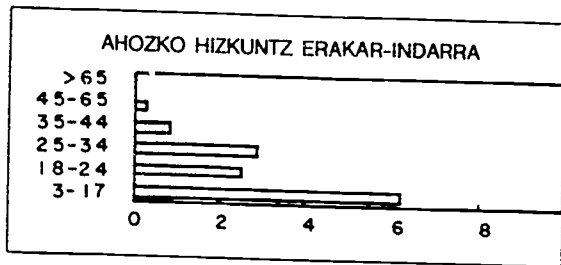
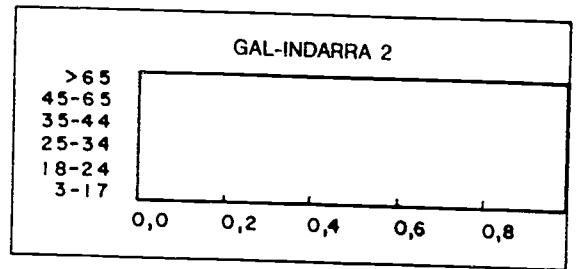
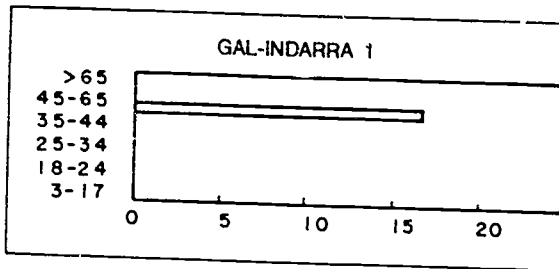

INDICES (%)

ARABAKO MENDIALDEA

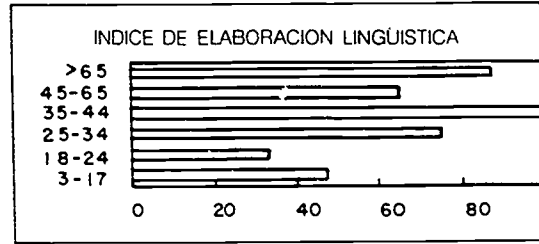
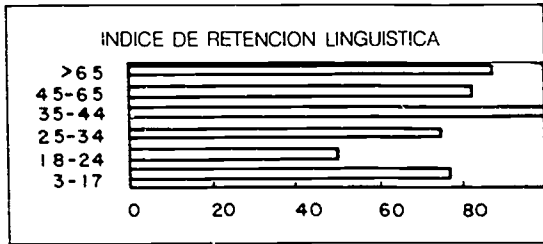

ADIN-TALDEAK

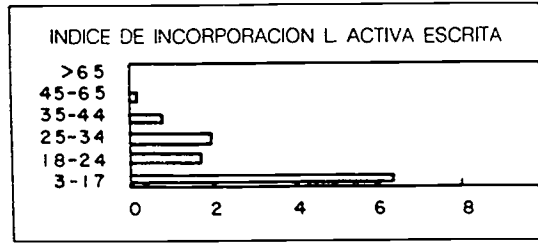
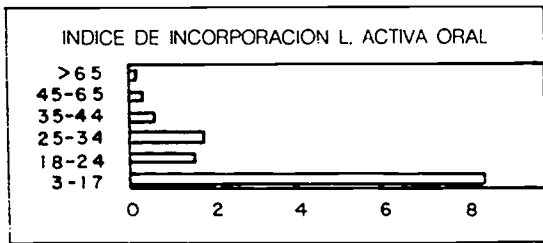
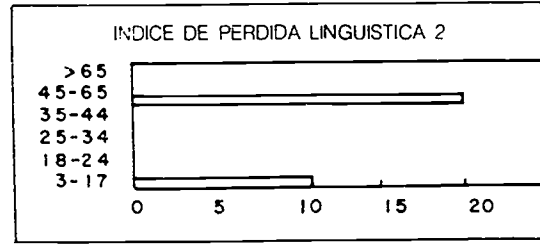
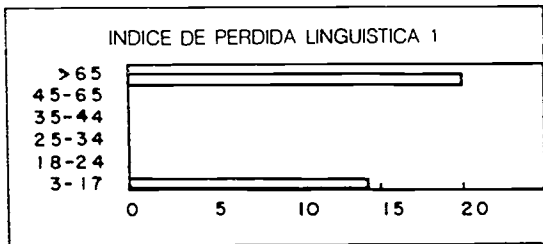

INDIZEAK (%)

RIOJA ALAVESA

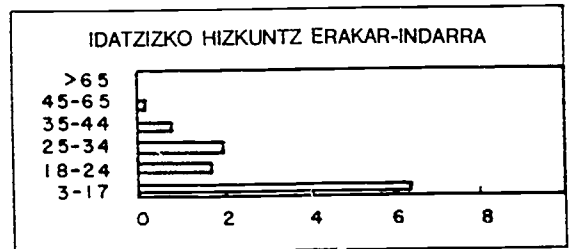
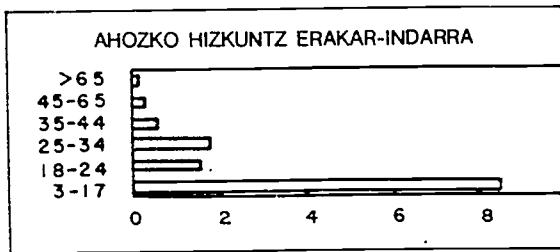
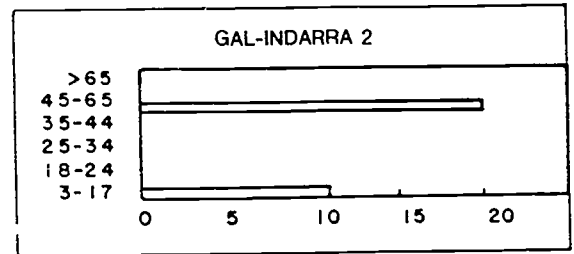
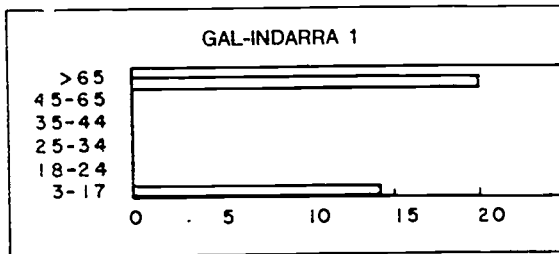
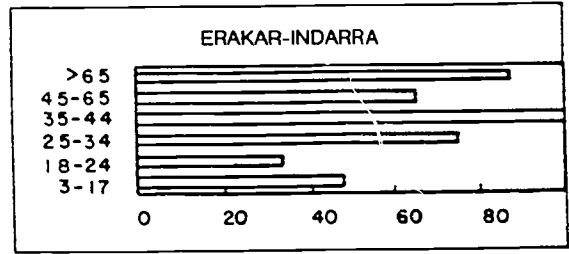
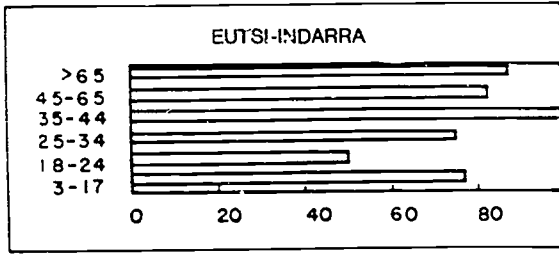
GRUPOS DE EDAD

INDICES (%)

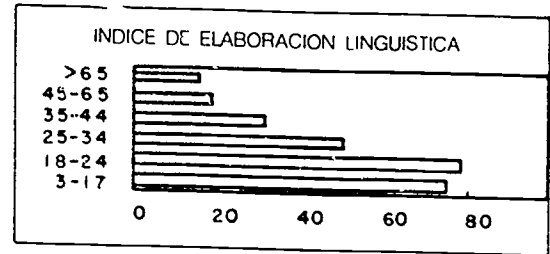
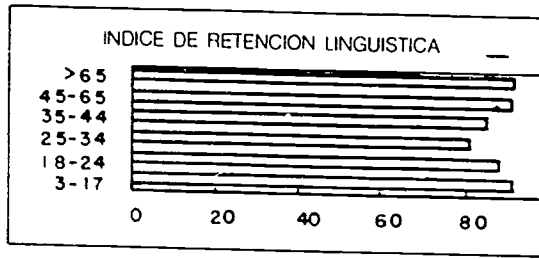
ARABAKO ERRIOXA

ADIN-TALDEAK

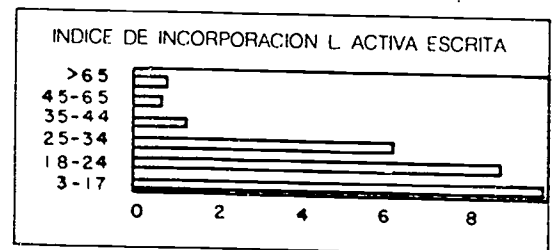
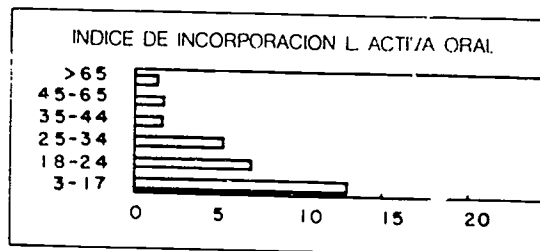
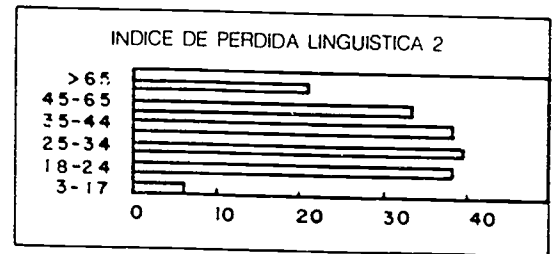
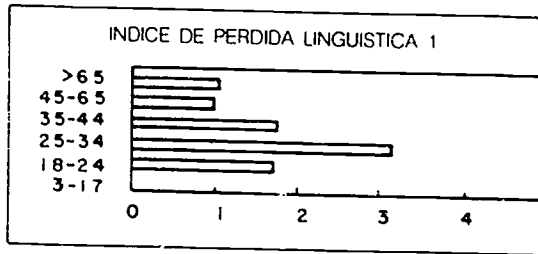

INDIZEAK (%)

ESTRIBACIONES DEL GORBEA

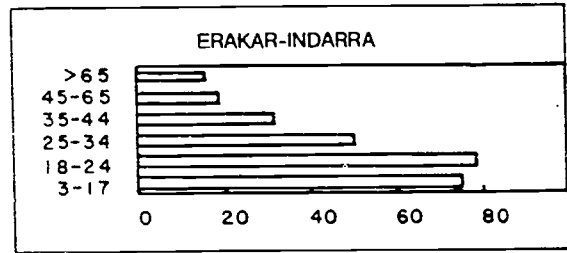
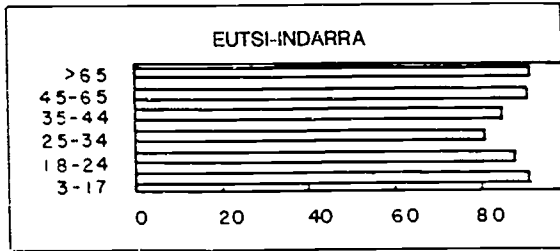

GRUPOS DE EDAD

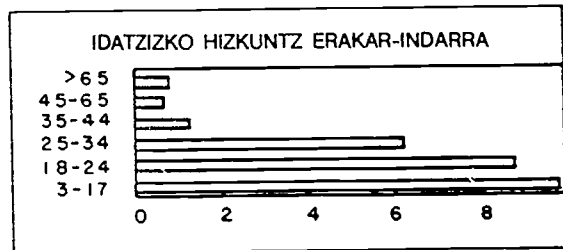
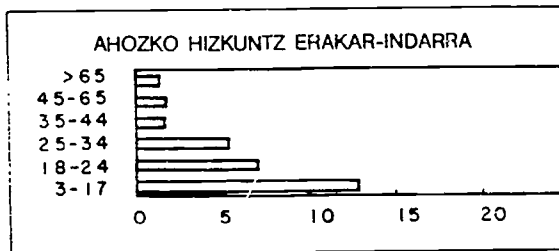
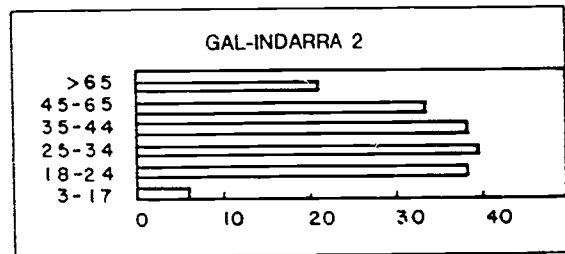
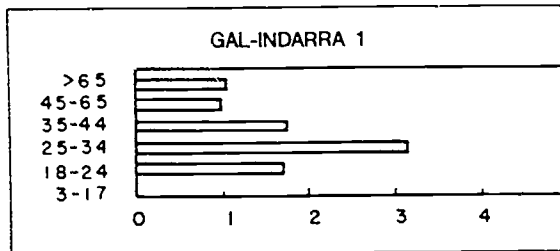

INDICES (%)

GORBEIALDEA

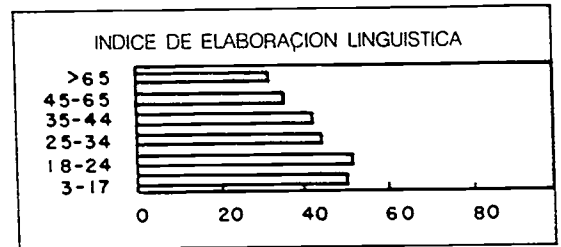
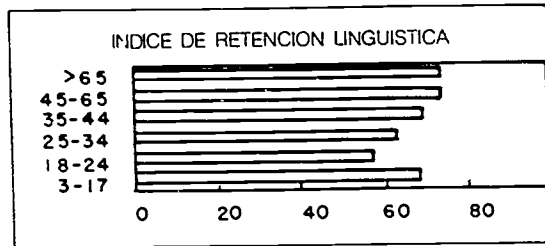

ADIN-TALDEAK

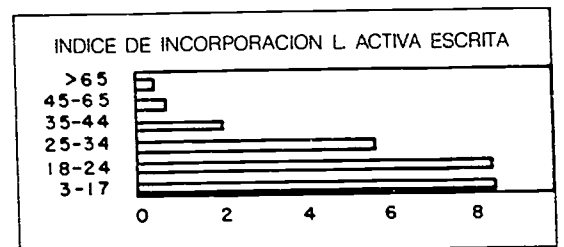
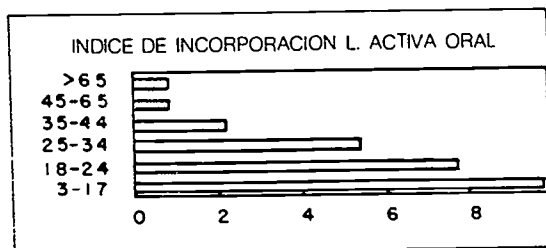
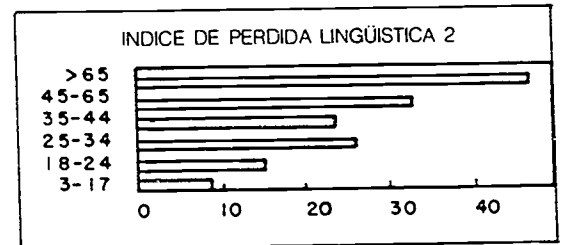
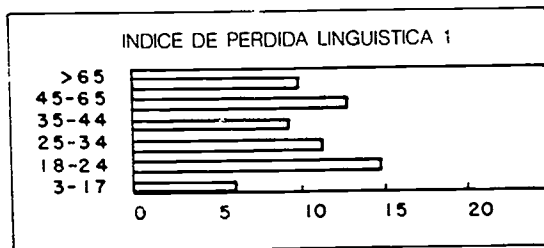

INDIZEAK (%)

VALLE DE AYALA

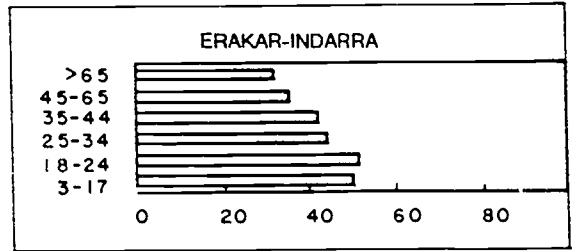
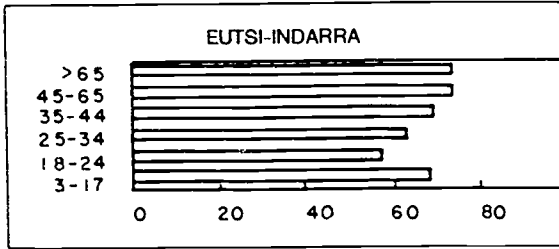

GRUPOS DE EDAD

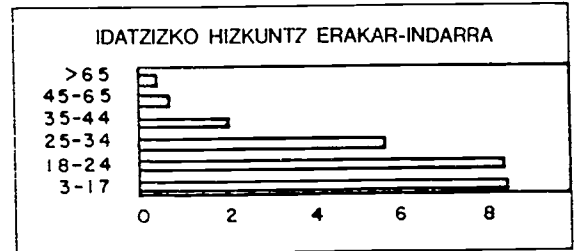
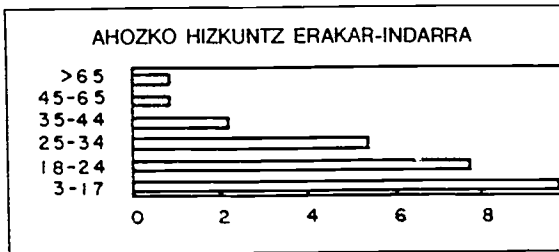
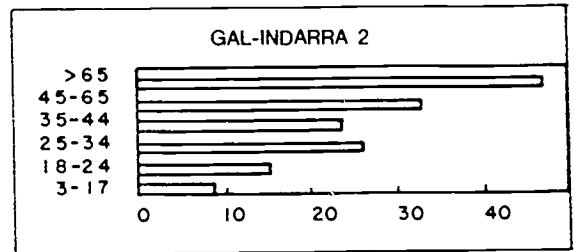
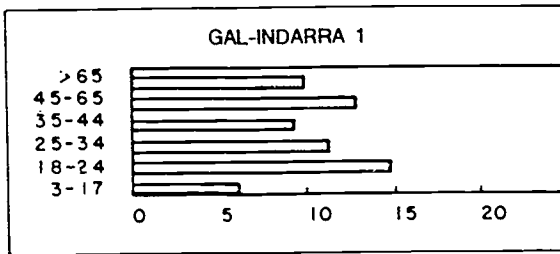

INDICES (%)

AIARALDEA

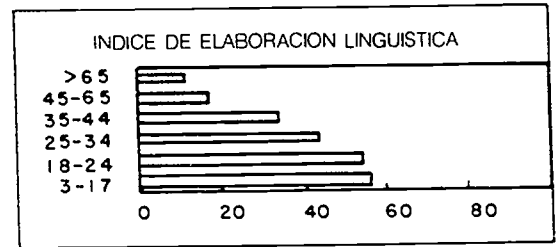
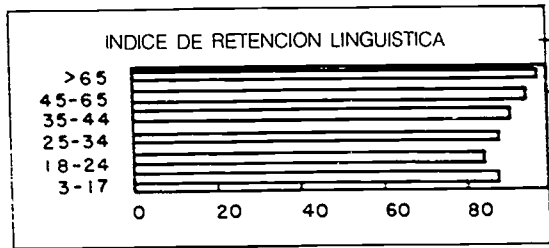

ADIN-TALDEAK

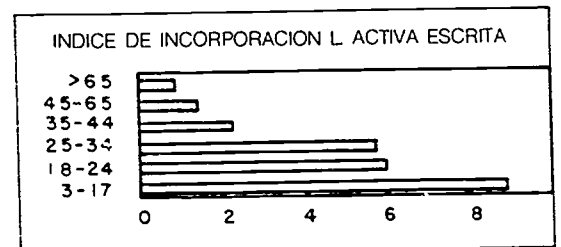
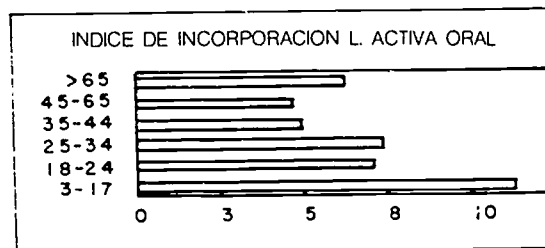
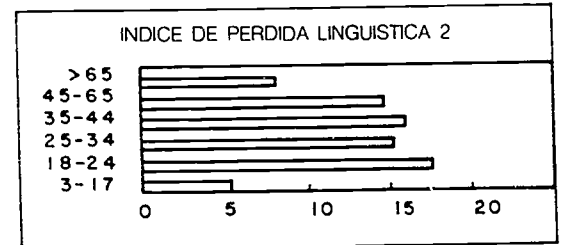
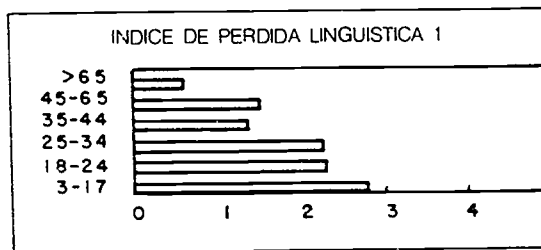

INDIZEAK (%)

ARRATIA-NERVION

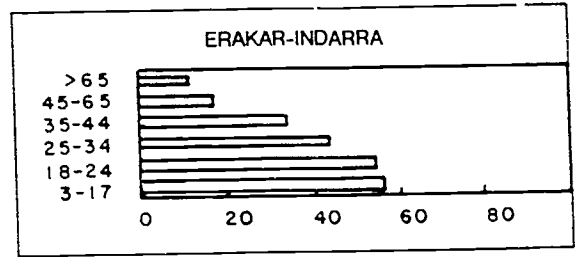
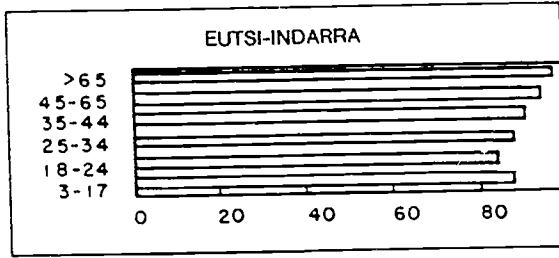

GRUPOS DE EDAD

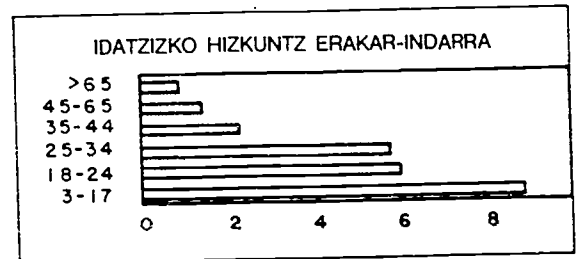
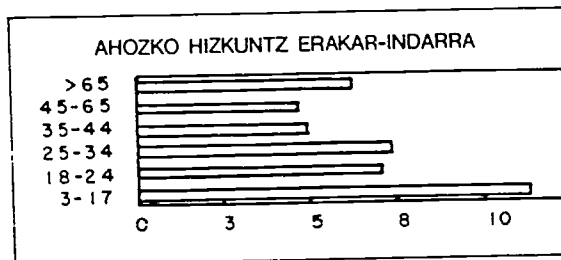
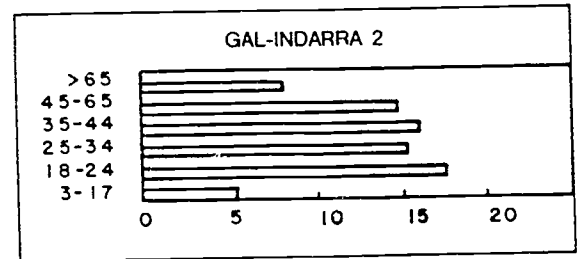
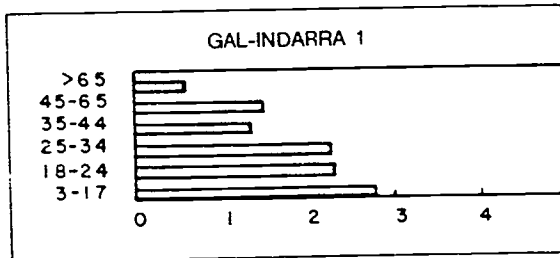

INDICES (%)

ARRATIA-NERBIOI

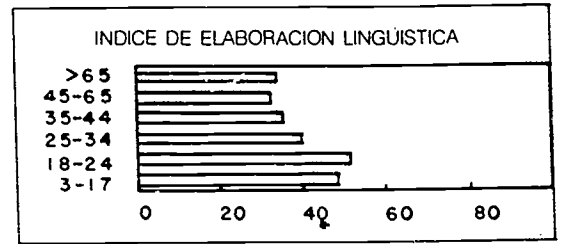
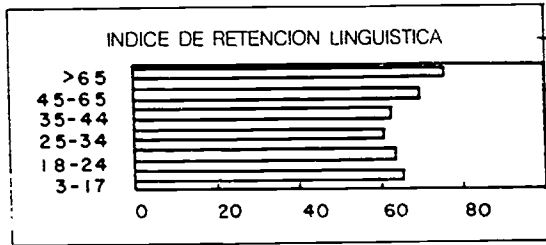

ADIN-TALDEAK

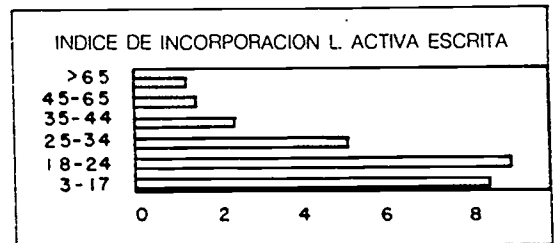
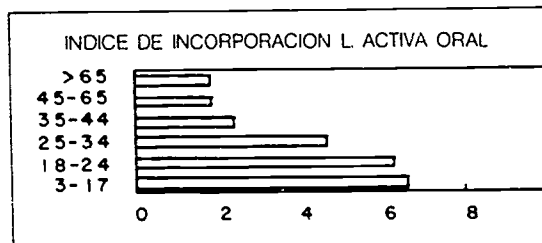
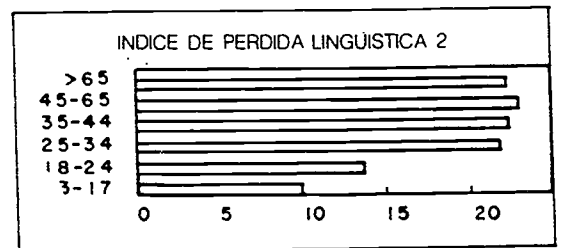
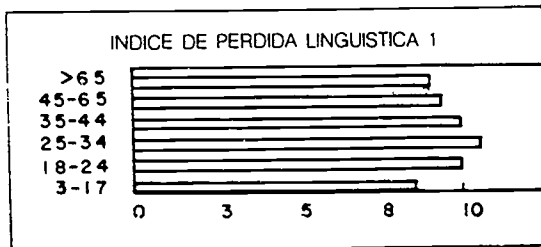

INDIZEAK (%)

GRAN BILBAO

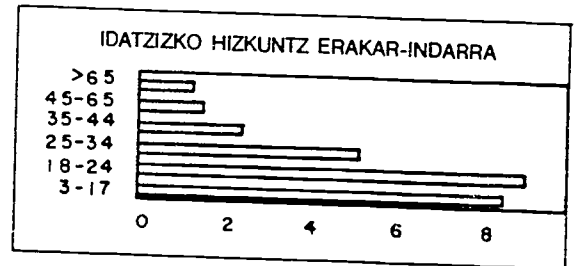
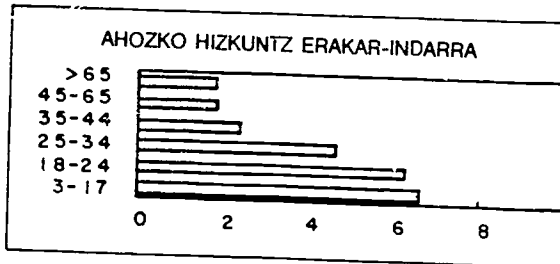
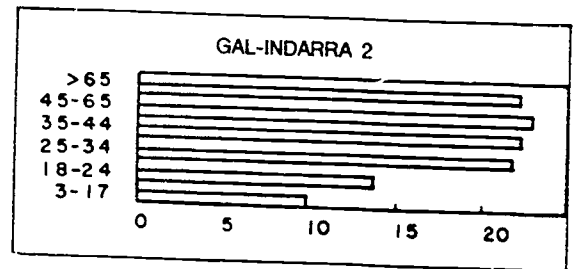
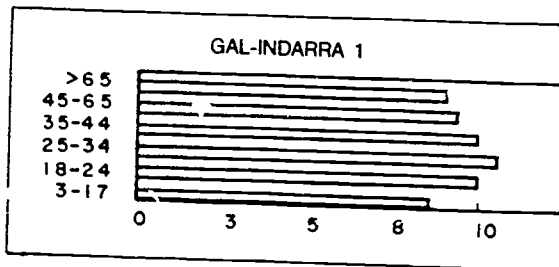
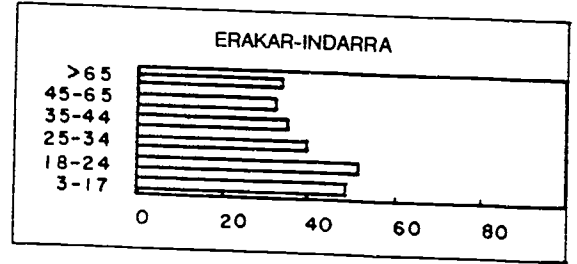
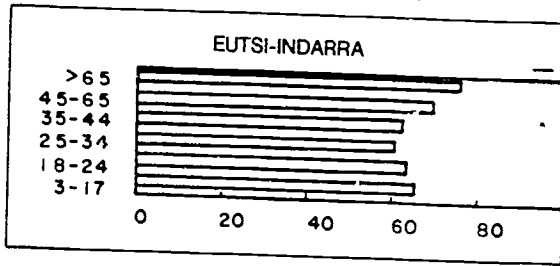

GRUPOS DE EDAD

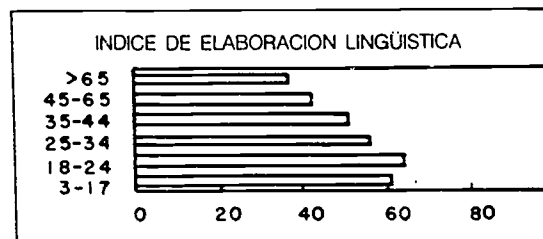
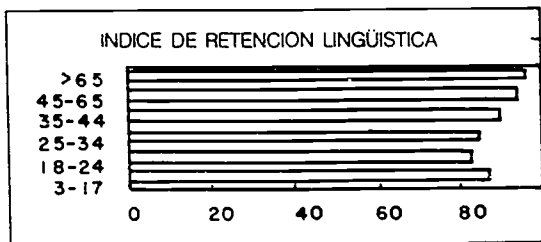
INDICES (%)

ADIN-TALDEAK

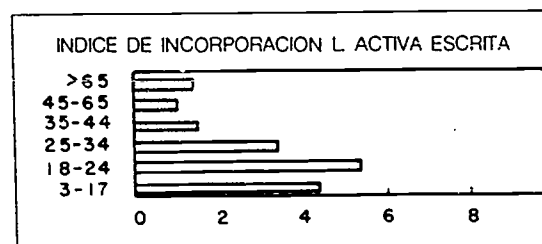
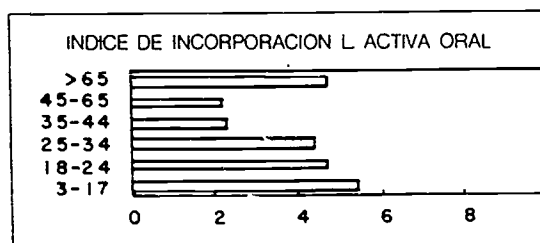
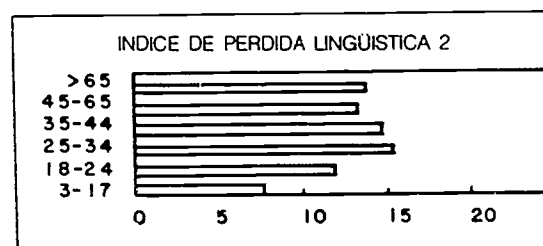
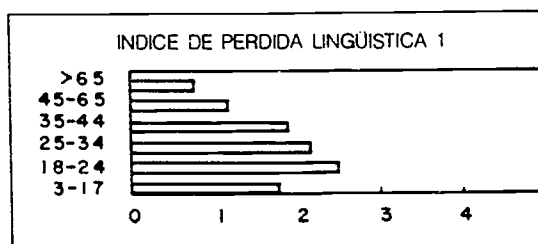

INDIZEAK (%)

DURANGUESADO

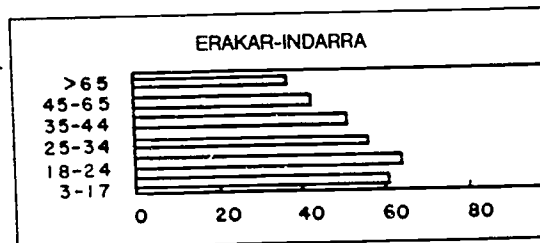
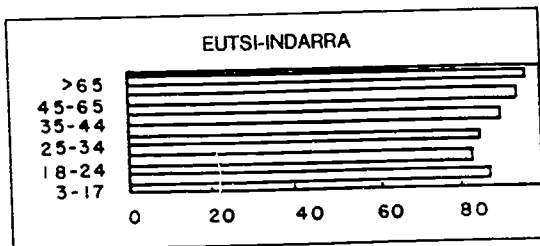

GRUPOS DE EDAD

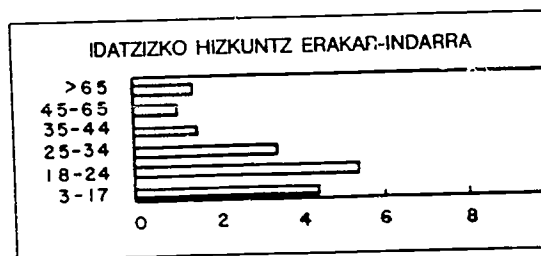
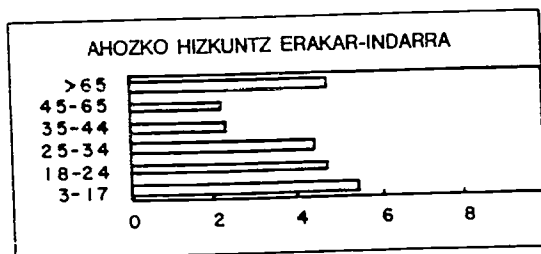
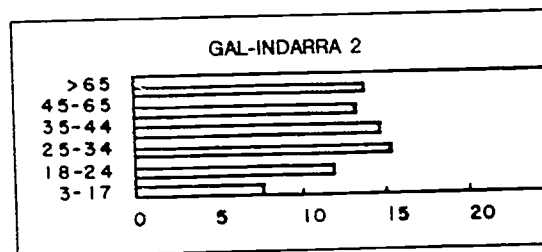
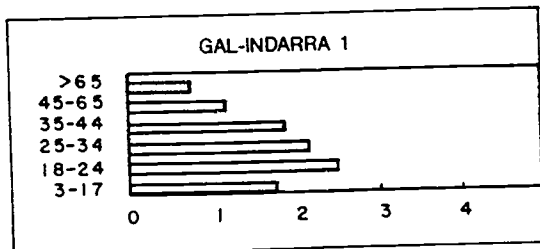

INDICES (%)

DURANGALDEA

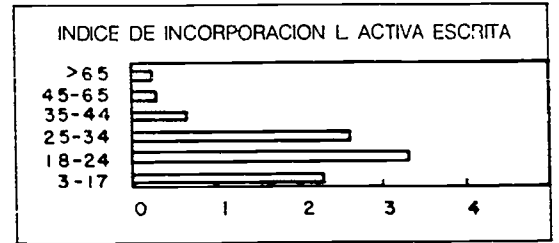
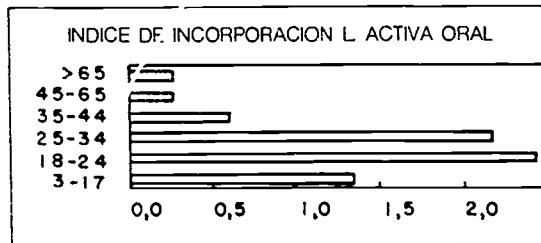
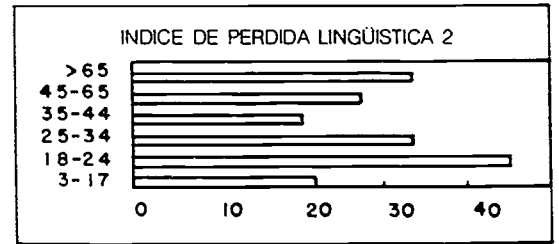
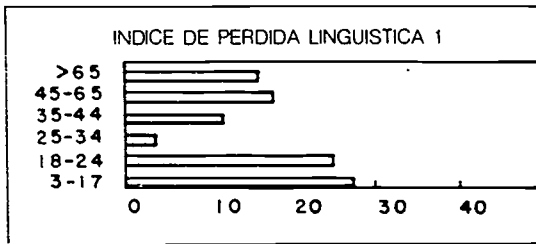
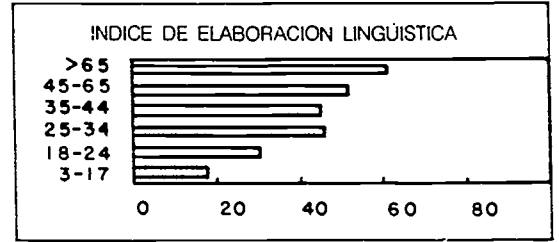
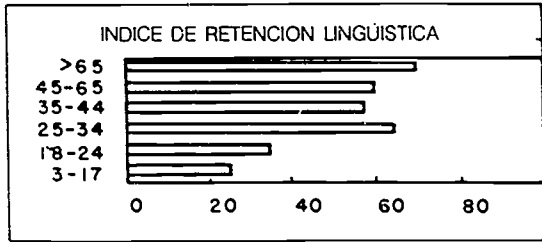
ADIN-TALDEAK

INDIZEAK (%)

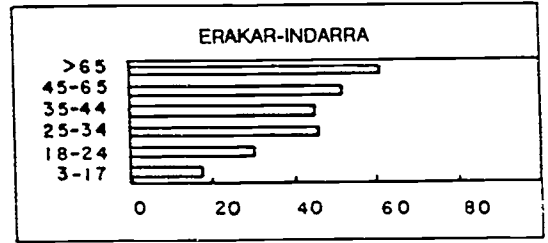
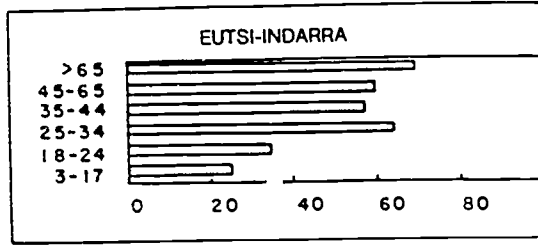
ENCARTACIONES

GRUPOS DE EDAD

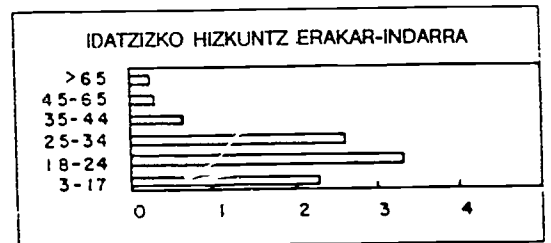
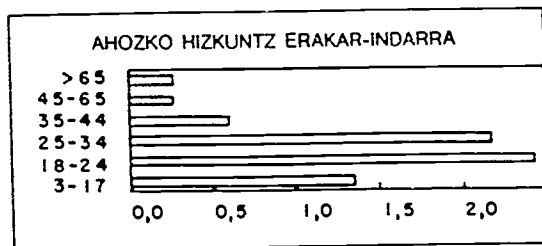
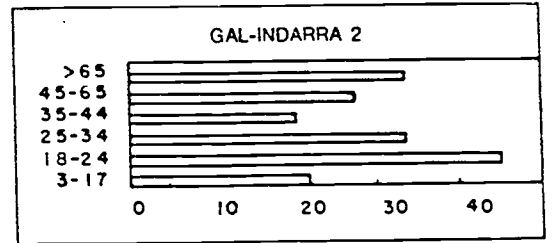
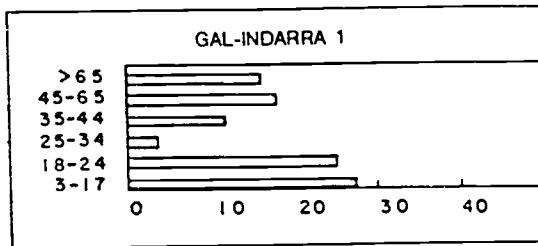

INDICES (%)

ENKARTAZIOAK

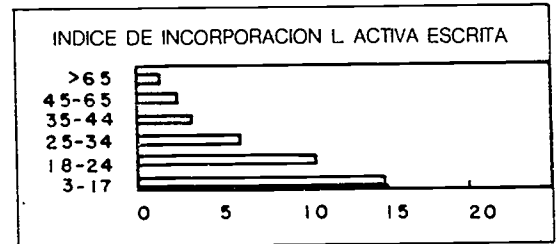
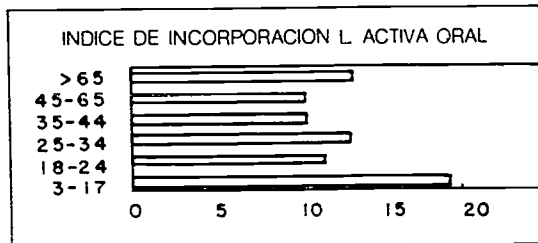
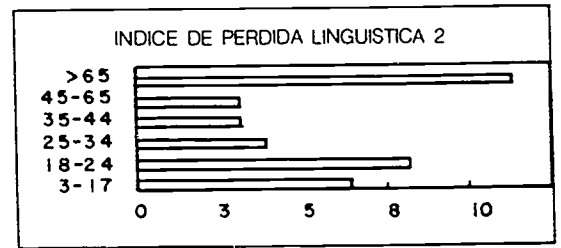
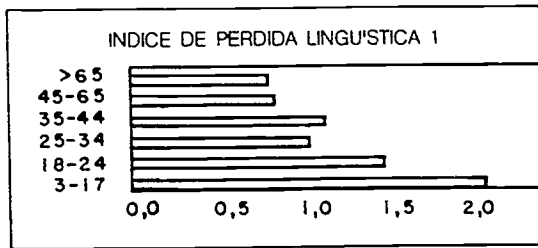
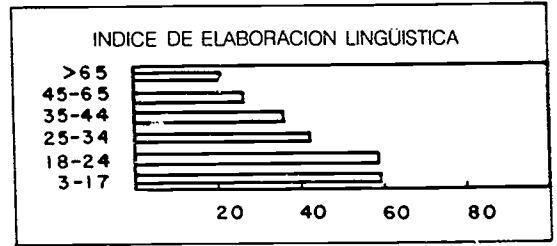
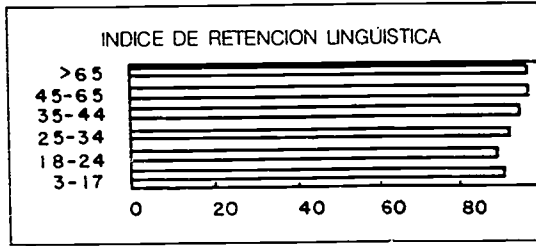
ADIN-TALDEAK

INDIZEAK (%)

BUSTURIALDEA

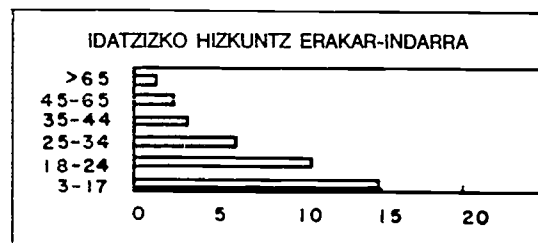
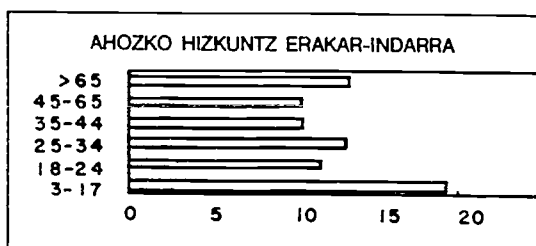
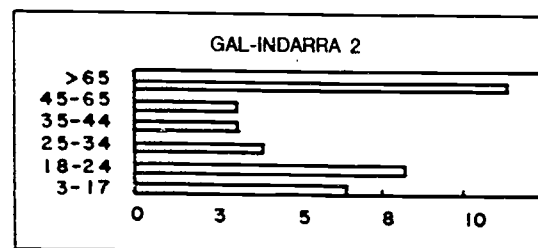
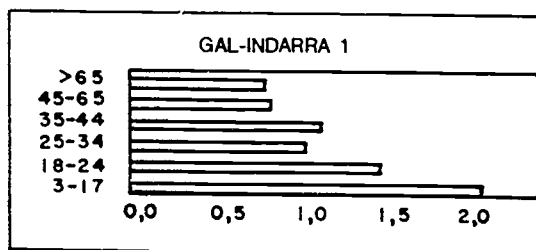
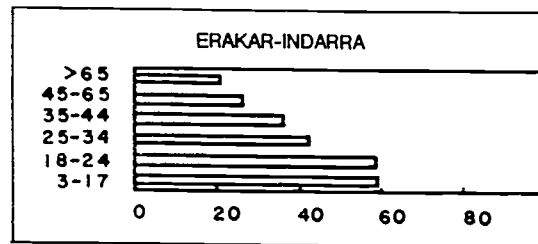
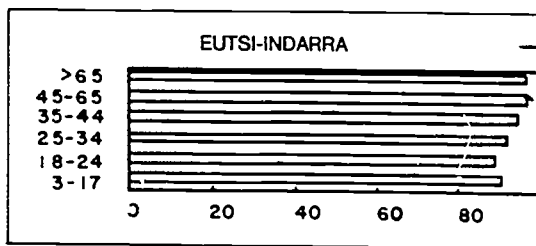
GRUPOS DE EDAD

INDICES (%)

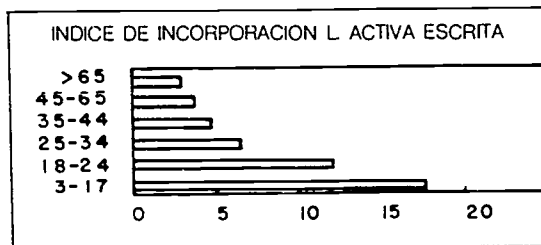
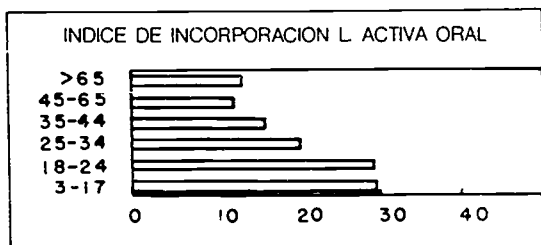
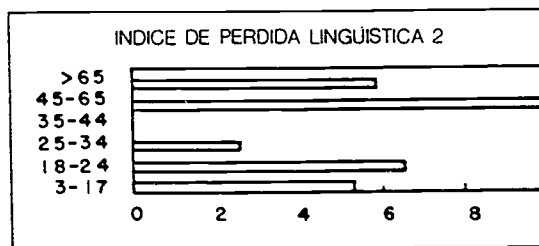
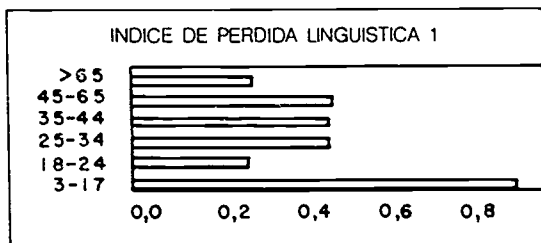
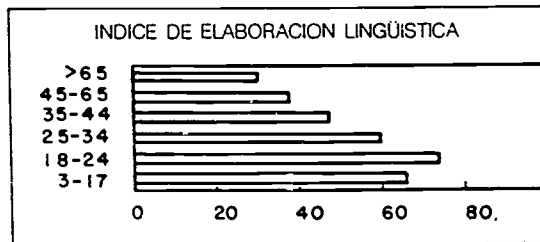
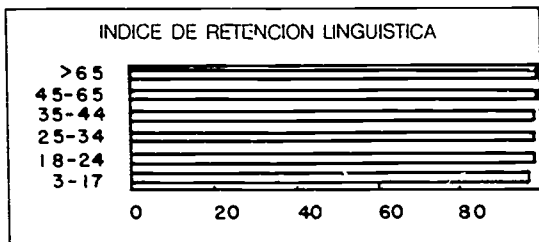
BUSTURIALDEA

ADIN-TALDEAK

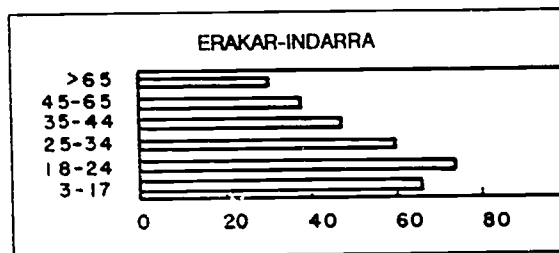
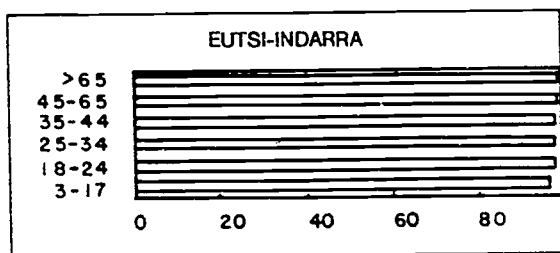

INDIZEAK (%)

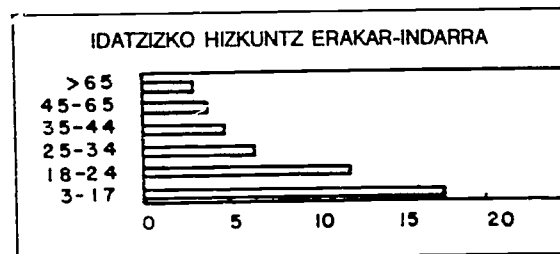
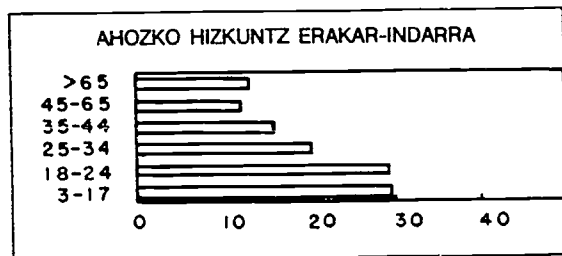
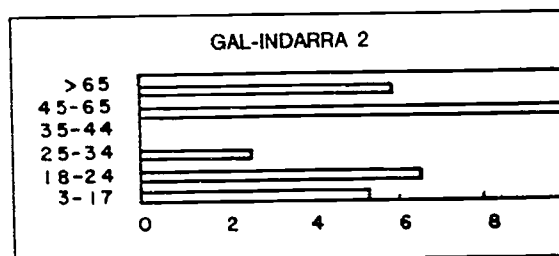
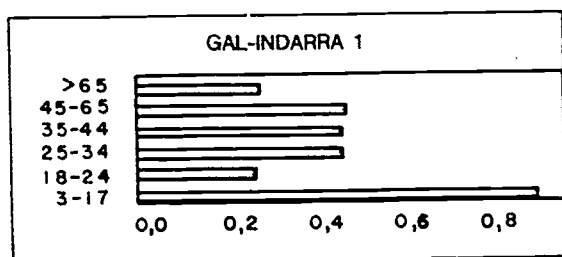
GRUPOS DE EDAD

INDICES (%)

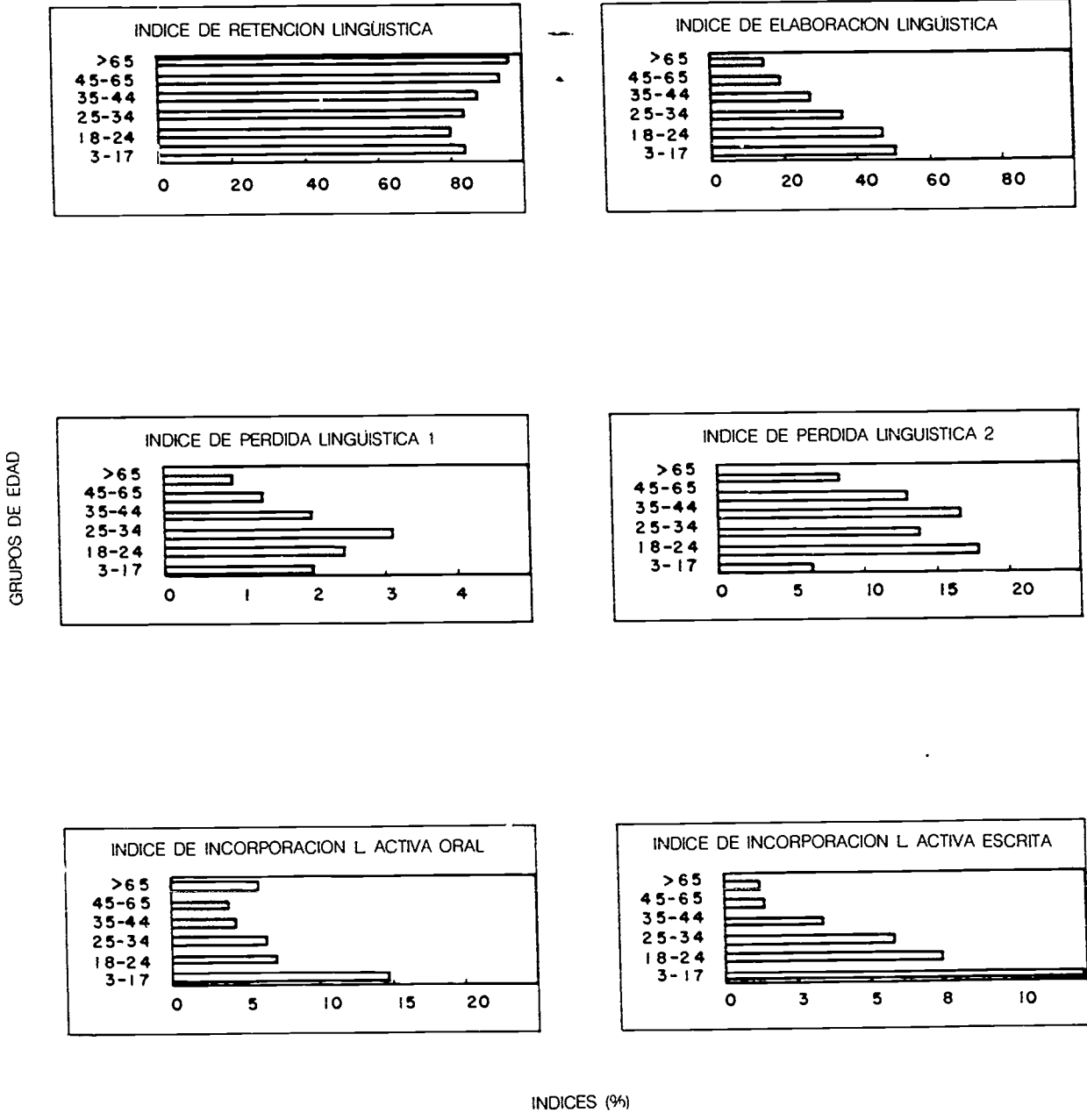

ADIN-TALDEAK

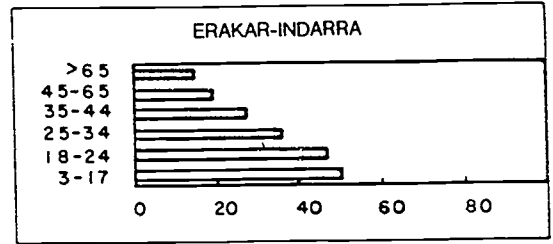
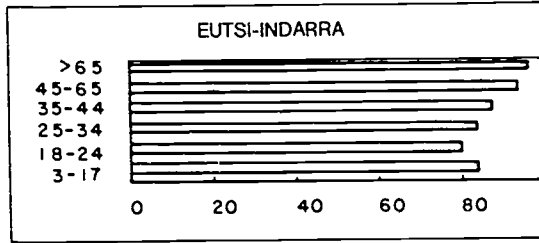

INDIZEAK (%)

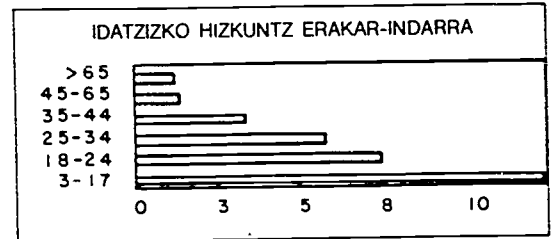
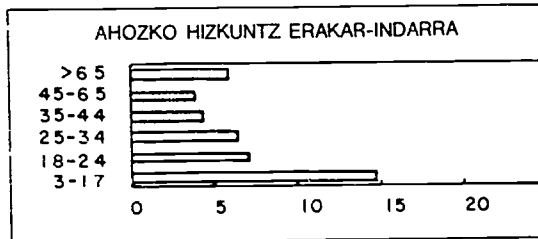
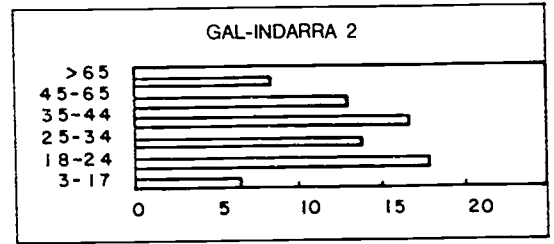
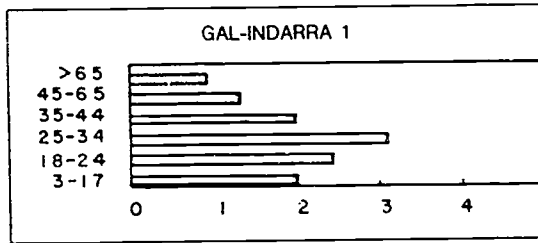
URIBE-BUTRON

URIBE-BUTROE

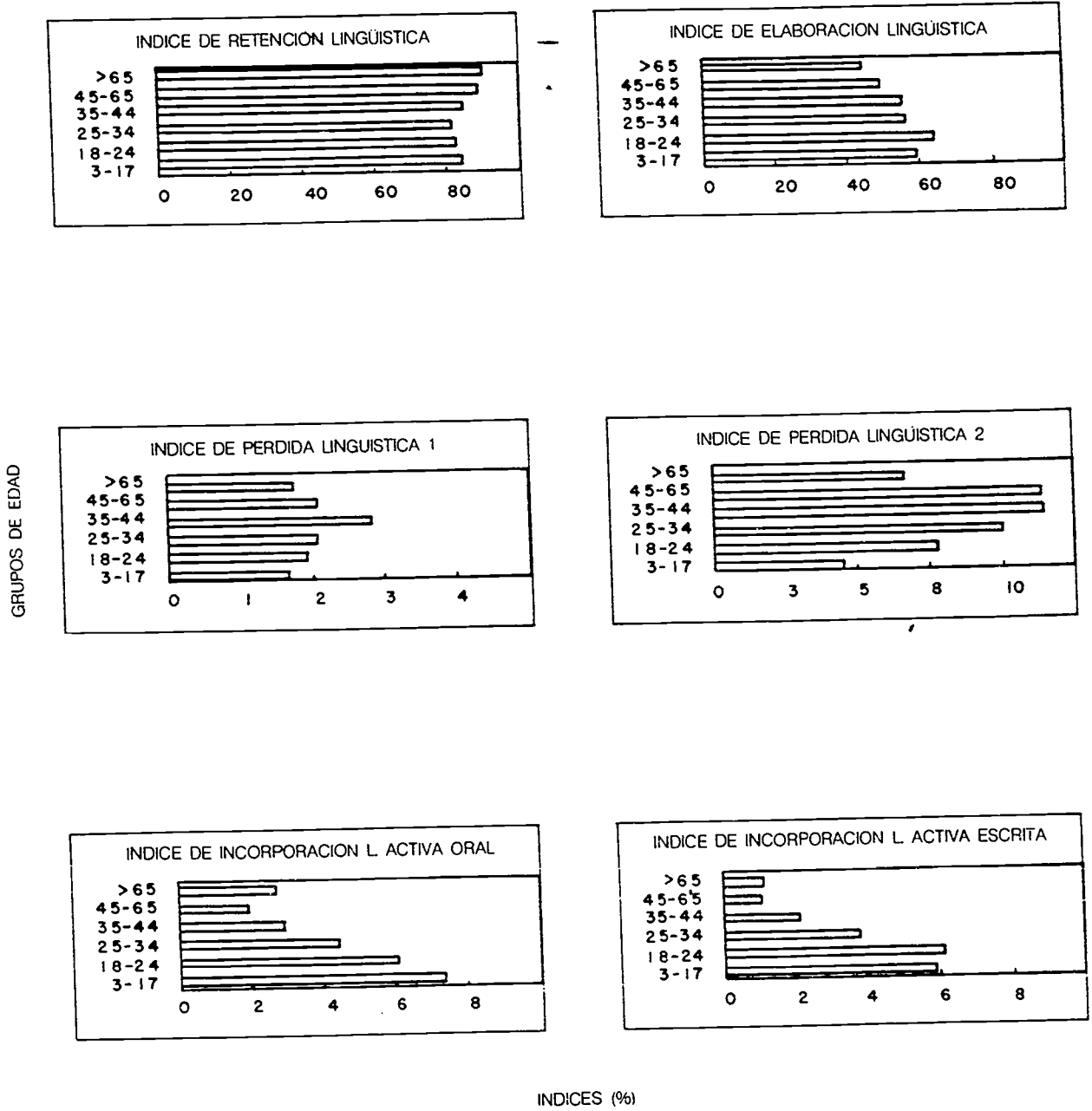

ADIN-TALDEAK

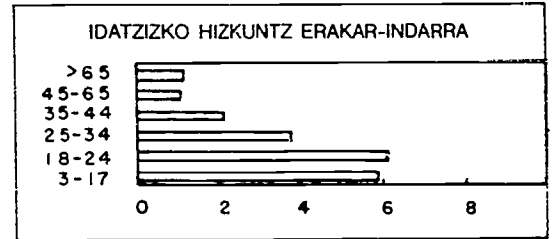
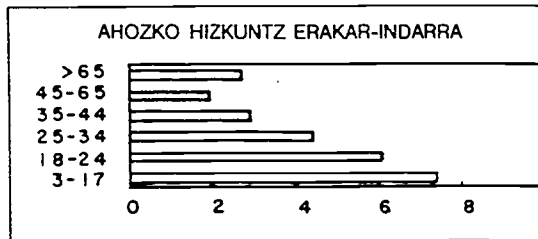
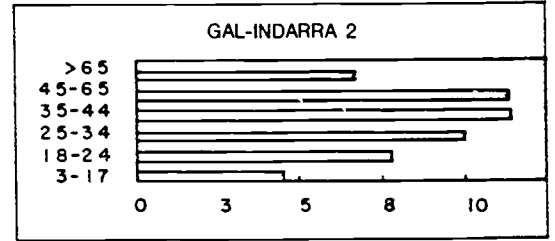
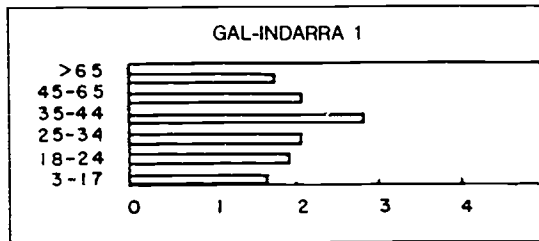
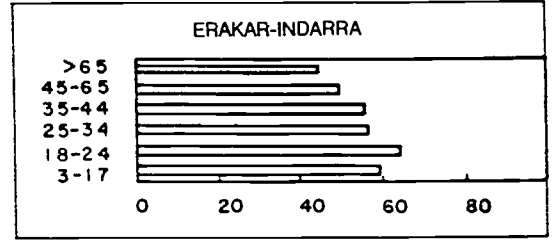
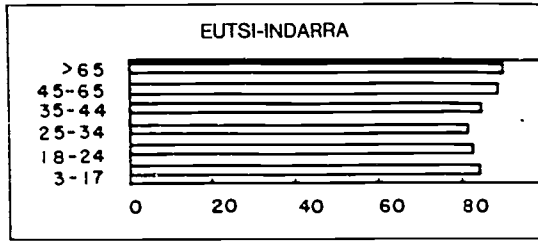
INDIZEAK (%)

BAJO BIDASOA

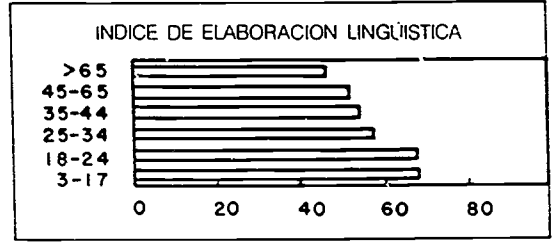
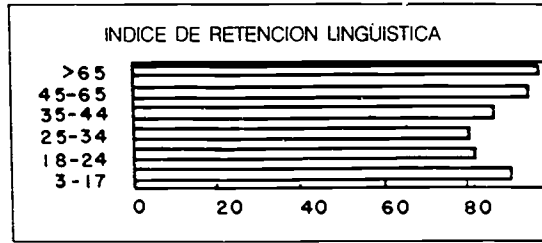
BIDASOA BEHEREA

ADIN-TALDEAK

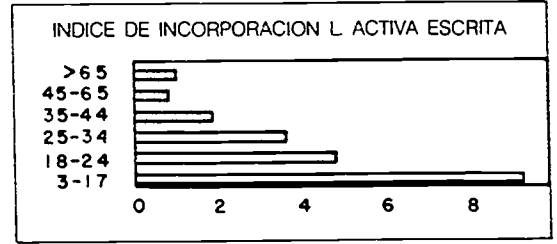
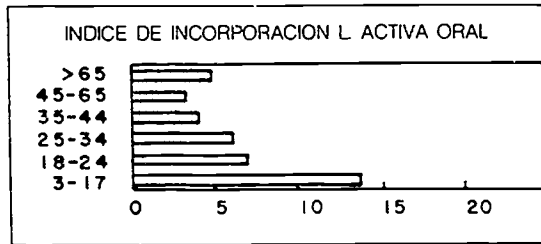
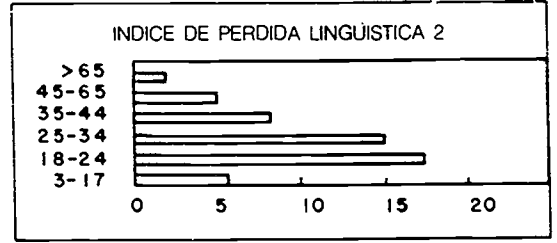
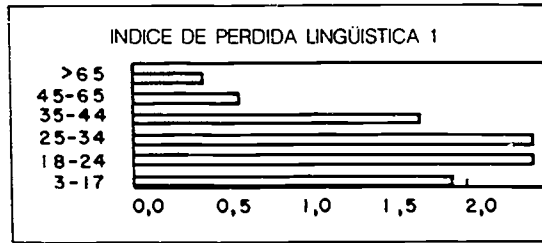

INDIZEAK (%)

BAJO DEBA

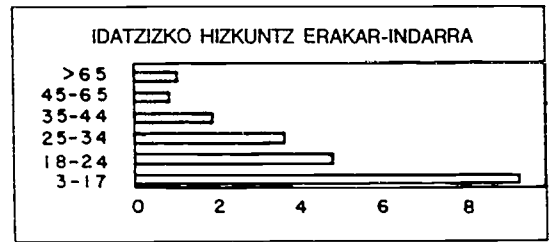
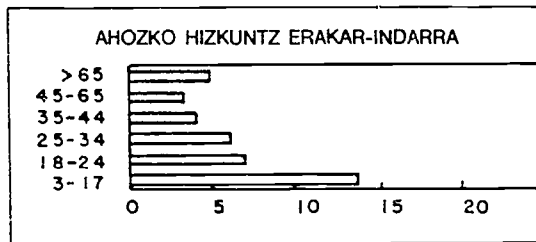
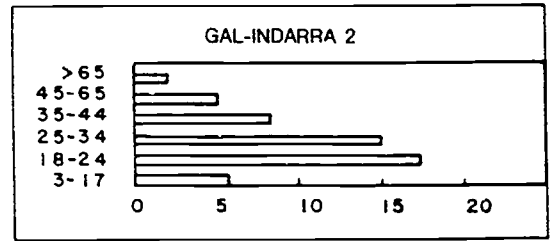
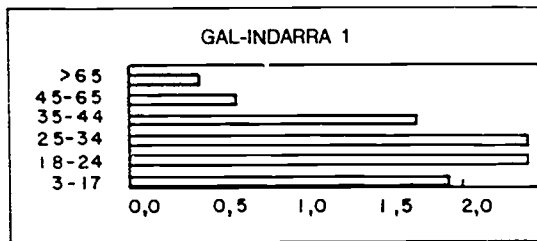
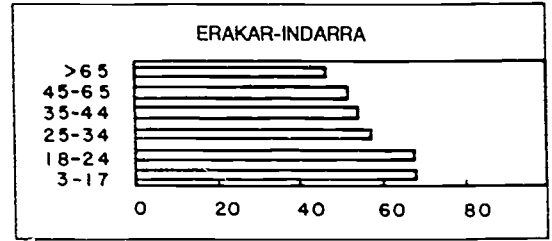
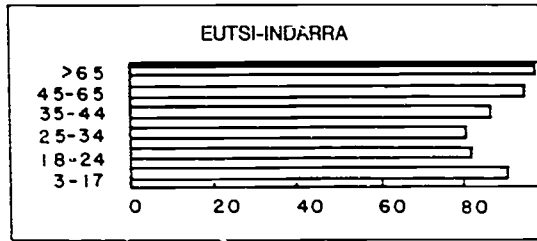
GRUPOS DE EDAD

INDICES (%)

DEBA BEHEREA

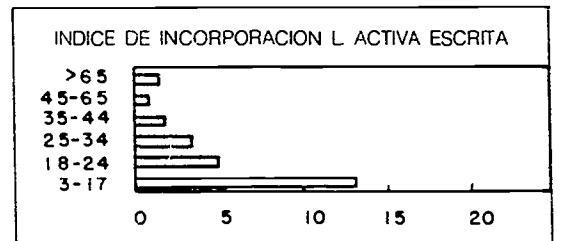
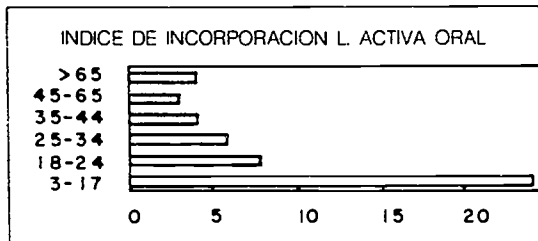
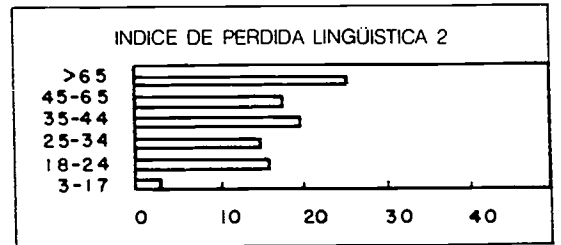
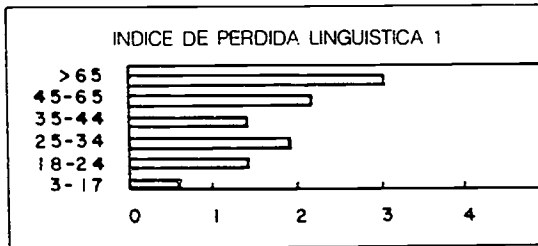
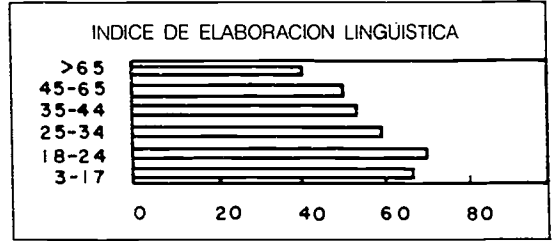
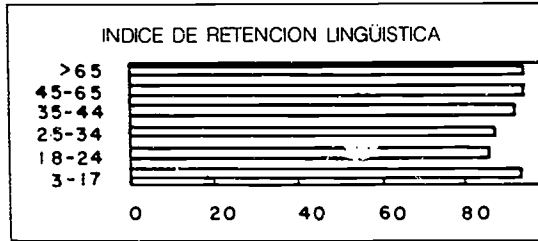
ADIN-TALDEAK

INDIZEAK (%)

ALTO DEBA

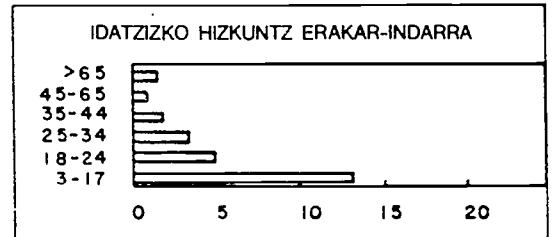
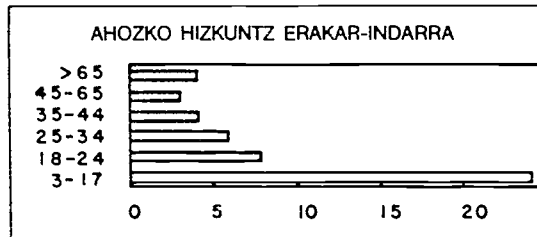
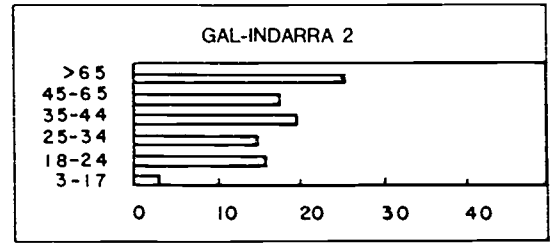
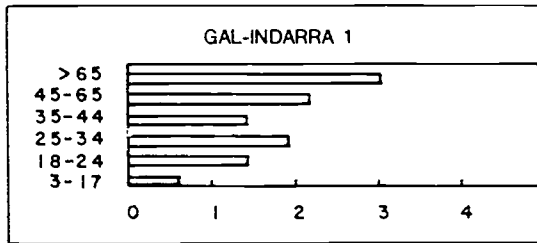
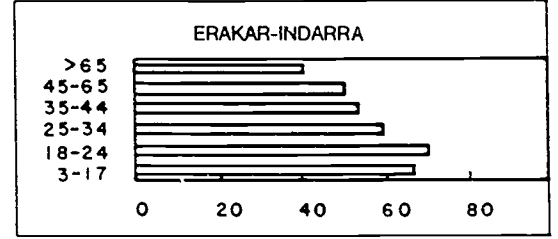
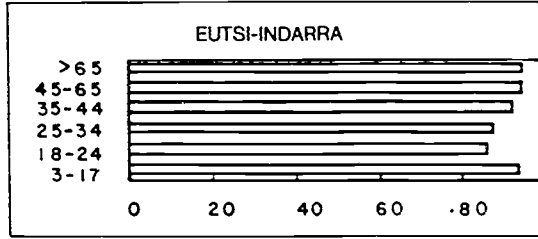
GRUPOS DE EDAD

INDICES (%)

DEBA GARAIA

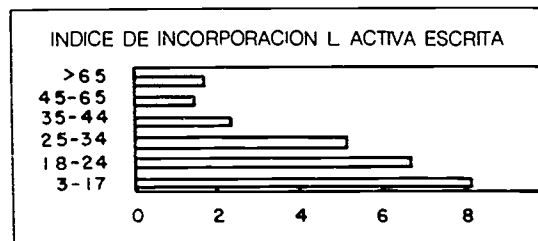
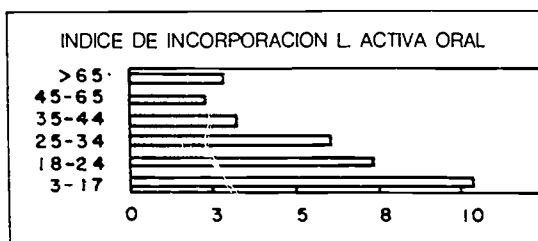
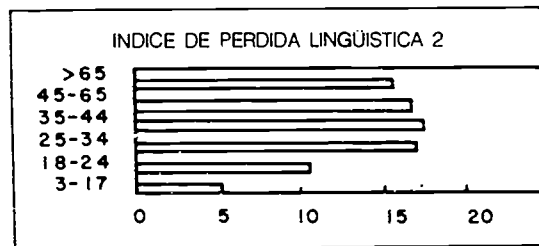
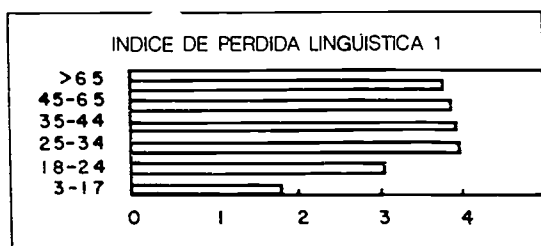
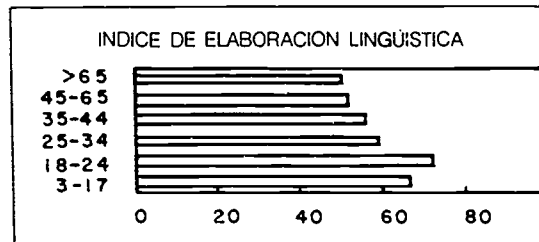
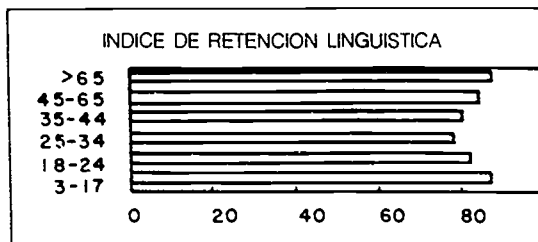
ADIN-TALDEAK

INDIZEAK (%)

DONOSTIALDEA

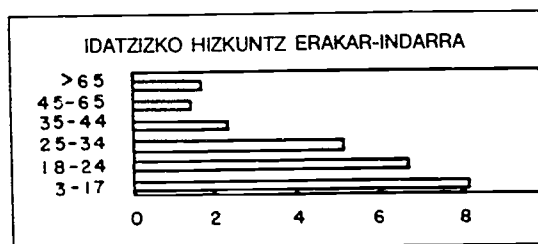
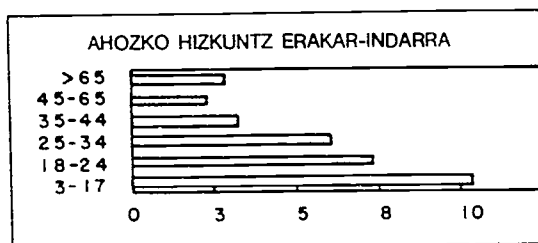
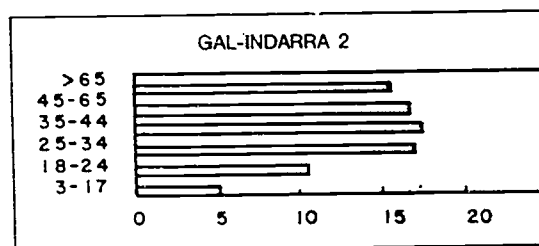
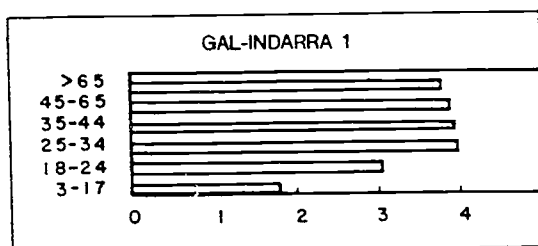
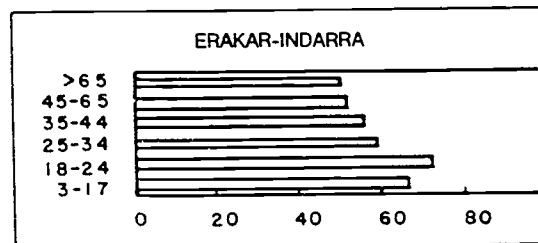
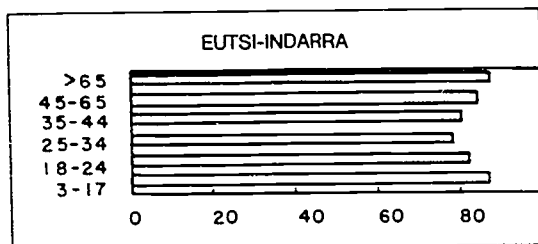
GRUPOS DE EDAD

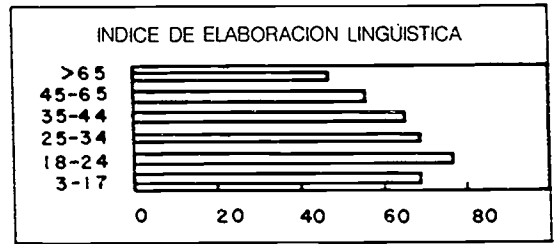
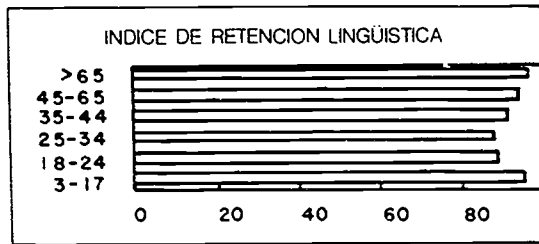
INDICES (%)

DONOSTIALDEA

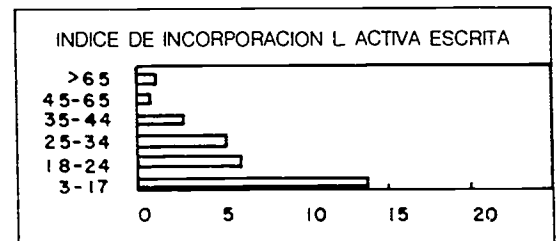
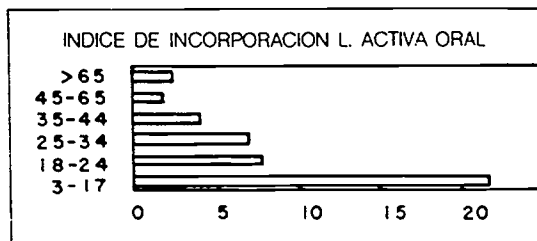
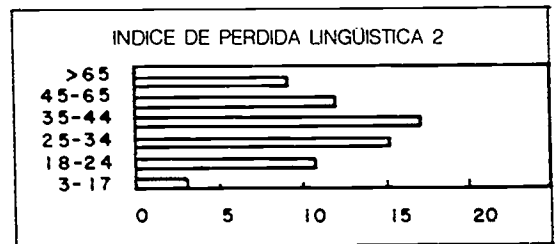
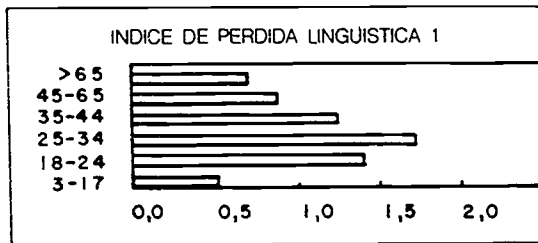
ADIN-TALDEAK

INDIZEAK (%)

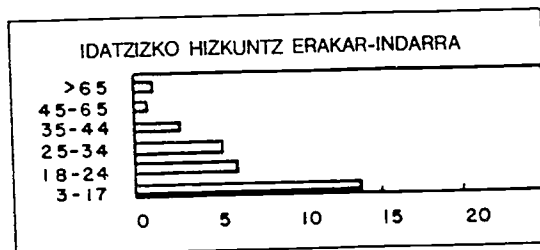
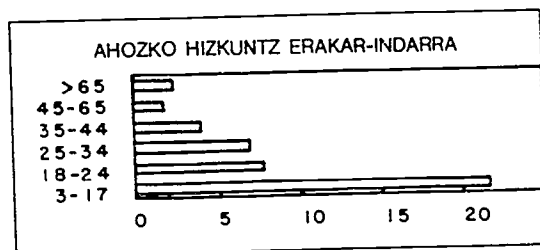
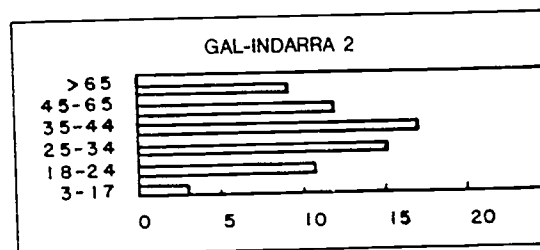
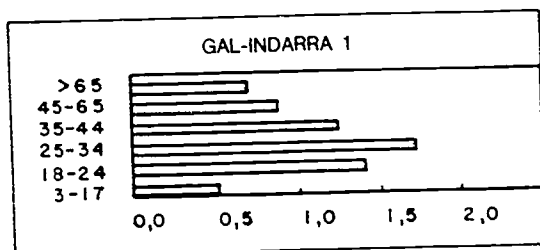
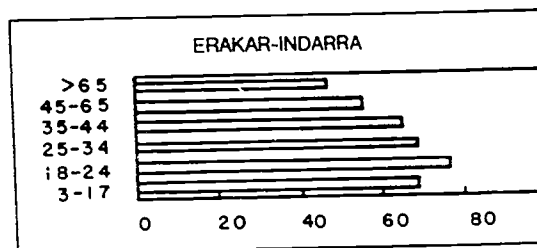
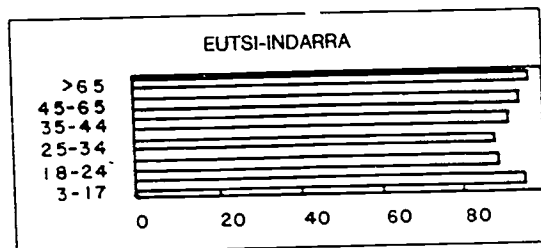
GRUPOS DE EDAD

INDICES (%)

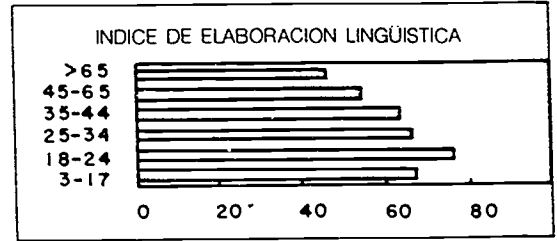
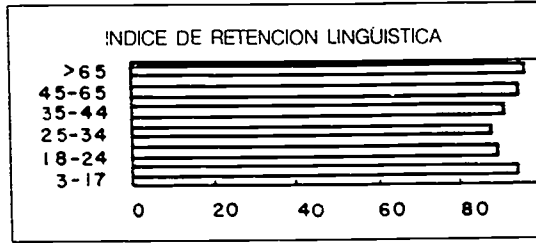
GOIERRI

ADIN-TALDEAK

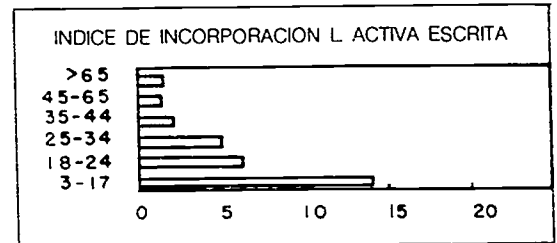
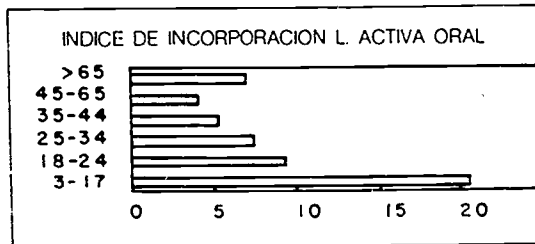
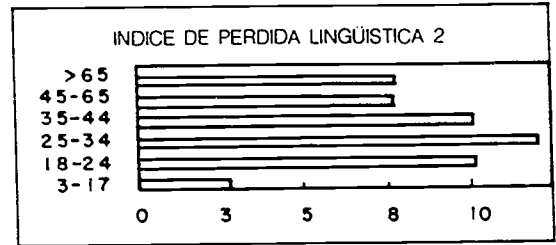
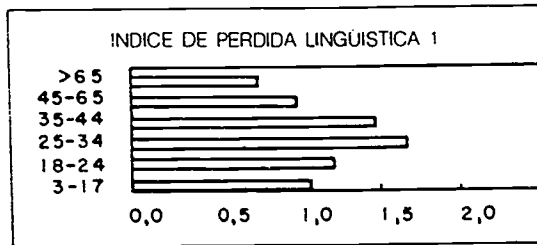

INDIZEAK (%)

TOLOSALDEA

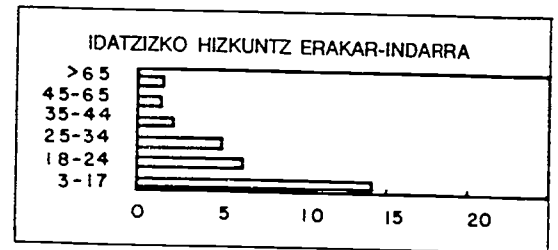
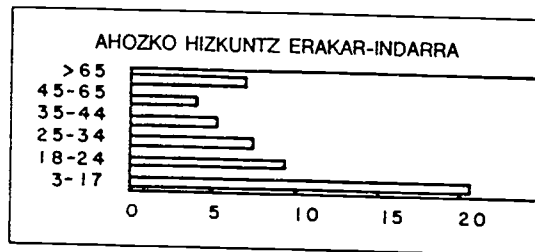
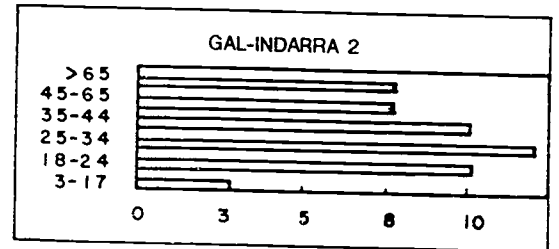
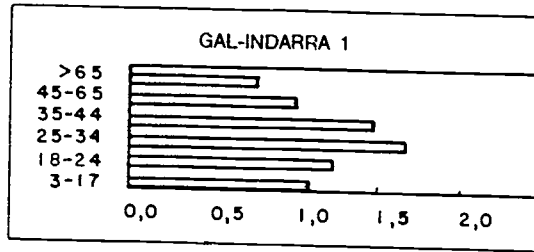
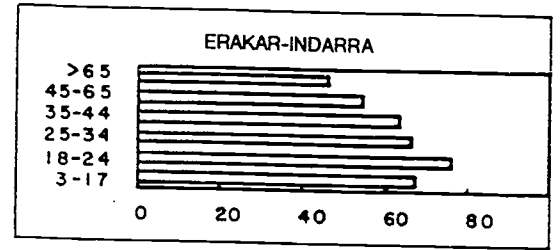
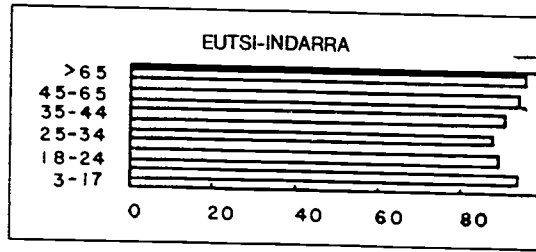
GRUPOS DE EDAD

INDICES (%)

TOLOSALDEA

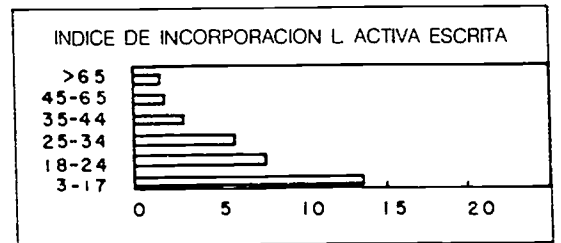
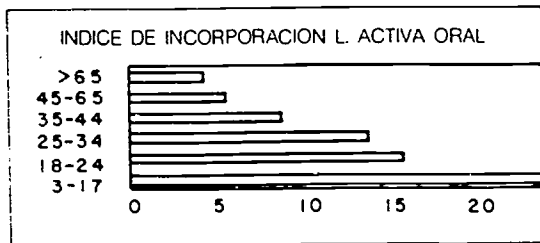
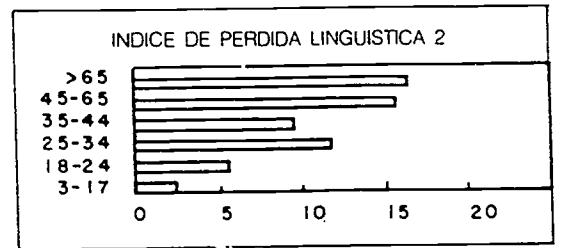
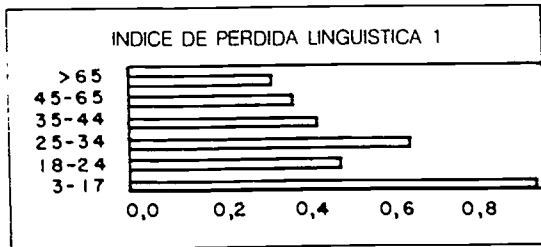
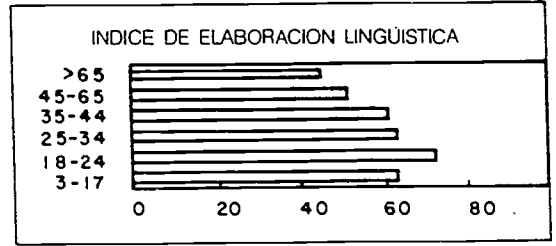
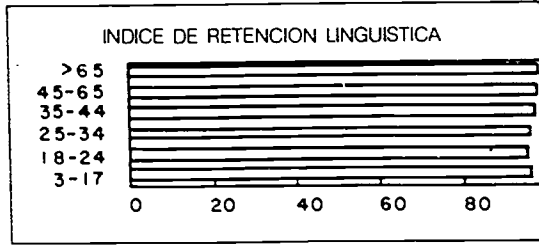
ADIN-TALDEAK

INDIZEAK (%)

UROLA-COSTA

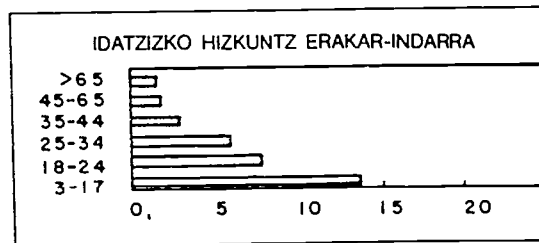
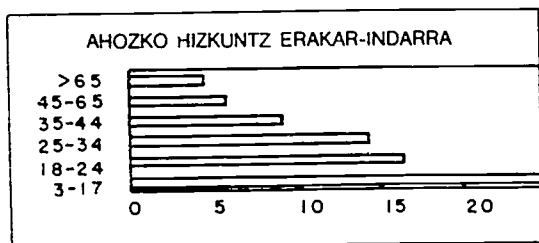
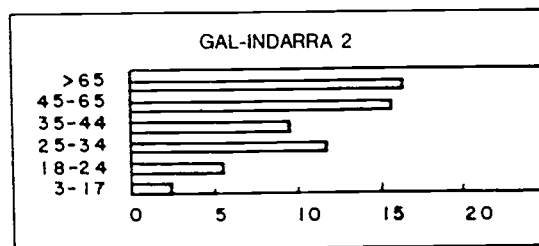
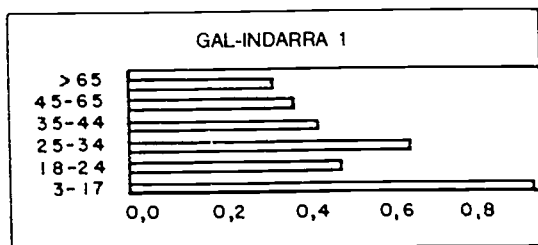
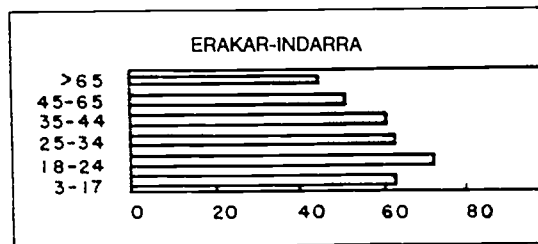
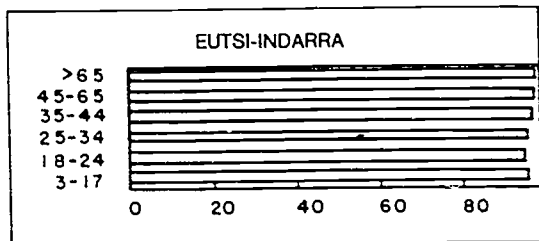
GRUPOS DE EDAD

INDICES (%)

UROLA-KOSTALDEA

ADIN-TALDEAK

INDIZEAK (%)

TABLA DE LOS INDICES
(Por Territorios Históricos, comarcas y municipios en orden alfabético)

ALAVA	Población	Porcentaje Euskaldunes	Indice KENK	Indice Pérdida 1	Indice Pérdida 2	Indice Retención	Indice Incorporación Oral	Indice Incorporación Escrita	Indice Elaboración
VALLES ALAVESSES									
Aramiñon	158	0	0	0	0	0	0	0	0
Beranturi	432	0,23	0,22	0	0	0	0,23	0,70	0
Erribera Beitia	397	0,25	0	0	0	100	0	0	100
Erribera Goitia	535	0,56	0,18	0	0	0	0,57	0,57	0
Gaubea	898	1,68	0,01	0	40	66,66	0,57	0,68	53,33
Gesaltza	194	0	0	0	0	0	0	1,54	0
Koartango	336	5,12	2,66	0	0	75	3,40	3,09	62,50
Lantaron	857	0,83	0,02	0	0	85,71	0,12	0,12	85,71
Zanbrana	352	0,28	0	0	0	100	0	0	100
LLANADA ALAVESA									
Agurain	3.614	7,84	1,57	18,25	12,79	66,03	4,12	4,18	46,22
Arratzu-Ubarrundia	602	13,20	7,01	0	37,50	88,88	8,30	7,94	63,88
Asparren	1.557	7,74	1,90	22,97	40	67,41	4,04	3,90	66,29
Barrundia	610	7,78	0,72	16,66	48,64	48,83	4,64	4,10	39,53
Burgelu	196	1,57	1,52	0	0	0	1,57	1,57	0
Donemiliaga	781	6,25	2,34	0	33,33	86,20	3,11	2,98	86,20
Dulantzi	1.018	7,62	3,97	0	0	82,85	4,85	3,79	68,57
Gasteiz	199.449	5,96	2,39	6,34	13,43	71,03	3,75	4,46	49,89
Iruña	1.557	1,18	0,78	0	0	83,33	0,85	0,85	83,33
Iruratz Gauna	470	3,70	2,98	0	0	66,66	3,30	2,64	33,33
Zalduondo	123	1,66	1,61	0	0	0	1,66	0,83	0
MONTAÑA ALAVESA									
Bernedo	606	1,67	1,30	0	0	100	1,34	1,51	100
Harana	436	1,16	0,69	0	0	100	0,50	0,60	100
Kanpezu	1.214	3,87	2,56	14,28	0	46,66	3,34	3,94	0
Lagran	209	0,97	0,49	0	0	0	0,47	1,96	0
Maeztu	833	1,71	1,31	0	0	100	1,47	1,10	50
Urizaharra	235	0	0	0	0	0	0	0	0
RIOJA ALAVESA									
Baños	353	0,29	0,28	0	0	0	0,29	0	0
Bastida	1.007	7,29	3,12	0	0	86,11	4,27	3,09	72,22
Basteri	1.518	1,42	0,43	22,22	0	73,33	0,68	1,44	73,33
Bilar	382	1,06	0,23	0	80	20	0,81	0,54	20
Ekora	257	0,40	0,39	0	0	0	0,40	0,40	0
Eltziego	919	0,22	0,01	0	100	0	0,22	0,22	0
Kripan	202	1,51	1,47	0	0	0	1,51	2,52	0
Lantziego	606	4,93	4,14	0	0	100	4,28	4,28	100
La Puebla de Labarka	834	11,33	8,21	0	0	90,47	9,21	6,01	57,14
Leza	205	3,96	0,53	33,33	0	85,71	1,02	1,02	85,71
Moreta	287	0,35	0,34	0	0	0	0,35	0,35	0
Nabaridas	222	0,45	0,44	0	0	0	0,45	2,29	0
Oion	2.335	2,40	1,34	0	0	91,30	1,60	1,33	65,21
Samaniego	307	3,02	2,30	0	0	50	2,71	0,33	50
Uriona	354	0,57	0,28	0	0	0	0,57	0,57	0
ESTRIBACIONES DEL GORBEA									
Aramaio	1.305	89,33	2,45	0,80	0	99	23,52	25,88	0
Legutio	1.312	27,88	-1,12	3,98	29,25	75,33	7,98	4,38	37,80
Urkabustaz	876	8,63	-0,04	15,25	7,14	68,49	3,06	3,19	0
Zigoitia	739	11,09	-4,14	10	31,31	54,12	3,43	3,10	34,86
Zura	1.260	6,07	1,97	0	11,11	80,85	3,20	3,45	76,59
VALLE DE AYALA									
Aiara	2.143	5,10	2,96	0	11,76	79,54	3,56	2,88	68,18
Amurrio	9.457	7,22	2,79	25,76	16,77	55,89	5,09	4,90	30
Artziniega	1.109	2,52	1,70	12,50	100	66,66	2,09	2,18	55,55
Laudio	21.183	10,60	2,99	6,93	19,07	73,69	5,55	5,21	44,66
Okondo	789	3,07	-1,69	61,90	5,88	34,21	1,49	1,35	26,31

INDIZEEN TAULA
(Udalerriak herrialdeka eta eskualdeka alfabetikoki)

A R A B A	Biztanle- -kopurua	Euskal- dunear ehunekoa	KENK indizea	Gal- -indarra 1	Gal- -indarra 2	Eutsi- -indarra	Ahozko erakar- -indarra	Idatziz. erakar- -indarra	Gara- -indarra
AÑANALDEA									
Aramiñon	158	0	0	0	0	0	0	0	0
Beranturi	432	0,23	0,22	0	0	0	0,23	0,70	0
Erribera Beitia	397	0,25	0	0	0	100	0	0	100
Erribera Goitia	535	0,56	0,18	0	0	0	0,57	0,57	0
Gaubea	898	1,68	0,01	0	40	66,66	0,57	0,68	53,33
Gesaltza	194	0	0	0	0	0	0	1,54	0
Koartango	336	5,12	2,66	0	0	75	3,40	3,09	62,50
Lantaron	857	0,83	0,02	0	0	85,71	0,12	0,12	85,71
Zanbrana	352	0,28	0	0	0	100	0	0	100
ARABAKO LAUTADA									
Agurain	3.614	7,84	1,57	18,25	12,79	66,03	4,12	4,18	46,22
Arratzu-Ubarrundia	602	13,20	7,01	0	37,50	88,88	8,30	7,94	63,88
Asparren	1.557	7,74	1,90	22,97	40	67,41	4,04	3,90	66,29
Barrundia	610	7,78	0,72	16,66	48,64	48,83	4,64	4,10	39,53
Burgelu	196	1,57	1,52	0	0	0	1,57	1,57	0
Donemiliaga	781	6,25	2,34	0	33,33	86,20	3,11	2,98	86,20
Dulantzi	1.018	7,62	3,97	0	0	82,85	4,85	3,79	68,57
Gasteiz	199.449	5,96	2,39	6,34	13,43	71,03	3,75	4,46	49,89
Iruña	1.557	1,18	0,78	0	0	83,33	0,85	0,85	83,33
Iruraitz Gauna	470	3,70	2,98	0	0	66,66	3,30	2,64	33,33
Zalduondo	123	1,66	1,61	0	0	0	1,66	0,83	0
ARABAKO MENDIALDEA									
Bernedo	606	1,67	1,30	0	0	100	1,34	1,51	100
Harana	436	1,16	0,69	0	0	100	0,50	0,60	100
Kanpezu	1.214	3,87	2,56	14,28	0	46,66	3,34	3,94	0
Lagran	209	0,97	0,49	0	0	0	0,47	1,96	0
Maeztu	833	1,71	1,31	0	0	100	1,47	1,10	50
Urizarra	235	0	0	0	0	0	0	0	0
ARABAKO ÉRRIOXA									
Baños	353	0,29	0,28	0	0	0	0,29	0	0
Bastida	1.007	7,29	3,12	0	0	86,11	4,27	3,09	72,22
Biasteri	1.518	1,42	0,43	22,22	0	73,33	0,68	1,44	73,33
Bilar	382	1,06	0,23	0	80	20	0,81	0,54	20
Ekora	257	0,40	0,39	0	0	0	0,40	0,40	0
Eltziego	919	0,22	0,01	0	100	0	0,22	0,22	0
Kripan	202	1,51	1,47	0	0	0	1,51	2,52	0
Lantziego	606	4,93	4,14	0	0	100	4,28	4,28	100
La Puebla de Labarka	834	11,33	8,21	0	0	90,47	9,21	6,01	57,14
Leza	205	3,96	0,53	33,33	0	85,71	1,02	1,02	85,71
Moreta	287	0,35	0,34	0	0	0	0,35	0,35	0
Nabaridas	222	0,45	0,44	0	0	0	0,45	2,29	0
Oion	2.335	2,40	1,34	0	0	91,30	1,60	1,33	65,21
Samaniego	307	3,02	2,30	0	0	50	2,71	0,33	50
Uriona	354	0,57	0,28	0	0	0	0,57	0,57	0
GORBEIALDEA									
Aramaio	1.305	89,33	2,45	0,80	0	99	23,52	25,88	0
Legutio	1.312	27,88	-1,12	3,98	29,25	75,33	7,98	4,38	37,80
Urkabustaiz	876	8,63	-0,04	15,25	7,14	68,49	3,06	3,19	0
Zigortia	739	11,09	-4,14	10	31,31	54,12	3,43	3,10	34,86
Zuia	1.260	6,07	1,97	0	11,11	80,85	3,20	3,45	76,59
AIARALDEA									
Aiara	2.143	5,10	2,96	0	11,76	79,54	3,56	2,88	68,18
Amurrio	9.457	7,22	2,79	25,76	16,77	55,89	5,09	4,90	30
Artziniega	1.109	2,52	1,70	12,50	100	66,66	2,09	2,18	55,55
Laudio	21.183	10,60	2,99	6,93	19,07	73,69	5,55	5,21	44,66
Okondo	789	3,07	-1,69	61,90	5,88	34,21	1,49	1,35	26,31

BIZKAIA	Poblacion	Porcentaje Euskaldunes	Indice KENK	Indice Pérdida 1	Indice Pérdida 2	Indice Retencion	Indice Incorporación Oral	Indice Incorporación Escrita	Indice Elaboración
ARRATIA-NERVION									
Barakaldo	91	34.05	-10.67	10	27.27	70.73	4	4	0
Arantzazu	322	79.30	11.03	2.04	0	95.78	5.17	1.72	70.88
Areatza	1.190	50.58	-7.50	2.13	30.98	81.49	7.03	2.69	15.56
Arrankudiaga	759	58.59	-9.75	0.50	4.50	80.39	11.11	4.27	31.76
Arteaga	631	88.46	4.65	0.20	4.34	97.87	38.77	19.38	66.02
Oima	1.040	92.62	-0.82	1.51	0	98.10	13.63	9.09	27.31
gorre	3.842	67.25	0.79	2.32	4.27	93.46	15.49	8.24	40.73
Orozko	2.003	62.74	-8.20	2.13	25.35	84.64	9.17	4.85	0
Otxandio	1.200	77.02	5.04	1.14	4.54	96.60	24.05	12.34	47.71
Ubide	157	73.85	-14.59	0	0	83.08	0	0	4.41
Ugao-Miraballes	4.161	27.63	0.65	2.34	6.20	88.29	4.87	3.37	34.75
Urduña	4.221	4.36	0.82	19.27	31.03	46.09	2.94	3.24	29.07
Zeanuri	1.244	95.84	1.66	0.26	12.50	99.47	38.88	13.88	26.05
Zeberio	982	92.15	-0.11	1.34	0	98.09	21.33	12	28.63
GRAN BILBAO									
Abanto-Zierbena	9.346	4.82	3.01	27.50	16.71	50.98	4.18	4.46	32.67
Arrigorriaga	9.469	12.82	1.62	5.54	21.39	79.23	4.25	3.08	38.85
Barakaldo	114.094	2.54	1.61	8.14	13.77	60.53	2.07	2.65	42.02
Basauri	51.931	8.61	-0.06	8.02	17.53	62.12	3.63	5.03	29.83
Berango	3.931	28.43	-2.17	2.09	7.82	80.13	5.21	7.04	46.80
Bilbo	381.506	9.08	1.00	11.31	16.51	63.90	4.44	5.43	39.68
Derio	5.062	19.73	-3.42	69.57	73.17	19.13	19.91	4.46	4.17
Erandio	25.134	12.61	-0.35	5.92	13.32	75.65	3.25	4.03	49.06
Etxebarrri-Donostebeko	6.431	5.56	-1.31	10.94	18.70	57.80	2.02	3.32	27.50
Galdakao	27.232	27.18	-1.68	2.55	10.38	84.98	3.50	2.43	46.31
Getxo	77.856	12.97	0.28	10.95	15.62	61.68	6.07	7.01	0
Larrabetzu	1.547	78.94	0.08	0.69	6.66	96.38	13.56	11.04	52.90
Leioa	24.107	13.09	-0.65	6.32	14.97	65.73	4.74	5.90	33.20
Lezama	1.901	71.81	-2.36	0.80	9.40	93.19	9.40	6.19	46.15
Lou	1.685	51.85	-5.77	3.64	9.42	83.43	9.16	4.15	21.45
Muskiz	6.224	5.45	3.61	26.47	16.94	60.21	4.72	5.44	37.63
Portuqalete	57.794	5.44	2.55	17.83	19.29	52.08	4.24	5.23	33.44
Santurtzi	52.502	4.12	1.99	8.64	24.39	50.43	3.27	4.09	32.79
Sestao	38.148	4.28	2.34	27.79	21.93	46.42	3.64	4.84	31.42
Sondika	3.606	34.31	-1.77	7.05	17.59	74.94	4.39	3.46	24.67
Trapagaran	13.406	4.56	2.28	23.93	24.39	49.82	3.70	4.37	32.02
Urtuella	9.200	2.87	1.15	21.87	18.82	44.96	2.21	3.05	33.55
Zamudio	3.228	41.32	-2.98	1.91	12.83	84.66	7.50	7.27	41.03
Zaratamo	1.609	38.40	1.02	0.35	6.66	93.93	4.80	2.76	74.57
DURANGUESADO									
Abadiño	7.136	43.17	-0.10	1.07	5.20	94.82	2.89	2.16	43.92
Atxondo	1.504	58.27	1.13	2.16	7.50	95.39	7.76	4.13	41.40
Bedia	1.153	61.30	-1.78	0.62	9.72	93.08	6.77	3.38	26.37
Berniz	4.197	51.68	0.90	0.40	10.81	96.99	4.95	2.85	46.17
Durango	27.152	37.96	-3.96	2.89	12.41	83.65	4.46	3.62	56.49
Elorrio	7.768	49.26	-0.30	1.30	13.01	93.18	5.29	3.22	64.74
Ermua	8.604	14.55	-0.35	1.94	12.94	86.85	1.87	1.55	62.37
Garai	245	90.62	0.90	0.47	0	99.52	16	0	11.90
Izurtza	276	81.09	-2.17	0	0	96	8.88	2.22	40
Lemoa	3.010	59.10	0.22	1.12	9.67	93.85	9.25	4.50	46.06
Mallabia	1.125	75.07	-0.90	0	6.74	91.82	19.04	11.90	82.10
Mañana	525	88.59	-2.01	0.88	0	97.61	2.08	0	10.19
Zaldibar	3.308	39.97	-1.66	1.16	11.02	92.15	2.79	1.50	47.88
Zornotza	15.809	46.21	-2.39	1.09	7.50	89.03	5.39	5.37	45.34

BIZKAI A	Biztanle- -kopurua	Euskal- dunear ehunekoak	KENK indizea	Gal- -indarra 1	Gal- -indarra 2	Eutsi- -indarra	Ahozko erakar- -indarra	Idatziz erakar- -indarra	Gara- -indarra
ARRATIA-NERBIOI									
Barakaldo	91	34,05	-10,67	-10	27,27	70,73	4	4	0
Arantzazu	322	79,30	-11,03	2,04	0	95,78	5,17	1,72	70,88
Areatza	1.190	50,58	-7,50	2,13	30,98	81,49	7,03	2,69	15,56
Arrankudiaga	759	58,59	-9,75	0,50	4,50	80,39	11,11	4,27	31,76
Arteaga	631	88,46	4,65	0,20	4,34	97,87	38,77	19,38	66,02
Dima	1.040	92,62	-0,82	1,51	0	98,10	13,63	9,09	27,31
Igorre	3.842	67,25	0,79	2,32	4,27	93,46	15,49	8,24	40,73
Orozko	2.003	62,74	-8,20	2,13	25,35	84,64	9,17	4,85	0
Otxandio	1.200	77,02	5,04	1,14	4,54	96,60	24,05	12,34	47,71
Ubide	157	73,85	-14,59	0	0	83,08	0	0	4,41
Ugao-Miraballes	4.161	27,63	0,65	2,34	6,20	88,29	4,87	3,37	34,75
Urduña	4.221	4,36	0,82	19,27	31,03	46,09	2,94	3,24	29,07
Zeanuri	1.244	95,84	1,66	0,26	12,50	99,47	38,88	13,88	26,05
Zeberio	982	92,15	-0,11	1,34	0	98,09	21,33	12	28,63
BILBO HANDIA									
Abanto-Zierbena	9.346	4,82	0,1	27,50	16,71	50,98	4,18	4,46	32,67
Arrigorriaga	9.469	12,82	1,62	5,54	21,39	79,23	4,25	3,08	38,85
Barakaldo	114.094	2,54	1,61	8,14	13,77	60,53	2,07	2,65	42,02
Basauri	51.931	8,61	-0,06	8,02	17,53	62,12	3,63	5,03	29,83
Berango	3.931	28,43	-2,17	2,09	7,82	80,13	5,21	7,04	46,80
Bilbo	381.506	9,08	1,00	11,31	16,51	63,90	4,44	5,43	39,68
Derio	5.062	19,73	-3,42	69,57	73,17	19,13	19,91	4,46	4,17
Erandio	25.134	12,61	-0,35	5,92	13,32	75,65	3,25	4,03	49,06
Etxebarrri-Donetztebeko	6.431	5,56	-1,31	10,94	18,70	57,80	2,02	3,32	27,50
Galdakao	27.232	27,18	-1,68	2,55	10,38	84,98	3,50	2,43	46,31
Getxo	77.856	12,97	0,28	10,95	15,62	61,68	6,07	7,01	0
Larrabetzu	1.547	78,94	0,08	0,69	6,66	96,38	13,56	11,04	52,90
Leioa	24.107	13,09	-0,65	6,32	14,97	65,73	4,74	5,90	33,20
Lezama	1.901	71,81	-2,36	0,80	9,40	93,19	9,40	6,19	46,15
Loiu	1.685	51,85	-5,77	3,64	9,42	83,43	9,16	4,15	21,45
Muskiz	6.224	5,45	3,61	26,47	16,94	60,21	4,72	5,44	37,63
Portugalete	57.794	5,44	2,55	17,83	19,29	52,08	4,24	5,23	33,44
Santurtzi	52.502	4,12	1,99	18,64	24,39	50,43	3,27	4,09	32,79
Sestao	38.148	4,28	2,34	27,79	21,93	46,42	3,64	4,84	31,42
Sondika	3.606	34,31	-1,77	7,05	17,59	74,94	4,39	3,46	24,67
Trapagaran	13.406	4,56	2,28	23,93	24,39	49,82	3,70	4,37	32,02
Urtueña	9.200	2,87	1,15	21,87	18,82	44,96	2,21	3,05	33,55
Zamudio	3.228	41,32	-2,98	1,91	12,83	84,66	7,50	7,27	41,03
Zaratamo	1.609	38,40	1,02	0,35	6,66	93,93	4,80	2,76	74,57
DURANGALDEA									
Abadiño	7.136	43,17	-0,10	1,07	5,20	94,82	2,89	2,16	43,92
Atxondo	1.504	58,27	1,13	2,16	7,50	95,39	7,76	4,13	41,40
Bedia	1.153	61,30	-1,78	0,62	9,72	93,08	6,77	3,38	26,37
Berriz	4.197	51,68	0,90	0,40	10,81	96,99	4,95	2,85	46,17
Durango	27.152	37,96	-3,96	2,89	12,41	83,65	4,46	3,62	56,49
Elorrio	7.768	49,26	-0,30	1,30	13,01	93,18	5,29	3,22	64,74
Ermua	18.604	14,55	-0,35	1,94	12,94	86,85	1,87	1,55	62,32
Garai	245	90,62	0,90	0,47	0	99,52	16	0	11,90
Izurtza	276	81,09	-2,17	0	0	96	8,88	2,22	40
Lemoa	3.010	59,10	0,22	1,12	9,67	93,85	9,25	4,50	46,06
Mallabia	1.125	75,07	-0,90	0	6,74	91,82	19,04	11,90	82,10
Mañaria	525	88,59	-2,01	0,88	0	97,61	2,08	0	10,19
Zaldibar	3.308	39,97	-1,66	1,16	11,02	92,15	2,79	1,50	47,88
Zornotza	15.809	46,21	-2,39	1,09	7,50	89,03	5,39	5,37	45,34

BIZKAI A	Población	Porcentaje Euskaldunes	Indice KENK	Indice Pérdida 1	Indice Pérdida 2	Indice Retención	Indice Incorporación Oral	Indice Incorporación Escrita	Indice Elaboración
ENCARTACIONES									
Artzentales	669	0,60	-0,28	50	0	33,33	0,30	1,22	16,66
Balmaseda	7.673	1,22	0,37	15,55	26,66	56,66	0,78	0,90	48,33
Galdames	824	3,84	3,14	25	0	60	3,49	4,11	40
Gordexola	1.584	2,50	1,15	15,78	50	52,38	1,89	1,95	42,85
Guenes	6.181	2,26	0,63	11,11	36,36	55,20	1,45	2,07	48,95
Karrantza	3.473	1,17	0,14	8	44,44	61,76	0,56	0,59	55,88
Lanestosa	314	1,98	1,31	0	100	50	1,66	1,66	0
Sopuerta	2.192	1,95	0,70	46,66	9,09	53,84	1,42	2,46	34,61
Turtzioz	529	1,16	0,21	40	0	40	0,78	0,78	40
Zalla	7.253	1,62	0,25	11,62	21,81	51,02	0,92	1,37	38,77
BUSTURIALDEA									
Arteaga	802	91,67	2,81	0,14	3,57	91,27	31,57	11,84	34,04
Bermeo	18.333	74,40	-0,16	1,12	8,49	95,39	12,12	5,03	33,45
Busturia	1.829	66,97	-0,16	1,82	0	94,05	10,29	1,57	26,58
Ea	827	92,90	-1,48	1,06	0	97,89	8,88	8,88	57,89
Elantxobe	574	94,74	0,31	0	0	99,61	12,90	3,22	70,93
Ereño	296	95,49	-0,11	0	0	98,92	9,09	0	39,56
Errigoiti	483	94,54	-0,07	0,44	0	99,33	11,53	7,69	5,97
Gernika-Lumo	18.150	66,96	-2,73	1,36	4,43	91,27	11,43	8,68	47,89
Ibarrangelu	551	92,57	-2,63	0,60	8,33	96,31	12,50	8,35	35,85
Mendata	378	98,62	1,75	0,27	0	99,72	33,33	0	33,05
Morga	356	97,42	-0,59	0	0	99,41	0	0	26,53
Mundaka	1.657	71,21	-7,84	3,27	14,28	84,29	20,36	15,80	33,12
Muxika	1.555	91,66	9,64	1,53	0	97,12	68,50	14,80	34,24
Sukarrieta	286	77,64	2,40	0,51	0	95,28	24,28	11,42	45,75
LEA-ARTIBAI									
Amoroto	410	98,49	1,43	0	0	99,49	0	25	28,68
Aulesti	703	98,10	-0,59	0,29	0	99,26	11,11	0	34,36
Berritu	1.068	93,10	-0,42	0,93	0	97,72	26,15	1,53	15,11
Elxebarrí	792	96,31	-0,15	0,27	33,33	99,18	15,38	0	67,66
Gizaburuaga	136	99,24	0,70	0	0	100	50	50	37,12
Ipazter	635	95,13	0,48	0,33	0	98,64	26,66	13,33	26,31
Lekaitio	7.579	84,74	0,92	0,65	2,91	96,98	20,27	7,10	42,25
Markina-Xemein	5.056	87,80	1,33	0,28	7,77	98,38	18,71	8,74	58,54
Mendexa	342	91,33	-1,88	0	0	97,11	13,04	4,34	38,46
Muntibar	498	98,57	-0,41	0,20	0	99,17	40	40	35,93
Ondarroa	11.177	78,25	5,01	0,64	7,18	98,50	22,18	10,18	64,30
URIBE-BUTRON									
Arrieta	431	93,67	1,90	1,24	0	98,25	20	4	9,95
Bakio	1.224	69,91	-0,02	0,38	10,14	94,42	11,86	3,67	11,98
Barrika	767	45,90	2,04	2,50	25	87,65	12,77	10,12	33,43
Fruiz	296	98,62	0,30	0,34	0	99,65	40	0	16,60
Gamiz-Fika	867	94,33	1,65	0	0	99,52	18,86	11,32	34,62
Gatika	859	85,94	-3,92	0,53	38,46	94,17	5,19	1,29	9,92
Gorliz	2.665	29,20	-6,08	6,39	13,39	67,32	8,43	5,96	26,33
Jatabe	505	83,66	-2,98	1,67	0	95,33	8,95	8,95	28,67
Laukiz	1.059	50,22	1,09	3,16	8,06	90,69	11,69	10,75	41,78
Lemoiz	793	70,42	-5,08	0,20	4,12	88,70	11,89	4,86	23,60
Meñaka	371	96,66	0,16	0,28	0	99,71	15,38	7,69	45,68
Mungia	11.206	59,92	-2,32	1,11	5,92	91,53	6,93	5,39	38,69
Plentzia	2.770	23,04	-3,98	9,67	18,21	66,39	7,34	6	18,09
Sopela	7.051	28,42	-0,56	4,50	13,14	77,96	8,04	7,50	35,76
Urduliz	2.507	48,29	-3,80	1,32	7,38	89,31	3,34	1,71	29,40

BIZKAIA	Biztanle- -kopurua	Euskal- dunear ehunekoa	KENK indizea	Gal- -indarra 1	Gal- -indarra 2	Eutsi- -indarra	Ahozko erakar- -indarra	Idatziz- erakar- -indarra	Gara- -indarra
EKARTAZIOAK									
Artzentales	669	0,60	-0,28	50	0	33,33	0,30	1,22	16,66
Balmaseda	7.673	1,22	0,37	15,55	26,66	56,66	0,78	0,90	48,33
Galdames	824	3,84	3,14	25	0	60	3,49	4,11	40
Gordexola	1.584	2,50	1,15	15,78	50	52,38	1,89	1,95	42,85
Guenes	6.181	2,26	0,63	11,11	36,36	55,20	1,45	2,07	48,95
Karrantza	3.473	1,17	0,14	8	44,44	61,76	0,56	0,59	55,88
Lanestosa	314	1,98	1,31	0	100	50	1,66	1,66	0
Sopuerta	2.192	1,95	0,70	46,66	9,09	53,84	1,42	2,46	34,61
Turtzioz	529	1,16	0,21	40	0	40	0,78	0,78	40
Zalla	7.253	1,62	0,25	11,62	21,81	51,02	0,92	1,37	38,77
BUSTURIALDEA									
Arteaga	802	91,67	2,81	0,14	3,57	91,27	31,57	11,84	34,04
Bermeo	18.333	74,40	-0,16	1,12	8,49	95,39	12,12	5,03	33,45
Busturia	1.829	66,97	-0,16	1,82	0	94,05	10,29	1,57	26,58
Ea	827	92,90	-1,48	1,06	0	97,89	8,88	8,88	57,89
Elantxobe	574	94,74	0,31	0	0	99,61	12,90	3,22	70,93
Ereño	296	95,49	-0,11	0	0	98,92	9,09	0	39,56
Errigoiti	483	94,54	-0,07	0,44	0	99,33	11,53	7,69	5,97
Gernika-Lumo	18.150	66,96	-2,73	1,36	4,43	91,27	11,43	8,68	47,89
Ibarrangelu	551	92,57	-2,63	0,60	8,33	96,31	12,50	8,35	35,85
Mendata	378	98,62	1,75	0,27	0	99,72	33,33	0	33,05
Morga	356	97,42	-0,59	0	0	99,41	0	0	26,53
Mundaka	1.657	71,21	-7,84	3,27	14,28	84,29	20,36	15,80	33,12
Muxika	1.555	91,66	9,64	1,53	0	97,12	68,50	14,80	34,24
Sukarrieta	286	77,64	2,40	0,51	0	95,28	24,28	11,42	45,75
LEA-ARTIBAI									
Amoroto	410	98,49	1,43	0	0	99,49	0	25	28,68
Aulesti	703	98,10	-0,59	0,29	0	99,26	11,11	0	34,36
Berriatu	1.068	93,10	-0,42	0,93	0	97,72	26,15	1,53	15,11
Etxebarri	792	96,31	-0,15	0,27	33,33	99,18	15,38	0	67,66
Gizaburuaga	136	99,24	0,70	0	0	100	50	50	37,12
Ipazter	635	95,13	0,48	0,33	0	98,64	26,66	13,33	26,31
Lekeitio	7.579	84,74	0,92	0,65	2,91	96,98	20,27	7,10	42,25
Markina-Xemein	5.056	87,80	1,33	0,28	7,77	98,38	18,71	8,74	58,54
Mendexa	342	91,33	-1,88	0	0	97,11	13,04	4,34	38,46
Munitibar	498	98,57	-0,41	0,20	0	99,17	40	40	35,93
Ondarroa	11.177	78,25	5,01	0,64	7,18	98,50	22,18	10,18	64,30
URIBE-BUTROE									
Arrieta	431	93,67	1,90	0,24	0	98,25	20	4	9,95
Bakio	1.224	69,91	-0,02	0,38	10,14	94,42	11,86	3,67	11,98
Barrika	767	45,90	2,04	2,50	25	87,65	12,77	10,12	33,43
Fruiz	296	98,62	0,30	0,34	0	99,65	40	0	16,60
Gamiz-Fika	867	94,33	1,65	0	0	99,52	18,86	11,32	34,62
Gatika	859	85,94	-3,92	0,53	38,46	94,17	5,19	1,29	9,92
Gortiz	2.665	29,20	-6,08	6,35	13,39	67,32	8,43	5,96	26,33
Jatabe	505	83,66	-2,98	1,67	0	95,33	8,95	8,95	28,67
Laukiz	1.059	50,22	1,09	3,16	8,06	90,69	11,69	10,75	41,78
Lemoiz	793	70,42	-5,08	0,20	4,12	88,70	11,89	4,86	23,60
Meñaka	371	96,66	0,16	0,28	0	99,71	15,38	7,69	45,68
Mungia	11.206	59,92	-2,32	1,11	5,92	91,53	6,93	5,39	38,69
Plentzia	2.770	23,04	-3,98	9,67	18,21	66,39	7,34	6	18,09
Sopela	7.051	28,42	-0,56	4,50	13,14	77,96	8,04	7,50	35,76
Urduliz	2.507	48,29	-3,80	1,32	7,38	89,31	3,34	1,71	29,40

GUIPUZCOA	Población	Porcentaje Euskaldunes	Indice KENK	Indice Pérdida 1	Indice Pérdida 2	Indice Retención	Indice Incorporación Oral	Indice Incorporación Escrita	Indice Elaboración
BAJO BIDASOA									
Hondarribia	13.042	58.06	-1.36	1.15	5.76	91,74	9,07	6,54	50,31
Irun	54.043	21.63	-0,81	2,71	8,03	82,50	3,93	3,18	57,23
BAJO DEBA									
Deba	4.829	78.38	2.34	1.17	3.78	94,63	27,66	16,47	77
Eibar	34.537	44.14	-4,54	2,04	10,33	85,48	4,96	2,93	42,50
Elgoibar	12.346	53.08	-0,59	0,73	3,94	92,87	6,79	4,11	61,17
Mendaro	1.581	71.26	1,28	0,28	0	98,16	8,58	5,79	85,64
Mutriku	4.628	85.68	0,85	0,87	10,28	98	15,89	5,05	85,68
Soraluze	5.277	55.12	0,02	1,27	10,84	93,84	7,75	3,55	62,20
ALTO DEBA									
Antzuola	2.130	65.84	2.76	0.39	4	98.15	11.52	4.01	63.81
Aretxabaleta	6.005	56.02	1.21	0.27	1.95	95.83	8.38	3.58	56.35
Arrasate	26.367	42.73	-1,56	4,79	11,84	86,87	7,89	4,58	56,55
Bergara	15.718	65.90	1.82	0.76	6.18	94.82	14.26	7.58	66.54
Elgeta	1.041	85.29	1.30	0.12	2.56	98.94	14.63	5.48	36.35
Eskoriatza	4.004	50.27	-4.42	0.73	17.03	89.55	2.96	1.19	55.88
Leintz-Gatzaga	207	78.67	0.40	0	0	96.77	11.90	2.38	58.70
Oñati	10.884	76.27	1.79	0.	5.22	97.61	14.48	61.51	50.18
DONOSTIALDEA									
Andoain	15.961	41.14	-0.36	1.53	7.70	90.14	6.48	4.71	56.20
Donostia	175.138	26.71	-1,80	4,85	12,27	77,25	6,63	5,26	55,12
Errenteria	43.676	23.51	-0.53	2.97	9.55	87.73	3.19	2.56	67.35
Hernani	19.096	44.44	-2.97	2.77	6.61	86.15	6.87	5.82	54.51
Lasarte-Oria	18.589	28.11	-0.12	2.81	10.09	90.27	3.62	2.74	65.21
Lezo	5.659	46.45	1.13	1.63	8	94.93	6.28	5.17	81.30
Oiartzun	8.042	75.49	0.23	0.76	8.06	96.09	13.62	10.43	78.83
Pasaia	19.552	23.15	-1.48	3.68	12.93	84.29	3.10	2.49	47.56
Urnieta	4.440	43.73	1.61	1.38	4.22	95.57	6.14	3.93	59.43
Usurbil	5.606	63.40	0.85	0.68	2.58	95.91	9.97	6.87	56.03
GOIERRI									
Arama	160	89.02	-2.77	0.70	100	97.18	0	0	95.07
Ataun	1.841	96.72	0.30	0.17	0	99.59	17.46	9.52	87.13
Beasain	12.408	47.45	2.48	1.40	10.43	93.17	10.45	7.93	79.09
Ezkio-Itsaso	590	92.26	1.54	1.34	0	98.10	36.36	30.90	49.81
Gabiria	463	98.65	2.88	0	0	99.76	75	75	95.33
Gaintza	126	100	0	0	0	100	0	0	93.44
Idiazabal	2.075	87.11	2.93	0.24	0	98.99	25.07	7.43	74.57
Itsasondo	783	81.84	-3.11	0.95	3.33	94.96	7.75	3.44	62.19
Lazkao	5.250	52.36	4.14	0.36	2.72	97.08	11.18	6.72	82.48
Legazpi	10.301	46.32	0.01	1.26	8.53	90.13	8.62	5.29	55.28
Mutiloa	196	92.62	-0.22	0	0	99.43	0	0	41.24
Olaberría	1.267	41.28	-2.45	0.57	10	89.35	4.24	3.11	22.20
Ordizia	9.448	47.92	-2.20	1.68	7.87	87.32	3.48	6.54	56.66
Ormaiztegui	1.292	81.55	2.61	1.59	12.24	96.45	26.03	12.07	58.80
Segura	1.391	84.34	-1.16	0.95	0	97.58	5.64	1.02	52.67
Urretxu	6.450	42.43	-1.40	0.59	5.59	88.68	6.52	4.25	48.08
Zaldibia	1.705	83.59	2.13	0.22	0	99.30	16.66	10.25	54.84
Zegama	1.464	92.03	-1.89	0.54	6.97	97.45	7.05	2.35	42.58
Zerain	233	99.12	0.40	0	0	100	33.33	0	35.29
Zumarraga	11.587	33.05	-1.25	1.68	9.80	86.45	5.33	3.24	62.37

G I P U Z K O A	Biztanle- -kopurua	Euskal- dunear ehunekoa	KENK indizea	Gal- -indarra 1	Gal- -indarra 2	Eutsi- -indarra	Ahozko erakar- -indarra	Idatziz- erakar- -indarra	Gara- -indarra
BIDASOA BEHEREA									
Hondarribia	13.042	58,06	-1,36	1,15	5,76	91,74	9,07	6,54	50,31
Irun	54.043	21,63	-0,81	2,71	8,03	82,50	3,93	3,18	57,23
DEBA BEHEREA									
Deba	4.829	78,38	2,34	1,17	3,78	94,63	27,66	16,47	77
Eibar	34.537	44,14	-4,54	2,04	10,33	85,48	4,96	2,93	42,50
Elgoibar	12.346	53,08	-0,59	0,73	3,94	92,87	6,79	4,11	61,17
Mendaro	1.581	71,26	1,28	0,28	0	98,16	8,58	5,79	85,64
Mutriku	4.628	85,68	0,85	0,87	10,28	98	15,89	5,05	85,68
Soraluze	5.277	55,12	0,02	1,27	10,84	93,84	7,75	3,55	62,20
DEBA GARAIA									
Antzuola	2.130	65,84	2,76	0,39	4	98,15	11,52	4,01	63,81
Aretxabaleta	6.005	56,02	1,21	0,27	1,95	95,83	8,38	3,58	56,35
Arrasate	26.367	42,73	-1,56	4,79	11,84	86,87	7,89	4,58	56,55
Bergara	15.718	65,90	1,82	0,76	6,18	94,82	14,26	7,58	66,54
Elgeta	1.041	85,29	1,30	0,12	2,56	98,94	14,63	5,48	36,35
Eskoriatza	4.004	50,27	-4,42	0,73	17,03	89,55	2,96	1,19	55,88
Leintz-Gatzaga	207	78,67	0,40	0	0	96,77	11,90	2,38	58,70
Oñati	10.884	76,27	1,79	0,23	5,22	97,61	14,48	61,51	50,18
DONOSTIALDEA									
Andoain	15.961	41,14	-0,36	1,53	7,70	90,14	6,48	4,71	56,20
Donostia	175.138	26,71	-1,80	4,85	12,27	77,25	6,63	5,26	55,12
Errenteria	43.675	23,51	-0,53	2,97	9,55	87,73	3,19	2,56	67,35
Hernani	19.096	44,44	-2,97	2,77	6,61	86,15	6,87	5,82	54,51
Lasarte-Oria	18.589	28,11	-0,12	2,81	10,09	90,27	3,62	2,74	65,21
Lezo	5.659	46,45	1,13	1,63	8	94,93	6,28	5,17	81,30
Oiartzun	8.042	75,49	0,23	0,76	8,06	96,09	13,62	10,43	78,83
Pasaia	19.552	23,15	-1,48	3,68	12,93	84,29	3,10	2,49	47,56
Urnieta	4.440	43,73	1,61	1,38	4,22	95,57	6,14	3,93	59,43
Usurbil	5.606	63,40	0,85	0,68	2,58	95,91	9,97	6,87	56,03
GOIERRI									
Arama	160	89,02	-2,77	0,70	100	97,18	0	0	95,07
Ataun	1.841	96,72	0,30	0,17	0	99,59	17,46	9,52	87,13
Beasain	12.408	47,45	2,48	1,40	10,43	93,17	10,45	7,93	79,09
Ezkio-Itsaso	590	92,26	1,54	1,34	0	98,10	36,36	30,90	49,81
Gabiria	463	98,65	2,88	0	0	99,76	75	75	95,33
Gaintza	126	100	0	0	0	100	0	0	93,44
Idiazabal	2.075	87,11	2,93	0,24	0	98,99	25,07	7,43	74,57
Itsasondo	783	81,84	-3,11	0,95	3,33	94,96	7,75	3,44	62,19
Lazkao	5.250	52,36	4,14	0,36	2,72	97,08	11,18	6,72	82,48
Legazpi	10.301	46,32	0,01	1,26	8,53	90,13	8,62	5,29	55,28
Mutiloa	196	92,62	-0,22	0	0	99,43	0	0	41,24
Olaberria	1.267	41,28	-2,45	0,57	10	89,35	4,24	3,11	22,20
Ordizia	9.448	47,92	-2,20	1,68	7,87	87,32	8,48	6,54	56,66
Ormaiztegui	1.292	81,55	2,61	1,59	12,24	96,45	26,03	12,07	58,80
Segura	1.391	84,34	-1,16	0,95	0	97,58	5,64	1,02	52,67
Urretxu	6.450	42,43	-1,40	0,59	5,59	88,68	6,52	4,25	48,08
Zaldibia	1.705	83,59	2,13	0,22	0	99,30	16,66	10,25	54,84
Zegama	1.464	92,03	-1,89	0,54	6,97	97,45	7,05	2,35	42,58
Zerain	233	99,12	0,40	0	0	100	33,33	0	35,29
Zumarraga	11.587	33,05	-1,25	1,68	9,80	86,45	5,33	3,24	62,37

GUIPUZCOA	Población	Porcentaje Euskaldunes	Indice KENK	Indice Pérdida 1	Indice Pérdida 2	Indice Retención	Indice Incorporación Oral	Indice Incorporación Escrita	Indice Elaboración
TOLOSALDEA									
Abaltzisketa	290	100	0,67	0	0	100	100	100	21,63
Aduna	351	94,08	1,17	0,97	20	97,77	48	44	60,82
Albiztur	316	100	0	0	0	100	0	0	63,60
Alegia	1.677	84,32	3,65	0,23	1,85	98,93	24,61	15,57	79,37
Alkiza	266	95,75	2,09	0	0	98,36	56,25	31,25	69,26
Altzo	338	100	1,15	0	0	100	75	75	96,61
Amezketeta	1.110	98,02	-0,34	0,38	0	99,33	22,22	22,22	95,24
Anoeta	1.899	63,18	-3,33	1,26	9,24	93,46	11,94	7,96	72,38
Asteasu	1.284	85,34	-0,77	1,24	14,70	97,95	5,84	3,50	93,78
Belauntza	312	90,99	-1,27	0	7,69	95,65	37,50	25	74,63
Berastegi	958	97,06	-0,21	0,22	0	98,88	29,16	8,33	40,86
Berrobi	594	80,57	1,57	0	0	98,70	10,08	0,84	30,88
Bidegoian	498	96,91	0,71	0,21	0	99,36	33,33	27,77	90,40
Billabona	5.310	65,36	1,08	0,48	6,87	95,50	11,83	7,11	85,63
Elduain	263	98,85	0,37	0	0	99,21	75	75	52,73
Hernialde	286	86,01	-1,36	0	0	98,31	0	0	85,29
Ibarra	4.570	61,02	-0,73	0,71	3,46	95,71	5,49	2,83	49,13
Iruerrieta	658	95,16	0,03	0,50	0	99,34	15,62	15,62	94,26
Irura	655	78,65	-1,75	1,01	20	96,51	5,55	3,17	65,31
Larraul	164	98,15	1,16	0	0	99,36	60	40	72,61
Leaburu-Gaztelu	591	94,29	-2,42	0,29	0	96,25	36,84	10,52	65,06
Legorreta	1.610	70,42	3,07	0,71	1,35	97,44	14,95	5,24	76,08
Lizartza	732	97,48	0,21	0,28	0	99,28	35	25	85,87
Orexa	83	100	0	0	0	100	0	0	77,10
Tolosa	18.399	55,94	-6,91	2,57	7,51	83,83	9,22	5,84	47,80
Zizurkil	2.751	55,02	-1,42	0,74	1,97	94,99	3,52	1,80	47,83
UROLA-COSTA									
Aia	1.771	93,86	-3,54	1,13	20	95,70	21,42	7,14	10,50
Aizarnazabal	540	97,46	0,95	0,20	0	99,79	29,41	5,88	22,08
Azkoitia	10.704	77,05	2,56	0,46	3,60	98,65	14,16	5,18	60,98
Azpettia	13.205	87,02	1,84	0,40	6,04	98,97	18,43	10,35	88,54
Beizama	175	99,42	-0,56	0	0	99,41	0	0	21,76
Erreñil	746	98,19	-0,97	0,83	0	98,88	16,66	16,66	5,43
Getaria	2.335	94,66	0,84	0,38	5,35	98,77	34,48	8,27	30,23
Oriz	4.290	81,04	2,71	0,35	2,88	98,89	17,56	6,69	50,40
Zarauz	16.404	68,26	-0,27	0,95	8,83	94,60	11,51	6,28	57,56
Zestoa	3.592	85,27	1,68	0,53	1,57	95,17	20,41	3,97	20,88
Zumaia	8.064	66,58	2,17	0,64	1,59	96,75	12,21	5,81	70,09

G I P U Z K O A	Biztanle- -kopurua	Euskal- dunear ehunekoa	KENK indizea	Gal- -indarra 1	Gal- -indarra 2	Eutsi- -indarra	Ahozko erakar- -indarra	Idatziz erakar- -indarra	Gara- -indarra
TOLOSALDEA									
Abaltzisketa	290	100	0,67	0	0	100	100	100	21,63
Aduna	351	94,08	1,17	0,97	20	97,77	48	44	60,82
Albiztur	316	100	0	0	0	100	0	0	63,60
Alegia	1.677	84,32	3,65	0,23	1,85	98,93	24,61	15,57	79,37
Alkiza	266	95,75	2,09	0	0	98,36	56,25	31,25	69,26
Altzo	338	100	1,15	0	0	100	75	75	96,61
Amezketeta	1.110	98,02	-0,34	0,38	0	99,33	22,22	22,22	95,24
Anoeta	1.899	63,18	-3,33	1,26	9,24	93,46	11,94	7,96	72,38
Asteasu	1.284	85,34	-0,77	1,24	14,70	97,95	5,84	3,50	93,78
Belauntza	312	90,99	-1,27	0	7,69	95,65	37,50	25	74,63
Berastegi	958	97,06	-0,21	0,22	0	98,88	29,16	8,33	40,86
Berrobi	594	80,57	1,57	0	0	98,70	10,08	0,84	30,88
Bidegoian	498	96,91	0,71	0,21	0	99,36	33,33	27,77	90,40
Billabona	5.310	65,36	1,08	0,48	6,87	95,50	11,83	7,11	85,63
Elduain	263	98,85	0,37	0	0	99,21	75	75	52,73
Hernialde	286	86,01	-1,36	0	0	98,31	0	0	85,29
Ibarra	4.570	61,02	-0,73	0,71	3,46	95,71	5,49	2,83	49,13
Iruerneta	658	95,16	0,03	0,50	0	99,34	15,62	15,62	94,26
Irura	655	78,65	-1,75	1,01	20	96,51	5,55	3,17	65,31
Larraul	164	98,15	1,16	0	0	99,36	60	40	72,61
Leaburu-Gaztelu	591	94,29	-2,42	0,29	0	96,25	36,84	10,52	65,06
Legorreta	1.610	70,42	3,07	0,71	1,35	97,44	14,95	5,24	76,08
Lizartza	732	97,48	0,21	0,28	0	99,28	35	25	85,87
Orexa	83	100	0	0	0	100	0	0	77,10
Tolosa	18.399	55,94	-6,91	2,57	7,51	83,83	9,22	5,84	47,80
Zizurkil	2.751	55,02	-1,42	0,74	1,97	94,99	3,52	1,80	47,83
UROLA-KOSTALDEA									
Aia	1.771	93,86	-3,54	1,13	20	95,70	21,42	7,14	10,50
Aizarnazabal	540	97,46	0,95	0,20	0	99,79	29,41	5,88	22,08
Azkoitia	10.704	77,05	2,56	0,46	3,60	98,65	14,16	5,18	60,98
Azpeitia	13.205	87,02	1,84	0,40	6,04	98,97	18,43	10,35	88,54
Beizama	175	99,42	-0,56	0	0	99,41	0	0	21,76
Errezil	746	98,19	-0,97	0,83	0	98,88	16,66	1,66	5,43
Getaria	2.335	94,66	0,84	0,38	5,35	98,77	34,48	8,27	30,23
Orio	4.290	81,04	2,71	0,35	2,88	98,89	17,56	6,69	50,40
Zarautz	16.404	68,26	-0,27	0,95	8,83	94,60	11,51	6,28	57,56
Zestoa	3.592	85,27	1,68	0,53	1,57	95,17	20,41	3,97	20,88
Zumaia	8.064	66,58	2,17	0,64	1,59	96,75	12,21	5,81	70,09

III. EMAITZA NAGUSIAK

III. CONCLUSIONES GENERALES

III.1. PUNTO DE VISTA GEOGRAFICO

El análisis de los datos permite constatar la estrecha relación entre la situación lingüística y el ámbito geográfico: Guipúzcoa es el territorio más vascófono, Alava es el menos vascófono y Bizkaia, por su parte, presenta una situación intermedia, aunque por debajo de la media de la C.A.V..

A nivel comarcal se han distinguido cuatro grupos:

Primer grupo. Vascófono, formado por las comarcas Lea-Artibai y Urola-Costa, siendo en ambas más del 75 %, tanto los euskaldunes como quienes tienen como lengua materna al menos el euskera. No obstante, entre ambos no suman sino 87.402 habitantes. Los índices de retención y de pérdida son altamente positivos para la conservación de la lengua, pero el índice de elaboración se sitúa en el intervalo de 51 %-60 % y el de los euskaldunberris activos en el de 8,33 %-5,45 %.

Segundo grupo. No vascófono, contrapunto del anterior. En este conjunto se pueden distinguir los siguientes subgrupos:

El primer subgrupo, constituido por aquellas comarcas que no alcanzan el 5 % en las variables de lengua materna al menos euskera y de euskaldunes (Valles Alaveses, Montaña Alaveses, Rioja Alaveses y Encartaciones), con 42.825 habitantes en total. No hay ninguna comarca sin euskaldunes y sólo en tres municipios no hay ningún habitante que hable euskera.

El otro subgrupo, formado por aquellas comarcas cuyos porcentajes en las variables básicas se sitúan entre 5-25 % —Llanada Alaveses (incluido Vitoria-Gasteiz), Valle de Ayala y Gran Bilbao—. Abarca a más de la mitad de la población de la C.A.V. (1.136.549 habitantes). El efecto de estas comarcas en la actual situación y en el proceso de evolución lingüísticos es decisivo.

Subrayar que en este segundo grupo a pesar de que los porcentajes tanto de euskaldunes como de lengua materna al menos euskera sean muy bajos las cifras absolutas en cambio son muy significativas: 215.790 cuasi-euskaldunes y 35.705 euskaldunberris activos.

De la comparación de los porcentajes de lengua materna al menos euskera y euskaldunes según la competencia lingüística, se desprende que en la Llanada Alaveses y el Gran Bilbao esta teniendo lugar un proceso de recuperación importante mediante el incremento de hablantes de euskera.

Tercer grupo. Constituido por las comarcas que, actualmente mantienen una mayoría de euskaldunes. Las variables básicas (lengua materna al menos euskera y competencia lingüística: euskaldunes) se sitúan entre el 50-75 %. Aquí se incluyen las comarcas de Tolosaidea, Goierri, Alto Deba, Bajo Deba, Busturialdea, Arratia-Nervión y Uribe-Butrón, con un total de 335.935 habitantes.

Los índices de retención (quienes hablan euskera bien de entre quienes lo tienen como lengua materna) son altos, alrededor del 90 %, en tanto que los de pérdida (quienes no hablan euskera de entre quienes lo tienen como lengua materna) son mayores que la media, tanto en los monolingües (2 %), como los bilingües (6-10 %).

En los índices de elaboración existen diferencias entre Guipúzcoa (60-65 %), y Bizkaia (31-33 %).

Los euskaldunberris activos son también más numerosos en las comarcas guipuzcoanas que en las de Bizkaia (5,43 % y 3,77 %, respectivamente).

III.1. GEOGRAFIAREN IKUSPEGIA

Datuen azterketaren arabera hizkuntzaren egoera geografiarekin hertsiki loturik agertzen dela egiaza daiteke. Herrialde euskaldunena Gipuzkoa da, Araba da herrialderik erdaldunduena eta Bizkaiak, bere aldetik, tarteko egoera azaltzen du, E.A.E.ko batzbestekoaren azpitik kokatzen delarik.

Eskualde-mailan lau multzo bereizi dira:

Lehen multzoa. Euskaldunena da, eta Lea-Artibai eta Urola-Kostaldea eskualdeek osatzen dute. Beraz, bi eskualdeotan bai ama-hizkuntza euskara dutenak eta baita euskal hiztunak ere %75 baino gehiago dira. Hala ere, bien artean 87.402 biztanle besterik ez dute. Eutsi-indarra eta gal-indarra oso baikorrak dituzte, baina gara-indarra %51-%60 bitartekoa da eta euskaldunberri aktiboena %8,33-%5,45 bitartekoa.

Bigarren multzoa. Erdaldunduena da, eta beste muturrean aurkitzen da. Eskualde-multzo hau bi azpimultzotan bana daiteke:

Lehen azpimultzoa, ama-hizkuntza euskara izan eta euskaldunen adierazleei buruz %5az azpitik dauden eskualdeek osatzen dute (Añanaldea, Arabako Mendialdea, Arabako Errioxa eta Enkartzioak), guztira 42.825 biztanlerekin. Euskal hiztunik gabeko eskualderik ez dago, eta 3 udalerrri besterik ez dira euskal hiztun bakar bat ere ez dutenak.

Beste azpimultzoa %5-25 bitartean kokatzen direnek osatzen dute: Arabako Lautadak (Gasteiz barne), Aiaraldeak eta Bilbo Handiak; guztira, E.A.E.ko biztanleriaren erdia baino gehiago egiten dute (1.136.549 biztanle). Eskualde hauek hizkuntz egoeraren eta bilakaeraren prozesuan duten eragina berebiziakoa da.

Azpimarratzekoa da, bigarren multzo honetan, euskaldunen nahiz ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, dutenen ehunekoak oso txikiak badira ere, kopuru osoak oso garrantzitsuak direla: 215.790 ia-euskaldun eta 35.705 euskaldunberri aktibo.

Ama-hizkuntza euskara dutenen eta euskaraz hitz egiteko gaitasuna dutenen proportzioak konparatuz gero, Arabako Lautadan eta Bilbo Handian euskararen berrindartze handia gertatzen ari dela nabari daiteke euskal hiztunen ugaltzearen bitartez.

Hirugarren multzoa. Gaur egun gehiengoa euskalduna duten eskualdeek osatzen dute. Adierazle nagusiak (ama-hizkuntza euskara nahiz euskara eta gaztelania, eta hizkuntz gaitasuna) %50-75 bitartean kokatzen dira. Tolosaldea, Goierri, Deba Garaia, Deba Beherea, Busturialdea, Arratia-Nerbioi eta Uribe-Butroa eskualdeak sartzen dira multzo honetan. Guztira, 335.935 biztanle.

Eutsi-indarra (ama-hizkuntza euskara dutenetatik euskara ongi hitz egiten dutenak) altua da, %90aren ingurukoa; gal-indarra (ama-hizkuntza euskara dutenetatik ongi hitz egiten ez dakitenak), berriz, batzbestekoa baino baxuagoa da, bai elebakardunengan (%2), bai elebidunengan (%6-10).

Gara-indarraren indizeetan aldea dago Gipuzkoak (%60-65) eta Bizkaiak (%31-33) azaltzen dituzten datuen artean.

Euskaldunberri aktiboak ere ugariago dira Gipuzkoako eskualde hauetan Bizkaikoetan baino (%5,43 eta %3,77).

Cuarto grupo. Por último está el conjunto de comarcas que en la actualidad, se encuentran francamente castellanizadas, constituido por Estribaciones del Gorbea en Alava, Bajo Bidasoa y Donostialdea en Guipúzcoa y Duranguesado en Bizkaia, con un total de 466.168 habitantes. Se trata de comarcas que han sufrido una profunda erosión lingüística durante el presente siglo.

El índice de retención en estas comarcas es inferior al del grupo anterior, cifrándose en el 80-89%. El índice de pérdida, por contra, es un tanto superior: del 2-3% para los monolingües de lengua materna y del 7-11% para los bilingües. El índice de elaboración se sitúa en el 52-58%, cerca, por tanto, de la media general.

Los índices de incorporación oral activa arrojan datos por encima de los de incorporación escrita activa, aunque la diferencia no sea grande: 3-4% y 2-3% respectivamente.

Se resumen a continuación en una tabla los datos e índices de estos cuatro grupos:

DISTRIBUCION COMARCAL SEGUN LAS VARIABLES BASICAS Y LOS INDICES

COMARCA	POBLACION	A.H.	EUSPOR	GALIN	EUTSIN	GARIN	AHERIN	IDERIN	EBAK
Lea-Artibai	27.557	82,05	84,53	5,67	98,10	51,59	21,24	9,10	8,33
Urola-Costa	59.845	76,58	77,89	6,11	97,46	59,70	14,13	6,49	5,95
Llanada Alavesa	202.796	3,55	6,00	23,55	70,92	50,25	3,75	4,41	3,01
Valle de Ayala	33.549	6,03	8,90	29,10	69,60	42,04	5,08	4,78	4,06
Gran Bilbao	900.204	8,15	9,13	26,18	67,41	39,05	4,08	4,86	3,40
Valles Alaveses	4.095	0,81	1,08	0,00	70,58	61,76	0,51	0,64	0,47
Montaña Alavesa	3.461	0,65	2,21	21,74	59,09	36,36	1,86	2,03	1,71
Rioja Alavesa	9.508	1,27	3,13	15,07	81,03	65,51	2,20	1,84	1,61
Encartaciones	29.856	1,19	1,71	43,92	54,10	44,19	1,10	1,48	1,06
Tolosaldeia	44.654	69,83	67,15	7,89	92,28	62,37	9,67	5,80	5,45
Goierri	67.140	51,85	52,07	9,06	92,65	63,44	8,57	5,67	5,43
Alto Deba	64.218	56,84	56,92	10,55	92,97	57,60	9,67	5,04	4,81
Bajo Deba	61.587	55,53	53,11	10,21	90,33	57,45	6,83	3,88	3,65
Busturialdea	44.797	74,60	73,50	7,14	93,83	39,39	13,50	7,23	5,26
Arratia-Nervión	21.249	51,94	51,12	12,52	91,57	33,29	7,20	4,57	3,77
Uribe-Butrón	32.290	52,16	50,13	12,53	88,39	31,59	7,79	6,19	4,92
Estribaciones del Gorbea	5.378	32,34	32,47	27,65	89,46	41,39	5,32	4,61	3,62
Bajo Bidasoa	64.905	29,66	28,71	9,55	86,08	54,55	4,51	3,56	3,16
Donostialdea	307.130	31,76	30,40	14,54	83,60	58,78	5,76	4,55	4,37
Duranguesado	88.755	40,80	39,05	12,30	89,43	51,77	3,99	3,05	2,38

Contenido de los códigos:

A.H.: Lengua materna euskera o bilingüe
 EUSPOR: Porcentaje de euskaldunes
 GALIN: Índice de pérdida
 EUTSIN: Índice de retención
 GARIN: Índice de elaboración
 AHERIN: Índice de incorporación activa oral
 IDERIN: Índice de incorporación activa escrita
 EBAK: Euskaldunberris activos

Resumiendo desde el punto de vista geográfico cabe señalar los siguientes puntos:

1. En el área vascofona los porcentajes de euskaldunes, en general, descienden conforme aumenta el tamaño de la población, en tanto que en el área no vascofona dicho porcentaje aumenta con el aumento de la población. Hay que subrayar el hecho de que el 77% de los euskaldunberris activos de la Comunidad Autónoma Vasca está en Bilbao, Vitoria-Gasteiz y Donostia-San Sebastián.

2. Analizando los mapas que vienen a continuación sobre la distribución del área vascofona de la Comunidad Autónoma Vasca, —municipios cuyo porcentaje de euskaldunes es superior al 25%, municipios cuyo porcentaje de euskaldunes supera el 50% y municipios cuyo porcentaje de euskaldunes supera el 75%— se deduce lo siguiente:

2.1. El ámbito geográfico del área vascofona es compacto, con excepción de los municipios de Plentzia, Derio, Ermua, Pasaia, Lezo, Rentería e Irún. Donostia-San Sebastián es el único municipio de más de 100.000 habitantes que supera el 25% de euskaldunes.

Laugarren multzoa. Gaur egun nabarmen erdaldunduak aurkitzen diren eskualdeek osatzen dutena da. Adierazle nagusietan (ama-hizkuntza euskara eta euskal hizkuntz gaitasuna) % 25-50 bitartean kokaturik daude. Honakoak osatzen dute: Gorbeialdeak Araban, Bidasoa Behereak eta Donostialdeak Gipuzkoan, eta Durangaldea Bizkaian. Guztira, 466.168 biztanle. Eskualde hauek mende honetan zehar hizkuntz higadura edo eroso handia jasan dutenak dira.

Eutsi-endarra eskualde hauetan aurreko multzoan baino beheragokoa da, % 80-89 bitartean kokatzen delarik. Gal-endarra, ordea, zertxobait altuagoa da: % 2-3 bitartekoa ama-hizkuntzaz elebakardunengan eta % 7-11 bitartekoa elebidunengan. Gara-endarren adierazleak % 52-58 bitartean kokatzen dira; batzbesteko orokorraren inguruan, beraz.

Erakar-endar aktiboaren adierazleei dagokienez, ahozko indizeek datu altuagoak azaltzen dituzte idatzizkoek baino, diferentzia txikiekin bada ere: ahozkoek % 3-4 bitartean eta idatzizkoek % 2-3 bitartean.

Azaldutako lau multzoen ezaugarriak eta indizeak ondoko lauki honetan laburbildu dira:

ESKUALDEEN BANAKETA OINARRIZKO ALDAGAIEN ETA INDIZEEN ARABERA

ESKUALDEA	BIZTANLEAK	A.H.	EUSPOR	GALIN	EUTSIN	GARIN	AHERIN	IDERIN	EBAK
Lea-Artibai	27.557	82,05	84,53	5,67	98,10	51,59	21,24	9,10	8,33
Urola-Kostaldea	59.845	76,58	77,89	6,11	97,46	59,70	14,13	6,49	5,95
Arabako Lautada	202.796	3,55	6,00	23,55	70,92	50,25	3,75	4,41	3,01
Aiaraldea	33.549	6,03	8,90	29,10	69,60	42,04	5,08	4,78	4,06
Bilbo Handia	900.204	8,15	9,13	26,18	67,41	39,05	4,08	4,86	3,40
Añanaldea	4.095	0,81	1,08	0,00	70,58	61,76	0,51	0,64	0,47
Arabako Mendialdea	3.461	0,65	2,21	21,74	59,09	36,36	1,86	2,03	1,71
Arabako Errioxa	9.508	1,27	3,13	15,07	81,03	65,51	2,20	1,84	1,61
Enkartzioak	29.856	1,19	1,71	43,92	54,10	44,19	1,10	1,48	1,06
Tolosaldea	44.654	69,83	67,15	7,89	92,28	62,37	9,67	5,80	5,45
Goiern	67.140	51,85	52,07	9,06	92,65	63,44	8,57	5,67	5,43
Deba Garaia	64.218	56,84	56,92	10,55	92,97	57,60	9,67	5,04	4,81
Deba Beherea	61.587	55,53	53,11	10,21	90,33	57,45	6,83	3,88	3,65
Busturialdea	44.797	74,60	73,50	7,14	93,83	39,39	13,50	7,23	5,26
Arratia-Nerbioi	21.249	51,94	51,12	12,52	91,57	33,29	7,20	4,57	3,77
Uribe-Butroe	32.290	52,16	50,13	12,53	88,39	31,59	7,79	6,19	4,92
Gorbeialdea	5.378	32,34	32,47	27,65	89,46	41,39	5,32	4,61	3,62
Bidasoa Beherea	64.905	29,66	28,71	9,55	86,08	54,55	4,51	3,56	3,16
Donostialdea	307.130	31,76	30,40	14,54	83,60	58,78	5,76	4,55	4,37
Durangaldea	88.755	40,80	39,05	12,30	89,43	51,77	3,99	3,05	2,38

Kodeen edukia:

A.H.: Ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez

EUSPOR: Euskaldunen portzentaia

GALIN: Gal-endarra

EUTSIN: Eutsi-endarra

GARIN: Gara-endarra

AHERIN: Ahozko erakar-endarra

IDERIN: Idatzizko erakar-endarra

EBAK: Euskaldunberri aktiboak

Laburbilduz, geografiaren ikuspegitik honako puntuok azpimarra daitezke:

1. Eremu euskaldunenetan, orohar, euskaldunen ehunekoa jaitsi egiten da udalerraren tamaina handitzen den neurrian. Eremu erdaldunduetan, berriz, ehunekoa gehitu egiten da udalerrak handitu ahala. Azpimarragarria da Euskal Autonomi Elkarteko euskaldunberri aktiboek % 77a Bilbon, Gasteizen eta Donostian aurkitzen dela.

2. Euskal Autonomi Elkarteko eremu euskaldunenari buruzko ondorengo mapak aztertuz, -% 25az gainerako euskaldunen ehunekoa duten udalerrak, % 50az gainerako euskaldunen ehunekoa duten udalerrak, eta % 75az gainerako euskaldunen ehunekoa duten udalerrak—, honako hauek ikus daitezke:

2.1. Eremu euskaldunenaren geografia esparrua trinkoa da, Plentzia, Derio, Ermua, Pasaia, Lezo, Errearteria eta Irun udalerrak saibu. Donostia da euskaldunetan % 25a gainditzen duen 100.000 biztanlez gorako udalerririk bakarra.

2.2. De cualquier modo la situación de los diferentes municipios dentro del área vascofona no es homogénea, pudiendo observarse en el mapa de más del 50 % de euskaldunes la ausencia de:

- a) Tres cinturones industriales guipuzcoanos integrados por los siguientes municipios: Beasain, Ordizia y Olaberria; Legazpia, Urretxu y Zumarraga; Elgoibar y Sorluze-Placencia de las Armas.
- b) El eje industrial del río Ibaizabal en Bizkaia compuesto por los municipios de Ugao-Miraballes, Zarátamo, Galdakao, Amorebieta-Echano, Durango, Abadiño, Elorrio, Zaldibar y junto a estos municipios el guipuzcoano Arrasate-Mondragón. Así pues están incluidos en este grupo los municipios Galdakao, Durango y Arrasate-Mondragón, superiores todos ellos a los 25.000 habitantes.
- c) Los municipios situados en los límites del área vascofona:
Bizkaia: Gortiz, Barrika, Urduliz, Sopelana de Uribe-Eutrón; Berango, Sondika y Zamudio del Gran Bilbao.
Alava: Legutiano.

2.3. En el análisis del Mapa de municipios de más del 75 % de euskaldunes y distinguiendo Guipúzcoa de Bizkaia se constata en Guipúzcoa la existencia de una zona central cuya continuidad se ve rota por una serie de áreas en torno al eje industrial del río Oria (Tolosa, Beasain) y los núcleos costeros de Zumaia y Zarautz.

A ambos lados de este área los municipios por encima del 75 % de euskaldunes que se encuentran aislados son Oyarzun en el Noreste y Elgeta en el Oeste.

En lo que se refiere a Bizkaia los municipios por encima del 75 % de euskaldunes están situados en la mitad Este de dicho Territorio y se agrupan en dos zonas separadas entre sí por el eje del corredor industrial del Ibaizabal.

A continuación se incluyen los mapas a los que se refieren dichos comentarios.

2.2. Edonola ere, eremu euskalduneneko udalerrri guztien egoera ez da bat bera, eta % 50 euskaldun baino gehiagoko mapan honako hauek falta direla ikus daiteke:

- a) Gipuzkoako hiru industria gune, udalerrri hauek osatuak: Beasain, Ordizia eta Olaberria; Legazpi, Urretxu eta Zumarraga; Elgoibar eta Soraluze.
- b) Bizkaia, Ibaizabal-arroko industriardatza, Ugao-Miraballes, Zaratamo, Galdakao, Zornotza, Durango, Abadiño, Elorrio eta Zaldibar udalerriek osatua; eta, horiekin batera, Gipuzkoako Arrasate, Beraz, 25.000 biztanle baino gehiagoko Galdakao, Durango eta Arrasate udalerrriak multzo honetan sartzen dira.
- c) Eremu euskaldunenaren muga-ertzean kokatutako udalerrriak:
Bizkaian: Gortiz, Barrika, Urduliz, Sopela, Lea-Artibai eskualdean; Berango, Sondika eta Zamudio, Bilbo Handian.
Arabak: Legutio.

2.3. % 75az gainera euskaldunen ehunekoa duten udalerrrien mapa aztertuz, eta Gipuzkoa Bizkaiaz bereiziz, Gipuzkoan erdialde-esparru bat badela ikus daiteke, Oria Ibaiaren industriardatzaren inguruko zenbait gunez (Tolosa, Beasain) eta Zumaia eta Zarautz kostaldeko herriez eteten dena.

Eremu horren bi aldeetan bakanduta dauden % 75 euskaldun baino gehiagoko udalerrriak Oiartzun (Ipar-ekialdean) eta Elgeta (Mendebaldean) dira.

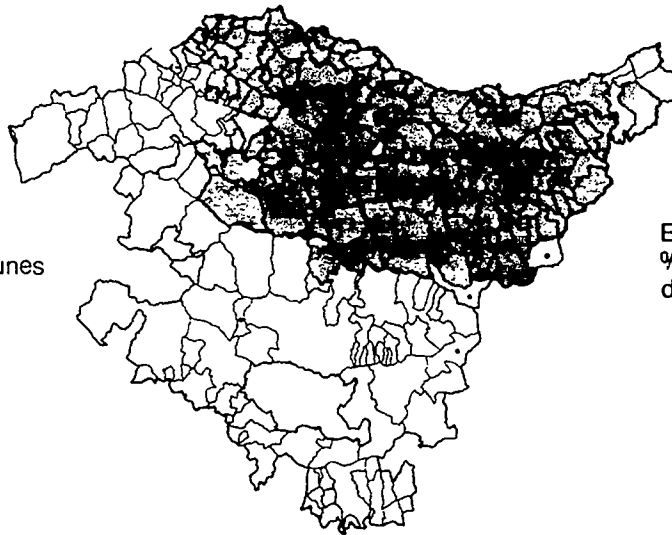
Bizkaiari dagokionez, % 75a baino euskaldun gehiago duten udalerrriak herrialdearen Ekialdeko erdian daude, Ibaizabal-arroko industriardatzaz banaturiko bi eremu bereizitan.

Ondoren, iruzkin hauei dagozkien mapak sartu dira.

EREMU EUSKALDUNENAREN ZEHAZTAPENA E.A.E.-an

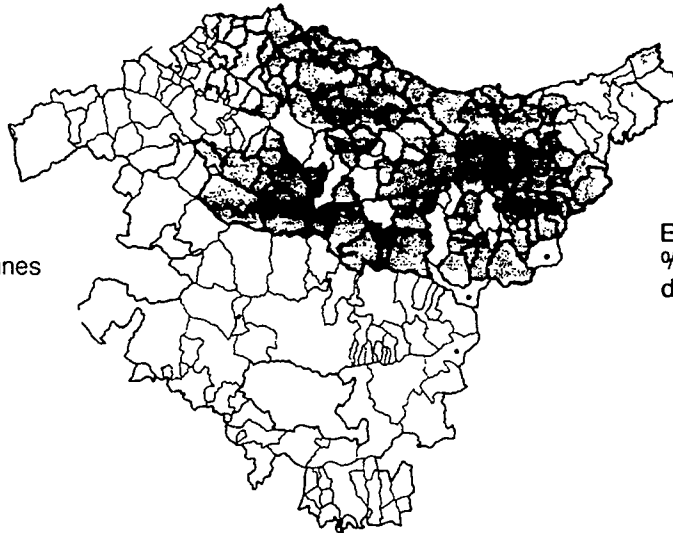
AREA VASCOFONA EN LA C.A.V.

Municipios con porcentaje de euskaldunes superior al 25 %

Euskaldunen portzentaia % 25etik gora duten udalerrien azalpena

Municipios con porcentaje de euskaldunes superior al 50 %

Euskaldunen portzentaia % 50etik gora duten udalerrien azalpena

Municipios con porcentaje de euskaldunes superior al 75 %

Euskaldunen portzentaia % 75etik gora duten udalerrien azalpena

- Herri-larreak eta herri-lurrak
- Pastizales y tierras comunales

3. Para finalizar el comentario acerca de la situación del euskera en la Comunidad Autónoma Vasca según la variable geográfica hay que añadir que de la comparación de los seis modelos de municipios según la competencia lingüística por un lado y la lengua materna por otro, se observan claramente los siguientes fenómenos:

3.1. En general, en aquellos casos en que no coinciden los modelos de los municipios según la lengua materna y la competencia lingüística, el modelo correspondiente a esta última se muestra más dinámico y favorable desde el punto de vista de la recuperación lingüística, bien porque se ha frenado la pérdida o bien porque la recuperación del euskera es más intensa.

3.2. En Guipúzcoa se aprecia una intensificación de la recuperación en el corredor del río Deva y a lo largo de todo el eje industrial del río Oria, alcanzando dicho fenómeno a la mayoría de los municipios de Donostaldea y Bajo Bidasoa.

3.3. En Bizkaia sobresale el comienzo de la recuperación lingüística en la parte costera de la margen derecha del Gran Bilbao y de la comarca de Lea-Artibai.

Se da el mismo fenómeno en Mungia, Gernika-Lumo y Amorebieta-Echano. En el resto del territorio la situación es bastante heterogénea.

3.4. Finalmente, destaca el hecho de que los municipios de Arrazua-Ubarrundia, Barrundia y Alegria-Dulantzi conforman una zona homogénea que pasa del modelo castellanófono, pérdida ralentizada en el caso de Legutio, al modelo de recuperación acelerada ya que el grupo de edad más joven supera el 20 % de euskaldunes.

3.5. Hay que subrayar asimismo que dicho fenómeno se repite, de forma aislada, en los municipios de Cuartango, Labastida, Lapuebla de Labarca y Lanciego.

Ello tiene una gran trascendencia debido a que se produce, salvo en el caso de Legutiano, fuera del área vascofona.

En definitiva, si bien hay que remarcar que no existe en toda la Comunidad Autónoma Vasca ninguna comarca sin euskaldunes, y que, por municipios, son solamente unos pocos los que no tienen euskaldun alguno, no hay que olvidar que el carácter no homogéneo del área vascofona, destacando la existencia de grupos reducidos de euskaldunes en ciertas comarcas plantea serios problemas al conocimiento, uso y transmisión del euskera.

Por otra parte, y a modo de hipótesis que explique los procesos de pérdida y adquisición del euskera, hay que remarcar la importancia de los movimientos migratorios externos e internos.

III.2. SEGUN LA VARIABLE EDAD

En base a la variable edad, se han visto tres grupos principales: jóvenes, adultos y mayores.

-El grupo de los jóvenes

Los grupos de edad más jóvenes, menores de 35 años, son los que presentan los mayores índices de elaboración y de retención. En cuanto al índice de elaboración, los jóvenes son los únicos que superan la media (52,34 %) de la C.A.V. y, con respecto al índice de incorporación, ostentan la proporción más alta de euskaldunberris activos (5 % aproximadamente), siendo este último índice superior aún en los menores de 17 años (6,26 %).

En cuanto a la comparación entre lengua materna al menos euskera y euskaldunes según la competencia lingüística en todos los grupos de edad por encima de los 30 años, el porcentaje de lengua materna al menos euskera es superior al de los euskaldunes mientras que en todos los grupos de edad menores de 30 años sucede lo contrario. Ello significa que entre los jóvenes, son más quienes hablan en euskera que quienes son euskaldunes de origen, superan incluso en número a quienes lo han perdido teniéndolo como lengua materna. En los mayores de 30 años, por el contrario, la tónica es la inversa en todos los grupos de edad. Es decir, entre éstos, los euskaldunes son menos que aquellos cuya lengua materna es al menos euskera.

Siguiendo con el comentario sobre la lengua materna euskera, se observa que partiendo de las edades más altas, los porcentajes disminuyen progresivamente hasta los 12 años de edad. En efecto, entre los menores de esta edad no sólo se mantienen las cifras de quienes tienen por lengua materna el euskera, sino que se incrementan en cierta medida. Si este fenómeno persistiera en los próximos años, significaría que en las familias euskaldunes se está experimentando un cambio de comportamiento, esto es, se ha incrementado la transmisión familiar del euskera a los niños.

Por otro lado y como característica de dicha transmisión hay que señalar que si bien hoy el euskera como lengua materna predomina sobre el euskera y el castellano a la vez, cobra progresivamente más fuerza la transmisión conjunta de las dos lenguas.

3. Euskal Autonomi Elkarteko euskararen egoerari buruzko geografia aldagaiarekiko azalpena bukatzeko, erantsi behar, hcnako hauek soma daitezkeela ama-hizkuntzaren edo hizkuntz gaitasunaren araberako sei udalerrri-ereduei buruz:

3.1. Orohar, ama-hizkuntzaren araberako eta hizkuntz gaitasunaren araberako udalerrri-ereduak bat ez datozenean, hizkuntz gaitasunaren eredia dinamikoagoa eta baikorragoa izaten da, euskararen berreskurapena bizkorragoa delako.

3.2. Gipuzkoan, berreskurapena Deba arroan eta Oria ibaiaren industriardatz osoan barrena areagotu egiten dela ikus daiteke, Donostialdeko eta Bidasoa Behereko udalerrri gehienak ere hartzen dituelarik joera horrek.

3.3. Bizkaian, Bilbo Handiko eskuinaldeko kostaldean eta Lea-Artibai eskualdean euskararen berreskurapenaren hasiera soma daiteke. Joera bera ikusten da Mungian, Gernika-Lumon eta Zornotzan. Herrialdeko gainerakoetan, egoera askotarikoa da.

3.4. Azkenik, Arratzu-Ubarrundia, Barrundia eta Dulantzi udalerriek esparru kidekoa osatzen dutela azpimarratu behar da, udalerrri erdaldunduen eredutik (galera galgatuarenetik. Legutioren kasuan) berreskurapen bizikora igarotzen den esparru bat, bertan gazteagoen adin-taldean euskaldunek % 25a gainditu bait dute.

3.5. Gertakari bera, bakanduago, Koartango, Bastida, La Puebla de Labarka eta Lantziego udalerrietan errepikatzen dela ere azpimarratzekoa da.

Berebiziko garrantzia du horrek, Legution ezik beste guztietan, gertakari hori eremu euskaldunenentatik kanpo ematen ari delako.

Azken batean, Euskal Autonomi Elkarte osoan euskaldunik gabeko eskualde bakarra ere ez dela eta udalerrietan euskaldunik batere gabekoak gutxi batzu besterik ez direla berretsi behar bada ere, ez da ahantzi hehar eremu euskalduneneko egoera ez dela bat bera eta zenbait eskualdetako euskaldun-talde txikiak badirela euskara jakin, erabili eta berari eusteko zailtasun larriak dituztenak.

Bestalde, eta euskararen galera eta berreskurapen-prozesuak ulertzeko hipotesi gisa, barne- nahiz kanpo-migrazioen garrantzia azpimarratu behar da.

III.2. ADINAREN ARABERA

Adinaren aldagaia aztertzerakoan, hiru multzo nagusi nabarmendu dira: gazteak, helduak eta adinekoak.

— Gazteen multzoa

Adin-talde gazteenak, 35 urtez behekoak, dira gara-indar eta erakar-indar altuenak agertzen dituztenak. Gara-indarrari dagokionez, gazteak dira E.A.E.ko batzbestekoa (% 52,34) gainditzen duten bakarrak; eta erakar-indarrari dagokionez, berriz, euskaldunberri aktiboaren proportziorik altuena (% 5aren ingurukoa) agertzen dute. Azken adierazie honi dagokionez, eta xehetasun handiagoz aztertuz, 17 urtez beheko gazteen artean da proportzio hori guztietan altuena (% 6,26).

Ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, izan eta hizkuntz gaitasunari dagokionez, euskaldun direnen arteko erkaketari buruz, 30 urtez gorako adin-talde guztietan, ama-hizkuntza euskara dutenen proportzioak euskaldunenak baino altuagoak diren bitartean, 30 urtez azpiko adin guztietan alderantziz gertatzen da. Honek zera adierazten du: gazteen artean, euskaraz hitz egiteko gai direnen kopurua jatorriz euskaldun direnena baino altuagoa dela, eta ama-hizkuntzaz euskaldun izan eta galdu dutenak baino gehiago izatera ere iristen direla, 30 urtez gorako adin guztietan alderantziz gertatzen den bitartean. Hauen artean euskaldunak gutxiago dira ama-hizkuntza euskara dutenak baino.

Ama-hizkuntzari buruzko azalpenaz jarraituz, aipagarria da, era berean, adin altuenetatik abiatuta urteak proportzioek behera egiten dutela 12 urtekoetara iritsi arte. Izan ere, azken adin honetaz behekoengan ama-hizkuntza euskara dutenen proportzioak matendu ezezik igo ere zerbait igo egiten dira. Joera honek ondorengo urteetan jarraipenik izango balu, euskaldun familiarretan jokaera-aldaketa ematen ari dela adieraziko luke, hots, ama-hizkuntza bezala haurrei euskara irakastea gehitu egin dela.

Ama-hizkuntza bezala euskara irakasteak, ordea, badu beste nabardura bat ere. Izan ere, ama-hizkuntza bezala euskara bakarrik erdararekin batera baino gehiago irakasten bada ere oraindik, egia da geroz eta gehiago irakasten direla bi hizkuntzak.

Globalmente considerados, los grupos de edad más jóvenes son lingüísticamente los más activos, no sólo por el elevado índice de retención, sino también por los índices de elaboración y de incorporación que muestran las proporciones más altas.

—El grupo de los adultos

En este grupo se incluyen los individuos cuyas edades están comprendidas entre 30-70 años. Reunen, desde el punto de vista de la población, el porcentaje más amplio de la misma y, condiciona la situación lingüística del conjunto de la C.A.V.

Se distinguen en este grupo, ordenados de mayor a menor edad, dos grupos: de 70-50 años, por un lado, y de 50-30 años, por el otro.

Los del primer subgrupo, es decir, de 70-50 años de edad, muestran año a año una disminución de los porcentajes tanto de lengua materna al menos euskera, como de euskaldunes.

Los porcentajes más bajos de lengua materna euskera y de euskaldunes se dan en el siguiente subgrupo. Dicho subgrupo coincide con la población nacida en el período de 1936-1956, y comprende por otra parte los mayores porcentajes de ciudadanos nacidos fuera del País Vasco e inmigrados, entre 1955 y 1975, principalmente.

—El grupo de los mayores

Hemos incluido en este grupo los ciudadanos mayores de 70 años. Presentan los porcentajes más altos de las variables básicas. Siempre se observa una ligera disminución de los euskaldunes con respecto a la lengua materna euskera, diferencia que nunca llega a 2 puntos. El porcentaje de euskaldunes de origen que han perdido su lengua es superior al de los erdaldunes de origen que han adquirido el euskera.

En general, este grupo ofrece un índice de retención muy elevado y un índice de pérdida muy pequeño. El índice de elaboración así como el índice de incorporación están muy por debajo de la media. Se trata del grupo que mayoritariamente se ha limitado a conservar el conocimiento de la lengua hablada.

III.3. SEGUN LA SITUACION SOCIO-PROFESIONAL

III.3.1. Por situación laboral

Del análisis de las tablas se deduce que los datos de las variables básicas (lengua materna al menos euskera y porcentaje de euskaldunes) de las situaciones socio-profesionales son muy distintas y además los índices que expresan el proceso de recuperación o de regresión presentan diferencias aún más sustanciales.

Los estudiantes que presentan los porcentajes más altos de euskaldunes (27,06%), tienen también los índices de incorporación más altos.

Son los no-activos quienes tienen índices de incorporación y elaboración más bajos (índice de incorporación oral 2,16%, escrita 1,48% e índice de elaboración 42,14%).

III.3.2. Por profesiones

Globalmente, se distinguen tres grupos dependiendo del nivel académico exigido:

En el nivel superior se encuadran los cuadros técnico-profesionales y directivos, en el medio los empleados administrativos, comerciantes y vendedores, y en el nivel inferior se incluyen el personal de servicios, los agricultores, pescadores y trabajadores manuales.

Más de la mitad (54%) de los agricultores y pescadores hablan euskera. Presentan los siguientes índices:

—Índice de retención: casi el 100%.

—Índice de pérdida 1: 0,7%

—Índice de pérdida 2: 16,6%

Los porcentajes más bajos de euskaldunes, en cambio, los presentan el personal de servicios (20%) y los comerciantes y vendedores (22%).

Orohar, aipatu datuek adierazten dutenez, adin-talde gazteenetakoak dira hizkuntzaren aldetik mugikor eta eginkorrenak, ez bakarrik eutsi-indar altuengatik, gara-indarrak eta erakar-indarrak ere proportziorik altuenak dituztelako baizik.

– Helduen multzoa

Multzo honetan, 30-70 urte bitarteko adin-taldeak sartzen dira. Biztanleriaren kopuruari dagokionez, multzo honetakoek biltzen dute biztanleriaren proportziorik handiena. Hauxe da, beraz, biztanleen kopuruaren aldetik pisurik gehien duen multzoa; eta multzo honen hizkuntz egoerak baldintzatzen du E.A.E. osoko hizkuntz egoera.

Multzo honetan, adin altuenetik baxuenera sailkatuz, bi azpimultzo bereiz daitezke: 70-50 urte bitartekoak, alde batetik, eta 50-30 bitartekoak, bestetik.

Lehen azpimultzokoek, hots, 70-50 bitartekoek, bai ama-hizkuntza euskara dutenei dagokienez, bai euskaldunei dagokienez, urtetik urtera beherakada nabarmena azaltzen dute proportzioetan.

Hurrengo azpimultzokoengan, 50-30 urte bitartekoengan, ematen dira ama-hizkuntza euskara dutenen eta euskaldunen proportziorik baxuenak. Azpialde hori 1936-1956 urteen artean jaiotako biztanleriarena da, eta Euskal Herritik kanpo sortu eta 1955etik 1975era bitartean bereziki etorri diren herritar etorkinen proportziorik altuenak biltzen ditu.

– Adinekoen multzoa

Multzo honetan, 70 urtez gorakoak sartzen dira. Adin-talde hau osatzen dutenek agertzen dituzte oinarrizko aldagaien aldetik proportziorik altuenak. Beti ere, euskaldunen proportzioa ama-hizkuntza euskara dutenena baino zertxobait beheraxeagokoa da. Diferentziak beti 2 puntukoak baino txikiagoak dira. Bestetik, jatorriz euskaldun izan eta euskara galdu dutenen proportzioa, jatorriz erdaldun izan eta euskara ikasi dutenena baino handiagoa da.

Orohar, talde hau osatzen dutenek eutsi-indarra oso altua eta gal-indarra oso txikia azaltzen dituzte. Bestalde, batzbestekoaz azpitik ditu talde honek bai gara-indarra eta bai erakar-indarra ere. Gehienbat ahozko hizkuntzaren ezagupenari euste soilean gelditu direnek osatzen dute talde hau.

III.3. EGOERA SOZIO-PROFESIONALAREN ARABERA

III.3.1. Lan-egoeraren arabera

Taulak aztertuz lan-egoera guztietan oinarrizko aldagaien datuak (ama-hizkuntza euskara dutenen eta euskaldunen proportzioak) oso ezberdinak ez badira ere, galtze- nahiz berreskuratze-prozesua adierazten diguten indizeek alde handiagoak agertzen dituztela ikus daiteke.

Ikasleek azaltzen dituzte euskaldun proportziorik handienak (% 27,06az), eta baita erakar-indarrak altuenak ere.

Ez-aktiboek dituzte erakar-indar eta gara-indar baxuenak (% 2,16 ahozko erakar-indarra, % 1,48 idatzizkoa eta % 42,14 gara-indarra).

III.3.2. Lanbidearen arabera

Orohar, hiru multzo nagusi bereiz daitezke eskatzen den ikasketa-mailaren arabera:

Goiko mailan, profesionalak eta teknikariak eta zuzendaritzako pertsonala sartuko lirateke; erdikoan, administrazio-zerbitzuetako lanariak, merkatariak eta saltzaileak; eta azkenik, behekoan, zerbitzuetako pertsonala, nekazariak, arrantzaleak eta langileak.

Nekazari eta arrantzaleen erdia baino gehiago (% 54) euskalduna da. Honako indize hauek dituzte:

– Eutsi-indarra: ia % 100

– Gal-indarra 1: % 0,7

– Gal-indarra 2: % 16,6

Euskaldunen proportziorik baxuenak, ostera, zerbitzuetako pertsonalak (% 20) eta merkatari eta saltzaileak (% 22) ematen dituzte.

Las demás profesiones se sitúan entre 20 %-30 %, tanto respecto a la lengua materna al menos euskera como en lo que se refiere a los euskaldunes, excepción hecha de los cuadros directivos, cuyas dos variables básicas se sitúan alrededor del 35-40 %.

Hay que anotar que los porcentajes de euskaldunes, entre agricultores y pescadores se ven disminuidos por efecto de los campesinos de Alava y de las Encartaciones, dado que las demás comarcas de Bizkaia y las de Guipúzcoa, analizadas individualmente, reflejan porcentajes superiores.

Por otro lado, a pesar de que los agricultores y pescadores, tienen la proporción más alta de euskaldunes, muestran los porcentajes más bajos respecto a los siguientes índices:

- Índice de elaboración: 35,11 %
- Índice de incorporación oral: 2,80 %
- Índice de incorporación escrita: 1,06 %

Los profesionales y técnicos destacan sobre todos los demás sectores por sus elevados porcentajes en los siguientes índices:

- Índice de elaboración: 63,50 %
- Índice de incorporación oral: 8,95 %
- Índice de incorporación escrita: 9,10 %

En el estudio y análisis de los euskaldunes alfabetizados persiste la tónica antes mencionada: los profesionales y técnicos ofrecen los porcentajes más altos, con el 80,3 %; el resto se sitúa cerca del 55-65 %, salvo los agricultores y pescadores, que no llegan más que al 35,78 %.

Globalmente, entre los profesionales y técnicos se observa un mayor nivel de competencia en el euskera escrito.

Comparando el porcentaje de euskaldunes y el de lengua materna al menos euskera, se aprecia que los porcentajes de euskaldunes entre técnicos y profesionales es bastante superior como consecuencia de los euskaldunberris, que son numerosos en este grupo.

A juzgar por los datos se puede señalar como tendencia que al menos entre los profesionales y técnicos, el euskera ha tomado fuerza por la alfabetización de muchos euskaldunes de origen y el aprendizaje de otros que no siendo euskaldunes de origen, han llegado a dominar tanto el euskera hablado como el escrito. En la medida en que esta pauta se consolide se registrará, sin duda, un cambio cualitativo en el entorno social del euskera.

III.3.3. Por titulaciones

Los porcentajes de las variables básicas de los no-titulados y de los que cuentan con estudios primarios no superan los de los titulados superiores. Así, hablan euskera el 27 % de los no-titulados y el 22 % de quienes poseen estudios primarios en tanto que en los titulados medios-superiores el porcentaje es de 30,5 % y de 24,7 % en los titulados superiores. No existen, por lo tanto, grandes diferencias entre unos y otros.

No obstante, considerando los índices, se observa una diferencia entre los titulados superiores y los de nivel inferior. En este sentido, aunque en los índices pasivos —principalmente en el de retención— los niveles inferiores presentan porcentajes más altos que los de los niveles superiores (90-87 % en el índice de retención de los niveles inferiores de titulación y 82,4-76 % en el de los superiores), sin embargo, en los índices activos (índice de elaboración y de incorporación) los titulados superiores cuentan con porcentajes más elevados que los de los niveles inferiores: el índice de elaboración de los niveles inferiores ronda el 48,1-53 %, mientras el de los titulados superiores se sitúa entre el 57,6-66,6 %.

La diferencia se acrecienta con respecto a los índices de incorporación, que en los niveles inferiores son 4,5 % para el de la incorporación activa oral y del 2,7-4 % para la incorporación activa escrita y en las titulaciones superiores este índice de incorporación activa oral oscila entre el 8,9-12,2 % y el índice de incorporación activa escrita varía entre el 9,0-13,2 %.

La población con estudios medios-superiores (y entre ésta, la que ha cursado los estudios de magisterio) eleva el porcentaje de los índices activos entre los universitarios. Este grupo supone la mitad de la población universitaria en números absolutos y cuenta con los porcentajes más altos, junto con los estudios de Náutica y Teología (estos dos grupos de titulación poseen una importancia menor en cifras absolutas). Los estudios de magisterio han atraído a muchos jóvenes euskaldunes en los últimos años.

Gainontzeko lanbide guztiak % 20-% 30 bitartean aurkitzen dira, bai ama-hizkuntza euskara dutenen aldetik bai euskaldunen aldetik. Salbuespena, zuzendaritza arduradunena da, % 35-40 inguruko proportzioak erakusten bait ditu bi oinarritzko aldagaietan.

Esan behar da, Araba eta Enkartzioetako nekazarien eraginarengatik, gainerako nekazarien arteko euskaldunen proportzioak beheratu egiten direla, proportzio altuagoak ematen bait dituzte Bizkai-Gipuzkoako beste eskualdeek.

Bestalde, nekazari eta arrantzaleek, euskaldun proportziorik altuenak eman arren, proportziorik baxuenak azaltzen dituzte honako indizeekiko:

- Gara-indarra: % 35,11
- Ahozko erakar-indarra: % 2,80
- Idatzizko erakar-indarra: % 1,06

Profesional eta teknikariak beste lanbide-sail guztietatik bereizten dira, erakusten dituzten ehuneko altuengatik:

- Gara-indarra: % 63,50
- Ahozko erakar-indarra: % 8,95
- Idatzizko erakar-indarra: % 9,10

Euskaldun alfabetatuak aztertzerakoan, lehengo joera bera azaltzen da: profesional eta teknikariek agertzen dute proportziorik altuena, % 80,3a; beste guztiak % 55-65 inguruan kokatzen dira, nekazari eta arrantzaleak izan ezik, hauek % 35,78ra baino ez bait dira iristen.

Orohar, profesional eta teknikarien artean idatzizko euskarazko gaitasun-maila handiagoa nabari da.

Euskaldunen ehunekoa eta ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, dutenena alderatzerakoan, teknikari eta profesionalen artean euskaldunen ehunekoa dezente handiagoa dela ikus daiteke euskaldunberrien eraginez, talde honetan ugari dira eta.

Datuen arabera, joera gisa aipatu beharra dago, profesional eta teknikarien artean behinik-behin, euskarak indar berria hartu duela, jatorrizko euskaldun asko alfabetatu delako eta beste askok, jatorriz euskaldun izan gabe, euskara ondo hitz egiten eta idazten ikasi duelako. Jokaera hau sendotuko litzatekeen heinean, euskararen munduan aldaketa handia gertatuko litzateke dudarik gabe.

III.3.3. Titulazioaren arabera

Titulugabeen eta lehen-mailako ikasketadunen oinarritzko aldagaietako proportzioek ez dute goi-mailako ikasketadunek baino datu altuagorik azaltzen. Horrela, euskaraz hitz egiten dutenen proportzioa titulugabeen artean % 27a den bitartean, lehen mailakoetan % 22koa da, erdi-goimailakoetan % 30,5a eta goi-mailakoetan % 24,7a. Ez dago, beraz, alde handirik maila batzuen eta besteen artean.

Indizeak kontutan hartzen baldin badira, ordea, behe-mailako eta goi-mailako tituludunen artean aldea dagoela ikus daiteke. Horrela, indize pasiboetan —eutsi-indarra batez ere— behe-mailakoek goi-mailakoek baino proportzio altuagoak azaltzen dituzten bitartean (eutsi-indarra behe-mailakoetan % 90-87koa, eta goi-mailakoetan % 82,4-76koa), indize aktiboetan (gara-indarra eta erakar-indarraren proportzioak) goi-mailako ikasketadunek behe-mailako ikasketadunek baino proportzio altuagoak erakusten dituzte: behe-mailakoetan gara-indarra % 48,1-53 bitartekoa da eta goi-mailakoetan % 57,6-66,6 bitartekoa.

Erakar-indarrarekiko, berriz, alde hori handitu egiten da; horrela behe-mailakoetan ahozkoa % 4,5koa izanik, idatzizkoa % 2,7-4koa da; goi-mailakoetan, aldiz, ahozko erakar-indarra % 8,9-12,2 bitartekoa eta idatzizkoa % 9,0-13,2 bitartekoa.

Erdi-goimailako ikasketak burutu dituen jendea da (eta horien artean irakasle-ikasketak burutu dituenen) unibertsitarien artean indize aktiboen ehunekoa jasotzen duena. Talde horrek erdi-goimailako unibertsitarien erdia ematen du zenbaki absolutuetan eta ehuneko altuenak ditu, lehen mailako itsas-ikasketak eta teologia burutu dituztenekin batera (bi titulazio-mota hauek garrantzi askoz txikiagoa dute zenbaki absolutuetan). Irakasle-ikasketak hauek erakartasun handia izan dute azken urteotan euskaldun gazteengan.

Los universitarios euskaldunes muestran un alto índice de euskaldunes alfabetizados, con una media global de 81,64 %.

Se puede afirmar la existencia de universitarios euskaldunes ya que no hay ni un sólo sector en que no aparezcan. Los euskaldunes alfabetizados con titulación universitaria son en total más de 27.300.

Unibertsitari euskaldunek alfabetatze-maila altua erakusten dute, batzbestekoa % 81,68koa bait da orokorki.

Unibertsitari euskaldunik badela esan daiteke, arlo bakar bat ere ez bait da agertzen ez duenik. Unibertsitate-tituluak dituzten euskaldun alfabetatuak guztira 27.300 baino gehiago dira.

**IV. SOZIOLOGIKAZKO PLANGINTZA-MAPA
LANTZEKO URRASPIDEAK**

**IV. IDEAS PARA AVANZAR EN LA ELABORACION DEL
MAPA DE PLANIFICACION SOCIOLINGUISTICA**

IV.1. SITUACION PRESENTE

Una vez concluido un primer análisis sobre el conocimiento del euskera de la población de la Comunidad Autónoma Vasca, realizado a partir de la información recogida en el Padrón de 1986, se hace necesaria una reflexión a propósito de cuáles deben ser los siguientes pasos que permitan avanzar en la elaboración del Mapa de Planificación Sociolingüística.

Tres son los aspectos que se presentan como especialmente relevantes de cara a perfilar los siguientes pasos a dar en el avance hacia una planificación para la actuación sociolingüística de la C.A.V., a saber:

a) con respecto a la calidad de la información disponible: como es sabido, la cumplimentación del Padrón se realiza a partir de la información suministrada por uno o más miembros de la unidad familiar sobre el conjunto de los componentes de la misma, lo cual, si bien puede ser adecuado en lo referente a diversos datos sociobiográficos, puede ser deficiente para concretar la competencia lingüística de los individuos. Además, es complejo y difícil objetivar basándose exclusivamente en el Padrón los niveles de las destrezas oral, de lectura y de escritura de cada empadronado, con lo que la información de partida, —aun contando con la sincera colaboración por parte del afectado—, es, cuando menos, compleja y precisa por ello de toda cautela.

b) el conjunto de la información resultante del Padrón muestra una importante recuperación en el conocimiento absoluto y relativo (proporcional) de la lengua, para los empadronados cuyas edades son inferiores a los 20 ó 25 años.

c) en cifras absolutas, el mayor número de euskaldunes se concentra en los grandes centros urbanos.

Estas circunstancias recogidas en la información hasta el momento elaborada, orientan la propuesta de actuación inmediata, del modo en que se expone a continuación.

IV.2. IDEAS PARA AVANZAR EN LA ELABORACION DEL MAPA DE PLANIFICACION SOCIOLINGÜISTICA

De los tres puntos de reflexión considerados anteriormente, se derivan las siguientes directrices a tener en cuenta en los estudios posteriores:

1. Validación de la información disponible: el conocimiento fiable de la competencia lingüística que en euskera tiene la población de la C.A.V. (así como de la utilización y de la actitud para con la lengua) parece imprescindible para saber con exactitud cuál es la situación presente y cómo evoluciona la misma en el futuro. Como se citó anteriormente, el procedimiento de recogida de información utilizado en el Padrón presenta limitaciones, inherentes al propio instrumento, de cara a cubrir debidamente esta necesidad, por lo que se plantea la elaboración de un estudio de validación de los datos censales referentes al nivel de competencia realizado mediante medición objetivada de las destrezas lingüísticas de los entrevistados.

2. La situación de mejoría en los niveles de competencia lingüística en los grupos de edad más jóvenes, parece recomendar la concentración de buena parte de los esfuerzos dirigidos a una actuación y planificación lingüísticas en tales sectores de la población, puesto que pueden ser más rentables sociolingüísticamente hablando.

IV.1. EGUNGO EGOERA

1986ko Erroldan bildutako informazioa abiapuntu izan duen Euskal Autonomi Elkarteko biztanle-goaren euskara mailari buruzko lehen azterketa hau burutu ondoren, bada garaia Hizkuntz Plangintzako Mapa garatzeko eman behar diren hurrengo urratsak zeintzu izan litezkeen hausnartzen hasteko.

Hiru puntu daude, E.A.E.an soziolinguistikazko plangintza-maparantz urraspide tinkoak egiteko garrantzi handia dutenak, hots:

a) Eskueran den informazioaren kalitateaz: jakina denez, familiako batek edo batzuk etxekoei buruz emandako erantzunez hornitzen da Erroldako informazioa; hori era egokia izan daiteke zenbait datu soziobiografiko eskuratzeko, baina bakoitzaren hizkuntz gaitasuna zehazteko desegokia izan liteke. Gainera, oso zaila eta ia ezinezkoa da Erroldako datuetan soilik oinarrituta herritarraren ahozko, irakurmen eta idazmen trebetasun-mailak ateratzea; beraz, abiaburuko informazioa —dagokionaren benetako lankidetzanahia kontutan hartuta ere— gutxienez konplexua da, eta horregatik arreta handia eskatzen du.

b) Erroldan aurki daitekeen informazioak, oro-har, hizkuntzaren berreskurapen nabarmena erakusten du kopuru absolutu eta erlatiboetan (proportzioz), 20 edo 25 urte baino gazteagoengan.

c) Kopuru osotan, euskaldun-kopuru handiena hiri nagusietan dago.

Orain arte landutako informazioan bildutako zehaztasun hauek gidatu dute jarraian azalduko den berehalako iharduketa-proposamena.

IV.2. SOZIOLOGIKAZKO PLANGINTZA-MAPA LANTZEKO URRASPIDEAK

Lehen emandako hiru hausnarketa-guneen arabera, hurrengo ikerketetan honako erizpide hauek izan behar dira kontutan:

1. Eskueran dagoen informazioa balioztatzea: E.A.E.ko biztanle-goaren euskarazko hizkuntz gaitasunaren ezagupide fidagarriak (bai eta erabilera eta hizkuntzarekiko jarrerarena ere) ezinbestekoa dirudi gaur egungo egoera zein den zehatz jakiteko eta etorkizunean izango duen bilakabideaz ohartzeko. Esan bezala, Erroldan informazioa biltzeko erabili den ihardupideak lan-metodoari berari datzekon akatsak ditu premia hori behar bezala betetzeko; eta, beraz, erroldan gaitasun-mailari buruz ageri diren datuak balioztatzeke ikerketa garatu beharra legoke, elkarrizketatuen hizkuntz trebetasunen neurketa egiatia burutuz egin ere.

2. Adin-talde gazteenetan nabari den hizkuntz gaitasunaren hobekuntza ikusita, soziolinguistikazko iharduketa eta plangintzarako ahaleginak biztanle-goaren arlo horietara bereziki zuzentzea komeni bide da, soziolinguistikoki errentagarriagoak izan baitaitezke.

3. El hecho de que la mayor proporción de euskaldunes resida en los municipios de gran peso demográfico, obliga a una reconsideración conceptual del término "mapa sociolingüístico", en la dirección en que se expone seguidamente. En el análisis realizado el concepto de "mapa" remite a criterios espaciales que, si bien son útiles en cierta medida, no pueden determinar absolutamente los criterios de aproximación a la realidad sociolingüística; es procedente el análisis territorializado (por comarcas, municipios, distritos, secciones, etc.) para determinados fines, pero ello no puede ser óbice para un análisis e intervención en sectores concretos de la población, con dispersión espacial de su residencia, pero coincidencia en su "modo o estilo de vida" en relación con el euskera. Es decir, la planificación para una actuación lingüística posterior, en aras de su eficacia, deberá tener en cuenta criterios de segmentación de la población. Ello, evidentemente, trasciende los criterios espaciales; aunque no los niega.

4. En otro orden de cosas, este estudio permite elaborar una zonificación o comarcalización de diseño específicamente adaptado a la inmediata planificación, y posterior intervención de la Administración. Los datos del mismo suministran criterios a tener en cuenta a la hora de fijar las zonas de actuación e incluso para estudios posteriores, en los que las comarcas serían zonas sociolingüísticas homogéneas.

IV.3. PROPUESTA DE ESTUDIOS A REALIZAR

Se presentan seguidamente dos propuestas, que se pretende sirvan como punto de partida para la adecuada profundización y matización de las ideas sobre las necesidades reales e inmediatas acerca de los estudios que se han de realizar.

IV.3.1. Validación de la información existente

En lo anteriormente expuesto se ha mencionado la necesidad de abordar un estudio de verificación de la información recogida mediante el Padrón, que permita conocer el grado de desviación existente entre el nivel de conocimiento del euskera que se ha declarado y el que realmente se posee. Sería conveniente simultanear la medición de posicionamientos actitudinales con respecto al euskera y utilización del mismo, aprovechando el mismo estudio, lo que dotaría de una visión más completa de la realidad sociolingüística que siempre es recomendable.

Para la realización de tal estudio deberían ser desarrollados instrumentos específicos tendentes a optimizar la medición, hecho no exento de dificultades técnicas concretas.

Por otra parte, en el diseño de tal estudio habrán de ser consideradas ciertas variables influyentes, como por ejemplo: variedad dialectal de los entrevistados, situación demo-lingüística de la zona, tipo de centro (modelo lingüístico) en el que se cursan o se han cursado los estudios, etc.

IV.3.2. Microcenso de euskaldunes

Como el nombre indica, este estudio consistiría en un censo "sui generis" de la población euskaldún: estaría formado por Padrones parciales o restringidos de determinados sectores de la población que, por su especial interés sociolingüístico, se hagan acreedores de tan específica atención. Como criterio orientativo, se habría de centrar en los segmentos de población que podría ser objeto preferente —si no exclusivo— de atención. Dentro de tales colectivos, habría que observar criterios diferenciadores, tales como: edad, zona de residencia (municipio, barrio, comarca, etc.), lengua materna, lengua de uso habitual en los grupos de pertenencia (familia, amigos, vecindario, etc.), modelos lingüísticos de enseñanza, actividades de tiempo libre, condición socio-laboral, etc.

Tal aproximación permitiría rebasar los planteamientos de una aproximación restringida a la consideración espacial, aunque en muchos casos habría que referirse a la misma.

Con tal microcenso sería factible el análisis posterior de la situación en una doble vertiente: estática, como radiografía detallada y exhaustiva de la realidad presente y, en segundo lugar, realizar un seguimiento "microsociológico" de colectivos que por especiales características mereciesen un análisis a escalas de mayor detalle.

En la elaboración del microcenso (que podría ser abordado por etapas, en función de las prioridades de actuación) se debería trabajar en estrecha colaboración con los diferentes niveles de la Administración y otros organismos, ya que los planteamientos y resultados de tal estudio también les conciernen.

3. Euskaldunen proportzio handiena udalerrri biztanletsuenetan bizi izateak "soziolinguistikazko mapa" kontzeptua berraztertzeraz bultzatzen du. Alegia, burututako azterketan "mapa" kontzeptuak lekuzko erizpideetara garamatza, eta hauek neurri batean balio badute ere, ezin dituzte egoera soziolinguistikok hurbiltzeko erizpideak errotik baldintzatu; bidezkoa da lurraldekako azterketa (eskualdeka, udalerrri, barrutika, saika eta abar) zenbait xedetarako, baina horrek ez du oztopo izan behar biztanlegoaren arlo zehatzak aztertu eta horietan iharduteko, hots, bizilekuz han zein hemen kokatu arren euskararekiko "bizimodu edo estilo" bera dutenetan.

Hau da, bihar-etziko hizkuntz iharduketarako plangintzak, eraginkorra izan behar badu, biztanlegoaren saikapen erizpideak hartu behar ditu kontutan. Horrek, argi dago, lekuzko erizpideak gainditu egiten ditu; ez ditu, baina, ukatzen.

4. Dena den, ikerketa honek berehalako plangintza eta Administrazioaren ekintza, eremu edo eskualdeetan banatzeko aukera ematen du. Iharduketa-eremuak finkatzerakoan, eta geroko ikerketetan ere, kontutan hartu beharreko erizpideak ematen dituzte bertako datuek; ikerketa horietan eremuok eskualde soziolinguistikoki homogeneoak lirateke.

IV.3. EGIN BEHARREKO IKERKETEN PROPOSAMENA

Jarraian proposamen bi aurkeztuko dira, egin behar diren ikerketan benetako eta berehalako beharrei buruzko asmoetarako egokiro sakontzeko eta nabardurak egiteko abiaburu izan litezkeenak.

IV.3.1. Egun dagoen informazioa balioztatzea

Gorago azaldutakoan Errolda bidez bildutako informazioa egiaztatzeko ikerketa egin beharra aipatu da, agertu den eta benetan dagoen euskara-mailaren arteko aldea neurtzeko. Euskararekiko jarrerak eta erabilera batera neurtu beharko lirateke ikerketa horretan, egoera soziolinguistikokoaren ikuspegi osoagoa eskuratuko bait liguke horrela, eta horixe behar da.

Ikerketa hori garatzeko, neurketa zehatzerako berarizko tresnak landu behar lirateke, horretarako dauden zailtasun tekniko zehatzak kontutan izanik ere.

Bestalde, ikerketa hori taxutzerakoan, eragina duten aldagai batzuk kontutan hartu beharko dira: elkar hizketatuen dialekto-aldiera, eremuko egoera demolinguistikoa, ikasketarik egin duen edo egiten ari den, ikastetxe-mota (hizkuntz eredu) eta abar.

IV.3.2. Euskaldunen mikroerrolda

Izenak adierazten duen bezala, ikerketa hau biztanlego euskaldunaren halamoduzko errolda izango litzateke: interes soziolinguistikoki bereziarengatik berarizko arreta behar duten biztanlego-arlo batzuren errolda partzial edo mugatuek osatuko lukete. Lehentasuna duten —edo duen— biztanle-sailetan arakatzea litzateke erizpide nagusia. Talde horien barruan erizpide berezileak hartu beharko lirateke kontutan: adina, bizilekua (udalerrria, auzoa, eskualdea eta abar), ama-hizkuntza, kide den taldeetan (etxean, lagunartean, auzunean eta abar) erabili ohi den hizkuntza, irakaskuntzako hizkuntz ereduak, astialdiko ekintzak, lan- eta gizarte-egoera eta abar.

Hurbilketa honek lekuzko erizpidera mugatutako ikerketak gainditzen ditu, askotan lekuzko erizpideari aipamen egin beharra gertatuko bada ere.

Mikroerrolda horrekin alderdi bitatik azter liteke egoera: estatikoa, oraingo egoeraren erradiografia zehatz-mehatza eta goitik beherakoa, eta ezaugarri bereziengatik xehetasun handiagoko azterketa behar lezaten taldeen jarraipen "mikrosoziologikoa".

Mikroerrolda garatzeko (esaterako, iharduketa-lehentasunen arabera jarritako epeetan) Administrazioaren maila zenbaitekin eta bestelako Erakundeekin elkar-lanean ihardun beharko litzateke, ikerketa horren oinarriak eta emaitzak besteei ere badagozkielako.

TAULA, MAPA ETA IRUDI-ZERRENDA
RELACION DE TABLAS, MAPAS Y GRAFICOS

RELACION DE TABLAS

– Evolución de la población en el conjunto de la Comunidad Autónoma Vasca	16
– Evolución de la población por comarcas	18
– Competencia lingüística en la Comunidad Autónoma Vasca	22
– Competencia lingüística por Territorios Históricos	22
– Lengua materna en la Comunidad Autónoma Vasca	40
– Competencia lingüística y lengua materna (por Territorios Históricos, por comarcas y orden alfabético de municipios)	54
– Distribución de los municipios en áreas vascófona y no vascófona según tamaños	92
– Distribución de los municipios, por territorios, según los modelos, en función de las dos variables básicas:	
• Lengua materna al menos euskera	108
• Competencia lingüística: euskaldunes	108
– Tablas de los modelos:	
• Modelos según la variable lengua materna al menos euskera (por Territorios Históricos, comarcas, municipios en orden alfabético y por grupos de edad)	112
• Modelos según la variable competencia lingüística: Euskaldunes (por Territorios Históricos, comarcas, municipios en orden alfabético y por grupos de edad)	122
– Índice KENK	132
– Euskaldunberris activos: Comunidad Autónoma Vasca y por Territorios Históricos	164
– Euskaldunberris activos por comarcas	164
– Euskaldunberris activos por grupos de edad	174
– Euskaldunberris activos por titulaciones	176
– Euskaldunberris activos por situación laboral	176
– Euskaldunberris activos por profesiones	178
– Tabla de los índices (por Territorios Históricos, comarcas y municipios en orden alfabético)	222
– Distribución comarcal según las variables básicas y los índices	236

TAULA-ZERRENDA

– Biztanleriaren bilakaera Euskal Autonomi Elkarte osorik hartuz	17
– Biztanleriaren bilakaera eskualdeka	19
– Hizkuntz gaitasuna Euskal Autonomi Elkarte osoan	23
– Hizkuntz gaitasuna herrialdeka	23
– Ama-hizkuntza Euskal Autonomi Elkarte osoan	41
– Hizkuntz gaitasuna eta ama-hizkuntza (Udalerrriak herrialdeka eta eskualdeka alfabetikoki)	55
– Udalerrien banaketa tamainaka, eremu euskaldunenaren eta erdaldunduaren arabera	93
– Udalerrien herrialdekako banaketa, ereduaren eta bi aldagai nagusien arabera:	
• Ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez	109
• Hizkuntz gaitasuna: euskaldunak	109
– Ereduen taulak:	
• Ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, aldagaiaren arabera (Udalerrriak herrialdeka eta eskualdeka, alfabetikoki eta adin-taldeka)	113
• Hizkuntz gaitasuna aldagaiaren arabera: euskaldunak (Udalerrriak herrialdeka eta eskualdeka, alfabetikoki eta adin-taldeka)	123
– KENK indizea	133
– Euskaldunberri aktiboak: Euskal Autonomi Elkarte osoan eta herrialdeka	165
– Euskaldunberri aktiboak eskualdeka	165
– Euskaldunberri aktiboak adin-taldeka	175
– Euskaldunberri aktiboak titulazioka	177
– Euskaldunberri aktiboak lan-egoeraka	177
– Euskaldunberri aktiboak lanbideka	179
– Indizeen taula (Udalerrriak herrialdeka eta eskualdeka alfabetikoki)	223
– Eskualdeen banaketa oinarritzko aldagaien eta indizeen arabera	237

RELACION DE MAPAS Y GRAFICOS

– Competencia lingüística por Territorios Históricos	24
– Competencia lingüística por comarcas: euskaldunes	26
– Competencia lingüística por comarcas: erdaldunes	27
– Competencia lingüística por municipios: euskaldunés	28
– Competencia lingüística por municipios: erdaldunes	29
– Competencia lingüística por edades (C.A.V.)	30
– Competencia lingüística por grupos de edad y Territorios Históricos	32
– Competencia lingüística por grupos de edad y comarcas (Alava)	34
– Competencia lingüística por grupos de edad y comarcas (Bizkaia)	36
– Competencia lingüística por grupos de edad y comarcas (Guipuzcoa)	38
– Lengua materna por Territorios Históricos	40
– Lengua materna al menos euskera por comarcas	44
– Lengua materna al menos euskera por municipios	45
– Lengua materna por edades (C.A.V.)	46
– Lengua materna por grupos de edad y comarcas (Alava)	48
– Lengua materna por grupos de edad y comarcas (Bizkaia)	50
– Lengua materna por grupos de edad y comarcas (Guipuzcoa)	52
– Porcentaje de los que tienen como lengua materna al menos euskera y porcentaje de los euskaldunes por edades	64
– Alava, Bizkaia y Guipuzcoa	66
– Area Vascófona en la C.A.V.	71
– Distribución de los municipios en áreas vascófona y no vascófona según tamaños	92
– Modelo de los municipios castellanófonos	94
– Modelo de los municipios vascófonos	96
– Modelo de recuperación acelerada	98

MAPA ETA IRUDI-ZERRENDA

– Hizkuntz gaitasuna herrialdeka	25
– Hizkuntz gaitasuna eskualdeka: euskaldunak	26
– Hizkuntz gaitasuna eskualdeka: erdaldunak	27
– Hizkuntz gaitasuna udalerrika: euskaldunak	28
– Hizkuntz gaitasuna udalerrika: erdaldunak	29
– Hizkuntz gaitasuna adinaren arabera (E.A.E.)	31
– Hizkuntz gaitasuna adin-taldeka eta herrialdeka	33
– Hizkuntz gaitasuna adin-taldeka eta eskualdeka (Araba)	35
– Hizkuntz gaitasuna adin-taldeka eta eskualdeka (Bizkaia)	37
– Hizkuntz gaitasuna adin-taldeka eta eskualdeka (Gipuzkoa)	39
– Ama-hizkuntza herrialdeka	41
– Ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, eskualdeka	44
– Ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, udalerrika	45
– Ama-hizkuntza adinaren arabera (E.A.E.)	47
– Ama-hizkuntza adin-taldeka eta eskualdeka (Araba)	49
– Ama-hizkuntza adin-taldeka eta eskualdeka (Bizkaia)	51
– Ama-hizkuntza adin-taldeka eta eskualdeka (Gipuzkoa)	53
– Ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, dutenen ehunekoa eta euskaldunen ehunekoa, adinaren arabera	65
– Araba, Bizkaia eta Gipuzkoa	67
– Eremu euskaldunenaren zehaztapena E.A.E.an	71
– Udalerrien banaketa tamainaka, eremu euskaldunenaren eta erdaldunduaren arabera	93
– Udalerrri erdaldunduen eredua	95
– Udalerrri euskaldunenaren eredua	97
– Berreskurapen biziaren eredua	99

–Modelo de recuperación lenta	100
–Modelo de regresión ralentizada	102
–Modelo de regresión ininterrumpida	104
–Modelos según la competencia lingüística, euskaldunes, por municipios	110
–Modelos según la lengua materna, al menos euskera, por municipios	111
–Índice KENK por comarcas	134
–Índice KENK por municipios	135
–Índice de pérdida lingüística de los que tienen sólo el euskera como lengua materna por edades (C.A.V.)	140
–Índice de pérdida lingüística de los que tienen sólo el euskera como lengua materna por comarcas	142
–Índice de pérdida lingüística de los que tienen sólo el euskera como lengua materna por municipios	143
–Índice de pérdida 1 (lengua materna euskera) e índice de pérdida 2 (lengua materna euskera y castellano) por edades (C.A.V.)	144
–Índice de pérdida lingüística de los que tienen el euskera y el castellano como lengua materna por comarcas	146
–Índice de pérdida lingüística de los que tienen el euskera y el castellano como lengua materna por municipios	147
–Índice de retención lingüística por edades (C.A.V.)	148
–Índice de retención lingüística por comarcas	150
–Índice de retención lingüística por municipios	151
–Índice de elaboración lingüística por edades (C.A.V.)	152
–Índice de elaboración lingüística por comarcas	154
–Índice de elaboración lingüística por municipios	155
–Índice de incorporación lingüística activa oral y escrita por edades (C.A.V.)	158
–Índice de incorporación lingüística activa oral por comarcas	160
–Índice de incorporación lingüística activa escrita por comarcas	161
–Índice de incorporación lingüística activa oral por municipios	162
–Índice de incorporación lingüística activa escrita por municipios	163
–Euskaldunberris activos por Territorios Históricos	166
–Euskaldunberris activos por comarcas. Alava	168
–Euskaldunberris activos por comarcas. Bizkaia	170
–Euskaldunberris activos por comarcas. Guipuzcoa	172
–Euskaldunberris activos por grupos de edad (C.A.V.)	174
–Índices lingüísticos por comarcas y grupos de edad. Alava: Valles Alaveses	182
–Índices lingüísticos por comarcas y grupos de edad. Alava: Llanada Alavesa	184
–Índices lingüísticos por comarcas y grupos de edad. Alava: Montaña Alavesa	186
–Índices lingüísticos por comarcas y grupos de edad. Alava: Rioja Alavesa	188
–Índices lingüísticos por comarcas y grupos de edad. Alava: Etribaciones de Gorbea	190
–Índices lingüísticos por comarcas y grupos de edad. Alava: Valle de Ayala	192
–Índices lingüísticos por comarcas y grupos de edad. Bizkaia: Arratia-Nervión	194
–Índices lingüísticos por comarcas y grupos de edad. Bizkaia: Gran Bilbao	196
–Índices lingüísticos por comarcas y grupos de edad. Bizkaia: Duranguesado	198
–Índices lingüísticos por comarcas y grupos de edad. Bizkaia: Encartaciones	200

– Berreskurapen motelaren eredia	101
– Galera galgatuaren eredia	103
– Galera etengabearen eredia	105
– Ereduak hizkuntz gaitasunaren arabera, euskaldunak udalerrika	110
– Ereduak ama-hizkuntzaren arabera, euskara bakarrik eta ez, udalerrika	111
– KENK indizea eskualdeka	134
– KENK indizea udalerrika	135
– Ama-hizkuntza euskara bakarrik dutenen hizkuntz gal-indarra adinaren arabera (E.A.E.)	141
– Ama-hizkuntza euskara bakarrik dutenen hizkuntz gal-indarra eskualdeka	142
– Ama-hizkuntza euskara bakarrik dutenen hizkuntz gal-indarra udalerrika	143
– Gal-indarra 1 (ama-hizkuntza euskara) eta gal indarra 2 (ama-hizkuntza euskara eta gaztelania) adinaren arabera (E.A.E.)	145
– Ama-hizkuntza euskara eta gaztelania dituztenen hizkuntz gal-indarra eskualdeka	146
– Ama-hizkuntza euskara eta gaztelania dituztenen hizkuntz gal-indarra udalerrika	147
– Hizkuntz eutsi-indarra adinaren arabera (E.A.E.)	149
– Hizkuntz eutsi-indarra eskualdeka	150
– Hizkuntz eutsi-indarra udalerrika	151
– Hizkuntz gara-indarra adinaren arabera (E.A.E.)	153
– Hizkuntz gara-indarra eskualdeka	154
– Hizkuntz gara-indarra udalerrika	155
– Ahozko eta idatzizko hizkuntz erakar-indarra adinaren arabera (E.A.E.)	159
– Ahozko hizkuntz erakar-indarra eskualdeka	160
– Idatzizko hizkuntz erakar-indarra eskualdeka	161
– Ahozko hizkuntz erakar-indarra udalerrika	162
– Idatzizko hizkuntz erakar-indarra udalerrika	163
– Euskaldunberriak herrialdeka	167
– Euskaldunberriak eskualdeka. Araba	169
– Euskaldunberriak eskualdeka. Bizkaia	171
– Euskaldunberriak eskualdeka. Gipuzkoa	173
– Euskaldunberriak adin-taldeka (E.A.E.)	175
– Hizkuntz indizeak eskualdeka eta adin-taldeka. Araba: Añanaldea	183
– Hizkuntz indizeak eskualdeka eta adin-taldeka. Araba: Arabako Lautada	185
– Hizkuntz indizeak eskualdeka eta adin-taldeka. Araba: Arabako Mendialdea	187
– Hizkuntz indizeak eskualdeka eta adin-taldeka. Araba: Arabako Errioxa	189
– Hizkuntz indizeak eskualdeka eta adin-taldeka. Araba: Gorbeialdea	191
– Hizkuntz indizeak eskualdeka eta adin-taldeka. Araba: Aiaraldea	193
– Hizkuntz indizeak eskualdeka eta adin-taldeka. Bizkaia: Arratia-Nerbioi	195
– Hizkuntz indizeak eskualdeka eta adin-taldeka. Bizkaia: Bilbo Handia	197
– Hizkuntz indizeak eskualdeka eta adin-taldeka. Bizkaia: Durangaldea	199
– Hizkuntz indizeak eskualdeka eta adin-taldeka. Bizkaia: Enkartzioak	201

—Indices lingüísticos por comarcas y grupos de edad. Bizkaia: Busturialdea	202
—Indices lingüísticos por comarcas y grupos de edad. Bizkaia: Lea-Artibai	204
—Indices lingüísticos por comarcas y grupos de edad. Bizkaia: Uribe-Butrón	206
—Indices lingüísticos por comarcas y grupos de edad. Guipuzcoa: Bajo Bidasoa	208
—Indices lingüísticos por comarcas y grupos de edad. Guipuzcoa: Bajo Deba	210
—Indices lingüísticos por comarcas y grupos de edad. Guipuzcoa: Alto Deba	212
—Indices lingüísticos por comarcas y grupos de edad. Guipuzcoa: Donostialdea	214
—Indices lingüísticos por comarcas y grupos de edad. Guipuzcoa: Goierri	216
—Indices lingüísticos por comarcas y grupos de edad. Guipuzcoa: Tolosaldea	218
—Indices lingüísticos por comarcas y grupos de edad. Guipuzcoa: Urola Costa	220

– Hizkuntz indizeak eskualdeka eta adin-taldeka. Bizkaia: Busturialdea	203
– Hizkuntz indizeak eskualdeka eta adin-taldeka. Bizkaia: Lea-Artibai	205
– Hizkuntz indizeak eskualdeka eta adin-taldeka. Bizkaia: Uribe-Buñroe	207
– Hizkuntz indizeak eskualdeka eta adin-taldeka. Gipuzkoa: Bidasoa Beherea	209
– Hizkuntz indizeak eskualdeka eta adin-taldeka. Gipuzkoa: Deba Beherea	211
– Hizkuntz indizeak eskualdeka eta adin-taldeka. Gipuzkoa: Deba Garaia	213
– Hizkuntz indizeak eskualdeka eta adin-taldeka. Gipuzkoa: Donostialdea	215
– Hizkuntz indizeak eskualdeka eta adin-taldeka. Gipuzkoa: Goierri	217
– Hizkuntz indizeak eskualdeka eta adin-taldeka. Gipuzkoa: Tolosaldea	219
– Hizkuntz indizeak eskualdeka eta adin-taldeka. Gipuzkoa: Urola Kostaldea	221

ERASKINAK

ANEXOS

ANEXO 1

Descripción de las variables básicas

Se ha partido de las variables básicas y definiciones utilizadas por el Instituto Vasco de Estadística (EUSTAT), a saber: lengua materna y competencia lingüística o nivel global de euskera:

– En cuanto a la lengua materna se distinguen: euskera, castellano las dos (euskera y castellano) y otra.

– La variable competencia lingüística se ha obtenido mediante tipología de las repuestas —“nada”, “con dificultad”, “bien”— a las cuatro preguntas del Padrón Municipal referidas al conocimiento del euskera: ¿entiende? ¿habla? ¿lee? ¿escribe?

Se distinguen siete tipos:

1. Euskaldunes alfabetizados: personas que entienden, hablan, leen y escriben bien el euskera.
2. Euskaldunes parcialmente alfabetizados: personas que entienden y hablan bien el euskera, pero lo leen y lo escriben con dificultad.
3. Euskaldunes sin alfabetizar: personas que entienden y hablan bien el euskera, pero no saben leerlo ni escribirlo.

Estos conforman los Euskaldunes.

4. Cuasi-euskaldunes alfabetizados: personas que entienden el euskera bien o con dificultad, lo hablan con dificultad y saben leerlo y escribirlo bien o con dificultad.
5. Cuasi-euskaldunes sin alfabetizar: personas que entienden bien o con dificultad el euskera, lo hablan con dificultad y no saben leerlo ni escribirlo.
6. Cuasi-euskaldunes pasivos: personas que entienden el euskera bien o con dificultad y no lo hablan nada. Estos conforman los Cuasi-euskaldunes.
7. Erdaldunes: personas que no entienden ni hablan el euskera.

1. ERASKINA

Oinarrizko aldagaien azalpena

Euskal Estatistika-Erakundeak (EUSTAT) erabilitako oinarrizko aldagaiak eta definizioak hartu dira oinarri, hots, ama-hizkuntza eta hizkuntz gaitasuna edo euskara-maila orokorra.

– Ama-hizkuntzari buruz, hauek bereizi dira: euskara, gaztelania, biak (euskara eta gaztelania) eta besteren bat.

– Hizkuntz gaitasunaren aldagaia, euskararen ezagupenari buruzko Udal-Erroldaren lau galderei (ulertu, hitz egin, irakurri eta idatzi) emandako erantzunen sailkapenaz lortu da: “ezer ez”, “zerbait” eta “ongi”.

Zazpi eredu bereizten dira:

1. Euskaldun alfabetatuak: euskaraz ondo ulertu, hitz egin, irakurri eta idazten duten pertsonak.
2. Euskaldun partzialki alfabetatuak: euskaraz ondo ulertu eta hitz egin, baina nekez irakurri eta idazten duten pertsonak.
3. Euskaldun alfabetatugabeak: euskaraz ondo ulertu eta hitz egin, baina ez irakurtzen eta ez idazten dakiten pertsonak.

Hauek osatzen dute euskaldunak izeneko multzoa.

4. Ia-euskaldun alfabetatuak: euskaraz ongi edo nekez ulertu, nekez hitz egin eta ondo edo nekez irakurtzen eta idazten dutenak.
5. Ia-euskaldun alfabetatugabeak: euskaraz ondo edo nekez ulertu, nekez hitz egin eta ez irakurtzen eta ez idazten dakitenak.
6. Ia-euskaldun pasiboak: euskaraz ondo edo nekez ulertu eta batere hitz egiten ez duten pertsonak. Hauek osatzen dute ia-euskaldunak izeneko multzoa.
7. Erdaldunak: euskaraz ez ulertu eta ez hitz egiten duten pertsonak.

ANEXO 2

Otras variables

- Titulación

Es una característica que hace referencia a todas las personas que en la fecha padronal estaban cursando estudios regularmente a lo largo de la duración normal del año escolar en un centro de enseñanza oficial o privado, cualquiera que sea la modalidad de la enseñanza (normal, libre, a distancia, por correspondencia,...); también se incluyen a los que en el momento de la renovación padronal cursaban estudios no reglados habitualmente en academias.

Se distinguen los siguientes niveles:

- Menores no clasificables.

- Analfabetos.

- Preescolar y primarios: Maternal, Guarderías, Jardín de Infancia, Párvulos y similares. Se incluye también a la primera etapa de la E.G.B. (5 primeros cursos) y otros estudios equivalentes.

- Profesionales: abarca la Formación Profesional de Primer Grado y de Segundo Grado y otros estudios profesionales.

- Secundarios: incluye estudios de E.G.B. segunda etapa, estudios de B.U.P. y C.O.U., acceso a la Universidad y otros similares.

- Medios-Superiores: incluye estudios en Escuelas Universitarias, estudios de Ingenieros Técnicos y Peritos, Magisterio, Enfermería y similares.

- Superiores: incluye estudios en Facultades y Escuelas Técnicas Superiores, estudios de Licenciatura, Ingenieros Superiores, etc., así como de doctorado y especialización.

- Profesión

Se han distinguido:

- Profesionales y técnicos

- Personal directivo

- Empleados administrativos

- Comerciantes y vendedores

- Personal de servicios

- Agricultores

- Obreros

- Inactivos

- No clasificables

2. ERASKINA

Beste aldagaiak

– Ikasketa-mota

Errola-garaian ikasturtearen ohizko iraupenaz ikastetxe ofizial nahiz jabedunen batean ikasketak egiten ari ziren guztiei dagokien zertzelada da, edozein eratako ikasketak zirela ere (agizkoa, eskolara gabekoa, urrutitik, postaz, e.a.); errola berritze-garaian arauz besteko ikasketak egiten ari zirenak ere sartzen dira, akademitan eskuarki.

Honako mailok bereizi dira:

- Sailkatu ezineko adingabekoak
- Alfabetatugabeak
- Eskolaurre eta haur-eskolak: ama-eskola, haurtzaindegi, haur eskola eta antzekoak. O.H.O.ko lehen aldia ere sartzen da (lehen 5 urteak) eta maila bereko beste ikasketak.
- Lanbide-ikasketak: 1. eta 2. mailako lanbide-heziketa hartzen dute eta gainerako lanbide-eskolak.
- Bigarren mailako ikasketak: O.H.O.ko bigarren aldia, B.B.B. eta U.B.I., unibersitate-sarbidea eta antzekoak.
- Erdi-goimailakoak: Unibertsitate-Eskoletako, Injeniaritza Tekniko eta Perito, Irakaskuntza, Erizaintza eta antzeko ikasketak hartzen ditu.
- Goimailakoak: Fakultate eta Goimailako Eskola Teknikoetako ikasketak, Lizentzia eta Goimailako Injeniaritzak e.a. hartzen ditu, eta baita Doktoregotza eta berezitasun-ikasketak.

– Lanbidez honakook bereizi dira:

- Profesional eta teknikariak.
- Zuzendaritza-langileak
- Administrazio-langileak.
- Merkatari eta saltzaileak.
- Zerbitzuetako langileak.
- Nekazariak.
- Langileak.
- Ez-aktiboak.
- Sailkaezinak.

ANEXO 3

Definición de los índices elaborados a partir de las variables básicas

1. Índices referentes al grupo cuya lengua materna es el euskera o las dos (euskera y castellano)

$$1. \text{ Índice de Retención} = \frac{\text{Hablan bien en euskera}}{\text{Lengua materna euskera o euskera y castellano}} \times 100$$

$$2. \text{ Índice de elaboración} = \frac{\text{Hablan y escriben bien en euskera}}{\text{Lengua materna euskera o euskera y castellano}} \times 100$$

$$3. \text{ Índice de pérdida 1} = \frac{\text{No hablan euskera}}{\text{Lengua materna euskera}} \times 100$$

$$4. \text{ Índice de pérdida 2} = \frac{\text{No hablan euskera}}{\text{Lengua materna euskera y castellano}} \times 100$$

2. Índices referentes al grupo cuya lengua materna es el castellano u otra

$$1. \text{ Índice de incorporación activa oral} = \frac{\text{Hablan bien en euskera}}{\text{Lengua materna otra distinta del euskera}} \times 100$$

$$2. \text{ Índice de incorporación activa escrita} = \frac{\text{Escriben bien en euskera}}{\text{Lengua materna otra distinta del euskera}} \times 100$$

$$3. \text{ Índice de incorporación activa} = \frac{\text{Hablan o escriben bien en euskera}}{\text{Lengua materna otra distinta del euskera}} \times 100$$

$$4. \text{ Índice de incorporación pasiva} = \frac{\text{Entienden bien y no hablan en euskera}}{\text{Lengua materna otra distinta del euskera}} \times 100$$

3. Índice KENK

El índice KENK señala la diferencia entre las cifras de euskaldunes y las de lengua materna euskera o euskera y castellano. Dado que los universos estudiados en las dos variables básicas no son los mismos (competencia lingüística: población de más de dos años –2.072.974 habitantes– y lengua materna: población total de la CAV –2.136.100 habitantes–), el índice KENK se obtiene tras aplicar un índice corrector del siguiente modo:

$$P(E): \frac{E}{EUE'} = 0,9704$$

E = euskaldunes

E' = erdaldunes

P(E) = proporción de euskaldunes respecto a la población total

$$\begin{aligned} \text{KENK} &= P(E) - \text{Amaeuspor} = \\ &= (0,9704 \times \text{Euspor} + 0,0296 \times \text{Amaeuspor}) - \text{Amaeuspor} = \\ &= 0,9704 \times \text{Euspor} - (+ 0,0296 - 1) \times \text{Amaeuspor} = \\ &= 0,9704 (\text{Euspor} - \text{Amaeuspor}) \end{aligned}$$

NOTA *Amaeuspor* = Porcentaje de la población cuya lengua materna es al menos el euskera
Euspor = Porcentaje de euskaldunes (competencia lingüística).

3. ERASKINA

Oinarrizko aldagaietan oinarriturik landutako indizeen azalpena

1. *Ama-hizkuntza euskara nahiz biak (euskara eta gaztelania) dituztenek osaturiko taldeari buruzko indizeak*

$$1. \text{ Eutsi-indarra} = \frac{\text{Euskaraz ongi hitz egiten dute}}{\text{Ama-hizkuntza euskara nahiz euskara eta gaztelania}} \times 100$$

$$2. \text{ Gara-indarra} = \frac{\text{Euskaraz ongi hitz egiten eta ongi idazten dute}}{\text{Ama-hizkuntza euskara nahiz euskara eta gaztelania}} \times 100$$

$$3. \text{ Gal-indarra 1} = \frac{\text{Euskaraz ez dute hitz egiten}}{\text{Ama-hizkuntza euskara bakarrik}} \times 100$$

$$4. \text{ Gal-indarra 2} = \frac{\text{Euskaraz ez dute hitz egiten}}{\text{Ama-hizkuntza euskara eta gaztelania}} \times 100$$

2. *Ama-hizkuntza erdara dutenen taldeari buruzko indizeak*

$$1. \text{ Ahozko erakar-indar aktiboa} = \frac{\text{Euskaraz ongi hitz egiten dute}}{\text{Ama-hizkuntza erdararen bat}} \times 100$$

$$2. \text{ Idatzizko erakar-indar aktiboa} = \frac{\text{Euskaraz ongi idazten dute}}{\text{Ama-hizkuntza erdararen bat}} \times 100$$

$$3. \text{ Erakar-indar aktiboa} = \frac{\text{Euskaraz ongi idatzi edo ongi hitz egiten dute}}{\text{Ama-hizkuntza erdararen bat}} \times 100$$

$$4. \text{ Erakar-indar pasiboa} = \frac{\text{Euskaraz ongi ulertu eta ezer ez dute hitz egiten}}{\text{Ama-hizkuntza erdararen bat}} \times 100$$

3. *KENK indizea*

KENK indizeak euskaldunen eta ama-hizkuntza euskara nahiz euskara eta gaztelania dutenen kopuruen arteko aldea erakusten du. Oinarrizko aldagai biotan aztertutako multzoak bat bera ez direnez (hizkuntz gaitasuna: 2 urtez gorako biztanleria -2.072.974 biztanle- eta ama-hizkuntza: E.A.E.ko biztanleria osoa -2.136.100 biztanle) indize hori zuzenketa-biderkari bat erabiliz lortzen da. Honela:

$$P(E): \frac{E}{E+E'} = 0,9704$$

E = euskaldunak

E' = erdaldunak

P(E) = euskaldunen proportzioa biztanleria osoarekiko

$$\begin{aligned} \text{KENK} &= P(E) - \text{Amaeuspor} = \\ &= (0,9704 \times \text{Euspor} + 0,0296 \times \text{Amaeuspor}) - \text{Amaeuspor} = \\ &= 0,9704 \times \text{Euspor} - (+ 0,0296 - 1) \times \text{Amaeuspor} = \\ &= 0,9704 (\text{Euspor} - \text{Amaeuspor}) \end{aligned}$$

OHARRA: *Amaeuspor* = Ama-hizkuntza euskara, bakarrik ala ez, duen biztanleriaren ehunekoa.
Euspor = Euskaldunen ehunekoa (hizkuntz gaitasuna).

ANEXO 4

Denominación de los municipios por Territorios Históricos y por comarcas

Denominación euskérica realizada por Euskaltzandia	Denominación oficial de los municipios publicado por el B.O.P.V. del 3-2-88
ALAVA	
VALLES ALAVESSES	
ARAMIÑON	ARIÑÓN
BERANTURI	BERANTEVILLA
ERRIBERA BEITIA	RIBERA BAJA
ERRIBERA GOITIA	RIBERA ALTA
GAUBEA	VALDEGOVIA
GESALTA	SALINAS DE AÑANA
KOARTANGO	CUARTANGO
LANTARON	LANTARON
ZANBRANA	ZAMBRANA
LLANADA ALAVESA	
AGURAIN	SALVATIERRA
ARRATZU-UBARRUNDIA	ARRAZUA-UBARRUNDIA
ASPARREN	ASPARRENA
BARRUNDIA	BARRUNDIA
BURGELU	ELBURGO
DONEMILIAGA	SAN MILLAN
DULANTZI	ALEGRIA-DULANTZI
GASTEIZ	VITORIA-GASTEIZ
IRUÑA	IRUÑA DE OCA
IRURAITZ GAUNA	IRURAZ-GAUNA
ZALDUONDO	ZALDUONDO
MONTAÑA ALAVESA	
BERNEDO	BERNEDO
HARANA	VALLE DE ARANA
KANPEZU	CAMPEZO
LAGRAN	LAGRAN
MAEZTU	ARRAIA-MAEZTU
URIZAHARRA	PEÑACERRADA
RIOJA ALAVESA	
BAÑOS	BAÑOS DE EBRO
BASTIDA	LABASTIDA
BIASTERI	LAGUARDIA
BILAR	ELVILLAR
EKORA	YECORA
ELTZIEGO	ELCIEGO
KRIPAN	CRIPAN
LANTZIEGO	LANCIEGO
LA PUEBLA DE LABARKA	LAPUEBLA DE LABARCA
LEZA	LEZA
MORETA	MOREDA DE ALAVA
NABARIDAS	NAVARIDAS
OION	OION
SAMANIEGO	SAMANIEGO
URIONA	VILLABUENA DE ALAVA
ESTRIBACIONES DE GORBEA	
ARAMAIO	ARAMAIO
LEGUTIO	LEGUTIANO
URKABUSTAIZ	URCABUSTAIZ
ZIGOTIA	CIGOTIA
ZUIA	ZUYA

4. ERASKINA

Udalerrien izenak, herrialdeka eta eskualdeka

Euskaltzaindiak emandako euskal izenak	88-02-03ko E.H.A.A.k argitaratutako udal-izen ofizialak
ARABA	
AÑANALDEA	
ARAMIÑON BERANTURI ERRIBERA BEITIA ERRIBERA GOITIA GAUBEA GESALTZA KOARTANGO LANTARON ZANBRANA	ARMIÑON BERANTEVILLA RIBERA BAJA RIBERA ALTA VALDEGOVIA SALINAS DE AÑANA CUARTANGO LANTARON ZAMBRANA
ARABAKO LAUTADA	
AGURAIN ARRATZU-UBARRUNDIA ASPARREN BARRUNDIA BURGELU DONEMILIAGA DULANTZI GASTEIZ IRUÑA IRURAITZ GAUNA ZALDUONDO	SALVATIERRA ARRAZUA-UBARRUNDIA ASPARRENA BARRUNDIA ELBURGO SAN MILLAN ALEGRIA-DULANTZI VITORIA-GASTEIZ IRUÑA DE OCA IRURAIZ-GAUNA ZALDUONDO
ARABAKO MENDIALDEA	
BERNEDO HARANA KANPEZU LAGRAN MAEZTU URIZAHARRA	BERNEDO VALLE DE ARANA CAMPEZO LAGRAN ARRAIA-MAEZTU PEÑACERRADA
ARABAKO ERRIOKA	
BAÑOS BASTIDA BIASTERI BILAR EKORA ELTZIEGO KRIPAN LANTZIEGO LA PUEBLA DE LABARKA LEZA MORETA NABARIDAS OION SAMANIEGO URIONA	BAÑOS DE EBRO LABASTIDA LAGUARDIA ELVILLAR YECORA ELCIEGO CRIPAN LANCIEGO LAPUEBLA DE LABARCA LEZA MOREDA DE ALAVA NAVARIDAS OION SAMANIEGO VILLABUENA DE ALAVA
GORBEIALDEA	
ARAMAIO LEGUTIO URKABUSTAIZ ZIGOITIA ZUIA	ARAMAIO LEGUTIANO URCABUSTAIZ CIGOITIA ZUYA

VALLE DE AYALA

AIARA	AYALA
AMURRIO	AMURRIO
ARTZINIEGA	ARCENIEGA
LAUDIO	LLODIO
OKONDO	OKONDO

BIZKAIA

ARRATIA-NERVION

ARAKALDO	ARACALDO
ARANTZAZU	ARANTZAZU
AREATZA	AREATZA
ARRANKUDIAGA	ARRANKUDIAGA
ARTEAGA	CASTILLO-ELEJABEITIA
DIMA	DIMA
IGORRE	IGORRE
OROZKO	OROZKO
OTXANDIO	OTXANDIO
UBIDE	UBIDEA
UGAO-MIRABALLES	UGAO-MIRABALLES
URDUÑA	ORDUÑA
ZEANURI	CEANURI
ZEBERIO	ZEBERIO

GRAN BILBAO

ABANTO-ZIERBENA	ABANTO Y CIERVANA-ABANTO ZIERBENA
ARRIGORRIAGA	ARRIGORRIAGA
BARAKALDO	BARAKALDO
BASAURI	BASAURI
BERANGO	BERANGO
BILBO	BILBAO
DERIO	DERIO
ERANDIO	ERANDIO
ETXEBARRI-DONEZTEBEKO	ETXEBARRI DONEZTEBEKO-ELIZATEA / ANTEIGLESIA DE S. ESTEBAN DE ETXEBARRI
GALDAKAO	GALDAKAO
GETXO	GETXO
LARRABETZU	LARRABETZU
LEIOA	LEIOA
LEZAMA	LEZAMA
LOIU	LOIU
MUSKIZ	MUSKIZ
PORTUGALETE	PORTUGALETE
SANTURTZI	SANTURTZI
SESTAO	SESTAO
SONDIKA	SONDIKA
TRAPAGARAN	VALLE DE TRAPAGA-TRAPAGARAN
URTUELLA	ORTUELLA
ZAMUDIO	ZAMUDIO
ZARATAMO	ZARATAMO

DURANGUESADO

ABADIÑO	ABADIÑO
ATXONDO	ATXONDO
BEDIA	BEDIA
BERRIZ	BERRIZ
DURANGO	DURANGO
ELORRIO	ELORRIO
ERMUA	ERMUA
GARAI	GARAY
IZURTZA	IZURZA
LEMOA	LEMOA

AIARALDEA

AIARA
AMURRIO
ARTZINIEGA
LAUDIO
OKONDO

AYALA
AMURRIO
ARCENIEGA
LLODIO
OKONDO

BIZKAIA

ARRATIA-NERBIOI

ARAKALDO
ARANTZAZU
AREATZA
ARRANKUDIAGA
ARTEAGA
DIMA
IGORRE
OROZKO
OTXANDIO
UBIDE
UGAO-MIRABALLES
URDUÑA
ZEANURI
ZEBERIO

ARACALDO
ARANTZAZU
AREATZA
ARRANKUDIAGA
CASTILLO-ELEJABETIA
DIMA
IGORRE
OROZKO
OTXANDIO
UBIDEA
UGAO-MIRABALLES
ORDUÑA
CEANURI
ZEBERIO

BILBO HANDIA

ABANTO-ZIERBENA
ARRIGORRIAGA
BARAKALDO
BASAURI
BERANGO
BILBO
DERIO
ERANDIO
ETXEBARRI-DONEZTEBEKO

GALDAKAO
GETXO
LARRABETZU
LEIOA
LEZAMA
LOIU
MUSKIZ
PORTUGALETE
SANTURTZI
SESTAO
SONDIKA
TRAPAGARAN
URTUELLA
ZAMUDIO
ZARATAMO

ABANTO Y CIERVANA-ABANTO ZIERBENA
ARRIGORRIAGA
BARAKALDO
BASAURI
BERANGO
BILBAO
DERIO
ERANDIO
ETXEBARRI DONEZTEBEKO-ELIZATEA /
ANTEIGLESIA DE S. ESTEBAN DE ETXEBARRI
GALDAKAO
GETXO
LARRABETZU
LEIOA
LEZAMA
LOIU
MUSKIZ
PORTUGALETE
SANTURTZI
SESTAO
SONDIKA
VALLE DE TRAPAGA-TRAPAGARAN
ORTUELLA
ZAMUDIO
ZARATAMO

DURANGALDEA

ABADIÑO
ATXONDO
BEDIA
BERRIZ
DURANGO
ELORRIO
ERMUA
GARAI
IZURTZA
LEMOA

ABADIÑO
ATXONDO
BEDIA
BERRIZ
DURANGO
ELORRIO
ERMUA
GARAY
IZURZA
LEMOA

DURANGUESADO

MALLABIA
MAÑARIA
ZALDIBAR
ZORNOTZA

MALLABIA
MAÑARIA
ZALDIBAR
AMOREBIETA-ECHANO

ENCARTACIONES

ARTZENTALES
BALMASEDA
GALDAMES
GORDEXOLA
GUENES
KARRANTZA
LANESTOSA
SOPUERTA
TURZIOZ
ZALLA

ARCENALES
BALMASEDA
GALDAMES
GORDEXOLA
GÜENES
CARRANZA
LANESTOSA
SOPUERTA
TRUCIOS
ZALLA

BUSTURIALDEA

ARTEAGA
BERMEO
BUSTURIA
EA
ELANTXOBE
EREÑO
ERRIGOTI
GERNIKA-LUMO
IBARRANGELU
MENDATA
MORGA
MUNDAKA
MUXIKA
SUKARRIETA

GAUTEGUIZ DE ARTEAGA
BERMEO
BUSTURIA
EA
ELANTXOBE
EREÑO
ERRIGOTI
GERNIKA-LUMO
IBARRANGUELUA
MENDATA
MORGA
MUNDAKA
MUXIKA
SUKARRIETA

LEA-ARTIBAI

AMOROTO
AULESTI
BERRIATU
ETXEBARRI
GIZABURUAGA
IPAZTER
LEKEITIO
MARKINA-XEMEIN
MENDEXA
MUNITIBAR
ONDARROA

AMOROTO
AULESTI
BERRIATUA
ETXEBARRIA
GIZABURUAGA
ISPASTER
LEKEITIO
MARKINA-XEMEIN
MENDEXA
MUNITIBAR-ARBATZEGI GERRIKATZ
ONDARROA

URIBE-BUTRON

ARRIETA
BAKIO
BARRIKA
FRUIZ
GAMIZ-FIKA
GATIKA
GORLIZ
JATABE
LAUKIZ
LEMOIZ
MEÑAKA
MUNGIA
PLENTZIA
SOPELA
URDULIZ

ARRIETA
BAKIO
BARRIKA
FRUNIZ
GAMIZ-FIKA
GATICA
GORLIZ
MARURI
LAUKIZ
LEMONIZ
MEÑAKA
MUNGIA
PLENTZIA
SOPELANA
URDULIZ

DURANGALDEA

MALLABIA
MAÑARIA
ZALDIBAR
ZORNOTZA

MALLABIA
MAÑARIA
ZALDIBAR
AMOREBIETA-ECHANO

ENKARTAZIOAK

ARTZENTALES
BALMASEDA
GALDAMES
GORDEXOLA
GUENES
KARRANTZA
LANESTOSA
SOPUERTA
TURTZIOZ
ZALLA

ARCENTALES
BALMASEDA
GALDAMES
GORDEXOLA
GÜEÑES
CARRANZA
LANESTOSA
SOPUERTA
TRUCIOS
ZALLA

BUSTURIALDEA

ARTEAGA
BERMEO
BUSTURIA
EA
ELANTXOBE
EREÑO
ERRIGOITI
GERNIKA-LUMO
IBARRANGELU
MENDATA
MORGA
MUNDAKA
MUXIKA
SUKARRIETA

GAUTEGUIZ DE ARTEAGA
BERMEO
BUSTURIA
EA
ELANTXOBE
EREÑO
ERRIGOITI
GERNIKA-LUMO
IBARRANGUELUA
MENDATA
MORGA
MUNDAKA
MUXIKA
SUKARRIETA

LEA-ARTIBAI

AMOROTO
AULESTI
BERRIATU
ETXEBARRI
GIZABURUAGA
IPAZTER
LEKEITIO
MARKINA-XEMEIN
MENDEXA
MUNITIBAR
ONDARROA

AMOROTO
AULESTI
BERRIATUA
ETXEBARRIA
GUIZABURUAGA
ISPASTER
LEKEITIO
MARKINA-XEMEIN
MENDEXA
MUNITIBAR-ARBATZEGI GERRIKAITZ
ONDARROA

URIBE-BUTROE

ARRIETA
BAKIO
BARRIKA
FRUIZ
GAMIZ-FIKA
GATIKA
GORLIZ
JATABE
LAUKIZ
LEMOIZ
MEÑAKA
MUNGIA
PLENTZIA
SOPELA
URDULIZ

ARRIETA
BAKIO
BARRIKA
FRUNIZ
GAMIZ-FIKA
GATICA
GORLIZ
MARURI
LAUKIZ
LEMONIZ
MEÑAKA
MUNGIA
PLENTZIA
SOPELANA
URDULIZ

GUIPUZCOA

BAJO BIDASOA

HONDARRIBIA
IRUN

HONDARRIBIA
IRUN

BAJO DEBA

DEBA
EIBAR
ELGOIBAR
MENDARO
MUTRIKU
SORALUZE

DEBA
EIBAR
ELGOIBAR
MENDARO
MUTRIKU
SORALUZE-PLACENCIA DE LAS ARMAS

ALTO DEBA

ANTZUOLA
ARETXABALETA
ARRASATE
BERGARA
ELGETA
ESKORIATZA
LEINTZ-GATZAGA
OÑATI

ANTZUOLA
ARETXABALETA
ARRASATE ó MONDRAGON
BERGARA
ELGETA
ESKORIATZA
LEINTZ-GATZAGA
OÑATI

DONOSTIALDEA

ANDOAIN
DONOSTIA
ERRETERIA
HERNANI
LASARTE-ORIA
LEZO
OIARTZUN
PASAIA
URNIETA
USURBIL

ANDOAIN
DONOSTIA-SAN SEBASTIAN
RETERIA
HERNANI
LASARTE-ORIA
LEZO
OYARZUN
PASAIA
URNIETA
USURBIL

GOIERRI

ARAMA
ATAUN
BEASAIN
EZKIO-ITSASO
GABIRIA
GAINZA
IDIAZABAL
ITSASONDO
LAZKAO
LEGAZPI
MUTILOA
OLABERRIA
ORDIZIA
ORMAIZTEGI
SEGURA
URRETXU
ZALDIBIA
ZEGAMA
ZERAIN
ZUMARRAGA

ARAMA
ATAUN
BEASAIN
EZKIO-ITSASO
GABIRIA
GAINZA
IDIAZABAL
ITSASONDO
LAZKAO
LEGAZPIA
MUTILOA
OLABERRIA
ORDIZIA
ORMAIZTEGI
SEGURA
URRETXU
ZALDIBIA
ZEGAMA
ZERAIN
ZUMARRAGA

TOLOSALDEA

ABALTZISKETA
ADUNA
ALBIZTUR
ALEGIA
ALKIZA

ABALTZISKETA
ADUNA
ALBIZTUR
ALEGIA
ALKIZA

GIPUZKOA

BIDASOA BEHEREA

HONDARRIBIA
IRUN

HONDARRIBIA
IRUN

DEBA BEHEREA

DEBA
EIBAR
ELGOIBAR
MENDARO
MUTRIKU
SORALUZE

DEBA
EIBAR
ELGOIBAR
MENDARO
MUTRIKU
SORALUZE-PLACENCIA DE LAS ARMAS

DEBA GARAIA

ANTZUOLA
ARETXABALETA
ARRASATE
BERGARA
ELGETA
ESKORIATZA
LEINTZ-GATZAGA
OÑATI

ANTZUOLA
ARETXABALETA
ARRASATE ó MONDRAGON
BERGARA
ELGETA
ESKORIATZA
LEINTZ-GATZAGA
OÑATI

DONOSTIALDEA

ANDOAIN
DONOSTIA
ERRETERIA
HERNANI
LASARTE-ORIA
LEZO
OIARTZUN
PASAIA
URNIETA
USURBIL

ANDOAIN
DONOSTIA-SAN SEBASTIAN
RENERIA
HERNANI
LASARTE-ORIA
LEZO
OYARZUN
PASAIA
URNIETA
USURBIL

GOIERRI

ARAMA
ATAUN
BEASAIN
EZKIO-ITSASO
GABIRIA
GAINZA
IDIAZABAL
ITSASONDO
LAZKAO
LEGAZPI
MUTILOA
OLABERRIA
ORDIZIA
ORMAIZTEGI
SEGURA
URRETXU
ZALDIBIA
ZEGAMA
ZERAIN
ZUMARRAGA

ARAMA
ATAUN
BEASAIN
EZKIO-ITSASO
GABIRIA
GAINZA
IDIAZABAL
ITSASONDO
LAZKAO
LEGAZPIA
MUTILOA
OLABERRIA
ORDIZIA
ORMAIZTEGI
SEGURA
URRETXU
ZALDIBIA
ZEGAMA
ZERAIN
ZUMARRAGA

TOLOSALDEA

ABALTZISKETA
ADUNA
ALBIZTUR
ALEGIA
ALKIZA

ABALTZISKETA
ADUNA
ALBIZTUR
ALEGIA
ALKIZA

TOLOSALDEA

ALTZO	ALTZO
AMEZKETA	AMEZKETA
ANOETA	ANOETA
ASTEASU	ASTEASU
BELAUNTZA	BELAUNTZA
BERASTEGI	BERASTEGI
BERROBI	BERROBI
BIDEGOIAN	BIDEGOYAN
BILLABONA	VILLABONA
ELDUAIN	ELDUAYEN
HERNIALDE	HERNIALDE
IBARRA	IBARRA
IRUERRIETA	IRUERRIETA
IRURA	IRURA
LARRAUL	LARRAUL
LEABURU-GAZTELU	LEABURU-GAZTELU
LEGORRETA	LEGORRETA
LIZARTZA	LIZARTZA
OREXA	OREXA
TOLOSA	TOLOSA
ZIZURKIL	ZIZURQUIL

UROLA-COSTA

AIA	AYA
AIZARNAZABAL	AIZARNAZABAL
AZKOITIA	AZKOITIA
AZPEITIA	AZPEITIA
BEIZAMA	BEIZAMA
ERREZIL	REGIL
GETARIA	GETARIA
ORIO	ORIO
ZARAUTZ	ZARAUTZ
ZESTOA	ZESTOA
ZUMAIA	ZUMAIA

TOLOSALDEA

ALTZO
AMEZKETA
ANOETA
ASTEASU
BELAUNTZA
BERASTEGI
BERROBI
BIDEGOIAN
BILLABONA
ELDUAIN
HERNIALDE
IBARRA
IRUERRIETA
IRURA
LARRAUL
LEABURU-GAZTELU
LEGORRETA
LIZARTZA
OREXA
TOLOSA
ZIZURKIL

ALTZO
AMEZKETA
ANOETA
ASTEASU
BELAUNTZA
BERASTEGI
BERROBI
BIDEGOYAN
VILLABONA
ELDUAYEN
HERNIALDE
IBARRA
IRUERRIETA
IRURA
LARRAUL
LEABURU-GAZTELU
LEGORRETA
LIZARTZA
OREXA
TOLOSA
ZIZURQUIL

UROLA-KOSTALDEA

AIA
AIZARNAZABAL
AZKOITIA
AZPEITIA
BEIZAMA
ERREZIL
GETARIA
ORIO
ZARAUTZ
ZESTOA
ZUMAIA

AYA
AIZARNAZABAL
AZKOITIA
AZPEITIA
BEIZAMA
REGIL
GETARIA
ORIO
ZARAUTZ
ZESTOA
ZUMAIA

ANEXO 5

Clasificación de los municipios en áreas vascófona y no vascófona según tamaños

— Áreas vascófonas

Relación de municipios con una población inferior a 1.000 habitantes con un porcentaje de euskaldunes superior al 75 %

ABALTZISKETA
ADUNA
AIZARNAZABAL
ALBIZTUR
ALKIZA
ALTZO
AMOROTO
ARAMA
ARANTZAZU
ARRIETA
ARTEAGA (Arratia-Nerbioi)
ARTEAGA (Busturialdea)
AULETI
BEIZAMA
BELAUNTZA
BERASTEGI
BERROBI
BIDEGOIAN
EA
ELANTXOBE
ELDUAIN
EREÑO
ERREZIL
ERRIGOITI
ETXEBARRI
EZKIO-ITSASO
FRUIZ
GABIRIA
GAINTZA
GAMIZ-FIKA
GARAI
GATIKA
GIZABURUAGA
HERNIALDE
IBARRANGELU
IPAZTER
IRUERRIETA
IRURA
ITSASONDO
IZURTZA
JATABE
LARRAUL
LEABURU-GAZTELU
LEINTZ-GATZAGA
LIZARTZA
MAÑARIA
MEÑAKA
MENDATA
MENDEXA
MORGA
MUNITIBAR
MUTILOA
OREXA
SUKARRIETA
ZEBERIO
ZERAIN —

Relación de municipios con una población inferior a 1.000 habitantes con un porcentaje de euskaldunes entre 50-74 %

ARRANKUDIAGA
LEMOIZ
UBIDE

5. ERASKINA

Eremu euskaldunenaren eta erdaldunduaren arabera udalerrien sailkapena, tamainaka

– Eremu euskaldunena

1.000 biztanle baino gutxiago eta % 75az gaineko euskaldun-proporzioko udalerriak

ABALTZISKETA
ADUNA
AIZARNAZABAL
ALBIZTUR
ALKIZA
ALTZO
AMOROTO
ARAMA
ARANTZAZU
ARRIETA
ARTEAGA (Arratia-Nerbioi)
ARTEAGA (Buzialdea)
AULESTI
BEIZAMA
BELAUNTZA
BERASTEGI
BERROBI
BIDEGOIAN
EA
ELANTXOBE
ELDUAIN
EREÑO
ERREZIL
ERRIGOITI
ETXEBARRI
EZKIO-ITSASO
FRUIZ
GABIRIA
GAINTZA
GAMIZ-FIKA
GARAI
GATIKA
GIZABURUAGA
HERNIALDE
IBARRANGELU
IPAZTER
IRUERRIETA
IRURA
ITSASONDO
IZURTZA
JATABE
LARRAUL
LEABURU-GAZTELU
LEINTZ-GATZAGA
LIZARTZA
MAÑARIA
MEÑAKA
MENDATA
MENDEXA
MORGA
MUNITIBAR
MUTILOA
OREXA
SUKARRIETA
ZEBERIO
ZERAIN

1.000 biztanle baino gutxiago eta % 50-74 arteko euskaldun-proporzioko udalerriak

ARRANKUDIAGA
LEMOIZ
UBIDE

Relación de municipios con una población inferior a 1.000 habitantes con un porcentaje de euskaldunes entre 40-49 %

BARRIKA

Relación de municipios con una población inferior a 1.000 habitantes con un porcentaje de euskaldunes entre 25-39 %

ARAKALDO

Relación de municipios con una población entre 1.000-4.999 habitantes con un porcentaje de euskaldunes superior al 75 %

AIA
ALEGIA
AMEZKETA
ARAMAIO
ASTEASU
ATAUN
BERRIATU
DEBA
DIMA
ELGETA
GETARIA
IDIAZABAL
LARRABETZU
MALLABIA
MUTRIKU
MUXIKA
ORIO
ORMAIZTEGI
OTXANDIO
SEGURA
ZALDIBIA
ZEANURI
ZEGAMA
ZESTOA

Relación de municipios con una población entre 1.000-4.999 habitantes con un porcentaje de euskaldunes entre 50-74 %

ANOF TA
ANTZUOLA
AREATZA
ATXONDO
BAKIO
BEDIA
BERRIZ
BUSTURIA
ESKORIATZA
IBARRA
IGORRE
LAUKIZ
LEGORRETA
LEMOA
LEZAMA
LOIU
MENDARO
MUNDAKA
OROZKO
ZIZURKIL

Relación de municipios con una población entre 1.000-4.999 habitantes con un porcentaje de euskaldunes entre 40-49 %

OLABERRIA
URDULIZ
URNIETA
ZAMUDIO

1.000 biztanle baino gutxiago eta % 40-49 arteko euskaldun-proporzioko udalerriak

BARRIKA

1.000 biztanle baino gutxiago eta % 25-39 arteko euskaldun-proporzioko udalerriak

ARAKALDO

1.000-4.999 biztanle arteko eta % 75az gorako euskaldun-proporzioko udalerriak

AIA
ALEGIA
AMEZKETA
ARAMAIO
ASTEASU
ATAUN
BERRIATU
DEBA
DIMA
ELGETA
GETARIA
IDIAZABAL
LARRABETZU
MALLABIA
MUTRIKU
MUXIKA
ORIO
ORMAIZTEGI
OTXANDIO
SEGURA
ZALDIBIA
ZEANURI
ZEGAMA
ZESTOA

1.000-4.999 biztanle arteko eta % 50-74 arteko euskaldun-proporzioko udalerriak

ANOETA
ANTZUOLA
AREATZA
ATXONDO
BAKIO
BEDIA
BERRIZ
BUSTURIA
ESKORIATZA
IBARRA
IGORRE
LAUKIZ
LEGORRETA
LEMOA
LEZAMA
LOIU
MENDARO
MUNDAKA
OROZKO
ZIZURKIL

1.000-4.999 biztanle arteko eta % 40-49 arteko euskaldun-proporzioko udalerriak

OLABERRIA
URDULIZ
URNIETA
ZAMUDIO

Relación de municipios con una población entre 1.000-4.999 habitantes con un porcentaje de euskaldunes entre 25-39 %

BERANGO
GORLIZ
LEGUTIO
SONDIKA
UGAO-MIRABALLES
ZALDIBAR
ZARATAMO

Relación de municipios con una población entre 5.000 y 14.999 habitantes con un porcentaje superior al 75 %

AZKOTIA
AZPETIA
LEKEITIO
MARKINA-XEMEIN
OÑARTZUN
OÑATI
ONDARROA

Relación de municipios con una población entre 5.000 y 14.999 habitantes con un porcentaje entre 50-74 %

ARETXABALETA
BILLABONA
ELGOIBAR
HONDARRIBIA
LAZKAO
MUNGIA
SORALUZE
USURBIL
ZUMAIA

Relación de municipios con una población entre 5.000 y 14.999 habitantes con un porcentaje entre 40-49 %

ABADIÑO
BEASAIN
ELORRIO
LEGAZPI
LEZO
ORDIZIA
URRETXU

Relación de municipios con una población entre 5.000 y 14.999 habitantes con un porcentaje entre 25-39 %

SOPELA
ZUMARRAGA

Relación de municipios con una población entre 15.000-24.999 habitantes con un porcentaje de euskaldunes entre 50-74 %

BERGARA
BERMEO
GERNIKA-LUMO
TOLOSA
ZARAUTZ

Relación de municipios con una población entre 15.000-24.999 habitantes con un porcentaje de euskaldunes entre 40-49 %

ANDOAIN
HERNANI
ZORNOTZA

Relación de municipios con una población entre 15.000-24.999 habitantes con un porcentaje de euskaldunes entre 25-39 %

LASARTE-ORIA

1.000-4.999 biztanle arteko eta % 25-39 arteko euskaldun-propoztzioko udalerriak

BERANGO
GORLIZ
LEGUTIO
SONDIKA
UGAO-MIRABALLES
ZALDIBAR
ZARATAMO

5.000-14.999 biztanle arteko eta % 75az gorako euskaldun-propoztzioko udalerriak

AZKOITIA
AZPETIA
LEKEITIO
MARKINA-XEMEIN
OIARTZUN
OÑATI
ONDARROA

5.000-14.999 biztanle arteko eta % 50-74 arteko euskaldun-propoztzioko udalerriak

ARETXABALETA
BILLABONA
ELGOIBAR
HONDARRIBIA
LAZKAO
MUNGIA
SORALUZE
USURBIL
ZUMAIA

5.000-14.999 biztanle arteko eta % 40-49 arteko euskaldun-propoztzioko udalerriak

ABADIÑO
BEASAIN
ELORRIO
LEGAZPI
LEZO
ORDIZIA
URRETXU

5.000-14.999 biztanle arteko eta % 25-39 arteko euskaldun-propoztzioko udalerriak

SOPELA
ZUMARRAGA

15.000-24.999 biztanle arteko eta % 50-74 arteko euskaldun-propoztzioko udalerriak

BERGARA
BERMEO
GERNIKA-LUMO
TOLOSA
ZARAUTZ

15.000-24.999 biztanle arteko eta % 40-49 arteko euskaldun-propoztzioko udalerriak

ANDOAIN
HERNANI
ZORNOTZA

15.000-24.999 biztanle arteko eta % 29-39 arteko euskaldun-propoztzioko udalerriak

LASARTE-ORIA

Relación de municipios con una población superior a los 25.000 habitantes con un porcentaje de euskaldunes entre 40-49 %

ARRASATE
EIBAR

Relación de municipios con una población superior a los 25.000 habitantes con un porcentaje de euskaldunes entre 25-39 %

DONOSTIA
DURANGO
GALDAKAO

-- Areas No-Vascófonas

Relación de municipios con una población inferior a 1.000 habitantes con un 0 % de euskaldunes.

ARAMIÑON
GESALITZA
URIZAHARRA

Relación de municipios con una población inferior a 1.000 habitantes con un porcentaje de euskaldunes menor al 5%

ARTZENTALES
BAÑOS
BERANTURI
BERNEDO
BILAR
BURGELU
EKORA
ELTZIEGO
ERRIBERA BETIA
ERRIBERA GOTIA
GALDAMES
GAUBEA
HARANA
IRURAITZ-GAUNA
KRIPAN
LAGRAN
LANESTOSA
LANTARON
LANTZIEGO
LEZA
MAEZTU
MORETA
NABARIDAS
OKONDO
SAMANIEGO
TURTZIOZ
URIONA
ZALDUONDO
ZANBRANA

Relación de municipios con una población inferior a 1.000 habitantes con un porcentaje de euskaldunes entre 5-9 %

BARRUNDIA
DONEMILJAGA
KOARTANGO
URKABUSTAIZ

Relación de municipios con una población inferior a 1.000 habitantes con un porcentaje de euskaldunes mayor o igual al 10 %

ARRATZU-UBARRUNDIA
LA PUEBLA DE LABARKA
ZIGOTIA

25.000 biztanle baino gehiagoko eta % 40-49 euskaldun-proporzioko udalerriak

ARRASATE
EIBAR

25.000 biztanle baino gehiagoko eta % 25-39 euskaldun-proporzioko udalerriak

DONOSTIA
DURANGO
GALDAKAO

— Eremu erdaldunduak

1.000 biztanle baino gutxiago eta % 0ko euskaldun-proporzioko udalerriak

ARAMIÑON
GESALTZA
URIZAHARRA

1.000 biztanle baino gutxiago eta % 5az azpiko euskaldun-proporzioko udalerriak

ARTZENTALES
BAÑOS
BERANTURI
BERNEDO
BILAR
BURGELU
EKORA
ELTZIEGO
ERRIBERA BEITIA
ERRIBERA GOTIA
GALDAMES
GAUBEA
HARANA
IRURAITZ-GAUNA
KRIPAN
LAGRAN
LANESTOSA
LANTARON
LANTZIEGO
LEZA
MAEZTU
MORETA
NABARIDAS
OKONDO
SAMANIEGO
TURTZIOZ
URIONA
ZALDUONDO
ZANBRANA

1.000 biztanle baino gutxiago eta % 5-9 arteko euskaldun-proporzioko udalerriak

BARRUNDIA
DONEMILJAGA
KOARTANGO
URKABUSTAIZ

1.000 biztanle baino gutxiago eta % 10 edo gehiagoko euskaldun-proporzioko udalerriak

ARRATZU-UBARRUNDIA
LA PUEBLA DE LABARKA
ZIGOMIA

Relación de municipios con una población entre 1.000-4.999 habitantes con un porcentaje de euskaldunes inferior al 5 %

ARTZINIEGA
BIASTERI
GORDEXOLA
IRUÑA
KANPEZU
KARRANTZA
OION
SOPUERTA
URDUÑA

Relación de municipios con una población entre 1.000-4.999 habitantes con un porcentaje de euskaldunes entre 5-9 %

AGURAIN
AIARA
ASPARRREN
BASTIDA
DULANTZI
ZUIA

Relación de municipios con una población entre 1.000-4.999 habitantes con un porcentaje de euskaldunes igual o mayor al 10 %

PLENTZIA

Relación de municipios con una población entre 5.000-14.999 habitantes con un porcentaje de euskaldunes inferior al 5 %

ABANTO-ZIERBENA
BALMASEDA
GUENES
URTUELLA
TRAPAGARAN

Relación de municipios con una población entre 5.000-14.999 habitantes con un porcentaje de euskaldunes entre 5-9 %

ZALLA
AMURRIO
ETXEBARRI-DONEZTEBEKO
MUSKIZ

Relación de municipios con una población entre 5.000-14.999 habitantes con un porcentaje de euskaldunes igual o mayor al 10 %

ARRIGORRIAGA
DERIO

Relación de municipios con una población entre 15.000-24.999 habitantes con un porcentaje de euskaldunes igual o mayor al 10 %

ERMUA
LAUDIO
LEIOA
PASAIA

Relación de municipios con una población superior a 25.000 habitantes con un porcentaje de euskaldunes menor al 5 %

BARAKALDO
SANTURTZI
SESTAO

1.000-4.999 biztanle arteko eta % 5az azpiko euskaldun-proporzioko udalerriak

ARTZINIEGA
BIASTERI
GORDEXOLA
IRUÑA
KANPEZU
KARRANTZA
OION
SOPUERTA
URDUÑA

1.000-4.999 biztanle arteko eta % 5-9 arteko euskaldun-proporzioko udalerriak

AGURAIN
AIARA
ASPARREN
BASTIDA
DULANTZI
ZUIA

1.000-4.999 biztanle arteko eta % 10 edo gehiagoko euskaldun-proporzioko udalerriak

PLENTZIA

5.000-14.999 biztanle arteko eta % 5az azpiko euskaldun-proporzioko udalerriak

ABANTO-ZIERBENA
BALMASEDA
GUENES
URTUELLA
TRAPAGARAN

5.000-14.999 biztanle arteko eta % 5-9 arteko euskaldun-proporzioko udalerriak

ZALLA
AMURRIO
ETXEBARRI-DONEZTEBEKO
MUZKIZ

5.000-14.999 biztanle arteko eta % 10 edo gehiagoko euskaldun-proporzioko udalerriak

ARRIGORRIAGA
DERIO

15.000-24.999 biztanle arteko eta % 10 edo gehiagoko euskaldun-proporzioko udalerriak

ERMUA
LAUDIO
LEIOA
PASAIA

25.000 biztanle baino gehiagoko eta % 5az azpiko euskaldun-proporzioko udalerriak

BARAKALDO
SANTURTZI
SESTAO

Relación de municipios con una población superior a 25.000 habitantes con un porcentaje de euskaldunes entre 5-9 %

BASAURI
BILBO
GASTEIZ
PORTUGALETÉ

Relación de municipios con una población superior a 25.000 habitantes con un porcentaje de euskaldunes igual o superior al 10 %

ERANDIO
ERRETERIA
GETXO
IRUN

25.000 biztanle baino gehiagoko eta % 5-9 arteko euskaldun-propoztzioko udalerrriak

BASAURI
BILBO
GASTEIZ
PORTUGALETE

25.000 biztanle baino gehiagoko eta % 10 edo gehiagoko euskaldun-propoztzioko udalerrriak

ERANDIO
ERRENTERIA
GETXO
IRUN

ANEXO 6

Relación de tablas analizadas para la elaboración de este estudio

TABLAS SOBRE LAS VARIABLES (números absolutos y porcentajes)

1. Lengua materna por territorios
2. Lengua materna por comarcas
3. Lengua materna por municipios
4. Lengua materna por grupos de edades
5. Lengua materna año por año
6. Competencia lingüística (nivel de euskera) por territorios
7. Competencia lingüística (nivel de euskera) por comarcas
8. Competencia lingüística (nivel de euskera) por municipios
9. Competencia lingüística (nivel de euskera) por grupos de edades
10. Competencia lingüística (nivel de euskera) por años
11. Competencia lingüística (nivel de euskera) por profesiones
12. Competencia lingüística (nivel de euskera) por titulación (titu 1)
13. Competencia lingüística (nivel de euskera) por titulación (titu 3)
14. Competencia lingüística (nivel de euskera) por situación laboral
15. Lengua materna por comarca y municipios
16. Competencia lingüística (nivel de euskera) por comarcas y municipios
17. Lengua materna por comarcas y grupos de edades
18. Lengua materna por municipios y grupos de edades
19. Competencia lingüística (nivel de euskera) por Territorios Históricos y grupos de edades
20. Competencia lingüística (nivel de euskera) por comarcas y grupos de edades
21. Competencia lingüística (nivel de euskera) por municipios y grupos de edades
22. Competencia lingüística (nivel de euskera) por grupos de edades y titulaciones (titu 1)
23. Competencia lingüística (nivel de euskera) por grupos de edades y titulaciones (titu 3)
24. Competencia lingüística (nivel de euskera) por grupos de edades y situación laboral
25. Competencia lingüística (nivel de euskera) por comarcas, grupos de edades y titulación (titu 1)
26. Lengua materna por comarcas y municipios y por grupos de edades
27. Competencia lingüística (nivel de euskera) por comarcas y municipios y por grupos de edades

TABLAS SOBRE LOS INDICES (números absolutos y porcentajes)

1. Índice de retención lingüística en la Comunidad Autónoma Vasca
2. Índice de elaboración lingüística en la Comunidad Autónoma Vasca
3. Índice de incorporación lingüística activa oral en la Comunidad Autónoma Vasca
4. Índice de incorporación lingüística activa escrita en la Comunidad Autónoma Vasca
5. Índice de incorporación lingüística activa en la Comunidad Autónoma Vasca
6. Índice de incorporación lingüística pasiva en la Comunidad Autónoma Vasca
7. Índice de pérdida lingüística con lengua materna en euskera en la Comunidad Autónoma Vasca

6. ERASKINA

Ikerketa honen prestakuntzarako erabilitako taula-zerrenda

ALDAGAIEI BURUZKO TAULAK (zenbaki absolutuak eta ehunekoak)

1. Ama-hizkuntza herrialdeka
2. Ama-hizkuntza eskualdeka
3. Ama-hizkuntza udalerrika
4. Ama-hizkuntza adin-taldeka
5. Ama-hizkuntza urtez urteka
6. Hizkuntz gaitasuna (euskara-maila) herrialdeka
7. Hizkuntz gaitasuna (euskara-maila) eskualdeka
8. Hizkuntz gaitasuna (euskara-maila) udalerrika
9. Hizkuntz gaitasuna (euskara-maila) adin-taldeka
10. Hizkuntz gaitasuna (euskara-maila) urtez urteka
11. Hizkuntz gaitasuna (euskara-maila) lanbideka
12. Hizkuntz gaitasuna (euskara-maila) titulazioka (titu 1)
13. Hizkuntz gaitasuna (euskara-maila) titulazioka (titu 3)
14. Hizkuntz gaitasuna (euskara-maila) lan-egoeraka
15. Ama-hizkuntza eskualdeka eta udalerrika
16. Hizkuntz gaitasuna (euskara-maila) eskualdeka eta udalerrika
17. Ama-hizkuntza eskualdeka eta adin-taldeka
18. Ama-hizkuntza udalerrika eta adin-taldeka
19. Hizkuntz gaitasuna (euskara-maila) lurraldeka eta adin-taldeka
20. Hizkuntz gaitasuna (euskara-maila) eskualdeka eta adin-taldeka
21. Hizkuntz gaitasuna (euskara-maila) udalerrika eta adin-taldeka
22. Hizkuntz gaitasuna (euskara-maila) adin-taldeka eta titulazioka (titu 1)
23. Hizkuntz gaitasuna (euskara-maila) adin-taldeka eta titulazioka (titu 3)
24. Hizkuntz gaitasuna (euskara-maila) adin-taldeka eta lan-egoeraka
25. Hizkuntz gaitasuna (euskara-maila) eskualdeka, adin-taldeka eta titulazioka (titu 1)
26. Ama-hizkuntza eskualdeka, udalerrika eta adin-taldeka
27. Hizkuntz gaitasuna (euskara-maila) eskualdeka, udalerrika eta adin-taldeka

INDIZEEI BURUZKO TAULAK (zenbaki absolutuak eta ehunekoak)

1. Hizkuntz eutsi-indarra Euskal Autonomi Elkartean
2. Hizkuntz gara-indarra Euskal Autonomi Elkartean
3. Ahozko hizkuntz erakar-indar aktiboa Euskal Autonomi Elkartean
4. Idatzizko hizkuntz erakar-indar aktiboa Euskal Autonomi Elkartean
5. Hizkuntz erakar-indar aktiboa Euskal Autonomi Elkartean
6. Hizkuntz erakar-indar pasiboa Euskal Autonomi Elkartean
7. Ama-hizkuntza euskara bakarrik dutenen hizkuntz gal-indarra Euskal Autonomi Elkartean

8. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera y castellano en la Comunidad Autónoma Vasca
9. Índice de retención lingüística por territorios
10. Índice de elaboración lingüística por territorios
11. Índice de incorporación lingüística activa oral por Territorios Históricos
12. Índice de incorporación lingüística activa escrita por Territorios Históricos
13. Índice de incorporación lingüística activa por Territorios Históricos
14. Índice de incorporación lingüística pasiva por Territorios Históricos
15. Índice de pérdida lingüística con lengua materna en euskera por Territorios Históricos
16. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera y castellano por territorios
17. a) Índice de retención lingüística por comarcas
b) Índice de retención lingüística por comarcas y municipios
18. a) Índice de elaboración lingüística por comarcas
b) Índice de elaboración lingüística por comarcas y municipios
19. a) Índice de incorporación lingüística activa oral por comarcas
b) Índice de incorporación lingüística activa oral por comarcas y municipios
20. a) Índice de incorporación lingüística activa escrita por comarcas
b) Índice de incorporación lingüística activa escrita por comarcas y municipios
21. a) Índice de incorporación lingüística activa por comarcas
b) Índice de incorporación lingüística activa por comarcas y municipios
22. a) Índice de incorporación lingüística pasiva por comarcas
b) Índice de incorporación lingüística pasiva por comarcas y municipios
23. a) Índice de pérdida lingüística con lengua materna en euskera por comarcas
b) Índice de pérdida lingüística con lengua materna en euskera por comarcas y municipios
24. a) Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera y castellano por comarcas
b) Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera y castellano por comarcas y municipios
25. Índice de retención lingüística por municipios
26. Índice de elaboración lingüística por municipios
27. Índice de incorporación lingüística activa oral por municipios
28. Índice de incorporación lingüística activa escrita por municipios
29. Índice de incorporación lingüística activa por municipios
30. Índice de incorporación lingüística pasiva por municipios
31. Índice de pérdida lingüística con lengua materna en euskera por municipios
32. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera y castellano por municipios
33. Índice de retención lingüística por grupos de edades
34. Índice de elaboración lingüística por grupos de edades
35. Índice de incorporación lingüística activa oral por grupos de edades
36. Índice de incorporación lingüística activa escrita por grupos de edades
37. Índice de incorporación lingüística activa por grupos de edades
38. Índice de incorporación lingüística pasiva por grupos de edades
39. Índice de pérdida lingüística con lengua materna en euskera por grupos de edades
40. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera y castellano por grupos de edades
41. Índice de retención lingüística año por año

8. Ama-hizkuntza euskara eta gaztelania dituztenen hizkuntz gal-indarra Euskal Autonomi Elkartean
9. Hizkuntz eutsi-indarra herrialdeka
10. Hizkuntz gara-indarra herrialdeka
11. Ahozko hizkuntz erakar-ingar aktiboa herrialdeka
12. Idatzizko hizkuntz erakar-ingar aktiboa herrialdeka
13. Hizkuntz erakar-ingar aktiboa herrialdeka
14. Hizkuntz erakar-ingar pasiboa herrialdeka
15. Ama-hizkuntza euskara bakarrik dutenen hizkuntz gal-indarra herrialdeka
16. Ama-hizkuntza euskara eta gaztelania dituztenen hizkuntz gal-indarra herrialdeka
17. a) Hizkuntz eutsi-indarra eskualdeka.
b) Hizkuntz eutsi-indarra eskualdeka eta udalerrrika
18. a) Hizkuntz gara-indarra eskualdeka
b) Hizkuntz gara-indarra eskualdeka eta udalerrrika
19. a) Ahozko hizkuntz erakar-ingar aktiboa eskualdeka
b) Ahozko hizkuntz erakar-ingar aktiboa eskualdeka eta udalerrrika
20. a) Idatzizko hizkuntz erakar-ingar aktiboa eskualdeka
b) Idatzizko hizkuntz erakar-ingar aktiboa eskualdeka eta udalerrrika
21. a) Hizkuntz erakar-ingar aktiboa eskualdeka
b) Hizkuntz erakar-ingar aktiboa eskualdeka eta udalerrrika
22. a) Hizkuntz erakar-ingar pasiboa eskualdeka
b) Hizkuntz erakar-ingar pasiboa eskualdeka eta udalerrrika
23. a) Ama-hizkuntza euskara dutenen hizkuntz gal-indarra eskualdeka
b) Ama-hizkuntza euskara hizkuntz gal-indarra eskualdeka eta udalerrrika
24. a) Ama-hizkuntza euskara eta gaztelania dituztenen hizkuntz gal-indarra eskualdeka
b) Ama-hizkuntza euskara eta gaztelania dituztenen hizkuntz gal-indarra eskualdeka eta udalerrrika
25. Hizkuntz eutsi-indarra udalerrrika
26. Hizkuntz gara-indarra udalerrrika
27. Ahozko hizkuntz erakar-ingar aktiboa udalerrrika
28. Idatzizko hizkuntz erakar-ingar aktiboa udalerrrika
29. Hizkuntz erakar-ingar aktiboa udalerrrika
30. Hizkuntz erakar-ingar pasiboa udalerrrika
31. Ama-hizkuntza euskara bakarrik dutenen hizkuntz gal-indarra udalerrrika
32. Ama-hizkuntza euskara eta gaztelania dituztenen hizkuntz gal-indarra udalerrrika
33. Hizkuntz eutsi-indarra adin-taldeka
34. Hizkuntz gara-indarra adin-taldeka
35. Ahozko hizkuntz erakar-ingar aktiboa adin-taldeka
36. Idatzizko hizkuntz erakar-ingar aktiboa adin-taldeka
37. Hizkuntz erakar-ingar aktiboaren indizea adin-taldeka
38. Hizkuntz erakar-ingar pasiboaren indizea adin-taldeka
39. Ama-hizkuntza euskara bakarrik dutenen hizkuntz gal-indarra adin-taldeka
40. Ama-hizkuntza euskara eta gaztelania dituztenen hizkuntz gal-indarra adin-taldeka
41. Hizkuntz eutsi-indarra urtez urteka

42. Índice de elaboración lingüística año por año
43. Índice de incorporación lingüística activa oral año por año
44. Índice de incorporación lingüística activa escrita año por año
45. Índice de incorporación lingüística activa año por año
46. Índice de incorporación lingüística pasiva año por año
47. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera año por año
48. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera y castellano año por año
49. Índice de retención lingüística por profesiones
50. Índice de elaboración lingüística por profesiones
51. Índice de incorporación lingüística activa oral por profesiones
52. Índice de incorporación lingüística activa escrita por profesiones
53. Índice de incorporación lingüística activa por profesiones
54. Índice de incorporación lingüística pasiva por profesiones
55. Índice de pérdida lingüística con lengua materna en euskera por ocupaciones
56. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera y castellano por profesiones
57. Índice de retención lingüística por titulaciones
58. Índice de elaboración lingüística por titulaciones
59. Índice de incorporación lingüística activa oral por titulaciones
60. Índice de incorporación lingüística activa escrita por titulaciones
61. Índice de incorporación lingüística activa por titulaciones
62. Índice de incorporación lingüística pasiva por titulaciones
63. Índice de pérdida lingüística con lengua materna en euskera por titulaciones
64. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera y castellano por titulaciones
65. Índice de retención lingüística por la situación laboral
66. Índice de elaboración lingüística por la situación laboral
67. Índice de incorporación lingüística activa oral por la situación laboral
68. Índice de incorporación lingüística activa escrita por la situación laboral
69. Índice de incorporación lingüística activa por situación laboral
70. Índice de incorporación lingüística pasiva por situación laboral
71. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera por la situación laboral
72. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera y castellano por situación laboral
73. Índice de retención lingüística por comarcas y grupos de edades
74. Índice de elaboración lingüística por comarcas y grupos de edades
75. Índice de incorporación lingüística activa oral por comarcas y grupos de edades
76. Índice de incorporación lingüística activa escrita por comarcas y grupos de edades
77. Índice de incorporación lingüística activa por comarcas y grupos de edades
78. Índice de incorporación lingüística pasiva por comarcas y grupos de edades
79. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera por comarcas y grupos de edades
80. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera y castellano por comarcas y grupos de edades
81. Índice de retención lingüística por municipios y grupos de edades
82. Índice de elaboración lingüística por municipios y grupos de edades

42. Hizkuntz gara-indarra urtez urteka
43. Ahozko hizkuntz erakar-indar aktiboa urtez urteka
44. Idatzizko hizkuntz erakar-indar aktiboa urtez urteka
45. Hizkuntz erakar-indar aktiboa urtez urteka
46. Hizkuntz erakar-indar pasiboa urtez urteka
47. Ama-hizkuntza euskara bakarrik dutenen hizkuntz gal-indarra urtez urteka
48. Ama-hizkuntza euskara eta gaztelania dituztenen hizkuntz gal-indarra urtez urteka
49. Hizkuntz eutsi-indarra lanbideka
50. Hizkuntz gara-indarra lanbideka
51. Ahozko hizkuntz erakar-indar aktiboa lanbideka
52. Idatzizko hizkuntz erakar-indar aktiboa lanbideka
53. Hizkuntz erakar-indar aktiboa lanbideka
54. Hizkuntz erakar-indar pasiboa lanbideka
55. Ama-hizkuntza euskara bakarrik dutenen hizkuntz gal-indarra lanbideka
56. Ama-hizkuntza euskara eta gaztelania dituztenen hizkuntz gal-indarra lanbideka
57. Hizkuntz eutsi-indarra titulazioka
58. Hizkuntz gara-indarra titulazioka
59. Ahozko hizkuntz erakar-indar aktiboa titulazioka
60. Idatzizko hizkuntz erakar-indar aktiboa titulazioka
61. Hizkuntz erakar-indar aktiboa titulazioka
62. Hizkuntz erakar-indar pasiboa titulazioka
63. Ama-hizkuntza euskara bakarrik dutenen hizkuntz gal-indarra titulazioka
64. Ama-hizkuntza euskara eta gaztelania dituztenen hizkuntz gal-indarra titulazioka
65. Hizkuntz eutsi-indarra lan-egoeraka
66. Hizkuntz gara-indarra lan-egoeraka
67. Ahozko hizkuntz erakar-indar aktiboa lan-egoeraka
68. Idatzizko hizkuntz erakar-indar aktiboa lan-egoeraka
69. Hizkuntz erakar-indar aktiboa lan-egoeraka
70. Hizkuntz erakar-indar pasiboa lan-egoeraka
71. Ama-hizkuntza euskara bakarrik dutenen hizkuntz gal-indarra lan-egoeraka
72. Ama-hizkuntza euskara eta gaztelania dituztenen hizkuntz gal-indarra lan-egoeraka
73. Hizkuntz eutsi-indarra eskualdeka eta adin-taldeka
74. Hizkuntz gara-indarra eskualdeka eta adin-taldeka
75. Ahozko hizkuntz erakar-indar aktiboa eskualdeka eta adin-taldeka
76. Idatzizko hizkuntz erakar-indar aktiboa eskualdeka eta adin-taldeka
77. Hizkuntz erakar-indar aktiboa eskualdeka eta adin-taldeka
78. Hizkuntz erakar-indar pasiboa eskualdeka eta adin-taldeka
79. Ama-hizkuntza euskara bakarrik dutenen hizkuntz gal-indarra eskualdeka eta adin-taldeka
80. Ama-hizkuntza euskara eta gaztelania dituztenen hizkuntz gal-indarra herrialdeka eta adin-taldeka
81. Hizkuntz eutsi-indarra udalerrika eta adin-taldeka
82. Hizkuntz gara-indarra udalerrika eta adin-taldeka

83. Índice de incorporación lingüística activa oral por municipios y grupos de edades
84. Índice de incorporación lingüística activa escrita por municipios y grupos de edades
85. Índice de incorporación lingüística activa por municipios y grupos de edades
86. Índice de incorporación lingüística pasiva por municipios y grupos de edades
87. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera por municipios y grupos de edades
88. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera y castellano por municipios y grupos de edades
89. Índice de retención lingüística por titulaciones y grupos de edades
90. Índice de elaboración lingüística por titulaciones y grupos de edades
91. Índice de incorporación lingüística activa oral por titulaciones y grupos de edades
92. Índice de incorporación lingüística activa escrita por titulaciones y grupos de edades
93. Índice de incorporación lingüística activa por titulaciones y grupos de edades
94. Índice de incorporación lingüística pasiva por titulaciones y grupos de edades
95. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera por titulaciones y grupos de edades
96. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera y castellano por titulaciones y grupos de edades.
97. Índice de retención lingüística por territorios, titulaciones y grupos de edades
98. Índice de elaboración lingüística por territorios, titulaciones y grupos de edades
99. Índice de incorporación lingüística activa oral por territorios, titulaciones y grupos de edades
100. Índice de incorporación lingüística activa escrita por territorios, titulaciones y grupos de edades
101. Índice de incorporación lingüística activa por territorios, titulaciones y grupos de edades
102. Índice de incorporación lingüística pasiva por territorios, titulaciones y grupos de edades
103. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera por territorios, titulaciones y grupos de edades
104. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera y castellano por territorios, titulaciones y grupos de edades
105. Índice de retención lingüística por comarcas, titulaciones y grupos de edades
106. Índice de elaboración lingüística por comarcas, titulaciones y grupos de edades
107. Índice de incorporación lingüística activa oral por comarcas, titulaciones y grupos de edades
108. Índice de incorporación lingüística activa escrita por comarcas, titulaciones y grupos de edades
109. Índice de incorporación lingüística activa por comarcas, titulaciones y grupos de edades
110. Índice de incorporación lingüística pasiva por comarcas, titulaciones y grupos de edades
111. Índice de pérdida lingüística con lengua materna en euskera por comarcas, titulaciones y grupos de edades
112. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera y castellano por comarcas titulaciones y grupos de edades
113. Índice de retención lingüística por edades, comarcas y municipios
114. Índice de elaboración lingüística por edades, comarcas y municipios
115. Índice de incorporación lingüística activa oral por edades, comarcas y municipios
116. Índice de incorporación lingüística activa escrita por edades, comarcas y municipios
117. Índice de incorporación lingüística activa por edades, comarcas y municipios
118. Índice de incorporación lingüística pasiva por edades, comarcas y municipios
119. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera por edades, comarcas y municipios
120. Índice de pérdida lingüística con lengua materna euskera y castellano por edades, comarcas y municipios

83. Ahozko hizkuntz erakar-indar aktiboa udalerrika eta adin-taldeka
84. Idatzizko hizkuntz erakar-indar aktiboa udalerrika eta adin-taldeka
85. Hizkuntz erakar-indar aktiboa udalerrika eta adin-taldeka
86. Hizkuntz erakar-indar pasiboa udalerrika eta adin-taldeka
87. Ama-hizkuntza euskara bakarrik dutenen hizkuntz gal-indarra udalerrika eta adin-taldeka
88. Ama-hizkuntza euskara eta gaztelania dituztenen hizkuntz gal-indarra udalerrika eta adin-taldeka
89. Hizkuntz eutsi-indarra titulazioka eta adin-taldeka
90. Hizkuntz gara-indarra titulazioka eta adin-taldeka
91. Ahozko hizkuntz erakar-indar aktiboa titulazioka eta adin-taldeka
92. Idatzizko hizkuntz erakar-indar aktiboa titulazioka eta adin-taldeka
93. Hizkuntz erakar-indar aktiboa titulazioka eta adin-taldeka
94. Hizkuntz erakar-indar pasiboa titulazioka eta adin-taldeka
95. Ama-hizkuntza euskara bakarrik dutenen hizkuntz gal-indarra titulazioka eta adin-taldeka
96. Ama-hizkuntza euskara eta gaztelania dituztenen hizkuntz gal-indarra titulazioka eta adin-taldeka
97. Hizkuntz eutsi-indarra herrialdeka, titulazioka eta adin-taldeka
98. Hizkuntz gara-indarra herrialdeka, titulazioka eta adin-taldeka
99. Ahozko hizkuntz erakar-indar aktiboa herrialdeka, titulazioka eta adin-taldeka
100. Idatzizko hizkuntz erakar-indar aktiboa herrialdeka, titulazioka eta adin-taldeka
101. Hizkuntz erakar-indar aktiboa herrialdeka, titulazioka eta adin-taldeka
102. Hizkuntz erakar-indar pasiboa herrialdeka, titulazioka eta adin-taldeka
103. Ama-hizkuntza euskara dutenen hizkuntz gal-indarra herrialdeka, titulazioka eta adin-taldeka
104. Ama-hizkuntza euskara eta gaztelania dituztenen hizkuntz gal-indarra herrialdeka, titulazioka eta adin-taldeka
105. Hizkuntz eutsi-indarra eskualdeka, titulazioka eta adin-taldeka
106. Hizkuntz gara-indarra eskualdeka, titulazioka eta adin-taldeka
107. Ahozko hizkuntz erakar-indar aktiboa eskualdeka, titulazioka eta adin-taldeka
108. Idatzizko hizkuntz erakar-indar aktiboa eskualdeka, titulazioka eta adin-taldeka
109. Hizkuntz erakar-indar aktiboa eskualdeka, titulazioka eta adin-taldeka
110. Hizkuntz erakar-indar pasiboa eskualdeka, titulazioka eta adin-taldeka
111. Ama-hizkuntza euskara dutenen hizkuntz gal-indarra eskualdeka, titulazioka, adin-taldeka
112. Ama-hizkuntza euskara eta gaztelania dituztenen hizkuntz gal-indarra eskualdeka, titulazioka eta adin-taldeka
113. Hizkuntz eutsi-indarra adin-taldeka, eskualdeka eta udalerrika
114. Hizkuntz gara-indarra adin-taldeka, eskualdeka eta udalerrika
115. Ahozko hizkuntz erakar-indar aktiboa adin-taldeka, eskualdeka eta udalerrika
116. Idatzizko hizkuntz erakar-indar aktiboa adin-taldeka, eskualdeka eta udalerrika
117. Hizkuntz erakar-indar aktiboa adin-taldeka, eskualdeka eta udalerrika
118. Hizkuntz erakar-indar pasiboa adin-taldeka, eskualdeka eta udalerrika
119. Ama-hizkuntza euskara bakarrik dutenen hizkuntz gal-indarra adin-taldeka, eskualdeka eta udalerrika
120. Ama-hizkuntza euskara eta gaztelania dituztenen hizkuntz gal-indarra adin-taldeka, eskualdeka eta udalerrika

HUTS ZUZENKETA / FE DE ERRATAS

Or. Página	Pasartea Párrafo	Lerroa Línea	HAU DIOENEAN / DONDE DICE	HAU ESAN BEHARKO LUKE
41	1	4	son 1.119.411.	... son 1.199.411 .
42	1		Euskara eta eudera	Euskara eta gaztelania
42-51-52	1		Euskara eta biak	Euskara bakarrik eta ez
44	3	1	asciende a 113.670. asciende a 362.557. .
47	2	2	eta 45.49 adin taldera arte.	... eta 45-50 adin taldera arte.
48	Tutia		Azken guztira %5.3	Azken guztira % 15.3
11	Mapa		En los Municipios de color azul con trama de puntos negros, sobre dicha trama Puntu beltzezko trama daramaten kolore urdindun udalerrien kasuan trama hori sopra dago	
144	4	2	Gran Bilbao (26.18%) Lea Aritibar (5,67%)	Gran Bilbao (16,71%) . . .
170	1	1	Ehunekoak aliuena (%6,24)	Ehunekoak aliuena (%6,26) ..
170	2	2	66 urtekoetatik gora %5,83koa. 66 urtekoetatik gora %7,311

EUSKAL AUTONOMI ELKARTEKO UDALERRI-ZERRENDA (*)

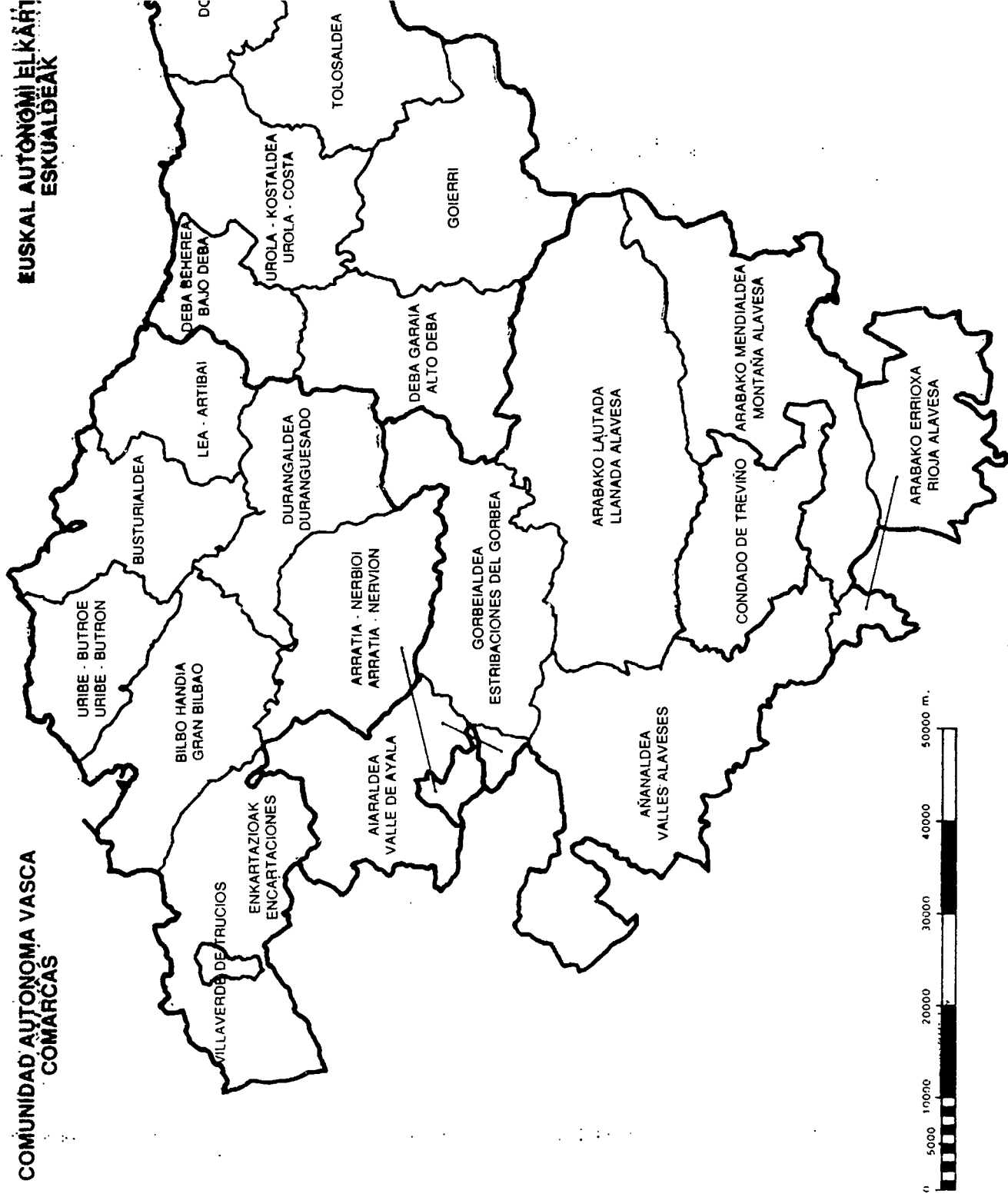
RELACION DE MUNICIPIOS DE LA COMUNIDAD AUTONOMA VASCA (*)

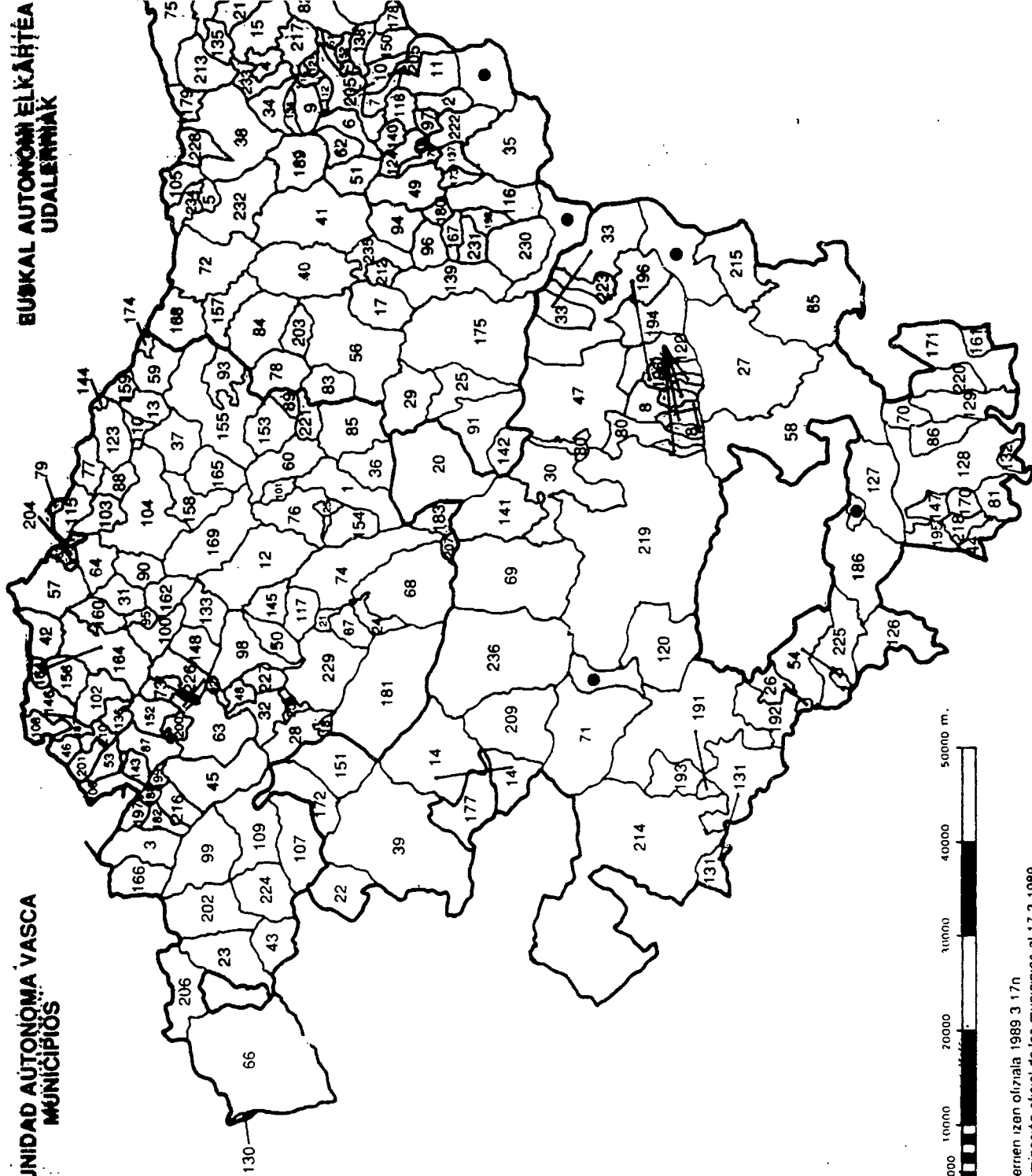
1. ABADIÑO	79. ELANTXOBE
2. ABALTZISKETA	80. ELBURGO
3. ABANTO Y CIERVANA-ABANTO ZIERBENA	81. ELCIEGO
4. ADUNA	82. ELDUAYEN
5. AIZARNAZABAL	83. ELGETA
6. ALBIZTUR	84. ELGOIBAR
7. ALEGIA	85. ELORRIO
8. ALEGRIA-DULANTZI	86. ELVILLAR
9. ALKIZA	87. ERANDIO
10. ALTZO	88. EREÑO
11. AMEZKETA	89. ERMUA
12. AMOREBIETA-ECHANO	90. ERRIGOITI
13. AMOROTO	91. ESKORIATZA
14. AMURRIO	92. ETXEBARRI D. E./ANT. S. EST. DE ETXEBARRI
15. ANDOAIN	93. ETXEBARRIA
16. ANOETA	94. EZKIO-ITSASO
17. ANTZUOLA	95. FRUNIZ
18. ARACALDO	96. GABIRIA
19. ARAMA	97. GAINZA
20. ARAMAJO	98. GALDAKAO
21. ARANTZAZU	99. GALDAMES
22. ARCENIEGA	100. GAMIZ-FIKA
23. ARCENTALES	101. GARAY
24. AREATZA	102. GATICA
25. ARETXABAETA	103. GAUTEGUIZ DE ARTEAGA
26. ARMIÑON	104. GERNIKA-LUMO
27. ARRAIA-MAEZTU	105. GETARIA
28. ARRANKUDIAGA	106. GETXO
29. ARRASATE O MONDRAGON	107. GORDEXOLA
30. ARRAZUA-UBARRUNDIA	108. GORLIZ
31. ARRIETA	109. GÜEÑES
32. ARRIGORRIAGA	110. GUIZABURUAGA
33. ASPARRENA	111. HERNANI
34. ASTEASU	112. HERNIALDE
35. ATAUN	113. HONDARRIBIA
36. ATXONDO	114. IBARRA
37. AULESTI	115. IBARRANGUELUA
38. AYA	116. IDIAZABAL
39. AYALA	117. IGORRE
40. AZKOITIA	118. IRUERRIETA
41. AZPEITIA	119. IRUN
42. BAKIO	120. IRUÑA DE OCA
43. BALMASEDA	121. IRURA
44. BAÑOS DE EBRO	122. IRURAIZ-GAUNA
45. BARAKALDO	123. ISPASTER
46. BARRIKA	124. ITSASONDO
47. BARRUNDIA	125. IZURZA
48. BASAURI	126. LABASTIDA
49. BEASAIN	127. LAGRAN
50. BEDIA	128. LAGUARDIA
51. BEIZAMA	129. LANCIEGO
52. BELAUNTZA	130. LANESTOSA
53. BERANGO	131. LANTARON
54. BERANTEVILLA	132. LAPUEBLA DE LABARCA
55. BERAATEGI	133. LARRABETZU
56. BERGARA	134. LARRAUL
57. BERMEO	135. LASARTE-ORIA
58. BERNEDO	136. LAUKIZ
59. BERRIATUA	137. LAZKAO
60. BERRIZ	138. LEABURU-GAZTELU
61. BERROBI	139. LEGAZPIA
62. BIDEGOYAN	140. LEGORRETA
63. BILBAO	141. LEGUTIANO
64. BUSTURIA	142. LEINTZ-GATZAGA
65. CAMPEZO	143. LEIOA
66. CARRANZA	144. LEKEITIO
67. CASTILLO-ELEJABEITIA	145. LEMOA
68. CEANURI	146. LEMONIZ
69. CIGOITIA	147. LEZA
70. CRIPAN	148. LEZAMA
71. CUARTANGO	149. LEZO
72. DEBA	150. LIZARTZA
73. DERIO	151. LLODIO
74. DIMA	152. LOIU
75. DONOSTIA-SAN SEBASTIAN	153. MALLABIA
76. DURANGO	154. MAÑARIA
77. EA	155. MARKINA-XEMEIN
78. EIBAR	156. MARURI

157.	MENDARO	197.	SANTURTZI
158.	MENDATA	198.	SEGURA
159.	MENDEXA	199.	SESTAO
160.	MENAKA	200.	SONDIKA
161.	MOREDA DE ALAVA	201.	SOPELANA
162.	MORGA	202.	SOPUERTA
163.	MUNDAKA	203.	SORALUZE-PLACENCIA DE LAS ARMAS
164.	MUNGIA	204.	SUKARRIETA
165.	MUNITIBAR-ARBATZEGI GERRIKAITZ	205.	TOLOSA
166.	MUSKIZ	206.	TRUCIOS
167.	MUTILOA	207.	UBIDEA
168.	MUTRIKU	208.	UGAO-MIRABALLES
169.	MUXIKA	209.	URCABUSTAIZ
170.	NAVARIDAS	210.	URDULIZ
171.	OION	211.	URNIETA
172.	OKONDO	212.	URRETXU
173.	OLABERRIA	213.	USURBIL
174.	ONDARROA	214.	VALDEGOBIA
175.	ONATI	215.	VALLE DE ARANA
176.	ORDIZIA	216.	VALLE DE TRAPAGA-TRAPAGARAN
177.	ORDUÑA	217.	VILLABONA
178.	OREXA	218.	VILLABUENA DE ALAVA
179.	ORIO	219.	VITORIA-GASTEIZ
180.	ORMAIZTEGI	220.	YECORA
181.	OROZKO	221.	ZALDIBAR
182.	ORTUELLA	222.	ZALDIBIA
183.	OTXANDIO	223.	ZALDUONDO
184.	OYARZUN	224.	ZALLA
185.	PASAIA	225.	ZAMBRANA
186.	PEÑACERRADA	226.	ZAMUDIO
187.	PLENTZIA	227.	ZARATAMO
188.	PORTUGALETE	228.	ZARAUTZ
189.	REGIL	229.	ZEBERIO
190.	RENERIA	230.	ZEGAMA
191.	RIBERA ALTA	231.	ZERAIN
192.	RIBERA BAJA	232.	ZESTOA
193.	SALINAS DE AÑANA	233.	ZIZURKIL
194.	SALVATIERRA	234.	ZUMAIA
195.	SAMANIEGO	235.	ZUMARRAGA
196.	SAN MILLAN	236.	ZUYA

* 88-02-03ko E.H.A.A.k argitaratutako udal-izen ofizialak

* Denominación oficial de los municipios publicado por el B.O.P.V. del 3-2-88

COMUNIDAD AUTÓNOMA VASCA
COMARCASEUSKAL AUTONOMIA ELKÄRTI
ESKUALDEAK

COMUNIDAD AUTÓNOMA VASCA
MUNICIPIOSEUSKAL AUTONOMIA ELKARTEA
UDALERRIAK

Udalerrien izen ofiziala 1989.3.17n
Denominación oficial de los municipios al 17.3.1989

